

KRONIKA MESTA NITRY

Zápis za rok 2017

Nitriansky kraj

Okres Nitra

Napísala:

Mgr. Ľudmila Synaková
kronikárka mesta Nitry

**Zápis do Kroniky mesta Nitry obsahuje 352 strán textu
(slovom tristopäťdesiatdva strán)
a má 15 kapitol**

Zápis schválila
komisia pre kultúru, cestovný ruch a zahraničné vzťahy
pri Mestskom zastupiteľstve v Nitre
na svojom zasadnutí dňa 24. septembra 2018

Zápis schválila Mestská rada v Nitre
na svojom zasadnutí 17. decembra 2018

JUDr. Igor Kršiak
prednosta Mestského úradu v Nitre

Marek Hattas
primátor mesta Nitry

OBSAH

ÚVOD.....	7
1. OBYVATELSTVO	10
1.1 Demografické a iné údaje.....	10
1.2 Ocenenia a vyznamenania osobností.....	13
1.3 Úmrtia významných osobností	16
2. MESTSKÁ SAMOSPRÁVA.....	20
2.1 Rozpočet mesta Nitry na rok 2017	20
2.2 Zasadnutia mestského zastupiteľstva	23
2.3 Nitra – Smart City	37
2.4 Nitra – kandidát na titul Európske mesto športu	41
2.5 Činnosť mestskej samosprávy.....	43
2.6 Významné návštevy.....	45
2.7 Partnerské vzťahy a spolupráca	49
3. INVESTIČNÉ AKCIE A ROZVOJ MESTA	57
3.1 Výstavba a rozvoj mesta	57
3.2 Výstavba priemyselných objektov.....	64
3.3 Obnova pamätihodností	65
3.4 Výstavba komunikácií a rekonštrukcia dopravných tepien.....	66
3.5 Výstavba a rekonštrukcia objektov pre šport a voľný čas	69
3.6 Rekonštrukcia vodných tokov a hrádzí	72
4. SPOLOČENSKÝ A POLITICKÝ ŽIVOT	73
4.1 Spoločenský život	73
4.2 Politický život	94
4.2.1 Voľby do krajskej samosprávy	97
4.3 Činnosť spoloč. organizácií, občianskych združení a nadácií	102
4.4 Ozbrojené sily, polícia, colný úrad	104
4.4.1 Mestská polícia a záchranné zložky	106
5. EKONOMIKA A HOSPODÁRSTVO	107
5.1 Priemysel	107
5.2 Potravinárstvo.....	115
5.3 Doprava	117
5.4 Výstavníctvo.....	124
5.5 Obchod a služby.....	129

6. KULTÚRA A UMENIE	132
6.01 Divadlo	132
6.02 Filatelia	145
6.03 Film	147
6.04 Fotografia	151
6.05 Galérie, múzeá, skanzeny.....	152
6.06 Hudba.....	159
6.07 Literatúra	171
6.08 Ľudové umenie	176
6.09 Osvetová činnosť	178
6.10 Festivaly, koncerty a iné umenie	180
7. CIRKEVNÝ A NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT	184
7.1 Duchovný život.....	184
7.2 Kultúra a náboženský život	194
7.3 Cirkevné školstvo	196
8. ŠKOLSTVO A VZDELÁVANIE	197
8.1 Jasle a materské školy	197
8.2 Základné školy	200
8.3 Základné umelecké školy	213
8.4 Gymnáziá a stredné školy	215
8.5 Špeciálne školy	223
8.6 Univerzity	224
9. ZDRAVOTNÍCTVO.....	239
9.1 Zdravotnícke zariadenia v Nitre	239
9.2 Poskytovanie zdravotníckej starostlivosti	241
9.3 Zdravotný stav obyvateľstva	244
9.4 Bezpríspevkové darcovstvo krvi.	245
9.5 Podujatia na podporu a prevenciu zdravia	249
9.6 Modernizácia zdravotníctva	251
9.7 Oceňovanie lekárov a zdravotníkov	254
10. SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ	255
10.1 Poskytovanie sociálnych služieb občanom	255
10.2 Ocenenie za služby v sociálnej oblasti	262
11. CESTOVNÝ RUCH	264
11.1 Veľtrhy a výstavy cestovného ruchu	264
11.2 Mestský cestovný ruch a turizmus	265

11.3 Hotelierske služby a reštauračné služby	272
12. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	273
12.1 Ochrana prírody a krajiny	273
12.2 Odpadové hospodárstvo	276
13. ŠPORT A TELESNÁ KULTÚRA	280
13.1 Atletika	280
13.2 Basketbal	281
13.3 Beh a maratónsky beh	281
13.4 Box, kickbox, karate a ďalšie bojové umenia	282
13.5 Cyklistika.....	283
13.6 Fittnes	284
13.7 Futbal	285
13.8 Hádzaná	291
13.9 Hokej	291
13.10 Hokejbal	292
13.11 Chôdza	292
13.12 Krasokorčuľovanie	293
13.13 Kulturstika	294
13.14 Letecký šport, bezmotorové lietanie, parašutizmus, paraglajding	295
13.15 Moderná gymnastika	296
13.16 Motoristický šport	297
13.17 Rebríčky – športové ankety	298
13.18 Tenis, stolný tenis, plážový tenis	300
13.19 Silový trojboj.....	302
13.20 Volejbal	303
13.21 Zápasenie	306
14. VEDA A ARCHEOLÓGIA.....	307
15. MIMORIADNE UDALOSTI, KRIMINALITA A POČASIE.....	312
15.1 Mimoriadne udalosti a zaujímavosti	312
15.2 Kriminálne činy	318
15.3 Počasie.....	324
INDEX	329
INDEX – ŠPORT	348
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	352

Úvod

Rok 2017 bol bohatý na významné udalosti aj v Nitre. Vedenie mesta Nitry a jeho samospráva tieto výsledky dosiahli vďaka dobrým základom, ktoré položili v predchádzajúcich rokoch. Dvanásť mesiacov roka 2017 bolo vskutku bohatých na rozvojové aktivity. Mesto Nitra sa i v tomto roku snažilo vytvoriť priestor pre kultúrno-spoločenské a športové vyžitie občanov. Začiatkom februára sa v centre mesta ľudia zabávali na Nitrianskych fašiangoch, v apríli sa mohli zúčastniť na medzinárodnom hudobnom festivale Nitrianska hudobná jar, v máji na medzinárodnom organovom festivale Ars Organi, v júni na festivale sakrálnej hudby Musica Sacra, v máji sa konali Nitrianske univerzitné dni, začiatkom júna Festival chutí Nitrianskeho kraja, bubenícky festival ...drumpoint Slovakia, začiatkom júla patrilo centrum mesta mestským slávnostiam Nitra, milá Nitra, cez leto Nitrianskemu kultúrnemu letu, v októbri festivalu klasickej hudby Nitrianska hudobná jeseň a mesiac pred Vianocami patrilo Svätoplukovo námestie už tradičnému podujatiu Vianočná Nitra, ku ktorému neodmysliteľne patrilo námestie plné stánkov a bohatý kultúrny program.

Mesto aj v tomto roku pokračovalo v rekonštrukciách základných škôl. V apríli bola dokončená rekonštrukcia ZŠ kniežaťa Pribinu, vybudovaná bola telocvičňa v areáli ZŠ na Tulipánovej ulici, pre skvalitnenie výučby telesnej výchovy bola v ZŠ na Nábřeží mládeže zrekonštruovaná bežecká dráha. Čiastočné rekonštrukcie boli vykonané v MŠ na Novomeského ulici, MŠ na Topolovej ulici a MŠ na Štiavnickej ulici. Významnou investíciou bola rekonštrukcia a dostavba MŠ na Okružnej ulici v Janíkovciach. V tomto roku pokračovala obnova pamiatok a pamätihodností, keď za posledných päť rokov bola na

ich renováciu z rozpočtu mesta vyčlenená suma viac ako 400-tisíc eur. Rovnako sa pokračovalo vo výstavbe a rekonštrukciách mestských komunikácií, chodníkov a parkovísk. Mesto malo v rezervnom fonde 1,5 až 2 mil. eur, ktoré mohli byť použité v prípade mimoriadnych udalostí. Mesto získalo 3,7 mil. eur na dobudovanie siete cyklotrás z mimorozpočtových zdrojov.

Z významnejších investičných akcií treba spomenúť rekonštrukciu parkoviska a areálu okolo Zubnej polikliniky na Párovciach a súvislú opravu miestnej komunikácie Chmeľová dolina. Opravené boli Bellova ulica, Nedbalova ulica, Ulica Jána Mrvu a Ulica Ľudovíta Okánika. Bezpečné priechody pre chodcov osvetlením sa zrealizovali na Štúrovej, Železničarskej, Levicekej, Plynárenskej, Topoľčianskej, Párovskej, Vikárskej, Belopotockého, Ulica J. Kráľ a Na Hôrke. V mestskej časti Horné a Dolné Krškany a na Zobore sa začalo s budovaním kanalizácie. Mesto Nitra investovalo do výstavby výdajne stravy v Kultúrnom dome v mestskej časti Dražovce. V druhej polovici roka 2017 zverejnilo mesto Nitra po prvýkrát Investičnú mapu mesta. Občania tak mohli získať prehľad o realizovaných investičných akciách.

V roku 2017 mesto Nitra naštartovalo realizáciu konceptu Smart City. Ide o dlhodobý projekt, výsledkom ktorého bude inteligentné a moderné mesto so zavedenými modernými technológiami, ktoré obyvateľom skvalitnia každodenný život. Rozdelený je na štyri oblasti: mobilita mesta, životná úroveň, inteligentná energia a energetický manažment. V rámci nich mesto postupne rieši napríklad kompletnú výmenu verejného osvetlenia, oblasť dopravy a parkovania s dôrazom na podporu elektromobility a cyklodopravy alebo revitalizáciu zelených plôch a fontán. Mesto Nitra začalo so šetrením zdrojov, produkovaním minima emisií, investovalo do ľudských zdrojov a doplnení siete infraštruktúry s tým, že bude využívať moderné technológie a riešenia.

V rámci konceptu Smart City bola v Nitre 28. júla 2017 ako v prvom meste na Slovensku sprístupnená služba zdieľaných bicyklov – BIKESHARING, na ktorej participuje Mesto Nitra s dopravnou spoločnosťou ARRIVA, a. s. Nitra. Na siedmich stojiskách je umiestnených 70 bicyklov, ktoré si občania mohli požičať cez mobilnú aplikáciu. Pri bicyklových stojiskách sú inštalované solárne lavičky, cez ktoré sa dá pripojiť na internet, prípadne si dobiť mobilný telefón.

Začiatkom júna 2017 získalo Mesto Nitra na konferencii v Poprade o rozvoji inteligentných miest certifikát mestského smart lídra za svoj iniciatívny prístup k smart riešeniam. Do prinášania smart riešení samospráva postupne zapája obyvateľov. Mesto Nitra aj v roku 2017 udržiavalo partnerské vzťahy s 11 mestami. Najintenzívnejšia bola spolupráca s mestami Kroměříž, Osijek, Veszprém a Břežany Petrovec. V roku 2017 bola nadviazaná nová spolupráca s nemeckým mestom Roding. Mestské zastupiteľstvo túto spoluprácu schválilo na zasadnutí 7. septembra 2017 odsúhlasením znenia Memoranda o spolupráci so zameraním na oblasti vzdelávania, kultúry, športu, cestovného ruchu, obchodu, manažmentu a rozvoja miest, ako aj na ochranu životného prostredia. Rok 2017 bol výnimočný tým, že v severnej časti mesta pri mestskej časti Dražovce sa naplno rozbehla výstavba závodu automobilky Jaguar Land Rover.

V tomto roku pokračovala zo strany mesta výrazná podpora športu. Na zimnom štadióne bola inštalovaná svetelná informačná kocka. Zo západnej strany zimného štadiónu bol zateplený štít a rozšírené boli sky boxy. V tenisovom areáli bolo vymenené osvetlenie. Hlavným športom v roku 2017 bol hokej a volejbal. Obe družstvá HK Nitra a VK SPU Bystrina získali zlaté medaily. Od 1. júla 2017 mesto spustilo elektronický rezervačný

system vďaka ktorému sa poznala aktuálna obsadenosť športovísk, občania mali možnosť rezervácie športovísk cez web. Nový rezervačný systém nadviazal na projekt elektronizácie služieb mesta, ktorý bol spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a bol súčasťou Operačného programu Informatizácia spoločnosti. Vyvrcholením dlhoročných snáh o podporu športu bolo udelenie titulu Európske mesto športu 2018. Primátor mesta Jozef Dvonč tento titul prevzal 7. decembra 2017 v Bruseli a v Nitre bol titul EMŠ 2018 slávnostne uvedený 21. decembra 2017.

1. OBYVATEĽSTVO

1.1 Demografické a iné údaje

Demografický vývoj obyvateľstva v roku 2017

K 31. decembru 2017 bolo na trvalý pobyt v Nitre prihlásených 79 125 obyvateľov, z toho 37 748 mužov a 41 377 žien. K 1. januáru 2016 mala Nitra 80 074 obyvateľov. Znamená to, že pokračuje znižovanie počtu obyvateľov. V priebehu roka sa prisťahovalo 1063 občanov, odsťahovalo 1491 a zomrelo 694 občanov. Najväčšou mestskou časťou je sídlisko Klokočina s 18 835 občanmi (v roku 2016 tam žilo 19 694 osôb). Druhé najpočetnejšie je sídlisko Chrenová so 15 410 občanmi (v roku 2016 na sídlisku žilo 16 110 ľudí) a sídlisko Diely s 8 366 občanmi (v roku 2016 - 8 804 obyvateľov).

Prehľad o počte obyvateľov podľa jednotlivých častí mesta Nitry k 31. 12. 2017:

Časť Nitry	Muži	Ženy	Chlapci	Dievčatá	Spolu
Čermáň	2 279	2 588	381	338	5 586
Diely	3 373	3 837	585	571	8 366
Dol.Krškany	891	909	180	129	2 109
Dražovce	813	840	146	131	1 930
Hor.Krškany	411	429	77	91	1 008
Chrenová	6 176	7 376	938	920	15 410
Janíkovce	778	795	138	164	1 875
Klokočina	7 670	8 551	1 360	1 254	18 835
Kynek	320	350	82	62	814
Mlynárce	241	245	31	28	545
Párov. Háje	298	303	75	78	754
Staré Mesto	4 901	5 825	830	776	12 332
Zobor	3 050	3 482	437	417	7 386
Občania bez trval. pobytu	1 105	713	182	175	2 175
Nitra spolu	32 306	36 243	5 442	5 134	79 125

Mesto Nitra zaznamenáva nepriaznivý demografický vývoj, pretože celkový počet obyvateľov každým rokom klesá, najmä z dôvodu migrácie obyvateľstva na vidiek. Podľa údajov z evidencie obyvateľstva sa Nitrania vysťahovali najmä do obcí v okolí, kde si postavili rodinné domy.

Sobáše v roku 2017

V roku 2017 bolo v Nitre uzatvorených 494 sobášov, z toho 291 cirkevných a 203 civilných. Najviac sobášov sa uzavrelo v septembri, keď do manželského zväzku vstúpilo 100 párov. Druhým najfrekventovanejším „sobášnym“ mesiacom bol jún, kedy bolo uzavretých 61 manželstiev, v júli povedalo „áno“ 58 párov. S cudzincami bolo

uzatvorených 22 sobášov. Zhodne po dva obrady boli v roku 2017 v Nitre uzavreté so snúbencami z Poľska, Talianska a Veľkej Británie. Nitrianky a Nitrania povedali „áno“ svojím snúbencom z Turecka, Ukrajiny, Srbska, Rakúska, Macedónska, Egypta, Portugalska a Argentíny.

Mimo obradnej siene, resp. kostola sa zosobášilo 39 dvojíc. Takéto sobáše sa konali v reštaurácii Artin na Zobore (11), v Hoteli Zlatý kľúčik na Zobore (10), v reštaurácii U Grófa na Zobore (3) a v Botanickej záhrade (2). Okrem týchto miest sa tohto roku po prvýkrát sobášilo v novom Hoteli Viliam Fraňo na Sikárskej ulici v Nitre-Krškanoch, v Hoteli Autojas na Čermáni, v Biskupskom hostinci v Mestskom parku na Sihoti, v Hoteli River pri rieke Nitre i vo dvore Župného domu na Župnom námestí.

Pri porovnaní miery sobášnosti za posledných päť rokov bol registrovaný vzostup záujmu mladých ľudí o potvrdenie svojho partnerského zväzku sobášom. Napriek tomu v súčasnosti mnoho párov s deťmi žije na divoko, v tzv. partnerstve, tvrdiac, že „papier“ (sobášny list), pre svoj spoločný život nepotrebujú.

Pôrodnosť v roku 2017

V roku 2017 sa vo Fakultnej nemocnici v Nitre narodilo 1787 detí, čo bolo o 147 menej ako v roku 2016. V tomto údaji sú započítané deti z celého spádového územia mesta Nitry. Z celkového počtu detí prišlo na svet 930 chlapcov a 857 dievčat. Matrika v Nitre evidovala aj 20 viacpočetných pôrodov - narodenie dvojčiat. Najviac dvojčiat sa narodilo v decembri 2017. Sedemkrát sa narodili dvaja chlapci, sedemkrát dve dievčatá, v šiestich prípadoch prišiel na svet párik – chlapec a dievčatko. Z celkového počtu 1787 novorodencov sa 749 detí narodilo rodičom s trvalým pobytom v Nitre.

Úmrtnosť v roku 2017

Nitrianska matrika zaznamenala v tomto roku 1550 úmrtí, čo bolo o 83 menej ako v roku 2016. Z celkového počtu zomrelo 786 mužov a 764 žien. V Nitre zomrelo 1538 občanov, v Nitrianskych Hrnčiarovciach 9 a v Štitároch 3 občania. Obe tieto obce majú spoločný matričný úrad s mestom Nitra.

Oblúbené mená pre novorodencov

Najoblúbenejšími mužskými menami boli v roku 2017 Jakub (40), Matúš (39) a Samuel (36). Do prvej desiatky najpopulárnejších mien patrili Adam (33), Oliver (31), Tomáš (30) Matej (30), Filip (28), Michal (28) a Šimon (27). Rebríček popularity ženských mien viedli Nina (37), Hana (33) a Ema (27). Do prvej desiatky oblúbených mien patrili Sofia (26), Natália (25), Mia (25), Eliška (24), Tamara (21), Nela (18) a Kristína (17). Rodičia dávali svojim deťom aj netradičné mená, ako napr. z mužských mien – Elliot, Cassiano, Demir, Elias, Zak a Ozan, zo ženských mien – Aurora, Venezia, Leontína, Betina, Eanessa, Asu, či Nihan. Matrika zaznamenala ústup od dávania dvoch krstných mien novorodencom. V roku 2017 zaznamenali zdvojené mená pre chlapcov: Lucas Maxim, Tobiáš Milan a pre dievčatá Livia Ivana, Sofia, Neli, či Emily Asu.

*Zdroj: vlastný text z podkladov poskytnutých evidenciou obyvateľstva na mestskom úrade
Sprievodná dokumentácia: 1/2017*

Mesto Nitra

Rok	Narodení	Priťahovaní	Zomrelí	Odstťahovaní	Počet obyv. ku 1.1.
2000	727	569	704	800	87 268
2001	705	743	632	899	87 516
2002	640	815	708	1148	87 690
2003	679	878	662	1134	87 324
2004	680	964	668	1442	86 580
2005	696	895	764	1507	85 961
2006	705	911	757	1389	85 192
2007	670	994	722	1572	84 697
2008	787	867	697	1562	83 976
2009	796	758	766	1292	83 265
2010	788	908	684	1474	82 728
2011	718	965	671	1406	82 226
2012	786	851	702	1302	81 798
2013	774	1063	689	1451	81351
2014	807	1045	756	1434	80947
2015	799	1158	769	1550	80524
2016	780	969	741	1570	80130
2017					79534

1.2 Ocenenia a vyznamenania osobností

Cena primátora pre Máriu Hroncovú, učiteľku ZUŠ J. Rosinského

Primátor Nitry Jozef Dvonč udelil **12. júna 2017** na slávnostnom galakonzerte v Synagóge Cenu primátora **Márii Hroncovej**, dlhoročnej úspešnej pedagogičke ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre za významný profesionálny a osobnostný prínos v oblasti hudobnej pedagogiky. Ocenená je výraznou osobnosťou v oblasti hudobnej pedagogiky. Výučbe klavírnej hry sa venovala 45 rokov, pričom doménou jej práce bolo rozvíjanie talentov, za čo získala viaceré ocenenia. Počas svojej dlhoročnej pedagogickej praxe získala nekonečné množstvo úspechov a ocenení na domácej i na medzinárodnej pôde. Vďaka svojmu pedagogickému talentu nasmerovala na profesionálnu dráhu niekoľko desiatok študentov ZUŠ. Najväčšie úspechy dosiahli žiaci **Zuzana Vontorčíková, Tatiana Vontorčíková, Bibiana Miškolciová, Maroš Marko, Vladimír Porubský, Matúš Miškovič, Martin Ševčík a Sofia Guzar.**

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 2/2017

Cena primátora pre akademickú sochárku Ľudmilu Cvengrošovú

Primátor mesta Nitry **Jozef Dvonč** udelil v pondelok **3. júla 2017** Cenu primátora mesta Nitry akademickej sochárke **Ľudmile Cvengrošovej** za významné celoživotné sochárske dielo a za výnimočný prínos v sprítomňovaní slovenskej histórie. Stalo sa tak na vernisáži jej diela v priestoroch Ponitrianskeho múzea v Nitre. Ocenená je významnou predstaviteľkou realistickej línie v slovenskom umení, cez svoje dielo približuje verejnosti významné etapy histórie Slovenska. Jej výtvarná tvorba zahŕňa okrem sôch širokú škálu medailí, plakiet i reliéfov. Majstrovsky zvláda rôzne techniky, ako kov, kameň, drevo, či pálenú hlinu a osobitú skupinu reprezentuje kolorovaná terakota. Žánrovým záberom preukazuje všestrannosť i tematickú rozmanitosť diela. Autorka sa priamo inšpiruje dejinami Slovenska. Poctivým štúdiom a mimoriadnou sčítanosťou v danej problematike prejavuje hlboký záujem o dávne osudy postáv našej minulosti - Keltmi, Germánmi, Rimanmi, Slovanmi, Avarmi až po slovanské kniežatá a obdobie Veľkej Moravy.

Zdroj: vlastný text, fotografia: internet

Ceny primátora udelili štyrom osobnostiam

Vo štvrtok **7. septembra 2017** sa v Obradnej sieni mesta Nitry uskutočnilo slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva, na ktorom primátor mesta **Jozef Dvonč** odovzdal Ceny mesta Nitry štyrom osobnostiam – **MUDr. Jánovi Petruškovi, PhDr. Janke Svítkovej, Milanovi Ševčíkovi a Ing. Stanislavovi Šimkovi**. Zasadnutie sa konalo pri príležitosti udelenia mestských výsad Nitre kráľom Bellom IV. v roku 1248. Ocenená **PhDr. Janka Svítková** je učiteľkou francúzštiny a slovenčiny na Piaristickom gymnáziu sv. Jozefa Kalazanského v Nitre. Cenu primátora získala za propagáciu a zviditeľňovanie mesta prostredníctvom kultúrnych aktivít n. o. Čakanka. Ocenenie jej bolo udelené za 13-ročnú spoluprácu s neziskovou organizáciou Čakanka. Jej vedomosti a skúsenosti sú využívané najmä pri editorskej činnosti či preklade literatúry. Zároveň je riaditeľkou literárnej súťaže, ktorá svoj názov zmenila na Literárnu cenu Čakanky.

Na snímke zľava zástupca primátora Ján Vančo, ocenený Ing. Stanislav Šimko, PhDr. Janka Svítková, primátor Nitry Jozef Dvonč, ocenený MUDr. Ján Petruška a ocenený Milan Ševčík.
Foto: L. Synaková

Vďaka druhému ocenenému – **Ing. Stanislavovi Šimkovi**, mohla nezisková organizácia Čakanka prispieť k rozvoju, šíreniu a zachovaniu duchovných hodnôt

v meste Nitra. Stanislav Šimko sa zaslúžil o vydanie kníh Laca Zrubca, sponzoroval autobiografickú knihu o Františkovi Krištofovi Veselom – Dedinka v údolí.

Cenu primátora získal za celoživotný prínos v oblasti kultúry, založenie a vedenie speváckeho zboru Emerám aj dirigent a organista Milan Ševčík. Jeho majstrovstvo poznajú veriaci, ktorí navštevovali bohoslužby v nitrianskej katedrále. V súčasnosti pôsobí ako organista v Piaristickom kostole sv. Ladislava v Nitre a spolupracuje s Rehoľou piaristov.

Cenu primátora primátor odovzdal **MUDr. Jánovi Petruškovi**, významnému nitrianskemu ortopédovi, bývalému primárovi ortopédie vo Fakultnej nemocnici v Nitre, ktorý je členom Matice slovenskej od roku 1990 a predsedom Miestneho odboru Matice slovenskej v Nitre od roku 1995. Pod jeho vedením sa organizujú podujatia ako Vatra zvrchovanosti pri dražovskom kostolíku, Maticný ples či besedy s historikmi. Cena primátora mu bola udelená za dlhoročnú aktívnu činnosť v prospech mesta Nitry.

*Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 3/2017*

Ceny Nitrianskeho samosprávneho kraja

Nitriansky samosprávny kraj udelil v stredu **13. septembra 2017** svoje najvyššie ocenenia za rok 2016. Tri osobnosti vybrala komisia spomedzi kandidátov, ktorých navrhovali rôzne inštitúcie i jednotlivci z celého regiónu. Predseda kraja **Milan Belica**

odovzdal v Koncertnej sále Župného domu Cenu NSK **Stanislave Blahovej**, ktorá je výkonnou riaditeľkou Združenia na záchranu stredovekého architektonického dedičstva Nitrianskeho kraja – LEUSTACH. Ocenenie získala za dlhoročný iniciatívny a aktívny prístup pri záchrane hradu Hrušov a tiež za to, že sa táto národná kultúrna pamiatka zmenila na významnú turistickú lokalitu nášho kraja i za výchovu viac ako 120 mladých dobrovoľníkov a záchranárov nášho kultúrneho dedičstva.

Cenu NSK za rok 2016 si prevzal aj **Ondrej Korpás**, ktorý je významným slovenským šľachtiteľom viniča, vinohradníkom, vinárom a degustátorom. Ocenenie získal za mimoriadny osobný prínos k rozvoju vinárstva a vinohradníctva v Nitrianskom kraji i na Slovensku a tiež za ich úspešnú propagáciu doma i zahraničí.

Cena NSK in memoriam bola udelená zaslúžilému umelcovi **Jozefovi Dóczyemu**, ktorý je považovaný za jednu z najvýraznejších hereckých osobností v histórii Divadla Andreja Bagara v Nitre. Ocenenie získal za mimoriadny osobný prínos k rozvoju nitrianskeho i slovenského divadelného a filmového umenia. NSK udeľuje ceny významným osobnostiam od roku 2009. Najvyššie ocenenie kraja doteraz získalo 23 ľudí, ktorí dosiahli významné úspechy v oblasti umenia, vedy, dobrovoľníctva, výchovy mladých ľudí.

Zdroj: Oľga Prekopová, hovorkyňa NSK

Ponitrianske múzeum získalo výročnú cenu za rok 2016

Vo štvrtok **7. septembra 2017** bola Ponitrianskemu múzeu v Nitre počas otváracieho ceremoniálu Dní európskeho kultúrneho dedičstva 2017 v Marianeu v Trnave udelená výročná cena revue Pamiatky a múzeá v kategórii Akcia – podujatie – dlhodobý projekt. Porota ocenila jedinečnosť a originalitu pobočky Ponitrianskeho múzea za cyklus podujatí Požitavské výročné obyčaje v Mestskom múzeu v Zlatých Moravciach. Cenu prevzal **Anton Števko**, riaditeľ Ponitrianskeho múzea v Nitre. Ceny udelilo Slovenské národné múzeum, Pamiatkový úrad Slovenskej republiky a redakcia revue pre kultúrne dedičstvo Pamiatky a múzeá.

Zdroj: pamiatky.sk a Anton Števko, riaditeľ Ponitrianskeho múzea v Nitre

Castellum café získal Cenu

Vo štvrtok **5. októbra 2017** sa v Bratislave uskutočnilo vyhlasovanie výsledkov architektonickej súťaže CE.ZA.R. Porota vybrala najlepšie diela v piatich kategóriách, a to Rodinné domy, Občianske a priemyselné budovy, Rekonštrukcia a obnova budov, Interiér a Exteriér. Cenu za architektúru CE.ZA.AR 2017 v kategórii exteriér získala realizácia Castellum café v Nitre a jej autori **Martin Dulík, Marek Šumichrast a Livia Dulíková**. Nový objekt služieb pre turistov na Nitrianskom hrade slúži verejnosti od 21. apríla 2017. Výstavba objektu bola súčasťou projektu zlepšenia turistickej infraštruktúry na hrade zhruba za 700 000 eur.

Zdroj: vlastný text napísaný podľa priameho vysielania na RTVS dňa 5. 10. 2017

1.3. Úmrtia významných osobností

Zomrel primár MUDr. Karol Bitter, CSc., nositeľ Ceny primátora

Dňa **30. marca 2017** zomrel primár **MUDr. Karol Bitter, CSc.**, nositeľ Ceny primátora mesta Nitra, lekár, ktorý dlhé roky významnou mierou prispieval k rozvoju modernej medicíny, ako i k formovaniu zdravotného uvedomenia obyvateľov Nitra. Za mimoriadny prínos a dlhoročnú aktívnu činnosť pri organizovaní Dní zdravia v Nitre mu bola v roku 2013 udelená Cena primátora mesta Nitra. Narodil sa 17. júna 1935 v Zlatých Moravciach. Po skončení lekárskej fakulty v roku 1960 začal ako mladý lekár

pracovať na Chirurgickom oddelení Nemocnice s poliklinikou v Nitre, po dvoch rokoch prešiel na Rádiodiagnostické oddelenie tejto nemocnice a celý svoj ďalší profesijný život zasvätil rádiológii. V rámci tohto odboru vykonával viaceré funkcie v rámci Slovenskej rádiologickej spoločnosti, v rokoch 1984–1995 zastával funkciu hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva SR pre rádiodiagnostiku. V rokoch 1996–2013 pôsobil vo funkcii primára Rádiologického oddelenia v dnešnej Špecializovanej nemocnici sv. Svorada na Zobore. Stál pri vybudovaní osteodenzitometrického pracoviska na

Zobore, ktorému v roku 2001 udelilo Ministerstvo zdravotníctva SR štatút Osteocentra pre celý Nitriansky kraj. Pôsobil ako predseda Slovenskej únie proti osteoporóze. Od roku 2001 každoročne v Nitre organizoval vedecko-odbornú konferenciu – Západoslovenské dni o osteoporóze. Slovenská rádiologická spoločnosť ho poctila v roku 2015 Čestným členstvom a udelením Zlatej medaily Slovenskej lekárskej spoločnosti.

Zdroj: MUDr. Daniel Magula, CSc.

Zomrela herečka DAB Oľga Hudecová

V nedeľu ráno **30. apríla 2017** zomrela vo veku nedožitých 88 rokov dlhoročná členka umeleckého súboru Divadla Andreja Bagara v Nitre **Oľga Hudecová**. Narodila 27. augusta 1929 v Krčave. Oľga Hudecová v miestnom divadle v Továrnom hrala už ako

4-ročná. Divadlu sa aktívne venovala aj počas meštianky a odbornej školy pre ženské povolania. Jej herecký talent si v roku 1949 všimol vedúci Dedinského divadla v Michalovciach Mikuláš Gojda, ktorému chýbala jedna herečka. Jej prvým predstavením v Dedinskom divadle bol Bacúchovie dvor. O rok neskôr sa s celým michalovským súborom presídlila do Bratislavy. V Dedin-

skom divadle pôsobila šesť rokov, následne jeden rok v divadle v Prešove. Od januára 1960 sa stala členkou hereckého súboru Krajského divadla v Nitre – neskôr DAB v Nitre. Nitrianskemu divadlu ostala verná po celý svoj profesionálny život, vytvorila v ňom 130 postáv. Hrala v televíznych rozprávkach a inscenáciách ako napr. Faklonos a

Dobropán či v Dunajských rozprávkach. V roku 2010 si zahrala aj v televíznom seriáli Kriminálka Staré Mesto.

Zdroj: tlačové oddelenie Divadla Andreja Bagara

Zomrel Ján Maniaček, bývalý predseda Spoločnosti M. R. Štefánika

V nedeľu **17. septembra 2017** zomrel vo veku 84 rokov **Ing. Ján Maniaček**. Bol zakladateľom a dlhoročným predsedom Spoločnosti M. R. Štefánika (spoločnosť vznikla 2. marca 2005), zanieteným propagátorom myšlienok tejto významnej osobnosti našich dejín. Vyrastal v podbradlianskom kraji a od detstva ho zaujímala osobnosť M. R. Štefánika. Celý život sa usiloval o zachovanie pamiatky tohto vedca, vojaka, diplomata a politika. Bol iniciátorom dvoch zbierok na pomník M. R. Štefánika v Nitre, ktorý mal byť inštalovaný pred budovou Krajského súdu na Štúrovej ulici. Prvá zbierka sa konala od 1. septembra 2010 do 31. augusta 2011, druhá od 1. septembra 2011 do 31. augusta 2012, avšak obe neboli úspešné. V roku 2012 napísal knihu Posol hviezdnych diaľav – Osudy pamätníkov Milana Rastislava Štefánika na Slovensku. Ako rodák zo Štefánikovho kraja začínal článkami v časopisoch, ale až v tejto publikácii zúročil svoj dlhoročný záujem a zberateľské úsilie. Verný svojmu cieľu zhromaždil dostupné dokumenty, fotografie a ďalší materiál o pamätníkoch na 57 miestach na Slovensku. Za 40 rokov zberateľskej aktivity sústredil viac ako 300 pohľadníc a fotografií a vyše 75 kníh a brožúr o Štefánikovi a tiež nespočetné množstvo článkov. Zhotovil dve expozície na podporu zbierok na sochu generála Štefánika, ktoré si mohla nitrianska verejnosť pozrieť v Ponitrianskom múzeu. Posledná rozlúčka so zosnulým bola v stredu 20. septembra 2017 na Mestskom cintoríne v Nitre.

Zdroj: vlastný text a Ing. Ján Maniaček, ml.

Zomrel akademický maliar Marián Žilík

Vo veku 69 rokov zomrel v stredu **18. októbra 2017** akademický maliar, sochár a fotograf **Marián Žilík**, ktorý žil a tvoril v Nitre. Jeho meno zostane natrvalo zapísané do histórie nášho mesta v podobe mnohých umeleckých artefaktov. Vytvoril tiež pamätník Milénium - Proglas, ktorý je inštalovaný vedľa hlavnej brány do Nitrianskeho hradu a predstavuje text evanjelia v hlaholike, ktorú priniesli sv. Cyril a Metod. V druhej polovici 90. rokov sa spolu s nitrianskymi architektmi a výtvarníkmi **Tiborom Zelenickým** a **Jaroslavom Koššom** podieľal na umeleckom dotvorení zrekonštruovanej pešej zóny v Nitre. Vytvoril bronzový meč, ktorý je umiestnený na pešej zóne pred budovou Ponitrianskeho múzea - ide o zväčšenú kópiu historického meča zo súboru pamiatok kniežacieho hrobu z 9. storočia. Vytvoril tiež studňu z bronzu - tvarovaný kameň obkolesený bronzovou

mrežou so symbolikou zjednotenej Európy a žulovú fontánu pred bývalým Domom módy. Pracoval aj ako pedagóg na katedre výtvarnej tvorby a výchovy Pedagogickej fakulty UKF v Nitre, kde viedol odbor fotografia. Venoval sa tiež maľbe a plastike. Za svoje dielo získal v roku 1976 Cenu Martina Benku a v roku 1996 s kolektívom Cenu Dušana Jurkoviča. Na poslednej rozlúčke so zosnulým sa zúčastnil aj primátor Jozef Dvonč, ktorý ocenil význam jeho diela pre súčasné i budúce generácie Nitranov a návštevníkov mesta.

Zdroj: vlastný text z podkladov

Zomrela spisovateľka Marína Čeretková Gállová

Vo veku 86 rokov zomrela v nedeľu **22. októbra 2017** slovenská spisovateľka **Marína Čeretková-Gállová**, nositeľka Ceny mesta Nitry. Narodila sa 26. septembra 1931 v Zbehoch. V roku 1950 nastúpila na Filozofickú fakultu Univerzity Komenského (FF UK) v Bratislave, odbor slovenčina – dejepis. O rok neskôr však bola

ako „nábožensky nevyrovnaná dcéra arizátora“ preradená do výroby. V roku 1953 sa ako „očistená a prevychovaná“ vrátila na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Začala písať poviedky a malé literárne žánre, realizovala sa ako recitátorka umeleckej literatúry. Po skončení vysokoškolského štúdia sa zamestnala v Československom rozhlase v Košiciach ako redaktorka literárno-dramatickej redakcie. Tu začala písať rozhlasové pásma i dramatické diela. Debutovala knihou noviel Koniec líšky (1962), po ktorej nasledovalo do roku 1970 ďalších šesť prozaických diel. V atmosfére búrlivého roku 1968 sa angažovala vo

všetkých sférach života. Pôsobila ako tajomníčka Východoslovenskej odbočky Zväzu slovenských spisovateľov, bola redaktorkou literárnej redakcie a externou šéfredaktorkou kultúrno-spoločenského časopisu Realita. Po dramatickom závere roku 1968 neprešla ako nestraníčka previerkami a koncom roka 1970 musela rozhlas opustiť. Počas 20 rokov sa jej podarilo vydať iba štyri epické diela. Tretie obdobie tvorby po roku 1989 začínala ako takmer 60-ročná a vydala ďalších šesť epických diel. Bola členkou nitrianskej odbočky Spolku slovenských spisovateľov. V roku 2002 získala Cenu mesta Nitra. Na poslednej rozlúčke, ktorá sa konala v stredu 25. októbra 2017 na Mestskom cintoríne v Nitre, sa s ňou v mene všetkých obyvateľov mesta Nitry rozlúčil primátor Nitry **Jozef Dvonč**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Zomrel Titus Kolník – medzinárodne uznávaný archeológ a vedec

V nedeľu **26. novembra 2017** dotieklo navždy srdce **PhDr. Titusa Kolníka, DrSc.**, medzinárodne uznávaného predstaviteľa modernej slovenskej archeológie. Narodil sa 1. januára 1932 v Hrachovišti. V rokoch 1942-1950 študoval na Gymnázium v Novom Meste nad Váhom, v rokoch 1950-1955 archeológiu a národopis na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a neskôr i na Filozofickej fakulte Karlovej

univerzity v Prahe. Od roku 1954 pracoval v Archeologickom ústave SAV v Nitre. Titus Kolník patril k prvým absolventom štúdia archeológie a národopisu Univerzity Komenského v Bratislave a už pred jeho ukončením sa stal pracovníkom

Archeologického ústavu SAV. Zostal mu verný viac než polstoročie a v mnohých oblastiach ovplyvnil alebo prispel k jeho smerovaniu a profilovaniu tak v terénnej, ako aj v teoretickej oblasti. Položil základy bádania o dobe rímskej na Slovensku, v germánskej i v rímskej problematike. Od počiatku sa špecializoval na štúdium doby rímskej a sťahovania národov. V rokoch 1964-1965 pôsobil ako štipendista Humboldtovej nadácie na univerzite v Mníchove. Od roku 1970 bol korešpondujúcim členom Nemeckého archeologického inštitútu v Berlíne. V r. 1982 mu Slovenská akadémia vied udelila striebornú čestnú plaketu Ľudovíta Štúra Za zásluhy v spoločenských vedách. Realizoval veľa významných terénnych výskumov lokalít z doby rímskej (Abrahám, Branč, Cífer-Pác, Kostolná pri Dunaji, Milanovce, Očkov, Sládkovičovo, Štúrovo). Predmetom jeho bádateľského záujmu boli predovšetkým otázky pobytu Rimanov na Slovensku, problematika barbarského, a najmä germánskeho osídlenia v strednej Európe a rímsko-germánske kontakty v 1.-4. storočí nášho letopočtu. V posledných rokoch sa intenzívne zapodieval štúdiom pamiatok antického umenia na Slovensku. V teoretickej činnosti sa sústredil na hodnotenie archeologických nálezov, osobitne sa venoval výtvarným prejavom a umeniu, čo dokumentujú viaceré publikácie a monografie.

Zdroj: wikipédia, AÚ SAV v Nitre

2. MESTSKÁ SAMOSPRÁVA

2.1 Rozpočet mesta Nitry na rok 2017

Mesto Nitra hospodárillo s prebytkom vyše 6,5 milióna eur

Mesto Nitra hospodárillo v roku 2017 na základe schváleného rozpočtu, vrátane rozpočtov rozpočtových organizácií zriadených mestom, s rozpočtovými zdrojmi vo výške 76 667 361,51 €. Z dosiahnutých celkových príjmov rozpočtu vo výške 71 573 121,01 € boli realizované výdavky vo výške 65 036 483,13 €. V súlade s § 10 ods.3 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet mesta Nitry na rok 2017 zostavený v členení na:

1. bežný rozpočet (bežné príjmy a bežné výdavky)

2. kapitálový rozpočet (kapitálové príjmy a kapitálové výdavky)

3. finančné operácie

Bežný rozpočet – plnenie (v €):		rozpočet	
skutočnosť			
bežné príjmy	60 592 342,57		
60 932 157,89			
bežné výdavky	56 123 405,13		
53 661 463,46			
prebytok bežného rozpočtu	4 468 937,44		
7 270 694,43			
Kapitálový – plnenie (v €):		rozpočet	
skutočnosť			
kapitálové príjmy	5 166 676,00	5 239 753,80	
kapitálové výdavky	13 610 177,38	5 546 423,52	
schodok kapitálového rozpočtu	- 8 443 501,38	-	
306 669,72			

Rozdiel medzi príjmami a výdavkami bežného a kapitálového rozpočtu:

prebytok 6 964 024,71 €

Finančné operácie- plnenie (v €):	rozpočet

skutočnosť		
Príjmové finančné operácie	10 908 342,94	5 401 298,27
Výdavkové finančné operácie	6 933 779,00	5 828 559,95
prebytok/schodok finančných operácií	3 974 563,94	-
427 261,68		

Príjmové finančné operácie predstavujú použitie finančných prostriedkov z rezervného fondu a zostatku minulých rokov vo výške 3 162 121,86 €, prijatie úveru na investičné akcie vo výške 2 239 176,41 € od SLSP a UNICredit bank. Výdavkovými finančnými operáciami boli realizované splátky istín návratných zdrojov financovania vo výške 5 828 559,95 Eur. Prijaté a vrátené zábezpeky sú vylúčené. Výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2017 v rámci bežného rozpočtu, kapitálového rozpočtu a hospodárenia z finančných operácií je zostatok zdrojov **vo výške 6 536 763,03 €**.

Nevyčerpané účelové prostriedky z minulých rokov tvorili (v eurách):

- výnosy z dotácie na prenesené kompetencie pre školy	3,92
- výnosy z dotačného účtu na projekt Bezpečnostné priechody	32,02
- výnosy z dotácie na sociálne služby	2,42
- výnosy z dotačného účtu na prenesené kompetencie ostatné	2,32
- nevyčerpaná dotácia na Útulok pre bezdomovcov	17 640,00
- nevyčerpaná dotácia na soc. zariadenia	14 536,00
- nevyčerpaná dotácia na predškolačkov v MŠ zo ŠR	20 165,76
- nevyčerpaná dotácia na Projekt proti kriminalite	3 700,00
- nevyčerpaná dotácia na kamerový systém MsP	19 600,00
- nevyčerpané rodinné prídavky ÚPSVaR– osobitný príjemca	2 022,72
Spolu prostriedky zo štátneho rozpočtu na účte 357	77 705,16

- zostatok príjmu za CVČ od obcí	4 698,23
Spolu prostriedky na účte 359	4 698,23

- zostatok darovaných prostriedkov	2 968,53
- zostatok grantu na opravu mosta pri ČOV	50 000,00

Spolu ostatné účelové prostriedky na účte 52 968,53

- zostatok prostriedkov školského stravovania MsÚ	70 669,14
- zostatok prostriedkov školského stravovania RO	110 530,48
- zostatok Fondu opráv a údržby na byty so štátnou podporou	104 378,39
- zostatok náhrady za výrub drevín	244 470,44

Spolu účelové finančné prostriedky 665 420,37

Pri schvaľovaní Záverečného účtu mesta Nitry za rok 2017 bolo schválené použitie prebytku rozpočtu mesta Nitry podľa § 10 ods.3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov po vylúčení nevyčerpaných účelovo určených prostriedkov poskytnutých v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe iného osobitného predpisu podľa § 16 ods.6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách vo výške 6 298 604,34 € na tvorbu Rezervného fondu a zároveň vysporiadanie zostatku finančných operácií za rok 2017 vo výške - 427 261,68 € z Rezervného fondu.

Zdroj: odbor ekonomiky a rozpočtu Mestského úradu v Nitre

2.2 Zasadnutia mestského zastupiteľstva

25. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre

V utorok **31. januára 2017** sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 25. zasadnutie (mimoriadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Zasadnutie otvoril a viedol primátor mesta **Jozef Dvonč**.

Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo, príp. vzalo na vedomie jednotlivé body programu.

- Schválilo návrh Dodatku VZN č. 7 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 1/2010 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, žiaka jazykovej školy a dieťa

navštevujúce materskú školu prípadne školské zariadenie so sídlom na území mesta Nitry.

- MsZ schválilo návrh rozpisu finančných prostriedkov pre súkromné a cirkevné školy a školské zariadenia na rok 2017.
- MsZ schválilo návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte mesta Nitry na rok 2017.
- MsZ schválilo informatívnu správu o pridelení dotácií z rozpočtu mesta Nitry na rok 2017 pre cieľovú skupinu oblasť telesná kultúra do 2000 eur, pri pridelovaní dotácií na vrcholový a mládežnícky šport sa vychádzalo z pravidiel pre poskytovanie dotácie z rozpočtu Mesta Nitry pre oblasť telesná kultúra. Pri dotáciách športu naďalej platí, že najvyšší koeficient má hokej (1,2), futbal (1,0), ďalej s koeficientom (0,7) sú športy ako krasokorčuľovanie, box, plávanie, cyklistika, a iné športy. Kolky, kulturistika, tanec a menšie športy mali koeficient (0,4).
- MsZ schválilo návrh na pridelenie dotácií z rozpočtu mesta Nitry na rok 2017 pre cieľovú oblasť telesná kultúra (fond prenájmu tréningových objektov a úhrady nákladov, fond vrcholového športu, fond mládežníckeho športu a fond športových podujatí nad 2000 eur, v roku 2017 boli finančné prostriedky použité vo fondoch mládežníckeho a vrcholového športu i fondoch prenájmu tréningových objektov ako aj úhrad nákladov na energie. V rozpočte mesta Nitry bolo 738-tisíc eur na dotácie na telesnú kultúru. Predložené návrhy, spolu s prerozdelením dotácií, na podujatia do 2000 eur tvorili 582-tisíc eur. Zvyšok bol ponechaný na financovanie havarijných udalostí.
- MsZ schválilo, že mestská spoločnosť - Nitrianska investičná s. r. o., si zoberie úver vo výške 2 mil. eur na rekonštrukciu futbalového štadióna s kapacitou 8 500 divákov. Po modernizácii bude ihrisko spĺňať štandardy kategórie, stanovené Úniou európskych futbalových zväzov UEFA: vyhrievaný trávnik, umelé osvetlenie, nové šatne, parkoviská a ďalšiu vybavenosť pre divákov,

- MsZ vzalo na vedomie rozšírenie služieb a zefektívnenie intervencií v procese práce so závislými klientmi a ich rodinami v kontexte komplexnej starostlivosti – v neziskovej organizácii BUDÚCNOSŤ, ktorá sídli na Wilsonovom nábreží v Nitre.

*Zdroj: zápisnica zo zasadnutia mestského zastupiteľstva
Sprievodná dokumentácia: 4/2017*

26. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Vo štvrtok **16. februára 2017** sa vo Veľkej zasadacej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 26. zasadnutie mestského zastupiteľstva, ktoré otvoril a viedol primátor mesta Nitry **Jozef Dvonč**. Mestské zastupiteľstvo prerokovalo, vzalo na vedomie, prípadne schválilo jednotlivé takto:

- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra mesta Nitra za rok 2016.
- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie správu z vykonaných kontrol kvality podávaných jedál v školských jedálňach za II. polrok 2016.
- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie správu o výsledku kontroly oprávnenosti poskytnutia a kontroly vyúčtovania dotácií poskytnutých pre mimovládne organizácie v sociálnej oblasti, pri kontrole dodržiavania smernice primátora mesta o riešení nájomných vzťahov a úhrade energií a služieb mimovládnych organizácií, ktoré pôsobia v objektoch vo vlastníctve mesta, správu o výsledku kontroly hospodárenia v Základnej škole na Cabajskej ulici v Nitre.
- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie správu o výsledku kontroly hospodárenia s nerozpočtovanými finančnými prostriedkami v Zariadení školského stravovania pri Základnej škole na Fatranskej ulici v Nitre, správu o vymáhaní nedoplatkov na poplatku za komunálny odpad, zoznam dlžníkov na vývoze tuhého komunálneho odpadu (TKO) k 31. decembru 2016 a návrh opatrení na zvýšenie efektívnosti vymáhania pohľadávok.
- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie správu o daňových nedoplatkoch. Mesto Nitra hľadalo spôsoby vymáhania nedoplatkov za komunálny odpad, keďže daňové nedoplatky k 31. 12. 2016 predstavovali 1 467 000 eur. V porovnaní s rokom 2016 to bolo viac o 41 000 eur, mesto evidovalo 11 980 daňových dlžníkov, z toho 11 200 fyzických osôb a 860 podnikateľských subjektov. Poslanci predostreli niekoľko návrhov opatrení na zvýšenie efektívnosti vymáhania pohľadávok. Medzi neplatičmi boli aj Rómovia a ľudia bez domova. V Nitre evidovali ku koncu minulého roka 1285 bezdomovcov a ich nedoplatky predstavovali 220 000 eur. Tento problém týkal aj ľudí s trvalým pobytom v Nitre, ktorí však žili mimo Nitry. Nedoplatky sa týkali nielen sociálne slabších, dlžníkmi mesta boli i solventné firmy. Mesto Nitra evidovalo k 31.12.2016 celkové nedoplatky vo výške 1467 tisíc eur.
- MsZ vzalo na vedomie informatívnu správu – Súčasný stav implementácie Integrovaného regionálneho operačného programu v mestskej funkčnej oblasti mesta Nitry.
- MsZ schválilo návrh na kompenzáciu finančných nákladov investovaných do majetku mesta (ARRIVA NITRA a. s.).

- MsZ schválilo návrh na pridelenie dotácií z rozpočtu Mesta Nitry na rok 2017 pre cieľové oblasti - a) sociálna oblasť, b) ochrana a podpora zdravia, pomoc zdravotne postihnutým ľuďom.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh poradovníka žiadostí o pridelenie 1-izbových, 2-izbových a 3-izbových nájomných bytov obstaraných z verejných prostriedkov, zostaveného v zmysle VZN č. 1/2011 o podmienkach pridelovania a bývania v bytoch určených na nájom pre obyvateľov mesta obstaraných z verejných prostriedkov v znení Dodatku č. 1.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na neuplatnenie valorizácie sadzieb obvyklého ročného nájomného uvedených v prílohe č. 6 a prílohe č. 7 Všeobecne záväzného nariadenia mesta Nitry č. 21/2009 o hospodárení s majetkom mesta v znení neskorších dodatkov pre rok 2017.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh Dodatku č. 10 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 21/2009 o hospodárení s majetkom mesta v znení neskorších dodatkov.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh Dodatku č. 2 k Organizačnému poriadku príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na delegovanie **MUDr. Ivana Juhása** ako zástupcu mesta Nitry do Rady školy pri MŠ, Štefánikova trieda 128, Nitra.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na opätovné zvolenie prísediacich sudcov z radov občanov pre Okresný súd Nitra na funkčné obdobie 4 rokov od zloženia sľubu.
- MsZ zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo návrh na odvolanie predsedníčky komisie Mestského zastupiteľstva v Nitre pre sociálne veci, bytové otázky a zdravotníctvo. Z tejto funkcie bola odvolaná **Mgr. Renáta Kolenčíková**, ktorá v r. 2016 vystúpila zo SMERU-SD. Účinnosť rozhodnutia bola určená od 1. marca 2017. Zároveň bola od 1. marca 2017 do funkcie predsedníčky tejto komisie zvolená poslankyňa **Mgr. Petra Ajdariová** (nezávislá).

Zdroj: www.nitra.sk, zápisnica zo zasadnutia MsZ

Sprievodná dokumentácia: 5/2017

27. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Vo štvrtok **9. marca 2017** sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 27. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Zasadnutie otvoril a viedol primátor mesta **Jozef Dvonč**. Prerokovaný bol program, pozostávajúci z 36 bodov.

- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie správu o vybavovaní sťažností a petícií za rok 2016, v ktorej sa konštatovalo, že občania mesta podali 11 sťažností a 11 petícií. Z celkového počtu bola 1 opodstatnená, 8 neopodstatnených a 2 sťažnosti nebolo možné vyhodnotiť pre nedostatok podkladov na prešetrenie. V 11 petíciách sa občania obrátili na mesto so žiadosťou na vybudovanie chodníka, opravu prístupovej cesty, vybudovanie podjazdu, alebo podchodu, odstránenie drevín, žiadali rekonštrukciu miestnych komunikácií a vybudovanie parkovacích miest. Petíciami na občania brojili proti vybudovaniu parkoviska, proti výstavbe

polyfunkčného objektu, proti riešeniu vjazdu a výjazdu vozidiel k bytovému domu, či proti výstavbe bytového domu.

- MsZ prerokovali a vzalo na vedomie správu o bezpečnostnej situácii v meste Nitra za rok 2016, ktorú podal riaditeľ Obvodného oddelenia Policajného zboru v Nitre na **mjr. Mgr. Miroslav Blaško**. Uviedol, že trestnú činnosť na území mesta páchajú osoby s trvalým pobytom v Nitre a páchajú ju po prvýkrát. Ide o maloleté osoby (31 páchatel'ov), ako aj osoby do 25 rokov. Pri 108 násilných trestných činoch bolo u 17 páchatel'ov zistené požitie alkoholu. Na Mostnej ulici dochádzalo v súvislosti s požitím alkoholických nápojov k deliktom, ktorých objasňovanie a dokumentovanie uľahčoval kamerový systém Mestskej polície. V roku 2016 zaevidovala polícia v obvode Nitra 1635 trestných vecí (pokles o 129 v porovnaní s rokom 2016). Objasnenosť dosiahla 46,54 %. Z celkového počtu trestných činov spáchaných na ulici zaznamenali 360. V rámci majetkovej kriminality evidovali 613 trestných činov, z nich 215 objasnili. Z celkového počtu predstavovali krádeže vlámaním 99, krádeže vlámaním do bytov a rodinných domov 23 a 66 do motorových vozidiel. V rámci násilnej kriminality zaznamenali 108 trestných činov, 1 vraždu, 13 lúpeží, 2 znásilnenia, 13 mravnostných deliktov. V rámci ekonomickej kriminality zaznamenali 536 trestných činov, z nich bolo 226 objasnených. Prevládalo krátenie dane a poplatkov.
- MsZ vzalo na vedomie správu o požiarovosti na území mesta Nitra za rok 2016. V Nitre v tomto roku zaevidovali 101 požiarov, pri ktorých vyčíslili škodu vo výške 2 919 715 eur. Príslušníci hasičského zboru zabránili svojím rýchlym konaním škodám vo výške 1 008 670 eur. Nebola usmrtená ani jedna osoba. Najčastejšiou príčinou vzniku požiaru bolo v 28 prípadoch neúmyselné zapálenie neznámou osobou.
- MsZ vzalo na vedomie správu o činnosti Mestskej polície v Nitre za rok 2016, ktorú predniesol náčelník MsP **Erik Duchoň**. Mestská polícia v roku 2016 zadokumentovala a riešila 17 777 priestupkov, čo bolo menej v porovnaní s rokom 2015, keď bolo evidovaných 19 213 priestupkov, na úseku dopravy – bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky MsP zistila 14 450 priestupkov. Najčastejšími boli nerešpektovanie dopravného značenia – spoplatnené parkovanie (3205), zákaz vjazdu (2642), zákaz zastavenia (901), státie na chodníku (1005). Technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla z dôvodu neprítomnosti vodiča osadili na automobily v 6788 prípadoch, kým v roku 2015 v 7724 prípadoch.
- MsZ prerokovalo protokol Najvyššieho kontrolného úradu SR o výsledku kontroly stavu verejných financií a majetku v meste, ktoré je sídlom kraja a plnenie opatrení z predchádzajúcich kontrol.
- MsZ vzalo na vedomie informatívnu správu – aktualizáciu a vyhodnotene Akčného plánu k PHSR mesta Nitry na roky 2015-2016.
- MsZ sa zaoberalo informatívnou správou o analýze hlasovacieho systému Nitrianskeho samosprávneho kraja a jeho porovnanie so systémom na Mestskom úrade v Nitre.
- MsZ schválilo návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte mesta Nitry na rok 2017. MsZ schválilo, že mesto Nitra do roku 2020 vybuduje v meste a okolí približne 14 km nových cyklistických tratí, celkové náklady na vybudovanie dosiahnu približne 4 milióny eur, podstatná časť nákladov bude uhradená z fondov EÚ,

schválené bolo podanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na 5 projektov, z Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) bude podporená prvá a druhá etapa cyklistického chodníka medzi Nitrou a Vrábľami v dĺžke 6,4 km, ďalšia nová cyklotrasa 2,4 km spojí sídlisko Klokočina s Borinou, Hollého ulicou a autobusovou stanicou. Mesto sa bude uchádzať aj o financovanie výstavby cyklistickej cesty na trase Wilsonovo nábrežie, Univerzitný most, Mostná ulica a Jesenského ulica v Mestskom parku na Sihoti s dĺžkou 2 km. Na sídlisku Chrenová bude vybudovaná približne 2 km cyklotrasa - Trieda A. Hlinku - Dlhá ulica, súčasťou nových cyklotrás v Nitre bude nová cyklistická lávka, ktorá ponad rieku Nitra prepojí Wilsonovo nábrežie s Nábrežím mládeže pri SPU.

- MsZ schválilo návrh na zmenu uznesenia 376/2016-MZ zo dňa 15.12.2016 – Návrh na pridelenie dotácií z rozpočtu mesta Nitry na rok 2017 pre cieľové oblasti: a) záchrana a obnova národných kultúrnych pamiatok a pamätihodností, b) rozvoj a ochrana duchovných hodnôt, tvorba a ochrana alebo šírenie duchovných hodnôt).
- MsZ prerokovalo návrh dodatku č. 9 k VZN mesta Nitry č. 15/2007 o dodržiavaní verejného poriadku a verejnej čistoty v znení dodatkov. Autorom návrhu na obmedzenie používania pyrotechniky na 4 hodiny bol poslanec **MUDr. Daniel Hecht**. Napriek tomu, že niektorí poslanci návrh kritizovali, väčšina ho podporila. Počas silvestrovskej a novoročnej noci sa týmto v obytných zónach na území mesta Nitry zakázalo používanie pyrotechnických výrobkov na zábavné a oslavné účely kategórie F1, F3, P1 a T1 v období od 1. januára od 2.00 hodiny do 31. decembra do 22.00 hodiny kalendárneho roka, s výnimkou ich použitia v rámci ohňostrojových prác, ktoré podliehajú predchádzajúcemu súhlasu obce na základe osobitného právneho predpisu. Dôvodom tohto zákazu boli sťažnosti občanov. Doposiaľ mohla byť v Nitre používaná pyrotechnika počas 31. decembra a 1. januára, teda 48 hodín, sankcia za porušenie všeobecného záväzného nariadenia o používaní pyrotechniky v Nitre môže byť uložená na mieste do výšky 30 eur.
- MsZ prerokovalo návrh na realizovanie výberu prevádzkovateľov predajných stánkov s občerstvením, alkoholickými a nealkoholickými nápojmi v meste počas Vianočných trhov organizovaných mestom Nitra formou elektronickej aukcie.
- MsZ prerokovalo návrh na odovzdanie majetku mesta Nitry (hokejbalového ihriska) do správy ZŠ kráľa Svätopluka na Dražovskej ceste č. 6 v Nitre.

Zdroj: nitra.sk, zápisnica zo zasadnutia MsZ

Spríevodná dokumentácia: 6/2017

28. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Vo štvrtok **6. apríla 2017** sa v zasadacej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 28. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre. Rokovanie zastupiteľstva otvoril a viedol primátor Nitry **Jozef Dvonč**. Poslanci prerokovali, vzali na vedomie a schválili jednotlivé body programu takto:

- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie návrh záverečného účtu mesta Nitry za rok 2016. Mesto ukončilo hospodárenie s prebytkom 4,23 mil. eur, hospodáril

s rozpočtom vo výške 65,4 mil. eur, ktorý bol v priebehu roka ešte navýšený o príjmy v hodnote viac ako 80-tis. eur. V rámci bežných príjmov mesto vytvorilo prebytok skoro 7 mil. eur, pri finančných operáciách viac ako 500-tis. eur. V kapitálovom rozpočte vznikol schodok vyše 3,3 mil. eur. Celkový výsledok rozpočtového hospodárenia Nitry za rok 2016 predstavoval prebytok v hodnote 4,23 mil. eur, po vylúčení nevyčerpaných účelovo určených prostriedkov - poskytnutých v roku 2016 zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu EÚ bolo v rezervnom fonde 3,36 mil. eur. Táto suma by mala byť ešte navýšená o takmer 600-tis. eur, ktoré sú zostatkom z finančných operácií za rok 2016, z väčších investícií v roku 2017 budeb zrealizovaná modernizácia futbalového štadióna, dostavba kúpaliska s celoročným využitím (po spracovaní projektovej dokumentácie a vydaní územného a stavebného rozhodnutia), pokračovaní v rekonštrukciách chodníkov a ciest, investícií v oblasti školstva a rekonštrukcií športovísk, budovaní parkovacích miest a tiež investícií, ktoré si určili jednotlivé mestské časti, s tým, že majú na tieto rozvojové aktivity vyčlenené a schválené finančné prostriedky. V rámci Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) budú podporené projekty rozšírenia materských škôl, dobudovania siete cyklotrás, ale aj nových odborných učební na základných školách. Vypracovaný bude strategický dokument Udržateľnej mobility v Nitre, na ktorý mesto získalo podporu vo výške 790-tisíc eur. Mesto sa zapojí do ďalších výziev v rámci IROP.

- Nitra chce byť Smart City a rámci tohto projektu plánuje prenájsť športoviská (neskôr aj priestory v kultúrnych zariadeniach) formou elektronického rezervačného systému. Primátor **Jozef Dvonč** konštatoval, že sa pripravujú podklady pre súťaž na dodávateľa systému. Podľa odhadov by sa náklady na zavedenie elektronického rezervačného systému mali pohybovať na úrovni 25 až 30-tisíc eur. Rezervačný systém mesto spustí od 1. júla 2017. Po spustení projektu bude na jednom mieste skompletizovaný zoznam objektov na rezervovanie. Rezervačný systém nadviaže na projekt elektronizácie služieb mesta, ktorý bol spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a je súčasťou Operačného programu Informatizácia spoločnosti. V Nitre funguje od 1. októbra 2015, mesto získalo na projekt nenávratný finančný príspevok vo výške 2,24 mil. eur, na jeho realizácii sa mesto spolupodieľalo 167-tisíc eurami.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh Organizačného poriadku príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb.
- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie informatívnu správu o plnení II. Komunitného plánu sociálnych služieb v meste Nitra 2016-2020 za rok 2016.
- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie informatívnu správu o plnení Akčného plánu „Nitra pre všetkých“ – Informácie (nielen) pre hendikepovaných turistov a informatívnu správu o plnení debarierizačných opatrení mesta Nitry.
- MsZ prerokovalo a schválilo informatívnu správu „Stratégia riešenia problematiky ľudí bez domova v meste Nitra na roky 2016-2019“, v rámci ktorej sa riešil návrat ľudí bez domova k bežnému spôsobu života a ich opätovné zaradenie do spoločnosti. Toto je hlavným cieľom stratégie, ktorú mesto Nitra na tento účel vypracovalo na najbližšie roky, hlavným nástrojom mesta je v súčasnosti útulok, v ktorom boli v roku 2016 poskytované sociálne služby viac ako stovke klientov. Podľa vypracovanej stratégie sa v tomto zariadení využíva pri práci s ľuďmi bez domova predovšetkým ergoterapia. Prostredníctvom

zmysluplného zamestnania sa usiluje o zachovanie a využívanie schopností klienta potrebných pre zvládanie bežných denných, pracovných, ale aj záujmových činností. Útulok bol otvorený v septembri 2016. Okrem základnej starostlivosti v ňom bezdomovcom poskytujú informácie o ponuke verejných služieb v okolí a pomáhajú im nájsť si vhodnú prácu.

- MsZ prerokovalo a schválilo podporu rozvoja inovatívnych služieb riešenia závislostí v Centre poradensko-intervenčných služieb – BUDÚCNOSŤ, n. o. na Wilsonovom nábreží v Nitre.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh možností zabezpečenia diétného stravovania pre deti a žiakov s celiakiou v MŠ a ZŠ od školského roku 2017/2018.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na riešenie využitia plochy letných terás na pešej zóne (Štefánikovej triede) v Nitre v roku 2017, majitelia a prevádzkovatelia reštauračných zariadení v Nitre nebudú musieť platiť mestu prenájom za letné terasy pri svojich prevádzkach - verejný priestor pod terasami nebude mesto prenajímať, ale požičiavať.

Zdroj: www.nitra.sk, zápisnica zo zasadnutia MsZ

Sprievodná dokumentácia: 7/2017

29. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Vo štvrtok **18. mája 2017** sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 29. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre. Zasadnutie otvoril a viedol primátor mesta **Jozef Dvonč**. Poslanci prerokovali program, pozostávajúci zo 65 bodov.

- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie správu o výsledku kontroly použitia finančných prostriedkov poskytnutých z rozpočtu mesta Cirkevnému centru voľného času na Klokočíne v Nitre.
- MsZ prerokovalo a schválilo správu o výsledku kontroly financovania prevádzky zariadení sociálnych služieb – Útulok pre bezdomovcov a Útulok pre jednotlivcov s deťmi.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 168/2016-MZ zo dňa 23.6.2016 (Návrh na prijatie úveru na financovanie investičných akcií v roku 2016).
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre na rok 2017.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh časového plánu zasadnutí Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva v Nitre na II. polrok 2017.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 22/2015-MZ zo dňa 5. februára 2015 v znení uznesenia č. 28/2017-MZ a uznesenia č. 30/2017-MZ zo dňa 16. februára 2017 (navýšenie počtu členov VMČ č. 7 – Chrenová, Janíkovce).
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na voľbu člena VMČ č. 7 – Chrenová, Janíkovce z radov obyvateľov - **Petra Benedikoviča**.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na zrušenie VZN č. 3/2013 o poskytnutí finančného príspevku na záujmové vzdelávanie v centrách voľného času v znení dodatku č. 1, 2 a 3.

- MsZ prerokovalo a schválilo návrh Dodatku č. 8 k Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Nitry č. 1/2010 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy a dieťa materskej školy a školského zariadenia so sídlom na území mesta Nitry.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh počtu prijímaných žiakov a počtu tried prvého ročníka základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry na školský rok 2017/2018.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh Dodatku č. 4 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 26/2007 o podnikateľskej činnosti a určení pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Nitry v znení dodatkov č. 1, 2 a 3.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh Dodatku č. 10 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 1/2001 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Nitry v znení dodatkov.
- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie informatívnu správu – dopravné riešenie Strategického parku aj vo väzbe na širšie dopravné vzťahy mesta Nitra.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh súťažných podmienok pre vypracovanie súťažného návrhu do obchodnej verejnej súťaže: „Odpredaj obytných domov na Misionárskej ul. č. 7, 9 a 11 v Nitre.“
- MsZ schválilo návrh na prijatie úveru vo výške 4 mil. eur na realizáciu investičných akcií v roku 2017. Podmienky pre prijatie úveru boli v rámci zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy splnené, nakoľko mesto dlhodobo hospodári vo výbornej kondícii. Úver bude použitý na výstavbu Materskej školy na Dobšinského ulici (s dotáciou 964-tis. eur z IROP-u), výstavbu cintorína na Chrenovej (II. etapa) a bytov na Súľovskej a Hlbokej ulici (byty na Čermáni budú postavené s podporou ŠFRB), výstavby telocvične na Hlbokej ulici a multifunkčnej haly na Dieloch, rekonštrukcie pešej lávky nad železničnou stanicou a mostu pri kompostárni, opráv ciest a chodníkov, výstavby parkovísk a kanalizácie, ale aj v pokračovaní investičných akcií v materských a základných školách a ďalších menších investičných akcií. Úver z roku 2016 bude dočerpaný na realizáciu dokončenia investičných akcií - výstavbu telocvične v ZŠ na Tulipánovej ulici, dobudovanie kanalizačných odbočení v Nitre-Dolných Krškanoch, výbočísk mestskej autobusovej dopravy, rozšírenia vodovodov v Nitre-Mlynárčiach a v mestskej časti Kynek, dobudovania nových autobusových prístreškov, rekonštrukcie kultúrneho domu v Nitre-Kyneku, či sanácie Rolfesovej bane. Zrealizované budú aj investície rozšírenia parkovacích miest, opráv chodníkov a ciest vo viacerých lokalitách mesta.

*Zdroj: zápisnica zo zasadnutia MsZ
Sprievodná dokumentácia: 8/2017*

30. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Vo štvrtok **29. júna 2017** sa vo veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo v poradí 30. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre. Zasadnutie otvoril a viedol primátor mesta Nitry **Jozef Dvonč**.

- MsZ prerokovalo a schválilo správu o výsledku kontroly príjmov úhrad za vstup a užívanie rekreačných a športových objektov, návrh plánu kontrolnej činnosti na II. polrok 2017, návrh Rozpočtových pravidiel Mesta Nitry, návrh pravidiel zostavovania rozpočtu Mesta Nitry na rok 2018, návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte Mesta Nitry na rok 2017, návrh na dočasné poverenie výkonom funkcie riaditeľa príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre – poverili **Annu Maťovú**.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre na rok 2017.
- MsZ vzalo na vedomie informatívnu správu o realizácii projektu „Smart City“ a jeho priebežných výsledkoch.
- MsZ vzalo na vedomie informatívnu správu - kandidatúru mesta Nitry na titul Európske mesto športu 2018.
- MsZ schválilo registráciu sociálnych služieb krízovej intervencie a podporu poradenského centra pre osoby ohrozené násilím v kontexte závislosti BUDÚCNOSŤ, n. o., Wilsonovo nábrežie 82, Nitra.
- MsZ schválilo návrh časových plánov práce stálych komisií Mestského zastupiteľstva v Nitre na II. polrok 2017.
- MsZ schválilo návrh – Dodatok č. 3 k Rokovaciemu poriadku komisií Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- MsZ schválilo návrh – Dodatok č. 3 k Rokovaciemu poriadku výborov v mestských častiach v Nitre.
- MsZ schválilo Deklaráciu mesta Nitra v oblasti bytovej politiky.
- MsZ schválilo návrh opatrení na zníženie negatívnych dopadov súvisiacich s rozvojom priemyselnej infraštruktúry a rozvojom zamestnanosti v Nitre.
- MsZ schválilo správu o doručenej požiadavke o obstaranie prepracovania, Územného plánu zóny Mlynárce I., Nitra.
- Poslanci schválili predloženie žiadosti o nenávratný finančný prostriedok z Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP), nakoľko mesto pripravuje revitalizáciu viacerých parkov a vnútroblokov. Do výzvy boli zaradené Mestský park na Sihoti (časť Nový park), revitalizácia mestského lesa Borina, budovanie prvkov zelenej infraštruktúry v Brezovom háji, regenerácia vybraných vnútroblokov na Párovciach a vnútrobloku Popradská - Kmeťova v mestskej časti Diely.
- Zastupiteľstvo potvrdilo, že všetky zápisnice z rokovaní výborov mestských častí v Nitre i odborných komisií pri MZ sa budú zverejňovať na webovej stránke mesta – www.nitra.sk Občania tak budú mať ešte komplexnejšie a podrobnejšie informácie o činnosti samosprávy.
- Poslanci boli informovaní o projekte Smart City, v ktorom sa bude aplikovať zriadenie inteligentnej a modernej verejnej dopravy, pokračovať bude modernizácia verejného osvetlenia, ekologickejšie bude spracovanie komunálneho odpadu, efektívnejšie hospodárenie s vodou a teplom.
- MsZ bolo informované, že mesto Nitra má ambíciu stať sa Európskym mestom športu v roku 2018. Projekt nie je založený na dotačnej schéme, cieľom je vytvoriť medzi občanmi pozitívny vzťah k športu.

- V diskusii bolo konštatované, že mesto neplánuje prebudovávať a využívať na ubytovne zamestnaneckého charakteru mestské budovy. Išlo o reakciu na petíciu občanov zo sídliska Chrenová. Mesto Nitra zároveň evidovalo a mapovalo všetky ďalšie iniciatívy smerujúce k výstavbe objektov dočasného ubytovania a hľadalo všetky varianty, ako situáciu riešiť - najmä s dôrazom na bezpečnosť obyvateľov mesta tak, aby sa v žiadnom prípade nenarušilo pokojné bývanie občanov. Primátor **Jozef Dvonč** na tlačovej konferencii po skončení MsZ povedal, že prioritou mesta je budovanie nájomných bytov s podporou Štátneho rozvoja bývania - a to hlavne pre obyvateľov s trvalým pobytom v meste. Takýto zámer schválilo aj mestské zastupiteľstvo na svojom zasadnutí 18. mája 2017.

Zdroj: www.nitra.sk, zápisnica zo zasadnutia MsZ

Sprievodná dokumentácia: 9/2017

31. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Vo štvrtok **7. septembra 2017** sa vo Veľkej zasedačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 31. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre. Zasadnutie otvoril a viedol primátor Nitry **Jozef Dvonč**.

- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo doplatok príspevku za poskytovanie služieb vo verejnom záujme voči dopravcovi ARRIVA Nitra za rok 2016 v sume 516 805 eur a zároveň odporučilo spracovanie nového grafikonu mestskej autobusovej dopravy, ktorý by mala ARRIVA Nitra predložiť zastupiteľstvu do konca septembra 2017. Mesto Nitra ako objednávatel' služby vo verejnom záujme u externého dopravcu je povinný uhradiť doplatok príspevku vyplývajúci z tejto služby. Dopravca predložil v zmysle zmluvy Mestu Nitra výkaz o výkonoch, nákladoch a tržbách v pravidelnej autobusovej doprave za rok 2016. Mesto Nitra každoročne uhrádza dopravcovi zálohové platby, ktoré pre rok 2016 boli schválené vo výške 3 500 000 eur. Tieto zálohové platby vykrývajú rozdiel medzi príjmami a výdavkami dopravcu aj pri zohľadnení tržieb z cestovného, resp. iných príjmov, len do určitej miery. Pre rok 2017 boli v rozpočte mesta schválené prostriedky vo výške 3 300 000 eur. Výška dopláceného príspevku bola rozdielom výšky zálohových platieb a skutočného rozdielu medzi výnosmi a nákladmi v poskytovanej službe. ARRIVA zápasila aj s nedostatkom vodičov, aj preto viaceré spoje, najmä počas augusta nepremávali. V septembri 2017 chýbalo 27 vodičov.
- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo, že po schválení finančných prostriedkov vo výške 3,7 mil. eur z Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) na cyklotrasy sa mesto bude uchádzať aj o ďalšie tri cyklotrasy. Zastupiteľstvo potvrdilo predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok z IROP-u na projekty cyklotrás Mlynárce – Diely – Klokočina, autobusová stanica – Štúrova ulica a Nitra – Dražovce. Mesto Nitra bude spolufinancovať výstavbu cyklotrás 5 % z celkových oprávnených výdavkov.
- Poslanci prerokovali a schválili základné východiská pre ďalšie etapy prípravy Kreatívneho centra Nitra, ktoré by malo vzniknúť v bývalom kine Palace

a v areáli bývalých kasární pod Zoborom v Nitre. Zamerané bude na vizuálne umenie, hudbu, scénické umenie, dizajn, reklamu a marketing – so zreteľom na európske kultúrne dedičstvo.

- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo aktualizáciu II. Komunitného plánu sociálnych služieb v meste Nitra na roky 2016 – 2020.
- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo návrh na stanovenie priorít pre podporu projektov v zmysle VZN č. 1/2001 o poskytnutí dotácií z rozpočtu mesta Nitry na rok 2018 i návrh dodatku č. 2 k VZN mesta Nitry 4/2014 o sociálnych službách.
- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo návrh na doplnenie člena VMČ Klokočina, keď po vzdaní sa členstva **Kataríny Petrášovej** bol za člena zvolený **Miloš Murančík**. Vo VMČ Čermáň sa vzdal členstva z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti **Dalibor Petráš**. Novou členkou sa stala **Lucia Bagúňová**.
- Poslanci schválili návrh VZN mesta Nitry č. 1/2014 o určení názvu novovzniknutej ulice v časti mesta Nitry Staré mesto.
- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo Memorandum o spolupráci medzi Nitrou a nemeckým mestom Roding, na základe ktorého sa obe mestá rozhodli na spolupráci v oblasti kultúry, vzdelávania a športu, cestovného ruchu a sociálnej oblasti.
- Mestské zastupiteľstvo potvrdilo, že výstavba nových ubytovní na území Nitry sa môže realizovať iba so súhlasom mestského zastupiteľstva.

Zdroj: nitra.sk, zápisnica zo zasadnutia MsZ

Sprievodná dokumentácia: 10/2017

32. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Vo veľkej zasadacej sále Mestského úradu v Nitre sa v pondelok **12. októbra 2017** konalo 32. zasadnutie mestského zastupiteľstva. Zasadnutie otvoril primátor Nitry **Jozef Dvonč**. Mestské zastupiteľstvo malo na programe 30 bodov.

- MsZ prerokovalo a schválilo správu o výsledku kontroly hospodárenia s nerozpočtovanými finančnými prostriedkami v Zariadení školského stravovania pri ZŠ na Benkovej ulici v Nitre.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh východiskových ukazovateľov do „Návrhu rozpočtu na rok 2018“.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte mesta Nitry na rok 2017.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na zriadenie príspevkovej organizácie mesta Nitry „Kreatívne centrum Nitra“.
- MsZ prerokovalo a schválilo prehľad potrieb financovania súkromných a cirkevných škôl a školských zariadení v štruktúre mzdových a prevádzkových nákladov.
- MsZ prerokovalo a schválilo správu k plneniu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 225/2017-MZ zo dňa 29. 6. 2017 - návrh termínov a zodpovednosti za realizáciu navrhovaných opatrení.

- MsZ prerokovalo a schválilo správu o vybraných investičných zámeroch v lokalite centrálnej mestskej zóny a evidovaných zámeroch bytovej výstavby na území mesta Nitra.
- MsZ prerokovalo a schválilo správu o výsledku kontroly hospodárenia s nerozpočtovanými finančnými prostriedkami v Zariadení školského stravovania pri Základnej škole na Benkovej ulici v Nitre.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh východiskových ukazovateľov do návrhu rozpočtu na rok 2018.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte Mesta Nitry na rok 2017.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na zriadenie príspevkovej organizácie mesta Nitry „Kreatívne centrum Nitra“.
- MsZ prerokovalo a schválilo prehľad potrieb financovania súkromných a cirkevných škôl a školských zariadení v štruktúre mzdových a prevádzkových nákladov.
- MsZ prerokovalo a schválilo správu o vybraných investičných zámeroch v lokalite centrálnej mestskej zóny a evidovaných zámeroch bytovej výstavby na území mesta Nitra.

Zdroj: nitra.sk, zápisnica zo zasadnutia MsZ

Sprievodná dokumentácia: 11/2017

33. mimoriadne zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Vo Veľkej zasadacej sále Mestského úradu v Nitre sa v pondelok **23. októbra 2017** konalo 33. mimoriadne zasadnutie mestského zastupiteľstva. Zasadnutie otvoril primátor Nitry **Jozef Dvonč**. Mestské zastupiteľstvo sa zaoberalo jedným bodom a to návrhom na zmenu cestovného poriadku Mestskej autobusovej dopravy v Nitre. Dôvodom bolo vynechávanie spojov zapríčinené nedostatkom vodičov. V posledných mesiacoch nepremávalo denne 50 až 60 spojov. MsZ prijalo uznesenie, že mestská autobusová doprava musí od 6. novembra 2017 fungovať podľa pôvodného grafikonu a bez obmedzení. Na zasadnutí sa zúčastnil generálny riaditeľ dopravnej spoločnosti Arriva Nitra **Juraj Kusy**, ktorý prisľúbil, že Arriva vzniknutú situáciu vyrieši uzatvorením dohody s iným dopravcom, ktorý požičia na tri mesiace desať vodičov, ďalších šesť vodičov prijme spoločnosť do trvalého pracovného pomeru. Noví vodiči mali nastúpiť do práce počas prvého novembrového týždňa. Z diskusie na rokovaní MsZ vyplynulo, že nedostatok vodičov je celoeurópskym problémom. Arriva chýbalo 14 vodičov na to, aby dokázal vypravovať denne 100 % spojov. Aby dopravca mohol plnohodnotne zabezpečovať chod vrátane čerpania dovolení, chýbalo mu ďalších 30 vodičov. Mestskí poslanci prijali uznesenie, na základe ktorého bude vypracovaný dodatok k zmluve medzi mestom Nitra a ARRIVOU Nitra. Tento dodatok zahŕňal zmluvnú pokutu 1000 eur za každý vynechaný spoj od 6. novembra 2017.

Zdroj: nitra.sk, zápisnica zo zasadnutia MsZ

Sprievodná dokumentácia: 12/2017

34. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Na Mestskom úrade v Nitre sa dňa **23. novembra 2017** konalo 34. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre. Zasadnutie otvoril a viedol primátor Nitry **Jozef Dvonč**.

- MsZ prerokovalo a schválilo návrh plánu kontrolnej činnosti na I. polrok 2018.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh viacročného rozpočtu Mesta Nitry na roky 2018 – 2020.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte Mesta Nitry na rok 2017.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre na rok 2017.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na pridelenie dotácií z rozpočtu mesta Nitry na rok 2018 pre cieľové oblasti rozvoj a ochrana duchovných hodnôt, tvorba, ochrana alebo šírenie kultúrnych hodnôt, záchrana a obnova národných kultúrnych pamiatok a pamätihodností.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na pridelenie dotácií z rozpočtu Mesta Nitry na rok 2018 pre cieľové oblasti - sociálna oblasť, ochrana a podpora zdravia, pomoc zdravotne postihnutým ľuďom.
- MsZ prerokovalo a schválilo informatívnu správu o schválení dotácií z rozpočtu mesta Nitry na rok 2018 pre cieľovú oblasť „Rozvoj a ochrana duchovných hodnôt, tvorba, ochrana a šírenie kultúrnych hodnôt do 200 eur.“
- MsZ vzalo na vedomie návrh partnerstva pri organizovaní Medzinárodných cyklistických pretekov Okolo Slovenska v roku 2018.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na zvolenie prísediacich sudcov z radov občanov pre Okresný súd Nitra na funkčné obdobie 4 rokov od zloženia sľubu.

*Zdroj: nitra.sk, zápisnica zo zasadnutia mestského zastupiteľstva
Sprievodná dokumentácia: 13/2017*

35. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Na Mestskom úrade v Nitre sa vo štvrtok **14. decembra 2017** uskutočnilo v poradí 35. zasadnutie mestského zastupiteľstva. Zasadnutie otvoril a viedol primátor Nitry **Jozef Dvonč**.

- MsZ schválilo rozpočet Mesta Nitry na rok 2018, príjmy i výdavky vo výške 60 631 505 eur. Bežné príjmy mesta dosiahnu sumu viac ako 59 miliónov eur. Pri výdavkoch vyše 52,3 milióna eur sa dosiahne prebytok bežného rozpočtu v hodnote viac ako miliónov eur. Táto suma sa využije na vykrytie takmer 6-miliónového schodku pri finančných operáciách a viac ako miliónového schodku v kapitálovom rozpočte. Najviac financií mesto získa z daní, ktoré

tvoria 66 % z celkových príjmov v roku 2018. Väčšina zdrojov bude z dane z príjmov fyzických osôb - 27,6 milióna eur. Na dani z nehnuteľností mesto plánovalo vybrať vyše 8,6 milióna eur, tretia položka - príjmy z dane za tovary a služby, z ktorej viac ako 90 % príjmov predstavoval poplatok za komunálny odpad. Mesto predpokladalo, že na tejto dani vyberie viac ako 3,5 milióna eur. Najväčšie výdavky rozpočtu pôjdu na zabezpečenie chodu materských, základných a neštátnych škôl a školských zariadení a to 44 % výdavkov mesta. Odbor komunálnych činností a životného prostredia sa na výdavkoch mesta podieľa takmer 18 %.

V mestskom rozpočte sa počítalo s financovaním menších investičných akcií v jednotlivých mestských častiach. Vyčlenených bolo 1,4 milióna eur. Každý výbor mestskej časti dostal 200 000 eur na investiční akcie, realizované v r. 2018. Mesto Nitra v roku 2018 plánovalo kompletnú modernizáciu futbalového štadióna, výstabu športovej haly na Čermáni a multifunkčnej haly na sídlisku Diely, ako aj opravy ciest a chodníkov.

- MsZ prerokovalo a schválilo dočasný cestovný poriadok mestskej autobusovej dopravy s prázdninovým režimom grafikonu. S predloženým návrhom od dopravcu ARRIVA, a.s., však zastupiteľstvo nesúhlasilo a neschválilo ho. Z tohto dôvodu zvolali do 23. októbra 2017 mimoriadne zasadnutie mestského zastupiteľstva.
- MsZ schválilo návrh na zriadenie príspevkovej organizácie mesta Nitry - Kreatívne centrum Nitra, ktoré vznikne v bývalých kasárňach pod Zoborom a bývalom kine Palace, s účinnosťou od 1. januára 2018 v hodnote vyše 20 miliónov eur, väčšina sumy sú dotácie, zvyšné 5 % spolufinancovanie bude z mestského rozpočtu. Kreatívne centrum sa zameria na vizuálne umenie, hudbu, scénické umenie, dizajn, reklamu a marketing.

V diskusii boli poslanci informovaní aj o činnosti mestskej polície v rámci posilnenia bezpečnostnej situácie. MsP Nitra kontroluje verejný poriadok v mestskej časti Dražovce, Krškany, Staré mesto a Mlynárce, kde žijú občania rómskeho pôvodu. Títo sú podrobovaní kontrolám ohľadne trvalého pobytu, čiernych skládok, zaplatenia dane za psa a poplatku za komunálny odpad.

*Zdroj: nitra.sk, zápisnica zo zasadnutia MsZ
Sprievodná dokumentácia: 14/2017*

2.3 Nitra – Smart City

Nitra smerovala k modernému mestu – Smart City

Vedenie mesta Nitry v priebehu roka 2017 začalo život v Nitre postupnými krokmi smerovať k modernému mestu 21. storočia. Už prvé kroky k realizácii tohto konceptu – označeného ako Smart City (moderné, resp. inteligentné mesto) zaradili Nitru k lídrom na Slovensku. Primátor Nitry **Jozef Dvonč**, ktorý s týmto konceptom prišiel, občanom vysvetľoval, že moderné mesto šetrí zdroje, produkuje minimum emisií, investuje do ľudských zdrojov. Doplnením siete infraštruktúry bude ešte viac využívať moderné technológie a inovátné riešenia. Samotný zámer realizácie konceptu Smart City v Nitre bol schválený v roku 2016 v Mestskom zastupiteľstve v Nitre.

Elektromobil NISSAN LEAF ako príspevok k projektu Smart City

Mesto Nitra dostalo **19. júna 2017** prostredníctvom ALBEX PLUS s.r.o. Nitra a spoločnosti NISSAN na dva týždne do výpožičky elektromobil NISSAN LEAF. Ide o príspevok týchto spoločností k projektu Smart City, do ktorého sa mesto Nitra zapojilo. Primátor **Jozef Dvonč** ocenil všetky prednosti tohto ekologického automobilu,

ktorý odľahčuje životné prostredie. Automobil má dojazd 220 km. Batéria sa dá dobíjať v elektronabíjačkách, a tiež v domácom prostredí. Zapožičaný elektromobil využije na skúšku vedenie mesta, vodiči MsÚ a vyskúšajú si ho v Stredisku Mestských služieb, a pravdepodobne tiež na Mestskej polícii. „Ideálny stav z pohľadu prevádzkových nákladov by bolo využitie takéhoto druhu vozidla v podmienkach mesta – Mestského úradu Nitra, Mestskej polície Nitra a Strediska mestských služieb,“ uviedol na margo elektromobilu prednosta úradu Igor Kršiak. Celková suma ktorú mesto za tri elektromobily zaplatilo je 70 000 eur. 24 kW batéria má záruku 5 rokov a na prejazd 100 000 km.

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky

Hlavné oblasti konceptu Smart City

Hlavnými oblasťami konceptu sú mobilita, životná úroveň, inteligentná energia a energetický manažment. V oblasti mobility mesto plánuje inteligentnú a modernú verejnú dopravu s postupným zapojením elektrobusev. Viacero projektov s cieľom znižovať spotrebu energií a zvyšovať úroveň života obyvateľov pripravuje mesto Nitra

v rámci svojho zámeru stať sa Smart City, teda inteligentným mestom. Jedným z nich je pilotný projekt merania spotreby energie v bytových domoch. Projekt zrealizovala spoločnosť Corinex Communications, a.s, ktorá predpokladá získanie zdrojov od štátu. V Nitre umiestni 10-tisíc meračov, z ktorých chce potom čerpať a vyhodnocovať informácie o úspore energie. Zameria sa najmä na domy, ktoré disponujú alternatívnym zdrojom energie. Mali by merať výrobu a spotrebu energie v danom dome a kvantifikovať vzniknutý prebytok. Projekt bude riešiť ako naložiť s využitím prebytku. Nitru si spoločnosť vybrala pre realizáciu pilotného projektu. Na projekte sa zúčastní i spoločnosť EON, ktorý výsledky a skúsenosti zúžitkuje pri realizácii podobného projektu v nemeckých mestách. V rámci zámeru Smart City mesto vyrieši kompletnú výmenu verejného osvetlenia, oblasť dopravy a parkovania s dôrazom na podporu elektromobility a cyklo dopravy a revitalizáciu zelených plôch a fontán. Elektrina sa bude skladovať v elektrobatériách.

Budovanie cyklotrás

Mesto Nitra pripravovalo výstavbu piatich cyklotrás, na ktoré dostalo finančné prostriedky z Integrovaného regionálneho operačného programu. Medzi ďalšími pripravovanými projektmi bolo rozšírenie kamerového systému, regenerácia parkov a vnútroblokov z eurofondov, vypracovanie plánu udržateľnej mestskej mobility a inteligentného integrovaného dopravného systému v spolupráci s dopravnou spoločnosťou ARRIVA Nitra, a.s. Pokračovala i výmena verejného osvetlenia. Do stĺpov verejného osvetlenia sa umiestnia inteligentné zariadenia, ktoré umožnia varovanie obyvateľstva svetelnou signalizáciou.

Mesto Nitra sa stalo smart lídrom v Slovenskej republike

Začiatkom **júna 2017** sa v Poprade uskutočnila konferencia o rozvoji inteligentných Smart city miest. Zástupcovia mesta Nitry prevzali certifikát mestského smart lídra za svoj iniciatívny prístup k smart riešeniam, pri zavádzaní tohto konceptu do reálnych moderných projektov, dát na vytváranie Smart city konceptov a stratégie rozvoja mesta. Mesto sformovalo pracovnú skupinu z odborníkov z rôznych oblastí, ktorí sa profesionálne zameriavali na rôzne oblasti života v meste, analyzovali trendy, ktorými sa bude postupne uberať systém rozvoja inteligentného mesta (mobilita mesta, inteligentná energia, energetický manažment a životná úroveň). Na podporu realizácie Smart city (inteligentného mesta) samospráva Nitry oslovila akademických i komerčných partnerov, ako aj obyvateľov mesta. Poslúžila na to webstránka Smart City. Primátor **Jozef Dvonč** už začiatkom marca 2017 informoval podnikateľov z Nitry a Nitrianskeho kraja o plánoch mesta do ďalšieho obdobia. Cieľom bolo postupné zavádzanie inteligentnej, modernej verejnej dopravy, dokončenie modernizácie verejného osvetlenia, ekologickejšie spracovanie komunálneho odpadu, či výhodnejšie hospodárenie s vodou a teplom.

Zdroj: nitrasmart.sk

Zapojenie obyvateľov do prinášania smart riešení

Do prinášania smart riešení Nitra mesto Nitra postupne zapájalo obyvateľov. Spustená bola facebooková stránka Nitra Smart City, propagačné predmety mesta obsahovali logo Smart City. Podľa primátora **Jozefa Dvonča**, realizácia projektov bola financovaná spôsobom, aby to nešlo na úkor iných sfér fungovania mesta. V praxi to znamenalo, že mesto získavalo financie najmä z fondov Európskej únie, niektoré projekty realizovalo prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev a počítalo sa aj s možnosťou dodávateľských úverov podnikateľských subjektov.

Zdroj: vlastný text kronikárky

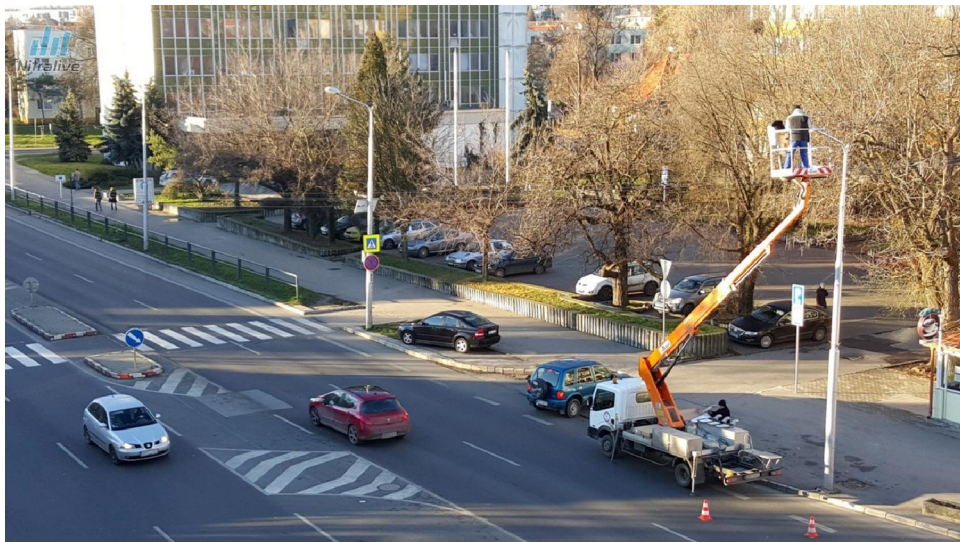
Modernizácia verejného osvetlenia

Mesto Nitra začalo postupne meniť stĺpy verejného osvetlenia na niektorých uliciach na multifunkčné. Pomocou zariadení zabudovaných do stĺpov začalo s riešením parkovacieho systému, varovných systémov, kamerových systémov. Pilotne sa bude tento projekt realizovať na Mostnej ulici, kde sa sústreďuje nočný život Nitry. Primátor **Jozef Dvonč** na tlačovke informoval, že holandské mesto Eindhoven má podobnú ulicu ako naša Mostná a akonáhle sa na tejto ulici objaví nejaká väčšia skupina ľudí alebo

tam príde k nejakej potýčke, okamžite začnú blikať svetlá a prichádza varovanie pre obyvateľov. V okrajových častiach mesta sa plánuje do stĺpov verejného osvetlenia zabudovať verejný rozhlas, na iných miestach parkovací systém a na niektorých uliciach by sa mohlo skĺbiť viacero funkcií dokopy. Nitra už dlhší čas

pripravuje kompletnú výmenu verejného osvetlenia. Mesto Nitra už v roku 2016 vymenilo približne 1 200 svetelných bodov, v roku 2017 chcelo vymeniť zostávajúcich približne 7 500 svetiel. Zámer zatiaľ odsunulo, pretože najprv chce zvážiť, v ktorých častiach by urobilo väčší zásah ako len výmenu osvetľovacieho telesa. Nitra vynakladá na verejné osvetlenie vyše milión eur ročne, z toho náklady na elektrickú energiu predstavujú okolo 740-tisíc eur. Po výmene všetkých svietidiel bez riešenia funkcií stĺpov verejného osvetlenia by náklady na elektrinu klesli na približne 365-tisíc eur.

Túto investíciu by bolo možné splácať z dosiahnutých úspor. Samospráva už vymenila klasické žiarovky za LED svetidlá na niektorých svojich objektoch, aby zistila, akú úsporu môže dosiahnuť. Len napríklad v areáli Tenisových kurtov na Chrenovej predstavuje ročná úspora 5 000 až 6 000 eur bez DPH, na Základnej škole na Cabajskej ulici v Nitre to bolo 2 000 až 2 500 eur.

Zdroj: smart city

Požičiavanie bicyklov - BIKESHARING

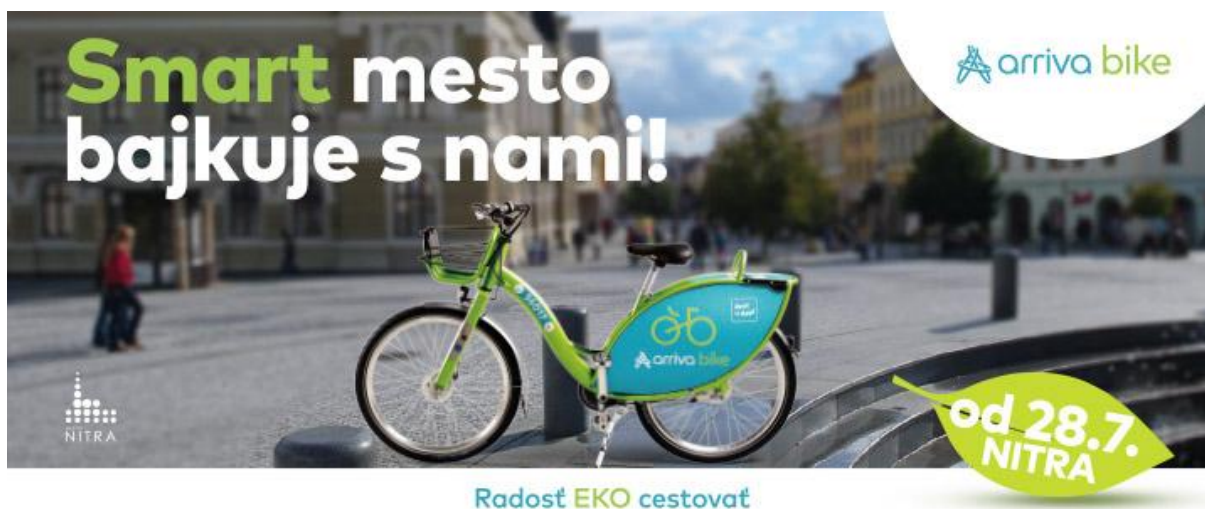
Od **28. júla 2017** sa požičovňa bicyklov stala súčasťou verejnej dopravy v Nitre. Mesto Nitra a dopravná spoločnosť ARRIVA Nitra odovzdali Nitranom a návštevníkom mesta do užívania 70 bicyklov na siedmich stanovištiach. Mesto poskytlo a vybudovalo pozemky, dopravca dal bicykle, ktoré si mohli záujemcovia požičať za 0,50 euraza hodinu s tým, že hodinová sadzba trvala počas prvých štyroch hodín prenájmu. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil primátor Nitry **Jozef Dvonč** a riaditeľ ARRIVA **László Ivan**. Kto si bicykel požičal na viac ako štyri hodiny, zaplatil za 24 hodín maximálne 3 eurá. Na celý rok sa dal bicykel požičať za 25 eur. Registrácia užívateľ bola na mobilnej aplikácii arriva bike. Po zaevidovaní sa a platbe platobnou kartou na stránke arriva.bike resp. cez aplikáciu arriva bike, dostupnej cez smartfóny aj na Google Play a Apple Store.

Prevádzka trvala do konca novembra 2017, dokedy sa zaregistrovalo takmer 5 000 užívateľov bicyklov a v priebehu štyroch mesiacov prevádzky bolo zaznamenaných vyše 8500 požičaní bicyklov. Projekt zdieľaných bicyklov ako doplnku mestskej hromadnej dopravy v Nitre mal na Slovensku premiéru. Celkové náklady na zavedenie služby predstavovali 200-tisíc eur, financovala ARRIVA. Mesto Nitra poskytlo na sprevádzkovanie služby časť pozemkov a zabezpečilo spevnenie plôch, na ktorých bolo sedem stanovišť umiestnených. Stanovištia bicyklov boli umiestnené na strategických miestach – v zmodernizovanej časti autobusovej stanice, v blízkosti Ponitrianskeho

múzea na Svätoplukovom námestí, na Župnom námestí, v mestskom parku pri hokejovej aréne, pri obchodnom dome Centro Nitra zo strany, kde sa nachádzal cyklistický chodník a pri Študentskom domove Mladosť a v blízkosti Chrenovského mosta. Bicykle si záujemcovia mohli požičať si na jednom a vrátiť na inom stanovišti.

Zdroj: vlastný text

Sprievodná dokumentácia: 15/2017

2.4 Mesto Nitra - kandidát na titul EMŠ 2018

O udelení titulu Európske mesto športu každoročne rozhoduje Asociácia európskych miest športu. V roku 2017 bola Európskym mestom športu Banská Bystrica a v roku 2016 Košice. Snahou mesta Nitra bolo prilákať k športu čo najväčší počet obyvateľov a návštevníkov mesta každej vekovej kategórie. Mesto sa rozhodlo, že svojimi aktivitami priláka k športovaniu aj ľudí, ktorí doteraz nešportovali, alebo sa športu venovali zriedka. Projekt EMŠ nebol založený na dotačnej schéme, a preto bolo snahou mesta vytvoriť hlavne pozitívny vzťah k športu spoluprácou so športovými klubmi a verejnosťou pri príprave a organizovaní športových podujatí.

Vytvorením systému propagácie športových klubov, športovísk a podujatí prostredníctvom webovej stránky, alebo cez sociálne médiá, mohli občania ľahšie získať informácie o športe a tieto mohli následne využiť pre aktívne alebo pasívne športovanie.

Mesto Nitra požiadalo o podporu viaceré inštitúcie - Úrad vlády SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Slovenský olympijský výbor, Slovenský paraolympijský výbor, Slovenský zväz ľadového hokeja, Slovenský futbalový zväz, Asociácia športu pre všetkých a Slovenská asociácia univerzitného športu.

Primátor mesta **Jozef Dvonč** informoval **9. marca 2017** mestské zastupiteľstvo v Nitre o zámere mesta kandidovať na titul Európske mesto športu. Mesto Nitra sa v marci 2017 skontaktovalo so sekretariátom ACES Europe, ktorý definoval potrebné kroky ku kandidatúre mesta na uvedený titul. Dňa **31. marca 2017** prezidentovi ACES Europe, pánovi **Lupattellimu**, zaslali list podpísaný primátorom o záujme kandidovať

mesta sa **25. mája 2017** stretlo so zástupcami klubov, kde im predstavili kandidatúru mesta na titul a zároveň zaznela požiadavka na podporu klubov smerom k mestu. V máji 2017 sa uskutočnila súťaž na logo Európske mesto športu. Do súťaže sa zapojilo 5 subjektov, ktoré predložili viaceré grafické návrhy. Členovia hodnotiacej komisie vybrali návrh **Tomáša Beloviča**. Logo sa používalo počas celej kandidatúry apočas celého roka 2018. Dňa **9. júna 2017** sa uskutočnilo stretnutie s ambasádormi projektu: **Ľubošom Moravčíkom, Dušanom Milom, Marekom Kardošom, Tiborom Hlavačkom, Jozefom Husárikom, Lukášom Balážim a Petrom Varinským**. Hlavnou úlohou ambasádorov bude šíriť myšlienku Európskeho mesta športu medzi verejnosťou, prilákať občanov k športovaniu, zúčastňovať sa športových podujatí, besied a prednášok

Zdroj: Nitrianske Echo, Mesto Nitra informuje, autor foto: Andrej Jančovič

Nitra sa stala pre rok 2018 Európskym mestom športu

Nitriansky primátor **Jozef Dvonč** **7. decembra 2017** prevzal v Bruseli vlajku a certifikát o získaní titulu Nitra – Európske mesto športu 2018. Udelenie titulu je podľa neho povzbudením pre ďalšiu výstavbu a rekonštrukcie športovísk a pri podpore vrcholového, mládežníckeho a rekreačného športu. Snahou mesta bude prilákať k športu čo najväčší počet obyvateľov a návštevníkov mesta každej vekovej kategórie. Mesto si zaumienilo, že svojimi aktivitami povzbudí pre šport aj ľudí, ktorí doteraz nešportovali alebo sa športu venovali zriedka. Súčasťou projektu nebola žiadna dotačná schéma, preto bol založený najmä na pozitívnom vzťahu k športu a na spolupráci so športovými klubmi a verejnosťou pri organizovaní rôznych podujatí. Vytvorením systému propagácie športových klubov, športovísk a podujatí prostredníctvom webovej stránky, alebo cez sociálne médiá mohli občania ľahšie získať informácie o športe. Vytvorený systém sa vyžíval aj po roku 2018.

Foto: aices Europe

2.5 Činnosť mestskej samosprávy

Činnosť komisií pri mestskom zastupiteľstve

Poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre pracovali v priebehu roka v jednotlivých komisiách. Zasadnutia jednotlivých komisií boli zverejnené na webovej stránke mesta.

- Komisia pre financovanie, správu majetku a podnikateľskú činnosť
- Komisia pre dopravu, životné prostredie, verejnoprospešné služby a verejný poriadok
- Komisia pre územné plánovanie, architektúru a investičnú činnosť
- Komisia pre sociálne veci, bytové otázky a zdravotníctvo
- Komisia pre kultúru, cestovný ruch a zahraničné vzťahy
- Komisa pre školstvo, mládež a šport
- Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov
- Komisia MZ v Nitre na prešetrovanie sťažností proti činnosti poslanca mestského zastupiteľstva, primátora mesta a hlavného kontrolóra

Činnosť výborov mestských častí

Poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre pracovali vo volebnom období 2014 – 2018 v siedmich výboroch mestských častí a to:

- Výbor mestskej časti č. 1 – Dolné Krškany
- Výbor mestskej časti č. 2 – Staré mesto
- Výbor mestskej časti č. 3 – Čermáň
- Výbor mestskej časti č. 4 – Klokočina
- Výbor mestskej časti č. 5 – Diely, Kynek, Mlynárce, Párovské Háje
- Výbor mestskej časti č. 6 – Zobor, Dražovce
- Výbor mestskej časti č. 7 – Chrenová, Janíkovce

Posedenia seniorov pri príležitosti Mesiaca úcty k starším

Druhá polovica **októbra 2017** patrila v Nitre a jej mestských častiach slávnostným stretnutiam pri príležitosti Mesiaca úcty k starším. Prvé stretnutie sa konalo **14. októbra** v Nitre-Mlynarciach. V Kultúrnom dome v Nitre-Dražovciach sa uskutočnilo vo štvrtok **19. októbra** stretnutie primátora **Jozefa Dvonča** a poslancov za VMČ **Pavla Vargu** a **Miloslava Hatalu** so seniormi. Na úvod si pre nich pripravili darček deti z miestnej Materskej školy v podobe básní a piesní, báseň **Jána Bottu** Smrť Jánošíkova predniesla jedna z nich – seniorka **Mária Godárová**. Potom sa už slova ujal primátor **Jozef Dvonč**, ktorý sa seniorom poďakoval za všetko, čo počas svojho produktívneho života urobili pre rozvoj nášho mesta a ich mestskej časti. Druhá časť stretnutia patrila kultúrnemu programu, v ktorom seniorov zabávali imitátor spevák **Stano Vitáloš** a harmonikár **Milan Humpolec**.

Zdroj: Andrej Jančovič a vlastný text kronikárky

Mesto si uctilo seniorov Nitrianskym dňom úcty k starším

Na slávnostnom stretnutí v pondelok **23. októbra 2017** primátor Nitry **Jozef Dvonč** prijal zaslúžilých seniorov a poďakoval sa im za všetko, čo pre spoločnosť a mesto počas svojho aktívneho života vykonali. Zápisom do pamätnej knihy boli ocenení **Ján Blanár, MUDr. Jozef Garay, Marta Hanzlíková, Mgr. Marta Chudíková, Vojtech Kertész, Mgr. Tibor Kužel, prof. MUDr. Vladimír Milovský, CSc., RNDr. Jaroslav Opačitý, doc. MUDr. Július Šnirc, CSc., Katarína Velčická a Mgr. Július Uváček**. Na slávnostnom prijatí sa zúčastnili poslanec NR SR a zástupca primátora **Martin Nemky**, predseda NSK **Milan Belica** a zástupca primátora **Ján Vančo**, prednosta úradu Igor Kršiak, poslanci mestského zastupiteľstva **Jozef Trandžík, Miroslav Mikulášik, Anton Kretter, Dominika Tekeliová a Ľuboš Török**, okresný predseda JDS **Anton Chudík** a krajská predsedníčka JDS **Ol'ga Csákayová**. V programe sa predstavili žiaci ZŠ Tulipánová a spevácky zbor Senior Matičiar. Súčasťou podujatia bola vernisáž umeleckých diel a ručných prác seniorov, ktorá sa konala bezprostredne po skončení slávnostného prijatia na prvom poschodí mestského úradu. Deň seniorov vyvrcholil v Estrádnej hale Parku kultúry a oddychu plesom

Zdroj: vlastný text kronikárky

Mesto sa stará o 265 detských ihrísk

Detské ihriská plnia v súčasnosti nezastupiteľnú úlohu pri výchove detí. Pre deti všetkých vekových kategórií predstavujú možnosť zmysluplne stráviť svoj voľný čas, predstavujú možnosť hrou rozvíjať ich fyzickú zdatnosť, zdokonaľujú koordináciu pohybov a pôsobia na celkový telesný vývoj detí. Na území mesta Nitry je 265 detských ihrísk a ďalších 57 nenáročných malých športových ihrísk určených pre kolektívne športy. Tieto sú verejne prístupné pre všetkých obyvateľov. Mestské detské ihriská sú rozmiestnené po celom území mesta, najmä na sídliskách, v mestskom parku na Sihoti a v parku na Borine. Majú osadené rôzne herné prvky ako sú kolotoče, preliezačky, hojdačky, pieskovisko, lavičky a podobne a sú určené pre deti vo veku od 2 do 14 rokov. Ďalšie detské ihriská sa nachádzajú v oplotených areáloch materských škôl. I tieto sú majetkom mesta, nakoľko materské školy nemajú samostatnú právnu subjektivitu. Udržiavajú ich škôlky v spolupráci s rodičmi detí. Údržba, rekonštrukcia a starostlivosť o existujúce mestské detské ihriská, ako aj budovanie nových detských ihrísk je jednou z významných priorít mesta. Vzhľadom na prísne európske normy všetky hracie prvky osadené na mestských detských ihriskách musia byť certifikované a spĺňať všetky platné bezpečnostné normy. Z tohto dôvodu mesto pristúpilo k postupnej rekonštrukcii mestských detských ihrísk a ich pretvoreniu na ihriská, ktoré bezpečne plnia nielen funkciu zdroja zábavy, ale aj výchovno-vzdelávaciu funkciu. Detské ihriská sa kontrolujú každý rok odbornou firmou, ktorá na takúto kontrolu vlastní certifikát. Mesto každoročne opravuje pokazené prvky na jednotlivých detských ihriskách. Náklady na tieto opravy dosahujú približne 52-tisíc eur za rok. Prvky, ktoré sú pokazené, prípadne nespĺňajú normy z dôvodu, že boli inštalované ešte pred rokom 1989, sa postupne odstraňujú. Viaceré ihriská boli aj zrušené, pretože sa z dôvodu demografického vývoja v daných lokalitách nevyužívali.

Zdroj: vlastný text

2.6 Významné návštevy na mestskom úrade

Návšteva veľvyslanca Kórejskej republiky Taero Leeo

Vo štvrtok **30. marca 2017** zavítal na Mestský úrad v Nitre mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Kórejskej republiky **Taero Leeo**. Host'a prijal zástupca primátora **Ján Vančo** prijal v zastúpení primátora mesta a poslanec mestského zastupiteľstva **Jozef Trandžík**. Cieľom stretnutia bolo rozvíjanie vzájomnej spolupráce v oblasti turizmu a kultúry, ale aj podnikateľských aktivít. V rámci vzájomného dialógu sa hovorilo najmä o nadviazaní kontaktov v oblasti turistiky vzhľadom na potenciál,

ktorý Nitra dokáže ponúknuť v tomto segmente ekonomiky. Veľvyslanec Taero Lee uviedol, že občania jeho krajiny, ktorí majú radi cestovanie a turizmus, by mali záujem navštíviť na Slovensku najmä vinárske podniky a vínne cesty. Na záver stretnutia viceprimátor Nitry **Ján Vančo** sprevádzal vzácneho host'a s jeho delegáciou po Nitrianskom hrade a navštívili spoločne i Vinárstvo Château Topolčianky.

Viceprimátor Ján Vančo, veľvyslanec Taero Lee a poslanec J. Trandžík. Foto: Ľ. Synaková

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 16/2017

Návšteva predsedu vlády SR Roberta Fica

V piatok **31. marca 2017** navštívil Nitru predseda vlády SR **Robert Fico**. Predpoludním zavítal na Gymnázium na Párovskej ulici v Nitre, kde predniesol študentom tohto Gymnázia prednášku na tému Slovensko a Európska únia. Následne po skončení prednášky diskutoval so študentmi o politickej situácii na Slovensku, v Európskej únii. Napoludnie zavítal do závodu MATADOR Automotive v Nitre – Dolných Krškanoch, kde sa zúčastnil na slávnostnom otvorení nového závodu. Následne si v sprievode vedenia firmy prezrel výrobu a rokoval s vedením spoločnosti.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Návšteva štátnej tajomníčky Denisy Sakovej

Štátna tajomníčka ministerstva vnútra SR **Denisa Saková** navštívila v piatok **31.**

marca 2017 Mestský úrad v Nitre, kde sa v kongresovej sále stretla so starostami obcí. Na stretnutí sa zúčastnil primátor Nitry **Jozef Dvonč** a poslanec mestského zastupiteľstva **Milan Burda**. Hovorilo sa o modernizácii obcí, investíciách a regionálnom rozvoji v súvislosti s možnosťami čerpania prostriedkov z európskych fondov. Štátna tajomníčka Denisa Saková informovala starostov o operačných programoch

vzhľadom na možnosti čerpania finančných prostriedkov na nákup hasičskej techniky pre dobrovoľné hasičské zbory, rekonštrukcie hasičských staníc, na nákup meračov rýchlosti, na vybudovanie kamerového systému v obciach. Dozvedeli sa tiež o možnostiach získania financií na zriadenie komunitných centier v obciach s rómskym obyvateľstvom.

Zdroj: vlastný text

Sprievodná dokumentácia: 17/2017

Návšteva veľvyslankyne Albánskej republiky Enkeledy Merkuriovej

Primátor Jozef Dvonč prijal v piatok **19. mája 2017** na mestskom úrade mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Albánskej republiky v SR – **Enkeledu Merkuriovú**. Na úvod primátor veľvyslankyni predstavil mestský úrad, mestské zastupiteľstvo, mesto ak

také s univerzitami, výstavným areálom. Ambasadorka Merkuriová primátora **Jozefa Dvonča** informovala, že od 1. mája 2017 zriadili v Nitre konzulát Albánskej republiky (v budove WTC). Na stretnutí sa zúčastnil i honorárny konzul AR v SR **Valér Husarovič**. Cieľom stretnutia bolo rozvíjanie vzájomnej spolupráce v oblasti turizmu a kultúry, ale aj podnikateľských aktivít. V rámci vzájomného dialógu sa hovorilo najmä o nadviazaní kontaktov v oblasti turistiky vzhľadom na potenciál, ktorý Nitra dokáže ponúknuť v tomto segmente ekonomiky. Ďalšie témy rozhovoru sa týkali vzájomnej spolupráce medzi niektorým albánskym mestom a Nitrou, a to aj v súvislosti s predvstupovými rokovaniami Albánska do EÚ. Veľvyslankyňa si v sprievode primátora prehliadla úrad a klientske centrum.

Zdroj: vlastný text a fotografie kronikárky

Návšteva veľvyslanca USA Adama Sterlinga

V piatok **21. júla 2017** zavítal na Mestský úrad v Nitre veľvyslanec Spojených štátov amerických v SR **Adam Sterling**. Veľvyslanca prijal primátor Nitry **Jozef Dvonč** a zástupca primátora **Ján Vančo**. Veľvyslanec sa zaujímal aj o investíciu Jaguar Land Rover. Primátor Jozef Dvonč host'a informoval, že automobilka začne vyrábať v roku

2018. Priamo bude zamestnávať 2800 pracovníkov, ďalších 14 000 by malo byť zamestnaných v subdodávateľských firmách. Na záver návštevy navštívil Nitriansky hrad a večer sa zúčastnil na koncerte speváckeho zboru z amerického Naperville.

Na snímke zľava primátor Jozef Dvonč, veľvyslanec USA Adam Sterling, manželka

Foto: Andrej Jančovič

Zdroj: Andrej Jančovič, Nitrianske Echo – Mesto Nitra informuje, 27. 7. 2017

Návšteva primátora nemeckého mesta Roding

Primátor Nitry **Jozef Dvonč** prijal v stredu **16. augusta 2017** na mestskom úrade primátora nemeckého mesta Roding **Franza Reicholda**. Sprevádzali ho generálny riaditeľ spoločnosti Mühlbauer technologies **Ladislav Paškrta** a zakladateľ spoločnosti Mühlbauer Group **Josef Mühlbauer**. Cieľom návštevy bolo nadviazanie spolupráce s mestom Roding. Na úvod stretnutia primátor **Jozef Dvonč** predstavil hostovi mesto Nitru a zloženie mestského zastupiteľstva, primátora Rodingu oboznámil s fungovaním mestského úradu, koncepte SMART CITY, kandidatúre na Európske mesto športu 2018, ekonomicko-hospodárskych pomeroch, zmienil sa o kultúre, školstve a športe v Nitre. Primátora Franza Reicholda informoval, že na rokovaní mestského zastupiteľstva 7. septembra 2017 bude poslancami schválené znenie memoranda o spolupráci s mestom Roding. Vzájomné stretnutie primátorov sa nieslo v atmosfére hľadania nových prvkov pri nadviazaní partnerských kontaktov. Na záver návštevy si Franz Reichold, sprevádzaný primátorom Jozefom Dvončom, pozrel priestory mestského úradu, obradnú sieň i klientske centrum, Nitriansky hrad a Diecézne múzeum.

Primátor Jozef Dvonč (prvý zľava), primátor Rodingu Franz Reichold (druhý zľava) a zakladateľ spoločnosti Mühlbauer Group Josef Mühlbauer (druhý zľava) a generálny riaditeľ spoločnosti Mühlbauer technologies Ladislav Paškrta (prvý sprava).

Foto: L. Synaková

*Zdroj: vlastný text a vlastné fotografie kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 19/2017*

Návšteva prvého podpredsedu vlády SR Petra Pellegriniho

V utorok **5. septembra 2017** navštívil Nitru podpredseda vlády SR pre investície a informatizáciu **Peter Pellegrini**, ktorý navštívil ZŠ Tulipánová, ZŠ Nábřežie mládeže a závod Mühlbauer. Na ZŠ Tulipánová otvoril spoločne s primátorom **Jozefom Dvončom** novú telocvičňu. V ZŠ na Nábřeží mládeže si pozrel novú atletickú dráhu s ihriskom i odborné učebne. V ďalšej časti návštevy Nitry navštívil závod Mühlbauer Technologies v Nitre-Dolných Krškanoch, kde ho privítal generálny manažér spoločnosti **Ladislav Paškrta**. Ten ho informoval, že nemecký investor pokračuje v plánoch, ktoré si dal pri spustení závodu v roku 2009 a zameriava sa najmä na kompletný technologický transfer výroby elektronických ID dokumentov, systémových a softvérových riešení výroby kariet, cestovných pasov a ďalších súvisiacich aplikácií. Mühlbauer spolupracuje aj s nitrianskymi univerzitami a strednými školami. Práve k spolupráci a rekvalifikácii študentov vysokých škôl sa vyjadril i podpredseda vlády Peter Pellegrini: „V rámci nezamestnanosti musíme pomôcť aj viacerým ľuďom s vysokoškolským diplomami, ktorí sú však s odbormi, ktoré vyštudovali, na trhu práce neuplatniteľní. To, že ukončili vysokoškolské štúdium im ale dáva šancu, že sa rekvalifikujú a získajú slušnú prácu s dobrým zárobkom, možno aj v závode Mühlbauer.“

Zdroj: Nitrianske Echo – Mesto Nitra informuje, 14. 9. 2017

Do Nitry zavítala delegácia Ruskej federácie

Vo štvrtok **26. októbra 2017** zavítala do Nitry delegácia Ruskej federácie – skupiny pre spoluprácu Rady federácie Federálneho zhromaždenia Ruskej federácie so Skupinou priateľstva Národnej rady SR s Ruskou federáciou, ktorí sa v dňoch 25.-28. októbra zúčastnili na pracovnej návšteve Slovenskej republiky. V rámci svojho pobytu navštívili aj Nitru. Na mestskom úrade návštevu privítal primátor Nitry **Jozef Dvonč** a zástupca primátora **Martin Nemky**. Delegáciu viedol **Viačeslav Timčenko** - predseda skupiny priateľstva, členmi delegácie boli podpredseda Výboru pre hospodársku politiku, **Mucharbek Didigov** - podpredseda Výboru pre obranu a bezpečnosť, **Alexandr Baškin** - člen Ústavnoprávneho výboru, **Tatiana Gigel'** - členka Výboru pre poľnohospodárstvo, potravinárstvo a využívanie prírodného bohatstva, **Alina Vysokolova**, vedúca konzultantka Odboru medzinárodných vzťahov Kancelárie Rady federácie Federálneho zhromaždenia. Za zastupiteľský úrad Ruskej federácie s nimi do Nitry zavítal **Alexej Fedotov**, mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Ruskej federácie v SR, sprevádzal ich Peter Priputen, mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec SR v Ruskej federácii. Delegácia obedovala v reštaurácii Rouge v hoteli Mikado, navštívila Nitriansky hrad a potom odcestovala do Topolčian, kde si pozrela žrebčín a Topolčiansky zámok.

*Zdroj: vlastný text a fotografie kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 20/2017*

2.7 Partnerské vzťahy a spolupráca mesta Nitra

Pracovná delegácia z partnerského mesta Naperville

V dňoch **24. až 26. apríla 2017** pricestovala na návštevu Nitry delegácia z partnerského mesta Naperville (USA) vedená **Patty Lindstroom**, predsedníčkou Sister City Comision (komisie pre priateľstvo). Priatelia zo Spojených štátov si na mestskom úrade prijal zástupca primátora **Ján Vančo** a poslanec mestského zastupiteľstva **Jozef Trandžík**. Rozhovory sa niesli v znamení blížiacich sa osláv 25. výročia spolupráce Nitry s naperville. Priatelia z USA na druhý deň svojho pobytu rokovali s riaditeľkou Krajskej knižnice K. Kmeťka v Nitre, riaditeľkou Poľnohospodárskeho múzea v Nitre, Nitrianskou galériou, Gymnáziom na Párovciach, Rotary clubom, zástupcami Futbalového klubu Nitra a Hokejového klubu Nitra.

Na spoločnej fotografii pracovná delegácia z amerického mesta Naperville, ktorú prijal viceprimátor Ján Vančo a poslanec mestského zastupiteľstva J. Trandžík. Foto: Ľ. Synaková

*Zdroj: vlastný text a fotky kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 21/2017*

Dni partnerských miest v Kroměříži

Delegácia z mesta Nitry pod vedením zástupcu primátora **Jána Vanča** otvorila v piatok **8. apríla 2017** Dni partnerských miest v Kroměříži. Mesto Nitra sa prezentovalo dvomi výstavami a to „Nitra na siedmich pahorkoch“, kde predstavila niektoré významné historické a turisticky zaujímavé lokality - Martinský vrch a Zoborský kláštor a v spolupráci so združením výtvarníkov PLAY - art XI. výstavu abstraktného umenia CIRKUS CIRKULUS. Na vernisáži sa hostia ponúkli tradičnými rítešmi – špecialitou z mestskej časti Dražovce a regionálnym vínom zo Chateau Topolčianky a medovinou z nitrianskej firmy Tomka. Mesto Nitra predstavili ako turisticky zaujímavú mestskú destináciu. Zároveň boli ponúknuté produktové balíčky k podujatiu Festival chutí a Nostalgická Nitra. Dni Slovenskej kultúry trvali v Kroměříži do konca apríla. V sobotu **22. apríla 2017** sa uskutočnil Hanácký deň, na ktorom vystúpila ženská spevácka skupina Vranky z Nitry a v piatok **28. apríla 2017** v rámci Kroměřížskeho majálesu vystúpila nitrianska skupina NEVERBACK. V rámci tohto podujatia sa Dome kultúry predstavila nitrianska výtvarná skupina PLAY ART svojou výstavou CIRKUS

CIRCULUS - výtvarná tvorba **Eleny Nittnausovej, Miloslavy Salanciovej, Maroša Poliaka a Ol'gy Plačkovej**. Vernisáž otvorili výtvarníci krátkou performanciou s básňou **Dariny Režovej**, o hudobný sprievod sa postaral **Ladislav Nittnaus**. Po vernisáži premietli krátky film o zaujímavostiach Nitry a uskutočnila sa prezentácia panelovej výstavy Nitra na siedmich pahorkoch.

Zdroj: Mariana Záturová, Darina Režová a vlastný text

Ďalšia návšteva z Kroměříža – projekt „Ahoj kamarát“

V rámci dlhodobého projektu „Ahoj kamarát“ medzi Materskými školami na Alexyho, Piaristickej a Hospodárskej ulici v Nitre a partnerskými Materskými školami na Kollárovej, Žiškovej a Páleníčkovej ulici v Kroměříži navštívili v dňoch **20. – 21. apríla 2017** Nitru vedúci pracovníci odboru školstva a rodičia s deťmi, pedagógovia z partnerských materských škôl z Kroměříža. Hlavným cieľom dvojdnovej návštevy bolo podeliť sa so skúsenosťami v prírodovednom vzdelávaní detí materských škôl a spoznať historické a kultúrne dedičstvo našich predkov.

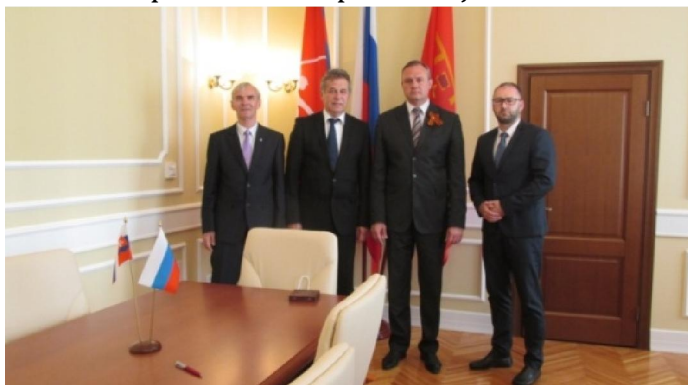
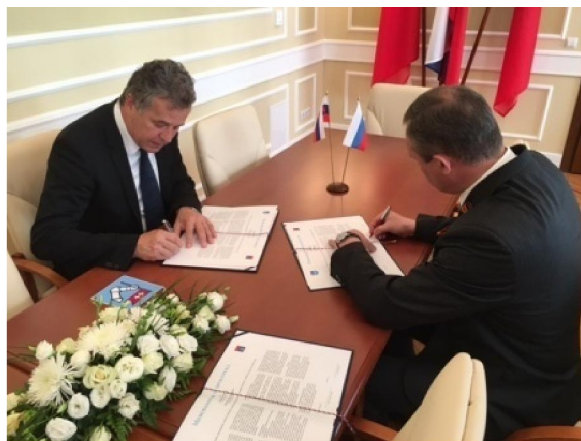

Cieľom projektov „Hókusy pókusy“ bolo z našej strany ponúknuť pedagógom MŠ odborné poznatky a názorné ukážky pod odborným vedením **Ľudmily Valovičovej** z Fakulty prírodných vied UKF v Nitre. O večerný program a kultúrny zážitok sa postarali študenti Súkromného konzervatória Heleny Madariovej v Nitre. Spolu so svojimi pedagógmi pripravili pre hostí z Kroměříža galaprogram, v ktorom predstavili svoje nadanie. Nasledujúci deň pobytu pre kroměřížske deti a ich rodičov pripravili „Deň plný zážitkov“. V predpoludňajších hodinách si deti vyskúšali súbor aktivít Fyzikálneho kufríka, ktoré pre nich pripravila Ľudmila Valovičová. Popoludní zase možnosť spoznať život na Nitrianskom hrade prostredníctvom dobových ukážok a zoznámiť sa so sokoliarom Tomášom. Počas prehliadky hradu a Diecézneho múzea spoznali históriu mesta Nitry a boli priamymi účastníkmi slávnostného otvárania hradného severného chodníka a hradnej kaviarne. Veľkým zážitkom pre deti, ale aj dospelých bol výstup na hradnú vežu, odkiaľ sa mohli pokochať výhľadom na celú Nitru. Pedagógovia z Kroměříža absolvovali odborný seminár, ktorý sponzorsky ponúklo Metodicko-poradenské centrum v Nitre. Hostia z Kroměříža si odniesli nezabudnuteľné zážitky, spoznali históriu Nitry, ale hlavne ich ovládol pocit šťastia z vreleho a srdečného priateľstva.

Zdroj: Viera Dojčanová, učiteľka MŠ Alexyho ul. v Nitre a autorka projektu Ahoj kamarát

Delegácia mesta Nitry navštívila Volgograd

V dňoch **8. až 11. mája 2017** navštívila mesto Volgograd v Ruskej federácii delegácia mesta Nitry vedená primátorom **Jozefom Dvončom**. Členmi delegácie boli poslanec mestského zastupiteľstva a predseda komisie kultúry, cestovného ruchu a zahraničných vzťahov MZ **Jozef Trandžík** a prednosta mestského úradu **Igor Kršiak**. Návšteva sa uskutočnila na pozvanie primátora mesta Volgograd **Andreja Kosolapova**, ktorý zavítal do Nitry začiatkom februára tohto roku pri príležitosti otvorenia výstavy „Cesta k veľkému víťazstvu: Od Stalingradu do Prahy“, ktorú usporiadalo mesto Nitra a mesto Volgograd. Delegácia mesta Nitry sa poklonila pamiatke padlých vojakov v 2. svetovej vojne pri Pamätníku bitky o Stalingrad (dnes Volgograd) na návrší nazvanom Mamajova mohyla (Matka Vlast' volá). Celé toto miesto je symbolické z hľadiska priebehu 2. svetovej vojny, pretože o Mamajevovo návršie boli počas Stalingradskej bitky (jeseň 1942 – zima 1943) zvädzané urputné boje. Súčasťou programu bola účasť na 2. medzinárodnom sympóziu Miest pamäti za účasti predstaviteľov európskych miest, ktoré bolo zamerané na rekonštrukciu mestského plánovania a zlepšenie životného prostredia. Primátor Jozef Dvonč a mestský poslanec Jozef Trandžík predniesli v panelovej diskusii

príspevky na tému „Nitra chce byť SMAR CITY“. Zároveň rokovali a vymenili si skúsenosti s primátorom nemeckého Rostoku **Rolandom Methlingom** a francúzskeho mesta Dunkerque **Patrikom Vergrietom**.

Fotka hore - nitriansky primátor Jozef Dvonč (vľavo) a primátor Volgogradu Andrej Kosolapov pri

podpise memoranda o spolupráci medzi oboma mestami. Fotka vedľa - zľava poslanec Jozef Trandžík, primátor Nitry Jozef Dvonč, primátor Volgogradu Andrej Kosolapov a Igor Kršiak, prednosta Mestského úradu v Nitre.

Foto: mesto Volgograd

Zástupcovia mesta Nitry sa stretli aj s predsedom Volgogradskej komory pre obchod a priemysel Ruskej federácie **Vadimom Tkačenkom**. Primátor Dvonč pozval delegáciu komory na medzinárodnú poľnohospodársku a potravinársku výstavu Agrokomplex. Výsledkom návštevy delegácie Nitry vo Volgograde bolo prijatie Memoranda o spolupráci medzi oboma mestami, ktoré svojimi podpismi parafovali primátor Nitry **Jozef Dvonč** a primátor Volgogradu **Andrej Kosolapov**. Obe strany veria, že memorandum napomôže k rozvoju spolupráce v oblasti kultúrneho a národného

dedičstva, v obchodno-ekonomickej, vedecko-technickej a sociálnej oblasti, pri podpore školstva, mládeže a rozvoja cestovného ruchu.

Zdroj: mesto Volgograd

Spolupráca Nitry s partnerským mestom Naperville (USA)

Spoupráca s mestom Naperville sa začala podpisom protokolu Dohody o vzájomnej spolupráci medzi mestami Naperville a Nitra, podpísanom 17. novembra 1993. Vznik spolupráce sa datuje do začiatku 90-tych rokov 20. storočia, keď mal Naperville dve partnerské mestá: v Španielsku a vo Fínsku. Táto spolupráca však nebola na dobrej úrovni. Preto sa rozhodli nájsť ďalšie partnerské mesto v Európe. V poslednom kole skončili tri navrhované mestá: Opole v Poľsku, Szombathely v Maďarsku a Nitra na Slovensku. Jednoznačným víťazom sa stala Nitra, najmä pre tieto dôvody: Juraj Moravčík z SPU pripravil spolu so študentmi a kolegami video, ktoré prejavilo záujem ľudí z Nitry o založenie spolupráce. Druhý dôvod: Nitra leží 90 míľ severovýchodne od Viedne (medzinárodné letisko). Tretí dôvod: Vtedy mala Nitra 90 000 obyvateľov, ako Naperville. 4. Staré mesto – skanzen. 5. Neďaleké arborétum. 6. Prechádzky popri rieke. 7. Vzdelané obyvateľstvo s dvoma univerzitami a množstvom stredných škôl. 8. Nemocnica. Motivovali ich aj spoločné znaky miest a to obe mestá boli rozvinuté na báze poľnohospodárstva a teraz podporuje priemysel, podobná klíma, existencia rieky a jej voľno-časového využitia, neďaleké arborétum, vysoký dôraz sa kladie na vzdelanie, sú to univerzitné mestá, osôh z existencie organizácii ako YMCA, podpora atletiky, umenia, rodinných aktivít

Zdroj: Ján Vančo, zástupca primátora Nitry

Partnerské mestá na mestských slávnostiach

Na mestských slávnostiach Nitra, milá Nitra 2017, ktoré sa uskutočnili v dňoch **3. až 5. júla 2017** sa zúčastnili delegácie partnerských miest z Báčskeho Petrovca, Vesprému, Zielonej Góry, Kroměříža, Osijeku a Českých Budějovic. Primátor Nitry **Jozef Dvonč**, jeho zástupcovia **Martin Nemky** a **Ján Vančo**, prednosta mestského úradu **Igor Kršiak** a poslanci mestského zastupiteľstva **Jozef Trandžík**, **František Holý**, **Milan Burda** a **Dominika Tekeliová** diskutovali o ďalšej spolupráci v rámci jednotlivých projektov a spoločných aktivít. Je nutné podotknúť, že všetkým delegáciám sa na slávnostiach páčilo. Iste aj preto, že mali zabezpečený zaujímavý program i sprievod v podobe zástupcov z mestského zastupiteľstva i útvaru propagácie a cestovného ruchu. Na slávnosti pricestoval viceprimátor Vesprému **Lajos Németh**, zástupca primátora mesta Osijek **Boris Piližota**. Osijek a Nitra sú priateľmi už 20 rokov. počas tohto obdobia sa prehĺbuje spolupráca medzi oboma mestami, zdokonaľujú sa ekonomické, kultúrne a športové a iné oblasti spolupráce. Spolupráca Nitry s partnerskými mestami je na dobrej úrovni s cieľom výmeny skúseností v rámci jednotlivých oblastí, či už je to umenie, kultúra, veda, šport, vzdelávanie, životné prostredie, ale aj výmeny skúseností v rámci európskych projektov.

Zdroj: Nitrianske Echo - príloha Mesto Nitra informuje, 24. 7. 2017

Delegácia mesta na letnom festivale vo Vespréme

V dňoch **12. až 14. júla 2017** sa na pozvanie primátora partnerského mesta **Vesprém** v Maďarsku **Gyula Porgu** zúčastnili zástupca primátora **Ján Vančo** a riaditeľka Nitrianskej organizácie cestovného ruchu **Marta Hároníková** na festivale vína a džezu **VeszprémFest**. Okrem účasti na podujatiach renomovaného festivalu na stretnutí s primátorom **Gyulom Porgom** a jeho zástupcom **Lájosom Némedim** spolu hovorili aj o aktuálnych témach. A to najmä o kandidatúre mesta **Vesprém** na titul Európske hlavné mesto kultúry 2023, v rámci prípravy na ktorý maďarskí partneri navrhli výmenu študentov stredných a vysokých škôl, ktorí by pracovali na projekte práve z oblasti kultúry. Bolo navrhnuté usporiadanie seminára miestnych vinárov z okolia **Balatonu** v Nitre, aby si vymenili skúsenosti s vinármi z Nitry a okolia v oblasti marketingu. Tiež padol návrh na hostovanie **DAB** v divadle vo **Vespréme** s muzikálom **Povolanie pápež**. Delegáciu z Nitry a belgického mesta **Ottignies-Louvain-la-Neuve** prijal i arcibiskup diecézy **Vesprém Gyula Márfi**.

Zdroj: Ján Vančo, zástupca primátora Nitry

Delegácia Nitry na oslavách Dní patrónov mesta Osijek

V dňoch **15. – 16. júla 2017** navštívila delegácia mesta Nitry, ktorú tvorili prednosta mestského úradu **Igor Kršiak**, poslanec mestského zastupiteľstva **Ján Greššo** a vedúca Útvary propagácie a cestovného ruchu mestského úradu **Mariana Záturová** partnerské mesto **Osijek** v Chorvátsku. Mesto **Nitra** prijalo pozvanie primátora **Ivana Vrkića** z partnerského mesta **Osijek** na oslavy Dní patrónov mesta. Oficiálna delegácia prezentovala Nitru v priestoroch Fakulty stavebného inžinierstva ako rozvíjajúce sa moderné mesto s víziou postupného pretvárania mesta cez projekt **Smart City**. **Nitra** ako jedno z partnerských miest chorvátskeho **Osijeku** zároveň predstavila a ponúkla na degustáciu vína z domácich viníc. Zástupcovia oboch miest rokovali o pripravách na recipročné oslavy podpísania Charty o partnerskej spolupráci, ktorá tento rok v decembri oslávi 20. výročie. Obe krajiny chcú spolu realizovať nové projekty, otvárať nové témy vzájomnej pomoci a podpory. Mesto **Nitra** pri tejto príležitosti plánuje finančne pomáhať Spolku slovenských Slovákov, slovenskej komunite žijúcej práve v **Osijeku**, ktorá udržiava naše slovenské tradície v zahraničí.

Zdroj: Nitrianske Echo – príloha Mesto Nitra informuje, 20. 7. 2017

Sprievodná dokumentácia: 21/2017

Delegácia Nitry na Slovenských národných slávnostiach v Báčskom Petrovci

V dňoch **5. a 6. augusta 2017** sa v mestečku **Báčsky Petrovec** v Srbskej republike uskutočnil 56. ročník Slovenských národných slávností. Ide o najväčšie kultúrno-spoločenské podujatie Slovákov žijúcich na Dolnej zemi, ktoré si nenechajú ujsť zástupcovia mesta Nitry, ktoré s **Báčskym Petrovcom** spájajú takmer tridsaťročné partnerské vzťahy. Na slávnosti bola pozvaná oficiálna delegácia mesta Nitry, reprezentovaná mestskými poslancami **Milošom Dovičovičom** a **Pavlom Vargom**. Delegáciu Nitry spolu s ďalšími predstaviteľmi delegácií partnerských miest prijal vo

veľkej sieni Zhromaždenia obce Báčsky Petrovec predseda obce **Srdan Simič**, zástupca predsedu obce **Ján Brna** a predseda Zhromaždenia obce **Ján Šuľan** ako aj ďalší významní predstavitelia B. Petrovca. V rámci projektu Európa pre občanov reprezentovali Mesto Nitra poslankyne **Janka Buršáková** a **Dominika Tekeliová**, poslanci **Miroslav Gut** a

Peter Košťál a pracovníci Mestského úradu a Nitrianskej organizácie cestovného ruchu. Naše mesto v rámci kultúrneho programu reprezentoval folklórny súbor **Tradícia z Nitry – Dražoviec**, ktorý pod vedením **Miroslavy Zaujcovej** predviedol pásmo žatevných prác a dožinkových zvykov, čardáše a piesne z Dražoviec. Súčasne sa uskutočnila panelová diskusia a prezentácia projektov EÚ jednotlivých partnerských miest na tému „Udržateľnosť zjednotenia“. Partnermi projektu boli mestá Martin, Stará Ľubovňa, Ružomberok, chorvátsky Vukovar a mesto Nitra. Zástupcovia každého z miest prezentovali projekty realizované z prostriedkov EÚ. Za mesto Nitru vystúpil **Štefan Lančarič**, manažér SO pre IROP, ktorý predstavil projekty mesta Nitry podporené zo zdrojov EÚ s dôrazom na ich udržateľnosť.

Zdroj: vlastný text

Sprievodná dokumentácia: 22/2017

Delegácia mesta Nitry na dožinkách v Kroměříži

V dňoch **18. až 20. augusta 2017** navštívila delegácia mesta Nitry partnerské mesto Kroměříž v Českej republike. Atmosféra v tomto meste, nazývanom ako „Hanácke Atény“ sa niesla v duchu dožinkových osláv zberu úrody. Delegácia Nitry tvorili poslanci mestského zastupiteľstva **Lívia Šumichrastová** a **František Hollý**. Obaja sa zúčastnili na otvorení slávnosti, pozreli si dožinkový sprievod a absolvovali exkurziu v Selskom pivovare a ochutnávku v čokoládovni Čierny orol. Prezreli si tiež nádherné expozície Arcibiskupského zámku. Na záver dožiniek sa konala ďakovná bohoslužba za úrodu. Nitrianska delegácia si odniesla z tejto cesty veľa nezabudnuteľných kultúrnych a duchovných zážitkov, o ktoré sa postarali aj predstavitelia mestského úradu - starosta **Jaroslav Nemec** a zástupca starostu **Pavel Motyčka**.

Zdroj: Lívia Šumichrastová, poslankyňa mestského zastupiteľstva

Nitra nadviazala spoluprácu s nemeckým mestom Roding

Mesto Nitra nadviazalo spoluprácu s nemeckým mestom Roding. Poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre túto spoluprácu schválili na svojom zasadnutí **7. septembra 2017** odsúhlasením znenia Memoranda o spolupráci so zameraním na oblasti vzdelávania, kultúry, športu, cestovného ruchu, obchodu, manažmentu a rozvoja miest, ako aj na ochranu životného prostredia. „Spolupráca je pre nás dôležitá. Zvlášť, keď si uvedomíme, že práve v tomto meste je aj centrála spoločnosti Mühlbauer Technologies, ktorá má svoj závod v nitrianskom priemyselnom parku Juh,“ uviedol primátor **Jozef Dvonč**. Na základe memoranda sa obe mestá zaviazali spolupracovať v obchodno-

ekonomickej oblasti, kde sa obe strany zaviazali podporovať prílev investícií do inovačných a investičných projektov. Ďalej chcú spolupracovať v oblasti výstavníctva a veľtrhov. Pri spolupráci v oblasti kultúry, vzdelávania, športu a cestovného ruchu a v sociálnej oblasti sa mestá zaviazali pomáhať si pri vytváraní a budovaní vzťahov, vzájomne podporovať spoluprácu medzi vzdelávacími, športovými, sociálnymi a turistickými zariadeniami a inštitúciami oboch miest. Na základe memoranda budú vzájomne podporovať rozvoj cestovného ruchu medzi obyvateľmi oboch miest. Memorandum podpísali primátor mesta **Roding Franz Reichold** a primátor mesta Nitra **Jozef Dvonč**.

*Zdroj: vlastný text, materiál na rokovanie MsZ v Nitre
Sprievodná dokumentácia: 23/2017*

Delegácia mesta Nitra na Dňoch Zielonej Góry

V dňoch **8. až 9. septembra 2017** sa zástupcovia mesta Nitra, poslanec mestského zastupiteľstva **Milan Burda** a pracovník Mestského úradu v Nitre **Štefan Lančarič** zúčastnili na návšteve poľského partnerského mesta Zielona Góra. V rámci 22. fóra sesterských miest s témou „Moderné riešenia pre bicyklovú infraštruktúru“ mesto Nitra prezentovalo Konceptiu cyklodopravných trás v Nitre, projekt zdieľaných mestských bicyklov, realizovaný v spolupráci s firmou ARRIVA, a. s., a projekty budovania cyklodopravných komunikácií, podporených z fondov ERDF – Integrovaným regionálnym operačným programom. Ku vzájomnej výmene skúseností prispeli prezentácie hostí z Nemecka (Cottbus, Verden, Zittau), Rumunska (Bistrita), Ukrajiny (Ivano-Frankivsk), Srbska (Kraljevo) a Číny (Wuxi). Zástupcov partnerských miest slávnostne privítal primátor Zielonej Góry **Janusz Kubicki**. V sobotu 9. septembra 2017 sa v Zielonej Góre uskutočnili mestské slávnosti spojené so slávnostným sprievodom alegorických vozov, spolkov, organizácií, škôl, vinárov, umelcov, hasičov a vojakov. Zástupcovia Nitra spolu s delegáciami ostatných partnerských miest boli čestnými hosťami slávností. V rámci bilaterálnych rozhovorov s hosťiteľmi prerokovali možnosti potenciálnej spolupráce medzi strednými školami a univerzitami v oblasti vinárstva a vinohradníctva, ako i v oblasti budovania projektu zdieľaných mestských bicyklov.

Zdroj: Štefan Lančarič, Mestský úrad v Nitre

Partnerská návšteva polície z Báčskeho Petrovca

Vo štvrtok **19. októbra 2017** pricestovali pod vedením veliteľa **Ivaniševiča Vukašiča** na návštevu Nitra príslušníci Policajnej stanice z Báčskeho Petrovca. Členom delegácie bol aj bývalý veliteľ, v súčasnosti penzista **Ján Vozár**, ktorý v roku 2005 spolu s bývalým náčelníkom **Milošom Hajnovičom** stál pri zrode tohto partnerstva. Delegáciu privítal primátor Nitra **Jozef Dvonč**, ktorý policajtov informoval o najnovších udalostiach a aktivitách v Nitre. Policajti si v rámci bohatého programu pozreli bohaté expozície Slovenského poľnohospodárskeho múzea v areáli výstaviska Agrokomplex v Nitre, navštívili Nitriansky hrad, vystúpili na katedrálnu vežu. V piatok **20. októbra 2017** odohrali v Mestskej hale na Klokočine v Nitre priateľský futbalový zápas, ktorý sa skončil 1:2 v prospech hostí z Báčskeho Petrovca. V sobotu dopoludnia si vypočuli prednášku „Nemaj trému z extrémom – informáciami proti extrémizmu, ktorá sa konala

v školiacom stredisku pri Mestskej polícii v Nitre. Cieľom návštevy bolo rozvíjanie partnerských vzťahov medzi príslušníkmi oboch polícií, výmena a rozširovanie odborných skúseností v oblasti ochrany verejného poriadku, prevencie kriminality, posilňovania spolupráce a rozvoja kultúrnych a športových aktivít medzi obomi políciami.

V zasadačke mestského úradu delegáciu policajtov z obce Báčsky Petrovec prijal primátor Nitry (druhý zľava). Na fotografii sú policajti na pravej strane, piaty zľava je veliteľ Policajnej stanice Ivaniševič Vukašin.

Foto: L. Synaková

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 24/2017

Dvadsať rokov spolupráce Nitry s chorvátskym mestom Osijek

V dňoch **30. novembra až 2. decembra 2017** sa v partnerskom meste Osijek

v Chorvátsku konali oslavy 20. výročia vzájomnej spolupráce. Obe mestá čakajú nové výzvy v rámci zahraničnej spolupráce. Chorvátska strana by rada našla v spolupráci s Mestom Nitra a Nitrianskou regionálnou komorou SOPK nových investorov a zároveň prejavila záujem o spoluprácu v oblasti výstavníctva a veľtrhov. Obe mestá vytvoria platformu pre spoluprácu univerzít a podporu a rozvoj slovenskej menšiny v Osijeku. Delegácia

zastupovala Nitru počas obchodných rokovaní, prezentovala dve výstavy a obyvateľom Osijeku priniesli koncert kapely **Dominika Titková & Friends**. V rámci oficiálneho prijatia partnerských miest venovali zahraničným Slovákom 20 krojov ako prejav vďaky za šírenie slovenských tradícií a kultúry v Chorvátsku. Delegáciu tvorili prednosta MsÚ v Nitre **Igor Kršiak**, mestský poslanec **Ján Greššo**, vedúca Útvary propagácie a CR **Mariana Záturová**, referentka pre zahraničnú spoluprácu a partnerské mestá **Miriám Horníková**, riaditeľka SZUŠ Ateliér Médea **Mariana Pauková**, riaditeľ Muehlbauera Technologies s.r.o. Nitra **Ladislav Paškrta**.

Zdroj: Mariana Záturová, vedúca útvaru propagácie a cestovného ruchu MsÚ v Nitre

3. INVESTIČNÉ AKCIE A ROZVOJ MESTA

3.1 Výstavba a rozvoj mesta

Začala sa výstavba piatich bytových domov na Hornostavskej ulici

Na Hornostavskej ulici v Nitre sa **v júni 2017** začalo s výstavbou piatich nových bytových domov s 265 bytmi. Výstavba má byť ukončená do konca roka 2019. Podľa projektovej dokumentácie, podanej spoločnosťou R1 Properties, s. r. o., Bratislava, pribudne na sídlisku Diely 130 dvojizbových bytov, 107 bytov 2,5-izbových a 28 trojizbových bytov. Celková podlahová plocha nadzemných častí predstavuje 18 171 m² a 4745 m² podzemných častí. Výstavbou nových bytov investor plánoval zabezpečiť rozšírenie ponuky možnosti bývania, ktorá by nadväzovala na existujúcu zástavbu v tejto mestskej časti. Nové bytové domy začali budovať medzi Hornostavskou, Prešovskou a Kmeťovou ulicou. Súčasťou projektu bolo 307 parkovacích miest pre automobily. Celková rozloha pozemku bola 19 838 štvorcových metrov, pozemok bol doteraz registrovaný ako orná pôda.

Zdroj: enviroportal.sk

Na Kyneku začali stavať „Rezidenciu pri kaštieli“

Na jar 2017 sa začala realizácia projektu s názvom Rezidencia pri kaštieli v nitrianskej mestskej časti Kynek. Navrhovateľom projektu bola spoločnosť BLUHM PARTNER so sídlom v Bratislave. Okrem desiatich bytových domov by malo v bývalom jazdeckom areáli vzniknúť aj detské ihrisko a 117 parkovacích miest. Zastavaných bude celkom 2 828,5 m². Byty budú malometrážne s veľkorysými priestormi. Plocha jednotlivých bytov sa bude pohybovať od 41,02 m² do 59,37 m². Výstavba projektu, ktorým vznikne 100 malometrážnych bytov, sa začala v júni 2016 a dokončené mali byť v decembri 2017.

Zdroj: enviroportal.sk

Realitný boom v Nitre kulminoval v polovici tohto roka

Nitra za posledné dva roky prešla búrlivým vývojom na trhu s nehnuteľnosťami, na ktoré nebola vôbec pripravená. Po ohlásení investície výrazne vzrástli ceny nehnuteľností, pretože na trhu sa objavilo mnoho záujemcov o kúpu bytov. Ľudia brali kúpu bytu ako investíciu do budúcnosti s cieľom prenajímať ho. Ceny bytov dosiahli vrchol v druhej polovici roka 2016. V prvej polovici roka 2017 začali klesať. Pokles bol nevyhnutný, pretože kúpyschopnosť klientov klesla na minimum. V roku 2015 stál jednoizbový byt na sídlisku Klokočina približne 42-tisíc eur, vlani stál 52-tisíc eur, pričom v druhej polovici roka dosahovali ceny rekordné výšky 67-tisíc eur až 70-tisíc eur. V júli 2017 sa dal takýto byt kúpiť za 62-tisíc eur. Realitní makléri upozorňovali na to, že napriek viacerým novým developerským projektom bol v Nitre stále

nedostatok kvalitných nehnuteľností. Počet nových bytov, projektov a výstavieb bol alarmujúco nízky. Nitra nebola pripravená na takýto prudký záujem a dopyt. V zimnom období išli mimoriadne dobre na odbyt novostavby, v posledných mesiacoch bol veľký záujem o pozemky, no v tejto oblasti bola v Nitre ponuka veľmi obmedzená. Veľmi dynamický je naďalej trh s realitami určenými na prenájom. Pociťujeme opätovný nárast cien z hľadiska mesačných platieb. Záujem bol aj o nehnuteľnosti, pre ktoré sa v minulosti na trhu ťažko hľadala klientela. Ťažko sa predávali najmä väčšie rodinné domy, ubytovne a ubytovacie zariadenia, záujem sa zvýšil aj o troj- a štvorizbové byty. Najväčší záujem bol o prenájom jednoizbových a dvojizbových bytov.

Zdroj: predseda Správnej rady Združenia realitných kancelárií Slovenska Marek Šubrt

Rekonštrukcia budovy Mestského úradu v Nitre

Od **12. mája 2017** sa výstavbou lešenia začala generálna rekonštrukcia priečelia budovy Mestského úradu v Nitre. Na prácach sa podieľala firma Titanic. Z budovy stavbári odstránili opadajúce obkladačky (kabrince). Farebnosť budovy však zostala zachovaná. V druhej etape bola zabudovaná tieniaca technika v hodnote 60-tisíc eur, ktorá mala zabezpečiť, aby sa budova v letných mesiacoch neprehrievala. Rekonštrukčné práce prebiehali do júla 2017. Za stavebné práce mesto zaplatilo 87 795 eur.

Zdroj: www.nitra.sk

Fotografie: Ľudmila Synaková

Rekonštrukcia vnútorných priestorov Divadla Andreja Bagara

V Divadle Andreja Bagara v Nitre sa počas letných mesiacov 2017 uskutočnila údržba a rekonštrukcia javiskovej techniky vo Veľkej sále. Nové vedenie divadla sa zameralo na zlepšovanie pracovných podmienok hereckého kolektívu, ale aj technikov. Zmodernizované boli aj priestory, kde sa konajú skúšky. Vo Veľkej sále bolo vymenených 28 matíc na všetkých pohyblivých stoloch, ktoré sú súčasťou pódia. V Štúdiu sa demontovala tribúna, slúžiaca na sedenie divákov a priestor Štúdia sa upravil do pôvodnej variabilnej verzie „hľadisko – javisko“. Zrenovovaná bola podlaha – všetkých 235 javiskových a hľadiskových stolov. Urobila sa nová výdrevka s

protipožiarnym náterom a údržba výkonnej jednotky vo vnútri každého stola, keďže stoly riadi počítač. Zmodernizovali svetelný park a inštalovali nové stoličky. Divadlo získalo od svojho zriaďovateľa – Nitrianskeho samosprávneho kraja, na tieto rekonštrukcie približne 500-tisíc eur.

Zdroj: tlačová správa DAB Nitra

Dostavba Materskej školy na Okružnej ulici v Nitre-Janíkovciach

Vo štvrtok **7. decembra 2017** bola slávnostne odovzdaná do užívania dostavba k budove Materskej školy na Okružnej ulici v Nitre-Janíkovciach. Kapacita tohto

predškolského zariadenia sa týmto zväčšila o dve triedy – počet umiestnených detí stúpol z 55 na 99 detí. Na realizáciu tejto investičnej akcie použilo Mesto Nitra dotáciu z ministerstva školstva. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil primátor Nitry **Jozef Dvonč**, mestskí poslanci **Štefan Štefek** a **Peter Košťál**, vedúca odboru mládeže, školstva a športu MsÚ **Mária Orságová**, riaditeľka MŠ **Dana Vincová**, konateľ PP Invest, s.r.o., **Pavol**

Šlosár, učiteľky, rodičia predškolákov a ďalší hostia. Primátor **Jozef Dvonč** konštatoval, že mesto zareagovalo na výzvu vlády a podalo projekt, ktorý bol úspešný. Prístavbou sa rozšírila kapacita kuchyne, zväčšila sa terasa, v novej časti pribudlo podlahové kúrenie. Investor PP Invest Nitra realizoval okrem dostavby aj úpravu okolia MŠ, kde pribudlo detské dopravné ihrisko. Materská škola je zameraná na environmentálnu a dopravnú výchovu. Dostavba sa zrealizovala za 7 mesiacov. MŠ má v súčasnosti 5 tried, v ktorých sa deťom venuje 10 učiteliek.

Zdroj: vlastný text a vlastná fotografia kronikárky

Investičná mapa mesta Nitry

Mesto Nitra zverejnilo koncom septembra prvýkrát na svojom webe informácie o ukončených investičných akciách v jednotlivých mestských častiach. Do 1. októbra dosiahla celková hodnota investícií výšku 3 879 388 eur. Postupne do konca roka boli ukončené investičné akcie doplnené. Občania si vďaka tomu mohli presne pozrieť aké akcie a v ktorej časti boli zrealizované. V najvyššej hodnote boli investičné akcie zrealizované v Starom meste. Mesto tam investovalo viac ako 1 233 000 eur. Ukončených bolo 18 investičných akcií. Najviac – 487 752 eur – išlo na novú telocvičňu ZŠ Tulipánová. Na zateplenie štítu a rozšírenie sky boxov zo západnej strany Zimného štadióna išlo viac ako 136-tisíc eur. Rekonštrukcia ZŠ kniežaťa Pribinu stála 96 651. V Krškanoch boli zrealizované investičné akcie v hodnote 794 855 eur. Najviac peňazí išlo do dobudovania kanalizačných odbočení v Dolných Krškanoch. Oprava chodníkov na Novozámockej ulici stála viac ako 126-tisíc eur. V Krškanoch mesto zrealizovalo 9 investičných akcií. Na sídlisku Klokočina bolo ukončených 10 investičných akcií v

hodnote 637 656 eur. Na komunikáciu na Bellovej ulici išlo z rozpočtu 254 400 eur. Súvislá oprava komunikácie na Nedbalovej ulici, ktorú ukončili v septembri, stála viac ako 131-tisíc eur. Na sídliskách Chrenová a Janíkovce bolo zrealizovaných 13 investičných akcií v hodnote 523 430 eur. Najdrahšia bola investícia do opravy miestnej komunikácie na Ulici Ľ. Okánika. Stála takmer 150-tisíc eur. Druhou najväčšou investíciou bola obnova Materskej školy na Topoľovej ulici za takmer 120-tisíc eur. V mestských častiach Zobor a Dražovce zrealizovalo mesto sedem investičných akcií za 420 550 eur. Súvislá oprava komunikácie Chmel'ová dolina stála takmer 250-tisíc eur. Veľkou investíciou bola aj výdajňa stravy v Kultúrnom dome Dražovce za 66 637 eur. V mestských častiach Čermáň, Diely, Mlynárce a Párovské háje bolo zrealizovaných najmenej investičných akcií – celkom len sedem. Najviac mesto investovalo do opravy komunikácie - Ulice Jána Mrvu – a to 100-tisíc eur. Zrealizované boli aj bezpečné priechody a verejné osvetlenie.

Zdroj: www.nitra.sk

VMČ č.1 - Krškany

Kanalizácia D. Krškany - dobudovanie kanalizačných odbočení	390 000	zrealizované 4/2017
Oprava chodníkov Novozámocká ulica	126 268	Zrealizované 9/2017
Pokračovanie v budovaní kanalizácie v D. a H. Krškany - Ulica Na hlinách	80 797	zrealizované 9/2017
MK ul. Pri Mlyne	65 924	zrealizované 5/2017
Chodník Novozámocká ul. 89 – 125	48 340	zrealizované 9/2017
Chodník Novozámocká, Zlievarenská ul., Pod Katrušou	29 834	zrealizované 9/2017
Doplnenie verejného osvetlenia v H. a D. Krškanoch	28 013	zrealizované 6/2017
Súvislá oprava chodníka Krškanská po Športovú ulicu	19 788	zrealizované 11/2017
Rekonštrukcia a budovanie MK v lokalite Orechov dvor	17 665	zrealizované 5/2017
Úprava verejného priestoru pred domom smútku v Nitre-Dolných Krškanoch	8 014	zrealizované 9/2017

VMČ č.2 - Staré mesto

Telocvičňa v ZŠ Tulipánová	487 752	zrealizované 6/2017
Zimný štadión - zateplenie štítu a rozšírenie sky boxov zo západnej strany	136 497	zrealizované 7/2017
ZŠ Kniežat'a Pribinu	96 651	zrealizované 4/2017
Obnova ZŠ na Krčméryho ulici	93 445	zrealizované 10/2017
Rekonštrukcia parkoviska a areálu okolo zubnej polikliniky Párovce	90 185	zrealizované 9//2017
ZŠ Kniežat'a Pribinu - odvedenie a odkvapový chodník	70 841	zrealizované 7/2017
Oprava budovy - predná fasáda	81 796	zrealizované 7/2017
Parkovisko na Wilsonovom nábreží 178	63 674	zrealizované 10/2017
Rekonštrukcia náhradných nájomných bytov: Hollého 2, Benického 12, Jarmočná ulica 14	55 790	zrealizované 3/2017
Rekonštrukcia chodníka Jánošíkova ul. (po oboch stranách	54 270	zrealizované 7//2017

- od Moyzesovej ul. po Wilsonovo nábrežie)		
Vnútrobloková kanalizácia Za Ferentitkou - Mostná ul.	51 597	zrealizované 11/2017
MŠ Párovská - stavebnotechnické úpravy interiérov vrátane vybavenia	49 704	zrealizované 8/2017
MK Priehradná ul.	44 944	zrealizované 8//2017
ZŠ Krčméryho - oprava kuchyne a jedálne	39 284	zrealizované 10/2017
Súvislá oprava MK Štúrova 41-43 (vnútroblok)	36 951	zrealizované 10/2017
Súvislá oprava MK Štúrova 47-49	36 700	zrealizované 10/2017
Oprava kanalizácie Wilsonovo nábrežie 2 – 4	33 962	zrealizované 8/2017
MŠ Párovská - oprava chodníkov	28 100	zrealizované 11-12/2017
Rekonštrukcia kanalizácie za Ferentitkou 23-25	27 699	zrealizované 10/2017
Parkovisko Braneckého ul. 1 - 3 - 5, prístupová cesta	24 993	zrealizované 6/2017
Telocvičňa ZŠ Tulipánová - okapový chodník	19 884	zrealizované 8/2017
Moyzesova ul. - rekonštrukcia chodníka	18 693	zrealizované 7/2017
Bezpečné priechody - Párovská ul. pri MŠ - nový priechod	14 981	zrealizované 9/2017
Misionárska ul. 17 - 25 - oprava prístupovej komunikácie	9 759	zrealizované 4/2017
Bezpečné priechody Vikárska ul. - J. Kráľa ul., J. Kráľa - Vikárska ul.	7 520	zrealizované 3/2017
Autobusový prístrešok - Ul. 8. mája - zastávka Rázusova	6 298	zrealizované 11/2017
Svetelný informačný panel - Zimný štadión	4 380	zrealizované 6/2017
Kanalizácia Štúrova ul. 47	1 554	zrealizované 9/2017

VMČ č. 3 – Čermán

Súvislá oprava Bottova ul. od Golianovej po Inoveckú	159 142	zrealizované 10/2017
MK ul. J. Mrvu	100 000	realizované 5/2017
MK Červeňova ul. od Dolnočermánskej ul. po Hattalovu ul.	90 000	zrealizované 4/2017
ZŠ Cabajská - výmena osvetlenia	36 569	zrealizované 9/2017
Súvislá oprava chodníka na Dolnočermánskej ul. (od Cabajskej ul. ľavostranne v smere na Klokočinu po autobus. zastávku na Tehelnej ul. vrátane úpravy križovatky Dolnočermánska ul. - Meličkova ul.)	39 162	zrealizované 9/2017
Autobusové prístrešky na zastávkach Hanulova a Kostolná	16 204	zrealizované 11/2017
Bezpečné priechody Železničarska ulica	14 873	zrealizované 9/2017

VMČ č.4 – Klokočina

MK Bellova ul.	254 400	zrealizované 6/2017
Súvislá oprava komunikácie Nedbalova ul. (od Golianovej ul. po Škultétyho ul.)	131 945	zrealizované 9/2017
Kanalizácia na Šúdolskej ul. - pokračovanie (STOKA B km0,252-0,429)	125 862	zrealizované 11-12/2017
MŠ Novomeského ul. - oprava havarijného stavu strechy	71 820	zrealizované 9/2016
Oprava komunikácie na križovatke Kmeťova ul. a Hviezdoslavova ul.	59 952	zrealizované 7/2017
Súvislá oprava MK Alexyho ul.	59 880	zrealizované 7/2017

SO chodníka na ul. Žilinská	43 200	zrealizované 11-12/2017
Oprava MŠ Novomeského - sociálne zariadenia	39 808	zrealizované
SO chodníka na Baničovej ul.- dokončenie debarierizácia	37 950	zrealizované 11-12/2017
Parkovisko Bizetova ul. 25 – 35	27 713	zrealizované 4/2017
Parkovisko oproti objektom Mikovíniho ul. 2 – 4	23 955	zrealizované 4/2017
Rekonštrukcia dvoch schodísk pri MŠ Nedbalova	18 826	zrealizované 11/2017
Preloženie autobusovej zastávky Golianova pri gymnáziu a zriadenie prechodu pre chodcov	9 996	zrealizované 11/2017
Oprava parkoviska Petzwalova ul. 58-60	9 840	zrealizované 11/2017
Preloženie autobusovej zastávky Golianova pri Nedbalovej ul. a zriadenie prechodu pre chodcov	8 561	zrealizované 11/2017
Súvislá oprava chodníka Benkova 6-12	5 425	zrealizované 10/2017
Chodník Golianova ul. 50 – 54	4 499	zrealizované 10/2017
Chodník Petzwalova ul.	1 999	zrealizované 10/2017
Chodník Beethovenova 14	1 493	zrealizované 10/2017

VMČ č.5 - Diely, Mlynárce, Kynek, P. Háje

Parkovisko Považská II. etapa + VO	73 888	zrealizované 12/2017
Parkovisko Považská I. etapa + VO -dofinancovanie	69 031	zrealizované 12/2017
Súvislá chodníka Remeselnícka ul.	34 847	zrealizované 11/2017
Vybudovanie T-otočiska na parkovisku pri BD	21 850	zrealizované 11/2017
Chodník na ul. Hydinárska I.časť	19 869	zrealizované 11-12/2017
Bezpečné priechody Štúrova ul. - autobusová zastávka, železničná zastávka Mlynárce	14 996	zrealizované 9/2017
Oprava chodníka Murániho 6-10	10 946	zrealizované 11-12/2017
Autobusové prístrešky na Kmeťovej ulici	9 588	zrealizované 11/2017
Súvislá oprava chodníka na ul. Na Hôrke	8 910	zrealizované 11/2017
Autobusové prístrešky na Štúrovej ul. - zastávka Pekárne	6 348	zrealizované 11/2017
Bezpečné priechody-ul. Na Hôrke, Partizánska OK	7 520	zrealizované 3/2017
Vybudovanie vodovodu na cintoríne Mlynárce	4 919	zrealizované 10/2017
Parkovacie miesta Viničky	3 434	zrealizované 11/2017
Verejné osvetlenie za BD Kmeťova 16-2ks	3 031	zrealizované 6/2017
Betónový spomaľovač na ulici Na Hôrke č. 1	1 926	zrealizované 11/2017

VMČ č.6 - Zobor, Dražovce

Súvislá oprava MK Chmelová ul.	249 990	zrealizované 9/2017
Súvislá oprava Hraničnej ulice	75 996	zrealizované 11/2017
Výdajňa stravy - Kultúrny dom Dražovce	66 637	zrealizované 8/2017
Súvislá oprava Tichá ul.	59 988	zrealizované 9/2017
Kultúrne centrum Zobor -vzduchotechnika	47 840	zrealizované 11/2017
Súvislá oprava ul. Malá Podhájska	46 896	zrealizované 6/2017
Kultúrne centrum Zobor -tieniaca technika	26 967	zrealizované 7/2017
Napojenie MK na Metodovej ul. na ul. Martinskú dolina a	13 992	zrealizované 9/2017

Tatarkova ul.

Bezpečné priechody Topolčianska ul. - Belopotockého ul.	8 548	zrealizované 9/2017
Bezpečné priechody - okružná križovatka Zobor	7 520	zrealizované 6/2017
Svätourbánska 30-odvodňovací žľab s mriežkou	5 601	zrealizované 11-12/2017
Odvodňovací rigol na ulici Malá strmá a Strmá ul.	5 473	zrealizované 11/2017
Autobusové prístrešky na zastávke Drozdí chodník	4 726	zrealizované 11/2017
Autobusové prístrešky na zastávke Orechová – Zobor	4 486	zrealizované 11/2017

VMČ č.7 - Chrenová, Janíkovce

Prístavba objektu MŠ Okružná – Janíkovce	591 872	zrealizované 11/2017
Nový Chrenovský cintorín - oplatenie-presun	164 377	zrealizované 11-12/2017
Súvislá oprava MK ul. Ľ. Okánika a nový chodník	148 487	zrealizované 9/2017
Obnova MŠ Topoľová - statické zabezpečenie + stavebnotechnické úpravy	119 215	zrealizované 9/2017
MŠ Topoľová - oprava havarijného stavu 4 súborov sociálnych zariadení a umývarní	63 331	zrealizované 4/2017
SO MK Vašinova od Chrenovskej po ul. Doležalova	60 270	zrealizované 11-12/2017
Súvislá oprava chodníka Dlhá ul. 44-76	58 310	zrealizované 10/2017
ZŠ Nábřežie mládeže - rekonštrukcia bežeckej dráhy	53 030	zrealizované 9/2017
Vybočisko pre MHD Dlhá ul. - Slamková ul.	50 000	zrealizované 6/201
Súvislá oprava chodníka pred OC Lipa	45 319	zrealizované 6/2017
Atletický štadión - strecha	44 560	zrealizované 11-12/2017
Súvislá oprava chodníka Dlhá ul. 58 - Štiavnická ul. 18	15 780	zrealizované 10/2017
Výmena osvetlenia v Tenisovom areáli	13 982	zrealizované 7/2017
MŠ Štiavnická ul. - oprava sociálnych zariadení	12 235	zrealizované 5/2017
Bezpečné priechody na Levickej a Plynárenskej ul.	11 007	zrealizované 11/2017
Súvislá oprava chodníka za BD na ul. Ľ. Okánika	9 251	zrealizované 11/2017
Bezpečné priechody Levická ul., Plynárenská ul.	9 173	zrealizované 9/2017
Autobusové prístrešky na konečnej Hlavná ul. Janíkovce	6 300	zrealizované 11/2017
Oprava prepojovacieho chodníka Tr.A. Hlinku k BD č.25	5 364	zrealizované 11-12/2017
MŠ Topoľová - jedáleň (havarijný stav stropu)	3 124	zrealizované 2/2017
Súvislá oprava chodníka Štiavnická ul. - Dlhá ul. 60	2 662	zrealizované 3/2017
Prepojovací chodník Vihorlatská ul. - Tribečská ul.	2 167	zrealizované 3/2017
Súvislá oprava chodníka Bajkalská ul. 1 - 3	705	zrealizované 3/2017

3.2 Výstavba priemyselných objektov

Výstavba automobilky Jaguar Land Rover

Ani arktická zima začiatkom roka 2017 nepribrzdila výstavbu nového závodu britskej automobilky Jaguar Land Rover v strategickom parku, ktorá sa rozprestiera v katastrálnom území obcí Mlynárce, Zobor, Dražovce, Lužianky, Čakajovce a Zbehy.

Automobilka sa stavia na rozlohe 300 000 m². Oficiálne sa výstavba závodu v strategickom parku v Nitre začala 13. septembra 2016 slávnostným odhalením základného kameňa v Nitre. Celková investícia presiahne 1,1 miliardu libier, čo je v prepočte približne 1,4 miliardy eur. Ročne má nový závod v Nitre vyprodukovať

150 000 vozidiel. Prvý automobil plánuje spoločnosť vyrobiť koncom roka 2018. Automobilka plánuje zamestnať vo svojej nitrianskej fabrike 2800 ľudí a na svoju výrobu naviaže ďalších 15 000 pracovných miest.

Zdroj: vlastný text aj fotografie kronikárky

3.3 Obnova pamätihodností

Obnova pamätihodností

Mesto Nitra aj v roku 2017 pokračovalo v pravidelnej obnove pamiatok a pamätihodností. Za posledných päť rokov bola z rozpočtu mesta na ich renováciu vyčlenená suma viac ako 400-tisíc eur. Schválené boli financie na obnovu a reštaurovanie sochy sv. Floriána na Námestí Kráľovnej Pokoja, doplnenie Stĺpu partnerských miest o partnerské mesto Gyeongju a odborné premiestnenie sochy Kristova starost' z Cabajskej ulice do areálu Kostola sv. Urbana na Čermáni (na fotografii). Dotácie z rozpočtu mesta Nitry pre oblasť „záchrana a obnova národných kultúrnych pamiatok a pamätihodností“ boli poskytnuté aj na projekty opravy hradného historického múru na hradnom kopci, zriadenie kaplnky sv. Svorada v Svoradovej jaskyni, konzerváciu ruín Kostola sv. Jozefa a reštaurovanie sochy sv. Jána Nepomuckého a na inštaláciu objektu kaplnky v Chmeľovej doline. V dotáciách na rok 2017 bola najväčšou položkou ďalšia etapa záchrany a obnovy národnej a kultúrnej pamiatky ruín Kostola sv. Jozefa v areáli Špecializovanej nemocnice sv. Svorada na Zobore, keď sa za 7-tisíc eur zakonzervovali murivá, zreštauroval sa príbytok mnícha a kostol. Za 5-tisíc eur bola spracovaná projektová dokumentácia sanácie národnej kultúrnej pamiatky kostola sv. Andrea Prvopopolavého (pôvodne Kostola sv. Štefana). Pokračovala aj II. etapa reštaurovania súsošia sv. Jána Nepomuckého za 1000 eur.

Zdroj: Iveta Žitňanová, odbor kultúry mestského úradu

Rekonštrukcia Kostola sv. Ladislava v Nitre

Aj v roku 2017 pokračovala rekonštrukcia piaristického Kostola sv. Ladislava v Nitre. Nadviazala na rekonštrukciu z roka 2016, ktorá sa začala 6. júla 2016 stavaním lešenia a rozsiahlymi rekonštrukčnými prácami. Rekonštrukcia pokračovala reštaurovaním hlavnej lode kostola. V prvej fáze sa realizoval reštaurátorský výskum maliarskych a štukových výzdob. Následne pokračovali samotné reštaurátorské práce. V tom čase bol cez pracovné dni hlavný vchod do kostola uzavretý, prístupný bol bočný vchod. Veriaci využívali miesta na sedenie na lavičkách vpredu (v presbytériu), pretože hlavná loď bola uzavretá. Organové koncerty v máji sa v kostole ešte konali, ale kvôli rekonštrukcii sa v kostole nekonal ani festival sakrálnej hudby Musica sacra, ktorý sa presunul do Farského kostola na Farskú ulicu.

Zdroj: piaristi.sk

3.4 Výstavba komunikácií a rekonštrukcia dopravných tepien a koridorov

Začala sa výstavba obchvatu mestskej časti Dražovce

Od apríla 2017 sa začala budovať komunikácia, ktorá odľahčí dopravnú situáciu v Nitre-Dražovciach. S príchodom automobilky Jaguar Land Rover sa očakávalo ďalšie zhoršenie. V tomto roku sa pohybovalo po ceste I/64 viac ako 16-tisíc vozidiel, približne 2 200 z nich bolo nákladných. Obchvat mestskej časti povedie od Šindolky popri závode spoločnosti Visteon v priemyselnom parku Sever a bude končiť nad

železničným mostom za mestskou časťou Dražovce. Ďalšia trasy cesty, ktorá odkloní dopravu od Dražoviec povedie popri rieke Nitre a napojí sa na existujúcu cestu pri moste pred Čakajovcami. Obchvat Dražoviec bol súčasťou väčšieho balíka výstavby cestnej infraštruktúry v okolí Nitry. Celkom 31 kilometrov ciest vybuduje združenie Infraštruktúra Nitra, ktoré vytvorili spoločnosti Doprastav, a.s. a Strabag, s. r. o. Hodnota zákazky je 223 miliónov

eur vrátane DPH. V rámci novej cestnej infraštruktúry boli vybudované mosty nad potokmi Jelšina a Dobrotka, pribudnú okružné križovatky. Súčasťou prekládky cesty prvej triedy I/64 budú protihlukové steny, ktoré od hluku odremenia Dražovce.

Zdroj: odbor komunikácie Ministerstva dopravy a výstavby SR

Cestná infraštruktúra pre Strategický park Nitra

Cestnú infraštruktúru pre Strategický park Nitra, kde vzniká nový závod automobilky Jaguar Land Rover, realizovalo konzorcium firiem Doprastav, a. s., a Strabag, s. r. o. Už koncom roka 2016 sa začalo s výstavbou cestnej infraštruktúry v celkovej dĺžke 31 kilometrov. Súčasťou je obchvat Nitry-Dražoviec, ktorý by mal priniesť pokles áut prechádzajúcich stredom tejto mestskej časti.

Fotka kronikárky Ľudmily Synakovej zachytáva cestu od Dražoviec do Čakajoviec, kde za mostom vybudovali popri rieke novú komunikáciu.

Začala sa stavba logistickej cesty popri rieke Nitra od novovybudovanej križovatky Mlynárce až po spojnicu I/64 a napojenie smerom na Topoľčany. Zo strany Dražoviec a zo strany logistickej cesty smerom na Lužianky, Zbehy,

Čakajovce budú postavené protihlukové steny. Vybudované bude aj napojenie na existujúcu cestnú infraštruktúru v pôvodnom strategickom parku Nitra – Sever a napojenie na vjazdy do budúceho závodu automobilky a ďalších predpokladaných nájomníkov strategického parku. Súčasťou výstavby cestnej infraštruktúry bude vybudovanie centrálnych parkovísk pre osobné a nákladné vozidlá pre potreby celého parku. Práce zahŕňali aj prekládky inžinierskych sietí, vodných tokov a zalesnenie územia. Tender na druhú etapu výstavby strategického parku vyhrala firma Strabag Pozemné a inžinierske stavitel'stvo, s. r. o., ktorá zabezpečovala aj prvú etapu. V súťaži ponúkla najnižšiu sumu 95 848 525,62 eur. Uchádzači boli celkovo štyria.

Výstavba okružnej križovatky na kopci pod dražovským kostolíkom – 9/2017.

Výstavba nadjazdu - hlavný dopravný koridor k automobilke Jaguar Land Rover – 5/ 2017.

Zdroj: vlastný text a fotografie kronikárky

Cesta pomôže odľahčiť dopravu na Kyneku a v Mlynárčiach

Za účasti ministra dopravy a výstavby **Arpáda Erseka**, predsedu NSK **Milana Belicu**, primátora **Jozefa Dvonča** a ďalších bola v piatok **27. októbra 2017** slávnostným prestrihnutím pásky odovzdaná do prevádzky cesta PR1BINA - Lehota, ktorá pomôže pri bezpečnosti dopravy a zjednoduší život motorizovaným občanom Lehoty v smere na Nitru. Nová diaľničná križovatka sa nachádza na rozhraní katastrálnych území obcí Lehota, Lužianky, Mlynárce a Kynek. Očakávalo sa zvýšenie bezpečnosti na Kyneku – Trnavskej a Hlohoveckej ulici.

Slávnostné strihanie pásky. Primátor Nitry Jozef Dvonč (piaty sprava), predseda NSK Milan Belica (tretí zľava). Foto: Ľudmila Synaková

Mimoúrovňový diaľničný uzol napojil obec Lehota na rýchlostnú cestu R1. Jeho prínosom by malo byť výrazné odľahčenie okrajových mestských častí Nitry Kynek a Mlynárce, cez ktoré prechádza množstvo tranzitnej dopravy. Mesto Nitra o toto dopravné riešenie usilovalo

niekoľko rokov. Križovatku staval rezort dopravy od júna 2017. Primátor Nitry **Jozef Dvonč** v príhovore ocenil postoj zainteresovaných, keď povedal, že pripájač bol vybudovaný v mimoriadne krátkom čase a odľahčí od dopravy mestské časti Kynek a Mlynárce. Prvé automobily po ceste prešli v piatok 27. októbra 2017 o 13. hodine.

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 25/2017

3.5 Výstavba a rekonštrukcia objektov na šport a voľnočasové aktivity

Príprava rekonštrukcie Futbalového štadiónu v Nitre

Na mimoriadnom zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre dňa **31. januára 2017** bol schválený úver pre Nitriansku investičnú spoločnosť do výšky 2 milióny eur. Financie pôjdu na výstavbu nového futbalového štadióna v Nitre. Presná suma nie je známa, hovorí sa o sume približne 1,6 milióna eur. Vlastníkom Nitrianskej investičnej spoločnosti je Mesto Nitra, o úvere preto rozhodovalo mestské zastupiteľstvo. Úver bude splácaný z výnosov z nájmu športových zariadení. Predpokladá sa úver na obdobie 10 rokov s možnosťou predčasných splátok v prípade predaja majetku spoločnosti (napr. dubiálneho, ekonomicky nevýhodného majetku a pod.). Financovanie investičnej akcie s názvom „Modernizácia futbalového štadióna FC Nitra 1. etapa“ predpokladá rozpočtové náklady nad 4 mil. €, z čoho bude 2,4 mil. € dotácia cez SFZ a zostatok je spomínaný úver mesta. Slovenský futbalový zväz dodal tribúny, ktoré zabezpečí firma Sedasport pre všetky štadióny v SR, kde prebieha modernizácia. Práce na modernizácii štadióna budú prebiehať na etapy. V prvej etape prebehne výstavba 3 malých tribún okolo štadióna, ktoré nahradia existujúci ovál + rekonštrukcia hlavnej tribúny. V rámci II. etapy by sa mali dobudovať skyboxy a ubytovanie pre hráčov a legionárov. Termíny sa však kvôli spomínanému neukončenému verejnému obstarávaniu posunuli. Kapacita štadióna je 7480 miest. Nový štadión tvorí jestvujúca tribúna A s kapacitou 2718 divákov, ktorá bude zrekonštruovaná, tribúna B s prestrešením a kapacitou 1600 divákov, ktorá bude nanovo postavená, tribúna C s prestrešením a kapacitou 1562 divákov – novopostavená, tribúna D s prestrešením a kapacitou 1600 divákov – novopostavená.

Zdroj: MY – Nitrianske noviny

Buduje sa zážitková expozícia kláštorov na Zobore

Zoborský skrášľovací spolok začal v priestore niekdajšieho Zoborského kláštora zrealizuje náznakovú rekonštrukciu príbytku mnícha. Architektonický návrh predbežne počíta s piatimi variantmi. Ku konečnej podobe rekonštrukcie sa ešte budú vyjadrovať pracovníci z pamiatkového úradu a ďalší z oblasti archeológie, kunsthistórie a architektúry. Iniciátorom rekonštrukcie je Zoborský skrášľovací spolok. Pri vytváraní náznakovej rekonštrukcie príbytku mnícha, takzvanej eremitky,

vychádzalo z jej pôvodnej podoby, ktorá je známa vďaka dobovým malbám a grafikám zachytávajúcich Kláštor svätého Jozefa na Zobore. Ďalším zdrojom poznania pôvodnej podoby je dodnes stojaci zrekonštruovaný kláštor v maďarskom Majku, ktorý bol

postavený o 40 rokov neskôr ako zoborský a slúžil pre rovnaký rád. Pri návrhu boli zohľadnené požiadavky pamiatkárov aj investora, ku ktorým patrí okrem zabezpečenia ochrany aj nenáročná údržba a vytvorenie expozície života mnícha. Vzhľad omietky eremitky sa pri jednotlivých variantoch riešenia mení. V jednom je využitá kovová konštrukcia v kombinácii s mliečnym sklom. V ďalšom je konštrukcia kombinovaná s takzvaným

ťahokovom a v iných je celá fasáda zo skla. Všetky návrhy mali spoločné to, že naznačovali, ale nerekonštruovali pôvodnú podobu. Uskutočnila sa odborná diskusia a v blízkej budúcnosti bude vybrané riešenie, ktoré najlepšie zohľadňuje všetky požiadavky. Projekt Zoborského skrášľovacieho spolku pod názvom Zážitková expozícia kláštorov na Zobore, chce návštevníkom hrovou formou priblížiť slávnú históriu. Väčšina z nás ani nevie, že pod Zoborom sú ruiny prvého benediktínskeho kláštora v stredovýchodnej Európe. Benediktíni pozdvihli poľnohospodárstvo, remeslá a skultúrili krajinu. Bola tu prvá škola, nemocnica a lekáreň na území Slovenska.

Zdroj: Ján Kratochvíl, Nitriansky skrášľovací spolok

Na Nitrianskom hrade otvorili Castellum Cafe (hradnú kaviareň)

Na Nitrianskom hrade, priamo pod hradným múrom, otvorili v utorok **14. februára 2017** kaviareň. Reštauračné zariadenie dostalo názov Castellum Cafe - hradná kaviareň.

Castellum Cafe má výnimočné architektonické riešenie a umožňuje výhľad na mesto. Kaviareň začali stavať v roku 2015. Otvorená je denne od 10. do 22. hodiny.

Zdroj: Nitriansky hrad.sk

Cyklotrasy spoja veľké sídliská a ľudia po nich pôjdu do práce

Do konca roka 2017 pribudlo v Nitre niekoľko kilometrov nových cyklistických trás. Náklady na ich výstavbu dosiahli takmer štyri milióny eur. Podstatnú časť tejto sumy vykryjú zdroje z Európskej únie. Mesto Nitra postavilo viacero trás, ktoré spojili veľké sídliská a ďalšie mestské časti s centrom mesta. Celé to premyslené tak, aby sa vzájomne prepojili trasy, ktoré už sú postavené. Záujmom mesta jej aj odbúranie dopravy, pretože väčšina cyklotrás by mala slúžiť aj na dopravu do zamestnania. Medzi projektmi, ktoré sú financované z Integrovaného regionálneho operačného programu, je aj prvá a druhá

etapa cyklistického chodníka medzi Nitrou a mestom Vráble. Ďalšia nová cyklotrasa má spájať sídlisko Klokočina s Borinou, Hollého ulicou a autobusovou stanicou. Ďalší úsek cyklistickej cesty prepojí Wilsonovo nábrežie, Univerzitný most, Mostnú ulicu a Jesenského ulicu v Mestskom parku na Sihoti. Na sídlisku Chrenová vybudujú cyklotrasu spájajúcu Triedu

Andreja Hlinku s Dlhou ulicou. Dôležitým projektom bude aj vybudovanie novej cyklistickej lávky, ktorá ponad rieku Nitra prepojí Wilsonovo nábrežie s Nábrežím mládeže pri Slovenskej poľnohospodárskej univerzite, čím dôjde k prepojeniu sídliska Chrenová s Kalváriou.

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky

3.6 Rekonštrukcia vodných tokov a hrádzí

Výstavba protipovodňovej hrádze na rieke Nitra

Slovenský vodohospodársky podnik Nitra začal ešte v roku 2017 s budovaním takmer šesťkilometrovej protipovodňovej hrádze. Projekt sa realizoval s cieľom rekonštrukcie ľavostrannej ochrannnej hrádze rieky Nitra. Práce intenzívne pokračovali aj v roku 2017 odstraňovaním nánosovej zelene a navázaním kameňa a spevňovaním brehov. Hrádza musí ochrániť pred veľkou vodou aj budúcu automobilku Jaguar Land Rover. Výška hrádze je prevýšením hladiny 1000-ročnej vody o 0,3 m. Odstránenú divokú vegetáciu nahradili novou výsadbou – vysadených bolo 1200 stromov, konkrétne 50 lúp veľkolistých, 50 lúp malolistých, 300 jaseňov štíhlych, 300 topoľov čiernych, 50 dubov letných, 50 javorov poľných, 100 čerešní vtáčích a 100 orechov kráľovských.

Zdroj: *hnonline.sk*

Stavebné úpravy potokov Hunták a Dobrotka

S výstavbou automobilky Jaguar Land Rover súvisela výstavba nových komunikácií – dopravných spojení s okolitým „svetom“. V súvislosti s výstavbou komunikácie v smere zo Šindolky bolo potrebné zmeniť vodný tok potoka Dobrotka. Pre potok bolo vyhlásené nové a širšie koryto aj v území pod dražovským kostolíkom, kde sa budovali nové cestné komunikácie. Na štátnu vodnú správu – na Odbor životného prostredia – oddelenie ochrany a prírody a krajiny Okresného úradu v Nitre bolo podané ohlásenie stavebných úprav a udržiavacích prác na toku Hunták a toku Dobrotka. Žiadosť sa týkala stavebných úprav, ktoré boli realizované v rámci medzihrádzového priestoru vodného toku Hunták a príľahlého toku Dobrotka ako ľavostranného prítoku rieky Nitry za účelom protipovodňovej ochrany príľahlého územia Nitry. Od poslednej úpravy rieky Nitra a jej príľahlých prítokov potoka Hunták a Dobrotka, realizovanej v 60-tych rokoch 20. Storočia, neboli na tomto úseku rieky Nitry urobené žiadne úpravy v prítokových profiloch. Preto vznikla požiadavka tento stav riešiť. Hlavným zámerom bola ochrana mesta Nitry a okolitých obcí. Na potoku Hunták sa realizovali stavidlo – tento objekt zabráni spätnému zatopeniu územia pri zvýšených hladinách v rieke Nitra. Voda steká územím pozdĺž ochrannej hrádze objektu so stavidlom. Objekt pri sklopených uzáveroch umožní odtok vody z územia za hrádzou do potoka Hunták a do rieky Nitry. Objekt bol postavený ako hať zo železobetónovej konštrukcie založený na podkladnom betóne.

Zdroj: *Okresný úrad Nitra, oddelenie ochrany a prírody a krajiny*

4. SPOLOČENSKÝ A POLITICKÝ ŽIVOT

4.1 Spoločenský život

Reprezentačný ples Západoslovenského futbalového zväzu

V sobotu **7. januára 2017** sa uskutočnil v Nitre 24. ročník Reprezenačného plesu Západoslovenského futbalového zväzu. Futbalisti a futbaloví funkcionári sa ešte zabávali v piatok 13. januára v hoteli Auto Jas v Nitre. Na podujatí bola vyhlásená Jedenástka roka 2016, tréner roka, rozhodca roka a členovia Výberu ZsFZ dospelých. Podujatie zorganizoval Výkonný výbor ZsFZ v spolupráci s Trénersko-metodickou komisiou a Komisiou rozhodcov.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Spoločný Akademický ples nitrianskych univerzít

V sobotu **21. januára 2017** sa konal v poradí 10. Univerzitný ples. V plesovom programe účinkovali členovia Akadémie tanca, ktorí predviedli ukážky štandardnej plesovej choreografie Thronlandia a latinskoamerické tance. Účinkovali **Ingrid Menkyová & Band**, **Zuzana Hubinská**, kubánsky spevák **Lazaro** a hosťom večera bol spevák a skladateľ **Peter Lipa**. Na počúvanie a do tanca hral **Milan Veróny & Band** so speváčkou **Luciou Bakaiovou**, DJ **Roman Mrázik** a Cimbalová muzika **Jožka Severína** z Kostíc. Plesoví hostia popíjali vínko z Château Topoľčianky. Nechýbala bohatá tombola.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Mestský reprezentačný ples

V Parku kultúry a oddychu v Nitre sa v piatok **27. januára 2017** uskutočnil Mestský reprezentačný ples. Slávnostne ho otvorili primátor Nitry **Jozef Dvonč**, prezidentka Nitrianskej humanitnej spoločnosti HOMO NITRIENSIS **Margita Štefániková** a prezident LIONS CLUBU **Igor Tarabčák** s manželkou. Patril im aj prvý tanec tohto slávnostného večera. Po usadení všetkých hostí sa k nim prihovorili moderátori večera **Lukáš Pinček** a **Táňa Šúrová**. Počas plesovej noci hostí zabávali skupiny Happy Band Orchestra a That'Live! Pred polnocou hostí svojimi hitmi roztancoval, rozospieval a roztľieskal spevák **Vašo Patejdl**. Na poschodí pri ochutnávke vín hostí zabávala Ľudová hudba FS Jaročan. Výťažok z plesu venovali na výstavbu detského ihriska pre Útulok pre jednotlivcov s deťmi na Krčméryho ulici a na nákup invalidných vozíkov pre zdravotnícke zariadenia.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 25/2017

Ďalšie plesy

V piatok **3. februára 2017** sa v Estrádnej hale PKO v Nitre konal v poradí 33. Reprezentačný ples poľovníkov a priateľov prírody. Vstupné na ples bolo 45 eur. Do tanca hrala skupina Brilax. V sobotu **4. februára 2017** sa v sále Spojenej školy na Slančíkovej ulici v Nitre uskutočnil tradičný Matičný ples. Vstupné na ples bolo 35 eur. O plesovú zábavu sa postaral DJ Fekete. V sobotu **4. februára 2017** sa v Kultúrnom centre na Zobore konal 4. ročník Plesu Strednej zdravotníckej školy. Vstupenka na ples bola za 20 eur. V Kultúrnom centre na Zobore v Nitre sa v piatok **10. februára 2017** uskutočnil Ples vinárov. V sobotu **11. februára 2017** sa v Estrádnej hale PKO v Nitre konal Ples podnikateľov, ich priateľov a zamestnancov. V hlavnom programe večera vystúpili speváci **Pavol Habera, Dara Rolins, Barbora Švidraňová** a svojimi tanečnými kúskami účastníkov plesu zabavili skupiny Old School Brothers. Do tanca hrali skupina Profil, Terchovská muzika, účinkovala tanečná škola z Bratislavy. Cena vstupenky bola 65 eur.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Jednotlivé mestské časti organizovali zabíjačky a fašiangové slávnosti

V tomto roku sa fašiangy skončili pochovávaním basy v utorok **28. februára 2017** v noci pred Popolcovou stredou, ktorá tentoraz pripadla na 1. marca, kedy sa v rímskokatolíckej a evanjelickej cirkvi začal pôst. V posledných rokoch sa stalo zvykom, že jednotlivé mestské časti si samé organizovali zabíjačkové slávnosti. V sobotu **11.**

februára 2017 sa uskutočnila zabíjačka na dvore Kultúrno-spoločenského centra v Nitre-Janíkovciach. Hlavným organizátorom akcie bol Miestny odbor Matice slovenskej v Nitre – Janíkovciach, ku ktorým sa pripojil Výbor mestskej časti Chrenová, Janíkovce na čele s poslancom **Ing. Štefanom Štefekom** a členmi VMČ, poslancami **Annou Šmehilovou, Petrom Košťálom** a členom VMČ **Pavlom Halákom**, ktorý je

riaditeľom ZŠ na Fatranskej ulici v Nitre. Fašiangový program vyvrcholil tanečnou zábavou s ľudovou hudbou Zobor.

Najväčšie nitrianske sídlisko Klokočina rozvoniavalo v sobotu **18. februára 2017** zabíjačkovými špecialitami. Fašiangová zabíjačka prilákala stovky ľudí, ktorí si pochutnávali na zabíjačkových špecialitách. O zábavu sa postarali heligonkári.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 26/2017

Nitrianske fašiangy

Tohto roku sa fašiangová slávnosť konala po druhýkrát v histórii **v sobotu 25. februára 2017**. Predtým bývali fašiangy vždy v utorok pred Popolcovou stredou. Na Svätoplukovo námestie a pešiu zónu prišlo aj tentoraz niekoľko tisíc návštevníkov s cieľom zabaviť sa, občerstviť sa a vidieť veselý sprievod masiek. Jarmočná ponuka ani tohto roku nesklamala. Stánky sa ťahali nielen okolo námestia a do polovice pešej zóny. Od rána sa vzduchom niesla vôňa zabíjačkových špecialít a lákala ľudí ochutnať klobásky, jaternice, oškvarky či žobrácku kašu. Deti sa nevedeli vynadávať na zvieratká v gazdovskom dvore. Ľudia sa zabávali so zľudovenými pesničkami v podaní kapely LOJZO, skvelý program priniesli do Nitry Vrbovskí víťazi, ktorí roztancovali časť námestia. Popoludní prešiel po pešej zóne pestrý fašiangový sprievod na čele s čarovnými chodúliarmi, mažoretkami I. NIMA a folklórnymi súbormi. Na pódiu na námestí fašiangové zvyky priblížila folklórna skupina Tradícia z Dražoviec. Do programu sa zapojil aj primátor Nitry **Jozef Dvonč**, ktorý dal povolenie na zabávanie. Vzápätí dostal do rúk tácku so šiškami a rozdával ich ďalším účinkujúcim. Fašiangy ukončilo pochovávanie basy v podaní folklórnej skupiny Tradícia z Dražoviec.

Po pešej zóne prešiel veselý fašiangový sprievod. Na čele sprievodu kráčali chodúliari, za nimi pochodovali mažoretky z I. NIMA Centra voľného času Domino.

Primátor J. Dvonč dal povolenie na fašiangovanie". Námestie bolo zaplnené divákmi.

Foto: Ľ. Synaková

*Zdroj: vlastný text a fotografie kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 27/2017*

Jarmoky v Nitre

Obyvatelia i návštevníci Nitry sa tento rok mohli tešiť na viaceré tradičné ľudové jarmoky. Prvý bol fašiangový jarmok, ktorý sa konal 25. februára 2017. Najväčšie jarmoky sa uskutočnili počas leta. Tradičný Nitriansky jarmok sa konal počas celomestských osláv Nitra, milá Nitra a Dni Nitranov v dňoch 3. a 4. júla 2017. Ľudoví i umeleckí remeselníci svoje výrobky ponúkali aj 5. júla 2017 na Nitrianskom hrade. Ďalšie dva jarmoky sa uskutočnili koncom leta. Na podujatí s netradičným názvom Chrenovské stánky ponúkali remeselníci a trhovníci svoj tovar v dňoch 18. do 20. augusta 2017. Klokočinský jarmok sa uskutočnil od 1. do 3. septembra 2017 na najväčšom nitrianskom sídlisku Klokočina. Na Svätoplukovom námestí sa koncom septembra uskutočnil Divadelný jarmok. Ten býva súčasťou medzinárodného divadelného festivalu Divadelná Nitra. Záver roka už tradične patril Vianočným trhom, ktoré sa konali od 1. do 23. decembra 2017 na Svätoplukovom námestí.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 28/2017

Nitra v kroji – majáles s charitatívnym posolstvom

Ešte hádam nikdy nežiarila Estrádna hala Parku kultúry a oddychu v Nitre takou nádherou krojov ako v nedeľu **30. apríla 2017**. Pestrofarebné výšivky na opleckách, košeliach, rukávcoch, lajblíkoch i kabátkoch žiarili nádherou ľudovo-umeleckých skvostov, zachovávaní tradícií a zvyklostí, žiarili pýchou nášho národa na bohatstvo, ktoré nám tu zanechali naši predkovia. Myšlienkou zorganizovať krojovaný ples sa prezidentka Homo Nitriensis **Margita Štefániková** zaoberala už dlhší čas. A vyzerá to tak, že vhodnejšiu dobu – ako tento dátum - si ani nemohla vybrať. Prečo? Určite aj preto, že na televíznych obrazovkách RTVS len pred pár dňami s úspechom vyvrcholila veľkolepá folklórna šou, ktorá ukázala ako si ctíme tradície predkov a zároveň predviedla krásu, pestrosť a hodnotu slovenského folklóru. Majáles slávnostne otvorila **Margita Štefániková**, prezidentka NHS Homo Nitriensis a **Milan Belica**, predseda NSK. Program pokračoval postavením mája v blízkosti pódia, pričom nechýbali typické májové ľudové piesne. Význam podujatia svojou prítomnosťou zdôraznil i nitriansky primátor **Jozef Dvonč**. Program pokračoval predstavovaním a popisovaním krojov zúčastnených folklórnych skupín a zatancovaním čardáša. Na charitatívny majáles – Nitra v kroji, zrežírovaný Nitrianskou humanitnou spoločnosťou Homo Nitriensis prišlo 22 folklórnych súborov a speváckych skupín.

Na majálese sa zabával aj (zľava) predseda NSK Milan Belica s manželkou a primátor Nitry Jozef Dvonč s partnerkou Margitou Štefánikovou, prezidentkou Homo Nitriensis.

Foto: Ľ. Synaková

Členky dámskeho klubu Homo Nitriensis so svojimi mužskými podporovateľmi a mladými nasledovníčkami.

Foto: J. Csillag

*Zdroj: vlastný text kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 29/2017*

Združenie STORM oslavovalo 15 rokov činnosti

Dňa **12. mája 2017** sa naplnilo kultúrno - komunitné centrum Hidepark v Nitre množstvom dobrých ľudí, ktorí veria v myšlienku prevencie a osvedčenia. Spoločne so súčasnými odborníkmi Združenia STORM oslavovali 15 rokov jeho pôsobenia na Slovensku. Združenie pracuje v oblasti primárnej a sekundárnej prevencie a cieľavedome prepája potreby komunity najrizikovejších obyvateľov s možnosťami priamej pomoci či sprostredkovania pomoci iných inštitúcií. Za 15 rokov sa združenie STORM výrazne posunulo. Na začiatku bolo vnímané ako študentská iniciatíva, v súčasnosti sú etablovaná organizácia, v ktorej pracujú odborníci a má premyslený koncept pomoci rôznym cieľovým skupinám. Venujú sa mládeži, ohrozenej záškoláctvom, experimentovaním s drogami a vzťahovými problémami. Venujú sa aj ľuďom, ktorí reálne drogy užívajú a môžu tým ohroziť nielen svoje zdravie, ale aj zdravie komunity, v ktorej sa pohybujú. Okrem poradenskej práce s klientmi sa pracovníci venujú aj všeobecnej osvetovej činnosti. Chodia na hudobné či tanečné festivaly, verejné podujatia a akcie, kde sa môžu bežní ľudia dozvedieť viac o drogách či inom rizikovom správaní.

Zdroj: Andrea Hugáňová, štatutárna zástupkyňa

Oslavy Dňa matiek v Nitre a prímestských častiach

Mesto Nitra usporiadalo pri príležitosti Dňa matiek príjemné posedenia spojené s kultúrnym programom. Na tieto podujatia prišli mamičky, staré mamičky a babičky pozdraviť aj zástupcovia vedenia mesta Nitry a poslanci mestského zastupiteľstva. Stretnutia sa uskutočnili v rôznych častiach mesta Nitry.

V piatok **12. mája 2017** o 16.00 h v Kultúrnom centre Zobor v Nitre v programe Venované mamám účinkovala speváčka **Gizka Oňová** a deti zo ZŠ kráľa Svätopluka. Prítomné mamičky pozdravil nitriansky primátor **Jozef Dvonč**, na stretnutie prišli aj poslanci **Miloslav Hatala, Renáta Kolenčíková a Pavel Varga**.

V sobotu **13. mája 2017** v Kultúrnom dome v Nitre – Mlynárčiach v programe Keď harmonika tíško znie účinkoval harmonikár **Milan Humpolec** a s programom prispeli aj žiaci zo ZŠ Na Hôrke. V nedeľu **14. mája 2017** o 14.00 h v Dome MS v Nitre v programe Nedeľa pre mamičku účinkovali deti z MŠ na Benkovej, Beethovenovej, Golianovej, Nedbalovej, Zvolenskej ulici a ZŠ enkovej a Škultétyho ulici. Spoluúčinkovali

Podzoborskí heligonkári.

V nedeľu **14. mája 2017** o 16.00 h v Kultúrno-spoločenskom centre v Nitre-Janíkovciach v programe Pre úsmev na tvári účinkovali deti z MŠ a ZŠ v Nitre-Janíkovciach a hudobná skupina Profil. V nedeľu **14. mája 2017** v Kultúrnom dome v Nitre-Dolných Krškanoch v programe Za všetku lásku mamička účinkovali deti z miestnej MŠ a ZŠ a Ľudová hudba Halúzkovci.

V tento deň – v nedeľu **14. mája 2017** v Kultúrnom dome v Nitre-Párovských Háloch v programe Dnes sviatok máš sa predstavili miestne deti a na dobrú náladu zaspievala speváčka **Janissa**. V nedeľu **21. mája 2017** v KD v Nitre-Dražovciach s programe S úctou mamičke účinkovali deti z MŠ a žiaci zo ZŠ v Nitre-Dražovciach a prítomným

mamičkám a babičkám zaspieva **Gizka Oňová**. V pondelok **22. mája 2017** o 16.00 h v sále CVČ Domino v Nitre v programe Pohladenie pre dušu účinkoval spevák **Dušan Grúň**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 28/2017

Jarný nitránsky rínek

V sobotu **27. mája 2017** sa na Svätoplukovom námestí v Nitre uskutočnil Jarný nitránsky rínek. Zámerom Nitránskeho rínku bolo poskytnúť obyvateľom a návštevníkom mesta možnosť kúpiť to, čo v bežných obchodných sieťach nedostanú a tiež aj priniesť im možnosť vychutnať si vystúpenia umelcov. Na rínku vystúpili Taste of Brass Orchestra, Strings and Croon, **Ján Hurtík & BUFET**, D8 Band, Amies – orientálne tance a powerjoga. Popoludní sa mohli deti zapojiť do rozprávkového čítania z knižky O chlapcovi, ktorý hľadal vôňu čokolády v podaní **Martina**

Daniša, ktorý im vyrozprával príbeh pomocou postavičiek z knihy. V spolupráci s iniciatívou Rozbicyklujme Nitrú sa diskutovalo o cyklodoprave.

Zdroj: vlastný text

Svätourbanské zoborské slávnosti

Od piatku do nedele (**26. – 28. mája 2017**) sa na priestranstve pred penziónom Artin oslavoval sv. Urban – patrón vinohradov a vinohradníkov. Zábavno-spoločenské podujatie Svätourbanské zoborské slávnosti, ktoré sa konalo už po siedmykrát, slávnostne otvoril primátor Nitry **Jozef Dvonč** za prítomnosti mestských poslancov **Miloslava Hatalu**, **Pavla Vargu** a **Renáty Kolenčíkovej**. V okolí Artinu vyrástlo Zoborské trhové mestečko s ponukou občerstvenia a tovaru. V piatok ľudom vyhrávala a zabávala ich kapela Domovina. Lákadlom bol hosť - herec **Michal Kubovčík**. V sobotu mohli Zoborčania ochutnať halušky zo súťaže o varešku **Jožka Dóczyho**, zabávali sa na vystúpení **Evy Mázikovej** a zatancovali si na Oldies party. V nedeľu sa zúčastnili na slávnostnej sv. omši ku cti sv. Urbana s požehnaním vín. K úspešnému priebehu podujatia prispelo aj krásne, priam letné počasie s teplotou do 28 stupňov Celzia. Podujatie zorganizovalo mesto Nitra, NSK a spoločnosť Bercash.

Svätourbanské zoborské slávnosti na Zobore otvoril primátor Jozef Dvonč (druhý sprava) za prítomnosti mestských poslancov Renáty Kolenčíkovej a Miloslava Hatalu a moderátora Vlada Vondráka (prvý zľava).

Foto: Ľ. Synaková

*Zdroj: vlastný text kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 29/2017*

Noc kostolov

Noc kostolov sa uskutočnila v piatok **9. júna 2017** od 17.50 hod. Kostoly sa v tomto čase rozozvučali, aby dali najavo, že otvárajú svoje brány. Pripravený bol bohatý program s prehliadkami, prednáškami a hudobnými vystúpeniami. Popri bohatom programe sa návštevníci Noci kostolov mohli zapojiť aj do súťaží, ktoré pripravila Nitrianska organizácia cestovného ruchu. Každý, kto navštívil aspoň tri kostoly v Nitre, vyzdvihol si kupón a vyplnený ho vhodil do osudia pripraveného v jednotlivých kostoloch, mohol vyhrať zaujímavé ceny. Do ďalšej súťaže sa mohli zapojiť fotografisti a výtvarníci, ktorí mohli zachytiť atmosféru

tejto magickej noci a podeliť sa následne o svoje zážitky. Do Noci kostolov v Nitre sa zapojili tieto kostoly: Katedrálly chrám – bazilika sv. Emeráma na Nitrianskom hrade, Františkánsky kostol sv. Petra a Pavla na Samovej ulici 2, Kostol sv. Jozefa/ruiny Zoborského kláštora, Evanjelický kostol Svätého Ducha na Sládkovičovej ulici 12, Kostol Navštívenia Panny Márie/kláštor na Farskej ulici, Dom Cirkvi bratskej v Nitre na Kráľovskej ceste 1, Kostol Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku na Ulici Fraňa Mojtu 10, Kostol Nanebovzatia Panny Márie na Kalvárii, Kostol sv. Martina na Chrenovej, Kaplnka sv. Gorazda Starokatolíckej cirkvi na Slovensku na Chrenovskej 15, Kostol sv. Gorazda na Klokočine a Kostol sv. Urbana na Kostolnej ulici na Čermáni.

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky, podklady z odboru kultúry MsÚ
Sprievodná dokumentácia: 30/2017

Oslavy Medzinárodného dňa detí

V nedeľu **4. júna 2017** pripravilo mesto Nitra spolu s Centrom voľného času v Nitre a ďalšími organizátormi v Mestskom parku na Sihoti oslavy MDD. Pre deti boli pripravené rozličné atrakcie a zábavné stanovišťa, vozenie sa na poníkoch, divadielko

s Harry Teater, ukážky služobnej kynológie, sebaobrany a prevencie kriminality s Mestskou políciou. Deti sa mohli zabaviť so spoločnosťou GRANVIA a GRANVIA OPERATION, policajtmí, hasičmi, hliadkou R1 Pribina, Červeným krížom, či odťahovou službou. Autisti ponúkli pri vstupe do parku waterball – nafukovaciu loptu na vode, trampolíny a zázračný svet hier. Pri vodníčkovej fontáne sa deti mohli zabaviť so Združením

STORM. V rámci programu účinkovali Lolo a Piškót, Harry Teater, tanečná škola Street Dance Group, DFS Borinka, tanečná skupina Lienky a Mažoretky I.NIMA. Oslavy MDD zorganizovali všetky materské školy i základné školy, rôzne atrakcie pripravili nákupno-zábavné centrá ako MAX na Chrenovej, MLYNY v centre mesta, N-CENTRO na Triede Andreja Hlinku, i TESCO na Štúrovej ulici.

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 31/2017

Festival chutí Nitrianskeho kraja

V sobotu **3. júna 2017** sa na Svätoplukovom námestí v Nitre odohrala atraktívna kulinárska show Festival chutí Nitrianskeho kraja, tentoraz s podtitulom Ochutnám v Nitre. Návštevníci absolvovali ochutnávky regionálnych špecialít, ktoré boli citlivo namixované s ponukou zahraničných kuchýň. Rôznorodosť chutí a zážitkov v oblasti gastronómie, okorenených o bohatý kultúrny a sprievodný program si každý rok chodia do ulíc Nitry vychutnať tisíce ľudí a nebolo tomu inak ani tohto roku. Podujatie, určené pre všetkých gurmánov a milovníkov vína sa tento rok odohralo v štýle kubánskej samby a v rytmoch medzinárodného festivalu bubnov a perkusií. Na svoje si prišli

milovníci miestnej gastronómie, ale aj tí, ktorí chceli lepšie spoznať naše mesto. Festival sa tento rok rozdelil na tematické zóny. Hlavnou hviezdou bol veľký stan reštaurácií, na druhom konci námestia mu kontrovala „street food“ zóna, zložená z moderných aj tradičnejších jedál. Hneď vedľa mali svoje stany minipivovary a sajdre. Dopĺňalo ich

bude množstvo menších stánkov s vínom, výberovou kávou, čokoládou aj lokálnymi špecialitami. Návštevníci si mohli urobiť prechádzku medzi jednotlivými gastronomickými svetmi a vďaka degustačným porciám ich aj všetky ochutnať. Na hlavnom pódiu vystúpili folklórne súbory, herci Divadla Andreja Bagara, TŠ Old School Brothers, E.G.O. Group či Cuban Salsa fitness. V rámci 4. ročníka medzinárodného festivalu bubnov a perkusí drumpoint účinkovali bubenícke

skupiny z Európy a show bubeníkov **Roberta a Marivalda** z Brazílie, ktorí patria k najväčším predstaviteľom samby na svete. Podvečer sa Nitra zmenila na malé Rio de Janeiro vďaka sprievodu plnému bubeníkov, tanečníč, chodúliarov, maskotov a vášnivých kubánskych rytmov zoskupenia Presion Cubana.

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 32/2017

Živé sochy predstavovali niektoré pamiatky

V sobotu **3. júna 2017** sa v rámci Festivalu chutí Nitrianskeho kraja uskutočnila na Svätoplukovom námestí aj netradičná propagácia historických pamiatok s názvom Po stopách živých sôch, ktorú podporil Nitriansky samosprávny kraj. Šesť živých sôch predstavovalo konkrétne historické postavy, ktorých životný príbeh bol spojený so šiestimi vybratými pamiatkami v našom kraji. Túto prezentáciu historických pamiatok pripravili historik **Daniel Balko** spolu s Dobovým spolkom Militia Portalis. Predstavili sa významní šľachtici, Topoľčianska biela pani či veľkovezír Sinan. Tieto pamiatky okrem samotných sôch priblížili aj informačné plagáty. Príbehy živých sôch porozprával sprievodca, ktorý ich výstavou sprevádzal v pravidelných intervaloch. Postupne sa predstavilo Hradisko v Bojnej, Zoborský kláštor, hrad Gýmeš, románske pamiatky v Bíni, pevnosť v Komárne i Zámok v Topoľčiankach. Ich prezentácia bola popoludní na Svätoplukovom námestí.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Letný Trafo trh

Fotogaléria Tafačka v Nitre pripravila v nedeľu **11. júna 2017** deviaty Trafo.trh, ktorý už tradične ponúkol ručné výrobky a domáce produkty. Zároveň bol priestorom na výmenu receptov, susedský bazár i priateľské rozhovory. Návštevníci sa mohli užiť workshopy a tiež aj živú hudbu v rámci programu Folkie Live Vol.4. Podujatie bolo iba trhom, ale postupne sa zmenilo na susedské komunitné stretnutie, na ktorom sa dalo

okrem originálnych výrobkov nájsť aj veci, ktoré už niekto nepotrebuje, ale druhým sa ešte môžu zísť. V ponuke boli zastúpené domáce produkty, ako napríklad džemy, sirupy, med či čerstvá zelenina. Trafo.trh ponúkol aj ručne šité a háčkované hračky, handmade bižutériu, domáce liečivé bylinkové extrakty a éterické oleje, dizajnové tričká a rôzne odevy, náušnice z medeného drôtu, shamballa náramky i ďalšie výrobky. Podujatie navštívili približne 300 ľudí.

Zdroj: tlačová správa Traftačky

Piknik Raňajky v tráve pri kostolíku v Dražovciach

V nedeľu **25. júna 2017** sa pri známom románskom kostolíku nad Dražovcami uskutočnil piknik RAŇAJKY V TRÁVE. Tento rok sa tak stalo už po piatykrát, pričom

podujatia nadviazalo na predchádzajúce ročníky. Hlavným „aktérom“ tohto podujatia bol dražovský kostolík. Jeho nádheru a tajomnosť každoročne umocňuje výstava a inak tomu nebolo ani tento rok. Pripravila ju mladá fotografka a študentka Vysokej školy výtvarných umení **Ester Šabíková**. Fotografia dostala priestor aj v okolí kostolíka. Prezentovali sa tu fotografie z doterajších ročníkov pikniku, ako aj tie, ktorých objektom je samotný kostolík. Návštevníkov potešil kultúrny program. Okolie kostolíka bolo celé k dispozícii na piknikovanie v tráve, na vlastných dekách. Okrem prinesených dobrôt z vlastného piknikového košíka mohli ľudia ochutnať dražovské vína priamo od miestnych vinárov. Prvý piknik, ktorý sa uskutočnil v roku 2013 v rámci osláv 900. výročia prvej písomnej zmienky o Dražovciach a ďalšie tri z rokov 2014-

2016 sa stretli s veľkým ohlasom a záujmom ľudí. Na základe tejto skúsenosti sa organizátori rozhodli pokračovať s realizáciou tejto výnimočnej akcie každoročne. Jeho atraktivitou je, že sa koná v duchu impresionizmu vrátane oblečenia a atmosféry, čo dotvára dobové oblečenie, slnečníky a piknikové košíky. Podľa autorky projektu a hlavnej organizátorky **Emílie Domanovej** samotný názov pikniku, prevzatý zo slávnych diel impresionistov Moneta a Maneta, nabáda k atmosfére pohody, bezstarostnosti a noblesy.

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky

Spravidelná dokumentácia: 33/2017

Cyrilo-metodské slávnosti Nitra, milá Nitra

Aj tohto roku ožila Nitra začiatkom prázdnin mestskými slávnosťami Nitra, milá Nitra. Od pondelka **3. júla** do stredy **5. júla 2017**, ktorá je štátnym sviatkom SR a teda voľným dňom sa konalo množstvo podujatí. Cyrilo-metodské slávnosti sprevádzali kultúrne, historické a duchovné podujatia. Program otvorila konferencia Cyrilo-metodské dedičstvo v Ponitrianskom múzeu. V múzeu bola otvorená aj výstava **Ľudmila Cvengrošová** – sochárka slovenskej histórie, ktorá bytostne spätá so slovenskou históriou. Vo svojich dielach zobrazuje rôzne historické postavy, rôzne významné

udalosti, ale veľmi precízne aj archeologické nálezy. **Ľudmila Cvengrošová** okrem toho vytvorila množstvo medailí pre mesto Nitrú, Nitriansky samosprávny kraj a ďalšie organizácie v Nitre. Jej dielom je napríklad aj súsošie Cyrila a Metoda na Nitrianskom hrade. Primátor Nitry **Jozef Dvonč** udelil autorke Cenu primátora. Súčasťou prvého dňa mestských osláv bol aj Nitriansky jarmok, Pivné slávnosti, predstavenie

muzikálu Povolanie pápež v Divadle Andreja Bagara.

Nedelňajší program vyvrcholil koncertom populárnej slovenskej kapely GLADIATOR na pódiu na Svätoplukovom námestí. Kapela je dlhodobou stálicou a aj v tomto roku priniesla nitrianskemu publiku svoje najznámejšie skladby.

Na pešej zóne sa rozložili rozliční predajcovia, ktorí na Nitrianskom jarmoku ponúkali pestrý sortiment výrobkov (*na fotke vpravo*).

V **utorok 4. júla 2017** záujemcovia putovali na bicykloch alebo pešo po stopách svätých Cyrila a Metoda. Putovanie sa začalo pri románskom kostolíku svätého Michala v Nitre – Dražovciach, odtiaľ pútnici pokračovali k Zoborskému kláštoru a archeoskanzenu na Martinskom vrchu. Poslednou zastávkou bolo Svätoplukovo námestie v centre Nitry, kde si prevzali certifikáty o svojej účasti na tejto púti. Pod hradbami Nitrianskeho hradu sa konal dvojdnový historický festival Pribinova Nitrawa, na ktorom sa zišlo desať dobových spolkov s viac ako sto účastníkmi. Hlavným organizátorom festivalu bol **Mgr. Daniel Balko**. Jednotlivé skupiny vo svojich

táboroch zobrazovali dobový život v rozpätí od 7. do 13. storočia, teda od príchodu Slovanov na naše územie až po vyhlásenie Nitry za slobodné kráľovské mesto.

V rámci festivalu Nitrawa sa vo večerných hodinách uskutočnil na lúke pod Nitrianskym hradom divácky obľúbený súboj O meč kráľa Svätopluka, na ktorý do Nitry pricestovali bojovníci z domova i zo zahraničia.

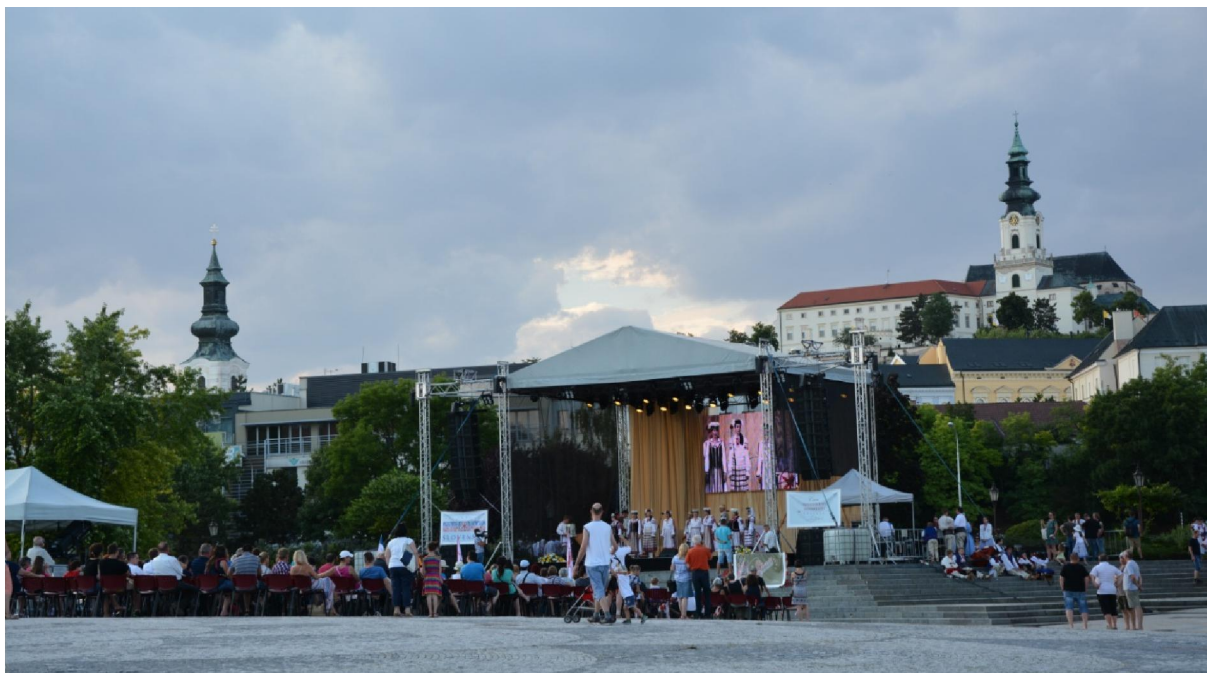
Medzinárodný folklórny festival Slavica v stredu **5. júla 2017** ukončil trojdňové mestské slávnosti Nitra, milá Nitra. Folklórne súbory z Bieloruska, Poľska, Moravy, zo Srbska a Slovenska na Svätoplukovom námestí prezentovali kultúru svojej krajiny prostredníctvom vystúpení. Súčasťou deviateho ročníka festivalu bol aj sprievod krojovaných kultúrnych súborov, škola slovenského ornamentu a exteriérová výstava slovenského ornamentu. Organizátorom

tohto festivalu bolo občianske združenie Slavica.

Program slávností vyvrcholil v stredu večer na pódiu na Svätoplukovom námestí stretnutím s obľúbeným slovenským týždenníkom SLOVENKA a zaujímavým programom, v ktorom účinkovali známi herci a speváci - **Eva Pavlíková, Lenka Barilíková, Alena Pajtinková, Sisa Lelkes Sklowská a Milo Král' Band.**

Zdroj: vlastný text a fotografie kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 34/2017

Nitrianske kultúrne leto

Aj v tomto roku malo Nitrianske kultúrne leto bohatý program, ktorý pre návštevníkov všetkých vekových kategórií pripravilo mesto Nitra. Na Svätoplukovom námestí, na pešej zóne, v mestskom parku, ale aj na Nitrianskom hrade sa v priebehu letných mesiacov konali zaujímavé hudobné, tanečné, či historické podujatia. Po júnovom Festivale chutí Nitrianskeho kraja a mestských slávnostiach Nitra, milá Nitra, ktoré boli hlavným magnetom sa na nádvorí Ponitrianskeho múzea rozozvučali večer 7. júla a 4. augusta rockové tóny v podaní hudobnej skupiny Fenix. V Bunke pre súčasnú

kultúru na pešej zóne si 18. júla prišli na svoje všetci prívrženci dobrého jedla, kvalitnej kávy a skvelej hudby na podujatí Chuťové bunky. Džezoví nadšenci si vychutnali v rámci hudobných piatkov na pešej zóne a Kupeckej ulici vystúpenie známej nitrianskej kapely E.G.O. Group. Milovníci filmu si prišli na svoje 25. až 29. augusta, kedy na námestie zavítalo letné putovné kino Bažant Kinematograf s českými a slovenskými filmami Teória tigra, Sedem zhavranených bratov, Učiteľka, Obecná škola a Baba z ľadu. Ďalším miestom relaxu Nitranov býva oddychová zóna mestského parku na Sihoti, kde mesto Nitra už tradične pripravuje nedeľné popoludnia pre celú rodinu. Na malom pódium boli pre deti každú nedeľu až do 13. augusta vždy o 17.00 hodine pripravené pekné rozprávky v podaní slovenských divadiel pre deti. Pre starších návštevníkov mestského parku boli nedele od 18.00 h naladené na hudobnú nôtu. Na Nitrianskom hrade boli cez leto každý piatok projekcie filmov pod hviezdami s názvom Letné kino na hrade či na augustové nedeľné

Koncerty na hrade. Každú druhú nedeľu v mesiacoch júl, august a september organizovali na hrade akciu s názvom Stredoveké leto. Závan histórie prinieslo podujatie HRADOVANIE, ktoré sa už stalo tradičnou súčasťou Nitrianskeho kultúrneho leta. Tohto roku si ľudia mohli pozrieť vystúpenia skupiny historického šermu Bojník so šermiarskymi súbojmi, sokoliarmi, historickými tancami, stredovekou kuchyňou a ďalšie atrakcie – 23. júla sa konal Barokový deň, 13. augusta Turci idú a 17. septembra zavítala na hrad Mária Terézia.

Zdroj: vlastný text kronikárky

V Nitre – Dražovciach oslávili dožinky

V Nitre – Dražovciach sa stalo tradíciou, že posledná júlová nedeľa **30. júla 2017** patrí Sviatku nového chleba – dožinkám spojeným s Matičnými slávnosťami a inak tomu nebolo ani tento rok. Organizačnú taktovku mali v ruke aktívne štyri miestne spolky – záhradkári, hasiči, Jednota dôchodcov a Vinohradnícky spolok a výsledok mohli posúdiť

návštevníci i samotní účinkujúci. Bohatý program podujatia sa začal dopoludnia slávnostnými bohoslužbami v Kostole sv. Františka Xaverského, pokračoval prehliadkou dražovského kostolíka sv. Michala archanjela a vyvrcholil popoludní bohatým kultúrnym programom v miestnom Kultúrnom dome. V bohatom kultúrnom programe dominovali žatevné a dožinkové zvyky. Divákovi sa postupne predstavili folklórne skupiny Seljačka sloga - Šljivoševci z Chorvátska, folklórna skupina

Baranek z Horných Lefantoviec, spevácke skupiny Spevul'ky a Nevädza z Nitry. Program vyvrcholil vystúpením miestnej folklórnej skupiny Tradícia pod vedením **Ing. Miroslavy Zaujcovej**. Predseda PD Čakajovce-Dražovce **Ing. Jozef Kurej** prevzal od folkloristov dožinkový veniec.

Zdroj: vlastný text aj fotografia kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 35/2017

Otvorenie Amfiteátra na národnom výstavisku Agrokomplex

Nitra má o jeden kultúrny stánok navyše – zrekonštruovaný amfiteáter na Národnom výstavisku agrokomplex, š. p. v Nitre. Slávnostnú pásku v stredu **16. augusta 2017** večer na pódiu prestrihli primátor Nitry **Jozef Dvonč**, poslankyňa NR SR **Eva Antošová**, ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR **Gabriela Matečná** a generálny riaditeľ Národného výstaviska **Mário Dinga**, ktorý v príhovore uviedol, že posledné podujatie sa konalo na amfiteátri v roku 2007. Primátor Nitry **Jozef Dvonč** povedal, že mesto určite využije ponuku a spolu

s výstaviskom usporiadajú v jeseni tohto roka pre občanov kultúrno-spoločenské podujatia pre občanov. Prvou lastovičkou sú Chrenovské dožinky, ktoré sa konali počas konania poľnohospodárskej a potravinárskej výstavy Agrokomplex. Amfiteáter má kapacitu približne tisíc miest. Výborné podmienky majú v zázemí budovy účinkujúci. Rekonštrukcia stála 430 000 eur. Amfiteáter je ľahko prístupný aj mimo konania výstav. Dá sa k nemu dostať od Výstavnej ulice odbočením za budovu generálneho riaditeľstva výstaviska, kde je pomerne veľké parkovisko. Po desiatich rokoch vďaka na vynovenom amfiteátri ako prvý koncertoval spevák Pavol Hammel so svojou kapelou. Jeho famózne vystúpenie sledovalo do posledného miesta obsadené hľadisko. Diváci si vo výške 1,5-hodinovom koncerte mohli vypočuť hity zo 60., 70., i 80. rokov.

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 36/2017

Chrenovské dožinky na amfiteátri Agrokomplexu

Od štvrtka **17. augusta** do nedele **20. augusta 2017** sa po prvýkrát v histórii v priestore zrekonštruovaného amfiteátra na výstavisku Agrokomplex uskutočnilo podujatie Chrenovské dožinky, ktoré nadviazalo na pôvodne organizované Chrenovské stánky. Na programe sa podieľalo mesto Nitra i Národné výstavisko agrokomplex. Podujatie otvoril primátor Nitry **Jozef Dvonč**, ktorý povedal, že zrekonštruovaný amfiteáter prináša nové možnosti a lepšie podmienky na organizáciu rôznych kultúrnych podujatí, ktoré obohatia kultúrny život v Nitre. Primátor **Jozef Dvonč**

prevzal od členov FS Jaročan dožinkový veniec. Bohatý program návštevníkov zaujal. Od štvrtka do nedele sa na pódiu vystriedali rôzne folklórne súbory, hudobné skupiny, či dychové hudby. Chrenovské stánky desať rokov organizovalo mesto Nitra súbežne s medzinárodnou poľnohospodárskou a potravinárskou výstavou Agrokomplex kultúrno-zábavné podujatie. Konali sa v priestore parkoviska, neďaleko hlavnej

vstupnej brány na výstavisko, kde sa návštevníci výstavy, ale aj ktokoľvek, kto šiel okolo, mohol prísť zabaviť, či nakúpiť si originálne výrobky na remeselnom jarmoku. Počas štyroch dní návštevníkov zabávali rôzne folklórne súbory, hudobné skupiny a dychové hudby. O dobrú náladu sa postarala kapela E.G.O. Group, Maroš Bango, Paľo Drapák, Zeus, či Jadranka. Program pre deti pripravili Lolo a Piškót. Sobotňajší večer spestrila Latinoshow s vystúpeniami Campana Batucada, **Dominiky Titkovej** a jej priateľov, Lee Pereza, Lazara či Bailadora dance group.

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 37/2017

Spomienkové zhromaždenie k 73. výročiu SNP

Slávnostným zhromaždením a kladením vencov k Pamätníku víťazstva si vo štvrtok **24. augusta 2017** v Nitre pripomenuli 73. výročie Slovenského národného povstania.

Okrem predstaviteľov štátnej správy a mesta Nitry na čele s primátorom **Jozefom Dvončom** sa na pietnom akte zúčastnili aj členovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, príslušníci Ozbrojených síl SR, politických strán a občania Nitry. Predseda NSK **Milan Belica** vo svojom príhovore zároveň varoval pred novodobým nárastom neofašizmu a extrémizmu.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 38/2017

Klokočinský jarmok

Od piatka **1. septembra** do nedele **3. septembra 2017** sa na najväčšom nitrianskom sídlisku Klokočina uskutočnil 16. ročník tradičného jarmoku. Trojdňové podujatie ponúklo návštevníkom okrem dobrého jedla, nápojov a možností nákupu remeselníckych výrobkov aj bohatý kultúrny program. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil primátor **Jozef Dvonč** a poslanci mestského zastupiteľstva. Prvý večer

jarmoku patril koncertu dychovej hudby Drahovčanka, po ktorom celé podujatie patrilo vystúpeniu skupiny Eija Dance a Crew Bojňanci. Varila sa aj tradičná kotlíková fazuľovica a tanečný večer patril kapele Profil. Sobotňajší program otvorila detská súťaž v kreslení a program Centra voľného času Domino. Po vystúpení folklórneho súboru Čabanka sa na jarmoku varil klokočinský guláš a vo večernom programe sa predstavil

Itcho Pčelár & Rock n'rola, Animačná škola s Akadémiou tanca Nitra a Slovak Tango. Počas jarmočnej nedele (3. septembra 2017) sa súťažilo vo výrobe strašiakov z tekvič a ďalších výrobkov z prírodných materiálov. Deti si užili muzikál Ľadové kráľovstvo a vystúpenie Detskej animačnej školy s Akadémiou tanca. V podvečer **Gizka Oňová** nielen spievala, ale aj varila slivkové guľky, ktoré chutili všetkým záujemcom o ochutnávku.

Zdroj: vlastný text a fotografia TASR (Henrich Mišovič)

Sprievodná dokumentácia: 39/2017

Podzoborské vinobranie

V nedeľu **10. septembra 2017** sa milovníci dobrého vína, burčiaku a folklóru sa stretli v nedeľu 10. septembra v mestskom parku na Sihoti na Podzoborskom vinobraní. Program sa začal sprievodom folklórnych skupín a požehnaním plodov zeme. Návštevníkov na úvod pozdravili predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja **Milan Belica**, primátor Nitry **Jozef Dvonč** a prezident Nitrianskej kráľovskej vínnej cesty **Pavol Mada**. Na podujatí sa zúčastnili mestskí poslanci. Príjemné počasie prialo koštovke a sledovaniu kultúrneho programu, v ktorom vystúpili FS z Čeladíc,

Čakajoviec a Zbehov, na počúvanie i do tanca spievalo duo Hlasy z Topolčian a E.G.O. Group z Nitry.

Návštevníkov na úvod pozdravili primátor Nitry Jozef Dvonč, predseda NSK Milan Belica a prezident Nitrianskej kráľovskej vínnej cesty Pavol Mada.

Foto: Ludmila Synaková

V stánkoch sa predával burčiak, víno, klobásky, cigánska, ale aj med, lokše, pagáče, štrúdle, podpecníky a iné dobroty. Podujatie podporilo mesto Nitra,

Nitriansky samosprávny kraj, Matica slovenská a poľnohospodárske firmy.

Zdroj: vlastný text

Sprievodná dokumentácia: 40/2017

Kultúrno-zábavné podujatie Aby ľudia ľuďom pomáhali

V sobotu **9. septembra 2017** sa v Parku pod Borinou na nitrianskom sídlisku Klokočina uskutočnilo kultúrno-zábavné podujatie s názvom Aby ľudia ľuďom pomáhali, ktoré bolo zorganizované ako vyvrcholenie 11. ročníka rovnomenného grantového programu Nitrianskej komunitnej nadácie. Tento rok sa do programu zapojilo 5 firiem: Západoslovenská energetika, Giesecke + Devrient Mobile Security Slovakia s.r.o., PP Invest, Nitrianske komunálne služby a ARRIVA Nitra. Celkovou sumou 5200 eur pomohli trom mimovládnym organizáciám, ktoré získané financie využijú na programový rozvoj a stabilizáciu svojich programov. Sumu si rozdelili tri neziskové organizácie. SOCIA o.z. (www.socianitra.sk), ktorej poslaním je zlepšovať život rodinám s ťažko zdravotne postihnutým dieťaťom, z grantu v sume 2136 € pokryje náklady na zaplatenie certifikovaného kurzu metódy Bobath pre fyzioterapeutku organizácie. Nezisková organizácia Podaj mi ruku Nitra (www.podajmiruku.com), ktorá pôsobí v oblasti pomoci rodinám aj jednotlivcom v núdzi, za získaný grant 2004 eur zakúpi drobný nábytok na uskladnenie a výdaj materiálu a PC s tlačiarňou. Napokon i Komunitné centrum (www.ncdnitra.sk) - združenie, ktorého cieľom je zlepšiť možnosti na sebarealizáciu rôznych záujmových skupín aj jednotlivcov, sumu 1060 € sa použije na školenia a komunitnú prácu dobrovoľníkov.

Zdroj: Natália Zákopčanová, PR manažérka Nitrianskej komunitnej nadácie

Do Nitry prišiel Légiovlak

V dňoch **12. až 19. septembra 2017** si obyvatelia Nitry mohli na Železničnej stanici v Nitre pozrieť unikátny Legiovlak, ktorý je vernou replikou legionárskeho vlaku – ešalónu z obdobia rokov 1918 – 1920. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil i primátor

mesta Nitry **Jozef Dvonč**, ktorý spolu so zástupcami Protiletadlovej raketovej brigády Ozbroyených síl SR a prednostom stanice **Robertom Heidrichom** slávnostne prestrihol pásku. Legiovlak pozostával z 13 zrekonštruovaných vagónov, ktoré predstavujú vojenský ešalon. Týmto vlakmi sa desaťtisíce čs. legionárov prepravili v rokoch 1918–1920 naprieč Ruskom po Transsibírskej magistrále a prejazd si často museli vynútiť bojom s bolševikmi. Súprava je zložená z vozňov poľnej pošty, teplušky, zdravotného, filmového, veliteľského, štábneho, obrneného, predajného, krajčírskeho, kováčskeho, ubytovacieho a dvoch plošinových vozňov. Vo všetkých vozňoch inštalovali vernú rekonštrukciu vybavenia, ale aj originálne exponáty a niekoľko stoviek fotografií na paneloch mapujúcich históriu čs. légii. Hlavnou myšlienkou projektu je vrátiť do povedomia verejnosti odkaz zakladateľov moderného štátu, ako aj prínos generála **Milana Rastislava Štefánika** k vzniku a budovaniu československých légii. Vlak bol súčasťou projektu Legie 100, ktorý sa začal v roku 2014 pri príležitosti 100. výročia začiatkov boja československých légii za samostatný štát. Vlak križuje od mája 2015 celú Českú republiku a jeho cesta sa skončí až v roku 2020.

Pohľad na unikátny Légiovlak a na slávnostné strihanie pásky. Foto: L. Synaková

Zdroj: vlastný text a fotografie

Sprievodná dokumentácia: 41/2017

Celoslovenské stretnutie skautov

V dňoch **14. až 19. septembra 2017** sa v priestoroch Základnej školy na Tulipánovej ulici v Nitre uskutočnili Nitrianske skautské dni. Počas nich organizátori priblížili skautom z celého Slovenska priblížiť históriu, kultúru a prírodu mesta pod Zoborom. Organizátorkou podujatia bola **Jana Chrtianska**. Účastníci Nitrianskych skautských dní spoznali zábavným spôsobom Nitru, preskúmali Zobor ako aj blízke okolie. Potešiteľné bolo, že pomohli mestu dobrovoľníckymi prácami. Pri spoznávaní histórie sa v prenesenom význame slova stretli s Pribinom i Svätoplukom. Absolvovali terénne preteky, nevynechali športové súťaže v Mestskej hale na Klokočine, športovali, hrali sa na cestomániu, absolvovali tvorivé dielne, ako i tanečný workshop aj koncert.

Zdroj: vlastný text kronikárky

V Nitre odovzdali Medzinárodnú cenu vojvodu z Edinburgu

Viac ako 80 mladých ľudí vo veku 14 až 24 rokov z Trnavského, Nitrianskeho a Banskobystrického kraja si v Kultúrnom centre na Zobore v Nitre prevzalo v **utorok 26. septembra 2017** Medzinárodnú cenu vojvodu z Edinburgu. Rozvojový program, ktorý dáva mladým ľuďom šancu rozvinúť svoje schopnosti a naplniť svoj potenciál, založil pred 60 rokmi manžel britskej kráľovnej princ Philip, ktorý je dodnes jeho patrónom. Program rozvíja najmä charakterové vlastnosti a postoje ako vytrvalosť, zodpovednosť, cieľavedomosť či vnútornú motiváciu, ktoré pomáhajú mladým ľuďom v živote uspieť. Na Slovensku sa v tomto roku zapojilo viac ako 1200 účastníkov a takmer 150 škôl a organizácií. V Nitrianskom kraji to bolo päť škôl a 52 účastníkov z Levíc, Nitry a Topoľčian.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Veľkomoravské reminiscencie – pri kostole na Klokočine stojí stĺp

V nedeľu **15. októbra 2017** sa v blízkosti Kostola sv. Gorazda na Klokočine v Nitre uskutočnilo podujatie s názvom Veľkomoravské reminiscencie. Hlavným bodom programu bolo slávnostné odhalenie unikátneho pamätného stĺpu, ktorý bude pripomínať najvýznamnejšie momenty veľkomoravských dejín. Stĺp predstavil jeho autor – rezbár **Martin Grega**. Ten si pre návštevníkov pripravil možnosť vyskúšania rôznych drevorezbárskych techník. Do pestrého programu zapadlo vystúpenie sokoliarov, ochutnávka gulášu a ochutnávke (takmer) dobového jedla. Súčasťou bola tiež pútavá výstava, venovaná Veľkej Morave, rozvoju kresťanstva na našom území a výročiu 10. výročie od posviacky chrámu sv. Gorazda v Nitre.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 42/2017

Šarkaniáda na Kalvárii

V nedeľu **15. októbra 2017** sa na Kalvárii nad Nitrou uskutočnila obľúbená Šarkaniáda. Podujatie po piatykrát pripravila Nitrianska organizácia cestovného ruchu a mesto Nitra. Na Kalváriu prišlo niekoľko stoviek detí s rodičmi a starými rodičmi a aj vďaka nim sa obloha zaplnila šarkanmi rôznych farieb, veľkostí a tvarov. K dispozícii mali aj stánky. Návštevníci si mohli pochutnať na rôznych maškrtách ako napr. na čokoláde s gaštanovým pyré, gaštanových jazýčkoch a osviežiť sa mohli domácou limonádou.

Zdroj: www.nitra.sk

Odhalili pamätnú tabuľu

Na budove Mestskej tržnice (bývalých kasární) na Štefánikovej triede v Nitre bola v piatok **20. októbra 2017** odhalená a požehnaná pamätná tabuľa na pamiatku príslušníkom Pomocných technických práporov (PTP) - vojenských táborov nútených

prác z Nitrianskeho kraja. Na tabuli je uvedené: „Venované mužom, ktorí boli v roku 1950 – 1954 komunistickým režimom povolaní do PTP (Vojenských táborov nútených prác ako politicky nespoľahliví – kňazom, bohoslovcem, rehoľníkom, študentom synom roľníkov a živnostníkov a všetkým ostatným. Na ich pamiatku a na výstrahu budúcim generáciám venuje Konfederácia politických väzňov Slovenska 12017.“ V Nitre žilo asi 200

príslušníkov PTP, v súčasnosti ich je len asi tridsať. Pamätnú tabuľu, ktorá bude svedkom ich utrpenia, požehnal nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák** za prítomnosti zástupcu primátora Nity **Jána Vanča** a zástupcu Ústavu pamäti národa **Eduarda Nováka**. Tabuľu odhalili príslušníci PTP **Dionýz Kuča** a **Štefan Jaša**, kvety k tabuli položil **Vojtech Mikláš**. Odhaleniu tabule predchádzala svätá omša vo Farskom kostole Nanebovzatia Panny Márie na Kalvárii, ktorú celebroidal **Mons. Judák**. Slávnosť pripravila Konfederácia politických väzňov Slovenska.

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 43/2017

Deň otvorených dverí v Krajskom súde v Nitre

V stredu **25. októbra 2017** sa v Krajskom súde v Nitre konal Deň otvorených dverí. V rámci Európskeho dňa justície si mohli návštevníci prezrieť súdnu budovu a dostať sa aj do priestorov, ktoré bývajú zvyčajne neprístupné. Túto príležitosť dozvedieť sa viac o fungovaní súdov a práci justície využili najmä žiaci základných a stredných škôl, ale aj bežní záujemcovia, ktorí absolvovali organizované prehliadky. Pozreli si register, knižnicu, zasadaciu miestnosť grémia súdu, videli pojednávacie miestnosti a zúčastnili sa aj priamo na súdnom pojednávaní. Súčasťou programu bola aj diskusia s vedením krajského i okresného súdu o práci sudcov a fungovaní justície. Verejnosť mohla počas Dňa otvorených dverí využiť aj bezplatnú právnu pomoc a konzultácie, ktoré ponúkalo Centrum právnej pomoci.

Zdroj: teraz.sk

Klub darcov rozhodol o podpore projektov

V Parku kultúry a oddychu sa v nedeľu **26. novembra 2017** stretli členovia Klubu darcov NKN, aby prideliť financie najúspešnejším projektom. Na úvod sa primátor **Jozef Dvonč** poďakoval správkyni nadácie **Ľubici Lachkej** a predsedníčke správnej rady NKN **Daniele Gundovej** za činnosť a iniciatívu, zároveň prisľúbil zo strany mesta finančnú podporu všetkým projektom, teda aj tým, ktoré v tento večer neboli vybraté. V 14. ročníku Klubu darcov prispelo 182 občanov sumou 4363 eur. Klub darcov

podporil tieto projekty: Sme tu, aj keď nepočujeme – EFFETA - Stredisko sv. Františka Saleského (podpora výkonu terapeutických intervencií pre sluchovo postihnuté deti); Servisná cyklopumpa - OZ Rozbicyklujme Nitru, Komunitná záhrada na Klokočine pre Združenie STORM a Environmentálna archeológia pre deti a rodičov, projekt podaný Združením na záchranu archeologického dedičstva Leustach.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Nitrianske vianočné mestečko

V nedeľu **3. decembra 2017** zavítal na rozprávkových saniach na Svätoplukovo námestie Mikuláš. Deťom ani ich rodičom nevadilo ani chladné počasie, vtierajúce sa priam pod kožu. Dlhočakávanému príchodu Mikuláša predchádzalo uvedenie audiovizuálno-divadelného predstavenia s názvom „Už prichádza Mikuláš“ v podaní N Dance company, speváckeho súboru Arrowroses, ktoré spestrila veľkoplošná projekcia Viliama Šulíka v réžii **Ľubice Michalicovej**. Po skončení programu vystúpil na pódium primátor **Jozef Dvonč** a spolu s Mikulášom rozsvietili vianočný strom. Mikulášskym darčekom pre deti bol veľkolepý pyromuzikálový ohňostroj, ktorý pyrotechnici odpálili nad Nitrianske vianočné mestečko. Nitrianske vianočné mestečko bolo otvorené do soboty 23. decembra 2017. Na spríjemnenie predvianočnej atmosféry účinkovali folklórne súbory a spevácke skupiny. Súčasťou programu bolo zdobenie

vianočných stromčekov deťmi materských škôl v Nitre pri Galérii MLYNY a na pešej zóne v utorok 5. decembra v rámci projektu Drobci zobia. Počas striedanej nedele 10. decembra sa v Synagóge uskutočnil XIV. Strieborný večer **Evy Pavlíkovej**. Jej hosťami boli herci – kolegovia **Ján Galovič** a **Lenka Barilíková**. V stredu 13. decembra – na Luciu, si návštevníci vo vianočnom mestečku mohli pozrieť ukážky tradičného pečenia vianočných oblátok. Nedeľa 17. decembra mala charitatívny podtón, v rámci

projektu Svetlo nad Nitrou sa predávali prskavky a ľudia týmto spôsobom mali možnosť prispieť do finančnej zbierky pre detský domov. Popri bohatom programe vianočnú atmosféru umocnila široká ponuka vianočných darčiekov a drobností s vianočnou tematikou od výmyslu sveta. Obdobie adventu spríjemnil v pondelok 18. decembra v Parku kultúry a oddychu v Nitre koncert Čaro Vianoc v Nitre, na ktorom sa predstavili sólisti Opery SND v sprievode Orchestra ľudových nástrojov Slovenského rozhlasu v Bratislave a Ľudovej hudby Dudíci.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 44/2017

4.2 Politický život

Pripomenuli si oslobodenie Nitry

V stredu **29. marca 2017** sa pred Okresným úradom v Nitre sa pri Pamätníku osloboditeľov uskutočnilo slávnostné zhromaždenie občanov pri príležitosti 72. výročia oslobodenia nášho mesta. Primátor mesta Nitry **Jozef Dvonč** v príhovore vyzdvihol

úsilie vojakov, ktorí pomohli k oslobodeniu Nitry, ktorú definitívne oslobodila sovietska armáda 31. marca 1945. Počas oslobodzovacích bojov zahynulo v Nitre približne tisíc obyvateľov. Podujatie zorganizovali Mesto Nitra a Slovenský zväz protifašistických bojovníkov, Oblastný výbor v Nitre. Na pietnej spomienke boli prítomní boli poslanci MZ i kraja a občania Nitry, pripravený bol aj sprievodný kultúrny

program v ktorom vystúpil herec **Ján Hrmo** s prednesom básne.

Zdroj: Nitrianske Echo - Mesto Nitra informuje, Andrej Jančovič, 6. 4. 2017

Sprievodná dokumentácia: 45/2017

Oslavy 1. mája – sviatku práce

V pondelok **1. mája 2017** sa v Mestskom parku na Sihoti v Nitre uskutočnili oslavy Sviatku práce. V programe účinkovali Čarovné ostrohy, Zlaté husle a skupina Olympic. Predseda vlády **Robert Fico** predstavil na prvomájových oslavách v Mestskom parku v Nitre sociálny balíček. Medzi navrhovanými opatreniami bolo zvyšovanie minimálnej mzdy, zákaz sociálneho dumpingu v súvislosti so zamestnávaním pracovníkov zo zahraničia a materská dovolenka pre otcov. Smer-SD chce presadiť zvýšenie príplatku za prácu v noci a zvýšenie príplatku za prácu počas víkendov a sviatkov. Podporiť chce dochádzanie ľudí za prácou zavedením príspevku za presťahovanie sa. Návrhy by mal predložiť minister práce, sociálnych vecí a rodiny **Ján Richter** na vláde a neskôr v parlamente. V parku boli pre účastníkov osláv Sviatku práce pripravené aj ďalšie sprievodné akcie ako detské atrakcie, kúzelník, vystúpenia folklórnych skupín, remeselníci a občerstvenie.

Zdroj: webnoviny.sk

Slávnostné zhromaždenie pri príležitosti 72. výročia Dňa víťazstva

Slávnostnými salvami, položením vencov a kytíc kvetov k Pamätníku víťazstva pred budovou Okresného úradu v Nitre si vo štvrtok **4. mája 2017** pripomenuli občania Nitry 72. výročie ukončenia 2. svetovej vojny a Deň víťazstva nad fašizmom. V mene mesta Nitry položila veniec aj delegácia mesta Nitry na čele s primátorom **Jozefom Dvončom**. Členmi delegácie boli poslanci mestského zastupiteľstva, prednosta úradu

Igor Kršiak, vedúci pracovníci úradu a vedenie Mestskej polície. Na slávnostnom zhromaždení sa zúčastnili poslanci NR SR **Marián Kéry**, **Tibor Baštrnák** a **Eva Smolíková**, štátny tajomník ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny **Ivan Švejna**,

predseda NSK **Milan Belica**, rektor SPU **Peter Bielik**, zástupca Veľvyslanectva Ruskej federácie na SR **Jevgenij Karpuchov**, predseda Jednoty dôchodcov na Slovensku **Ján Lipiansky**. Aj tohto roku sa pamiatke osloboditeľov prišli pokloniť zástupcovia spoločnosti Jaguar Land Rover na čele s generálnym riaditeľom **Wolfgangom Holmanom**. Kvetinové dary k pomníku položili zástupcovia NSK, Okresného úradu,

príslušníci Ozbrojených síl SR, zástupcovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov – Oblastného výboru v Nitre, Hasičského zboru, členovia politických strán a hnutí, vojnoví veteráni, členovia Klubu vojenských dôchodcov z Nitry – Zobora a Krškán, ZŠ a stredných škôl, mládež a občania mesta Nitry. Slávnostný príhovor predniesol prednosta Okresného úradu **Karol Borik**. Účastníci slávnostného zhromaždenia si dôstojne a s pietou spomenuli na vojnové utrpenie miliónov ľudí. V kultúrnom programe účinkoval spevácky zbor Gymnázia na Golianovej ulici v Nitre. Báseň nitrianskej poetky **Márie Dankovej** predniesol niekoľkonásobný víťaz recitačných súťaží **Dušan Danko**. Na záver zaznela v podaní Dychovej hudby Ozbrojených síl SR hymnická pieseň Kto za pravdu horí.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 46/2017

V Nitre sa konala programová konferencia strany Smer-SD

V sobotu **21. októbra 2017** sa delegáti Smer-SD zišli na nitrianskom výstavisku Agrokomplex, kde sa konala programová konferencia vládnej strany. Predseda SMERU-SD a predseda vlády SR **Robert Fico** otvoril konferenciu výpočtom úspechov Smeru-SD a slovenskej vlády. Podľa neho dnes Smer-SD plní sny predsedu vlády za SDKÚ Mikuláša Dzurindu o dvojnásobných platoch. „My sme už zvýšili minimálnu mzdu o 90 percent a už v roku 2019 by mala prekročiť hranicu 500 eur, takže v budúcnosti ju naozaj zdvojnásobíme,” vyhlásil Fico.

Pokračoval, že na Slovensku sa podarilo za roky 2016 a 2017 vytvoriť 129 424 nových pracovných miest a nezamestnanosť klesla na historické minimum 6,42 percenta. „Rastú reálne mzdy a HDP na obyvateľa prepočítaný podľa kúpnej sily bol vo februári 2017 na úrovni 77 % priemeru EÚ. V roku 2020 chcem

dosiahnuť vyrovnaný rozpočet, ale nie je to pre nás posvätná krava. Nebudeme stále

počúvať šetríte, šetríte. Kedy, preboha, máme ľuďom niečo dať, ak nie teraz? Chceme ľuďom niečo dať v podobe štvrtého sociálneho balíčka," povedal Fico. Balíček má obsahovať zvýšenie príplatkov za prácu v noci, počas štátnych sviatkov a v sobotu a nedeľu, zvýšenie podpory rodinného opatrovateľstva a ďalšie opatrenia.

Zdroj: strana-smer.sk

Prezident Andrej Kiska diskutoval v Nitre o župných voľbách

V utorok **31. októbra 2017** zavítal do Galérie Trafáčka prezident SR **Andrej Kiska**. Na stretnutí s osobnosťami občianskeho sektora mesta hovoril o blížiacich sa župných voľbách. Povedal, že jedným z hlavných dôvodov, prečo ísť voliť vo voľbách do vyšších územných celkov, je nárast extrémizmu. Upozornil aj na fakt, že extrémisti sa aj v týchto voľbách aktivizujú. Podľa prezidenta ide o profesionálnu a nebezpečnú politickú silu, ktorá chce SR dostať z EÚ a ktorá by nám najradšej nanovo postavila hranice. Prezident pripomenul, že župné voľby z pohľadu účasti občanov nebývajú čo do počtu voličov úspešné - ako keby sme si neuvedomovali, že v týchto voľbách ide o náš dennodenný život, že sa v nich rozhoduje o tom, aké máme stredné školy, cesty, ako funguje kultúra, divadlá, galérie.

Zdroj: teraz.sk

4.2.1 Voľby do krajskej samosprávy

SNS išla do volieb s vlastnou kandidátkou

V Nitrianskom kraji SNS navrhlo ako kandidátku na županku svoju podpredsedníčku strany **Evu Smolíkovú**. Najsilnejšia strana v regióne SMER-SD počítala s SNS ako s jedným z partnerov do pripravovanej koalície. Zároveň vyslovila obavu z dopadu tohto rozhodnutia na výsledok volieb. „Rozhodnutie Predsedníctva SNS rešpektujeme, ale zároveň upozorňujeme, že môže mať zásadný vplyv na výsledok volieb v prospech kandidáta extrémistickej strany, ktorá má v našom kraji silné zastúpenie,“ uviedol nitriansky krajský predseda SMERU-SD **Tibor Glenda**. Narážal tým na kandidáta kotlebovcov **Milana Uhríka**. Zároveň dodal: „Krajské a okresné štruktúry politických strán Smer-SD, SNS a Most-Híd boli pripravené spoločne postupovať vo voľbách do orgánov samosprávnych krajov. Vznikla dohoda o vytvorení koalície, ktorá by podporovala spoločného kandidáta na post predsedu kraja, ako aj kandidátov na poslancov“. Podľa Glendu rokovali s ďalšími politickými stranami. Už pred časom potvrdil, že ako kandidáta na župana opäť podporia súčasného predsedu NSK **Milana Belicu**. Krajský šéf Mostu-Híd **Tibor Bastrnák** sa k otázke koalície so Smerom-SD a podpore Belicu vyjadroval opatrne. V súčasnosti bola v Nitrianskom samosprávnom kraji pri moci koalícia SMER-SD a KDH. Krajská predsedníčka KDH **Lýdia Pilková** povedala, že čakajú na rokovania o prípadnej koalícii SaS, OĽaNO-NOVA a KDH na celoštátnej úrovni. Strana maďarskej komunity išla do volieb samostatne, jej kandidátom na župana bol **Iván Farkas**, krajský predseda strany a starosta obce Mužla.

Zdroj: webnoviny.sk

Pravicová koalícia vyzvala, aby stiahli svojich kandidátov

Začiatkom októbra 2017 strany pravicovej koalície v Nitrianskom samosprávnom kraji (SaS, OĽaNO, KDH, NOVA, OKS, Šanca, Demokrati Slovenska) chceli dosiahnuť, aby sa všetky ostatné politické strany spojili a dohodli na spoločnom kandidátovi na funkciu predsedu kraja. Tým mal byť kandidát **Ján Greššo**. Ich výzva znela: „Vyzývame ostatné politické strany, osobitne strany vládnej koalície, aby sa obdobne ako v Banskobystrickom samosprávnom kraji postavili za jedného demokratického kandidáta a nedovolili tak rozpínaniu sa extrémizmu. Koalícia strán Smer-SD, SNS a Most-Híd však neuvažovala o stiahnutí svojho kandidáta na post predsedu NSK Milana Belicu v prospech pravicového kandidáta Jána Grešša.

Na túto výzvu pravicovej koalície reagoval krajský šéf Smeru **Tibor Glenda** slovami: „Sme presvedčení, že náš kandidát je svojimi skúsenosťami a výsledkami najlepším kandidátom na post predsedu NSK. Súčasne je jediným, ktorý môže zabrániť volebnému úspechu kandidáta extrémistickej strany v Nitrianskom kraji.“ Týkalo sa to kandidáta **Milana Uhríka**.

Zdroj: Pravda, 14.10.2017

Kandidáti na predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja

1. **Milan Belica**, doterajší predseda NSK, (Smer-SD, SNS a stranu Most-Híd)
2. **Iván Farkas**, starosta obce Mužla, poslanec zastupiteľstva NSK, predseda Strany maďarskej koalície (SMK-MKP)
3. **Ján Greššo**, bývalý riaditeľ Divadla A. Bagara, herec, krajský poslanec, (SaS, OĽANO, KDH, NOVA, Šanca, Demokrati Slovenska a OKS)
4. **László Hajdu**, (Maďarská kresťanskodemokratická aliancia),
5. **Renáta Kolenčíková**, mestská a poslankyňa zastupiteľstva NSK (nezávislá kandidátka)
6. **Ján Marko**, bezpečnostný analytik (Nový parlament)
7. **Peter Oremus**, podnikateľ (nezávislý kandidát)
8. **Milan Uhrík**, riaditeľ Úradu BBSK (Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko).

Volebný deň 4. november 2017

V sobotu **4. novembra 2017** sa po piatykrát v novodobej histórii Slovenska konali voľby do VÚC 2017, v ktorých si občania na najbližších päť rokov zvolili predsedov samosprávnych krajov a poslancov do Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja. Po prvýkrát bola voľba predsedov krajov jednokolová, doteraz sa volilo v dvoch kolách. Za predsedu bol zvolený kandidát, ktorý získal najviac platných hlasov. Tentoraz sa nevolili krajskí predsedovia a poslanci na štyri roky ako doteraz, ale na obdobie piatich rokov. Išlo o jednorazové opatrenie, vďaka ktorému sa následne v roku 2022 budú voľby do vyšších územných celkov konať v rovnakom čase ako voľby do obecných a mestských samospráv.

Ako volili občania Slovenskej republiky

Počet volebných okrskov	5 968	
Počet a podiel odovzdaných zápisníc okrskových volebných komisií ¹	5 968	100,00 %
Počet voličov zapísaných v zoznamoch voličov ²	4 500 142	
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní ³ a účasť	1 348 114	29,95 %
Počet a podiel voličov, ktorí odovzdali obálku ⁴	1 347 550	99,95 %

V Nitrianskom kraji sa na voľbách zúčastnilo 26,83 % voličov.

V nitrianskom obvode mohlo voliť 69 099 občanov. Na voľbách zúčastnilo 36,72 % voličov, za predsedu NSK bolo odovzdaných 25 058 platných hlasov a na poslancov bolo odovzdaných 24 428 platných hlasov.

Voľby v Nitre

V mesta Nitra sa volilo v 71 volebných okrskoch, v ktorých bolo približne 700 členov volebných komisií.

Rozdelenie hlasov pre kandidátov na predsedu NSK v rámci všetkých volebných okrskov v Nitre

Poradie na hlasovacom lístku	Meno	Priezvisko	Politický subjekt	Počet platných hlasov	Podiel platných hlasov v %	Kandidát
1	Milan	Belica	SMER-SD, SNS, MOST - HÍD	7 459	29,76	Zvolený
2	Iván	Farkas	SMK-MKP	221	0,88	
3	Ján	Greššo	SaS, OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), KDH, ŠANCA, OKS, NOVA, Demokrati Slovenska	6 488	25,89	
4	László	Hajdu	MKDA-MKDSZ	37	0,14	
5	Renáta	Kolenčíková	NEKA	665	2,65	
6	Ján	Marko	NP	258	1,02	
7	Peter	Oremus	NEKA	5 911	23,58	
8	Milan	Uhrík	ĽS Naše Slovensko	4 019	16,03	

Zvolení poslanci za nitriansky obvod

1. **Peter Oremus** NEKA 13 941 hlasov
2. **Ján Greššo** SaS, OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), KDH, ŠANCA, OKS, NOVA 11 941 hlasov
3. **Jozef Dvonč** SMER-SD, SNS, MOST – HÍD 10 350 hlasov
4. **Ján Vančo** SaS, OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), KDH, ŠANCA, OKS, NOVA 8 275 hlasov
5. **Anna Šmehilová** SaS, OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), KDH, ŠANCA, OKS, NOVA 7 542 hlasov
6. **Lubomír Moravčík** NEKA 7 509 hlasov
7. **Milan Uhrík** ĽS Naše Slovensko 7 246 hlasov
8. **Eva Antošová** SMER-SD, SNS, MOST – HÍD 6 968 hlasov
9. **Miloš Dovičovič** SaS, OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), KDH, ŠANCA, OKS, NOVA 6 942 hlasov
10. **Miloslav Hatala** SaS, OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), KDH, ŠANCA, OKS, NOVA 6 822 hlasov

11. **Štefan Štefek** NEKA 6 519 hlasov

12. **Daniel Hecht** SMER-SD, SNS, MOST – HÍD 6 435 hlasov

13. **Daniel Balko** SaS, OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), KDH, ŠANCA, OKS, NOVA 6 225 hlasov

Milan Belica ako kandidát koalície Smer-SD, SNS a Most-Híd získal od voličov 52 184 platných hlasov a pomerom 34,1 percenta zvíťazil nad kandidátom koalície SaS, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽANO), KDH, Šanca, OKS, NOVA, Demokrati Slovenska **Jánom Greššom**. Tomu vo voľbách odovzdalo svoj hlas 26 382 voličov, čo bolo 17,24 percenta z celkového počtu platných voličských hlasov.

Podľa oficiálnych výsledkov dosiahla volebná účasť v Nitrianskom samosprávnom kraji 26,83 percenta. Z celkového počtu 582 228 zapísaných voličov odovzdalo obálky 156 213 voličov. Najvyššia volebná účasť bola v obvode Zlaté Moravce, kde svoj hlas odovzdalo 33,21 percenta voličov a v obvode Nitra s 32,48-percentnou volebnou účasťou. Najmenej voličov prišlo k volebným urnám v obvode Komárno, kde dosiahla volebná účasť 19,69 percenta.

Voliči zvolili 54 poslancov. Zastupiteľstvo tvorí 17 poslancov koalície Smer-SD, SNS a Most-Híd, 11 poslancov SMK-MKP, 10 poslancov koalície SaS, OĽANO, KDH, NOVA, OKS, Šanca a DS, jeden poslanec strany ĽSNS a 15 nezávislých poslancov.

V najväčšom volebnom obvode Nitra získala šesť kresiel koalícia SaS, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽANO), KDH, Šanca, OKS, NOVA, Demokrati Slovenska, tri kreslá budú patriť koalícii Smer-SD, SNS a Most-Híd, tri kreslá obsadia nezávislí poslanci a jedno kreslo získala strana Kotleba - ĽSNS. Z 13 novozvolených poslancov NSK je deväť súčasne aj poslancami mestského zastupiteľstva.

V obvode Komárno získala SMK-MKP z ôsmich poslaneckých kresiel šesť, jeden poslanec kandidoval ako nezávislý a jeden je nominantom koalície Smer-SD, SNS a Most-Híd. Obvod Levice zastúpia štyria poslanci koalície SaS, OĽANO, KDH, NOVA, OKS, Šanca a DS, dvaja poslanci Smeru-SD, SNS a Most-Híd, dvaja nezávislí poslanci a jeden poslanec SMK-MKP. Obvod Nové Zámky zastúpia traja poslanci koalície Smer-SD, SNS a Most-Híd a päť nezávislých poslancov.

V obvode Šaľa získala koalícia Smer-SD, SNS a Most-Híd dve kreslá, jedno obsadil poslanec za SMK-MKP a jeden nezávislý poslanec. Volebný obvod Štúrovo zastúpia traja poslanci za SMK-MKP.

Obvod Topoľčany zastúpia štyria poslanci koalície Smer-SD, SNS a Most-Híd a dvaja nezávislí poslanci. V obvode Zlaté Moravce získala koalícia Smer-SD, SNS a Most-Híd dva posty, tretí patrí nezávislému poslancovi.

Z celkového počtu 54 novozvolených poslancov NSK sedí v súčasnom krajskom zastupiteľstve 24 poslancov. Najdlhšie slúžiacim poslancom je Karol Gerhát, ktorý je

ako jediný poslancom NSK nepretržite od vzniku vyšších územných celkov v roku 2001.

Zdroj: Slovenský štatistický úrad

Ustanovujúce zasadnutie Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja

Slávnostným zložením sľubu sa **Milan Belica** v pondelok **4. decembra 2017** na ustanovujúcom zasadnutí krajského zastupiteľstva po piaty raz ujal funkcie predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja. Ako jediný na Slovensku je v tejto funkcii už od zriadenia vyšších územných celkov v roku 2001. Slávnostný sľub zložilo aj 54 poslancov zvolených v novembrových voľbách v siedmich volebných obvodoch. V krajskom zastupiteľstve má 17 poslaneckých kresiel koalícia Smer-SD, SNS, SMER-SD, Most-Híd, SMK zastupuje 11 poslancov, 10 zástupcov má koalícia SaS, OĽaNO, KDH, NOVA, OKS, Šanca a DS a jeden poslanec zastupuje ĽSNS. V krajskom parlamente je aj 15 nezávislých poslancov. Mená podpredsedov kraja ešte ku dňu ustanovujúceho zastupiteľstva stanovené neboli. Spomedzi 54 krajských poslancov bolo len šesť žien. Celkom 25 poslancov sa do poslaneckých lavíc vrátilo, 29 je nováčikov.

Politické zloženie zastupiteľstva sa výrazne zmenilo. Doteraz vládla v kraji koalícia Smer-SD, KDH s 32 poslancami, SMK-MKP mala 14 poslancov, pravicová koalícia Most-Híd, Nová väčšina, Dohoda, OKS, SaS, SDKÚ-DS získala v predošlých voľbách v roku 2013 tri mandáty, jeden poslanec bol za SNS a štyria nezávislí. Teraz má 17 poslaneckých kresiel koalícia Smer-SD, SNS, Most-Híd a druhí najpočetnejší sú nezávislí poslanci, ktorí získali 15 mandátov. Spolu 11 poslancov má strana SMK-MKP. Výrazne v kraji posilnila opozícia. Široká pravicová koalícia zložená zo strán SaS, OĽaNO, KDH, ŠANCA, OKS, NOVA získala 10 mandátov. Jedného poslanca má aj hnutie Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko, a to neúspešného kandidáta na predsedu **Milana Uhríka**.

Zdroj: SITA

4.3 Činnosť spoločenských organizácií, občianskych združení a nadácií

Členská schôdza klubu filatelistov v Nitre

V utorok **28. februára 2017** sa v Dome Matice slovenskej na Dolnočermánskej ulici v Nitre konala členská schôdza klubu filatelistov KF 52-51 Nitra. Členovia klubu si pripomenuli 35 rokov založenia a úspešnej aktívnej činnosti klubu, z ktorého pochádza aj súčasný predseda celoslovenskej organizácie - Zväzu slovenských filatelistov **Milan Ľaršík**. Hovorilo sa o pripravovanej propagačnej filatelickej výstave v ZOC Mlyny. Členovia klubu boli informovaní, že ministerstvo prijalo ich návrh na poštovú známku v r. 2018.

Zdroj: vlastný textm kronikárky

Zväz protikomunistického odboja – Politickí väzni, región Nitra

Alžbeta Loudová, predsedníčka nitrianskej regionálnej organizácie Zväzu protikomunistického odboja (ZPKO) - Politickí väzni poslala primátorovi mesta Nitry **Jozefovi Dvončovi** a viceprimátorovi mesta Nitry **Jánovi Vančovi** list, v ktorom vyslovuje svoje srdečné poďakovanie za podporu činnosti a finančnú podporu pri odber časopisu Svedectvo. „Teší ma, že nám vychádzate v ústrety a nie sme vám ľahostajní. Veď nás je už málo, ktorí môžu cestovať MAD a vážime si tiež i to, že nám umožňujete priestor na schôdzu bezplatne, a takisto máme vďaka vašej pomoci kanceláriu, kde sa môžeme schádzať. V mene všetkých členov našej organizácie vám ďakujem za každoročnú prípravu spomienkového zhromaždenia, venovaného boju za slobodu a demokraciu. Naša vďaka patrí aj pracovníkom mestského úradu, odboru kultúry, ktorí toto zhromaždenie pripravujú. Patrí vám naša vďaka za váš pozitívny postoj k našej regionálnej organizácii Politickí väzni ZPKO Nitra a našim rodinným príslušníkom, postihnutým totalitným režimom.“

Zdroj: vlastný text kronikárky

Členovia Klubu vojenskej histórie na besede v Spojenej škole

V utorok **25. apríla 2017** študenti Spojenej školy na Slančíkovej ulici v Nitre v rámci voľného času po vyučovaní si v priestoroch internátu prezreli historické vojenské artefakty, teda historickú výstroj a výzbroj, ktorú používala Československá armáda za 2. svetovej vojny pri oslobodzovaní spod fašizmu a v SNP. Ukážky z dobových zbraní priniesli a predviedli členovia Klubu vojenskej histórie v Nitre, pod vedením **Jána Lenického a Ing. Miloša Kútneho**. Sprievodné slovo a odborný výklad z deja a udalostí 2.svetovej vojny podal predseda Historicko-dokumentačnej komisie Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Nitra - Dolné mesto **Ing. Juraj Fabka**. Záujem študentov nás presvedčil, že aj takáto forma priblíženia dejín a udalostí vo vojne má význam pre našu budúcu generáciu.

Zdroj: vlastný text

Členovia SZPB navštívili Múzeum holokaustu v Seredi

Sedemdesiat členov zo siedmich základných organizácií SZPB pri Oblastnom výbore v Nitre navštívilo **7. mája 2017** Múzeum holokaustu v Seredi. Múzeum je vkusne nainštalované a prehľadné. Sprievodkyne nám prostredníctvom pútavého výkladu priblížili množstvo osudov ľudí, ktorí boli na základe rozhodnutia fašistickej demagógie vyvraždení len preto, že boli židia. Detský kočík z predvojnového obdobia a odliatky autentických topánočiek im vyrazili dych a v tú chvíľu sa im myslou hnali myšlienky, ako by sa cítili v ich koži my. Členovia OV SZPB Nitra sa živo zaujímali o históriu a udalosti v 2. svetovej vojne a počas SNP. Memento vojny musí byť stále živé a našim deťom treba stále opakovať históriu a jej hrôzy.

Zdroj: A. Zabáková, tajomníčka Oblastného výboru SZPB v Nitre

Súťaž pre základné školy „Medzníky 2. svetovej vojny“

Oblastný výbor SZPB v Nitre pripravil **16. mája 2017** pod záštitou prednostu Okresného úradu v Nitre Ing. **Karola Borika** MBA prvý ročník vedomostnej dejepisnej súťaže, určenej pre ZŠ. Súťaž sa uskutočnila v CVČ Domino a zúčastnilo sa na nej deväť 3-členných družstiev z nitrianskych ZŠ. Záujem prejavili aj žiaci ZŠ z Topoľčianok, takže sme ju nazvali regionálna. Aj napriek tomu, že učivo o 2. svetovej vojne a SNP preberajú žiaci 9. ročníka až koncom šk. roka a zároveň prebieha monitor a prijímacie pohovory na stredné školy, porota bola veľmi milo prekvapená z úrovne ich vedomostí. Predseda poroty bol **PhDr. Matej Šiška PhD.**, prvý člen poroty **Slavomír Fialka** – člen Historicko-dokumentačnej komisie pri Oblastnom výbore SZPB a druhou členkou poroty bola učiteľka **Ing. Miroslava Košťálová**. Prednosta **Karol Borik** odovzdal Putovný pohár víťaznému družstvu zo ZŠ na Topoľovej ulici v Nitre. Predseda Oblastného výboru SZPB v Nitre **RSDr. Jozef Havel** odovzdal súťažiacim, ktorí sa umiestnili na druhom a treťom mieste pekné knižné ceny s danou tematikou. Prvá cena bol sprievodcovský výklad o bojoch za 2. svetovej vojny v meste Nitra s návštevou Nitrianskeho hradu. Aj takýmto spôsobom chceme našej mládeži priblížiť históriu, na ktorú by sme nemali zabúdať.

Zdroj: A. Zabáková, tajomníčka Oblastného výboru SZPB v Nitre

Slovenská únia proti osteoporóze organizovala prednášky

Slovenská únia proti osteoporóze, pobočka Nitra pripravila aj v roku 2017 prednášky, ktoré sa konali 6. júna 2017 o 15.30 hod. pre občanov prednášku v Krajskej knižnici K. Kmeťku Ulici Fraňa Mojtu 18 na tému: „Informácie o poskytovaní sociálnych služieb občanom. Prednášala **Gabriela Činčurová**, vedúca odboru sociálnych služieb Mestského úradu Nitra.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 48/2017

4.4 Ozbromené sily, štátna polícia, colný úrad

Nitriansky prápor si pripomenul výročie vzniku SR a jej OS SR

Dňa **2. januára 2017** sa v priestoroch nitrianskych kasární uskutočnil slávnostný nástup pri príležitosti 24. výročia vzniku Slovenskej republiky a jej Ozbromených síl. Slávnostným nástupom zároveň začal nový výcvikový rok, v ktorom 12. mechanizovaný prápor čakal plnenie náročných úloh vyplývajúcich z certifikácie 12.mprsk. Po zaznení štátnej hymny a po

prečítaní rozkazu prezidenta boli pri príležitosti Dňa vzniku Slovenskej republiky ocenení niektorí príslušníci práporu. V závere nástupu náčelník štábu major **Marek Krchňavý** zaželel príslušníkom práporu všetko dobré do nového roku, pripomenul výzvy, ktoré pred práporom stoja a vyzdvihol kvality profesionálnych vojakov, ktoré budú v náročnom roku preverené.

Zdroj: www.12mpr.mil.sk

Slávnostný nástup vojakov UNFICYP

Slávnostným nástupom v priestoroch Protiletadlovej raketovej brigády v Nitre sa v piatok **10. marca 2017** zástupcovia Ozbromených síl (OS) SR rozlúčili s profesionálnymi vojakmi, ktorí odišli do misie UNFICYP na Cypre a operácie Resolute Support v Afganistane. Do Afganistanu odišli dvaja vojaci, do operácie OSN na Cypre vyslalo Slovensko v rámci 33. rotácie 82 príslušníkov OS SR. „Plníme si všetky svoje záväzky. Vojaci si plnia svoje úlohy v misiách, kde nie sme iba vykonávateľmi úloh v operáciách. V sektore štyri sme vedúcou krajinou, spolu s nami tam slúžia príslušníci Ozbromených síl Maďarska, Srbska a Ukrajiny, v roku 2014 odtiaľ odišli Chorváti,“ povedal minister obrany SR **Peter Gajdoš**. OS SR v operáciách po celom svete vystriedali viac ako 17 700 svojich príslušníkov, z ktorých bolo 220 žien. Slovenskí profesionálni vojaci strážia na Cypre prímerie medzi tureckou a gréckou komunitou. Misia UNFICYP je najstaršou misiou OSN, založená bola v roku 1964. Slovenská republika sa do nej zapojila v roku 2001. Cieľom a poslaním misie je udržiavať status quo vo vnútri nárazníkovej zóny, zabezpečiť dodržiavanie prímeria medzi znepriatelenými stranami a prispieť k obnove a udržaniu práva a poriadku na ostrove vrátane vykonávania humanitárnej úlohy. Na Cypre sa doteraz vystriedalo viac ako 3000 slovenských vojakov, z toho 120 žien. Slovenskí vojaci pôsobia v ženijnej jednotke, v medzinárodnej jednotke vojenskej polície, na štábe veliteľstva a na samotných pozorovacích stanoviskách.

Zdroj: SITA

Nitrania prezentovali Ozbromené sily SR na výstave Mladý tvorca 2017

V priestoroch výstaviska Agrokomplex Nitra sa v dňoch **26. a 27. apríla 2017** konala akcia Mladý tvorca 2017. Cieľom výstavy bolo podporiť stredoškolské odborné

vzdelávanie a vytvoriť priestor pre nadviazanie spolupráce stredných odborných škôl so zamestnávateľmi. Na akcii Mladý tvorca 2017 mali zastúpenie aj Ozbrojené sily Slovenskej republiky. Akciu podporili aj príslušníci 12. mechanizovaného práporu Nitra, vykonaním statických ukážok vybraných druhov pozemnej výzbroje a techniky. Akcia Mladý tvorca 2017 študentom poskytla prehľad o študijných odboroch a povolaniach žiadaných trhom práce, motivovala ich ku kreativite a podporila záujem mladých ľudí o podnikanie.

Zdroj: www.12mpr.mil.sk

Návšteva pridelenca obrany USA v Nitre

Nitriansky 12. mechanizovaný prápor navštívil dňa **9. mája 2017** pridelenec obrany USA v SR, podplukovník **Jonathan Dunn** spolu so svojím zástupcom majorom **Adrianom Petrascu**. Zástupcov vojenského diplomatického zboru privítal zástupca veliteľa 12. mechanizovaného práporu major **Peter Živčák**, ktorý následne poskytol delegácii brífing o útvere. Po brífingu pokračovala diskusia a po nej nasledovala statická ukážka zbraní a techniky útvaru.

Zdroj: www.12mpr.mil.sk

Zmena vo velení 12. mechanizovaného práporu

V krškanských kasárňach v Nitre sa **1. augusta 2017** uskutočnil slávnostný nástup pri príležitosti personálnych zmien vo velení útvaru. Funkciu veliteľa práporu odovzdal podplukovník **Róbert Kecső**, ktorý vo funkcii pôsobil od 1. novembra 2016. Dňom konania slávnostného nástupu bol podplukovník **Kecső** ustanovený do funkcie zástupcu veliteľa Brigády bojového zabezpečenia Pozemných síl OS SR Trenčín a súčasne povýšený do vojenskej hodnosti plukovník. Ďalšou personálnou zmenou v útvere je zmena na funkcii zástupcu veliteľa 12. mpr Nitra, ktorú odovzdal major **Peter Živčák**. Na funkcii pôsobil od 15. augusta 2016. Od 1. augusta 2017 bol ustanovený do funkcie zástupcu veliteľa 13. mechanizovaného práporu Levice. Funkciou veliteľa 12. mechanizovaného práporu bol dočasne poverený náčelník štábu práporu major **Marek**

Krchňavý. Na slávnostnom nástupe sa zúčastnil veliteľ 1. Mechanizovanej brigády brig. ádny generál **Vladimír Kubáň**. V príhovore sa poďakoval odchádzajúcemu veliteľovi práporu, dosiahnuté výsledky útvaru počas ich pôsobenia vo funkciách a zároveň vyslovil presvedčenie, že útvar pod

novým velením nepoľaví v nastavenom trende.

Zdroj: www.12mpr.mil.sk

4.4.1 Mestská polícia a záchranné zložky

V Starom meste najviac požiarov

Na území mesta Nitry zasahovali v roku 2017 hasiči pri 122 požiaroch, ktoré spôsobili materiálne škody vo výške 286 145 eur. V porovnaní s rokom 2016 hasičský a záchranný zbor likvidoval o 21 požiarov viac, materiálne škody však boli nižšie o viac než 2,6 milióna eur. Pri požiaroch sa zranili dvaja ľudia, o život nikto neprišiel. Najviac požiarov vzniklo v marci, januári, júni a júli, najmenej horelo vo februári. Najčastejšou príčinou vzniku požiaru bola v 35 prípadoch nepozornosť dospelých pri fajčení, v 27 prípadoch to bolo úmyselné zapálenie neznámou osobou. Najčastejšie horelo v Starom meste a na sídliskách Klokočina a Chrenová.

Zdroj: Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Nitre

Z činnosti Mestskej polície v Nitre

Mestská polícia v r. 2017 udelila sankcie za priestupky vo výške 203 275 eur. Priemerná výška uloženej blokovej pokuty bola 21 eur. Najviac priestupkov bolo za konzumáciu alkoholu na zakázaných miestach, znečisťovanie verejného priestranstva, nerešpektovanie zákazu fajčenia na zastávkach MHD a rušenie nočného pokoja. Mestskí policajti sa zamerali aj na dokumentáciu vrakov a dlhodobo nepojazdných vozidiel. V Nitre zaevidovali 276 týchto vozidiel. 235 z nich sa mestskej polícii podarilo odstrániť. V evidencii vrakov a dlhodobo nepojazdných vozidiel sa nachádza 34 vozidiel ešte z minulých rokov, ktoré si majitelia z verejného priestranstva z rôznych dôvodov neodstránili. V roku 2017 bolo použitých 6438 donucovacích prostriedkov. Technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla tzv. papuča bol použitý v 6 431 prípadoch. V Nitre boli na 45 miestach spoplatnené parkoviská, ktoré poskytujú 1865 miest. Od začiatku roka 2017 do 31. decembra 2017 vodiči zaslali skoro 104-tisíc SMS platieb, čo predstavuje viac ako 134 000 platených hodín. Mestská polícia uložila v roku 2017 pokuty za dopravné priestupky v hodnote viac ako 180 000 eur. Prehrešky vodičov patria k najčastejším priestupkom a z celkového počtu prípadov, ktorými sa MsP v roku 2017 zaoberala, tvorili vyše 80 percent. K najčastejším dopravným priestupkom patrilo nerešpektovanie dopravného značenia platené parkovanie. MsP riešili 2171 prípadov. Častým priestupkom bolo porušenie zákazu vjazdu, státie na chodníku a nerešpektovanie zákazu zastavenia.

*Zdroj: správa o činnosti Mestskej polície v Nitre
Sprievodná dokumentácia: 49/2017*

5. EKONOMIKA A HOSPODÁRSTVO

5.1 Priemysel

Situácia na trhu práce sa zlepšila, chýbali robotníci do výroby

V priebehu roka sa zlepšila situácia na trhu práce. V júni 2017 dosiahla miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Nitra 3,86 %. Celkový počet evidovaných uchádzačov v našom okrese bol 3890, z toho disponibilných bolo 3195. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre evidoval v júni 2017 viac ako 1600 voľných pracovných miest od 150 zamestnávateľov. Pretože Nitra sa stala priemyselným centrom, najžiadanejšími boli pozície operátori výroby (robotníci) a montážni pracovníci v automobilovom priemysle, strojárskom priemysle a elektrotechnickom priemysle. Nedostatkové profesie boli vodič autobusu, vodič kamiónu, lekár, kuchár, zdravotná sestra a zvärač.

Zdroj: Ing. Marek Illéš, riaditeľ ÚPSVaR v Nitre

Rozšírili vodovodnú a kanalizačnú sieť

Vybudovanie strategického parku pre automobilku Jaguar Land Rover si okrem bežných stavebných prác vyžiadalo aj úpravu sietí, ktoré budú do závodu dodávať vodu. Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., (ZaVS) avizovala, že má pripravené projekty, vďaka ktorým by automobilka po spustení výroby nemala trpieť nedostatočným zásobovaním vodou. Na zvýšenie odberu z verejného vodovodu vybudovali pripojenie zo zdroja Slatinka. Za štátne peniaze sa vybudovalo prepojenie vodojemov Mlynárce a Lupka a tým vznikne možnosť dotlačiť aj vodu zo zdroja v Jelke.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Firmy v Nitre rozširovali výrobu

Priemyselné firmy v Nitre rozšírili v priebehu roka 2017 výrobu. Firma **Marel Slovakia s. r. o.** rozšírilo svoj závod v Priemyselnom parku Nitra – Sever. K súčasnej výrobnéj hale postavila prístavbu, zároveň uskutočnila stavebné úpravy existujúcej haly a jej vybavenia. V súčasnosti pracuje vo výrobe 180 zamestnancov a ďalších 40 v administratíve. Počet pracovníkov sa rozšírením navýšil o 120 zamestnancov vo výrobe a 10 zamestnancov v administratíve. **Marel Slovakia s.r.o.** je dcérskou firmou islandskej spoločnosti Marel, ktorá sa špecializuje na výrobu integrovaných systémov pre spracovanie mäsa, rýb a hydiny. Expandoval **Foxconn Slovakia**, kde v existujúcich skladových priestoroch haly s plochou 2 532 m² vznikla nová prevádzka s výrobou spotrebnej elektroniky v dvojzmennej prevádzke. Pri plnej výrobe v prevádzke pracuje v administratíve 20 – 40 osôb a vo výrobe 80 – 120 osôb.

Galantskej plastikárskej firme **Jasplastik-SK s.r.o.**, ktorá pôsobí v Priemyselnom parku Nitra – Sever, schválila vláda investičnú pomoc v objeme 3,9 milióna eur. Firma preinvestovala 17,6 milióna eur. Do konca roka 2017 vytvorila 140 pracovných miest.

Svoj závod v priemyselnom parku rozšírila firma **ICS Slovakia s.r.o.**, ktorá vyrába káble. Firma postavila novú halu. Španielska spoločnosť **Farguell**, ktorá je zameraná na sériovú výrobu kovových výliskov pre automobilový, elektrotechnický a strojársky priemysel, rozšírila výrobu a pre svoju ďalšiu expanziu dokúpila 1,4-hektárový pozemok v priemyselnom parku. Výrobu rozšírila aj spoločnosť **Matador Automotive**, ktorá v decembri 2016 skolaudovala novú halu lisovne v Nitre - Dolných Kráľovoch. Svoj závod rozšíril aj výrobca svetidiel dopravnej techniky SEC, ktorý pôsobí v priemyselnej zóne v Nitre-Horných Kráľovoch, firma plánovala prijať do zamestnania 70 zamestnancov. Výstavba sa začala r. 2017 a mala by trvať do konca roka 2019.

Zdroj: TASR

Výstavba Jaguaru Land Rover vo februári 2017

Fotografické zábery ukazujú buchary, ktoré duneli dlho do noci a ešte holé polia pod dražovským kostlíkom, na ktorých sa začínala výstavba automobilky. Počas dlhých mesiacov privážali kamióny tony kameňa, ktoré sa následne valcovali. To všetko s cieľom urobiť dobré podložie na následnú výstavbu hál budúcej fabriky. Na štvrtej fotke sa črtajú torzá prvej haly budúcej automobilky Jaguar Land Rover v Nitre.

Zdroj: vlastné fotografie kronikárky

Matador rozšíril svoje výrobné priestory v Nitre - Dolných Kráľovoch

V piatok **31. marca 2017** odovzdali oficiálne do prevádzky nový závod na lisovanie a spájanie materiálov z hliníkových zliatin pre automobilový priemysel. Na odovzdaní nechýbal predseda vlády SR **Robert Fico** (na fotke vľavo). Jeho výstavba si vyžiadala investíciu vo výške 22,4 milióna eur, z toho 14 miliónov tvorili investície do technológií. Spoločnosť zároveň požiadala prvýkrát vo svojej histórii o pomoc aj štát, ktorý podporil investíciu Matadoru stimulmi vo výške 4,9 milióna eur. Z tejto sumy bola priama finančná pomoc 3,2 milióna eur, zvyšok tvoria úľavy na dani. Dcérska firma Matador Automotive Vráble oznámila svoj investičný zámer v septembri 2015. Rozšírenie pôvodného areálu v Nitre zdôvodnila zvyšujúcim sa nárastom objednávok od existujúcich ako aj nových odberateľov. V nových priestoroch vznikne 170 priamych pracovných miest. Ďalších minimálne 400 ľudí našlo prácu v obslužných činnostiach. Matador zamestnáva v súčasnosti vo svojej prevádzke vo Vrábľoch a v Nitre 1200 kmeňových zamestnancov a 250 agentúrnych pracovníkov. Firma aktívne podporuje duálne vzdelávanie, ktoré chce štát zatraktívniť.

Zdroj: *hnonline.sk*

Projekt výstavby automobilky Jaguar Land Rover ocenili v Dubaji

Slovenský projekt Jaguar Land Rover (JLR) na tohtoročnom výročnom investičnom mítingu konanom **2. až 4. apríla 2017** v Dubaji ocenili ako najlepší z regiónu strednej a východnej (SV) Európy. Informoval o tom tlačový odbor Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí (MZVaEZ) SR. Najvyšší počet hlasov projektu Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) predloženému v súčinnosti so slovenským veľvyslanectvom z Abú Zabí udelila porota menovaná Svetovou asociáciou agentúr na podporu investícií (WAIPA) pred kandidátom z Poľska. Ocenenie Slovenska si počas slávnostnej ceremónie v mrakodrape **Burj Khalifa** z rúk generálneho tajomníka Konferencie OSN o obchode a rozvoji (UNCTAD) **Mukhisa Kituyi** prevzal zástupca SARIO. Výročný investičný míting sa podľa MZVaEZ koná pod patronátom dubajského vládcu, viceprezidenta a predsedu vlády Spojených arabských emirátov (SAE), šejka **Mohammeda bin Rashid Al Maktouma**. Nitriansky závod Jaguar Land Rover má podľa rozhodnutia vlády SR z 13. januára 2016 status významnej investície. „Podnikateľský zámer s investičnými nákladmi v celkovej nominálnej výške 1,406 miliardy eur sa realizuje na území Strategického parku Nitra, v katastrálnom území Dražovce a Lužianky, okres Nitra. V priamej súvislosti s podnikateľským zámerom sa vytvorí 2834 nových pracovných miest do konca roka 2020. Vláda SR v súvislosti s investíciou JLR

schválila 11. decembra 2015 aj poskytnutie štátnej pomoci vo forme dotácie na obstaraný dlhodobý hmotný a nehmotný majetok v maximálnej výške 130 miliónov eur. Memorandum o porozumení s britskou spoločnosťou podpísala slovenská vláda 11. augusta 2015. Výberu Slovenska podľa automobilky predchádzala dôkladná analýza viacerých lokalít v Európe, Spojených štátoch a Mexiku. V prospech SR hovorila silná sieť dodávateľov a dobrá logistická infraštruktúra. Automobilka, ktorá patrí indickému koncernu Tata Motors, si vybrala Nitru za miesto pre svoj nový závod s výrobnou kapacitou 300 000 vozidiel ročne. V krajine už majú svoje závody nemecký Volkswagen, juhokórejská Kia aj francúzska automobilka Peugeot.

Zdroj: aktuality.sk

Zmeny v Službe VDI Nitra

V priebehu roka 2017 sa vo VD Služba Nitra zmenila právna forma firmy z výrobného družstva na spoločnosť s ručením obmedzeným. Táto zmena priniesla popri zmene právnej formy aj zmenu v hierarchii vrcholového vedenia, keď takmer celé vrcholové vedenie ukončilo popri členskom aj svoj pracovný pomer a po vyše 35-ročnej aktívnej činnosti odišli do dôchodku všetci vedúci pracovníci – vedúci výrobné divízie, ekonomickej divízie, technickej divízie, vedúci ORK a vedúci prevádzky. Z pôvodného vrcholového vedenia zostal len bývalý predseda, dnes konateľ firmy a vedúca obchodnej divízie, dnes výkonná riaditeľka. Táto silná zmena bola iniciátorom vytvorenia novej riadiacej hierarchie firmy, ktorá mala nadviazať na úspešnú činnosť svojich predchodcov a prispieť k zvýšeniu kvality práce pri takom náročnom segmente výroby ako je elektronika pre automobilový priemysel.

Zdroj: Ing. Ján Fülöp, konateľ spoločnosti SLUŽBA NITRA, s.r.o.

Automobilka Jaguar Land Rover spustila svoj prvý tréningový program

Jaguar Land Rover spustil v **septembri 2017** svoj prvý tréningový program na Slovensku, v ktorom pre svoj nitriansky závod zamestnal skupinu 18- až 25-ročných stážistov. Stáže technikov údržby sa začali v septembri 2017 a mali trvať dva roky. V prvom roku 12 stážistov študovalo mechatroniku v Duálnej akadémii v Bratislave, v druhom roku prvá skupina pracovala v novej fabrike Jaguar Land Rover v nitrianskom priemyselnom parku. Na konci stáže boli technici údržby plne kvalifikovaní pracovať v prevádzke výrobné linky. Jaguar Land Rover má záujem o absolventov stredných odborných škôl so záujmom o inžinierstvo a technológie. Pri hľadaní podpory „trainee“ programu navštívili zástupcovia spoločnosti v Nitre doteraz sedem škôl - stredné odborné školy v Šuranoch, Zlatých Moravciach a vo Vrábl'och, Strednú priemyselnú školu strojnícku a elektrotechnickú v Nitre, Spojenú školu v Šali a stredné odborné školy polytechnické v Nitre a Zlatých Moravciach. Záujemcovia si mohli podať žiadosť prostredníctvom svojej školy alebo cez pracovné portály. Odkedy spoločnosť Jaguar Land Rover potvrdila svoje plány na otvorenie výrobného závodu v Nitre, záujem o prácu vo fabrike prejavilo takmer 45 000 ľudí. Jaguar Land Rover plánuje zamestnať asi 2800 pracovníkov. Ročná výrobná kapacita bude 150 000 vozidiel, prvé vozidlá by mali byť vyrobené koncom roka 2018. Prvým vozidlom, vyrábaným v nitrianskom

závoďte, bude nový Land Rover Discovery. Výroba doplní produkciu v britskej fabrike v Solihulle, ktorá beží na plný výkon v troch zmenách s nepretržitou prevádzkou a podporí pokrytie globálneho dopytu po značkách Range Rover, Range Rover Sport a po nedávno spustenom Jaguar F-PACE.

Zdroj: teraz.sk

Minister práce rokoval s riaditeľom automobilky Jaguar Land Rover

Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR Ján Richter vo štvrtok **10. augusta 2017** rokoval s riaditeľom výrobného závodu Jaguar Land Rover Nitra Alexandrom Wortbergom. Za účasti splnomocnenca vlády SR pre prípravu a realizáciu strategických parkov **Viktora Stromčeka** hovorili najmä o zabezpečení a príprave kvalifikovanej pracovnej sily pre rozsiahle výrobné kapacity tejto automobilky na Slovensku. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny začne realizovať aktivity spojené s náborom zamestnancov v jednotlivých okresoch Nitrianskeho kraja ešte počas leta. Následne pokračovali aj v ďalších krajocho. Na stretnutí obe strany diskutovali aj o podmienkach možného príchodu kvalifikovanej pracovnej sily z takzvaných tretích krajín, ak nebude dostatok záujemcov o prácu zo Slovenska. Rovnako aj o opatreniach k zamedzeniu možného porušovania predpisov SR v oblasti nelegálneho zamestnávania, pracovno-právnych vzťahov, či bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v spoločnosti, prípadne u jej subdodávateľov.

Zdroj: webnoviny

Marek Illéš, nový generálny riaditeľ Zsl. vodárenskej spoločnosti

Od **15. augusta 2017** nastúpil do funkcie generálneho riaditeľa Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti **Marek Illéš**. Do tohto dňa zastával funkciu riaditeľa Okresného radu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre. **Marek Illéš** bol zvolený hlasmi všetkých siedmich členov predstavenstva Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti. Táto funkcia zostala bez generálneho riaditeľa pred vyše dvomi mesiacmi, keď sa **Ján Podmanický** tejto funkcie vzdal. Predstavenstvo zvolilo začiatkom júna jeho nástupcu – **Štefana Štefeka**. Túto voľbu však viacerí spochybnili, pretože volil aj člen predstavenstva **Martin Tomčányi**, primátor Serede, ktorý v tom čase už nemal platný mandát. Práve jeho hlas bol rozhodujúci. Podľa stanov spoločnosti je funkčné obdobie člena predstavenstva štvorročné a trvá až do zvolenia nového člena.

Zdroj: My – Nitrianske noviny, 14. 8. 2017

Jaguar Land Rover bude väčší ako pôvodne avizoval

Jaguar Land Rover zverejnil **22. augusta 2017** informáciu, že plánuje vo svojom pripravovanom závode pri Nitre montovať aj batérie do vozidiel. Dá sa teda predpokladať, že z liniek nitrianskej fabriky tak bude schádzať aj hybridný, prípadne elektrický model niektorej z trojice značiek automobilky. V materiáli, ktorý predložila

spoločnosť Jaguar Land Rover Slovakia slovenským úradom na posúdenie vplyvov na životné prostredie, totiž firma navrhuje pristavať nový objekt na montáž batériových modulov. Zároveň automobilka mieni rozšíriť sklad komponentov o nové logistické priestory. Účelom navrhovanej prevádzky Powertrain je montáž prefabrikovaných batériových článkov do modulov, ktoré budú následne nainštalované do jednej veľkej batérie jednotky vhodnej na montáž až do 150-tisíc vozidiel ročne. Jaguar Land Rover Slovakia v stanovisku potvrdil, že v prípade montáže batériových modulov zvažuje niekoľko možných lokalít po celom svete, no finálne rozhodnutie zatiaľ nepadlo. Akékoľvek rozhodnutie ohľadne lokality vybudovanie Powertrain však neovplyvní ich dlhodobé ambície na vybudovanie globálneho centra pre vývoj technológií elektrických batérií vo Veľkej Británii a rovnako aj plány na výrobu batérií priamo vo Veľkej Británii. Sklad dielcov potrebných pre montáž vozidiel sa rozrastie z pôvodných 64-tisíc štvorcových metrov na 75-tisíc. Výroba batérií zaberie približne 48-tisíc štvorcových metrov. Rozšírenie priestorov podľa dokumentu súvisí s plánmi automobilky navýšiť výrobu v Nitre z pôvodne avizovaných 150-tisíc vozidiel ročne na finálnych 300-tisíc. Jaguar Land Rover by tak splnil svoj zámer prezentovaný v investičnej zmluve a zrealizoval aj druhú fázu svojej investície, čo znamená zdvojnásobenie kapacity fabriky.

Zdroj: časopis TREND, 22. augusta 2017

Začali stavať park Prologis

V susedstve rozostavaného závodu automobilky Jaguar Land Rover pri Nitre začal od utorka **10. októbra 2017** vznikať nový logistický park. Svetový líder v tejto oblasti nehnuteľností Prologis odštartoval práce na dvoch halách. Už teraz sú prenajaté na 80 percent. Nový Prologis Park Nitra ponúkne v budúcnosti celkovú prenajímateľnú plochu 95-tisíc štvorcových metrov. Od utorka boli vo výstavbe dve budovy s plochou vyše 62-tisíc štvorcových metrov. Dokončenie bolo naplánované na druhý štvrtrok 2018. Developerskej spoločnosti Prologis sa ešte pred začiatkom výstavby podarilo prilákať tucet záujemcov. Šesť miestnych a globálnych dodávateľov a výrobcov originálnych dielov si prenajalo 34-tisíc štvorcových metrov. Ďalších 15 600 m² bolo predmetom ponuky ďalším šiestim záujemcom. Zákazníci si tak zaistili už 80 percent plochy oboch budov.

Zdroj: TASR

Zánik spoločnosti SE Bordnetze – Slovakia

Vedenie spoločnosti SE Bordnetze – jeden zo strategických zamestnávateľov v regióne, v októbri 2017 oznámilo, že od Nového roka odchádza. Tento závod na výrobu káblových zväzkov v Nitre - Dolných Kráľovoch sa má na prelome rokov zmeniť na kompetenčné centrum. Kam sa výroba presunie, nik nevedel. O prepustených zamestnancov sa v regióne už bijú zamestnávatelia. Nájst' kvalitného zamestnanca začína byť problém. Hlavne v regiónoch s nízkou nezamestnanosťou. A práve Nitra spolu s Trnavou patria do regiónu, kde sa v poslednom čase zvyšovala ponuka práce. Úmerne s tým tu klesá aj nezamestnanosť, ktorá sa v auguste dostala na 3,73 percenta. Nitra sa tak dostala do dvadsiatky okresov s najmenšou mierou ľudí bez práce.

V Nitre stavia závod automobilka Jaguar Land Rover. Do marca 2018 chce zamestnať viac ako dvetisíc ľudí. Pracovníkov firma láka na mzdy od 900 do 1800 eur v hrubom. Pritom platy v nitrianskom priemyselnom parku sa pohybujú okolo 600 až 700 eur v hrubom. Platy pri výrobe káblových zväzkov patria v automobilovom priemysle k tým nižším, a tak sa mnohí investori presúvajú do krajín, kde je pracovná sila lacnejšia, napríklad do Rumunska či Maďarska. Spoločnosť SE Bordnetze – Slovakia v minulom roku prehĺbila stratu z roku 2015. Keď skončila so stratou 1,579 milióna eur. Tržby firmy klesli medziročne takmer o pätinu na 41,06 milióna eur. Ešte v roku 2015 boli tržby spoločnosti takmer 50 miliónov eur. No už vtedy firma vytvorila namiesto zisku stratu niečo vyše 376-tisíc eur. Najlepšie sa firme darilo v roku 2011, keď jej tržby boli okolo 155,2 milióna eur a zisk vyše 3,5 milióna eur. Odvtedy tržby aj zisk klesali s výnimkou roka 2014. Vtedy sa zisk opäť vyšplhal na 3 milióny eur, celkové tržby však pokračovali v prepade. Spoločnosť SE Bordnetze vznikla v roku 2006 vstupom japonských spoločností Sumitomo Electric Industries, Ltd. a Sumitomo Wiring Systems, Ltd. do závodu Volkswagen Elektrické Systémy. Ten tu vyrástol v roku 1996 na mieste skladového areálu v Dolných Krškanoch pri Nitre. Spoločnosť je v rámci elektrotechnického odvetvia významným producentom káblových zväzkov na Slovensku. K zákazníkom firmy patria výrobcovia automobilov značky Audi a Porsche. Centrála slovenskej pobočky firmy sídli v Nemecku. Závody má v Európe aj v Poľsku, Česku, Bulharsku, Ukrajine, Belgicku a Španielsku.

Zdroj: Pravda, 15. októbra 2017

V roku 2017 sa zvýšil počet živnostníkov

Na Slovensku bolo ku koncu roka 2017 aktuálne evidovaných 350 185 živností s rôznym zameraním, pričom len v tomto roku si Slováci vybavili 28 478 živnostenských oprávnení, kým v roku 2016 to bolo 20 089. Z toho najviac živností si Slováci zakladali v roku 2017 v odbore stavebníctva. Išlo konkrétne o živnosti typu „Príprava stavenísk“ či „Zemné práce“, kde medziročne pribudla viac ako tisícka živností v oboch prípadoch. Išlo o rekordné nárasty. Zanalyzovali dáta od roku 1990. Spôsobené to bolo pravdepodobne veľmi dobrým stavom ekonomiky Slovenska a s tým súvisiacou nízkou mierou nezamestnanosti. Najviac živnostenských oprávnení od roku 1990 evidovali v oblasti sprostredkovania nešpecializovaného veľkoobchodu. V tomto segmente podnikalo 19 458 živnostníkov. Za veľkoobchodom v celkovom súčte, len s malým rozdielom, nasledoval segment ostatného maloobchodu v nešpecializovaných predajniach, kde evidovali 18 717 zaregistrovaných živností.

Zdroj: Pravda, 12. decembra 2017

Hospodárenie Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti

V roku 2017 dosiahla Západoslovenská vodárenská spoločnosť v Nitre napriek náročným úlohám vyplývajúcim pre ZsVS z viacerých zásadných zmien v oblasti regulácie sieťových odvetví, spoločnosť splnila stanovené ciele a kontinuálne sa rozvíjala najmä v kvalite poskytovaných služieb. V roku 2017 sa jej podarilo dosiahnuť pozitívny hospodársky výsledok. Zisk po zdanení je na úrovni 1 032,4 tisíc eur. K priaznivému hospodáreniu spoločnosti prispeli dosiahnuté výnosy, ktoré medziročne

vzrástli o 4,3 milióna eur (6,6 %) na 70,2 miliónov eur. Najväčší vplyv na výnosy mali regulované tržby z tzv. „vodného a stočného“. Ich úroveň dosiahla 82 -percentný podiel celkových výnosov, čo je takmer 57,5 miliónov eur. Prijímaním racionalizačných opatrení zaznamenali výraznú úsporu v porovnaní s ročným plánom (približne 600 tisíc eur). Celkové náklady spoločnosti tak dosiahli 69,1 miliónov eur. Pozitívnu bilanciu zaznamenali v náraste odberných miest, v objeme dodanej ako i odkanalizovanej vody. Tento trend prispel k finančno-ekonomickej kondícii spoločnosti, ale aj k rozvoju regiónu, zvyšovaniu životnej úrovne obyvateľstva a k efektívnejšej prevádzke vodohospodárskej infraštruktúry. Spoločnosť koncom roka 2017 zabezpečovala nepretržitú dodávku pitnej vody pre viac ako 199,6-tisíc odberných miest, čo bolo v porovnaní s rokom 2016 nárast o 2,9 tisíc odberných miest (1,5 %). Pre 66,7-tisíc odberných miest odvieďli a vyčistili odpadovú vodu, čo predstavovalo v medziročnom porovnaní zvýšenie o 2,5 tisíc, čo predstavuje 3,9 %. V priebehu roka 2017 zákazníkom dodali 32,1 miliónov m³ pitnej vody. Následne sme odvieďli a vyčistili 27,1 miliónov m³ odpadovej vody. V medziročnom porovnaní zaznamenali nárast celkového realizovaného objemu o 2,7 milióna m³, čo je zvýšenie o 4,8 %. Aj napriek rastúcim objemom realizovanej pitnej, resp. odpadovej vody, najväčší dôraz kladli na zvyšovanie kvality poskytovaných služieb, spĺňajúcich prísne štandardy platnej legislatívy. V záujme ich dodržania vykonali laboratóriá vyše 282 tisíc skúšok odobratých vzoriek pitnej a odpadovej vody. Spoločnosť zastupovala záujmy 507 akcionárov. Ku koncu roka 2017 spravovali 5 696 km vodovodnej a 1 748 km kanalizačnej siete so 42 čistiarňami odpadových vôd v 11 okresoch Slovenska. V spoločnosti bolo zamestnaných 1 542 kvalifikovaných zamestnancov, rozdelených do 8 organizačných zložiek a 7 zákazníckych centier. Títo zabezpečili plynulý výkon regulovaných činností pre viac ako 900 tisíc občanov. V investičnej výstavbe sa sústredili na dobudovanie vodárenskej sústavy spoločnosti, na rekonštrukcie v záujme udržania dlhodobej prevádzkyschopnosti a investície smerujúce k optimalizácii prevádzkových nákladov. V roku 2018 zrealizovali investičné akcie za 37,3 milióna eur. Najvyššiu pozornosť venovali projektom financovaným z Operačného programu Životné prostredie. Na nich sa preinvestovalo viac ako 27 miliónov eur. Podiel spolufinancovania vlastnými zdrojmi spoločnosti dosiahol pri týchto projektoch 8,2 miliónov eur. Ukončili 16 projektov - Čistiareň odpadových vôd Sever – 2. fáza, Ochrana objektov – SpS a OZ, Rozšírenie vodovodu a kanalizácie v Dunajskej Strede, Výmena strojne stieraných česiel na ČOV Kútniky a PČS Povodská, Obnova a doplnenie vodárenského dispečingu OZ Komárno, Odvedenie a čistenie odpadových vôd Aglomerácia Podlužany“, „Rekonštrukcia vodovodu na Dolnohorskej ul. v Nitre“ či „Dobudovanie kanalizácie Horné Krškany - Nitra“. Na projektoch financovaných z vlastných zdrojov spoločnosti bolo v priebehu roka 2017 preinvestovaných viac ako 10,3 miliónov eur. Z nich stavby za 1,6 miliónov eur zrealizovali odštepne závody spoločnosti vo vlastnej réžii. Začala sa realizácia ďalších 91 projektov v hodnote 13,2 miliónov eur. Z tohto počtu do konca r. 2017 ukončili 52 projektov za 5 miliónov eur. Začaté projekty súviseli s rekonštrukciou a dobudovaním vodovodného, resp. kanalizačného potrubia a objektov ČOV.

Zdroj: doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc., predseda predstavenstva Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s.

5.2 Potravinárstvo

Lyra Chocolate podpísala zmluvu s kmeňom Shuarov z Ekvádoru

Nitriansky výrobca čokolády Lyra Chocolate začal od utorka **7. februára 2017** spolupracovať s indiánskym kmeňom Shuarov z Ekvádoru. Zástupca spoločnosti **Karol Stýblo** podpísal zmluvu o spolupráci so zástupcom ekvádorského regiónu Taisha. Bola to vôbec prvá medzinárodná zmluva, ktorú zástupca tohto regiónu kedy podpísal. Na Slovensku žijú ľudia, ktorí dokážu uspieť v rôznych oblastiach. Spolupráca s ekvádorskými farmármi je podľa majiteľa firmy Lyra Chocolate **Karola Stýbla** zároveň sociálnym projektom nitrianskych podnikateľov v tejto oblasti. Región Taisha je regiónom v srdci pralesa a má rozlohu asi 200 štvorcových kilometrov. Žije v ňom kmeň Shuarov, s ktorými vytvárame istý druh spoločnej firmy. Zo strany Lyry Chocolate ide o podporu a odovzdávanie know-how v oblasti spracovania a poľnohospodárstva, v oblasti fermentácie a sušenia kakaových bôbov.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Budúcnosť pekárstva na Slovensku bola ohrozená

V stredu **15. marca 2017** sa na Valnom zhromaždení stretli v Nitre členovia Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov. Tvrdili, že budúcnosť pekárstva na Slovensku je podľa slovenských pekárov ohrozená. Spotreba chleba klesá a zastúpenie slovenských pekárskych výrobkov v obchodoch je v porovnaní so zahraničím veľmi nízke. Nízky je aj záujem mladých ľudí o túto profesiu. Na nepriaznivú situáciu v odvetví pekárstva upozornili zástupcovia firiem v Nitre na valnom zhromaždení Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov (SZPCC). Podľa prieskumov Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory bolo ku koncu minulého roka v obchodnej sieti len 54 % chleba a 53 % pečiva, ktoré pochádzalo od slovenských pekárov, pričom celkovo potraviny zo Slovenska boli v obchodoch zastúpené len v podiele 39,91 %. „Situácia sa vyvíja veľmi zle. Ak sa dostaneme pod hranicu 25 % našej pekárskej produkcie, nebude pre nás rentabilné vyrábať a skončíme. V obchodoch tak časom nájdeme najmä tovar zo zahraničia,“ upozornil predseda predstavenstva SZPCC Milan Čulen. Kým v roku 1990 dosahovala spotreba chleba na Slovensku 50 kilogramov na obyvateľa ročne, v roku 2015 to bolo už len 35 kilogramov. Problémom bol aj nízky záujem o túto profesiu v strednom odbornom školstve. Na slovenskom trhu podniká 750 pekárov, cukrárov a cestovinárov, z toho len zhruba 250 z nich je zapojených do aktivít aspoň jedného zo štyroch pekárskych združení, ktoré na Slovensku v súčasnosti aktívne pôsobia. Ide o Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov, Cech pekárov a cukrárov regiónu západného Slovenska.

Zdroj: webnoviny

Spoločnosť ALFARENT obchoduje s nápojmi

Firma ALFARENT spol. s r. o. bola založená v roku 1993. V roku 2014 bola prevzatá spoločnosťou HURBAN trade s.r.o. Hlavnou činnosťou spoločnosti je výroba nealkoholických nápojov a distribúcia piva, alkoholických a nealkoholických nápojov. Výrobky plnia do veľkospotrebitel'ských obalov, do 50 l KEG sudov, mimo sezóny aj do 30 l KEG sudov. Výhodou týchto spotrebitel'ských obalov je ich návratnosť, čím sa nespôsobuje znečisťovanie životného prostredia a nie nevznikajú problémy s ich odstraňovaním. Väčšinou spolupracovali s veľkoodberateľmi, ktorí tieto výrobky poskytujú maloodberateľom. V regióne Nitra a Banská Bystrica zabezpečujú rozvoz na prevádzky. Firma Alfarent spol. s r. o. sa okrem toho zaoberá aj distribúciou a predajom českého a slovenského piva, sudových a flaškových nealkoholických nápojov, sirupov do POST MIX-u, alkoholu, cigariet a kávy. Do svojich výrobkov spoločnosť pridáva iba prírodný kryštálový cukor, nepoužíva žiadne umelé sladidlá, farbivá, fruktózu ani glukózovo fruktózový sirup.

Zdroj: www.alfarent.sk

5.3 Doprava

Problémy s parkovaním na sídliskách

Chodníky obsadené autami, medzi ktorými kľúčujú starí, mladí, aj mamičky s kočíkmi. Pre šoférov boli chodníky nielen večer, ale aj cez deň jediná možnosť, ako na sídliskách či v hustej bytovej zástavbe zaparkovať. Podľa súčasných predpisov mohlo auto na chodníku stáť vtedy, ak to povoľovala dopravná značka, alebo ak vodič nechá po zaparkovaní voľnú šírku chodníka najmenej 1,5 metra. Mesto malo pôvodne zámer vybudovať parkovacie domy. Súkromní investori oslovili občanov a vyzvali ich na združenie finančných prostriedkov. Majitelia automobilov však o túto možnosť neprejavili záujem, pretože preferovali státie priamo pred svojimi domami. Na výstavbu z vlastných zdrojov mesto nemalo financie. Problémy s parkovaním riešila komisia pre dopravu, životné prostredie, verejnoprospešné služby a verejný poriadok. Koncepciou parkovania na sídliskách, ktoré je na viacerých uliciach problémové, sa v lete 2016 začala zaoberať pracovná skupina mesta, v ktorej boli i traja členovia spomínanej komisie. Zmeny priniesli zákaz parkovania na sídliskách pre nákladné automobily. Riešenie prehrážok pri parkovaní mala v kompetencii mestská polícia, ktorá sa pritom riadila VZN o statickej doprave, ktoré stanovuje pravidlá a podmienky na parkovanie a odstavovanie vozidiel v obytných zónach. Na mestskom zastupiteľstve bolo prijaté uznesenie - Návrh systémových opatrení pre zavedenie regulácie parkovania v obytných súboroch Klokočina, Diely, Čermáň, Chrenová. Uznesením bolo prijatých šesť opatrení potrebných na zavedenie regulácie parkovania. Pod bodom 5. bolo schválené opatrenie - Regulácia parkovania vozidiel v obytných súboroch zavedením rezidentského parkovacieho systému podľa trvalého pobytu obyvateľov.

Zdroj: teraz.sk

Komplikovaná dopravná situácia v Nitre

Doprava v Nitre sa v priebehu roka aj v dôsledku výstavby automobilky Jaguar Land Rover, komplikovala. Nepriaznivá situácia bola v centre mesta, ale aj na prístupových cestách na veľké sídliská. Upozorňovali na to viacerí mestskí poslanci, podľa ktorých by sa do riešenia zložitého stavu mali zapojiť aj štátne a krajské inštitúcie. Kolóny áut a dopravné zápchy sa tvorili práve na komunikáciách, ktorých správcom je štát alebo Nitriansky samosprávny kraj. Mestský poslanec **Milan Burda** preto verejne vyzval predsedu NSK **Milana Belicu**, aby sa kraj začal vážne zaoberať situáciou na križovatkách Hlohovskej cesty s Rastislavovou a Trnavskou ulicou. Išlo o komunikácie II. a III. triedy, ktorých správcom je práve kraj. „Iniciovali sme stretnutie vedenia mesta so zástupcami NSK, ale efekt bol slabý, preto by som chcel vyzvať verejne pána Belicu, aby aspoň zadal odboru dopravy NSK, nech sa seriózne začne zaoberať týmito križovatkami. Doprava aj v súvislosti s investíciou automobilky Jaguar bude narastať. Bolo by dobré, keby v kraji vyčlenili peniaze aspoň na projektovú dokumentáciu a nech naplánujú výstavbu týchto dvoch križovatiek na budúci rok, nech sa tým niekto začne konečne zaoberať, lebo to je ako hádzanie hrachu na stenu,“ povedal Burda. Hovorkyňa predsedu NSK **Olga Prekopová** v reakcii na verejnú výzvu nitrianskeho mestského poslanca pripomenula, že Belica sa vždy zasadzoval o optimálne riešenie dopravnej situácie na cestách II. a III. triedy v územnej pôsobnosti NSK. Potvrdzoval to tiež fakt,

že kraj v súčasnosti plánoval na riešenie cestnej infraštruktúry vynaložiť viac ako 18 miliónov eur. Cestu spájajúcu Nitru s Hlohovcom Nitriansky kraj spolu s Trnavským samosprávnym krajom už dlhodobo žiadajú preradiť do kategórie ciest 1. triedy. Po vybudovaní rýchlostnej komunikácie R1 a výstavby diaľnice D1 totiž táto cesta stratila charakter cesty II. triedy aj z hľadiska štandardných parametrov všeobecne platných v EÚ. Pokiaľ sa tak nestane, nie je predpoklad výrazného zlepšenia dopravnej situácie na tejto komunikácii. Požiadavka na preradenie Hlohovskej cesty bola podaná prvýkrát už v roku 2006, o preradenie kraj opätovne žiadal aj v roku 2013. O dopravnej situácii na križovatkách Hlohovskej cesty s Rastislavovou a Trnavskou ulicou sa hovorilo aj 10. februára na pracovnom stretnutí predstaviteľov NSK a mesta Nitra. K jednoznačnému riešeniu dopravnej situácie na vstupe do Nitry v smere od Hlohovca zo stretnutia nedošlo.

Zdroj: TASR

Kolóny automobilov v smere od Dražoviec pri priemyselnom parku Sever

Zložitá situácia nastala aj na komunikácii v smere od Dražoviec do Nitry, kde sa od jesene 2016 začali tvoriť 5 km kolóny automobilov. Plynulosť premávky brzdila okružná križovatka pri priemyselnom parku Sever. Najhoršími dňami bývali pondelky. Vtedy sa autá zastavili už na ceste medzi Čakajovcami a Dražovcami a čakali v 3-kilometrovej kolóne aj 30 minút. Dôvodom bolo, že vodiči prichádzajúci v smere od Dražoviec museli dávať prednosť v kruhovej križovatke autám prichádzajúcim od Nitry. Informácie o dopravnej zápche boli zverejňované aj v dopravnom servise na vlnách Rádia Slovensko. Od pondelka **6. marca 2017** premávku prvýkrát riadili príslušníci dopravnej polície.

Zdroj: TASR

Otvorili diaľničný privádzač z R1

V utorok **28. marca 2017** o 11.00 h v Nitre – Mlynárčiach sa uskutočnilo slávnostné

otvorenie novovybudovaného napojenia – privádzača z R1 do priemyselnej zóny Nitra – Mlynárce (na slepom výjazde z kruhového objazdu v smere z Bratislavy do Nitry). Stavba privádzača, ktorá bude slávnostne uvedená do užívania, podstatne zlepši dopravnú situáciu a bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie v blízkosti existujúcich komunikácií. Na plnohodnotné napojenie priemyselnej zóny na R1

bolo potrebné vybudovať most cez rýchlostnú cestu a napojenie na R1 z druhej strany (v smere z Bratislavy na Banskú Bystricu). Dielo výrazne odľahčí cestu I. triedy v smere Nitra - Topoľčany, ktorú doteraz využívala všetka doprava, smerujúca do

priemyselného parku Nitra – Sever a v čase dopravnej špičky a striedania pracovných smien vznikali často dopravné kolapsy, nehody a kolóny. Na slávnostnom strihaní pásky sa zúčastnili okrem iných i primátor Nitry **Jozef Dvonč** i predseda NSK **Milan Belica**.

Zdroj: vlastný text aj fotografie kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 50/2017

Vlakové spojenie s Prahou od 1. apríla každý deň

Spoločnosť ARRIVA pridala od **1. apríla 2017** pridať nové spojenia pre mimoriadny záujem o túto linku. Doposiaľ jazdil expresný vlak len počas piatkov, sobôt a nedeľ. A tak od tohto dátumu jazdili vlaky na trase Nitra – Trenčín – Olomouc – Praha jazdiť každý deň. V piatok, sobotu a v nedeľu jazdia až dvakrát denne. Najväčší záujem bol o piatkové a nedeľné spoje, preto sa od apríla zdvojnásobila kapacita popoludňajšieho vlaku z Prahy do Nitry a nedeľného vlaku, ktorý jazdí popoludní opačným smerom. Pôvodná kapacita bola 120 miest na sedenie, po novom mali cestujúci k dispozícii 240 sedadiel. Na všetkých linkách jazdia dieselové vlaky typu 845. Vlak na tejto trase začal

premávať v decembri 2016, bolo to prvé vlakové spojenie Nitry s Prahou v histórii. ARRIVA je európskym poskytovateľom transportných služieb a je členom skupiny nemeckej štátnej spoločnosti Deutsche Bahn. Na európskom trhu pôsobí v 14 krajinách, kde prevádzkuje auto-busovú, železničnú a lodnú dopravu. Na Slovensku pôsobí od roku 2008 a je tu najväčším súkromným auto-busovým dopravcom. Pôsobí v Nitrianskom, Košickom, Žilinskom a Trnavskom kraji, kde zabezpečuje mestskú, prímestskú, diaľkovú, zahraničnú a komerčnú autobusovú dopravu. V roku 2016 vstúpila spoločnosť aj na trh vlakovej dopravy na Slovensku.

Zdroj: nasadoprava.sk

Druhá etapa rekonštrukcie Autobusovej stanice v Nitre

V sobotu **22. apríla 2017** sa začala druhá etapa komplexnej rekonštrukcie nástupíšť C a D. Rekonštrukcia sa týkala nástupíšť číslo 13 až 20, ktoré boli dočasne premiestnené na odstavnú plochu mestskej autobusovej dopravy smerom k železničnej stanici za reštauráciou Pelikán. Číslovanie nástupíšť na odstavnej ploche zostalo zachované.

Rekonštrukcia prebiehala počas plnej prevádzky autobusovej stanice. Prvú etapu modernizácie autobusovej stanice v Nitre ukončila spoločnosť v októbri 2016. V rámci prvej etapy boli kompletne zrekonštruované dve prestrešenia, pod ktorými sa nachádza osem nástupíšť. Do nových priestorov sa presunuli všetky spoje, ktoré využívali dočasné nástupišťá od čísla 21 do 30. Novinkou budú elektronické tabule, prostredníctvom ktorých boli cestujúci informovaní nielen o odchodoch a príchodoch autobusov a ich prípadnom meškaní, ale aj o aktuálnych

výlukách na trase. Tabule boli on-line aktualizované a synchronizované s webovou stránkou www.cp.sk. Obsahovali údaje o cieľovej stanici jednotlivých spojov, o čase ich odchodu, číslo nástupišťa, na ktorom bude autobus pristavený, oznamy a aktuálny čas. Komplexná rekonštrukcia nitrianskej autobusovej stanice, ktorá je v prevádzke od roku 1978, sa začala pred vyše dvoma rokmi. Celkové náklady na rekonštrukciu stanice by mali dosiahnuť dva milióny eur. Cieľom je vybudovať stanicu na úrovni európskych štandardov.

Zdroj: László Ivan, generálny riaditeľ spoločnosti ARRIVA na Slovensku

Zmeny v parkovaní na sídliskách

Od **1. júna 2017** pripravilo mesto zmenu organizácie dopravy v obytných súboroch Klokočina a Diely. Týkalo sa to parkovania dodávkových a nákladných vozidiel, ktorých dĺžka presahuje 5m. Tieto vozidlá v čase od 18.00 h do 8.00 h nemôžu stáť pred obytnými domami a na vnútorných sídliskových komunikáciách. Pre tieto vozidlá vyčlenili parkovacie miesta na Hviezdoslavovej triede, Kmeťovej ulici a Dolnočermánskej ulici. Táto zmena organizácie bola vyznačená dopravným značením. Pripravené boli aj ďalšie zmeny organizácie dopravy a to: rozšírenie zóny zákazu s dopravným obmedzením – Zóna zákazu stáť sa rozširuje o časť miestnej komunikácie Štúrova po križovatku s miestnymi komunikáciami Párovská, Hollého; spoplatnenie miestnych komunikácií Osvaldova, Krátka a Bernoláková, Krátka formou parkovacích kariet a SMS; pripravili zjednosmernenie časti miestnej komunikácie Novomeského - od Baničovej ulici k zjednosmernenej Novomeského ulici (horná časť). Dôvodom bolo zlegalizovanie parkovania a rozšírenie počtu parkovacích miest – šikmé parkovanie; mesto zabezpečilo prevádzkovanie určeného parkoviska, na ktoré sa odvážali nepojazdné vozidlá. Náklady spojené z odvozom nepojazdných vozidiel a ich uložením si mesto vymáhalo od vlastníkov týchto vozidiel.

Zdroj: Mestský úrad v Nitre

Strabag začal s výstavbou terminálu intermodálnej prepravy

Spoločnosť Strabag, s. r. o., Bratislava začala od utorka **18. apríla 2017** s výstavbou Terminálu intermodálnej prepravy (TIP) v Lužiankach pri Nitre. Firma prevzala 18. apríla stavenisko od Železníc Slovenskej republiky (ŽSR). Hodnota diela podľa uzatvorenej zmluvy predstavoval 51,8 milióna eur bez DPH. Terminál intermodálnej prepravy Lužianky bol napojený na nadradenú diaľničnú infraštruktúru (rýchlostnú komunikáciu R1) a železničnú sieť s pripojením do železničnej stanice Lužianky. Prevádzku zabezpečovali ŽSR vlastnými kapacitami. Pozostávať bude z troch samostatne funkčných celkov, kontajnerového prekladiska, expedičného koľajiska a skladu hotových výrobkov. V termináli budú poskytované základné služby súvisiace s manipuláciou, prekládkou a skladovaním intermodálnych prepravných jednotiek. Zároveň budú poskytované aj služby opravy a čistenia týchto jednotiek, ako aj služby distribúcie hotových výrobkov železničnou dopravou a skladovania hotových výrobkov. TIP Lužianky bude financovaný z vlastných zdrojov ŽSR.

Zdroj: Martina Pavliková, hovorkyňa Železníc SR

Mesto Nitra začalo budovať záchytné parkoviská

Mesto Nitra sa začiatkom roka 2017 rozhodlo, že bude motivovať vodičov, aby so svojimi autami nevchádzali do centra mesta, ale odstavovali ich na záchytných parkoviskách. Vytvorené boli tri veľké odstavné plochy, na ktorých si majitelia áut mohli zaparkovať autá na celý deň, za zvýhodnenú cenu parkovného. Jedno parkovisko sa nachádzalo pri Atletickom štadióne na sídlisku Chrenová, na vstupe do mesta v smere od Banskej Bystrice. Ďalšie sa nachádzalo na Štúrovej ulici, pri vjazde do Nitry od

Bratislavy. Primátor Nitry **Jozef Dvonč** informoval, že vedenie mesta chce predísť tomu, aby všetky autá vchádzali do centra mesta. Cieľom je donútiť vodičov, aby svoje automobily odparkovali záchytných parkoviskách a z nich pokračovali mestskou autobusovou dopravou, prípadne zdieľanými bicyklami. Na opravu parkoviska na Štúrovej ulici mesto investovalo financie z Integrovaného regionálneho operačného programu vo výške 160 000 eur. V projekte sa

počítalo okrem rekonštrukcie plochy parkoviska aj s vybudovaním prístrešku pre cestujúcich MAD, s osadením lavičiek, stojanov na bicykle, inštalovaním odpadkových nádob a dopravného značenia.

Zdroj: *nitra.sk*

Cyklobus premával v Nitre už siedmy rok

Pekné počasie lákalo aj tohto roku stále viac ľudí do prírody či na prechádzky. Pri preprave z miesta na miesto mohli využiť aj mestský cyklobus, ktorý tohtoročnú sezónu začal **14. apríla 2017**. Cyklobusom sa mohli ľudia odvieť do Mestského parku alebo na Zobor. Cyklobus premával v Nitre už siedmy rok. Za bicykel sa neplatil žiadny poplatok navyše. Na linke aj naďalej platila bežná tarifa v Mestekerej autobusovej dopravy (MAD).

Zdroj: *arriva.sk*

ARRIVA posilnila priame vlakové spojenie Nitry s Prahou

Zatiaľ čo doteraz končili niektoré vlaky v Trenčíne, od **11. júna 2017** začali jazdiť všetky až do Nitry. Dopravná spoločnosť ARRIVA sa rozhodla pravidelne posilniť piatkový popoludňajší vlak do Nitry a nedeľný popoludňajší spoja do Prahy. Tieto spoje patria k najžiadanejším, spoločnosť preto ich kapacitu zdvojnásobila pomocou spájania súprav. Všetky vlaky na linke Nitra – Trenčín – Uherské Hradištie – Praha po novom

zastavovali aj v stanici Nemšová. Ranné vlaky z Nitry do Prahy a popoludňajšie z Prahy do Nitry podľa nového cestovného poriadku premávali raz denne. Ranný vlak z Prahy do Nitry začal premávať po novom iba v piatok a sobotu, doteraz jazdil aj v nedeľu. Premával až do Nitry, doposiaľ končil v Trenčíne. Popoludňajší vlak z Nitry do Prahy premával len v sobotu a nedeľu, doteraz jazdil aj v piatok. Expresný vlak ARRIVA začal ako prvý v histórii zabezpečovať priame spojenie medzi Nitrou a Prahou na trase Nitra – Trenčín – Olomouc – Praha v polovici decembra 2016.

Zdroj: arriva.sk

Nová služba zdieľaných bicyklov BIKESHARING

Dňa **28. júla 2017** spustil službu zdieľania bicyklov v Nitre prevádzkovateľ mestskej autobusovej dopravy - spoločnosť ARRIVA Nitra, a.s. Dopravca začal službu bike-sharing so 70 bicyklami, ktoré sú umiestnené na siedmich stanovištiach – pri zmodernizovanej časti autobusovej stanice, pri budove pošty na Svätoplukovom námestí, na Triede Andreja Hlinku pri Centro Nitra, na Župnom námestí, pri študentskom domove SPU Mladosť, v mestskom parku a pri Chrenovskom moste. Jednotlivé stojiská dalo vybudovať mesto Nitra, ktoré za ne zaplatilo takmer 28 000 eur bez DPH. Súčasťou stojísk sú inteligentné lavičky s možnosťou solárneho nabíjania, je tam wi-fi zóna a poskytuje možnosť dobiť si vlastný mobil či ďalšie zariadenie. Cena jednej lavičky je 3300 eur. Zdieľané bicykle môžu záujemcovia využívať sezónne, pokiaľ to počasie dovoľí. V tomto roku bol bike-sharing k dispozícii 24 hodín denne do konca novembra. V nasledujúcom roku plánoval dopravca obnoviť službu zdieľania bicyklov v marci.

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 51/2017

Uzávierka križovatky Nitra – Sever na rýchlostnej ceste R1A

Uzávierka križovatky Nitra – Sever na rýchlostnej ceste R1A skomplikovala od pondelka **18. septembra 2017** dopravnú situáciu v okolí priemyselného parku Sever. Už od skorých ranných hodín sa v smere od Čakajoviec a Dražoviec tvorili kolóny automobilov smerujúcich do Nitry a priemyselného parku. Cesta bola zapchatá v oboch pruhoch od kruhového objazdu pod Zoborom po kruhový objazd pri priemyselnom parku. Kolóny áut stáli aj na severnom obchvate od Kyneku a Lehoty, pretože sa nedalo pokračovať v jazde smerom na Šindolku. Cesta do centra Nitry v smere od Dražoviec trvala 60 až 80 minút. V minulosti sa táto trasa dala prejsť za 15 minút! Ľudia hromžili na vzniknutú situáciu, pretože meškali s príchodom do práce, pacienti meškali na vyšetrenia k lekárom, školáci nestíhali načas prísť na vyučovanie. Nepomáhalo ani to, že dopravu na okružnej križovatke s miestnou komunikáciou Dolné Hony na ceste I/64 riadili policajti. V priebehu dopoludnia sa situácia na ceste upokojila. Uzávierka

križovatky súvisela so stavebnými prácami v strategickom parku Jaguar Land Rover. Jedinou prístupovou cestou do priemyselného parku sa tak stal zjazd z okružnej križovatky na ceste I/64 medzi Nitrou a Dražovcami. Táto križovatka je zároveň jedným z hlavných vstupov/výstupov do krajského mesta v smere od Topolčian. Krajský dopravný inšpektorát v Nitre žiadal vodičov, aby rešpektovali pokyny príslušníkov Policajného zboru, ktorí sa intenzívne podieľali na bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky v tomto úseku. Uzávierka sa skončila **15. novembra 2017** o polnoci. Musíme podotknúť, že komplikovaná situácia bola na tejto ceste už od septembra 2016. Menšie kolóny sa začali tvoriť od novembra 2016, no táto situácia už bola neúnosná.

Zdroj: Renáta Čuháková, krajská policajná hovorkyňa

Dopravnému podniku ARRIVA chýbali vodiči

Dopravný podnik ARRIVA Nitra, a.s., v priebehu celého roka 2017 zápasil s nedostatkom vodičov autobusov. Problém trval od začiatku júna a v septembri dospel do štádia, že prepravca nebol v plnej miere schopný dodržiavať grafikon mestskej autobusovej dopravy. Za volant si pre nízke mzdové ohodnotenie odmietali sadnúť i nezamestnaní, keďže základná sadzba platového ohodnotenia dosahovala 500 až 550 eur v čistom, čo bolo pre mužov – živiteľov rodín, skutočne málo. Autobusy premávali nepravidelne, výnimkou nebolo vynechávanie spojov. Mesto Nitra spolu s dopravným podnikom preto prišli s dočasným riešením. Na zasadnutí mestského zastupiteľstva vo štvrtok 12. októbra 2017 odsúhlasili náhradný grafikon mestskej hromadnej dopravy, v ktorom sa preriedil počet spojov pri niektorých linkách až o 40 percent. Vlna nespokojnosti zo strany cestujúcej verejnosti však bola oprávnená. Bolo to logické, pretože ARRIVA ako dopravca nedodržiavala to, čo bolo dohodnuté a čo mala v zmluvne pre mesto zabezpečiť. Mesto prijalo viaceré opatrenia ešte v lete. Tým posledným bol súhlas so zvýšením platov vodičov o 145 eur. Všetky opatrenia na vykrytie spojov v nitrianskej mestskej hromadnej doprave mali mať iba dočasný charakter. ARRIVA začala s náborom nových pracovníkov. V štádiu zaškoľovania v októbri mali 15 až 20 vodičov zo Slovenska a k nim pribudlo ďalších 19 šoférov z Ukrajiny. Ich zaučenie trvalo šesť mesiacov.

Zdroj: teraz.sk

5.4 Výstavníctvo

Na výstavisku Agrokomplex výstava fretiek

Nitra už v minulosti hostila rôzne zaujímavé i menej tradičné výstavy. No takúto sme tu predsa len ešte nemali. Pod Zoborom sa tentokrát zišli chovatelia fretiek, nielen zo Slovenska. Prvá medzinárodná nitrianska výstava fretiek sa konala v sobotu **14. januára 2017** v priestoroch Strednej odbornej školy veterinárnej v Nitre. Podujatie bude prebiehať v čase od 8. hodiny do 17.00 hodiny. Fretky súťažili vo viacerých kategóriách. Samičky aj samci sa uchádzali o titul najlepšia mladá samica/samec, najlepšia dospelá samica/samec a najlepšia kastrovaná samica/samec. Medzi doplnkové kategórie patrila súťaž o najkrajší pár, najkrajšiu angoru, najkrajšiu fretku bez angora génu, najlepšiu fretku – tmavé farby a svetlé farby, najlepšiu handicapovanú fretku a nechýba kategória najlepšia fretka výstavy. Výstavu pripravili v spolupráci so Slovenským klubom chovateľov fretiek.

Zdroj: nitra24.sk

Agrokomplex sa stal národným výstaviskom

Agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik pripravil v roku 2017 viaceré novinky. Rekonštruovať ide letný amfiteáter, ktorý sa po opravách využívať celoročne a nielen v čase výstav. Rozpočet na rekonštrukciu je vo výške 430 000 eur a financovať ho budeme z vlastných zdrojov. Pri ďalších investičných akciách potrebovali pomoc Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SROV. Počas víkendov v čase mimo výstav sprístupnili aj areál Slovenského poľnohospodárskeho múzea. Nitrania a návštevníci mesta mohli jeho rozsiahle zelené plochy využívať na oddych a rekreáciu. Zámerom výstaviska bola aj rekonštrukcia klasicistického kaštieľa v Malante, na ktorú získali peniaze od rezortu pôdohospodárstva. Ich zámerom bolo, aby slúžil na reprezentačné účely. V rámci strojárskoho veľtrhu sa po novom konala aj výstava ELOSYS, ktorá bola zameraná na elektrotechnický priemysel. Cieľom spojenia týchto dvoch výstav bola snaha vytvoriť atraktívne priemyselné podujatie. Zmenená bola aj koncepcia hlavnej výstavy Agrokomplex 2017, kde popracovali na odborných podujatiach, ako aj na sprievodnom programe. V roku 2016 navštívilo nitrianske výstavisko viac ako pol milióna návštevníkov, návštevnosť výstav stúpila o 10 až 15 percent oproti roku 2015. Konalo sa 16 výstav a dvanásťkrát tu boli Farmárske trhy.

Zdroj: TASR

Agrokomplex zmenil názov na Národné výstavisko

Agrokomplex – Výstavníctvo Nitra nedávno zmenil svoje obchodné meno na agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik. Prečo ste sa rozhodli pristúpiť k tejto zmene? Agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik potrebuje zmeniť trendy, ktoré návštevníci a vystavovatelia vnímajú ako nie práve pozitívne. Bude potrebné vykonať mnoho zmien vrátane vnútornej organizácie, kvality poskytovaných služieb a servisu, najmä zlepšiť reputáciu výstaviska v očiach verejnosti. Názov

Agrokomplex – Výstavníctvo Nitra nás sprevádza už od roku 1989 ako príspevková organizácia a neskôr v roku 2008 prišlo k jej zmene právnej formy na štátny podnik, pričom samotný názov sa nezmenil. Nový názov vyjadruje našu pravú podstatu a výnimočnosť. Našou ambíciou je povzniesť výstavisko na európsku úroveň. Riaditeľom štátneho podniku

Agrokomplex bol od augusta 2016 **JUDr. Mário Dinga**. Ten ešte v čase výberového konania, predstavil na Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, aj svoju víziu a stratégiu rozvoja, ktorou chce posunúť Agrokomplex smerom k modernému výstavníctvu 21. storočia. Do nového roka vstúpilo nitrianske výstavisko s novým obchodným názvom. Pôvodný názov Agrokomplex - Výstavníctvo Nitra nieslo nitrianske výstavisko celých 43 rokov. Zmenilo sa aj logo štátneho podniku, farebné kocky, ktoré predstavovali farby výstav, nahradil klas.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 52/2017

Výstava Poľovníctvo a rybárstvo

Na nitrianskom výstavisku sa od **22. – 25. februára 2017** zišli tisícky milovníkov prírody. Počas troch dní výstavy si mohli pozrieť zaujímavosti zo sveta poľovníctva, rybárstva a včelárstva. Nitrianske výstavisko Agrokomplex usporiadalo výstavu pre všetkých nadšencov poľovníctva, rybárstva a včelárstva. Prúdy milovníkov prírody smerovali pod Zobor od 24. do 26. februára. Výstavu Poľovníctvo, rybárstvo a včelárstvo videlo počas troch dní jej trvania 10 646 návštevníkov. Výstava bola rozdelená do troch pavilónov. Na vonkajšej ploche nechýbali stánky s občerstvením. V pavilóne s poľovníckymi potrebami si mohli návštevníci vyskúšať laserovú strelicu, alebo zastríeľať si z luku vrátane inštruktáže. Na svoje si prišli aj rybári. Včelári priniesli svoje najlepšie výrobky od medu, medoviny až po drevené včelárske úle.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Výstava Nábytok a bývanie 2017

Na nitrianskom výstavisku Agrokomplex sa v dňoch **7. - 12. marca 2017** konal 27. ročník veľtrhu nábytku, bytových doplnkov, dizajnu a architektúry Nábytok a bývanie. Výstavu slávnostne otvorili v pavilóne K v utorok 7. marca. Pásku spoločne prestrihli riaditeľ Agrokomplexu **Mário Dinga**, poslanec NR SR **Anton Hrnka**, vedúci služobného úradu ministerstva pôdohospodárstva Jaroslav Regec a prezident Zväzu spracovateľov dreva SR **Igor Patráš**. Výstava Nábytok a bývanie v Nitre je 27 rokov úspešnou výstavou. To je naozaj fenomén. V stredoeurópskom regióne takú spotrebiteľskú výstavu majú len v Poľsku, ale nie je v Česku, ani Maďarsku dokonca ani v Rakúsku. V Nitre patrí k najsilnejším výstavám. Výstava bola na 24-tisíc metroch² plochy, exponáty boli umiestnené v 13 pavilónoch. S príhovorom vystúpil aj nitriansky primátor **Jozef Dvonč**. Vystavovali firmy zo siedmich krajín. Najexotickejším bol vystavovateľ z Pakistanu, ktorý prišiel do Nitry prezentovať bytové doplnky ako lampy a rôzne sošky. Súčasťou

veľtrhu je aj Fórum dizajnu, kde svoje diela predstavili mladí, ale i skúsenejší dizajnéri. Najnovšie trendy v oblasti dizajnu a architektúry predstavili vystavovatelia zo Slovenska, z Českej republiky, Maďarska, Poľska, Talianska, Rakúska a Pakistanu. Tohtoročnou nosnou témou veľtrhu Nábytok a bývanie bol Domov s technikou i prírodou, alebo bývanie podľa individuálnych potrieb človeka. Vystavovatelia prezentovali nábytky a doplnky, ktoré korešpondovali s najnovšími technologickými trendmi. Návštevníci mohli vidieť rôzne technologické novinky. Medzi vystavovanými exponátmi bola aj sedačka ovládaná smartfónom a aplikáciou, priamo na smartfóne si vie zákazník nastaviť pozíciu, ktorá mu najviac vyhovuje. Medzinárodný veľtrh si pozrelo od 7. do 12. marca 82 738 návštevníkov.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Na Agrosalóne bola nižšia účasť vystavovateľov

Od utorka **28. marca** do soboty **1. apríla 2017** sa na výstavisku Agrokomplex v Nitre uskutočnila medzinárodná výstava Agrosalón 2017, ktorý poskytol priestor pre viac ako 105 vystavovateľov a spoluvystavovateľov na ploche 16 821 m². Väčšiu časť tvorili poľnohospodárske stroje a mechanizácia. Na veľtrhu sa prezentovali vystavovatelia zo Slovenska, z Českej republiky, Maďarska, Poľska, Nemecka, Rakúska, Bieloruska a Talianska. Novinkou tohto ročníka bola prezentácia historickej poľnohospodárskej techniky, ktorú pripravilo Slovenské poľnohospodárske múzeum. Špecializovaná výstava poľnohospodárskej techniky Agrosalón mala svoju premiéru na nitrianskom výstavisku v roku 2007 a má dvojročnú periodicitu. Tohtoročný šiesty ročník Agrosalónu bol poznačený neúčastou členov Agrionu - Združenia dodávateľov pôdohospodárskej techniky SR na veľtrhu. V porovnaní s predchádzajúcim ročníkom klesol počet vystavovateľov o tretinu. Najúspešnejší vystavovatelia na Agrosalóne získajú Ceny veľtrhu Agrosalón 2017 v piatich kategóriách. Súťaž bola zameraná na exponáty, ktoré boli vystavené na veľtrhu, dosahujú parametre svetovej úrovne alebo určujú trend vývoja v danom odbore. Členovia Agrionu sa obávali, že v súčasnej situácii stratí ocenenie svoju hodnotu. V roku 2016 bolo na Slovensku prihlásených do evidencie 779 nových traktorov. Viac ako štvrtinový podiel na trhu dosiahla značka Zetor, za ňou nasledovali John Deere, Case, New Holland a Deutz – Fahr. Ani jedna nebola na veľtrhu zastúpená prostredníctvom svojho importéra.

Zdroj: TASR

Výstavy Gardenia a Domexpo

V dňoch od **20. do 23. apríla 2017** sa na výstavisku Agrokomplex konal 21. ročník výstavy Gardenia. Tento rok nebola súčasťou tejto jarnej výstavy expozícia Bonsai Slovakia, tak ako sme ju poznali počas uplynulých 19 rokov. Návštevníci mohli namiesto Bonsaia vidieť krásu marockej záhrady Jardin Majorelle. Na výstave sa predstavila aj Botanická záhrada SPU v Nitre. Exotiku priniesol Klub kaktusárov, po pavilónoch lietal živý exotický hmyz, vidno bolo mušle a koraly. Záhradkárom radili odborníci ako sa majú starať o ovocné stromčeky, okresné dreviny a kvety. Sprievodný program sa konal na vonkajšej ploche medzi pavilónmi A a B a v pavilóne F. Súčasťou bola komplexná

stavebná výstava Domexpo, ktorá previedla návštevníkov všetkým čo súvisí s moderným bývaním a kompletnou stavbou domu či renováciou bytu. Vedomosti z praxe a rady na rôzne témy odovzdávali odborníci z Cechu kachliarov Slovenska, podlahárov, strechárov Slovenska, maliarov a Komory kominárov Slovenska.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Medzinárodný strojársky veľtrh

Takmer 660 vystavovateľov a zastúpení firiem z 23 krajín sa prezentovalo na 24. ročníku Medzinárodného strojárkeho veľtrhu, ktorý sa konal v dňoch **23. až 26. mája 2017** na výstavisku Agrokomplex. Takmer 660 vystavovateľov z 23 krajín predstavilo najnovšie stroje, zariadenia, výrobky a nové technológie. Súčasťou veľtrhu boli štyri sprievodné výstavy, 23. ročník medzinárodnej výstavy zvarovania a technológií pre zvarovanie Eurowelding, 23. ročník medzinárodnej výstavy zlievania, hutníctva a metalurgie CAST-EX, 17. ročník medzinárodnej výstavy elektrotechniky, merania a automatizácie EMA a 5. ročník prezentácie výskumných a vývojových pracovísk vysokých škôl a univerzít technického zamerania a konfrontácia ich výstupov s praxou Techforum. Súbežne so strojárskym veľtrhom sa prvýkrát konal medzinárodný veľtrh elektrotechniky, energetiky, elektroniky, osvetlenia a komunikácií ELO SYS, ktorý sa do Nitry presťahoval z výstaviska v Trenčíne. Počas veľtrhu boli na výstavisku udelené i viaceré ocenenia. Významnou súťažou bol „Inovatívny čin roka 2016“, ktorú vyhlásilo Ministerstvo hospodárstva SR s cieľom povzbudiť podnikateľské subjekty i fyzické osoby k inovatívnym aktivitám.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 53/2017

Tri výstavy psov na výstavisku

Tisíccky psov z celého sveta sa počas víkendu **3. a 4. júna 2017** zišli na nitrianskom výstavisku na medzinárodnej výstave psov. Po prvý raz sa na Slovensku uskutočnili počas jedného víkendu súčasne tri CACIB súťaže – President Cup 2017, Grand prix Slovakia Winner show 2017 a Derby Winner show 2017. Na súťažiach sa prezentovalo celkovo 5733 psov z vyše 30 krajín sveta. Výstavu usporiadali podľa výstavného poriadku Medzinárodnej kynologickej federácie (FCI) a Slovenskej kynologickej jednoty (SKJ). Na výstave sa mohli zúčastniť len psy zapísané v plemenných knihách uznaných FCI. Dovezené jedince museli byť zapísané v plemenných knihách SKJ. Podujatie zorganizoval Slovenský poľovnícky zväz, Slovenská kynologická jednota a Medzinárodná kynologická federácia.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 54/2017

Zaujímavý program na Agrokomplexe prilákal rodiny s deťmi

Na Národnom výstavisku agrokomplex sa od štvrtka do nedele 17. – 20. augusta 2017 uskutočnil 44. ročník Medzinárodnej poľnohospodárskej a potravinárskej výstavy

Agrokomplex. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnili predseda vlády **Robert Fico**, exprezident **Ivan Gašparovič**, podpredseda NR SR **Béla Bugár**, ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR **Gabriela Matečná**, predseda NSK **Milan Belica**, primátor Nitry **Jozef Dvonč**, riaditeľ NV agrokomplex **Mário Dinga** a ďalší hostia. Premiér Robert Fico príhovore uviedol, že pred poľnohospodármi stoja v najbližšom období tri výzvy - návrat k závlahovým systémom, otázka spracovania suroviny a dvojaká kvalita potravín na trhoch EÚ. Tohtoročný Agrokomplex sa podľa organizátorov odlišoval od predchádzajúcich ročníkov nebývalým počtom odborných diskusných stolov, aj programom pre celé rodiny. Interaktívny pavilón F bol venovaný expozícii slovenského vidieka v minulosti a dnes. Cieľom bolo spoznávanie Slovenska hravou formou pre deti. Rastlinnú výrobu predstavili výstavných políčkach výstavami Dni poľa a Zelenina, ovocie roka. Najlepšie slovenské potraviny, ocenené Značkou kvality, mohli návštevníci ochutnať v pavilóne M1, kde sa konali aj Farmárske trhy. Tradičné slovenské produkty ponúkla výstava Coop Expo.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Výstava Autosalón – Autoshow

Automobilová výstava Autosalón – Autoshow Nitra otvorila svoje brány na výstavisku AX vo štvrtok **5. októbra 2017**. Celkovo sa prezentuje 220 vystavovateľov, ktorí ponúkli 26 automobilových značiek a predstavili 35 novinek. Slovenskú premiéru mali modely Škoda Karoq, Volkswagen T-Roc, Hyundai Kona, Opel Crossland X, Seat Arona a Citroën C3 Aircross, ktorý sa vyrába na Slovensku. Veríme, že na výstave v roku 2018 bude predstavený model, ktorý vyjde z výrobnéj linky v nitrianskom závode Jaguar Land Rover,“ povedal primátor Nitry **Jozef Dvonč**. Na výstave si na svoje prišli aj nadšenci novinek z dielni viacerých známych značiek ako Jeep, Mitsubishi, Nissan, Peugeot a Volvo. V pavilóne N bolo vystavených 120 veteránov. Návštevníci si mohli pozrieť aj unikátnu kolekciu všetkých variácií modelu Fiat 500, Tatra 75 cabrio z roku 1935, v pavilóne G si na svoje prišli fanúšikovia karavanov. Nechýbala tuningová show, na ktorej sa predstavilo množstvo špičkovu upravených automobilov. Súčasťou výstavy boli majstrovstvá Slovenska vo vyslobodzovaní pasažierov z havarovaných vozidiel za účasti hasičského zboru SR. Výstava Autosalón trvala do nedele 8. októbra 2017.

Zdroj: agrokomplex.sk

5.5 Obchod a služby

Hotel Golden Hofer v bývalom hoteli Tatra má nového majiteľa

Štvorhviezdičkový hotel s reštauráciou Golden Hofer v centre Nitry, ktorý prevádzkovala sieť reštaurácií a ubytovacích zariadení spoločnosti Golden Hofer, zmenil **od 2. januára 2017** zmenila majiteľa. Riaditeľ Penziónu Hoffer **Zdeno Ernek**

informoval, že v budove boli v podnájme. Golden Hofer fungoval dva roky, otvorili ho 7. januára 2014. Bývalý Hotel Tatra na začiatku pešej zóny je jednou z najznámejších budov Nitry. Bola postavená v roku 1887 a starší Nitrania ju poznajú pod názvom Slávia. Tí, ktorí si pamätajú najstarší názov Lakner, už pravdepodobne nežijú. Budova prešla

rozsiahlou rekonštrukciou a v roku 2011 tu otvorili Hotel Dituria, ktorý neskôr nahradil Golden Hofer.

Zdroj: Golden Hofer

Povianočný výpredaj v obchodných centrách

Aj tohto roku sa v období po vianočných a novoročných sviatkoch začali v nitrianskych nákupno-zábavných centrách výpredaje zimného tovaru. Najväčšiu propagáciu tohto výpredajového ošiaľu robili ZOC Mlyny, kde veľkým vyvrcholením zimnej výpredajovej horúčky bolo podujatie Nočné Mlyny. Podujatie pomyselne zavrášilo tento magický čas hojnosti a ponúklo posledné, ešte výhodnejšie zľavy na stále atraktívny zimný tovar. Možnosť nakúpiť 21. januára 2017 až do 23.00 hod. bola len jednou z výhod. Každý nákup po 21.00 hod. bol odmenený jedným z darčiekov, ktorý si zákazník mohol ešte v ten večer vybrať vo vstupnej hale na infopulte Galérie MLYNY. Celú nákupnú horúčku odštartovala VIP módna prehliadka, na ktorej mohli návštevníci vidieť plejádu úžasného spoločenského oblečenia pre ženy i mužov. Všetky predvedené modely si návštevníci mohli ešte v ten večer kúpiť za mimoriadne výhodné ceny. Lístok na VIP módnou prehliadku mohli ľudia získať za akýkoľvek nákup nad 30 eur.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Hypernova v Nitre zrušila svoju prevádzku

Hypermarket Hypernova, ktorý sídlil v nitrianskom obchodnom N-CENTRE na Akademickej ulici, resp. na Triede Andreja Hlinku skončil svoju prevádzku **31. januára 2017**. Rozhodlo sa tak vedenie spoločnosti Terno. Obchodná sieť Hypernova pôsobila na Slovensku od roku 2001 a v súčasnosti zahŕňala sedem hypermarketov. V roku 2017 boli predajne postupne rebrandované a remodelované na nové Terno. Predajňa bola počas celého februára zahalená bielou plachtou, za závesom sa obchod

prestavoval. Na plachte bola uvedená informácia, že v druhej polovici februára 2017 otvoria prechodné potraviny, ktoré budú fungovať až do otvorenia nového supermarketu. Dočasnými potravinami bola REMAplus. Otvorené boli od konca februára 2017 až do júna.

Zdroj: vlastný text kronikárky

V Centro Nitra pribudli noví nájomcovia – Kika Nábytok a Supermarket Billa

Spoločnosť ZEON spol. s r.o., vlastník OC Centro Nitra, podpísala zmluvy s novými nájomcami. Po zatvorení hypermarkete Hypernova, ktorého prenájom skončil k 31. januára 2017 pribudli v OC už od leta 2017 noví nájomcovia Kika Nábytok Slovensko, s. r. o. a Billa s. r. o. Supermarket Billa bol slávnostne otvorený od **júla 2017**. V OC Centro Nitra otvorili zároveň prvú prevádzku KIKa v Nitrianskom kraji. Oblíbený nábytkový obchod obsadil priestory celej pôvodnej Hypernovy. KIKa otvorila obchod 16. septembra 2017. V rámci celkovej prestavby priestorov došlo k premiestneniu prevádzky Jysk, ktorá otvorila predajňu v novom šate už vo štvrtok **23. marca 2017**. Vlastník priestorov zabezpečil, aby počas prestavby nedošlo k výpadku predaja sortimentu potravín. V období marca - júna 2017 v OC Centro Nitra prevádzkovali dočasné potraviny REMAplus, ktoré ponúkali zákazníkom základný sortiment: čerstvé i trvanlivé potraviny, chlieb a pečivo, mlieko a mliečne výrobky, balené mäsové výrobky, ovocie a zeleninu, nápoje a drogeriu. V rámci rekonštrukcie priestorov vybudovali prebaľovací kútik pre mamičky a revitalizovali toalety. OC CENTRO NITRA vzniklo v roku 2006 ako spoločný projekt developerskej spoločnosti Discovery group a spoločnosti DB Real Estate. Je prvým moderným obchodným centrom v regióne zameraným na pohodlný nákup. Nachádza sa na zastavanej ploche 36 000 m² a tvorí ho viac ako 90 obchodných jednotiek, foodcourt a kaviarne, disponuje vyše 750 parkovacími miestami.

Zdroj: Petra Veľká – Hadžová, PR manažérka OC Centro Nitra

Marketingové narodeniny OC Centro Nitra

V **apríli 2017** oslávil Obchodný dom Centro Nitra jedenáste narodeniny, ktoré sa niesli v znamení piesní, súťaží, kúziel a veľkej zábavy. Návštevníkov obchodného domu zabávali Majster N, Šašo Maroš prišiel 8. apríla a kúzelník Šeklin. Zlatým klincom 11. narodenín OC Centro Nitra bolo vystúpenie populárnej slovenskej speváčky **Emmy Drobnej**, ktorá zavŕšila narodeninovú oslavu a slávnostne prekrojila narodeninovú tortu.

Zdroj: Petra Veľká – Hadžová, PR manažérka OC Centro Nitra

Tesco Nitra v centre mesta zmenilo majiteľa

Od **1. augusta 2017** Tesco Nitra zmenilo majiteľa. Tento najstarší obchodný dom v centre mesta, stojaci na križovatke Štefánikova triedy a Štúrovej ulice bol otvorený do konca júla. Potom ho nový majiteľ dočasne zatvoril, aby budova prešla rekonštrukciou.

Spoločnosť Tesco Stores SR podpísala v apríli 2017 kontrakt so spoločnosťou Mirage Shopping Center. Tesco plánuje v novom obchodnom dome prevádzkovať supermarket v rámci vynoveného obchodného centra. V Obchodnom dome Tesco Nitra pracovalo približne 120 zamestnancov. Všetkým ponúkli pozície v okolitých prevádzkach. Tesco Stores vstúpila na slovenský trh v roku 1996. Obchodný dom v Nitre, tak ako aj ostatné obchodné domy, sa nachádza v atraktívnej lokalite. Predajom nehnuteľnosti získa spoločnosť Tesco investovať finančné prostriedky, ktoré mieni investovať späť do skvalitnenia služieb pre zákazníkov v ďalších obchodoch na Slovensku. Za spoločnosťou Mirage Shopping Center, ktorá kúpila obchodný dom tesco (predtým Prior) v Nitre, stojí podnikateľ George Trabelssie zo Žiliny.

Zdroj: www.pravda.sk

Nové predajne: Homebox v Mlynárčiach

Len nedávno otvorený komplex obchodov Homebox v Nitre na Bratislavskej ulici bol rozšírený o ďalšie prevádzky. Homebox je pokračovaním výstavby objektov Retail Park Mlynárce a označuje sa ako Retail B. Retail A je v prevádzke od roku 2015- (Kärcher + Siko + Decodom). Homebox mal v roku 2017 aktuálne obsadených všetkých 8 priestorov, sídlia v nich prevádzky: Multi-Form (dvere, podhlády, klučky), DIEGO, Super Zoo, Vaše hobby centrum, Vegas (matrace, posteľe, rošty), Komandor (vstavané skrine a šatníky), Tempo kondela nábytok a Beta - slovenské sedačky na mieru. Prístavbu Retail B2 bude tvoriť celkom 12 obchodných jednotiek, pribudne 84 parkovacích miest. Objekt bude pokračovaním existujúcej budovy Homeboxu, rozšíri sa smerom za Möbelix. Pozemok je ohraničený Krompašskou ulicou v Nitre-Mlynárčiach.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Otvorenie nového obchodu s nábytkom Kika

Rakúska nábytkárska spoločnosť KIKA Nábytok s. r. o. otvorila v sobotu **16. septembra 2017** v Nitre v OC CENTRO novú predajňu. Slávnostné otvorenie bolo sprevádzané bohatým programom a radou špeciálnych predajných akcií a zľavových ponúk. Nitrianska KIKA je prvý jednoposchodový obchodný dom KIKA na Slovensku, prepojený s nákupným centrom dlhou presklenou stenou, s predajnou plochou 5000 metrov štvorcových. Pre prvých 200 zákazníkov, ktorí sa zúčastnili na slávnostnom otvorení, pripravili darček v podobe poukážky na nákup v KIKA v hodnote 10 EUR. Okrem toho bude v dňoch 16. – 17. 9. 2017 prebiehať súťaž „Máme radi KIKA“ o ceny v celkovej hodnote 5 000 eur a návštevníci mohli získať aj kupónové knižky s atraktívnymi zľavami na vybrané produkty. Organizátori akcie nezabudli ani na najmenších, pre deti pripravili nafukovací hrad a sprievodné zábavno-náučné aktivity.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 55/2017

6. KULTÚRA A UMENIE

6.1 Divadlo

Premiéra inscenácie s názvom Dobro

V rámci divadelnej sezóny Made in Slovakia ponúklo Divadlo A. Bagara v Nitre v štúdiu divadla v piatok **13. a sobotu 14. januára 2017** svojim divákom premiéru hry Dobro. Inscenácia z pera kultového slovenského autora **Laca Keratu** je groteskou, ktorá vznikla na priamu objednávku Divadla Andreja Bagara a bola ušitá priamo „na telo“ samotným hercom. S groteskným nadhľadom a surrealistickými prvkami sa v nej odráža dnešná doba, ako aj všetko to, čo žijeme i so všetkými znepokojivými témy sveta. Reflektuje životný pocit súčasníka snažiaceho sa uspieť vo svete „dravcov a špekulantov“, s ktorými sa dennodenne stretáva. Hra **Laca Keratu Dobro**, ako už samotný názov napovedá, hovorí o akejsi absencii hodnoty dobra, tolerance, ľudskosti a vzájomného pochopenia medzi ľuďmi v dnešnej spoločnosti. Hovorí aj o spoločenských hodnotách, no v konečnom dôsledku je to aj hra politická. O tom, kam sa Slovensko dostalo nielen vo vnútri svojho fungovania, ale aj vo vzťahu k širším súvislostiam Európskej únie. Hlavným hrdinom príbehu je herec Dobroslav, ktorého nikto nepozná, v ničom nevyniká, ale snaží šíriť dobro a pravdu. Prostredníctvom skutočných hodnôt a umenia. Až prišiel deň a Dobroslav sa nečakane stal tvárou Slovenska pred zjednotenou Európou! V réžii **Svetozára Sprušanského** sa v inscenácii Dobro predstavili: **Jakub Rybárik, Daniela Kuffelová, Gabriela Dolná, Marcel Ochránek, Barbora Andrešičová, Juraj Ďuriš a Marián Viskup**. Tvorivý tím projektu doplnili dramaturg – **Adam Gold**, kostýmová výtvarníčka – **Diana Strauszová**, scénografka – **Dorota Cigánková** a hudobný skladateľ – **Peter Zagar**.

Zdroj: Divadlo A. Bagara v Nitre

Premiéra hry Kým kohút nezaspieva

Druhou tohtoročnou premiérou vo Veľkej sále Divadla Andreja Bagara v Nitre bola **20. januára 2017** inscenácia Kým kohút nezaspieva významného slovenského dramatika **Ivana Bukovčana**. Dej tohto jedného z kľúčových dramatických textov slovenskej modernej klasiky sa odohráva počas napätej noci v bližšie nešpecifikovanom slovenskom meste tesne po porážke Slovenského národného povstania. Desať náhodne zadržaných postáv je v rámci odplaty za vraždu vojaka okupačnej armády zaistených v uzavretej miestnosti. Čoskoro sa ukazuje, že nie každý z rukojemníkov bude mať možnosť zachrániť sa. Postavy hry v tejto situácii naplno precitujú životnú neistotu a vyhrotená situácia ich núti premýšľať o všetkých možnostiach záchrany života. Následne však vychádza najavo, že zavraždený vojak bol opitý, čo veliaceho dôstojníka privedie k zmene postoja. Nariadi potrestať len jedného z rukojemníkov. Rozhodnutie necháva na nich samých... Bukovčan v hre ukazuje človeka stojaceho zoči-voči existenciálnym otázkam, núti ho riešiť mravné dilemy. Tým sa hra Kým kohút nezaspieva výrazne dotýka moderných estetických a filozofických prúdov,

presadzujúcich sa v európskej dramatickej literatúre druhej polovice 20. storočia. V réžii Michala Spišáka sa v inscenácii predstavila podstatná časť hereckého súboru DAB Eva Pavlíková, Ivan Vojtek, Lenka Barilíková, Branislav Matuščin, Martin Nahálka, Peter Oszlák, Martin Fratrič, Alena Pajtinková, Andrea Sabová, Tomáš Turek, Roman Poláčik, Martin Šalacha a hosťujúci herci Ján Hrmo, Martin Stolár a Karol Filo. Tvorivý tím dopĺňali dramaturg Adam Gold, kostýmy navrhla Eva Kleinová, autorkou scény je Diana Strausová.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Premiéra inscenácie Klamnova vojna v Starom divadle K. Spišáka

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre uviedlo **27. januára 2017** premiéru hry nemeckého dramatika **Kaia Hensela** s názvom Klamnova vojna. Dej inscenácie sa začal tragédiou, pri ktorej sa na škole obesil študent, pretože ho nepripustili k maturite. Jeho spolužiaci vidia vinníka v profesorovi Klammovi, ktorému sa chcú pomstiť, a preto mu vyhlásia vojnu. Dráma bola výpoveďou o tom, ako na vzniknutú situáciu zareaguje profesor. Išlo o strhujúcu monodrámu, ktorá si vzala na mušku nielen vzťah učiteľa k žiakom, ale aj celé školstvo. Zaujímavosťou predstavenia bolo i to, že ju divadlo uviedlo nielen v Študovni SDKS, ale s inscenáciou prišli aj priamo do školských tried. V réžii **Petra Chmela** sa v nej predstavil **Roman Valkovič**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Premiéra rozprávky Janko Hraško v Starom divadle K. Spišáka

V piatok **10. februára** a nedeľu **12. februára 2017** uviedlo Staré divadlo Karola Spišáka premiéry rozprávkovej hry Janko Hraško. Bábkové spracovanie textu rozprávky priamo pre divadlo napísala **Lucia Åbergh**, ktorá od roku 2006 žije v Stockholme, kam sa vydala. Režisérom rozprávkového predstavenia je **Kamil Žiška**. S Luciou Åbergh sa spolu s tvorivým tímom divadla stretol niekoľkokrát. S Jankom Hraškom sa zoznámila v rôznych interpretáciách rozprávky a na tomto základe vytvorila putovanie Janka Hraška. Hlavný hrdina zistil, že je najsilnejší a chce najst' kráľa, s ktorým by sa chcel popasovať. Vznikol kultivovaný klasický text, nie sú v ňom žiadne nové veci, je to v hranici, v akej si Janka Hraška predstavujeme. Poézia príbehu je trochu ľudovejšia, jemne insitnejšia, nešli sme do žiadnych novotvarov. Bábky vytvoril **Miro Duša**, veľký znalec bábok, ich technológií aj dejín bábkového divadla. Cítiť v nich istú štylizovanosť a bábkarsku expresívnosť. Vyrábali sa v divadelných dielnach, ale robil na nich aj sám autor. Sú materiálovo zjednodušené, vyrobené zvláštnym lepením a vrstvením z karimatiek. Janko Hraško je trochu klasickejšia bábka, má drevené nohy aj ruky. Scéna je rovnako dielom Mira Dušu. Veľké bábky starčeka a starenky sedia za stolom. Majú okolo 3 metrov. Dej sa ako keby odohráva v jednej izbe za stolom, postupne je stôl väčší a väčší, symbolizuje cestu Janka Hraška za kráľom. Nadrozmerné sú nielen bábky, ale aj iné rekvizity, napríklad váza, konský voz, zbojníci. Janko Hraško je netradičné predstavenie, ktoré sa hodí nielen do divadla, ale môže byť štylizované i ako pouličné. Dôvodom nadrozmernosti bol kontrast s Jankom Hraškom.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Teatro Molière z Nitry uviedlo hru Ľapákovci

V Divadle Andreja Bagara v Nitre sa v piatok **5. marca 2017** uskutočnila premiéra hry Ľapákovci, ktorú naštudovalo divadelné zoskupenie Teatro Molière z Nitry. Táto inscenácia bola druhou v poradí, v novembri 2015 divadelníci premiérovali predstavenie Kým kohút nezaspieva. S klasikou od **Boženy Slančíkovej-Timravy** sa herci doteraz úspešne predstavili na niekoľkých školách v Nitre, Trnave a Bratislave. V hre účinkuje 14 hercov, študentov aj absolventov konzervatória a VŠMU z rôznych kútov Slovenska. Réžiu mal herec DAB **Branislav Matuščin**, scénu pripravil scénograf na penzii **František Perger**, kostýmy vytvorila **Barbora Kotryová** a dramaturgiu **Rastislav Dvorák** a **Mário Drgoňa**.

Zdroj: Nitrianske noviny, 13. marca 2017

Premiéra komédie Syna či dcéry v Divadle Andreja Bagara

Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo v piatok **10. marca 2017** premiéru inscenácie z pera autorky **Táni Kusej** Syna, či dcéry? Napriek tomu, že pôvodná verzia hry vznikla už pred rokmi, vo veľkej sále DAB mala slovenskú a vlastne i svetovú premiéru. Pôvodne filmový text bol upravený priamo pre nitrianske divadlo a tvorcovia boli pri jeho vzniku v úzkom spojení s autorkou komédie Táňou Kusou, ktorá sa pri písaní inšpirovala reálnym prostredím kúpeľov Lúčky. V príbehu vystupuje päť žien, reprezentujúcich rôzne typy žien - stredoškolská učiteľka Dana z Martina (**Eva Pavlíková**), mäsiarka z Moravy Lída (**Daniela Kufelová**), sekretárka z Komárna Róžika (**Elena Kolek - Spaskov** a. h.) a šička z Púchova Blanka (**Andrea Sabová**) a prekladateľka Marta z Bratislavy (**Lenka Barilíková**). Do kúpeľov si však neprišli liečiť len telo, ale aj dušu. Spoznávajú pritom miestnych mládencov, takže o iskrenie medzi nimi nie je núdza. A nielen o to, túžba mať dieťa je neuveriteľne silná... Dej inscenácie prenesie divákov aj s príbehmi postáv, vyjadrovaním sa, chôdzou, gestami, kostýmami, účesmi, hudbou či tancom do 80-tych rokov do socializmu.

Zabavíte sa nielen na vtipných dialógoch, ale i na hudobnej produkcii miestnej kapely Živica. Režisérkou inscenácie je **Adriana Totiková**, ktorá už má skúsenosť s nitrianskymi hercami pri režírovaní komédie Druh: žena. Pod dramaturgiu sa podpísali **Svetozár Sprušanský** a **Adam Gold**, scénu **Zuzana Formánková**, kostýmy

vytvorila **Katarína Holková**, hudbu **Marián Čekovský**. Pohybovú spoluprácu mala pod taktovkou jedna z postáv, herečka **Elena Kolek-Spaskov**. V inscenácii sa okrem žien predstavili aj **Peter Sklár ako hosť**, **Anton Živčic**, **Juraj Ďuriš**, **Peter Oszlák**, **Roman Poláček**, **Jakub Rybárik** a **Marián Viskup**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Nová opereta v réžii pedagóga UKF Petra Oravca

Po takmer dvadsiatich rokoch sa Divadlo Nová scéna rozhodlo vrátiť operetu na svoje javisko, kde sa tento žáner hrával od roku 1946 až do zrušenia opereného súboru v roku 1999. Prvou lastovičkou bude uvedenie klasickej operety **Franza Lehára** **Veselá vdova** v hudobnom naštudovaní **Rudolfa Geriho** a v réžii mladého režiséra Petra Oravca z Nitry. Peter Oravec je absolventom Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a v súčasnosti pôsobí ako pedagóg v Ústave literárnej a umeleckej komunikácie Filozofickej fakulty UKF v Nitre (dejiny divadla a interpretácia divadelného diela). Na svojom konte má niekoľko úspešných predstavení, ako napr. *Amadeus – bohom milovaný* (2003), *Ester* (2005), *Jozef a jeho zázračný farebný plášť* (2009), *Ples upírov* (2011), *Skúška ohňom alebo bosorky zo Salemu* (2011), *Princ a Večernica* (2012), *Bajaja* (2013), *Obchod na korze* (2014), *Tanec nad plačom* (2015), *Ach, Júlia! Och Romeo! Na vine je Shakespeare!* (2015), *Zojkin byt* (2016), *Veselá vdova* (2017).

Zdroj: UKF

Študentské divadlo uviedlo v premiére hru Rusalka

V stredu **22. marca 2017** sa v Univerzitnom tvorivom ateliéri FF UKF v Nitre uskutočnila ďalšia premiéra Študentského divadla VYDI pri UKF v Nitre. Išlo o autorskú inscenáciu s názvom *Rusalka*, napísanú na známy rozprávkový námet vo veršovanej podobe s kabaretnými prvkami. Autorkou, režisérkou i scénografkou je talentovaná **Mgr. Marcela Králiková, PhD.** Študentskí tvorcovia v nej preukázali osobité herecké kvality, invenciu i dôvtip. Komicky ladená inscenácia reflektovala zosúčasnené problémy partnerských vzťahov so satirickým presahom i k aktuálnej spoločensko-politickej situácii. Najnovšia premiéra sa tešila mimoriadnej diváckej priazni a poputuje i na viacero festivalov i súťažných prehliadok. Diváci hru mohli pozrieť napríklad v rámci Nitrianskych univerzitných dní dňa 5. mája 2017 v Univerzitnom tvorivom ateliéri FF UKF v Nitre. Autorom, režisérom, scénografom a autorom kostýmov bola **Mgr. Marcela Králiková, PhD.**, hudbu zložil **Andrej Rekšák** a účinkovali *Rusalka*: **Simona Vraníková**, **Žaba Puchravá: Klaudia Belicová**, **Víba Bútľavá: Michaela Kancianová**, **Vodník: Ondrej Hamada**, **Rybár: Vladimír Roháč**, **Intelektuál: Milan Hrbek**, **Planktón: Andrej Rekšák**.

Zdroj: ukf.sk

Sprievodná dokumentácia: 57/2017

Festival amatérskeho divadla v Nitre - Párovských Hájoch

V dňoch **24. až 26. marca 2017** sa v Kultúrnom dome v Nitre - Párovských Hájoch uskutočnil 3. ročník festivalu amatérskeho divadla. Podujatie pripravilo Krajské osvetové stredisko v Nitre v spolupráci s mestom Nitra. Hlavným partnerom festivalu bol Fond na podporu umenia. Festivalovú prezentačnú časť tvorilo sedem divadelných inscenácií divadiel mladých a dospelých. Na festivale sa predstavili DS OCHECHULE, DS DRIM, DS EFTROJKA, DS Slúchadlo – všetky štyri súbory pôsobia pri ZUŠ J. Rosinského, Študentské divadlo VYDI pri UKF a DS Columba ZUŠ Ladislava Mokrého Topoľčany. Host'om festivalu bolo divadlo Teatr Krzyk z poľského mesta Masewo, ktoré sa predstavilo hrou *To face*. Okrem zaujímavých inscenácií pripravili organizátori dva divadelné workshopy, hereckú dielňu pripravil **Marek Kościółek**, režisér a vedúci alternatívneho divadla Teatr Krzyk. Scénografický a vizuálny workshop - Práca s objektom a materiálom viedla **Gabriela Paschová**, scénografka a kostýmová výtvarníčka. Neodmysliteľnou súčasťou festivalu boli konzultácie odborníkov s tvorcami divadelných predstavení. Krajské osvetové stredisko v Nitre mohlo na základe recenzií odborníkov odporučiť inscenácie na tematické prehliadky a postupové súťaže amatérskeho divadla na Scénu, Gorazdov Močenok, PAN, Festival Stanislava Chrena, Divadelná Chalúpka a iné.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Džezové pašie v podaní študentov katedry hudby UKF

Mladí umelci z Katedry hudby Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre naštudovali a uviedli slovenskú premiéru Džezových pašií od amerických autorov – Davida Abrahamsona, Andy Tecsona, Bobby Lewisa a Bobby Schiffa. Dielo, ktorého producentom bolo občianske združenie Konfrontácie v spolupráci s UKF v Nitre a NSK uviedli v týždni pred Veľkou nocou celkom štyri razy. Prvé (koncertné) predvedenie sa uskutočnilo v sobotu **8. apríla 2017** v Kostole Nanebovzatia Panny Márie na Kalvárii v Nitre, o deň neskôr, na Kvetnú nedeľu **9. apríla 2017**, zavítalo – už v scénickom predvedení – do Univerzitného pastoračného centra sv. J. Freinademetza vo Vysokoškolskom meste Ľ. Štúra v bratislavskej Mlynskej doline. Nasledujúce dve reprízy **11. a 12. apríla 2017** odohrali v Koncertnej sále Župného domu v Nitre za prítomnosti vzácných hostí z Chicaga - autorov Andyho Tecsona a Bobbyho Schiffa a ich kolegu Kena Jandesa. Scénické koncertno-tanečné predstavenie Jazzové pašie spájajú odkaz tradičného jazzu s tematikou príbehu o umučení a ukrižovaní Ježiša Krista. Režisérom tohto výnimočného diela bol **prof. PhDr. Pavol Smolík, ArtD.** Dirigoval **Marek Štrbák** a choreografiu mala na starosti **Elena Záhoráková**. Na projekte participovalo 77 hudobníkov, spevákov a tanečníkov a dielo tak významne prispelo k spestreniu kultúrneho života.

Zdroj: ukf.sk

Premiéra inscenácie *Žltým včelám žlté slzy* v Divadle A. Bagara

V piatok **21. apríla** a **sobotu 22. apríla 2017** uviedlo Divadlo Andreja Bagara v Nitre v Štúdiu premiéru inscenácie *Žltým včelám žlté slzy*. V inscenácii sa predstavili herci **Juraj Ďuriš, Lenka Barilíková, Daniela Kuffelová, Martin Nahálka, Alena Pajtinková, Jakub Rybárik a Andrea Sabová**. *Žltým včelám žlté slzy* – takýto nezvyčajný názov dostalo divadelné predstavenie, ktoré uviedli v DAB v uplynulých dňoch. Celá hra je zložená z veršov **Miroslava Válka** a ide o vizuálne predstavenie jeho poézie v podobe hudby, slova, pohybu a predovšetkým fantázie. Režisérom i autorom dramatisácie je český režisér **Jan Antonín Pitínsky**, ktorý je známy svojou záľubou v používaní básní v divadelnej podobe a majstrom obrazových metafor. Poéziu Miroslava Válka sa snažia vyrozprávať herci pohybom i príbehom, ktorý Jan Antonín Pitínsky z básnikovských veršov vytvoril. Príbeh detektívnej, poetickej a podľa tvorcov veľmi obraznej inscenácie sa odohráva na veľkej vesmírnej električkovej zastávke, na ktorej sa stretávajú a míňajú ľudia.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Premiéra rozprávky *Čarodejník z krajiny OZ* v Starom divadle

Premiéru výpravnej hudobnej rozprávky *Čarodejník z krajiny OZ* uviedlo Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre v piatok **21. apríla 2017**. Autorský text **Slavky Cíváňovej** na motívy rovnomennej legendárnej predlohy z pera amerického spisovateľa L. Franka Bauma z roku 1900 režíroval Peter Oravec. V predstavení účinkovalo vrátane jednej alternácie 13 hercov, pričom celkovo sa na príprave a prevedení rozprávky podieľalo 35 ľudí, čiže prakticky celé divadlo. „Toto divadlo nemalo celosúborový projekt viac ako sedem rokov. Som vďačný realizačnému tímu, že sme tento titul zrealizovali ako veľké plátno z hľadiska výpravnosti aj vyťaženia súboru,“ povedal na tlačovej besede k premiére inscenácie umelecký šéf divadla Ivan Gontko. Všetci účinkujúci zároveň aj spievali. Predstavenie určené pre rodiny s deťmi od piatich rokov obsahuje 16 pesničiek od autora **Petra Vlčka**. Režisér **Peter Oravec** pripomenul, že *Čarodejník z krajiny OZ* sa hral v Starom divadle v roku 1982, vtedy to bolo v produkcii Divadla Andreja Bagara a v réžii **Martina Kákoša**. *Čarodejník z krajiny OZ* je o putovaní malej Dorotky, jej verného psíka Tota, strašiaka Hastroša, plechového drevorubača Plecháča a zbabelého leva Bojka. Každý z nich na svojej ceste niečo hľadá – Dorotka svoj stratený domov, Hastroš rozum, Plecháč srdce a Bojko odvahu. Hra prináša deťom posolstvo, že každý môže dosiahnuť všetko, po čom túži, ak bude naozaj veľmi chcieť.

Zdroj: Pravda, 22. apríla 2017

Premiéra *Jánošíka* v Divadle A. Bagara v Nitre

Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo **28. apríla 2017** premiéru inscenácie *Jánošík* z pera spisovateľky, prekladateľky a dramatičky Márie Rázusovej – Martákovej. Režisér **Rastislav Ballek** ponúkol divákovi moderné spracovanie známeho zbojníckeho príbehu vyrozprávaného pomocou súčasných inscenačných prostriedkov. Diváci si v hre užili sugestívnu hudbu, ktorú špeciálne pre toto predstavenie skomponoval Marián Lejava.

Dvadsaťčlenný spevácky zbor vytvára počas predstavenia veľmi pôsobivú atmosféru inscenácie. V hre sa predstavili herci DAB **Barbora Andrešičová, Branislav Matuščin, Roman Poláčik, Marcel Ochránek, Martin Šalacha a Marián Viskup.**

Zdroj: vlastný text kronikárky

Na konci sezóny odišiel z DAB dramaturg Svetozár Sprušanský

S koncom tejto divadelnej sezóny v Divadle Andreja Bagara skončil vo svojej funkcii aj jeho šéfdramaturg a umelecký šéf **Svetozár Sprušanský**. V Nitre pôsobil 22 rokov. Tento 45-ročný rodák z Bratislavy potvrdil bol dlhoročným dramaturgom a 16 rokov aj umeleckým šéfom. V roku 2016 bol jedným z účastníkov výberového konania na miesto riaditeľa DAB. V prvom výberovom konaní zvíťazil, poslanci krajského zastupiteľstva ho však za riaditeľa nezvolili. V opakovanom výberovom konaní post po Jánovi Greššovi nakoniec obsadil súčasný riaditeľ **Jaroslav Dóczy**. Neúspech vo výberovom konaní nepovažoval za vlastnú prehru, ale za výraz a vôľu zodpovedných orgánov Nitrianskeho kraja nasmerovať toto divadlo na inú cestu. A dané rozhodnutie nepovažoval ani za ten hlavný dôvod na svoj odchod. Ponuku prísť a pracovať v Divadle Andreja Bagara dostal pred 22 rokmi. Do Nitry prišiel po skončení Vysokej školy múzických umení a Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Nastúpil na miesto dramaturga po **Darine Károvej**, svoju dôveru mu dali vtedajší riaditeľ **František Javorský** a umelecký šéf súboru **Ján Greššo**. Za 22 rokov sa ako dramaturg podpísal pod 45 inscenácií. Veľmi si váži spoluprácu so zahraničnými režisérmi, či päť muzikálových opusov **Jozefa Bednárika**. Do divadla priviedol tri generácie nitrianskych hercov. Mal možnosť v tomto divadle začínať aj ako režisér - režijných projektov v Nitre má na svojom konte presne 30. Z jeho réžii si kritici najviac cenili tri inscenácie Čechovových vrcholných hier: Čajka, Tri sestry a Višňový sad; ale aj Heddu Gablerovú, Sklenený zverinec či tanečnú fantáziu Svätenie jari. Rád vyhľadával netradičné priestory na uvádzanie divadelných inscenácií. Za jeho pôsobenia DAB v ankete Divadelné ocenenia sezóny získalo 70 nominácií a 23 premenilo na samotné ocenenia. Sám je držiteľom tejto ceny: za nitrianske Tri sestry – či už ako inscenácia roka, alebo ako najlepšia réžia.

Zdroj: nasanitra.sme.sk

Sprievodná dokumentácia: 57/2017

Výstava k výročiu divadla

V Divadle A. Bagara otvorili **28. apríla 2017** výstavu fotografií venovanú 25. výročiu otvorenia novej budovy divadla, v ktorej sídli od roku 1992. Výstava je inštalovaná na stenách divadelnej kaviarne a zachytávala 25 inscenácií, ktoré boli uvedené v priestoroch novej budovy divadla, v jeho Veľkej sále i v Štúdiu, v rokoch 1992 až 2017. Prevažne ide o významné inscenácie známych slovenských aj zahraničných režisérov, ktoré sa s úspechom hrávali domácemu publiku, ale i na festivaloch doma a v zahraničí, ako napr. inscenácie Mária Stuartová, Večera nad mestom, Macbeth, Hra snov, Hamlet, Testosterón, Višňový sad a muzikály Fidlikant na streche a Adam Šangala a ďalšie.

Zdroj: tlačová správa DAB

Herec DAB Jakub Rybárik dostal zvláštnu cenu poroty na Novej dráme

Hra Dobro autora **Laca Keratu** a režiséra **Svetozára Sprušanského** sa uchádzala o jednu z cien na festivale Nová dráma 2017 v Bratislave v dňoch **23. – 24. mája 2017**. I keď sa tejto inscenácii žiadna z festivalových cien neušla, cenu za mimoriadne plastický herecký výkon v postave Dobroslava zvláštnu cenu poroty získal herec DAB **Jakub Rybárik**.

Zdroj: nasanitra.sk

Prehliadka detských súborov „Divadelný bod'ák“

Prvý ročník prehliadky víťazných divadelných inscenácií z amatérskych súťaží Divadelný „bod'ák“ pripravilo **5. júna 2017** Krajské osvetové stredisko v Nitre v spolupráci s Divadlom Andreja Bagara v Nitre. Cieľom organizátorov bolo z prehliadky vytvoriť tradíciu a každoročne na doskách Divadla Andreja Bagara v Nitre privítať najlepšie amatérske divadlá z Nitrianskeho kraja a aj touto formou podporiť a prezentovať tvorbu mladých divadelníkov z Nitry a regiónu. V rámci prvého Divadelného „bod'áku“ účinkoval detský dramatický súbor z Vrábľa MoDRé TRaKy s hrou Ostrov, súbor DRIM z Nitry s inscenáciou Psie dni a nitriansky detský súbor Ochcechule s predstavením Noc výkrikov.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Festival krajín V 4 – Stretnutie, Spotkanie, Találkozás

V dňoch **6. až 9. júna 2017** sa v Starom divadle Karola Spišáka konal Festival krajín V4 – Stretnutie, Spotkanie, Találkozás. Predstavili sa na ňom študentské i profesionálne divadelné súbory zo Slovenska, Českej republiky, Maďarska, Poľska a Chorvátska. Diváci si pozreli predstavenia Katedry bábkarskej tvorby Vysokej školy múzických umení v Bratislave, Fakulty dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici, Katedry alternatívneho a bábkového divadla DAMU v Prahe, Katedry bábkarstva PWST vo Vroclavy, z Univerzity divadelného a filmového umenia v Budapešti a z Akadémie umení v Osijeku. Predstavili sa konzervatóriá z Nitry a Topoľčian, Divadlo Polárka z Brna, Dezorzovo bábkové divadlo z Bratislavy a bábkové divadlo Vaskakas z Győru. Súčasťou festivalu boli aj koncerty, premietania bábkových filmov, vernisáž a podujatie Celé Slovensko číta deťom. V rámci neho osobnosti spoločenského a kultúrneho života mesta Nitra čítali pre deti. Základným cieľom festivalu Stretnutie, Setkání, Spotkanie, Találkozás je stretávanie sa a komunikácia medzi účastníkmi festivalu, ich divákmi a odbornou verejnosťou.

Zdroj: Miroslava Moravčíková, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre

Oslava 1. výročia Nového divadla v Nitre

V priestoroch Hideparku v Nitre (za mostom pri rieke Nitra) oslávilo v piatok **9. júna 2017** Nové divadlo prvé výročie svojej existencie. Divadlo vzniklo ako uviedli samotní

divadelníci: „Z túžby po slobodnej a zmysluplnej tvorbe.“ Za rok svojej existencie vyprodukovalo päť nových inscenácií pre všetky vekové kategórie divákov, odohralo 90 predstavení, ktoré videlo 7200 ľudí. Predstavilo sa divákom v Bratislave, Modre, Malackách, Žiline, Banskej Bystrici, Nitre, Zelenči a Liberci. Zúčastnilo sa na festivaloch na Bábkovom festivale Žilina, WTF festivale v Liberci, Medzinárodnom festivale európskych regiónov v Hradci Králové, Dotykoch a spojeniach v Martine a Pohoda festivale v Trenčíne. Za jediný rok toto všetko vykonali vďaka finančnej podpore Fondu na podporu umenia, Ministerstva spravodlivosti SR a Nitrianskeho samosprávneho kraja dovedna 10 ľudí a skupina ich verných priateľov.

Zdroj: Veronika Gabčíková, dramaturgička Nového divadla v Nitre

DAB vydalo CD s piesňami k muzikálu Povolanie pápež

Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo do života nové CD s piesňami z mimoriadne úspešného muzikálu Povolanie pápež. Slávnostný krst sa konal **10. júna 2017**, bezprostredne po večernom predstavení muzikálu. Krstnými rodičmi novej platne boli herečka DAB **Hilda Augustovičová** a veľvyslanec Poľskej republiky na Slovensku **Leszek Soczewica**, ktorého pri uvedení CD do života zastúpil riaditeľ Poľského inštitútu **Jacek Gajewski**. Divadlo už vydalo CD platne s nahrávkami z muzikálov Pacho sa vracia, Adam Šangala, Tisícročná včela a z hry Vianočná spomienka. CD Povolanie pápež obsahovalo všetko okrem scénickej hudby - približne 70 minút hudby s 18 piesňami a 21 hudobnými stopami, pretože posledná sa skladá z troch partov. Autorom hudby k muzikálu je **Gabo Dušík**. Na príprave hudobného CD sa podieľali všetci spievajúci herci, hudbu nahrávalo viac ako 20 špičkových hudobníkov. Autorom libreta a textov je **Daniel Hevier**. Hudobné CD s piesňami z muzikálu Povolanie pápež vyšlo v náklade 3000 kusov. Hudobnú a zvukovú réžiu, mixáž, editáciu a mastering mal na starosti **Štefan Hegedús**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Novým umeleckým šéfom DAB sa stal Juraj Ďuriš

Od **1. júna 2017** nastali v Divadle Andreja Bagara po odchode dramaturga a šéfa umeleckého súboru DAB **Svetozára Sprušanského** zmeny na poste umeleckého šéfa. Stal sa ním herec **Juraj Ďuriš**, herec a autor vlastných stand-up comedy show. Rodák z Bratislavy hrá v DAB od roku 2011, známy je aj z televíznych filmov a seriálov. S odchodom herečky **Aleny Pajtinkovej** z divadla došlo v umeleckom súbore k zmenám. Zo záujemcov na miesto herečky prijali **Annu Rakovskú**, čerstvú absolventku VŠMU, ktorú diváci poznajú z televíznych seriálov. Momentálne má súbor optimálny počet, divadlo spolupracuje s mnohými ďalšími hercami z externého prostredia. V súčasnosti funguje trend, že väčšina hercov medzi jednotlivými divadlami a projektmi migruje – účinkujú vo viacerých divadlách, projektoch, televíznych seriáloch či filmoch a neviažu k jednému divadlu.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Výstava diela scénografa Františka Pergera

Vo foyer Divadle Andreja Bagara v Nitre otvorili v piatok **16. júna 2017** výstavu Scénografia, ktorou si pri príležitosti 80 narodenín pripomenuli tvorbu významného slovenského scénického výtvarníka **Františka Pergera**. Na výstave boli prezentované fotografie, videozáznamy, plagátová tvorba i scénografické návrhy dokumentujúce Pergerovu tvorbu nielen v divadle, ale aj v televízii a vo filme. František Perger vytvoril v Nitre viac ako 110 scénických výprav, kostýmov, ale aj návrhov divadelných plagátov či bulletinov k hrám. Na javisku nitrianskeho divadla spolupracoval s viacerými režisérmi, najmä **Karolom Spišákom, Jozefom Bednárikom a Martinom Kákošom**. K známym a úspešným Pergerovým prácam patria scénografie k inscenáciám *Leto a dym*, *Matka*, *Dom Bernardy Alby*, *Modrý vták*, *Titus Andronicus*, *Proso*. K známym a úspešným patria aj jeho scénografie k muzikálom *Pacho sa vracia*, *Mária Stuartová*, *Báthoryčka*, *Fidlikant na streche* a ďalšie. Popri práci v DAB pôsobil ako scénograf aj v ďalších divadlách po celom Slovensku i v zahraničí a realizoval tiež scénické výpravy pre film a televízne inscenácie.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 59/2017

Premiéra hry Štefánik – Slnko v zatmení

Vo Veľkej sále Divadla A. Bagara v Nitre bola v sobotu **24. júna 2017** posledná premiéra sezóny 2016/2017. Pôvodná divadelná hra **Štefánik – slnko v**

zatmení zachytávala jeho prerod z mladíka, ktorý sa vzoprel otcovi, na zrelého muža zomierajúceho vo chvíli, ako sa dotkol zeme republiky, ktorú sám založil. Diváci s ním budú prežívať najzásadnejšie okamihy jeho životnej cesty. Tie najšťastnejšie chvíle, keď má príležitosť pozorovať a zaznamenávať pohyb nebeských telies alebo keď stretáva svoju najväčšiu lásku. Ale aj chvíle pochybností a trápenia, keď mu v napredovaní bránia sily mocnejšie

než on sám – keď proti nemu stoja armády, tisíce kilometrov zamrznutej zeme alebo ho zrádza vlastné telo. Príbeh nás prevedie od Košarísk po Tahiti, od parížskeho salónu až po nevľúdnú Sibír. Štefánikov príbeh je však predovšetkým príbehom o človeku plnom obdivuhodnej vnútornej sily, a tak nám nezostáva nič iné než držať mu palce, cítiť jeho odhodlanie, ctiť jeho smelosť, obdivovať jeho jasnozrivosť a nechať sa unášať jeho imagináciou. A hlavne veriť, že jeho odkaz je v nás hlboko vpečatený. V réžii Evy Borušovičovej sa v inscenácii predstavila podstatná časť hereckého súboru DAB.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 60/2017

Výstava umeleckých portrétov členov DAB

Divadlo Andreja Bagara v Nitre otvorilo vo štvrtok **14. septembra 2017** novú stálu expozíciu, ktorú tvoria veľkoformátové portrétne fotografie členov jeho umeleckého súboru. Slávnostná vernisáž výstavy spojená s autogramiádou hercov sa konala **14. septembra 2017** vo foyer divadla. Divadlo sa po 15 rokoch môže pochváliť novými profesionálnymi fotografiami členov svojho umeleckého súboru, ktorí sa aj takouto formou môžu predstaviť svojmu publiku. Autorom fotografií bol Nitran **Norbert Eggenhofer**, ktorý sa dlhodobo venuje portrétnej, módnej a umeleckej fotografii. Celkovo 20 čiernobielych portrétov sa po vernisáži stane trvalou súčasťou dolného foyer divadla. Výstava portrétnych fotografií hercov DAB je prvým z pripravovaných kultúrnych podujatí divadla. V priebehu novej sezóny sprístupnili aj výstavu Štvrtstoročie v novej budove DAB, ktorá dokumentovala 25 rokov existencie divadla DAB v jeho súčasných priestoroch. Projekt Shakespear in DAB tvorili fotografie z inscenácií Shakespearových titulov uvedených v nitrianskom divadle. Výstava Fenomén Bednárík venovali nedožitým 70. narodeninám významného slovenského režiséra a herca **Jozefa Bednáríka**, ktorého život i tvorba úzko súviseli s DAB.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Medzinárodný divadelný festival Divadelná Nitra

Medzinárodný festival Divadelná Nitra vstúpil tohto roku do svojho 26. ročníka, uskutočnil sa od **22. do 26. septembra 2017** a jeho nosnou témou bola #FUNDAMENTALS. Festival hľadal podľa slov riaditeľky **Dariny Károvej** zabudnuté hodnoty ľudí, ktoré obsiahli inscenáciách hlavného programu, ale aj v sprievodný program – v podobe filmov, výstav, happeningov, koncertov, diskusií. Hlavný festivalový program ponúkol počas 5-dňového divadelného podujatia na rôznych hracích miestach 11 inscenácií v 17 predstaveniach zaujímavých tvorcov z Belgicka, Česka, Poľska, Spojených štátov amerických, Slovinska a Slovenska. Okrem činohry mohli diváci vidieť aj pohybové divadlo, divadlo – film, predstavenie v znakovkej reči nepočujúcich, diela inšpirované dokumentom alebo sci-fi, komédie okorenené iróniou, nadhľadom, politickým kontextom, ale aj vážne diela, ktoré vzbudili emócie. Festival otvorila 22. septembra 2017 po prvý raz v histórii festivalu inscenácia zo Spojených štátov amerických a tvorba Slováka **Pavla Lišku**. „Jeho“ súbor Nature Theater of Oklahoma z New Yorku, ovenčený newyorskou cenou Obie, ktorý je jedným z najznámejších svetových divadelných mien a špecializuje sa na experimentálne scénické diela. Na festivalové dosky priniesol inscenáciu Právo na šťastie, úvahu o povestnom americkom sne. České divadelné umenie reprezentoval známy súbor Cirk La Putyka, ktorý sa spojil s gréckymi umelcami z formácie Rootlessroot. Jedinečný ľudský príbeh, takpovediac z konca sveta, priniesol na festival súbor BERLIN z Belgicka. Ich *ZVIZDAL' [Černobyl' – tak d'aleko, tak blízko]* sledoval veľmi starý manželský pár, ktorý žije osamotený v oblasti zamorenej radiáciou, kde od výbuchu v černobylskej jadrovej elektrárni v roku 1986 akoby zastal čas. Na Divadelnej Nitre nechýbali ani ďalšie domáce diela – hra *Vojna nemá ženskú tvár* zo Slovenského komorného divadla Martin v réžii **Mariána Pecka**. Rusínski umelci z Divadla Alexandra Duchnoviča Prešov priniesli drámu *Posadnutí*

v réžii **Braňa Mazúcha**. Z tvorby slovenských repertoárových divadiel do programu zaradili hru Divadla Andreja Bagara v Nitre *Jánošík*. V hlavnom programe sa predstavil aj unikátny site-specific projekt štvorice najvýraznejších slovenských nezávislých tvorcov. Divadlo Pôtoň, Debris Company, Med & Prach a **Sláva Daubnerová** sa spojili, aby pod vedením Ivety Ditte Jurčovej a Michala Ditteho vytvorili dielo *MIRACLES*. Záver patril najvýraznejšej inscenácii aktuálnej sezóny Činohry Slovenského národného divadla – *ELITY*. Záštitu nad festivalom prevzal minister kultúry SR **Marek Maďarič**, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja **Milan Belica** a primátor mesta Nitra **Jozef Dvonč**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

25. výročie otvorenia novej budovy Divadla Andreja Bagara

Divadlo Andreja Bagara v Nitre otvorilo svoje brány pred 25. rokmi – 19. septembra 1992. Jeho výstavbe predchádzala niekoľkoročná príprava. Samotná výstavba budovy trvala 10 rokov. Pôvodné divadlo, ktoré bolo zdevastované zásahom leteckej bomby v roku 1945 po vojne zbúrali. Toto nitrianske divadlo slúžilo od roku 1883. Zásadné stanovisko, o potrebe nového projektu nitrianskeho divadla, prijalo v roku 1972 Ministerstvo kultúry SSR. Na výbere miesta staveniska sa zhodli viaceré návrhy. Novostavbu situovali na vtedajšie Leninovo námestie, dnešné Svätoplukovo námestie. O tri roky neskôr v roku 1975 vypísalo Ministerstvo kultúry urbanisticko-architektonickú súťaž na novostavbu divadla. Do súťaže sa zapojilo 33 návrhov. Vybratý však nebol ani jeden. Porota nakoniec vybrala šiestich najúspešnejších riešiteľov do užšej súťaže. Koncom roka 1976 boli výsledky súťaže známe. Úspešným projektom bol návrh architekta **Antona Rokošného**. Na projekte však nakoniec pracoval kolektív **Juraj Hlavica, Márius Žitňanský a Štefánia Rosincová** z Projektového ústavu kultúry v Bratislave. Úvodný projekt bol teda schválený až v roku 1981. S výstavbou divadla sa začalo 1. marca 1982. Vedúci stavby bol **Vojtech Kertéz**. V súvislosti s výstavbou sa spomína jeho meno aj v Nitrianskom hlase z roku 1985. Vtedy tuhá zima pozastavila výstavbu. S výstavbou pomáhali aj vtedajší uční odboru murár - tesár. Návštevníci dnešného Divadla Andreja Bagara vstúpili do nových priestorov 19. septembra 1992. Počas slávnostného otvorenia si mohli pozrieť hru Jozefa Hollého, *Geľo Sebechlebský*. Svoj rukopis v divadle zanechalo viacero umelcov. Medzi nimi **Juraj Marth**, ktorý vytvoril ústrednú kompozíciu vo foyer. Národný umelec **Tibor Bártfay**, ktorý je autorom plastického reliéfu Andreja Bagara vo vstupnej hale a Marián Prešnajder je autorom opony s veľkomoravským výjavom so Svätoplukom.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 61/2017

Ocenenie Dosky udelili herečke Nového divadla Lucii Korenej

V sobotu **15. októbra 2017** boli v sále činohry SND udelené ocenenia Dosky 2017. Počas slávnostného ceremoniálu 22. ročníka získala Dosku za najlepšiu ženskú hereckú výkon získala **Lucia Korená** za postavu **Anny Frankovej** v inscenácii **Anna Franková** Nového divadla Nitra. Víťazov 22. ročníka Divadelných ocenení sezóny Dosky 2017 určilo celkovo 40 kritikov, teoretikov a publicistov. Ceny Dosky sú ocenením tvorivých

činov v oblasti profesionálneho divadla na Slovensku, a to vo všetkých žánroch. Dosky sa udeľujú za umelecké výkony, ktoré mali premiéru v divadlách na území Slovenska v predchádzajúcej sezóne. Udeľovanou cenou je doska s postriebreným štítkom. Autorom návrhu samotnej ceny je **Aleš Votava**, jej realizátorom **Tomáš Lupták**.

Zdroj: vlastný text kronikárky, napísaný podľa vysielania RTVS - STV 2.

Premiéra hry Farma zvierat v Starom divadle K. Spišáka

Staré divadlo Karola Spišáka otvorilo novú sezónu **13. októbra 2017** premiérou hry, naštudovanej na motívy rovnomenného románu **Georgea Orwella** Farma zvierat. Réžiu mal **Peter Chmela**, pod dramaturgiu sa podpísala **Petra Babulíková**, hudbu zložil **Zdeněk Dočekal**, scénu, kostýmy a masky vytvorila **Zuzana Hudeková**. Podľa knižného príbehu sa zvieratá rozhodnú z farmy vyhnúť ľudí, ktorých považujú za svojich tyranov a zotročovateľov. Ich jediným cieľom je žiť a pracovať na farme, ktorá by patrila iba im. Heslo znie: „Všetky zvieratá sú si rovné!“ Postupom času sa však i zvieratá začnú rozdeľovať do „spoločenských tried“. Vzniká „rebríček“ – niekto musí byť hore a niekto dole. Zvieracia revolúcia končí fiaskom: niektoré zvieratá žijú a pracujú ešte v horších podmienkach, než tomu bolo pod „vládou“ človeka. Tragédiou príbehu je to, že zvieratá, možno na pár výnimiek, si svoju „prehru“ nepriznávajú a možno ani neuvedomujú – a to a ja napriek tomu, že už nevidia rozdiel medzi človekom a ich novým vodcom, prasat'om. Inscenácia je vhodná pre mladého dospelého diváka.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Spravidková dokumentácia: 62/2017

Literárny fond ocenil hercov Starého divadla Karola Spišáka

Medzi laureátmi, ktorým Literárny fond udelil Ceny za celoživotné dielo a Výročné ceny v oblasti divadla, sú aj herci Starého divadla Karola Spišáka v Nitre. Z **rúk Dušana Jamricha** si prevzali ocenenie **Rudo Kratochvíl** a **Roman Valkovič**. Rudo Kratochvíl získal Cenu za celoživotné dielo v oblasti divadla. Jeho prvými pocitmi, keď sa to dozvedel, boli veľké prekvapenie aj radosť. Rudo Kratochvíl je od roku 1985, má za sebou stovky postáv a predstavení. Okrem SDKS sa Kratochvíl objavil aj v piatich inscenáciách Teatra Tatra, momentálne hrá v Majstrovi a Margaréte. Kratochvílov kolega **Roman Valkovič** dostal Výročnú cenu v oblasti divadla za divadelný výkon. Zaujal svojou postavou v monodráme Klammová vojna, ktorá mala premiéru v januári tohto roka. V hre autora Kaia Hensela stvárnil profesora Klamma. „Je to veľmi príjemné a človeka takéto ocenenie veľmi poteší. Vážim si, že som ho dostal po 32 sezónach v tomto divadle. Cena je pre mňa predovšetkým ohromný záväzok, nastavená je istá latka, ktorú nemôžem podliezť,“ vyznal sa Roman Valkovič.

Zdroj: Literárny fond

6.2 Filatelia

Nová poštová známka s vyobrazením Auly SPU

V utorok **17. januára 2017** bola v Aule Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre slávnostne uvedená do života poštová známka v nominálnej hodnote 1,25 eura, ktorá pochádza z emisie Kultúrne dedičstvo Slovenska: Slovenská poľnohospodárska univerzita. Na podujatí sa zúčastnili viaceré osobnosti, medzi inými i primátor mesta Nitry **Jozef Dvonč**. Na známke je vyobrazený pohľad na Aulu Maxima, najcharakteristickejšiu a najosobitejšiu časť celého areálu univerzity. Pre filatelistickú verejnosť bola k dispozícii príležitostná poštová priehradka a príležitostná poštová pečiatka. Výplatná poštová známka rozmerov 26,5×22 milimetrov vrátane perforácie vyšla vo forme tlačového listu so 100 známkami. Známkou bola vytlačená technikou rotačnej ocel'otlače v kombinácii s hĺbkotlačou Poštovná tlačiareň cenín Praha, a. s. Súčasne s poštovou známkou vydali obálku prvého dňa s pečiatkou FDC s dátumom 9.1.2017 a domicilom mesta Nitra. Motívom prítlače FDC obálky je detail rebrovej klenby interiéru Auly Maxima. Motívom FDC pečiatky je rozetový svorník nachádzajúci sa na stope vstupnej haly univerzity. FDC vytlačila technikou jednofarebnej ocel'otlače z plochej platne tlačiareň Poštovná tlačiareň cenín Praha, a. s.

Autorom výtvarného návrhu poštovej známky, FDC a FDC pečiatky je akademický maliar **Igor Benca**. Autorom rytiny poštovej známky i FDC je **František Horniak**. Sídlo dnešnej Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre patrí k pamiatkovo chráneným architektonickým areálom na Slovensku. Výtvarné, konštrukčné či urbanistické kvality nitrianskeho univerzitného komplexu sú označované za klenot svetového povojnového moderného hnutia. Architekti **Vladimír Dedeček** a **Rudolf Miňovský** z bratislavského Stavoprojektu už od roku 1955 pracovali na projekte novozaloženej Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre. Po smrti Miňovského pracoval od roku 1960 na rozsiahlom návrhu priestorov pre štyri fakulty a ich spoločného administratívneho a stretávacieho priestoru, Auly Maxima, sám Dedeček. Práve Aula Maxima šošovkovitého tvaru s priemerom 36 metrov, s unikátnou monolitickou rebrovou klenbou z armo-cementových dielcov tvaru sférických trojuholníkov, je najcharakteristickejšou a najosobitejšou časťou celého areálu. Aréna pre 600 divákov je unikátnym dielom architekta a tímu konštruktérov vedených **Ľudovítom Farkašom** a Karolom Mesíkom.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 63/2017

Činnosť nitrianskych filatelistov

Členovia a sympatizanti Klubu filatelistov KF 52-51 pri DMS Nitra sa v utorok **28. februára 2017** zišli v Dome Matice slovenskej v Nitre na Čermáni na členskej schôdzi, aby zbilancovali uplynulý rok, ale si aj pripomenuli 35 rokov trvania klubu, ktorý pôvodne vznikol v podniku Plastika. V tom čase boli nitrianski filatelisti organizovaní ešte v ďalších dvoch väčších kluboch – KF pri Pozemných stavbách a klube v Nemocnici s poliklinikou v Nitre. Na 2. Česko-slovenskej filatelistickej výstave v Žďári nad Sázavou (striedavo je organizovaná v Žďári a v Nitre), úspešne debutoval jeden z nových členov klubu – **Mgr. Peter Lakata**. Za exponát „Slovensko krajina ľadového hokeja“ získal postriebnú medailu. Predseda klubu **MVDr. Milan Šajgalík** predstavil dva exponáty filatelistickej literatúry, ktoré porota ocenila striebornými medailami („Popularizácia filatelie doma a vo svete v magazíne Slovensko“ a „Cyrilo-metodská tradícia vo filatelii“). Za exponát „Zoborský kláštor a katedrála v Nitre“ získal postriebnú medailu. Pozlátené medaily v Nemecku, na výstave v Münsterschwarzachu získal **MVDr. Milan Šajgalík** za exponáty „Vďaka Vám, sv. Cyril a Metod“ a „Cyrilo-metodská tradícia vo filatelii“. Zlaté medaily si priniesli ďalší členovia a v predchádzajúcom roku. Členovia klubu sú aktívni aj publikačne, organizujú besedy, aktívne sa zúčastňujú na konferenciách prednáškou, ako aj organizovaním výstavy.

Zdroj: Milan Šajgalík

Výstava známok pri príležitosti 35. výročia založenia klubu filatelistov

V Galérii zábavno-obchodného centra Mlyny sa v dňoch **10. až 26. marca 2017** uskutočnila výstava v spolupráci s odborníkmi na oblasť filatelistiky výstava poštových známok. Táto propagačná filatelistická výstava bola pripravená špeciálne k 35. výročiu založenia klubu filatelistov v Nitre, ale v Galérii MLYNY neboli nitrianski filatelisti po prvýkrát. Pri príležitosti 20. výročia vydávania slovenských poštových známok usporiadali v dňoch 16. až 25. januára 2013 propagačnú filatelistickú výstavu slovenských poštových známok od roku 1993 v spolupráci s Galériou Mlyny Nitra a Slovenskou poštou, a. s. Na tejto, už druhej propagačnej filatelistickej výstave SVET ZNÁMOK, sa predstavili členovia klubov filatelistov v Nitre so svojimi súťažnými exponátmi a ukážkami zo svojich zbierok. Nechýbala ani Kronika klubu filatelistov. Výstava týchto malých umeleckých diel zaujala nielen zberateľov, ale aj ostatnú verejnosť, ktorá dnes, v čase elektronickej komunikácie, stretáva s poštovými známkami skutočne len príležitostne, keďže známky nie sú každodennou súčasťou našich dní.

Zdroj: vlastný text kronikárky

6.3 Film

Richard Kováčik z Nitry sa stal členom Audiovizuálneho fondu

Minister kultúry **Marek Mad'arič** vymenoval **25. januára 2017 Richarda Kováčika** za nového člena rady Audiovizuálneho fondu. Stal sa zástupcom z oblasti distribúcie audiovizuálnych diel a prevádzkovania audiovizuálnych technických zariadení. Richarda Kováčika navrhlo za člena rady fondu občianske združenie VERTIGO, ktoré je okrem iného aj prevádzkovateľom Kinoklubu Tatra Nitra. Jeho šesťročné funkčné obdobie začína plynúť **26. januára 2017**. Vrade fondu nahradil **Ľubu Féglovú**. **Richard Kováčik** bol od roku 1990 dramaturgom viacerých komerčných aj klubových kín v Nitre. Od roku 1993 až po súčasnosť spolupracuje s Asociáciou slovenských filmových klubov, z toho niekoľko rokov ako podpredseda jej výkonného výboru, so zameraním na distribúciu audiovizuálnych diel a šírenie klubových aktivít a filmovej kultúry na území Slovenskej republiky. Bol členom v porotách domácich aj zahraničných filmových festivalov (napr. MFF Karlove Vary, MFF Art Film), dvadsať rokov pôsobil aj ako vysokoškolský pedagóg v oblasti filmu.

Zdroj: Ministerstvo kultúry SR

Dokumentárny film Nitrana Róberta Kirchhoffa uviedli na festivaloch

Najnovší dokument Diera v hlave režiséra **Robert Kirchhoffa** rodáka z Nitry, žijúceho v Bratislave, uviedli v priebehu apríla 2017 na dvoch prestížnych festivaloch, ktoré sa v Rakúsku a Nemecku sústreďujú na spoločensko-politické otázky, sociálne problémy a dávajú priestor autorskému európskemu filmu. Na festivale Crossing Europe v Linzi figuroval v súťažnej sekcii dokumentárnych filmov, na goEast vo Wiesbadene ho premietli. Film uviedli aj v Plzni na festivale Finále v súťažnej sekcii dokumentárnych filmov. Snímku mohli vidieť diváci v slovenských kinách a v júni v Košiciach na Art Film Feste. Crossing Europe Film Festival Linz sa uskutočnil v dňoch 25. až 30. apríla 2017. Diera v hlave bola na programe dvakrát - v 26. a 27. apríla. V súťažnej sekcii dokumentov sa na 14. ročníku festivalu sa uchádzal o Cenu za najlepší dokumentárny film. Kirchhoff, rodák z Nitry žijúci v Bratislave, si pred štyrmi rokmi odniesol z Linzu cenu Crossing Europe Social Awareness Award - Special Mention za film Kauza Cervanová, v roku 2004 uviedol festival v sekcii Closer View jeho snímku Hej Slováci! Robert Kirchhoff Dierou v hlave dokazuje, že sa nebojí zložitých tém.

Zdroj: nasanitra.sk

Predpremiéra slovenského filmu Špina

V priestoroch Starého divadla Karola Spišáka na Ulici 7. pešieho pluku, kde sídli Filmový klub - kinoklub sa v **pondelok 19. júna 2017** sa uskutočnila predpremiéra za osobnej účasti tvorcov – hercov **Dominiky Zeleníkovej Morávkovej, Róberta Jakaba** a producenta **Petra Badača**. Filmový príbeh rozpráva o 17-ročnej Lene, ktorá vzdoruje rodičom, zažíva svoje prvé zamilovanie, tajné nočné dobrodružstvá s kamarátmi, či

magické rána nad Dunajom. Jej svet plný snov a túžob však naruší znásilnenie... Lena musí prejsť cestu, ktorá už nie je obyčajným dospievaním, ale skôr vnútorným bojom. Okolie ju nechápe a už nikdy úplne nepochopí. Je to ona sama, kto sa musí zmeniť, dospieť a pochopiť, že nemôže ostať obeťou.

Zdroj: Richard Kováčik, riaditeľ Filmového klubu

Prehliadka amatérskej filmovej tvorby Cineama

V Mlyny Cinemax sa od piatka do nedele **9. – 11. júna 2017** uskutočnila už po tretíkrát celoštátna postupová súťaž a prehliadka amatérskej filmovej tvorby Cineama. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil primátor Nitry **Jozef Dvonč**, ktorý pozdravil účastníkov ako i návštevníkov súťaže. V rámci súťažnej prehliadky premietli 93 filmov, z toho 17 hraných, 26 animovaných, 10 reportážnych, 10 experimentálnych, 17 dokumentárnych, 10 videoklipov a 3 minútové filmy. Do súťaže postúpili aj nitrianski autori. Odborná porota rozhodla o víťazoch Cineamy 2017. Hlavnú cenu získal **Ľubor Patsch** z Lipovského Hrádku za dokument o žilinskej umelkyni Sochy a obrazy. Cenu diváka za videoklip One Take získala skupina autorov **Marcel Meluš** z Hostia, **Andrej Karlubík** z Močenku, **Dominik Pecho** a **Andrej Piňák**, obaja z Hlohovca. Klip je o študentoch Gymnázia Cyrila a Metoda v Nitre, ktorí interpretujú známe piesne počas prestávky v priestoroch školy. Práca získala aj 1. miesto v kategórii autorov nad 21 rokov „videoklip“. V kategórii autorov do 16 rokov „reportáž“ bodovali mladí Nitrania – za snímku Halloween získal 1. miesto Masmediálny krúžok zo ZŠ Na Hôrke v Nitre. **Prvé miesto v kategórii autorov do 21 rokov „dokument“** porota udelila dvojici **Marcel Meluš** z Hostia a **Michal Žarnovičan** zo Zlatých Moraviec za snímku Trip to Berlin. Zachytáva mesto a známe pamiatky trochu iným spôsobom. V hranom filme v rovnakej vekovej kategórii bol úspešný Kabinet od SPŠ KN TV Tower v Komárne, film o tom, že aj zákutia školy môžu ukrývať veľké tajomstvá, získal 3. miesto. V tej istej vekovej kategórii „videoklip“ na 1. mieste skončil **Gábor Angyal** z Komárna za videoklip komárňanskej kapely SPLIFF 447 – Placebo. V kategórii autorov nad 21 rokov „hraný film“ si 3. miesto odniesol **Jakub Chochula** z Nitry. Porotu zaujal jeho film Fugu - o kamarátoch, ich párty a japonskej špecialite Fugu. V tej istej kategórii sa čestné uznanie ušlo **Miroslave Bartovičovej** zo Šale za experimentálnu drámu Etuda o problémoch týraného dieťaťa.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 64/2017

Nitra bola dejiskom Envirofilmu - Ekotopfilmu

Mesto Nitra sa v dňoch 20. a 21. júna 2017 stalo partnerom regionálnej tour festivalu Ekotopfilm – Envirofilm – medzinárodného filmového festivalu, tematicky zameraného na témy súvisiace s ekológiou, ochranou životného prostredia a trvalo udržateľný rozvoj. Podujatie v sálach Mlyny Cinemas slávnostne otvoril prednosta mestského úradu Igor Kršiak. Program sa začal Junior festivalom, určeným pre žiakov a študentov ZŠ a SŠ. Večerný program bol určený širokej verejnosti, obyvatelia mali možnosť pozrieť si vybrané víťazné filmy. Popri premietaní týchto filmov bol pripravený sprievodný program, v rámci ktorého sa uskutočnili dve diskusie - Aj Nitra chce byť Smart

City a Moderné a rozumné riešenie odpadov. „Vyvíjame aktivity, aby sa projekt Smart City začal v Nitre čo najskôr. Mestá sa stanú miestami rozvinutej infraštruktúry, ktorá bude základom ekonomiky 21. storočia. Budú mať modernú verejnú dopravu, ktorá zníži počet áut jazdiacich na benzín či naftu. Mladým ľuďom ponúknu štúdium profesií budúcnosti a sebarealizáciu tam, kde sa narodili. Budú to práve inteligentné mestá, ktoré zmenia priemysel a služby vo svojom okolí tak, aby boli zdravšie a čistejšie,“ povedal primátor Nitry **Jozef Dvonč**.

*Prednosta MsÚ Igor Kršiak prevzal spomienkový darček za pomoc pri organizácii festivalu.
Foto: Ľudmila Synaková*

*Zdroj: vlastný text kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 65/2017*

Filmový festival Agrofilm 2017 priniesol 113 filmov

V poradí 33. ročník medzinárodného filmového festivalu Agrofilm sa v dňoch **2. až 6. októbra 2017** konal v Nitre. Do súťaže bolo prihlásených celkom 325 projekcií zo 113 prihlásených filmov. Medzinárodná odborná porota súťažiacim filmom udelila 14 cien. Hlavnú cenu získal český film Geoderma – živý plášť planéty Zem, kde sa ukázalo, že jej ochrana, obnova a správne využívanie má pre ľudí a zvieratá existenčný význam. Holandský film Farmári pôdy, ktorý získal cenu prezidenta Agrofilmu, predstavil prostredníctvom piatich farmárov ich vlastnú cestu vylepšovania pôdy a pestovania zdravých potravín bez toho, aby ničili krajinu. Cenu primátora Nitry si odniesla belgická snímka Iný spôsob (so zeleninou). Iránsky film Zelená krajina priniesol nielen informácie, ako kultivovať poľnohospodársku pôdu po iránsko-irackej vojne, ale aj krásne posolstvo mieru - film získal cenu predsedu NSK. Poľnohospodárska pôda a čoraz zložitejší prístup k nej bola témou oceneného britského koprodukčného filmu Pôda pre našu obživu, ktorý si získal cenu rektora SPU v Nitre. Maďarský film Pastorále bola krásnym predstavením pastierskeho života. Film získal cenu Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Zdroj: vlastný text kronikárky

12. ročník festivalu Vysoké hory Nitra

V sobotu **4. novembra 2017** sa v Nitre uskutočnil 12. ročník festivalu Vysoké hory Nitra, na ktorom sa od roku 2006 stretávajú stovky priaznivcov hôr a cestovania. Na slávnostnom otvorení festivalu sa zúčastnil aj primátor mesta Nitry **Jozef Dvonč**. Vo veľkej zasadačke na Mestskom úrade v Nitre boli uvedené filmy **Pavla Barabáša** Vábenie výšok - 1. časť **Ivan Gálffy**, **Erika Baláža** Živá rieka alebo **Viliama Bendíka** Kroky na hrane. Na festival zavítal aj slovenský výškový horolezec **Peter Hámor**, ktorý tento rok zavŕšil výstupy na všetkých 14 osemtisícoviek a práve o svojom 20-ročnom pôsobení v Himalájach bola jeho prezentácia Himalayadventure. Prišli aj **Ivan Lehotský** a **Ivan Kluvánek**, účastníci prvého kolektívneho prechodu hrebeňa Vysokých Tatier z r. 1955. Festival bol o cestovaní po Kube, o výprave na bicykloch z Paríža do Vrábel, divokých riekach Ekvádoru, skialpinizme na Kaukaze, paraglidingu na Sibíri a tiež o zlezení najdlhšieho alpského hrebeňa. Festival pripravilo občianske združenie Nitriansky horský spolok. Hlavnými partnermi podujatia boli mesto Nitra, Dynamik Nitra a Northfinder. Festival býva od roku 2008 dvojdnový. Piatkový program bol aj tohto roku určený žiakom a študentom nitrianskych základných škôl a mal náučno-vzdelávací charakter. Jeho obsahom bola i environmentálna výchova. Hlavný program prebiehal počas celej soboty v piatich blokoch, v ktorých sa striedali jednotlivé filmy a prezentácie hostí. V nedeľu dopoludnia sa záujemcovia zúčastnili na tematickom poznávacom výlete do Zoborských vrchov s výkladom odborníka na geológiu a turistické značkovanie **Jánom Jahnom**. Sprievodným festivalovým podujatím bola výstava fotografií s tematikou hôr, cestovania, fauny a flóry a obľúbená tombola o hodnotné ceny.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 66/2017

6.4 Fotografia

Výstava amatérskej fotografie AMFO 2017

V Galérii Mlyny na Štefánikovej triede v Nitre vyhodnotili v piatok **3. novembra 2017** v poradí 45. ročník celoštátnej postupovej súťaže a výstavy amatérskej fotografickej tvorby AMFO 2017. Svoju autorskú tvorbu predstavilo viac ako 150 autorov z celého Slovenska. Nasledujúci víkend bol plný diskusií, seminárov o fotografii, workshopov o fotografovaní v Nitre, ale tiež sprievodných fotografických výstav. Výstava bola otvorená do 24. novembra 2017.

Zdroj: Zdenka Smrečková, Krajské osvetové stredisko v Nitre

Projekt fotografií Ukradnutá galéria

Nitrianska fotogaléria Tafačka pripravila v novembri 2017 dve nové výstavy, ktoré boli sprístupnené v rámci experimentálneho streetartového projektu Ukradnutá galéria. Svoje diela predstavila od **6. do 13. novembra 2017 Tamara Jenčová**, ktorá sa venovala predovšetkým fotografii a dizajnu. Umelkyňa **Mia Szabóová** svoje práce prezentovala od 13. do 20. novembra 2017. Projekt Ukradnutá galéria vznikol v roku 2010 v Českom Krumlove, kde začali umelci využívať rôzne opustené nástenky ako galerijný priestor. V dlhodobo opustených mestských vitrínach sa konajú výstavy pod holým nebom. Vystavené diela ostávajú na mieste týždeň. Tam si ich mohli pozrieť aj ľudia, ktorí do galérií inak nechodia. Vernisáže sa v Tafačke konajú od roku 2014. Výstavným miestom bola nástenka, ktorá je umiestnená pred galériou.

Zdroj: Tafačka – tlačová správa

6.5 Galérie, múzeá a skanzeny

Výstava v novootvorenej Galérii Mlynská zem

Súčasná návštevnosť galérii je pomerne slabá, bežná verejnosť cielene nevyhľadáva umenie v galériách, ale o to viac trávia svoj voľný čas dnes úplne novým fenoménom - nakupovaním. Keďže trávia čoraz viac svojho voľného času v nákupno-spoločenských centrách, umenie musí prísť za nimi. Nuž a kde inde ho vystaviť, než na zemi po ktorej kráčajú? Galéria MLYNY v Nitre bola prvým nákupno-spoločenským centrom, ktorá vytvorila Galériu Mlynská zem. Na výstave sa predstavilo prvých 22 mladých autorov, žiakov Súkromnej strednej umeleckej školy dizajnu v Nitre, ktorí pre novovzniknutú galériu vytvorili špeciálnu kolekciu 48 autorských diel o rozmeroch 59 x 59 cm. Kolekcia bola vytlačená na špeciálnej fólii, potiahnutej špeciálnou protišmykovou lamináciou. Vernisáž sa uskutočnila 18. januára 2017 o 18. hodine. Kurátormi výstavy boli **Daniel Brogyany a Jozef Peniak**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Zvláštni ľudia – výstava voskových figurín

V dňoch **6. až 12. februára 2017** bola vo výstavných priestoroch Ponitrianskeho múzea otvorená výstava voskových figurín s názvom Zvláštni ľudia. Návštevníci sa mohli zoznámiť s veľmi zvláštnymi ľuďmi – s osobami, pre ktorých bolo ich postihnutie prekliatím, ale aj darom. Ako je známe, už odpradávna sa v našej spoločnosti vyskytovali jedinci svojim zovňajškom výrazne vystupujúci z davu. Spoločnosť sa ich stránila, ale zároveň ju tieto osoby priťahovali svojimi zvláštnosťami. Z postihnutia týchto ľudí často pramenila neskutočná sila a odhodlanie vzoprieť sa svojmu osudu a predviesť okoliu svoj neobyčajný vzhlad ako dar. Zvláštni ľudia chceli byť rešpektovaní a uznávaní. Pracovali v cirkusoch a panoptikách, často sa naučili i neuveriteľným kúskom, ktorými ešte viac podnecovali zvedavosť návštevníkov. Návštevníkov výstavy prekvapili figuríny ľudí s dvomi hlavami, dvomi tvármi, štyrmi očami, na niekoľko siamských dvojčiat, alebo muža s vlčím syndrómom. Podľa dobových zdrojov umelci v petrohradskom antropologickom múzeu vytvorili 25 verných napodobení z vosku, boli použité lekárske očné a zubné implantáty a do vosku vpichované pravé ľudské vlasy. Aj vďaka tomuto pôsobili sochy dokonale živým dojmom.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 67/2017

Výstava Architektonika 2017

V Salóne Nitrianskej galérii otvorili **26. januára 2017** výstavu Architektonika 2017, ktorá predstavila 2D a 3D tvorbu študentov katedry architektúry VŠVU. Prezentácia modelov s dôrazom na funkčnosť bola dobrou simuláciou, ako sa správa použitý materiál pri jeho vytváraní, ako aj jeho samotný detail. Ide o pochopenie princípu danej konštrukcie. Estetika rovnako ovplyvňuje premýšľanie nad konštrukčným detailom. Tento vyučovací proces je v súčasnosti na ústupe pre vysoký vplyv digitálnych

technológií, ktoré síce simulujú virtuálnu predstavu o priestore, no samotný zážitok prináša fyzický model z reálneho materiálu. Význam prezentácie môže vytvárať samotný záujem o tvorbu, ako aj vyvolať otázky do diskusie pre riešenie špecifických originálnych konštrukcií.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Cesta k veľkému víťazstvu: Od Stalingradu do Prahy

V priestoroch Synagógy v Nitre bola v piatok **3. februára 2017** slávnostne otvorená výstava s názvom „Cesta k veľkému víťazstvu: Od Stalingradu do Prahy“. Výstavu usporiadalo mesto Nitra a mesto Volgograd v spolupráci s poslancom Európskeho parlamentu (EP) **Jiřím Maštálkom**. Expozícia bola pôvodne koncipovaná k 70. výročiu spoločného víťazstva nad fašizmom v II. svetovej vojne a mala premiéru v sídle EP v Štrasburgu, kde vzbudila veľkú pozornosť. Na vernisáži sa zúčastnili viacerí predstavitelia Európskeho parlamentu, poslanci z rôznych politických strán a ďalšie osobnosti. Štrasburg, spolu s okolitým regiónom, je považovaný za jeden zo symbolov povojnového zmierenia Francúzska a Nemecka, sa tak stal symbolicky aj veľmi vhodným miestom pre prezentáciu spoločného víťazstva nad nacizmom v r. 1945. Ako na otvorení výstavy povedal poslanec **Jiří Maštálek**: „Výstava je prejavom našej vdaky všetkým, ktorí položili svoje životy za našu šancu žiť dnes.“ S pozoruhodnými exponátmi sa postupne zoznámila verejnosť v Brne, Ostrave – partnerskom meste Volgogradu, videli ich v Berlíne, Lidiciach a v týchto dňoch dostali túto možnosť obyvatelia Nitry. Expozícii Cesta k veľkému víťazstvu: od Stalingradu do Prahy hovorí o našej spoločnej histórii, bez ktorej by sme tu dnes možno neboli. Lebo, ako povedal Cicero: „Život zomrelých je uložený v pamäti žijúcich. Na vernisáži sa zúčastnili veľvyslanec Ruskej federácie na SR **Alexej Fedotov**, primátor Volgogradu **Andrej Kosolapov**, poslanec EP **Jiří Maštálek**, primátor Nitry **Jozef Dvonč**, zástupca **Ján Vančo**, nitrianski mestskí poslanci **Lívia Šumichrastová**, **Anton Kretter**, **Janka Buršáková**, **Dominika Tekeliová**, **Milan Burda**, **Miroslav Mikulášik**, **Jozef Trandžík**, **Ľuboš Török** a ďalší hostia z delegácií z Volgogradu a veľvyslanectva Ruskej federácie na SR.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Výstava trofejí poľovnej zveri

Výstava trofejí poľovnej zveri, ktorú v priestoroch Ponitrianskeho múzea otvorili 24. marca 2017, predstavila výsledky chovateľskej práce poľovníkov v pôsobnosti Obvodnej poľovníckej komory v Nitre. Vystavované trofeje boli odrazom nielen úrovne genofondu, ale aj celého systému celoročnej starostlivosti o zver, ako zložky prírodného bohatstva Slovenskej republiky. Vystavených bolo 560 kusov trofejí raticovej zveri (jelenej, danielovej, srnčej, muflónovej a diviacej) a lebiek šeliem ulovených v poľovníckej sezóne rokov 2016/2017. Vystavené trofeje a sprievodný katalóg poskytli prehľad o počte zveri v revíroch, správnom selektívnom love trofejových jedincov, ako i bodovanie trofejí a udeľovanie medailí. Trofeje doplnili preparáty poľovných druhov zveri zo zbierok Ponitrianskeho múzea. Na výstave bolo predstavených 560 kusov

trofejí raticovej zveri a lebiek šeliem ulovených v uplynulej poľovníckej sezóne. Výstavu zorganizovala Slovenská poľovnícka komora, obvodná organizácia Nitra v spolupráci s Ponitrianskym múzeom. Najviac bolo trofejí srnčej zveri – 429 kusov, 43 jelenej zveri, 21 diviakov, 13 muflónov, 9 danielov a navyše 45 lebiek líšok a jazvecov. Najviac ocenené boli srnčie trofeje, ktorým porota udelila 5 zlatých, 2 strieborné a 14 bronzových medailí. V okrese Nitra sú iba 4 revíry, kde sa nachádza jelenia zver. V posledných rokoch sú dobre zastúpené danielie trofeje, kde máme 2 zlaté, 1 striebornú a 1 bronzovú medailu. Tieto ocenené kusy väčšinou pochádzajú z poľovníckeho združenia Telince. Diviačia zver bola zastúpená rekordným počtom 21 kusov a získala po jednej zlatej, striebornej a bronzovej medaile.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Kolektívna výstava študentov Akadémie umení z Banskej Bystrice

Rozsiahla kolektívna výstava Copy (20) Ride v Nitrianskej galérii predstavila novšie diela z tvorby 26 súčasných slovenských a českých vizuálnych umelcov a umelkýň, ktorí sú súčasne v pozícií výtvarných pedagógov a absolventov odborov umeleckej grafiky, sochy a priestorových médií. Výber zahŕňa autorky a autorov z jubilujúcej Fakulty výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici (založenej v roku 1997), zastúpených grafikou, maľbou, kresbou, objektom a intermediálnou tvorbou. Hostujúce partnerské umelecké vysoké školy – Fakulta umenia Ostravskej univerzity a Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave sú zastúpené grafickou a maliarskou tvorbou svojich pedagógov a absolventov.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Výstava Čaro umeleckého drotárstva

V pondelok **20. marca 2017** bola v Ponitrianskom múzeu v Nitre otvorená výstava Čaro umeleckého drotárstva, ktorá priniesla pohľad na túto tradičnú formu remeselnej zručnosti v súčasnom umeleckom spracovaní. Výstavu otvoril riaditeľ múzea **Anton Števko**, ktorý poukázal na to, že na výstave boli predmety, ktoré vytvárajú súčasní umeleckí drotári, ako aj predmety, ktoré poukazujú na voľakedajšie remeslo, zamerané na opravu predmetov drôtovaním, ako napríklad z keramiky a výrobu drobných úžitkových predmetov, ako napríklad podložky pod žehličky, vešiaky, podnosy a pod. Prácu súčasných majstrov drotárov najviac ovplyvnil **Ján Holánik – Bakel**, narodený r. 1863, ktorý začal ako prvý vyrábať umelecké predmety z drôtu a z postriebného či pozláteného drôtu.

Zdroj: tlačová správa Ponitrianskeho múzea.

Výstava obrazov Paľa Hammela a Braňa Jánoša

Na empore Synagógy bola **26. apríla 2017** slávnostne otvorená výstava obrazov známeho speváka, zakladateľa hudobnej skupiny Prúdy **Pavla Hammela** a diela výtvarníka v slobodnom povolaní **Braňa Jánoša** z Kremnice. Výstava niesla pomenovanie Somsijesmesesú. Verím, že toto zvláštne slovo viac napovie tým, ktorí si

pamätajú text jednej zo starších piesní Pavla Hammela. Výstava priniesla zaujímavý dialóg tém aj technik, čo v maximálnej miere ocenili účastníci vernisáže. Z výstavy si odnášali dva príjemné zážitky - okrem „videného“ uspokojili i svoje sluchové vnemy, pretože Pavol Hammel naservíroval k porcii výtvarného umenia i ochutnávku skladieb zo svojho bohatého repertoáru. Hammela hrajúceho na gitare sprevádzal na klavíri **Vladimír Preložník**. Druhý autor, **Braňo Jánoš**, absolvent Strednej umelecko-priemyselnej školy v Kremnici, pracoval ako konzervátor na Oravskom hrade a Oravskej galérii v Dolnom Kubíne. Od roku 1996 pôsobí ako výtvarník v slobodnom povolaní. Venuje sa komornej a interiérovej tvorbe, aj monumentálnym prácam v architektúre. Jeho diela sú zastúpené v domácich aj zahraničných zbierkach. Oboch autorov predstavila kurátorka **Marta Hučková**. Na vernisáži sa zúčastnili viceprimátor **Ján Vančo**, rektor SPU **Peter Bielik**, poslanci mestského zastupiteľstva **Lívia Šumichrastová** a **Miloslav Hatala** a ďalšie spoločenského a kultúrneho života mesta. Výstavu pripravilo mesto Nitra a Nitrianska humanitná spoločnosť Homo Nitriensis.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 68/2017

Noc múzeí a galérií v Nitre

V sobotu **20. mája 2017** ponúkli nitrianske galérie a múzeá milovníkom umenia a histórie neopakovateľné zážitky až do neskorých nočných hodín. Návštevníci mohli počas niekoľkých hodín absolvovať výklady k aktuálnym výstavám, pozreli si expozície, ktoré nie sú bežne dostupné a zažili skutočne bohatý hudobný program.

V **Nitrianskej galérii** sa uskutočnila vernisáž Ateliér Digitálne médiá. Návštevníci si večer pozreli koncert s názvom Zamatové pazúry. Najmenší návštevníci galérie sa zabavili v interaktívnej tvorivej dielni s názvom Pastelkovo.

V **Diecéznom múzeu** na Nitrianskom hrade si pre návštevníkov pripravili komentované prehliadky a v Gotickej priekope zaznel o 21.00 h koncert hudobného zoskupenia Páni Času. Návštevníkov vítal sokoliar Tomáš a jeho dravce. V rámci sprievodného programu bola otvorená výstava Nitriansky hrad v 20. storočí.

V **Ponitrianskom múzeu** návštevníci okrem stálej expozície absolvovali aj ukážky múzejných technológií a interaktívny program pod názvom Veľkomoravský šperk - Lunica, navštívili tvorivé dielne pod vedením umeleckých drotárov a vypočuli si i hudobné vystúpenie.

Slovenské poľnohospodárske múzeum pripravilo ukážky historických bojov z 2. svetovej vojny, ukážky reštaurovania zbierkových predmetov a ľudia sa mohli previezť vláčikom – Nitrianskou poľnou železnicou. Okrem tohto sa tam konal zraz veteránov, návštevníci si mohli pozrieť ukážky zo života vojakov v dobových táboroch, prezrieť si historickú výstroj, výzbroj a vojnovú techniku. Návštevníci sa mohli odviezť aj Nitrianskou poľnou železnicou.

V **Synagóge** si návštevníci popri aktuálnej výstave o histórii a tradíciách Židov pozreli sprievodné podujatie.

Misijné múzeum na nitrianskej Kalvárii pripravilo pre návštevníkov prehliadku stálej expozície predmetov z misií zo všetkých kútov sveta. Sprístupnená bola aj krypta v Kostole nanebovzatia Panny Márie.

Zdroj: www.visitnitra.sk

Spríevodná dokumentácia: 69/2017

Výstava fotografií Henricha Mišoviča

Galéria MLYNY často a rada hostí umelecké výstavy obrazov a fotografií. Málokedy sa však naskytne možnosť vidieť fotografie, odhaľujúce zákulisie i svet divadelných dosiek, a to hneď počas mnohých – v tomto prípade 13 – sezón. Takáto jedinečná príležitosť sa naskytla v dňoch **10. až 30. mája 2017**, kedy návštevníci tohto obchodného domu mohli obdivovať výber fotografií **Henricha Mišoviča** z prostredia Slovenského národného divadla v Bratislave, z **Divadla Andreja Bagara v Nitre, zo Starého divadla Karola Spišiaka v Nitre, Nového divadla a Teatro Tatro**. Henrich Mišovič je slovenský fotograf, ktorý v súčasnosti žije a tvorí v Nitre. Pod umeleckou značkou Collavino Photography sa zameriava na umeleckú, reklamnú a divadelnú fotografiu. Okrem svojho umeleckého pôsobenia je od roku 2004 zamestnaný v Tlačovej agentúre Slovenskej republiky ako fotoreportér. V rokoch 2005 – 2007 študoval reklamnú fotografiu v Gray Card Studio v Prahe. Jeho dielo bolo prezentované na viacerých výstavách.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Výstava Akvizície v Nitrianskej galérii

V dňoch **4. mája až 11. júna 2017** mohli návštevníci Nitrianskej galérie vidieť v Reprezentačných sálach výstavu s názvom Akvizície autorov **Dávida Demjanoviča a Jarmily Mitrikovej, Jozefa Kostku, Mariána Mudrocha, Miroslava Nicza, Alojza Klimu, Ľubomíra Stacha, Moniky Pascoe Mikyškovej, Ivany Slávikovej, Maximiliána Schurmanna, Olji Triaška Stefanovičovej** a ďalších. Kurátorka výstavy bola **Ľudmila Kasaj Poláčková**. Výstava prezentovala výber z prírastkov zbierkového fondu Nitrianskej galérie získaných v období posledných piatich rokov. Vystavenie akvizícií je krokom inštitúcie priblížiť divákovi časť práce so zbierkovým fondom. Návštevník má možnosť vzhliadnuť diela od etablovaných autorov staršej generácie až po autorov nesúci kód mladosti, no už etablovanosti na výtvarnej scéne. Cieľovým výberom galérie je dopĺňať zbierky o diela domácich umelkyní a umelcov, ktorých tvorba je nedostatočne zastúpená alebo úplne absentuje v zbierkovom fonde. Inštitúcia tak vytvára reprezentatívnu kolekciu domáceho umenia 20. storočia až po súčasnosť, ktorého význam zapadá do kontextu umenia strednej Európy.

Zdroj: Lucia Vadelová, Nitrianska galéria

Výstava Morseovka

V dňoch **22. júna až 3. septembra 2017** bola v Reprezentačných sálach Nitrianskej galérie výstava s názvom Morseovka. Táto monografická výstava tvorby **Petry Novákovej Ondreíčkovej** (1968) predstavila jednu z najzaujímavejších umelkyní

strednej generácie súčasnosti – jej umeleckým ťažiskom je citlivá práca s rôznymi materiálmi ako sú papierové objekty - obrazy, eklektická kombinácia klasickej olejomalby so zásahmi klincov, vlákien, rôznych predmetov v intenciách neokonceptuálnych a postminimalistických tendencií. Táto výstava bola najrozsiahlejším výstavným projektom autorky na Slovensku za posledné obdobie.

Zdroj: Lucia Vadelová, Nitrianska galéria

Výstava prírodnín Prehliadaná príroda

V Ponitrianskom múzeu v Nitre otvorili **6. septembra 2017** výstavu Čarokrásna príroda. Táto výstava, pripravená pri príležitosti Dní európskeho kultúrneho dedičstva, poskytnú jedinečnú možnosť nazrieť do tajov prírody. Návštevníci si mohli pozrieť rôzne druhy vajčiek vtákov, ktoré sú ukryté v hniezdach, mláďatá raticovej zveri a vďaka svojmu sfarbeniu sú chránené pred predátormi a zároveň sú ťažko pozorovateľné, rôzne druhy chrobákov, minerálov, či húb. Za pohľad stála zbierka motýľov, ktoré v prírode zaujmú „tancom“ vo vzduchu a rôznych druhov nočných motýľov, ktoré vychádzajú zo zeme, alebo z listia vo večerných hodinách za potravou. Unikátnym kúskom boli zuby slona lesného a mamuta stepného, ktorý sa v minulosti nachádzal na našom území. Výstavu doplnil servis na stolovanie z konca 19. storočia až 40 - rokov 20. storočia, zdobený rôznymi motívmi prírody zn. Herent a z Nitrianskej „maľovne“ porcelánu. Výstava bola sprístupnená do 30. septembra 2017.

Zdroj: Ľubica Packová – Zahradárová, Ponitrianske múzeum v Nitre

Piknik v Slovenskom poľnohospodárskom múzeu v Nitre

V nedeľu **10. septembra 2017** v Slovenskom poľnohospodárskom múzeu v Nitre uskutočnil nedeľný piknik. Pripravený bol bohatý program, v rámci ktorého si najmenší návštevníci mohli prezrieť hospodársky dvor, previezť sa na koni, detskou elektrickou vláčičkou či povoziť sa Nitrianskou poľnou železnicou. Bábkové divadlo Tyjatr sa predstavilo hrou o silákovi Herkulovi.

V tvorivých dielňach si ľudia odlievali suveníry zo sadry. Záujem návštevníkov si vyslúžili zábavné fyzikálne a chemické pokusy. V historickom Konzume bola inštalovaná zaujímavá výstava Vedecká hračka. Pripravené boli aj komentované vstupy, kde si návštevníci mohli pozrieť sprístupnené objekty skanzenu a v tráve „džemovali“ s nitrianskou bluegrassovou skupinou Kitchen Grass. Viacerí si pochutnávali na káve zn. melta a na čokoláde v Rosetta coffee shope.

Zdroj: Svetlana Ďuranová, vedúca SPM v Nitre
Spravidelná dokumentácia: 70/2017

Výstava diela scénografa Františka Pergera

V dňoch **14. septembra až 22. októbra 2017** bola v Salóne Nitrianskej galérie otvorená výstava diela jubilujúceho scénografa **Františka Pergera**. Jubilejná výstava tohto významného slovenského scénického výtvarníka predstavila verejnosti autorovu

tvorbu. Umelcove scénografie boli súčasťou nielen nitrianskeho divadelného prostredia, s jeho prácami sme sa mohli stretnúť i na filmovom plátne a v iných divadlách - po celom Slovensku a v zahraničí.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Výstava Tisícročia s mincami

V Ponitrianskom múzeu v Nitre bola od **6. novembra do 30. decembra 2017** otvorená výstava Tisícročia s mincami, ktorá ponúkla jedinečnú možnosť pozrieť vzácne mince z obdobia od 1. storočia pred naším letopočtom až po 20. storočie nášho letopočtu nielen zo zbierok Ponitrianskeho múzea v Nitre, ale i Archeologického ústavu SAV v Nitre a Mestského múzea v Šuranoch. Návštevníci obdivovali najmä najstaršiu rímsku mincu aes grave, či keltskú tetradrachmu. Pozoruhodnými exponátmi boli aj medené poltúry z doby povstania Františka II. Rákocziho, na ktorých dominovali razby kremnickej mincovne a veľa ďalších exponátov.

Zdroj: Ľubica Packová – Záhradárová, PR manažérka Ponitrianske múzeum

6.6 Hudba

V katedrále na hrade ladili nový organ

Katedrála – Bazilika svätého Emeráma na Nitrianskom hrade sa **od 1. februára 2017** min. na dva mesiace ponorila do ticha. Dôvodom bolo ladenie rekonštruovaného organu, pri ktorom potreboval organár absolútne ticho. Katedrála bola preto pre verejnosť v pracovných dňoch zatvorená, výnimku tvorili len pravidelné bohoslužby. Po prvý raz by zrekonštruovaný organ zaznel v nedeľu Božieho milosrdenstva – 23. apríla 2017, keby ho požehnal nitriansky biskup **Viliam Judák**. Historický organ sa do hradnej katedrály vrátil v polovici októbra 2016 po takmer osemmesačnej rekonštrukcii v rakúskych dielnach firmy Kögler. Vizuálnu časť skrine organu dokončovali slovenskí reštaurátori, nové aj opravené pôvodné píšťaly na ich presne určené miesto osádzala rakúska firma. Na záver bolo potrebné nástroj naintonovať a naladiť. Podľa katedrálneho organistu **Vladimíra Kopca** katedrála v novodobej histórii ešte nikdy nebola zatvorená, ani počas rekonštrukčných prác. Historický organ je po rekonštrukcii najvýznamnejším nástrojom bachovského, barokového charakteru na Slovensku. V minulosti prešiel nástroj rôznymi zmenami, ktoré ho poznačili do tej miery, že jednotlivé jeho súčasti prestali fungovať. Hrozilo, že organ prestane fungovať úplne. Po obnove interiéru katedrály, na podnet nitrianskeho biskupa **Viliama Judáka**, rozhodli kompetentní o jeho rekonštrukcii. Gesciu nad ňou prevzala miestna sídelná Kapitula kanonikov. Najstaršie časti hudobného nástroja sú datované do polovice 17. storočia. Slovenský organár **Martin Zorkovský** v polovici 18. storočia urobil zásadnú rekonštrukciu organu. Najdrastickejšia rekonštrukcia katedrálneho organu udiala v 30. rokoch 20. storočia. V tom období nitriansky organár **Otokar Važanský** nástroj plne spneumatizoval a rozšíril o niekoľko registrov, na rohoch chóru umiestnil pedálové registre. Tým, že nástroj spneumatizoval, zasiahol aj do historických mechanických častí. Tie teraz dávali do pôvodného stavu. Veľkosť zrekonštruovaného organu je približne rovnaká ako pred jeho opravou. Pred rekonštrukciou mal nástroj 28 registrov, po rekonštrukcii ich má 30. V plnej miere mechanický dvojmanuálový nástroj neobsahuje ani jednu pneumatickú či elektrickú časť. Organ mal viac ako 1800 píšťal. Väčšina z nich je z organového cínu zmiešaného v určitom pomere s olovom. Ďalších viac ako 300 píšťal je z dreva, organ má aj 200 jazykových píšťal.

Zdroj: nitrianske biskupstvo.sk

V Aule SPU realizovali jedinečný projekt: Zvuk auly

V **stredu 1. marca 2017** sa v Aule Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre uskutočnilo jedinečné intermediálne hudobno-divadelné predstavenie, ktoré pracovalo s charakterom zaujímavých architektonických priestorov vysokoškolských ául. Podujatie zorganizovalo občianske združenie **Archimera** v spolupráci s občianskym združením **Denkzeug**. Podľa nich vysokoškolské auly, symbolické a ceremoniálne priestory, ohromujú svojou mierkou a výtvarným stvárnením, ktoré

podčiarkuje ich spoločenský význam. Tieto priestory však ostávajú pre bežnú verejnosť skryté za fasádou známych stavieb. Projekt Zvuk auly formou predstavenia si dal za cieľ sprístupniť tieto nepoznané miesta univerzitných ceremónií. Dramaturgiou bol Zvuk auly, zároveň bol aj obrazovo-dokumentárnou kolážou o stave súčasného študenta. Zvuk auly sa preto stal scénou pre reflektujúce a kritické divadlo, arénou pre symbolické vyjadrenia nadčasových, ako aj bezprostredne súasných spoločenských procesov, absurdity a humoru.

Zdroj: vlastný text kronikárky

44. ročník Nitrianskej hudobnej jari

Prierezom operou Wolfganda Amadea Mozarta Don Giovanni sa **16. marca 2017** začala Nitrianska hudobná jar 2017. Po fanfárach, ktoré tradične otvárajú i končia Nitriansku hudobnú jar, sa poslucháčom v nitrianskej Synagóge prihovril **Ján Vančo**, zástupca primátora mesta Nitra, ktorá je hlavným usporiadateľom NHJ. Festival získal podporu z Fondu na podporu umenia a záštitu nad ním prevzal primátor Nitry **Jozef Dvonč**. Viceprimátor **Ján Vančo** vo svojom úvodnom slove vyzdvihol mestských poslancov za podporu kultúry. V Synagóge bol prítomný poslanec **Jozef Trandžík**, ktorý je predsedom komisie kultúry, zahraničných vzťahov a cestovného ruchu Mestského zastupiteľstva v Nitre. „Teší ma, že pri hlasovaní stlačia tlačidlo a zahlasujú za kultúru. Rovnako som rád, že v Nitre je toľko priaznivcov klasickej hudby. Chcel by som ešte upriamiť pozornosť na menší festival hudobnej jari, a to je žiacky festival, ktorý bude nasledovať od 3. do 7. apríla. Minulý rok som absolvoval všetky koncerty mladých interpretov zo základných umeleckých škôl a už dnes sa teším, že z týchto malých talentov vyrastú veľké talenty, ktoré sa možno v roku 2025 či neskôr budú pred nami defilovať svoje veľké umelecké nadanie a my budeme môcť tleskať ich umeleckým výkonom,“ povedal viceprimátor **Ján Vančo**. Na druhom koncerte v nedeľu **19. marca** sa predstavilo trio v zložení sopranistka **Klaudia Vašinová**; gitarista **Jozef Čuban** a klaviristka **Jana Blaščáková**, ktorí uviedli skladby Ch. E. Horna, A. J. Prattena, R. Schuberta, V. Bellinyho, G. F. Händla a iných. Koncert **23. marca** patrilo klaviristovi z poľského partnerského mesta Zielona Góra **Wojciechowi Waleczekovi**. V nedeľu **26. marca** účinkovalo **TRIO MARTINŮ** z Českej republiky v zložení klavirista Petr Jiříkovský; huslista Pavel Šafařík a violončelista Jaroslav Matějka. Vo štvrtok **30. marca** sa poslucháči mohli započúvať do známych opier v podaní dvoch barytonistov – **Romana Krška** a **Juraja Šimka**; mezzosopranistky **Andrey Hulecovej** v sprievode koncertnej klaviristky **Jany Nagy - Juhász. M. NOSTITZ QUARTET** a **prof. Boris Krajný**, uviedli na koncerte 2. apríla 2017 diela J. Haydna, J. Suka, F. Mednelssohna - Bartholdyho a A. Dvořáka.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 71/2017

Nitrianska hudobná jar ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre

Súčasťou Nitrianskej hudobnej jari 2017 bola Nitrianska hudobná jar ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre – festival mladých interpretov zo základných umeleckých škôl, ktorá priniesla štyri koncerty. Prvý sa uskutočnil v pondelok **3. apríla 2017**. Tento hudobný večer žiakov a pedagógov ZUŠ J. Rosinského v Nitre a ich hostí zo ZUŠ z Prahy Zbracav si vypočula preplnená Synagóga. V utorok **4. apríla 2017** nasledoval koncert pod názvom „Viva la musica“, na ktorom účinkovali žiaci dychového oddelenia ZUŠ Jozefa Rosinského; vo štvrtok **6. apríla 2017** sa uskutočnil program pod názvom „Cimbal maľovaný“ – išlo o koncert žiakov z cimbalovej triedy Martiny Sanitárovej zo Základnej umeleckej školy vo Vracove, Základná umelecká škola Smetanova z Brna a ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre; v piatok **7. apríla 2017** NHJ J. Rosinského vyvrcholila VIII. Stretnutím pri strunách – gitarovým koncertom.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Operné trio La Gioia v Nájomnej jednotke 210

V nedeľu **9. apríla 2017** sa na pódiu nového kultúrneho stánku so zvláštnym názvom Nájomná jednotka 210, ktorý otvorili v zábavno-nákupnom centre MAX na Chrenovej, predstavilo slovenské operné tri La Gioia. Publika predviedli svoje cover verzie najznámejších rockových hitov. Tri La Gioia je zoskupenie troch mužov – **Petra Ševčíka, Petra Ďurovca a Mateja Vaníka**. Spievajú spolu od roku 2008 a preslávili sa najmä vďaka súťaži Československo má talent. Zaujímavosťou je, že nespievajú klasickú operu, venujú sa tzv. popopere, ktorá spája modernú hudbu s operou a tým ju dostávajú do povedomia mladých ľudí.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Do siete kultúrnych scén pribudol Klub Nájomná jednotka 210

Klub Nájomná jednotka 2010 v OC MAX na Chrenovskej ceste bol otvorený na jeseň minulého roka, čo sa nám do zápisu kroniky nepodarilo dostať. Klub sa nachádza v nitrianskom OC MAX na 1. poschodí vedľa Casina. Na prvých koncertoch privítali 7. októbra 2015 českého speváka **Dana Bartu**, 23. októbra 2015 tu účinkovala slovenská speváčka **Jana Kirschner** so svojou Čierna moruša Tour 2015. Ďalšími účinkujúcimi bola česká speváčka **Aneta Langerová**, slovenská speváčka **Mária Čírová** a pesničkárka **Sima Marthausová**. Tento klub je vhodný aj na divadelné vystúpenia a trendy Stand up komedy show. Do klubu sa cez deň vchádza hlavným vchodom a večer po 21. hodine bočným vchodom, ktorý je určený pre zábavné časti centra Casino a Cafe Bowling.

Zdroj: Facebook

V katedrále sa rozozvučal obnovený organ

Obnovený katedrálly organ v bazilike sv. Emeráma na Nitrianskom hrade sa rozozvučal v sobotu **22. apríla 2017**. Verejnosť sa v tento deň mohla oboznámiť so zrekonštruovaným barokovým organom priamo na chóre katedrály, kde si ľudia mohli počuť jeho autentický zvuk. V nedeľu **23. apríla** o 15. hodine biskup organ slávnostne

požehnal. Po bohoslužbe nasledoval Kolaudačný koncert umelcov **Johanna Trummera** z Rakúska, **Stanislava Šurina, Martina Baka a Vladimíra Kopca**. V piatok 28. apríla sa uskutočnila Organová noc, počas ktorej tóny barokového organa zneli vo večerných ale aj nočných hodinách. V čase od 19. do 23. hodiny sa predstavilo osem slovenských i zahraničných umelcov. Okrem bohoslužieb sa mohli návštevníci Katedrály – Baziliky sv. Emeráma započúvať do organovej hudby aj počas nasledujúcich mesiacov. Historický organ a do hradnej katedrály vrátil v polovici októbra 2016 po takmer osemmesačnej rekonštrukcii. V rakúskych dielňach realizovala firma Kögler komplexnú rekonštrukciu nástroja s použitím niekoľkých historických píšťal slovenského organára Martina Zorkovského zo začiatku 18. storočia. Vo februári sa začalo s intonáciou a ladením organa priamo v hradnej katedrále, ktoré si vyžiadali absolútne ticho. Katedrála preto bola po prvý raz v novodobej histórii uzavretá pre verejnosť.

Zdroj: nitrianske biskupstvo.sk

Premiéra Džezových paší

Po úspešnom uvedení sakrálnej kompozície Missa in Jazz od **Petra Schindlera** naštudovali mladí umelci z Katedry hudby Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre slovenskú premiéru Džezových paší od amerických autorov – **Davida Abrahamsona, Andy Tecsona, Bobby Lewisa a Bobby Schiffa**. Dielo, ktorého producentom bolo občianske združenie Konfrontácie v spolupráci s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre a Nitrianskym samosprávnym krajom, uviedli v týždni pred Veľkou nocou štyri razy. Prvé (koncertné) predvedenie sa uskutočnilo v sobotu **8. apríla 2017** v Kostole Nanebovzatia Panny Márie na Kalvárii v Nitre, na Kvetnú nedeľu **9. apríla 2017** zavítalo – už v scénickom predvedení – do Univerzitného pastoračného centra sv. J. Freinademetza v bratislavskej Mlynskej doline. Nasledujúce dve predvedenia **11. a 12. apríla 2017** odohrali v Koncertnej sále Župného domu za prítomnosti vzácných hostí z Chicaga - autorov **Andyho Tecsona a Bobbyho Schiffa** a ich kolegu **Kena Jandesu**. Prezentácia diela bola zároveň jeho slovenskou premiérou. Choreografiu bravúrne zvládla **doc. Mgr. art. Elena Zahoráková**, pedagogička Katedry hudby. Režisérom tohto výnimočného diela bol **prof. PhDr. Pavol Smolík, ArtD.**

Zdroj: vlastný text kronikárky

Desiaty ročník festivalu ARS ORGANI NITRA

Otváracím koncertom v nedeľu **30. apríla 2017** sa začal jubilejný 10. ročník organového festivalu Ars Organi Nitra 2017. Festival slávnostne otvoril zástupca primátora mesta Nitry **Ján Vančo**, ktorý sa poďakoval mestským

poslancom za finančnú podporu, mestu Nitra za to, že festival bol zaradený do kalendára mestských kultúrnych podujatí a dramaturgičke festival **Márii Magyarovej Plšekovej**. Festivalové koncerty sprostredkovali svojím priaznivcom umelecké zážitky v podaní koncertných organistov z Českej republiky, Nórska, Francúzska a Slovenskej

republiky. Cyklus piatich koncertov sa uskutočnil vždy v nedeľu o 19.00 hodine v dvoch nitrianskych kostoloch – v piaristickom Kostole sv. Ladislava a evanjelickom Kostole Sv. Ducha. Prvý koncert patrilo vynikajúcemu mladému českému organistovi **Pavlovi Svobodovi** (na fotografii), ktorý je laureátom medzinárodných súťaží Pražské jaro a Bach Wettbewerb v Lipsku. V piaristickom Kostole svätého Ladislava si ľudia vypočuli Svobodovu virtuozitu v dielach **J. S. Bacha, ale i V. Lübecka, N. W. Gadea a Ch.- M. Widora**. Známy slovenský organista a iniciátor stavby mnohých nových organov na Slovensku **Stanislav Šurin** vytvoril neopakovateľné duo s významným slovenským huslistom **Milošom Valentom**, ktorý je umeleckým vedúcim súboru Solamente Naturali v nedeľu 1. mája večer. V Evanjelickom kostole Sv. Ducha zahrli nádherné skladby zo 17. storočia. Na treťom koncerte 14. mája si za organ v evanjelickom kostole sadla domáca organistka **Mária Magyarová Plšeková**. Neúčinkovala však sama. K spolupráci si prizvala členov súboru Il Cuore barocco. Publikum si vychutnalo nie často hrávané koncerty pre organ a **sláky J. Stanleyho a J. Haydna**, cirkevné sonáty **W. A. Mozarta**, ale i sólové skladby pre organ **C. Ph. E. Bacha** či **G. A. Homiliusa**. Na koncerte 21. mája sa v ev. Kostole Sv. Ducha predstavil mladý nórsky organista **Eivind Berg**. Jeho program sa skladal z diel **J. S. Bacha, B. Merniera** a z éterickej nórskej organovej tvorby skladateľov **E. Hovlanda** a **E. Griega**. Bodku za tohtoročným festivalom urobil 28. mája francúzsky virtuóz Johann Vexo, ktorý pôsobí ako organista v parížskom Notre Dame. Organ piaristického kostola sa rozozvučal dielami **J. S. Bach, C. Francka, L. Vierna J. Alaina, Ch.- M. Widora a M. Duruflé**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 72/2017

Festival Musica Sacra 2017 v Kostole na Farskej ulici

V nedeľu **11. júna 2017** sa vo Farskom kostole Navštívenia Panny Márie na Farskej ulici slávnostne začal 27. ročník Medzinárodného festivalu sakrálnnej hudby **MUSICA SACRA 2017**. Návštevníci otváracieho koncertu si vypočuli chrámovú hudbu 17. a 18. storočia z dielne skladateľov **J. J. Fuxa, A. Caldaru, J. G. Albrechtsbergera, J. A. Hasseho, J. Haydna** a ďalších v podaní komorného zoskupenia z Rakúska **CONCILIUM MUSICUM** z Viedne. Akademický spevácky zbor Pedagogickej fakulty UKF v Nitre s hosťujúcim organistom **Tomášom Hodálom**, saxofonistom **Jakubom Brestovským** a hráčom na bicie **Martinom Istvánom** pod umeleckou taktovkou **Mareka Štrbáka**, odohrali druhý koncert **15. júna 2017**. Poslucháči si vypočuli džezovú omšu Petra Schindlera: Missa in Jafestivaly zz pre spevácky zbor, organ, saxofón a bicie. V nedeľu **18. júna 2017** barokové zoskupenie **AMULETUM MUSICUM WIEN** pod vedením violistu **Ivan Bečka** uviedlo Lamento, okrem iného aj sonáty z pera H. I. F. Bibera. Na koncerte českého zoskupenia **MUSICA POETICA** sa **22. júna 2017** predstavili mezzosopranistka a umelecká vedúca telesa **Jana Janků, Lucie Lukášová** – baroková priečna flauta, **Martin Flašar** – barokové husle, **Kateřina Stávková** – viola da gamba, **Kamila Dubská** – čembalo a **Igor Dostálek** – recitácia. Mariánsku hudbu Salve Regina od najstarších pamiatok (gregoriánsky chorál), cez mariánske skladby starých majstrov až po tvorbu súčasných skladateľov **25. júna 2017** predniesol Slovenský spevácky zbor **ADOREMUS, MUCHA QUARTET**. Slovensko maďarské zoskupenie Ad Libitum uviedlo **29. júna 2017** diela **A. Diabelliho, J. S. Bacha, A. Panserona, F. Liszta, G. Mahlera, J. Masseneta, F. Farkasa, M. Nováka**, ale i diela súčasných mladých slovenských skladateľov **Martina**

Jánošíka a Ľuboša Bernátha. Vokálne mužské teleso GENTLEMEN SINGERS z Českej republiky sa predstavilo nitrianskemu publiku v nedeľu **2. júla 2017**. Poslucháči si v programe vypočuli „EVOKACE“ diela barokových skladateľov, ale i tradičný chorál zo 14. storočia Svätý Václav a a capellové vokálne skladby z 20. storočia.

Zdroj: Ľudmila Bratová, referentka odboru kultúry Mestského úradu v Nitre
Sprievodná dokumentácia: 73/2017

Vydali CD s piesňami z muzikálu Povolanie pápež

V sobotu **10. júna 2017** uviedlo Divadlo Andreja Bagara v Nitre do života nové CD, na ktorom sú piesne z mimoriadne úspešného muzikálu Povolanie pápež. Slávnostný akt sa konal bezprostredne po večernom predstavení muzikálu. Krstnými rodičmi novej platne boli herečka DAB **Hilda Augustovičová** a veľvyslanec Poľskej republiky na Slovensku **Leszek Soczewica**, ktorého pri uvedení CD do života zastúpil riaditeľ Poľského inštitútu **Jacek Gajewski**. Nové hudobné CD bolo po prvýkrát predstavené už počas Dňa otvorených dverí, ktorý sa v DAB konal 3. júna. Po jeho slávnostnom krste doplní platne s nahrávkami z muzikálov Pacho sa vracia, Adam Šangala, Tisícročná včela a z hry Vianočná spomienka, ktoré už nitrianske divadlo v minulosti vydalo. „Na CD Povolanie pápež je všetko, okrem scénickej hudby - približne 70 minút hudby s 18 piesňami a 21 hudobnými stopami, pretože posledná sa skladá z troch partov. Autorom hudby bol **Gabo Dušík**. Na príprave hudobného CD sa podieľali všetci spievajúci herci, poslucháči si takto môžu vypočuť aj alternujúcich účinkujúcich. Skvelé spevácke výkony doplnila hudba, ktorú nahrávalo viac ako 20 špičkových hudobníkov. Autorom libreta a textov je **Daniel Hevier**. Hudobné CD vyšlo v náklade 3000 kusov. Nahrávky boli zrealizované v Štúdiu Jumbo Media v Bratislave. Za hudobnú a zvukovú réžiu, mixáž, editáciu a mastering zodpovedal **Štefan Hegedús**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Koncert kapely amerického letectva v Nitre

Piatkový podvečer **30. júna 2017** v Mestskom parku na Sihoti spríjemnil koncert populárnej hudby Kapely amerického vojenského letectva v Európe SPACE A. Toto hudobné zoskupenie, ktoré je súčasťou Kapely Amerického vojenského letectva v Európe (USAFE), od prvých tónov pútalo pozornosť návštevníkov parku, ktorí nelenili a prišli bližšie. Tento jedinečný súbor je známy svojou univerzálnosťou a vynikajúcou muzikálnosťou. Kapela reprezentuje americké vzdušné sily na diplomatických, ceremoniálnych a medzinárodných stretnutiach na najvyššej úrovni. Hudobníci sídlia na základni v Nemecku a vystupujú už viac ako 60 rokov. Zoskupenie SPACE A je súčasťou kapely USAFE. Títo talentovaní hudobníci reprezentujú Spojené štáty americké a profesionalitu a zručnosti Vzdušných síl a cestujú za publikom po celej Európe, Škandinávii a juhozápadnej Ázii. Program kapely priniesol výber najlepších skladieb z americkej populárnej hudby a priniesol jedinečný umelecký zážitok.

Zdroj: vlastný text kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 74/2017

Koncert najúspešnejšej kapely ELÁN na Amfiteátri v Nitre

V sobotu **24. júna 2017** sa na Amfiteátri v Nitre uskutočnil koncert najúspešnejšej slovenskej kapely ELÁN. Vyše 12-tisíc divákov si na rozhorúčený amfiteáter pod Zoborom prišlo pozrieť koncert česko-slovenskej legendy – Elánu. Obrovskú scénu s trojstupňovým pódium a vyše sto metrami projekčných plôch stávalo 160 technikov tri dni pred koncertom. Všetku potrebnú techniku priviezlo desať kamiónov. Pricestovali naň ľudia z celého Slovenska. Ľudia sa pred amfiteátrom zhromažďovali už skoro popoludní, parkovacie miesta blízko „amfiku“ sa len ťažko hľadali. Pred elánistami sa na pódium vystriedali predkapely Tibet, Seventh, Everlong a syn Vaša Patejdla Robo. Po nich o 20. h prišla na rad hlavná hviezda večera – spolu s ňou si ľudia spievali známe hity ako Vymyslená, Stučková, Kaskadér, Tuláci v podchodoch, Zaľúbil sa chlapec, Kráľovná bielych tenisiek, Bosorka, Voda a mnohé ďalšie. Nechýbali ani novšie veci z ich poslednej platne a prídavky.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Koncert 3 DIVY na Nitrianskom hrade

V sobotu **5. augusta 2017** sa konal nultý ročník mestského festivalu 3 DIVY. Na výnimočnom mieste v Gotickej priekope pod Nitrianskym hradom koncertovali tri silné spevácke osobnosti **Katarzia, Katarína Koščová a Jana Kirschnerová**. Jana Kirschnerová uviedla, že to bolo vôbec prvý raz v tejto zostave a počas jedného večera.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Prvý koncert v Amfiteátri Agrokomplexu

Od stredy **16. augusta 2017** získala Nitra oficiálne ďalší kultúrny stánok. Je ním zrekonštruovaný amfiteáter na národnom výstavisku Agrokomplex s kapacitou približne 1000 miest. Národné výstavisko zároveň obnovilo zázemie pre účinkujúcich a toalety. Amfiteáter je ľahko prístupný aj mimo konania výstav. Pásku na pódium v stredu 16. augusta slávnostne prestrihli primátor Nitry **Jozef Dvonč**, poslankyňa NR SR **Eva Antošová**, ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR **Gabriela Matečná** a generálny riaditeľ Agrokomplexu **Mário Dinga**. Posledné podujatie sa tu konalo v roku 2007. Večer na vynovenom amfiteátri koncertoval **Pavol Hammel** so svojou kapelou. Jeho famózne vystúpenie sledovalo do posledného miesta obsadené hľadisko. Diváci si vo vyše 1,5-hodinovom koncerte mohli vypočuť hity zo 60-tych, 70-tych, i 80-tych rokov, nechýbali piesne Medulienka, Cirkus leto, Kamalásky, Čas malín, Mladosť, Učiteľka tanca, Ja nemám lásku v malíčku, keď pavúk svoje piesne dotká, ZRPŠ, Balada o smutnom Jánovi a iné. Na nedávno zosnulého **Mariána Vargu** si spomenuli piesňou Smutná ranná električka.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 75/2017

Koncert Hoj vlast' moja

Hymnickými piesňami Hoj, vlast' moja, Aká si krásna a Slovensko moje v podaní nitrianskych speváckych zborov sa v Estrádnej hale Parku kultúry a oddychu v Nitre začal **v pondelok 4. septembra 2017** pri príležitosti štátneho sviatku Dňa Ústavy SR benefičný koncert Hoj vlast' moja. V úvode koncertu sa k divákovi prihovorili primátor **Jozef Dvonč** a zakladateľ tradície, dramaturg a režisér koncertu **Ladislav Švihel**. Obaja zdôraznili význam tohto koncertu, ktorým si uctieame základný zákon nášho štátu – ústavu, ktorý má tento roku 25. výročie. Na koncerte sa zúčastnili poslanci Národnej rady SR **Eva Antošová**, **Marián Kéry**, predseda NSK **Milan Belica**, rektor UKF **Ľubomír Zelenický** s manželkou, rektor SPU **Peter Bielik** s manželkou, primátor Nitry **Jozef Dvonč**, prednosta Okresného úradu **Karol Borik**, krajskí a mestskí poslanci.

V programe účinkovali sólisti opery SND a Ľudová hudba Jána Berkyho – Mrenicu.

Program bol zložený z bloku zborových piesní, ľudových piesní a najkrajších skladieb a árií majstrov. Účinkoval Orchester **Jána Berkyho – Mrenicu** a zneli diela našich a svetových majstrov v podaní sólistov **Jolany Fogašovej**, **Jany Bernátovej**, **Martina Babjaka**, **Otokara Kleina** a **Jána Babjaka**. Spoluúčinkovali spevácke zbory Nitria, Gloria, Lipka, Cantica a Dúha pri ZUŠ Jozefa Rosinského pod dirigentskou taktovkou **Márie Mišunovej**. Podujatie organizovala Nadácia Konštantína Filozofa a mesto Nitra. Vyzbierané finančné prostriedky sa použili rovnako ako po iné roky na opravu Nitrianskeho hradu.

Zdroj: vlastný text a fotografie kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 76/2017

Moravskí madrigalisti priniesli na hrad jedinečný hudobný zážitok

Koncert Moravských madrigalistov v Katedrále sv. Emeráma na Nitrianskom priniesol v sobotu **23. septembra 2017** umelecké zážitky návštevníkom koncertu, medzi ktorými bol i zástupca primátora Nitry **Ján Vančo** a poslanec mestského zastupiteľstva **Miloslav Hatala**. Koncertné vystúpenie sa uskutočnilo na pozvanie speváckeho zboru Nitria a v spolupráci s mestom Nitra partnerským mestom Kroměříž. V programe uviedli diela **Johanna Sebastiana Bacha**, **Giovanniho Baptistu Matiniho** a ďalších menej známych hudobných skladateľov. Spevácke teleso Moravskí madrigalisti založil v roku 1961 hudobný teoretik, historik a pedagóg **Jiří Šafařík**. Chrbtovou kosťou

repertoáru je stará hudba najmä z obdobia renesancie a baroka. Zbor s úspechom interpretuje skladby všetkých žánrov a štýlových období až po hudbu súčasnú hudbu. Nitrianske publikum odmenilo spevácky zbor srdečným potleskom.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 77/2017

Nitrianska hudobná jeseň 2017

Vo štvrtok **5. októbra 2017** sa v Synagóge začal prvým koncertom 12. ročník festivalu Nitrianska hudobná jeseň 2017. Mesto Nitra a Súkromné konzervatórium v Nitre pripravili pre priaznivcov vážnej hudby zaujímavé koncerty. Hudobnej verejnosti sa ako prvý predstavil špičkový Slovenský komorný orchester pod umeleckým vedením **Ewalda Danela**. V jeho podaní odzneli diela **A. Vivaldiho, J. A. Bendu a P. I. Čajkovského**. Na druhom koncerte 8. októbra odzneli diela **L. van Beethovena, R. Clarka a J. Brahmsa**. ENSEMBLE LUMINEUX z Českej republiky uviedol diela **A. Vivaldiho, J. S. Bacha, J. J. Quantza, G. F. Händla, I. Hurníka, B. Martinů, J. Nováka a V. Godára** 12. októbra. V podaní popredného českého komorného súboru Kinsky Trio Prague odzneli diela **W. A. Mozarta, B. Smetanu a D. Šostakoviča** 15. októbra. Na poslednom koncerte 22. októbra predstavili svoj „Projekt Elgar“ Mucha Quartet s Komorným orchestrom ZOE a harfistkou **Máriou Kmeťovou**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 78/2017

Medzinárodný festival klasickej gitarovej hudby Cithara aedicaulae

Neoddeliteľnou súčasťou Nitrianskej hudobnej jesene bol aj 34. medzinárodný festival klasickej gitarovej hudby **Cithara Aedicaulae 2017 i. m. Pavol Sika**. Uskutočnil sa v dňoch 19. až 21. októbra 2017 a predstavili sa na ňom gitaristi: **Mateusz Kowalski, Zsófia Borosová a Goran Krivokapić**. Počas trvania gitarového festivalu prebiehali v Súkromnom konzervatóriu v Nitre gitarové workshopy, ktorých cieľom bolo zdokonaľiť sa v hre na gitare, v rôznych štýloch, ako i spoznať hudbu významných skladateľov. Účastníci mohli svoje interpretačné problémy prekonzultovať s pedagógmi a významnými aktívnymi umelcami ako sú **Ján Labant, Ryszard Bałauszko, Goran Krivokapić a Zsófia Borosová**.

Zdroj: vlastný text kronikárky, sprievodná dokumentácia: 79/2017

Kapela Gladiator oslavovala jubileum

V októbri 2017 oslávila kapela Gladiator 20. výročie svojho úspešného fungovania na hudobnej scéne. Svoje oslavy spojili s narodeninami **Maroša Hladkého**, basového gitaristu a speváka kapely. Maroš Hladký sa narodil 11. októbra 1964 v Nitre. Rockovú formáciu Gladiator založili bratia Miko, **Maroš a Dušan Hladký** spolu s priateľom **Georgom Babulicom**. V januári 1992 vychádza ich debutový album Designation, spievaný anglicky. Videoklip s piesňou Profitable Losses odvysielala hudobná stanica MTV, bol to prvý klip kapely zo Slovenska. V roku 1993 vyšiel ich druhý anglický štúdiový album Made Of Pain. Videoklip so skladbou My World vysielala stanica MTV aj

nemecká Viva. V priebehu ďalších štyroch rokov vydali ešte tri štúdiové albumy v angličtine, Third Eye, Dogstime a Legal Drug. Na piatom albume Legal Drug, vydanom v roku 1997 bola záverečnou piesňou prvá so slovenským textom a názvom Slovenská. Tá sa stala skladbou roka 1997. Od tej doby interpretujú piesne v slovenčine. Potvrdil to album Viem kde boh spí (1998), na ktorom boli hity Divoký dážď a Raz tam v uličkách. V roku 2000 vychádza úspešný album Babylon hotel s hitmi Kúpim si pekný deň, Láska, Pesnička o Medulienke a Dnes je skvelý deň. Po albume Črepy (2002) vychádza ešte v roku 2002 kompilácia Single 1994–2002. Ich postavenie na popredných miestach slovenskej hudobnej scény potvrdili aj albumy Cesta do neba (2004), Mesto (2006) a Ako predtým (október 2007). V novembri 2008 vydali DVD a CD Live. V závere októbra 2009 vydali nový album s názvom Hlavu maj hore. V ankete Slávik obsadili za rok 2008 piate miesto, za rok 2009 boli na tretej pozícii, za rok 2010 na štvrtom mieste. K jubileu – 20 rokov na hudobnej scéne – vydali v septembri kompilačný dvojalbum Gladiator 20 rokov / 1991–2011 aj knihu s rovnakým názvom a podtitulom „...ako to naozaj bolo“.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Koncert Štátneho komorného orchestra zo Žiliny

Vystúpenie Štátneho komorného orchestra Žilina otvorilo **10. novembra 2017** novembrový program pravidelného hudobného cyklu, ktorý pravidelne pripravuje Nitrianska galéria. Umelci zo Žiliny sa v koncertnej sále Župného domu predstavili v rámci projektu Galéria hudby. Vo svojom programe uviedli Koncert pre violončelo a orchester od autorky **Iris Szeghy**, Koncert pre kontrabas a orchester **Pavla Kršku** a skladby **Giovanniho Bottesiniho a Sergeja Prokofieva**. Nitrianskemu publiku sa predstaví aj Szymanowski Quartet z Poľska na koncerte, ktorý bol 21. novembra. Projekt Galéria hudby bol cyklus komorných koncertov zameraných na hlbšie spoznávanie vážnej hudby všetkých historických období. Galéria sa usilovala kontinuálne nadviazať na 11 úspešných predchádzajúcich ročníkov.

Zdroj: tlačová správa Nitrianskej galérie

Koncert Vianočný dar SPU

V aule SPU sa v utorok **12. decembra 2017** konal 6. ročník benefičného koncertu Vianočný dar SPU, iniciovaný a organizovaný pod záštitou rektora Petra Bielika. Finančný výťažok bude použitý na zlepšenie podmienok študentov SPU v Nitre a študentov so špecifickými potrebami, ako aj na rozvoj sociálnych služieb, vedy, vzdelania a telovýchovy. Večer otvorila a hostí privítala moderátorka **Danka Moravčíková a Roderik Virágh**. Na koncerte sa zúčastnil aj primátor Nitry **Jozef Dvonč**, rektor UKF **Lubomír Zelenický**, predseda COOP Jednota **Gabriel Csollár a ďalší**. Slávnostnú atmosféru navodili členovia Detského sláčikového orchestra Trlaškoly pod vedením **Marty Uhlíkovej** a ukrajinskí sólisti **Daria Pogrebniak a Valentyn Stoliarchuk** z partnerskej Vinickej národnej poľnohospodárskej univerzity. V ďalšej časti programu vystúpil FS Zobor s vianočnými koledami. Následne rektor SPU **Peter Bielik** udelil **Daniele Wolfovej** titul Čestná riaditeľka FS Zobor ako výraz

ocenenia jej dlhoročného aktívneho pôsobenia vo funkcii riaditeľky FS Zobor, za osobnú zásluhu o výrazné zviditeľnenie súboru a SPU v Nitre v slovenskom folkloristickom hnutí, šírenie bohatej a rôznorodej slovenskej ľudovej kultúry a dobrého mena univerzity doma i v zahraničí, ako aj za neustálu činnosť a aktivity v prospech rozvoja FS Zobor a SPU v Nitre i po odchode do dôchodku. Potom už pódium patrilo skvelej nitrianskej herečke **Eve Pavlíkovej** a už tradične nechýbala Cimblová hudba Zobor pod vedením **Viliama Hubinského**. V rámci programu sa publiku prihovoral aj rektor **Peter Bielik**, ktorý zdôraznil myšlienku koncertu - pomáhať tým, ktorí to najviac potrebujú. Symbolický šek s výťažkom z koncertu prevzala **Kristína Madajová**, študentka 3. ročníka FEM. Čerešničkou na torte bolo vystúpenie populárneho slovenského hudobníka a speváka **Pavla Hammela**, ktorý bol hviezdou večera na benefičnom koncerte SPU aj pred dvoma rokmi. Na záver koncertu, ktorý si právom vyslúžil prívlastok veľkolepý, si všetci účinkujúci zaspievali spolu s publikom Tichú noc. Aj tohtoročný vianočný koncert obohatili sprievodné podujatia. Vo foyeri pod aulou bolo vytvorené vianočné mestečko, kde prezentovali svoje produkty firmy, ale aj absolventi SPU a katedry.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 80/2017

Finančná podpora správnych a dobrých myšlienok

Záver roka patrila v PKO v Nitre koncertu Čaro Vianoc. Podujatie slávnostne otvorili primátor Nitry **Jozef Dvonč** a iniciátor myšlienky koncertu **Ladislav Švihel**. Na

koncerte sa zúčastnili predseda NSK **Milan Belica**, poslanec NR SR **Marián Kéry**, predseda Zboru poradcov predsedu vlády SR **Vladimír Faič**, prednosta Okresného úradu v Nitre **Karol Borik**, riaditeľ Biskupského úradu v Nitre **Martin Michalíček**, krajskí a mestskí poslanci, prorektori, dekaní a prodekaní UKF a SPU v Nitre. Prítomní boli i predstavitelia podnikateľských zväzov a významných inštitúcií a riaditelia významných podnikov, významní umelci a sponzori, ktorí pomohli

zrealizovať toto podujatie. Súčasťou koncertu bolo udeľovanie finančných grantov. Primátor **Jozef Dvonč** sa v spolupráci so spoločnosťou GRANDEN rozhodli podporiť projekt Zahrajme sa spolu neformálnej skupiny troch študentiek UKF v Nitre – **Tatiany Golskej**, **Victórie Lepáčkovej** a **Dominiky Karnajovej**, ktoré študujú odbor sociálne služby a poradenstvo na Ústave romologických štúdií. Študentky chcú projekt, zameraný na prácu s deťmi z rómskych komunít, realizovať na ZŠ Ščasného v Nitre. Cieľom je prebudiť medzi deťmi záujem o školu, motivovať ich k aktívnemu prístupu a prostredníctvom zážitkových aktivít podporovať v deťoch sebadôveru, sebaovládanie, rozvíjať ich tvorivosť a schopnosti. Ďalším podporeným projektom je podujatie organizované Rockovou školou - Koncert – Nitránsky Rock'n'Roll. Pôjde o jednoduchý „open air“ koncert pôvodných nitrianskych hudobných skupín. Kapely vystúpia bez nároku na honorár v pôvodných zostavách a s pôvodnou tvorbou z obdobia 90. rokov. Súčasťou koncertu budú besedy so známymi nitrianskymi hudobníkmi a projekcia

archívnych fotografií a videí z obdobia, kedy sa rodila nitrianska rocková scéna. Cieľom projektu je spestriť kultúrny život v centre Nitry tradičným podujatím, prezentáciou nitrianskych hudobníkov v netradičnom prevedení. Už po ôsmykrát sa v Nitre konal turnaj v americkom futbale - Memoriál Viktora Kincela, na **Viktora Kincela**, ktorý tragicky zahynul v službe ako člen pohotovostného policajného útvaru. Primátor **Jozef Dvonč** sa rozhodol venovať finančnú podporu jeho 8-ročnému synovi Samuelovi. Darčkový šek na koncerte prevzal Samkov strýko – **Tomáš Kincel**. Mesto Nitra podporilo i Zväz Slovákov v Chorvátsku – Maticu slovenskú v zastúpení **prof. Andreja Kurica**, predsedu zväzu v partnerskom meste Osijek. Darčkový šek prebral mestský poslanec **Ján Greššo** a riaditeľka DMS v Nitre **Veronika Bilicová**. Na galakonzerte účinkovali **Jana Bernáthová, Mariana Hochelová, Martin Babjak a Ján Babjak**, Orchester Ľudových nástrojov Slovenského rozhlasu v Bratislave pod vedením **Miroslava Dudíka**, Ľudová hudba Dudíci a Katedrálny spevácky zbor Emerám, spevácke zbory Nitria a Lipka pod taktovkou dirigentky **Márie Mišunovej**. Koncert pripravilo mesto Nitra a Nadácia Konštantína Filozofa.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 81/2017

6.7 Literatúra

Nová pobočka Krajskej knižnice K. Kmeťka na Zobore

Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre otvorila v stredu **18. januára 2017** novú pobočku v priestoroch Kultúrneho centra Zobor. Knižničný fond tvorí približne 4 000 knižničných jednotiek. Zriadenie novej pobočky schválili poslanci Nitrianskeho samosprávneho kraja. Zatiaľ čo v iných krajských mestách majú knižnice aj šesť pobočiek, nitrianska knižnica má zatiaľ iba jednu na sídlisku Klokočina. So žiadosťou o vytvorenie pobočky sa na knižnicu obrátili samotní obyvatelia Zobora. Služby knižnice sú zamerané na požičiavanie kníh, organizovanie autorských besied a hlasného čítania. Neskôr môže podľa záujmu čitateľskej verejnosti svoje aktivity rozšíriť. Správcou objektu Kultúrneho centra Zobor je Službyt Nitra, s. r. o. Výška nájmu pre knižnicu bola určená 268 eur ročne plus približne 1 100 eur za energie. Ročné náklady na zamestnanca sú 3 900 eur. Predpokladaný príjem z registračných poplatkov je 250 eur, platiacich používateľov bude asi polovica. Knižnica odhadovala, že používateľov by v prvom roku otvorenia malo byť okolo 200. Mestská časť Zobor má celkovo 7 000 obyvateľov. Nová pobočka bola otvorená každý pracovný deň na štyri hodiny.

Zdroj: vlastný text kronikárky

V Krajskej knižnici K. Kmeťka pribudli nové priestory

V stredu **15. februára 2017** otvorili v Krajskej knižnici Karola Kmeťka v budove Mediahausu na Ulici Fraňa Mojtu nové priestory. Prestažovala sa tam časť knižnice, ktorá predtým sídlila na Samovej ulici. Do týchto priestoroch sa má presunúť administratíva Nitrianskej galérie, aby sa uvoľnili kancelárie pre Nitriansky samosprávny kraj. V Župnom dome tak zostanú len výstavné priestory – na prízemí Salón, v pivnici Bunker a na prvom poschodí rozsiahle Reprezentačné priestory. Nové administratívne, skladové priestory a spoločenskú miestnosť prestrihnutím pásky slávnostne otvoril predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja **Milan Belica** spolu s riaditeľkou knižnice **Monikou Lobodášovou**. Nové priestory majú približne 540 metrov štvorcových. Spoločenská miestnosť bude slúžiť na rôzne kultúrne akcie a výstavy, ale i ako priestor na čítanie. Administratívne a skladové priestory budú pre verejnosť neprístupné. V knižnici vzniklo aj regionálne oddelenie, ktoré bolo predtým tiež na Samovej ulici. Záujemcovia tam nájdu rôzne publikácie, ktoré vydávajú obce Nitrianskeho kraja – časopisy i knihy.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 81/2017

Univerzitná knižnica UKF kúpila 500 kníh

Univerzitná knižnica Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre zakúpila koncom **februára 2017** celkom 510 nových publikácií. Nákup literatúry finančne podporil sumou 6000 eur Fond na podporu umenia. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre bola zaviazaná spolufinancovaním projektu sumou 316 eur. Celkovo teda univerzitná

knižnica využila na nákup vedeckej a odbornej literatúry finančné prostriedky v sume 6316 eur. Univerzita realizovala projekt od novembra minulého roka do februára tohto roka. Počas tohto obdobia pracovníci referátu akvizície intenzívne vyhľadávali vhodné publikácie pre akademické knižnice pre oblasť pedagogických, humanitných, spoločenských, prírodných vied a zdravotníctva. Nové publikácie boli umiestnené do univerzitnej knižnice a jej študovní na Dražovskej, Hodžovej a Kraskovej ulici. K dispozícii boli hlavne študentom univerzity, vedecko-pedagogickým a výskumným pracovníkom, ale aj odbornej verejnosti.

Zdroj: Jana Krajčovičová, UKF

Spisovateľka Denisa Fulmeková v Literárnom klube

Literárny klub Janka Jesenského v Nitre, Divadlo Andreja Bagara v Nitre a Ústav stredoeurópskych jazykov a kultúr FSŠ UKF v Nitre pripravili v utorok **28. februára 2017** hodine v divadelnej kaviarni DAB v Nitre literárnu besedu spojenú s prezentáciou

románu **Denisy Fulmekovej** s názvom Konvália – Zakázaná láska Rudolfa Dilonga. Autorku na úvod predstavil prof. **Tibor Žilka**, ktorý zaspomínal na prvé stretnutie s ňou na pôde Ústavu stredoeurópskych jazykov a kultúr FSŠ UKF v Nitre, kedy padol návrh na spísanie životného príbehu rodiny, z ktorej autorka pochádza. Dedkom Denisy Fulmekovej nie je totiž nik iný ako básnik, predstaviteľ katolíckej moderny

Rudolf Dilong, ktorý sa zamiloval do jej babičky. A tak sa príbeh židovského dievčaťa **Valérie Reiszovej**, ktorá sa počas holokaustu stala matkou dieťaťa františkánskeho mnícha a exponovaného slovenského básnika **Rudolfa Dilonga**, dostal do útlej knižky s názvom Konvália – príbeh o zakázanej láske básnika Rudolfa Dilonga. Na fotografii predseda klubu **Ivan Godál** (vľavo), spisovateľka **Denisa Fulmeková** a **Tibor Žilka**.

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 82/2017

Týždeň slovenských knižníc

V Krajskej knižnici Karola Kmeťka pri príležitosti Týždňa slovenských knižníc pripravili množstvo zaujímavých akcií. Návštevníci sa v pondelok **13. marca 2017** dozvedeli mnoho zaujímavosti o písme a grafológii na prednáške odborníka **Petra Bakaya**. V utorok **14. marca 2017** bol v knižnici Deň otvorených dverí spojený s bezplatnou registráciou. Okrem si návštevníci mohli započúvať do hudobno-slovného pásma venovaného priekopníkovi slovenskej populárnej hudby **Františkovi Krištofovi Veselému**. Súčasťou programu bola výstava veľkonočných ručných prác členov Slovenského zväzu telesne postihnutých č. 13. V knižnici sa besedovalo so šéfredaktorkou Slovenky **Máriou Mikovou** a jej zástupkyňou **Katarínou Hanzelovou**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 83/2017

Literárna súťaž Novomeského Nitra

Prvá marcová sobota sa v nitrianskej Synagóge niesla v znamení oceňovania mladých talentovaných autorov VIII. ročníka literárnej súťaže Novomeského Nitra. Záštitu nad podujatím už tradične prevzalo viacero nitrianskych osobností – predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja **Milan Belica**, primátor **Jozef Dvonč** a rektor UKF v Nitre **Ľubomír Zelenický**. Menovanú trojicu doplnil tento rok mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec RF v SR **A. L. Fedotov**. Do VIII. ročníka súťaže sa zapojilo 37 mladých autorov s takmer stovkou prác. V kategórii stredných škôl – poézia získala prvé miesto **Magdaléna Martišková** z Gymnázia Topolčany. V kategórii stredných škôl - próza obsadila miesto: **Magdaléna Martišková** z Gymnázia Topolčany. V kategórii vysokoškolákov a mladých autorov do 30 rokov - poézia patrilo 1. miesto **Patrikovi Lenghartovi** z FF UKF Nitry, odbor: žurnalistika, v próze vyhral **Ján Suchoň** z FF UKF, odbor žurnalistika. Cenu predsedu NSK získala **Magdaléna Martišková** z Gymnázia Topolčany. Cenu primátora Nitry získal **Martin Praslička** z Bratislavy, Cenu rektora UKF získal **Ján Suchoň**, študent FF UKF, odboru žurnalistika.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Univerzitná knižnica oslávila Marec – mesiac knihy

V týždni od **27. do 31. marca 2017** sa Univerzitná knižnica UKF v Nitre zapojila do celoslovenského podujatia Týždeň slovenských knižníc, ktorého mottom bolo „Knižnice pre všetkých“. Uvedené podujatie vyhlasuje Slovenská asociácia knižníc od roku 1999 ako podporu Marca – mesiaca knihy. Univerzitná knižnica UKF v Nitre sa tento rok rozhodla pripraviť nielen tradičnú aktivitu „Kniha ako dar“, ktorej cieľom bolo podarovať prečítanú knihu ostatným, ale zorganizovala také podujatia, aby bola počas celého týždňa naozaj knižnicou pre všetkých. V spolupráci s Katedrou hudby PF UKF, Katedrou pedagogiky PF UKF, Katedrou manažmentu kultúry a turizmu FF UKF a Katedrou politológie a euroázijských štúdií FF UKF pripravila zaujímavý program pre všetky vekové kategórie. Snahou bolo pritiahnuť do knižnice budúcich aj súčasných čitateľov kníh, propagovať čítanie kníh u detí materských škôl a nácvik čítania textu s porozumením u žiakov 1. stupňa základnej školy.

Zdroj: ukf.sk

Sprievodná dokumentácia.: 84/2017

Literárna Nitra

Vo štvrtok **8. júna 2017** popoludní sa na pešej zóne v Nitre uskutočnilo podujatie Literárna Nitra, ktoré pripravila Krajská knižnica K. Kmeťka. Cieľom akcie bolo spropagovať čítanie stretnutím s básnikmi a poetkami pred Kníhkupectvom Zlatá kniha. Čitatelia mohli besedovať s básnikom **Milanom Vincom Částom**, epigramatikom **Milanom Hodálom**, poetkou **Vlastou Hochelovej**, **Jozefínou Hrkotovou – Hladkou**, **Danou Janebovou**, **Lukášom Kamenickým**, **Milošom Kusendom**, autorom literatúry faktu **Jozefom Leikertom** a **Drahomírou Pechočiakovou**.

Zdroj: vlastný text

Vyšla nová kniha príbehov Nitra – ako si ťa pamätáme

Začiatkom júla 2017 si cestu k čitateľom našlo pokračovanie publikácie Nitra – Ako si ťa pamätáme II. z úspešnej edície Ako sme tu žili vydavateľstva AB ART press. Už po druhýkrát prinieslo autentické príbehy dlhoročných obyvateľov i tých, ktorí v meste pobudli kratšie, no srdce ich stále k Nitre ťahá. Jedni i druhí sa farbisto rozhovorili o významných nitrianskych udalostiach z rokov minulých. Čitatelia sa v druhom diely dočítali najmä o tom, ako sa mesto menilo v 2. polovici 20. storočia. Pomohlo im k tomu okrem príbehov opäť aj prehľadné kalendárium, v ktorom našli zoradené udalosti už od roku 1848. Zaspomínali si spolu s pamätníkmi na to, ako sa staval obchodný dom Prior, Slovenská poľnohospodárska univerzita i výstavisko Agrokomplex. **Vladimír Libant**, bývalý primátor Nitry a kmeňový spoluautor edície kníh o meste pod Zoborom, napísal o svojom otcovi, ktorý bol jedným z prvých nitrianskych skautov. Čitatelia si pripomenuli i začiatky vysokoškolského folklórneho súboru Zobor či nevšedné situácie, keď pitnú vodu do mesta zo Šindolky vozili v sudoch, ktoré mali na svojich koňoch furmani z Chrenovej. Pokračovanie nitrianskych spomienok je ozdobou knižnice každého čitateľa, ktorý má rád toto historické a zároveň moderné mesto.

Zdroj: vydavateľstvo AB ART

Sprievodná dokumentácia: 85/2017

Celé Slovensko číta deťom

Do zaujímavého podujatia Celé Slovensko číta deťom, ktorého cieľom je prebudiť medzi deťmi lásku ku knihám, sa **7. júna 2017** zapojil aj nitriansky primátor Jozef Dvonč. Rozprávku o Statočnom cínovom vojačikovi v jeho podaní počúvali malí i väčší

poslucháči v sále Starého divadla Karola Spišáka v Nitre so zatajeným dychom. Primátor **Jozef Dvonč** prezradil, že rozprávky čítal aj svojim dcéram, keď boli malé. V súčasnosti najradšej číta detektívky.

Zľava Jozef Dvonč, Darina Kárová, Itcho Pčelár, Ivan Gontko a Martina Slobodová.

Foto: Ľudmila Synaková

Druhá čítajúca, riaditeľka medzinárodného festivalu Divadelná Nitra **Darina Kárová**, predniesla deťom úryvky z knihy Malý princ. Spevák **Štefan Itcho Pčelár** prečítal deťom zo svojej prvotiny s názvom Sofie, ktorú napísal pre svoju dcérku. Ďalšími čítajúcimi boli herci Starého divadla K. Spišáka **Ivan Gontko a Martina Slobodová**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 85/2017

Nová kniha Imricha Točku Spomienky Zoborčanov

Literárny klub Janka Jesenského uviedol v nedeľu **25. júna 2017** do života novú knihu **Imricha Točku** s názvom Spomienky Zoborčanov. Kniha bola venovaná rozprávaniu niektorých obyvateľov Zobora, spomínajúcich si na obdobie pred 2. svetovou vojnou, ale aj na obdobie po vojne (na 50. až 80. roky 20. storočia). Čitatelia si v knihe nájdu autentické zážitky, ktorých cieľom bolo priblížiť súčasníkom život pod Zoborom v minulosti. Zostavovateľom knihy je **prof. Ing. Imrich Točka, CSc.**, ktorý v minulosti vydal reprezentatívnu publikáciu o Zobore. Nová publikácia regionálnou faktografiou spojenou s históriou. Kniha Spomienky Zoborčanov tieto fakty dopĺňa o osobné spomienky a subjektívny pohľad na Zobor v minulosti. Obohatená je aj o fotografie, ktoré zrkadlia život obyčajných ľudí pod Zoborom v nedávnej minulosti. Knihu vydalo vydavateľstvo Čakanka.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 86/2017

Besedy so spisovateľmi

Nitrianska galéria usporiadala v poradí už 12. ročník Cyklu besied so súčasnými slovenskými spisovateľmi 4-3-2-1... Súčasťou besied bolo okrem moderovanej diskusie so spisovateľom aj autorské čítanie textov. Tohtoročný cyklus besied sa začal **4. októbra 2017**. Čitateľom sa predstavil spisovateľ **Štefan Chrappa**, ktorý často vystupuje pod pseudonymom Pišta Vandal. V priebehu októbra sa čitatelia stretli so spisovateľom **Jurajom Šebestom**, **Evou Lukou**, režisérom, scenáristom, hercom a spisovateľom **Lacom Keratom** a publicistkou **Denisou Fulmekovou**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 87/2017

6.8 Ľudové umenie

Ľudová hudba v Synagóge

Ľudové piesne z Nitry a okolia, z Tekova, Podpoľania, Vojvodiny ale aj slovenské nestarnúce melódie z 1. polovice 20. storočia si vypočuli návštevníci Synagógy na koncerte v nedeľu 29. januára 2017. Programom Pred tie naše dve okienka... sa predstavila Ľudová hudba bratov Kuštárovcov a nitrianskemu publiku dobre známe folkloristky **Miroslava Zaujcová, Svetlana Kolláriková – Zaujcová a Dušana Mitterová**. ĽH bratov Kuštárovcov reprezentuje SR na rôznych festivaloch a podujatiach doma v zahraničí, nahrali niekoľko CD. **Miroslava Zaujcová**, rodáčka zo Zvolena je aktívnou folkloristkou, ktorá sa v Nitre venuje folklóru od svojho vysokoškolského štúdia. Počas svojej speváckej kariéry spolupracovala s mnohými hudobnými zoskupeniami, okrem svojich dcér odovzdávala svoje skúsenosti deťom i mládeži v nitrianskych folklórnych súboroch. V súčasnosti vedie folklórnu skupinu Tradícia v Dražovciach a seniorskú spevácku skupinu Nevädza. Aktívne pôsobí aj ako členka Nitrianskeho evanjelického spevokolu. Jej dcéry Dušana a Svetlana sa venujú folklóru od detstva. Pôsobili v nitrianskych súboroch Borinka, Nitranček, Nitran, Zobor a Ponitran. Svetlana ako primáška ľudovej hudby, speváčka a vedúca speváckej skupiny, Dušana hrá na cimbal, spevia a venuje sa úprave ľudových piesní.

Zdroj: vlastný text kronikárky

30. výročie detského folklórneho súboru Borinka

Členovia Detského folklórneho súboru Borinka, pôsobiaceho pri CVČ v Nitre oslávili v nedeľu **19. februára 2017** galaprogramom v Divadle Andreja Bagara 30. výročie svojho vzniku. K jubileu im zablahožela zástupca primátora **Ján Vančo**. Súbor vznikol v roku 1986 spojením dvoch tanečných krúžkov na ZŠ Benkova a ZŠ Fatranská v Nitre s detskou ľudovou hudbou, dovtedy pôsobiacou v Ľudovej škole umenia v Nitre. Zakladateľkou oboch súborov bola **Beáta Pachingerová** spolu s **Máriou Mišunovou**. V roku 1986 prišla na ZŠ Benkova **Marcela Kopálová-Michalovičková**, vtedy aktívna členka FS Ponitran. Detská ľudová hudba pod vedením bývalej primášky FS Ponitran **Kataríny Barátovej** vznikla len pár mesiacov pred spojením do DFS Borinka. Súbor začal pôsobiť pri CVČ Domino v Nitre, kde je i dodnes. Má približne 90 členov, samostatnú ľudovú hudbu a prípravku pre deti od 8 do 17 rokov. Pedagogickí vedúci čerpajú materiál z regiónu Ponitria, z vlastných výskumov i zo zbierok **Ing. Mariana Járeka**. Súbor sa prezentoval na folklórnych festivaloch v Myjave, vo Východnej, Prešove a v Nitre, pravidelne sa zúčastňuje na krajských prehliadkach detských folklórnych súborov a zúčastnil sa na niekoľkých celoslovenských prehliadkach. Predstavil sa i v zahraničí (býv. Juhoslávia, Slovinsko, Maďarsko, Sicília, Vatikán, Francúzsko, Nemecko, Chorvátsko, Rakúsko, Česko, Poľsko, Lotyšsko). Súbor

získal viacero ocenení na súťažiach a festivaloch. V Borinke sa vystriedali viacerí pedagógovia, spevácke skupiny viedli **Miroslava Zaujcová, Mária Mišunová, Marián Hlavatý**, choreografkami boli **Marcela Kopálová-Michalovičová a Beáta Pachingerová, Radoslava Fábryová**. Vedúcimi DLH boli **Katarína Barátová, Peter Dovičovič a Jozef Pohančeník**. V súčasnosti súbor vedie **Marián Hlavatý a Katarína Hudáková**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Spievodná dokumentácia: 88/2017

6.9 Osvetová činnosť

Činnosť Art klubu

Milovníci umenia sa aj v roku 2017 zúčastňovali na pravidelných stretnutiach Art klubu, ktoré organizovalo Krajské osvetové stredisko v Nitre. Kým v roku 2016 sa členovia klubu zamerali predovšetkým na pamiatky UNESCO na Slovensku a v okolitých krajinách, v roku 2017 sa venovali hlavne interpretácii umenia v galériách v jednotlivých krajoch Slovenska. Svoju pozornosť upriamili na artefakty z formálnej, obsahovej a estetickej stránky. Súčasťou stretnutí boli aj poznatky z teórie výtvarnej tvorby – venovali sa Goetheho kruhu, farbe, svetle, výtvarných výrazových prostriedkoch i o kvantitatívnych a kvalitatívnych vzťahoch v umení. Prvé stretnutie Art klubu sa konalo **12. januára 2017** a venovali ho 5. výročiu fungovania klubu i konzultáciám k výtvarnej súťaži Region Art. Náplňou ďalších stretnutí bola interpretácia umeleckých diel v galériách Nitrianskeho kraja. V priebehu roka sa členovia Art klubu postupne zoznamovali s umením v zbierkach galérií všetkých krajov. Pri ich interpretácii sa zaoberali ich symbolikou, kompozíciou, realistickými a abstraktnými prvkami, ale aj použitými technikami, výrazovými prostriedkami, tvarmi, znakmi, svetlom a používanými formami a postupmi.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Výstava krojov z rôznych regiónov Slovenska

V Krajskom osvetovom stredisku v Nitre otvorili v stredu **11. januára 2017** výstavu krojov z rôznych regiónov Slovenska s názvom *Ej ženy, ženy*. Nadšenci folklóru a slovenských krojov si prišli na svoje počas slávnostného otvorenia výstavy ženských tradičných odevov zo zbierky rodiny Kraskovej z Nitry. Návštevníci sa mohli potešiť pohľadmi na vzácne skvosty zo zbierky, ktoré dlhé roky čakali na tento deň. Vo výstavných sálach bolo vystavených 34 ženských sviatočných, ale aj pracovných krojov z rôznych regiónov Slovenska (Záhorie, Nitra, Tekov, Hont, Horehronie, Podpoľanie, Novohrad, a ďalšie) z obdobia druhej polovice 19. a prvej polovice 20. storočia. Zaujímavou časťou expozície boli fotografie zdokumentovanej zbierky krojov na ženách, ktorých autorom je profesionálny fotograf **Jozef Spišák** z Občianskeho združenia Folklórne regióny. Nafotených a vystavených bolo 58 krojov. Zaujímavosťou bola fotografia z archívu **Tamary Šimončíkovej Heribanovej**, ktorá si na 17. ročník Plesu v opere zapožičala od rodiny Kraskovej očovský kroj. Jeho vrchnú časť použila ako súčasť plesovej róby. Na vyše mesačnej príprave, realizácii fotenia a výstavy sa podieľalo mnoho ľudí a odborníkov.

*Zdroj: Krajské osvetové stredisko Nitra
Sprievodná dokumentácia: 89/2017*

Založili Astronomický krúžok pre deti a mládež

V Krajskom osvetovom stredisku v Nitre sa v stredu **1. februára 2017** prvýkrát stretli členovia novozaloženého Astronomického klubu pre deti a mládež. Mladí záujemcovia o astronómiu sa zišli už 18. januára, kedy sa dohodli na pravidelnom stretávaní. Zatiaľ sa prihlásilo 11 detí rôzneho veku. Najmladšie navštevujú tretí a najstaršie 8. ročník základnej školy. Pravidelným dňom, kedy sa budú schádzať, bude utorok. Činnosť klubu zastrešujú vedci z Miestnej organizácie Slovenského zväzu astronómov v Nitre. Všetky stretnutia sa konajú v budove Krajského osvetového strediska v Nitre, kde sa schádzajú každý druhý utorok. Určené sú pre začiatočníkov i pokročilých. Súčasťou klubovej činnosti môže byť aj príprava na súťaž Čo vieš o hviezdach. Výhodou je, že máme možnosť sledovať oblohu priamo v hvezdárni v KOS.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Výstava svadobných fotografií

V stredu **14. júna 2017** bola v priestoroch Krajského osvetového strediska v Nitre otvorená výstava s názvom Dole, dole, mé perečko zelené, na ktorej predstavili svadobné dobové fotografie do roku 1945 z územnej pôsobnosti Krajského osvetového strediska v Nitre. Súčasťou podujatia bola prezentácia knihy Márie Jókai - Od mládenčenia po starobu - rozlišujúce znaky mužského odevu Podzoboria.

Zdroj: vlastný text

Sprievodná dokumentácia: 90/2017

Autorská výstava fotografa Františka Koláča

Štyridsaťpäť rokov s fotoaparátom v ruke - šesťdesiat rokov - šesťdesiat fotografií. Výstava fotografií cyanotypia, platinová fotografia a plátno - historické techniky - to je tá odpoveď na digitálnu éru dneška. Na výstave boli vystavené fotografie - portréty, akty a figurálna fotografia.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Stretnutie neprofesionálnych výtvarníkov

Krajské osvetové stredisko v Nitre organizovalo od 31. augusta do 3. septembra 2017 stretnutie neprofesionálnych výtvarníkov - medzinárodné sympóziu s názvom Pohľady do umenia - Prelínania. Zámerom podujatia bolo vytvoriť priestor na kreatívnu autorskú tvorbu, prezentáciu, výmenu skúseností a vzájomnú konfrontáciu umelcov, pre ktorých je tvorba predovšetkým koníčkom.

Zdroj: vlastný text kronikárky

6.10 Festivaly, koncerty a iné umenie

Koncert plný snov – Najmilší koncert roka

Už po 27-krát pripravila spoločnosť Úsmev ako dar prehliadku umeleckých talentov detí z detských domovov a náhradných rodín Najmilší koncert roka. Celoslovenskému reprezentatívne kolu predchádzalo 6 regionálnych kôl, v rámci ktorých sa predstavili nadané deti z jednotlivých krajov. Regionálna prehliadka pre Nitriansky kraj sa uskutočnila v nedeľu **2. apríla 2017** v Starom divadle Karola Spišáka v Nitre. Počas nedeľného popoludnia deti z detských domovov a náhradných rodín predviedli svoj talent v oblasti spevu, tanca, hry na hudobnom nástroji či dramatickej tvorby. Chvilu strávenú na pódiu boli pre ne nezabudnuteľným zážitkom i odmenou za vynaložené úsilie, ktoré svojim umeleckým číslam venovali. Najlepšie individuálne a skupinové čísla zaradila odborná porota do záverečnej celoslovenskej prehliadky, ktorá sa uskutočnila 8. júla 2017 v Bratislave. Na Najmilšom koncerte roka v Nitre vystúpilo približne 50 detí zo 6 detských domovov, 2 reedukačných centier a 1 liečebno-výchovného sanatória. Na podujatí sa zúčastnili: Detský domov Nitra, Detský charitný dom sv. Lujzy v Nitre, Detský domov Levice, Detský domov Topoľčany, Detský domov Dedina Mládeže, Detský domov Kolíňany, Reedukačné centrum Vrábľa, Reedukačné centrum Zlaté Moravce a Liečebno-výchovné sanatórium Nitra.

*Zdroj: Roman Hajdák, Úsmev ako dar
Sprievodná dokumentácia: 91/2017*

Týždeň rómskej kultúry

V pondelok **3. apríla 2017** sa živou knižnicou na tému „Príbehy úspešných Rómov“ začal na UKF v Nitre Týždeň rómskej kultúry. Stredoškólači z nitrianskeho Gymnázia na Párovskej ulici sa v Krajskej knižnici K. Kmeťka v Nitre stretli s Rómami **Edom Čonkom, Petrom Pollákom ml., Ivanom Rácom a Mirom Balogom**. Cieľom organizátorov bolo priblížiť úskalia a problémy, ktorým sú Rómovia na Slovensku vystavení, ak chcú byť v živote úspešní. Týždeň rómskej kultúry pokračoval desiatkou rôznorodých aktivít určených pre študentov a zamestnancov univerzity, ale aj pre verejnosť. Okrem diskusií a workshopov pripravili organizátori aktivity zamerané na prezentáciu rómskych remesiel, umenia, ale aj tradičných jedál. V stredu 5. apríla 2017 sa uskutočnila beseda s etnografkou **Zuzanou Kumanovou** na tému rómskeho holokaustu, ktorý má dodnes prívlastok neznámy. Naučiť sa niekoľko prvkov rómskeho tanca dostali príležitosť študentky univerzity vo štvrtok 6. apríla 2017 na workshope s **Marišou Oláhovou**, ktorá je vedúcou rómskeho súboru Rómka z Detvy. V ten istý deň žiaci súkromnej strednej školy v Kežmarku a rómska muzika Sendreiovci prezentovali v CENTRO Nitra rómske remeslá. „Rómske tradičné remeslá sú súčasťou kultúry Rómov. Prezentácia prvkov rómskej kultúry môže byť cestou zblížovania sa Rómov a majoritného obyvateľstva. Pedagógovia Ústavu romologických štúdií zároveň pripravili minikurz rómskeho jazyka, ktorým oslovili najmä deti. V piatok 7. apríla podvečer sa v Galérii Univerzum konala vernisáž výstavy Rómovia a umenie. Výstavu výtvarných diel rómskych umelcov zo Slovenského národného múzea v Martine a prác umeleckých

kováčov z Dunajskej Lužnej otvorili dekan Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF Rastislav Rosinský spolu s riaditeľkou Ústavu romologických štúdií **Jurinou Rusnákovou**. O hudobný umelecký zážitok sa postarali **Barbora Botošová** a **Ľubomír Gašpar**, výborná **Kamila Mitrášová** dojala poslucháčov recitáciou básne v rómskom jazyku. Týždeň rómskej kultúry pokračoval 10. apríla workšopom o pomoci a pomáhani s autorkou románu „Cigánka“ **Janette Mottlovou Mazíniovou**. Súbor kultúrno-spoločenských podujatí uzavrela 12. apríla moderovaná diskusia o spolupráci Rómov a Nerómov na tému „Príklady dobrej praxe“. Hostami moderátora **Michala Havrana** boli **Zuzana Balážová** z Rómskeho advokačného a výskumného strediska, **Vladimír Ledecký**, starosta obce Spišský Hrhov, a **Tivadár Berky**, starosta z Nitry nad Ipľom. Takmer dve hodiny diskutovali so študentmi o tom, ako sa veci dajú robiť, a nie prečo sa nedajú, ako je možné, že niektorí ľudia dokážu byť úspešní aj v prostredí, ktoré k nim nie je práve najpriateľskejšie a ako sa vyrovnávajú s prekážkami. Týždeň rómskej kultúry tak opäť priniesol mnohé inšpirácie, načrtol riešenia problémov, poučil, ale aj rozveselil.

Zdroj: Mgr. Jurina Rusnáková, PhD., Mgr. Jana Krajčovičová

Ked' hudba a krása pomáhajú

Benefičný koncert Ked' hudba a krása pomáhajú má tradíciu od roku 2008. Predošlé ročníky niesli názov Slniečko zažiarí v máji. Tvorkyňou projektu bola nitrianska speváčka **Brigita Tarinová**, ktorá má bohaté skúsenosti s organizáciou charitatívnych koncertov. Toto významné podujatie sa uskutočnilo v piatok **12. mája 2017** v novom kultúrnom priestore – v Nájomnej jednotke v OC MAX. Účinkovali známe osobnosti – speváčky a speváci **Marcela Laiferová**, **Robo Papp**, **Andrea Zimányiová**, gitarista **Juraj Burian**, spevácky zbor Arrowroses a tiež exkluzívne pole dance tanečné Duo Frozen. Počas módnjej šou na móle predviedli odevy modelky **Eva Cifrová**, **Michaela Meňkyová**, **Martin Šmahel** a ďalšie tváre. Výťažok z predaných vstupeniek putoval adresne do rodín nachádzajúcich sa v ťažkých životných situáciách.

*Zdroj: vlastný text kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 92/2017*

Bohaté dianie v Hideparku

Koncerty, workshopy, prednášky, filmy, divadlá, výtvarné umenie a festivaly. Na Hideparku bolo počas letných mesiacov opäť živo. Prvý koncert sa na Hideparku uskutočnil v piatok **26. mája 2017**, kedy zahrli miestne kapely Looma a Taxi, hosťom koncertu bola Tokpa Korlo z USA. O týždeň nato sa uskutočnil medzinárodný bubenícky festival Drumpoint, ktorého je Hidepark súčasťou, vchodom tejto sezóny bol festival Flaam 19. augusta 2017, prehliadka nezávislej slovenskej hudobnej scény. Uskutočnilo sa aj pásmo animovaných filmových večerov, ktoré sa počas augusta konalo každú stredu. Počas leta tu zorganizovali aj 30 akcií. Novinkou boli tanečné domy, kde sa návštevníci mohli naučiť rôzne folklórne tance pod vedením lektorov a živej kapely. Hidepark vznikol v roku 2010 tak, že partia priateľov hľadala priestor, kde by sa mohla stretávať a zmysluplne tráviť svoj voľný čas. V roku 2010 našli opustený súkromný priestor za riekou, ktorý postupne zrevitalizovali. V súčasnosti je z tohto priestoru komunitné centrum **Hidepark**, kde organizujú športové, kultúrne, umelecké,

ekologické akcie a prichádzajú na ne otvorene zmýšľajúci ľudia. Na programe a chode sa podieľa desiatka neziskovíkov a stovky dobrovoľníkov z mesta. Hidepark je dobrovoľnícky projekt, organizátori nedostávajú výplatu a vytvárajú Hidepark vo voľnom čase. Na Slovensku ide o unikátny projekt kultúrneho centra takéhoto typu. Hidepark je financovaný samotnými návštevníkmi formou verejnej zbierky, Nitrianskym samosprávnym krajom a Nadáciou Orange, s ktorou nadviazal Hidepark strategické partnerstvo.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 93/2017

Hradovanie na Nitrianskom hrade

V nedeľu **25. júna 2017** sa na Nitrianskom hrade uskutočnilo prvé zo série podujatí podujatie HRADOVANIE. Predstavila sa skupina historického šermu Bojník s vystúpením Renesancia. Popoludní sa konali šermiarske vystúpenia, tancovali historické tance, učili sa historický šerm a dobový tanec, varila sa dobová kuchyňa, bola módna prehliadka historických kostýmov. Návštevníci mali príležitosť nechať sa nafotiť v historických kostýmoch, pozrieť si umenie sokoliarov, či nechať sa pasovať za rytierov. Otvorená bola Turecká kaviareň, kde sa v rámci programu tancovali orientálne tance.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 94/2017

6. ročník historického festivalu stredovekého života Pribinova Nitrawa

V poradí 6. ročník historického festivalu stredovekého života, Pribinova Nitrawa sa konal **4. a 5. júla 2017** v areáli Nitrianskeho hradu. Na tomto ročníku sa predstavilo 10 dobových spolkov, čo z tohto festivalu urobilo jedno z najväčších podujatí svojho druhu na Slovensku. Na tohtoročnom festivale sa predstavili dobové skupiny Satyros, Svjatogor, Slavibor, Milites Nobiles, Argyll, Rád svätého Galahada, Templári z hradu Bagras, Psohlavci Ithbarak, sokoliari Aquila a nitrianska mestská stráž Militia Portalis, ktorá podujatie organizuje. Jednotlivé skupiny vo svojich táboroch zobrazovali dobový život v rozpätí od 7. do 13. storočia, teda od príchodu Slovanov na naše územie, po vyhlásenie Nitry za slobodné kráľovské mesto. Verejnosť si tak mohla pozrieť tábory slovanských vladykov z čias Pribinu i Svätopluka, tábor nitrianskeho župana z 12. storočia, tábory veľmožov, tábor kočovných Kumánov i tábor nitrianskeho mestského sudcu s mestskou strážou z 13. storočia. Novinkou bol tábor normanského baróna a tábor templárskych rytierov. Najväčšou zaujímavosťou určite bol veľký turnaj bojových zručností.

Zdroj: vlastný text

Dni európskeho kultúrneho dedičstva v Nitre

Aj v tomto roku sa Nitra pripojila k spoločným celoslovenským Dňom európskeho kultúrneho dedičstva. Slávnostné otvorenie DEKD v Nitre sa uskutočnilo v areáli Nitrianskeho hradu **8. septembra 2017** verejnou diskusiou s odborníkmi o význame

Nitrianskeho hradu. V Ponitrianskom múzeu bola novootvorená výstava Prehliadaná príroda – obyčajné i zvláštne prírodniny zo zbierok múzea. Štátny archív v Nitre pripravil v rámci Dňa otvorených dverí komentované prehliadky archívu a archívnych depotov, výstavu najzaujímavejších archívnych dokumentov a prednášku spojenú s výstavou na tému Vystáhovalectvo zo Slovenska a jeho odraz v archívnych dokumentoch a tiež dvojdnú medzinárodnú konferenciu Dejiny archívov – archívy dejín. Do podujatia sa zapojil aj Krajský pamiatkový úrad v Nitre veľmi invenčným spôsobom - komentovanými prehliadkami odborných metodikov vybraných známych i menej známych pamiatok a pamätihodností na území mesta i regiónu. Zaujímavé oživenie a pohodu prinieslo Slovenské poľnohospodárske múzeum, ktoré zorganizovalo Nedel'ný piknik na dekách v areáli múzea s bohatým kultúrnym programom, tvorivými dielňami a zábavou pre deti a prehliadkou expozícií. Ďalší program pripravil Pamiatkový úrad SR v spolupráci s CHKO Ponitrie a Slovenskou geologickou spoločnosťou. Ľudia sa mohli zúčastniť na exkurzii za pamiatkami a prírodou Zoborských vrchov. Deň otvorených dverí na Kalvárii ponúkol odborný výklad správcu farnosti a historika architektúry o zaujímavostiach o vývoji areálu, o nedávno ukončených pamiatkových výskumoch, o živote Verbistov – Spoločnosti Misionárov Božieho Slova. Misijné múzeum priblížilo aktivity Verbistov, sprístupnené boli aj zaujímavé exponáty z misijných ciest. Pre návštevníkov bol otvorený Kostol Božieho hrobu na vrchole Kalvárie, krypty a farský Kostol Nanebovzatia Panny Márie. Zoborský skrášľovací spolok ponúkol netradičný zážitok prostredníctvom veľmi obľúbených denných i nočných prehliadok areálu kláštorného komplexu kamaldulov s ruinou Kostola sv. Jozefa „pátróm Filipom“. Priebeh obnovy Národnej kultúrnej pamiatky priblížil metodik Krajského pamiatkového úradu v Nitre a detskí návštevníci si mohli svoje majstrovské zručnosti preveriť výrobou vtáčích búdok. Slávnostné ukončenie DEKD 2017 v Nitre v areáli Nitrianskeho hradu bude patrilo žiakom Spojenej katolíckej školy v Nitre, ktorí vystúpili s divadelným predstavením zo života Svätopluka pod názvom: Od kolísky po hrob.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Spríevodná dokumentácia: 95/2017

7. CIRKEVNÝ A NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT

7.1 Duchovný život

Novoročná svätá omša

V Katedrále – Bazilike svätého Emeráma v Nitre celebroidal **1. januára 2017** novoročnú svätú omšu nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák**. Pred úkonom kajúcnosti podčiarkol, že na začiatku občianskeho roka stojí Božia Matka, Panna Mária, ktorá stála na počiatku našej spásy. Pripomenul, že Nový rok je aj výročím vzniku druhej Slovenskej republiky a Svetovým dňom pokoja.

Povzbudil prítomných, aby k Božiemu požehnaniu pridali aj svoje úsilie. Namiesto homílie **Mons. Viliam Judák** prečítal pastiersky list slovenských biskupov, zameraný na tohtoročné sté výročie fatimských zjavení. Po svätej omši nitriansky biskup privítal veriacich v novom Objekte služieb turistom, ktorý bude o niekoľko týždňov nastalo otvorený pre verejnosť a ktorý sa nachádza pod hradom. **Mons. Viliam Judák** už zariadené

priestory novej budovy požehnal. Je v nej okrem iného aj kaviareň a reštaurácia, do ktorej sa zmestí približne štyridsiatich hostí. Návštevníci Nitrianskeho hradu tak budú mať možnosť na občerstvenie a veriaci po skončení nedeľných bohoslužieb v katedrále na stretnutie a prehĺbenie medziludských vzťahov. Diecézny ekonóm **Martin Štofko** prítomných informoval o motívoch výstavby objektu. Povedal, že ho stavali tri roky a že bol postavený aj vďaka Nórskeym fondom. Zariadenie je obnoveným chodníkom priamo prepojené s mestským parkom.

Zdroj: www.biskupstvo-nitra.sk

Duchovná obnova pre lekárov a sestry v zdravotníctve

V priestoroch Kňazského seminára svätého Gorazda v Nitre sa v sobotu **8. apríla 2017** od 10.00 hod. uskutočnila duchovná obnova pre lekárov a ostatných pracovníkov v zdravotníctve. Témou bol „Milosrdný Samaritán“. Na programe bolo zamyslenie generálneho vikára **Mons. Petra Brodeka**, adorácia a diskusia.

Zdroj: Nitrianske biskupstvo

75. výročie založenia slovenskej provincie Spoločnosti Božieho slova

Nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák** celebroidal **27. marca 2017** vo Farskom kostole Nanebovzatia Panny Márie v Nitre na Kalvárii svätú omšu z príležitosti 75. výročia založenia slovenskej provincie Spoločnosti Božieho slova. Táto spoločnosť je s

nitrianskou Kalváriou spojená od roku 1925. Homíliu **Mons. Viliama Judáka** prinášame takmer v plnom znení: Misijná spoločnosť Božieho Slova, založená sv. Arnoldom Janssenom (1837-1909) 8. septembra 1875 v malom holandskom mestečku v Steyel, prišla na Slovensko 18. augusta 1923 – do Močenku, kde im nitriansky biskup **Dr. Karol Kmeťko**, poskytol letné sídlo nitrianskych biskupov, s perspektívou ďalšieho pôsobenia. Oficiálny príchod misijnej spoločnosti, sa však uvádza na 2. septembra 1925, keď nitriansky biskup Karol Kmeťko s nitrianskym farárom Kolomanom Szmidom a početnými veriacimi privítal nevel'kú misijnú komunitu na Kalvárii. Tu v júni 1927 začali so stavbou Misijného domu. Stavba bola financovaná zo skromných zbierok slovenských veriacich. Dňa 4. novembra 1928 bol Misijný dom v Nitre slávnostne posvätený **Dr. Karolom Kmeťkom**. Slovensko malo byť jedna z viacerých krajín, kde sa mali misionári SVD primerane pripraviť na misijnú prácu. O priazni slovenských biskupov svedčí aj založenie Misijného spolku, kde patrilo Pápežské dielo šírenia viery, Detinstvo Ježišovo, Unio cleri pro missionibus. Tiež každoročné organizovanie misijných slávností, vždy na inom mieste, často spojené s výročitými púťami, ako to bolo napr. v r. 1938 v rámci levočského odpustu, na ktorých sa v plnom počte zúčastňovali slovenskí biskupi; podobne tiež pri mariánskej púti v auguste r. 1948 v Nitre na Kalvárii. V súčasnosti do Slovenskej provincie patrí 47 pátrov a 2 bratia, 9 bohoslovcov. 33 slovenských misionárov (pátrov a bratov) je začlenených v iných rôznych častiach sveta: Mexiko, Kuba, USA, Japonsko, Papua Nová Guinea, Kolumbia, Chile, Bolívia, Brazília, Keňa, Rusko Viacerí pôsobia okrem Slovenska, na území Európy v Taliansku, Nemecku, Rakúsku, Írsku, Česku, Maďarsku.

Zdroj: Nitrianske biskupstvo

Slávnosť jubilea Piaristov aj v Nitre

V Piaristickom kostole svätého Ladislava v Nitre sa **28. marca 2017** konala slávnosť pri príležitosti 400. výročia založenia Rehole piaristov a piaristických škôl. Slávnostnú svätú omšu celebroidal nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák**. Prítomní boli pátri piaristi pôsobiaci v Trenčíne, Prievidzi a v Nitre – na čele s ich provinciálnym predstaveným **Jurajom Ďurnekom** a spátram generálom **Pedrom Aguadom**, pedagógovia a žiaci zo škôl, ktoré sú pod zriaďovateľskou pôsobnosťou rehole. Hlavný celebrant v homílii priblížil život zakladateľa piaristov, svätého Jozefa Kalazanského, a ich pôsobenie na Slovensku, počnúc 17. storočím. Piaristi vždy mali svoje miesto v Nitre. Vyjadrili to viacerí biskupi, napríklad **Ján Gustíni**. Niekoľko desaťročí po ich príchode hovorí, že na adresu piaristov môže povedať len dobré. Takisto aj jeho nástupca **František Xaver Fuchs**, ktorý sa stal jágerským arcibiskupom v roku 1804 hovoril ako o reholi, ktorá je povolaná predovšetkým vychovávať mladých ľudí a doslova hovorí, že ich treba orezávať ako mladé stromčeky, aby vyrástli v krásny strom. Nitriansky biskup ďalej zdôraznil, že nitrianske piaristické gymnázium, ktoré si pripomína 25 rokov od svojho obnovenia, prináša „veľa dobrého ovocia pre naše mesto, pre okolité obce“. Prítomným zaželal tak ako to býva pri akademických výročiach – aby žili, aby rástli, aby kvitli.

Zdroj: Nitrianske biskupstvo

Oslavy 400 rokov rehole

V utorok **28. marca 2017** sa galaprogramom v Divadle Andreja Bagara oslavovalo 400 rokov rehole, 250 rokov kanonizácie sv. Jozefa Kalazanského a 25 rokov od znovuoobnovenia činnosti Piaristického gymnázia sv. Jozefa Kalazanského v Nitre. Oslavy sa začali sv. omšou o 10.00 v Piaristickom kostole v Nitre, ktorú celebroval nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák** spolu s pátrom generálom **Pedrom Aguadom**.

Zdroj: facebook.com/piaristi

Piaristická fraternita na Slovensku má nových členov

Vo výnimočnom termíne sa stretol tretí rád piaristov v Prievidzi na svojom druhom Valnom zhromaždení. Pre piaristov je rok 2017 veľmi výnimočný, pretože oslavujú Kalazanský jubilejný rok – 400 rokov od založenia rehole a 250 rokov od kanonizácie svätého zakladateľa Jozefa Kalazanského. Piaristická fraternita sa stretla práve na oficiálny deň, kedy Pápež Pavol V., 6. marca 1617 bulou *Ad ea per que* schválil Kongregáciu chudobných regulárnych klerikov Matky Božej Zbožných škôl. Pápežom Gregorom XV. bola kongregácia v roku 1621 povýšená na rehoľný rád. V Prievidzi sa stretli existujúci členovia Fraternity a kandidáti, ktorí chceli do tretieho rádu vstúpiť. Spolu 12 nových kandidátov z Prievidze a Nitry. Počas Valného zhromaždenia bol pripravený kultúrny program. Odznali diela sv. Augustína, Jána Pavla II., ale i vlastné autorské piesne a básne členov Fraternity a hostí zo Spoločenstva Piar, pod vedením Lucky Sekerovej. Páter Juraj, provinciál Rehole piaristov, hovoril o spolupráci medzi rehoľníkmi a laikmi. Podmienkou vstupu do Fraternity totiž je, aby kandidáti navštevovali modlitbové spoločenstvo, kde sa spolu modlia a zdieľajú svoju vieru. Mnoho priateľov piaristického diela uvažovalo nad vstupom do Fraternity, ale túto podmienku nespĺňalo. V súčasnosti sa 1300 piaristov a 700 členov Piaristickej fraternity – tretieho rádu venuje 126 000 žiakom na štyroch kontinentoch v materských, základných, stredných školách a troch univerzitách. Piaristi pôsobia na Slovensku na troch školách a venujú sa 1600 žiakom materských, základných a stredných škôl. Piaristická fraternita má dnes 56 členov z Prievidze a Nitry. Piaristi evanjelizujú výchovou v zmysle hesla svätého zakladateľa Veda a zbožnosť.

Zdroj: Nitrianska diecéza

Vedecký seminár na tému Mons. ThDr. Jozef Tiso – kňaz a prezident

Biskupský úrad v Nitre a Katedra dejín RKCMF UK dňa **25. apríla 2017** spoločne zorganizovali vedecký seminár na tému **Mons. ThDr. Jozef Tiso** – kňaz a prezident. Účelom tohto akademického podujatia bolo prispieť k vedeckej diskusii o historickej téme, ktorá je v mnohom ohľade dosiaľ deziderátom historického výskumu, a sústrediť sa osobitne na jeho kňazskú dimenziu. Prednášajúci sa snažili, ako v úvode podujatia odznalo, o analýzu významnej postavy slovenských dejín predovšetkým z pohľadu cirkevno-historického a teologického. Osobitná pozornosť sa venovala mysleniu Jozefa Tisu, jeho kňazstvu a duchovnému rozmeru, z ktorého vychádzali všetky jeho činy a postoje. Prezentované boli zistenia nových vedeckých výskumov ako aj doteraz známe skutočnosti. Príspevky, ktoré pre krátkosť času odznali iba v stručnej podobe,

budú v plnom znení publikované v pripravovanom vedeckom zborníku. Bohatá účasť vyše 300 poslucháčov však dokázala nielen potrebu, ale aj záujem širokej akademickej i neakademickej verejnosti o podujatia podobnej tematiky.

Zdroj: Nitrianska diecéza

V Nitre pochovali emeritného veľprepošta

V Bazilike svätého Emeráma v Nitre sa v **utorok 2. mája 2017** uskutočnila pohrebná svätá omša spojená s pohrebnými obradmi za spásu duše zomrelého emeritného veľprepošta miestnej kapituly kanonikov **Mons. Eduarda Mokráša**. Predsedal im nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák**. Príhovor po evanjeliu predniesol titulárny opát zoborského kláštora a kanonik Nitrianskej kapituly **Mons. Ladislav Belás**. Pripomenul najdôležitejšie úseky kňazského života zosnulého. Telesné pozostatky emeritného veľprepošta Nitrianskej sídelnej kapituly pochovali v kanonickej krypte v blízkosti katedrálneho chrámu. **Mons. Eduard Mokráš** zomrel 27. apríla 2017 v Nitre vo veku 92 rokov. Nitriansku kapitolu kanonikov viedol v rokoch 2006 – 2015.

Zdroj: webová stránka Nitrianskeho biskupstva, foto Marek Mucha

Pripomenuli si storočnicu fatimských zjavení

V Mestskej hale v Nitre sa **13. mája 2017** uskutočnil Modlitbový deň k Matke všetkých národov. Katolícki veriaci si týmto pripomenuli storočnicu fatimských zjavení Panny Márie. Biskup **Mons. Jan Sobilo** z Ukrajiny, z Charkowsko-Zaparošskej diecézy, ktorý je veľkým ctiteľom Matky všetkých národov vo svojom svedectve rozprával o tom, ako prináša jej obraz a modlitbu v jeho ťažko skúšanej krajine aj do oblastí, kde sa bojuje. Rozdáva ich v ruskom aj ukrajinskom jazyku obom bojujúcim stranám. V prednáške sa P. Paul Mária Sigl dotkol témy prorockej charizmy v Cirkvi a významu mariánskych zjavení v dnešných časoch. Objasnil výzvy fatimského posolstva a potrebu konať to, o čo nás žiada Panna Mária. Na modlitbovom stretnutí boli prítomní traja biskupi: biskup z Ukrajiny **Mons. Jan Sobilo**, **Mons. Viliam Judák**, nitriansky biskup a emeritný spišský pomocný biskup **Mons. Andrej Imrich**, ktorý bol hlavným celebrantom svätej omše a slávnostným kazateľom. Prišlo 60 kňazov, diakoni,

bohoslovci a viac ako 3500 veriacich nielen zo všetkých kútov Slovenska, ale aj zo zahraničia. V hale bola k verejnej úcte vystavená aj socha Panny Márie fatimskej, aby všetci disponovaní pútnici mohli v tento deň získať úplné odpustky. Diecézna svätyňa na Skalke, Kalvária v Nitre a mnohé farské kostoly sa stali miestom slávenia fatimských sobôt. Na cyrilo-metodskej národnej púti v Nitre 5. júla 2017 sa z rozhodnutia Konferencie biskupov Slovenska obnovilo zasvätenie Slovenska Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu a Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie, ktoré na Starých Horách v roku 1947 predniesol vtedajší nitriansky arcibiskup Mons. Karol Kmeťko.

Zdroj: webová stránka Nitrianskeho biskupstva

Tryzna za obete holokaustu

Židovská náboženská obec v Nitre spomínala v nedeľu **4. júna 2017** v Synagóge na židovské obete druhej svetovej vojny z Nitry a okolia, ale aj na všetkých 6-miliónov židovských obetí. Toto podujatie organizujú každý rok na židovskom cintoríne, tentokrát sa rozhodli a pri príležitosti 75. výročia deportácií z r. 1942 urobili zmenu a umiestnili spomienku do synagógy. Na spomienkovom stretnutí sa zúčastnil zástupca primátora mesta Nitry **Ján Vančo**, ktorý zapálil jednu z pamätných sviec za 6-miliónov obetí. Ďalšiu sviecu zapálili za umučených a usmrtených židov z Nitry a okolitých obcí. Pamätné sviece symbolicky zažal najstarší člen obce spolu s najmladšími členmi židovskej obce. K prítomným sa prihovril predseda Židovskej náboženskej obce v Nitre **Peter Schwarcz**. Historické udalosti prítomným priblížil **Marián Naster** z Múzea holokaustu zo Seredi. Na obete si zaspomínali aj prostredníctvom umeleckého stvárnenia týchto udalostí v podaní herečky DAB **Evy Hlaváčovej**, ktorá predniesla poviedku spisovateľky **Terezy Dávidovej** pod názvom Topánky. Na to nadviazala pieseň Modlitby Židovská mama v podaní budapeštianskeho kantora **Gábora Szilágyiho**, ktorý predniesol aj modlitby za zosnulých. Z Nitry bolo do koncentračných táborov odvečených 6000 židov, domov sa z nich vrátilo asi 10 percent a aj z nich väčšina odišla do zahraničia. Dnešná komunita má okolo 50 členov. Títo sa usilujú o zachovávanie tradícií.

Zdroj: Katarína Potoková

Biskup Judák požehnal obnovenú sochu Jána Nepomuckého

Sochu svätého **Jána Nepomuckého** pod Nitrianskym hradom zreštaurovali. Obnovenú sochu, ktorá zdobí Námestie Jána Pavla II., požehnal v pondelok **5. júna 2017** nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák**. Socha aj s celou príľahlou architektúrou pochádza z 18. storočia. Podľa reštaurátora **Mareka Repáňa** bola už v takom stave, že reštaurovanie bolo nevyhnutné. Kameň bol zvetraný a vyžadoval si spevnenie, navyše kompozícia nebola kompletná. Na jednej strane na podstavci úplne chýbala socha anjela, ľavá strana bola len ruina tela ďalšieho anjela. Toto bolo potrebné doplniť a nanovo poskladať. Sochu postavili za biskupa **Antona Révaya**, ktorý viedol Nitriansku diecézu v rokoch 1780 – 1783. Biskup **Judák** pripomenul, že to bolo v storočí, keď bol **Ján Nepomucký** kanonizovaný. Jezuiti sa potom postarali o kult tohto svätca a šíрили ho prostredníctvom sôch, ktoré sa stavali najmä na mostoch alebo pri brodoch riek, pretože

zahynul vhozením do Vltavy. V Nitre možno nájsť jeho sochu na viacerých miestach – pod hradom, na moste, ktorý vedie na hrad a na Župnom námestí, kadiaľ kedysi pretekala rieka.

Zdroj: Biskupstvo Nitra

Sľub piatich novokňazov

Nitrianska diecéza získala päť novokňazov, čerstvých absolventov Kňazského seminára svätého Gorazda v Nitre. Druhý stupeň posvätného rádu (presbyterát) prijali **17. júna 2017** v Katedrále – Bazilike svätého Emeráma v Nitre z rúk diecézneho biskupa **Mons. Viliama Judáka: Ján Kollárik, Peter Mišovič, Jozef Šrank, Ľuboš Utekal a Dalibor Vavro**. Po evanjeliu, predstavení ordinandov a pozitívnom vyjadrení o ich súčnosti z úst rektora Kňazského seminára **Mons. Pavla Zahatlana**, predniesol hlavný celebrant **Mons. Viliam Judák** homíliu. Biskup vyzval veriacich, aby sprevádzali novokňazov aj naďalej svojimi modlitbami a aby sa modlili aj za nové duchovné povolania. Po predpísaných obradoch vysviacky novokňazi prvýkrát slávil eucharistickú slávnosť ako koncelebranti. Okolo svojho biskupa. V závere bohoslužby mu spoločne udelili novokňazské požehnanie. Po primíciách v rodných farnostiach novokňazi nastúpili od 1. júla do určených služieb v diecéze.

Zdroj: Nitrianske biskupstvo

Omša na Svätoplukovom námestí

Na Svätoplukovom námestí v Nitre sa **18. júna 2017** konala svätá omša z príležitosti sviatku Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi. Za prítomnosti kňazov pôsobiacich v meste pod Zoborom a niekoľko tisíc veriacich jej predsedal nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák**. Súčasťou bohoslužby bola procesia s najsvätejšou Oltárnou sviatosťou cez Kupeckú ulicu ku kostolu svätého Michala, odkiaľ hlavný celebrant udelil prítomným i celému mestu eucharistické požehnanie. Nitriansky biskup počas svätej omše v homílii hovoril o chlebe a o víne ako o pozemských daroch, ktoré majú svoju prirodzenú symboliku a ktoré si Pán Ježiš vybral ako dary, v ktorých sa ľudom dáva on sám.

Zdroj: Nitrianske biskupstvo

Požehnali starý zvon v Kostole sv. Urbana na Zobore

Po večernej sv. omši **29. júna 2017** vo Kostole sv. Urbana na Zobore požehnali najstarší zachovaný nitriansky zvon. Tento 32-kilogramový zvon s menom Sv. Ján Nepomucký v roku 1743 vyrobil bratislavský zvonolejár **Ján Ernest Christelli**. Na mieste dnešného kostola sv. Urbana stála už v prvej polovici 18. storočia kaplnka sv. Urbana. Zvon zasvätený sv. Jánovi Nepomuckému bol v malej drevenej veži kaplnky. Koncom 19. storočia vežu zväčšili a umiestnili do nej tri menšie zvony. Dva novšie v roku 1916 zrekvírovali pre vojnovú výrobu, ostal len ten pôvodný najstarší zvon. V roku 1930 po výstavbe novej murovanej kostolnej veže tento už dosť poškodený zvon

nahradili novým, ktorý venovala nitrianska rodina Steiger-Ott. Starý zvon zostal ležať vo veži a zabudlo sa naň. **Imrich Točka** zvon objavil pred 4 rokmi pri prieskume a písaní knihy o zvonoch v Nitre. Zvon vyčistili, zrenovovali a teraz ho ako vzácny historický exponát umiestnili v zoborskom kostole k bočnému oltáru sv. Jozefa.

Zdroj: nasanitra.sk

Cyrilo-metodská púť so zasvätením Slovenska

Tisíce veriacich sa v stredu **5. júla 2017** zišlo na národnej Cyrilo-metodskej púti. Slávnostnú svätú omšu na poľnom oltári na Svätoplukovom námestí celebroval reykjavický diecézny biskup **Dávid Bartimej Tencer**, ktorý počas svojej netradičnej kázne rozosmail účastníkov púte a vyslúžil si ich potlesk. Vo svojej kázni vyzval veriacich, aby nielen strážili, ale najmä zveľaďovali dedičstvo otcov. Výnimočnosť bohoslužby umocnilo zasvätenie Slovenska Najsvätejšiemu srdcu Ježišovmu a Nepoškvrnenému srdcu Panny Márie, tak ako to urobil pred 70 rokmi na Starých Horách vtedajší nitriansky arcibiskup **Karol Kmeťko**. „Neobnovujme však naše zasvätenie tak, aby sme sa vrátili do roku 1947. Aktualizujme ho, urobme ho novým, účinným na našu dobu. Aktualizácia je náš osobný postoj. Dnešným zasvätením chceme prisľúbiť Bohu, že kresťanstvo budeme žiť v súčasnom svete a súčasným spôsobom, že naše kresťanstvo zachutí aj tým ľuďom, ktorí s vierou toho veľa nemajú,“ vyzval Tencer vo svojej kázni. Cyrilo-metodské púte sa v novodobej histórii Slovenska začali v Nitre v roku 1990. Konali sa na Kalvárii nad mestom, svätým omšiam predsedal kardinál Ján Chryzostom Korec. Od roku 2006 sa vďaka diecéznemu biskupovi **Mons. Viliamovi Judákovi** presunuli na Nitriansky hrad. Až v ostatných rokoch sa pre veľký počet prítomných veriacich miesto bohoslužby presunulo na Svätoplukovo námestie. Domáci biskup si každý rok pozýva iného biskupa, aby predsedal svätej omši. Na púti sa zúčastnil aj predseda vlády SR **Robert Fico**, členovia vlády, zástupcovia duchovného, verejného a spoločenského života.

Zdroj: teraz.sk

Omša k patrónovi mesta – svätému Andrejovi Svoradovi.

Pred Špecializovanou nemocnicou v Nitre na Zobore celebroval **14. júla 2017** svätú omšu na poľnom oltári nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák**. Bohoslužba bola súčasťou púte Nitranov k patrónovi mesta – k svätému Andrejovi Svoradovi. Mons. Viliam Judák v homílii veriacich povzbudil, aby si uprostred hluku tohto sveta našli čas na ticho. Po svätej omši si veriaci uctili relikviár svätého **Andreja Svorada**. Na mieste slávania sviatku patróna Nitry i biskupstva, stál v čase jeho života benediktínsky kláštor. V jeho životopise od biskupa Maura sa uvádza, že „Svorad prišiel do tejto vlasti z krajiny Poľanov. Od opáta Filipa, ktorého kláštor zvaný Zobor na počesť svätého mučeníka Hypolita stál na nitrianskom území, prijal rúcho a pod menom Andrej rozhodol sa viesť pustovnícky život“. Úcta k tomuto svätcovi je v Nitre živá niekoľko storočí.

Zdroj: Nitrianske biskupstvo

Slávnosť katedrálneho chrámu sv. Emeráma

Od **septembra 2017** má nitrianska Kapitula o niekoľko kanonikov viac. Na slávnosť patróna katedrálneho chrámu svätého Emeráma vymenoval nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák Mons. Mariána Šurába** za kanonika Kapituly nitrianskeho katedrálneho chrámu – Baziliky svätého Emeráma, **Mons. Ľudovíta Balážiho** a dekana **Ondreja Valacha** za titulárnych kanonikov a **Vladimíra Paulíniho** za titulárneho opáta Opátstva blahoslavenej Panny Márie v Klíži. Nitrianska sídelná Kapitula kanonikov pri Katedrálnom chráme – Bazilike sv. Emeráma v Nitre bola prvýkrát spomenutá v roku 1006.

Zdroj: Nitrianske biskupstvo

Biskup požehnal kaplnku

V areáli Zariadenia sociálnych služieb Borinka na Čermáni v Nitre pribudla od **12. októbra 2017** nová kaplnka so sochou Panny Márie Kráľovnej. Počas svätej omše ju v tento deň požehnal nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák**. V príhovore po evanjeliu oslovil predovšetkým obyvateľov zariadenia. O vybudovanie kaplnky v parku pred domom seniorov sa zasadila najmä riaditeľka Jozefína Vlčková. Pravidelnú duchovnú starostlivosť o klientov zariadenia vykonávajú pátri salvatoriáni.

Zdroj: Nitrianske biskupstvo

Ocenenie pre biskupa Viliama Judáka

Ústav dejín kresťanstva udelil **13. októbra 2017** cenu v oblasti Najvýznamnejšie dielo historickej literatúry v roku 2016 nitrianskemu biskupovi **Mons. Viliamovi Judákovi** ako autorovi diela Boží priatelia, Slovenské martyrológium. Publikácia vydali so Spolkom sv. Vojtecha. Nitriansky biskup, univerzitný profesor a cirkevný historik **Mons. Viliam Judák** prinesol pohľad do života viac ako 50 osobností, ktoré žili od 9. storočia na našom území. Ústav dejín kresťanstva je občianske združenie, ktorého cieľom je vykonávať a podporovať výskum dejín kresťanstva na Slovensku.

Zdroj: Nitrianske biskupstvo

Nitrianski evanjelici si pripomenuli 500. výročie reformácie

V nedeľu **24. septembra 2017** sa v Evanjelickom kostole Svätého Ducha v Nitre uskutočnilo stretnutie evanjelikov Dunajsko-nitrianskeho seniorátu v rámci projektu „Oslobodení Božou milosťou“, ktorý bol venovaný 500. výročiu reformácie. Konalo v chráme, ktorý bol posvätený v júni 2000. Stretnutie sa začalo slávnostnými službami Božími so spoveďou a Večerou Pánovou, na ktorých veriacich privítal senior DNS Ján Jančo a seniorálny dozorca DNS **Vlastimil Synak**. Slávnostným kazateľom slova Božieho bol biskup Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v Slovenskej republike **Geza Filo**. V rámci služieb Božích generálny biskup **Miloš Klátik** v mene Predsedníctva ECAV na Slovensku odovzdal pamätnú medailu a ďakovný list za podporu ECAV na Slovensku a vytváranie podmienok pre rozvoj jej činnosti predsedovi Nitrianskeho samosprávneho

kraja **Milanovi Belicovi** a primátorovi mesta Nitra **Jozefovi Dvončovi**. Predseda NSK **Milan Belica** sa poďakoval za ocenenie aj za dobrú spoluprácu a následne odovzdal Pamätnú plaketu NSK generálnemu biskupovi, seniorovi DNS a nitrianskemu farárovi **Ivanovi El'kovi**. K pozdravom sa pripojil i primátor Nitry **Jozef Dvonč**. Primátor zároveň prečítal pozdravný list, v ktorom zdôraznil, že kvalitná spolupráca je okrem aktivít v kultúre aj v rámci spolupráce s partnerským mestom Naperville.

Zdroj: webová stránka evanjelickej cirkvi a.s.

Oslávili výročie posvätenia Katedrály – Baziliky svätého Emeráma v Nitre

V nedeľu **19. novembra 2017** oslávili katolícki veriaci Nitrianskej diecézy výročie posvätenia Katedrály – Baziliky svätého Emeráma v Nitre. Katedrálny chrám, ktorý je dominantou Nitry a neodmysliteľnou súčasťou Nitrianskeho hradu, pravdepodobne stojí na mieste, kde stál Pribinov kostol z roku 830. Podľa nitrianskeho biskupa **Mons. Viliama Judáka**, je možné, že „tento písomne prvý doložený kostol na našom území mal už toto patrocínium, pretože na území dnešného Slovenska pôsobili misionári z Franskej ríše, ktorí úctu tohto biskupa a mučeníka šírili“.

Zdroj: Nitrianske biskupstvo

Nová krížová cesta v Hospici – dome pokoja a zmieru u Bernadetky

V priestoroch Hospicu – domu pokoja a zmieru u Bernadetky v Nitre pribudla **13. decembra 2017** nová krížová cesta. Umiestnená je v miestnej kaplnke, kde ju požehnal nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák**. Zobrazenia jednotlivých zastavení sú zhotovené z malých kúskov farebnej hmoty ako mozaika. Autorka obrazov krížovej cesty Jana Miklášová ich tvorila niekoľko rokov. Hospic v Nitre, ktorého zriaďovateľom je nitrianska Diecézna charita, má kapacitu 15 lôžok. Zariadenie poskytuje chorému úľavu od bolesti a iných závažných symptómov ochorenia, usiluje sa zlepšiť kvalitu života pacienta až do jeho posledných chvíľ a zabezpečiť mu komplexnú liečbu a starostlivosť s prihliadnutím na jeho individuálne sociálne, psychické a duchovné potreby.

Zdroj: Nitrianske biskupstvo

Koledníci Dobrej noviny na Nitrianskom hrade

V Katedrále – Bazilike svätého Emeráma v Nitre sa v nedeľu **17. decembra 2017** stretlo viac ako päťsto detí z rôznych častí diecézy, aby dostali požehnanie pre tohtoročné koledovanie v rámci Dobrej noviny. Svätej omši predsedal nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák**. Prítomný bol aj Mons. **Tesfaselassie Medhin**, biskup z Etiópie, kde aj pôjde časť z finančnej zbierky. Mons. Viliam Judák na začiatku pripomenul, že poslaním koledníkov je s radosťou ohlasovať „zvest' o narodení Pána Ježiša, ktorý prišiel kvôli nám a chce sa stať veľkým darom pre nás všetkých“. Homíliu predniesol etiópsky biskup Mons. Tesfaselassie Medhin. Pred koncom svätej omše deti koledovali nitrianskemu i etiópskemu biskupovi. Tradičnú kolednícku akciu Dobrá novina organizuje eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí v spolupráci s katolíckymi farnosťami v približne 1 250 mestách a obciach na celom Slovensku. Do Dobrej noviny

sa zapojilo 24 711 koledníkov. Celkový výnos minulého ročníka predstavoval 991 916,51 eur a pôjde na konkrétne projekty do Afriky.

Zdroj: Nitrianske biskupstvo

Martin Michalíček generálnym vicesekretárom CCEE

Od **1. januára 2018** má CCEE (Rada európskych biskupských konferencií) nového generálneho vicesekretára na obdobie piatich rokov (2018 – 2023) v osobe doterajšieho riaditeľa Biskupského úradu v Nitre Martina Michalíčka. Narodil sa v roku 1974, je kňazom starobylej Nitrianskej diecézy a prichádza do St. Gallenu (Švajčiarsko) – sídla sekretariátu CCEE, aby bol nápomocný aktuálnemu generálnemu sekretárovi, Mons. Duarte da Cunhovi. Martin Michalíček vystrieda otca Michela Remeryho, generálneho vicesekretára od 2012 do 2017. Menovanie generálneho vicesekretára je v kompetencii predsedníctva podľa štatútov CCEE. Takéto menovanie sa udeľuje na päť rokov a môže sa obnoviť. Životopisné údaje: Martin Michalíček (nar. 18. augusta 1974) bol vysvätený na kňaza pre Nitriansku diecézu roku 1999. Filozofické a teologické štúdiá absolvoval v Nitre na Univerzite Komenského roku 1999, pričom od roku 1993 do 1995 študoval na univerzite v Salzburgu. Roku 2005 dosiahol licenciát z katechetiky na Pápežskej saleziánskej univerzite v Ríme a následne doktorát z katechetiky na Univerzite Komenského v Bratislave (2008). Od roku 2007 vyučuje v Kňazskom seminári v Nitre; v období 2008 – 2017 bol riaditeľom Diecézneho katechetického úradu v Nitre a od r. 2015 riaditeľom Biskupského úradu v Nitre. Od januára 2018 je generálnym vicesekretárom CCEE. Hovorí nemecky, taliansky a anglicky.

Zdroj: Nitrianske biskupstvo

7.2 Kultúra a náboženský život

Trojkráľový koncert

V piatok **6. januára 2017** o 16.00 hod., na slávnosť Zjavenia Pána, sa v Katedrále – Bazilike svätého Emeráma v Nitre uskutočnil Trojkráľový koncert. V programe Sem, pastieri, sem účinkovali Foklórny súbor Jánošík z Partizánskeho, spieval **Pavol Kovalíček** a hrali Ľudová hudba Kovalíčekovcov, Terchovská muzika z Dolniakov a Gajdošský Trogári z Veľkého Zálužia.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Otváracia slávnosť na Nitrianskom hrade

V piatok **21. apríla 2017** sa na Nitrianskom hrade uskutočnilo podujatie Otváracia slávnosť na Nitrianskom hrade. Podujatie zorganizovala nezisková organizácia Castellum, na čele ktorej je riaditeľka **Veronika Pleštinská**. O podujatí píšeme v kapitole Cestovný ruch.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Biskup požehnal katedrálny organ

Po komplexnej obnove organa v Katedrále – Bazilike svätého Emeráma v Nitre nasledovalo jeho slávnostné požehnanie. Počas bohoslužby na Druhú veľkonočnú nedeľu **23. apríla 2017** požehnanie vykonal nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák**. Katedrálny organ bol v predchádzajúcich mesiacoch vďaka rekonštrukcii vrátený do stavu, ako ho v prvej polovici 18. storočia postavil slovenský organár Martin Zorkovský. Zhotoviteľ diela **Christian Kögler** informoval, že po obnove má organ 30 registrov rozdelených na 2 manuály a pedál. Nástroj je mechanický, postavený prísne podľa klasických organárskych princípov. Obnovený barokový organ bachovského typu je na Slovensku jedinečný. Po obrade požehnania nasledoval kolaudačný koncert. Svoje umenie na tomto kráľovskom hudobnom nástroji ukázali **Johann Trummer** z Rakúska a Slováci **Stanislav Šurin, Martin Bako a Vladimír Kopec**. Historický organ sa do hradnej katedrály vrátil v polovici októbra 2016 po takmer osemmesačnej rekonštrukcii. V rakúskych dielňach realizovala rekonštrukciu firma Kogler. Použili pritom niekoľko historických píšťal slovenského organára **Martina Zorkovského** zo začiatku 18. storočia. Vo februári 2017 začali organ ladiť priamo v hradnej katedrále, či si žiadalo absolútne ticho. Katedrála bola preto po prvý raz v histórii uzavretá pre verejnosť.

Zdroj: webová stránka Nitrianskeho biskupstva

Do Kostola sv. Urbana na Zobore vrátili farský zvon

Do farského Kostola svätého Urbana na Zobore v Nitre sa **15. júla 2017** po rekonštrukcii vrátil historický zvon. Zasvätený je sv. Jánovi Nepomuckému, pochádza

z roku 1743 a je najstarším zachovaným zvonom v Nitre. Nápis v latinčine pod príklopom v hornej časti zvona hovorí, že zvon bol odliaty v zvonolejárskej dielni **Jána Ernesta Christelliho** v Bratislave. Kostol sv. Urbana na Zobore pochádza z 18. storočia. Zvon zasvätený sv. Jánovi Nepomuckému bol umiestnený v malej drevenej veži kaplnky. V roku 1930 po výstavbe novej murovanej kostolnej veže nahradili značne poškodený starý zvon novým, ktorý venovala nitrianska rodina Steigerová-Ottová. Starý zvon zostal ležať zabudnutý vo veži až do roku 2012. O jeho objavenie sa zaslúžil amatérsky nitriansky historik, profesor **Imrich Točka**, ktorý pracoval na prieskume spojenom s písaním knihy o nitrianskych zvonoch. Vo vežovej časti kostola sa nachádzali tri zvony. Prvý bol bez údajov, druhý bol zvon patriaci Panne Márii a najcennejší bol práve tento tretí zvon. Historický zvon je vysoký 30 centimetrov, jeho spodný priemer je 38 cm a váži 32 kg. Zvon má klasickú šesťramennú korunu, sú na ňom dva reliéfy. Na čelnej strane je znázornený sv. Ján Nepomucký s krížom a mučeníckou ratolesťou, na opačnej strane je reliéf Svätej rodiny.

Zdroj: prof. Imrich Točka

Otvorili pamätnú miestnosť kardinála Jána Chryzostoma Korca

V priestoroch Biskupského paláca na Nitrianskom hrade zriadili a **11. júla 2017** otvorili Pamätnú miestnosť kardinála Jána Chryzostoma Korca (1924 – 2015). Práce na vybavení miestnosti prebiehali od marca tohto roka. Pamätná izba spravuje Diecézne múzeum v Nitre. Riaditeľka neziskovej organizácie Castellum **Veronika Pleštinská** povedala, že dramaturgiu podriadili veľkosti miestnosti. Umiestnili sem časť darov, ktoré kardinál počas svojho života nadobudol, dali sem aj niektoré jeho osobné veci, napríklad okuliare. Návštevníci môžu vidieť aj veci z čias prenasledovania kardinála ako sú dobové fotografie, „rušička“ odpočívacích zariadení, časť kardinálskeho oblečenia, jednoduché kalichy, slúžiace na celebrovanie svätých omší počas jeho prenasledovania, samizdaty jeho kníh, autentické rukopisy z poznámok a mnoho iných exponátov.

Zdroj: Zdroj: Nitrianske biskupstvo

7.3 Cirkevné školstvo

Diecézne kolo Biblickej olympiády

V priestoroch Kňazského seminára svätého Gorazda v Nitre sa **27. apríla 2017** konalo diecézne kolo Biblickej olympiády. V kategórii základných škôl súťažilo 16 družstiev a medzi strednými školami si vedomosti porovnálo 7 družstiev. V kategórii stredných škôl patrilo 1. miesto študentom Gymnázia z Topolčian, 2. miesto Gymnázium sv. Cyrila a Metoda z Nitry a 3. miesto žiakom PaSA sv. Andreja Svorada a Benedikta z Trenčína. V kategórii základných škôl patrilo prvé miesto žiakom ZŠ sv. Don Bosca zo Zlatých Moraviec, druhí skončili žiaci Piaristického gymnázium J. Braneckého z Trenčína a 3. miesto získali žiaci Gymnázia sv. Cyrila a Metoda v Nitre.

Zdroj: Miroslav Lyko

Stretnutie mládeže Nitrianskej diecézy

Farnosť na sídlisku Klokočina v Nitre hostila v sobotu **22. apríla 2017** stretnutie mládeže Nitrianskej diecézy. Viac ako tristo mladých si predpoludním vypočulo prednášku provinciálneho predstaveného Piaristov na Slovensku P. Juraja Ďurneka. Postavil ju na téme, ktorú pre tohtoročné stretnutia mládeže v diecézach určil Svätý Otec František. Následne žiaci cirkevnej ZŠ svätého Marka v Nitre divadelne stvárnil Ruženec svetla. Popoludní si prišli na svoje fanúšikovia kapely Heartbeat. Po koncerte nasledovali workshopy a aktivity mladých v skupinách i eucharistická adorácia. Celodenný program vyvrcholil slávnostnou svätou omšou, ktorú celebroidal nitriansky biskup Mons. Viliam Judák.

Zdroj: Nitrianskeho biskupstva

8. ŠKOLSTVO A VZDELÁVANIE

8.1. Jasle a materské školy

Zápis do materských škôl v Nitre

V roku 2017/2018 bolo v Nitre zapísaných 890 detí do 26 materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra. Najviac detí bolo zapísaných do MŠ na Klokočinu, Čermáni, Dieloch a Zobore. V súvislosti s pretrvávajúcim záujmom po miestach v MŠ, mesto otvára v školskom roku 2017/2018 tri nové triedy na Klokočíne a Dieloch s predpokladaným počtom 64 detí a rekonštrukciou MŠ vo Veľkých Janíkovciach sa získa ďalších 44 miest. Zároveň bol vytvorený základ, schválením finančných prostriedkov z mestského rozpočtu, pre vybudovanie novej MŠ na Dobšinského ulici, v objekte bývalých kasární pod Zoborom, kde vznikne najmodernejšia MŠ, aj s príspevím eurofondov s kapacitou 180 detí. Naproti tomu celková potreba miest v základných školách je postačujúca, aj keď o niektoré školy je väčší záujem ako môžu z kapacitných dôvodov prijať. Počet zapísaných detí do prvého ročníka ZŠ je 793. Na trvalo vysoký záujem o voľno-časové prázdninové aktivity detí a mládeže počas letných prázdnin reagovalo vedenie CVČ, rozšírením ponuky o ďalších 70 miest navyše oproti roku 2016 pre rôzne záujmové oblasti.

Zdroj: nitra.sk

Olympiáda materských škôl

Na Atletickom štadióne TJ Stavbár Nitra sa v utorok **13. júna 2017** uskutočnila športová olympiáda materských škôl v atletických disciplínach. Do olympijských súťaží sa zapojilo 90 malých športovcov z 24 MŠ. Pretekalo sa v troch disciplínach - beh, skok do diaľky a hod loptou. Malých športovcov prišli povzbudiť poslanec mestského zastupiteľstva a predseda komisie školstva, mládeže a športu **Miloslav Hatala**, zástupkyňa prednostu mestského úradu **Ivana Buranská** a vedúca odboru školstva, mládeže a športu MsÚ **Mária Orságová**, ktorí popriali malým športovcom a športovkyniam veľa zážitkov pri športových zápoleniach.

Slávnostný nástup malých športovcov.

Súčasťou slávnostného otvorenia bol sľub športovcov, ktorý zložila **Katka Hruškovičová** z MŠ Nedbalova a sľub rozhodcov, ten za všetkých absolvovala **Petra Horváthová**. Poradie jednotlivých materských škôl je nasledovné – prvé miesto patrilo MŠ Nábřežie mládeže, druhá bola MŠ Zvolenská a 3. mieste skončila MŠ Čajkovského.

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky, sprievodná dokumentácia: 97/2017

Materské školy ocenil Slovenský olympijský výbor

Mesto Nitra - odbor školstva, mládeže a športu Mestského úradu v Nitre získal Čestné uznanie Slovenského olympijského výboru za organizovanie Olympijských festivalov Slovenska 2017. Na diplome, ktorý im bol zaslaný poštou koncom **novembra 2017**, bolo uvedené, že sú najlepším organizátorom v Nitrianskom kraji. Ocenenie bolo mestu Nitra udelené za zorganizovanie 20. ročníka Letnej olympiády detí MŠ mesta Nitry, ktorú zorganizovali 13. júna na Atletickom štadióne Stavbár v Nitre. Na tomto športovom podujatí sa zúčastnilo 103 detí z 24 MŠ a 45 učiteliek. Deti súťažili v disciplínach beh, skok do diaľky a hod loptou obojruč. Na olympiáde nechýbali tradičné olympijské symboly - ceremoniál s prinesením olympijskej vlajky a ohňa, olympijská hymna. Na záver sa uskutočnilo slávnostné odovzdávanie medailí. V kategórii „Materské školy“ získala Čestné uznanie MŠ Čajkovského Nitra za projekt Olympijské festivaly: „Slovenský olympijský výbor ocenil, že táto materská škola zorganizovala 19. júna 2017 Olympijský festival Slovenska. Zúčastnilo sa na ňom 150 žiakov a pozvaní boli aj hostia: majster sveta v hokejbale **Stanislav Petřík** a nitrianski stříborní hokejisti **Miroslav Pupák** a **Branislav Mezei**. Deti súťažili v troch disciplínach: beh, hod a skok. Všetci malí športovci súťažili v duchu fair play a víťazov dekorovali prítomní úspešní športovci. Na olympiáde MŠ na Atletickom štadióne Stavbár v Nitre nechýbali tradičné olympijské symboly - ceremoniál s prinesením olympijskej vlajky a ohňa, či olympijská hymna.

*Zdroj: vlastný text kronikárky z podkladov odboru školstva, mládeže a športu MsÚ v Nitre
Sprievodná dokumentácia: 98/2017*

Kapacita Materskej školy v Janíkovciach sa takmer zdvojnásobila

Vo štvrtok **7. decembra 2017** bola slávnostne odovzdaná do užívania dostavba k budove Materskej školy na Okružnej ulici v Nitre-Janíkovciach. Kapacita tohto predškolského zariadenia sa vďaka tomuto počinu zväčšila o dve triedy - z 55 na 99 detí. Na realizáciu tejto investičnej stavby použilo mesto Nitra dotáciu z ministerstva školstva. Výstavba trvala približne 7 mesiacov (od mája do novembra).

Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil primátor Nitry **Jozef Dvonč**, mestskí poslanci **Štefan Štefek** a **Peter Košťál**, vedúca odboru mládeže, školstva a športu Mestského úradu v Nitre **Mária Orságová**, konateľ PP Invest, s.r.o., **Pavol Šlosár**, rodičia predškolákov a ďalší hostia.

Riaditeľka MŠ **Dana Vincová** sa v slávnostnom príhovore poďakovala predstaviteľom mesta za tento čin, vďaka ktorému môže materská škola prijať do nových tried 44 detí. Materská škola má v súčasnosti päť tried, v ktorých sa deťom venuje 10 učiteliek. Do personálu MŠ patria 3 upratovačky a 4 kuchárky. Primátor **Jozef Dvonč** konštatoval, že mesto zareagovalo na výzvu vlády a podalo projekt, ktorý bol úspešný. Prístavbou sa rozšírila kapacita kuchyne, zväčšila sa terasa, v novej časti pribudlo podlahové kúrenie. Investor PP Invest Nitra realizoval okrem dostavby aj úpravu okolia MŠ, kde pribudlo

detské dopravné ihrisko. V upravenej rozľahlej záhrade budú môcť učiteľky s deťmi realizovať rôzne športové aktivity. MŠ je zameraná na environmentálnu a dopravnú výchovu. Mesto týmto zareagovalo na prisťahovalecký boom v tejto mestskej časti, kde v poslednom období výstavbou rodinných domov stúpa počet obyvateľov - prevažne mladých rodín.

K fotografii: Pásku slávnostne prestrihli (zľava) riaditeľka MŠ Dana Vincová, primátor Jozef Dvonč, poslanec Štefan Štefek, vedúca odboru ŠMS MsÚ Nitra Mária Orságová.

*Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 99/2017*

8.2 Základné školy a centrá voľného času

Deň učiteľov

Pri príležitosti Dňa učiteľov boli v Synagóge v utorok **28. marca 2017** ocenení pedagogickí pracovníci z materských, základných a umeleckých škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry. Primátor Nitry **Jozef Dvonč** a prednosta mestského úradu Igor Kršiak sa im poďakovali za vykonanú prácu. Každá z dvadsiatky ocenených si odnášala d'akovný list primátora. Pri výbere ocenených učiteľov sa zohľadňovali výchovno-vzdelávacie výsledky pedagógov, účasť na mimoškolských aktivitách, kreativita pri tvorbe učebníc, príručiek a textov ako aj zapájanie sa do odbornej, publikačnej a lektorskej činnosti. Diplomy učiteľkám odovzdali primátor Nitry **Jozef Dvonč**, poslanec mestského zastupiteľstva a predseda komisie pre školstvo, mládež a šport pri MZ **Miloslav Hatala** a vedúca odboru školstva, mládeže a športu na Mestskom úrade v Nitre **Mária Orságová**.

Ocenené učiteľky nitrianskych základných a materských škôl v kompetencii mesta Nitry.

Foto: Ľudmila Synaková

Na záver slávnostného programu sa za všetkých ocenených pedagógov vedeniu mesta Nitry poďakovala **Alena Rábeková** z Centra zdravia pre deti predškolského veku. Na slávnostnom oceňovaní sa zúčastnili poslanci mestského zastupiteľstva

Miloslav Hatala, Miroslav Tvrdoň a Anna Šmehilová, riaditelia ZŠ, MŠ, ZUŠ a CVČ, členovia komisie školstva mládeže a športu. V kultúrnom programe vystúpili žiaci zo MŠ Bazovského a talentovaní žiaci ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre.

*Zdroj: vlastný text a fotky kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 100/2017*

Rezortné vyznamenania udelil aj minister školstva SR

Desiatky pedagógov a osobností z oblasti školstva i spoločenského života si v piatok **31. marca 2017** z rúk ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR **Petra Plavčana** prevzali Veľké a Malé medaily sv. Gorazda a d'akovné listy. Slávnostné podujatie, ktoré sa konalo pri príležitosti Dňa učiteľov, sa uskutočnilo v priestoroch Hotela Bôrik v Bratislave. Ocenení boli pracovníci z celého spektra vzdelávacieho systému - od materskej školy až po univerzity, od pedagógov venujúcich sa žiakom so zdravotným či mentálnym postihnutím, až po tých s mimoriadnym nadaním. Uznanie sa dostalo aj ďalším zamestnancom štátnej správy a školskej samosprávy, odborníkom pôsobiacim na pracoviskách vysokých škôl, pedagógom a vychovávateľom v CVČ, ZUŠ,

ako aj učiteľom, ktorí sú už na zaslúženom odpočinku. Najvyššie ocenenie – veľkú medailu sv. Gorazda získal **Štefan Madari** zo Súkromnej základnej umeleckej školy Heleny Madariovej v Nitre za dlhoročnú obetavú pedagogickú činnosť a dosiahnuté výsledky v umeleckom školstve. Druhou ocenenou bola **PaedDr. Viera Tvrdoňová** zo Strednej priemyselnej školy strojníckej a elektrotechnickej v Nitre. ocenenie jej bolo

udelené in memoriam za dlhoročnú vynikajúcu pedagogickú a riadiacu prácu. **PaedDr. Eva Gajdošíková** z Okresného úradu, odboru školstva v Nitre bola ocenená za celoživotnú pedagogickú a riadiacu prácu v regionálnom školstve. Riaditeľka ZŠ na Benkovej ulici v Nitre **Mgr. Aneta Galová** (na fotografii s ministrom) bola ocenená Ďakovným listom ministra školstva za dlhoročnú pedagogickú a riadiacu prácu a mimoriadne výsledky dosiahnuté vo výchovno-vzdelávacom procese. **Aneta Galová** ako jediná v Nitre rozvinula vzdelávanie žiakov s nadaním

vytvorením tried pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním a vytvorila špeciálnu triedu, vytvorila špeciálnu triedu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podporila vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami začlenenými v triedach. Žiaci ZŠ Benkova sú úspešnými riešiteľmi slovenských olympiád, reprezentujú SR na medzinárodných súťažiach v programovaní. V rámci novej technológie IKT vzdelávania vybavila školu najnovšou didaktickou technikou (všetkých 47 tried vybavených interaktívnou tabuľou, z 844 žiakov na jeden počítač pripadajú 3 žiaci, na škole je 13 kopírovacích zariadení), vytvorila špeciálne učebne (8 počítačových učební, multifunkčná učebňa, 2 jazykové učebne a jazykové laboratórium) a zaviedla vyučovanie s pomocou tabletov (samostatná tabletová trieda). Škola je zapojená do projektu Samsung School. Počas „riaditeľovania“ Anety Galovej bola zrekonštruovaná škola, ktorá vznikla zlúčením troch ZŠ – komplexná rekonštrukcia zahŕňala nové teplovodné potrubie, zmodernizovali sa športoviská v areáli školy. Pri zavádzaní komplexného riešenia pre výučbu podpísala spoluprácu a memorandum medzi ICDŠ (Informačná digitalizácia školy) orientovanou na oblasť modernizácie vzdelávania na základných a stredných školách. Škola pôsobí ako školiace stredisko. Pod vedením Anety Galovej dosiahla školská jedáleň pri ZŠ titul „Najlepšia školská jedáleň“ v rámci celej SR.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 101/2017

Zápisy do prvých ročníkov ZŠ

Od **1. do 30. apríla 2017** sa v základných školách uskutočnili zápisy detí na plnenie povinnej školskej dochádzky. Týkali sa všetkých detí, ktoré dosiahnu vek šesť rokov pred začiatkom školského roka 2017/18. V roku 2016 bolo zapísaných 62 583 detí, v tomto roku možno na základe demografického vývoja očakávať, že zapísaných bude približne o 1 500 detí viac ako vlani. Škola zapíše dieťa, ktoré v čase nástupu do 1. ročníka dovŕši 6 rokov a dosiahne školskú spôsobilosť. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho

roku veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľ školy môže rozhodnúť o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa o jeden školský rok alebo o zaradení dieťaťa do nultého ročníka základnej školy, ale vždy so súhlasom zákonného zástupcu. Žiak zvyčajne plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt, v tzv. spádovej škole, ale zákonný zástupca môže pre svoje dieťa vybrať aj inú základnú školu. Žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie. Ak rodič vyberie inú základnú školu, oznámi túto skutočnosť riaditeľ tejto školy riaditeľovi spádovej školy. Pri výbere základnej školy je dôležité sústrediť pozornosť na niekoľko faktorov, ktoré vypovedajú o úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu, ako aj o podmienkach, v ktorých sa uskutočňuje. Týkalo sa to napríklad o úspešnosť žiakov školy v prijímacom konaní na osemročné gymnáziá a stredné školy s maturitou, výsledky školy v Testovaní 5, Testovaní 9 či predmetových olympiádach, zameranie školy, ponuku výučby cudzích jazykov a mimoškolských aktivít či vybavenosť školskými pomôckami. Podrobným zdrojom informácií o školách, zložení pedagogického zboru a jej aktivitách sú školské webové stránky, ako aj správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, ktoré školy povinne zverejňujú. Takisto je dobré získať referencie o škole od rodičov detí, ktoré ju už navštevujú, osobne navštíviť priestory školy a do úvahy vziať aj dopravnú dostupnosť.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Jedenásť ZŠ sa uchádzalo o zriadenie špecializovaných tried

V rámci výzvy Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) mali ZŠ snahu získať zdroje na technické vybavenie jazykových tried, školských knižníc a rôznych druhov odborných učební. O zriadenie špecializovaných tried so zameraním na chémiu, biológiu, dielne či na jazykové a počítačové učebne sa uchádzalo celkovo 11 škôl. Projekt na získanie prostriedkov v celkovej výške jeden milión eur prispeje k skvalitneniu vyučovacieho procesu. Mesto plánovalo získať z fondov Európskej únie aj ďalšie zdroje na rozšírenie siete materských škôl. „Pre neustávajúci záujem po miestach v materských školách a aj v nadväznosti na potreby, ktoré si žiada nová investícia automobilky Jaguar Land Rover, boli podané dva nové projekty na rozšírenie kapacít v Materskej škole Na Hôrke a Materskej škole na Dobšinského ulici. K zvýšeniu štandardu v poskytovaní služieb v materských školách prispeli aj rekonštrukcie Materských škôl na Štiavnickej ulici a dostavba Materskej školy na Okružnej ulici v Nitre. Začiatkom roka bol v štádiu prípravy aj projekt celkovej rekonštrukcie Materskej školy na Beethovenovej ulici v Nitre.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Testovanie žiakov ZŠ

Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl (Testovanie 9-2017) sa bude konať **5. apríla 2017** na 1 437 základných školách. Z toho je 1 302 škôl s vyučovacím jazykom slovenským, 134 s vyučovacím jazykom maďarským a 1 škola s vyučovacím jazykom ukrajinským. Cieľom testovania bolo overiť výstupné vedomosti

deviatakov po ukončení 2. stupňa základnej školy a monitorovať úroveň ich pripravenosti na ďalšie štúdium. Testovanie zároveň umožní poskytnúť odbornej verejnosti, školám a decíznej sfére spätnú väzbu o úrovni vedomostí a zručností žiakov v testovaných predmetoch na základných školách na Slovensku. Na testovanie T9-2017 bolo prihlásených 37 356 žiakov; 34 930 žiakov zo škôl s vyučovacím jazykom slovenským, 2 406 žiakov zo škôl s vyučovacím jazykom maďarským a 20 žiakov zo škôl s vyučovacím jazykom ukrajinským. Prihlásených je aj 3 135 žiakov so zdravotným znevýhodnením (8,4 % z celkového počtu testovaných deviatakov) a 515 žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (1,4 % z celkového počtu testovaných deviatakov). Starostlivosť školského špeciálneho pedagóga je zabezpečená na 594 plnoorganizovaných ZŠ (41,3 % z celkového počtu ZŠ). Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania podobne, ako tomu bolo aj minulý rok, umožní žiakom na vybraných certifikačných školách absolvovať celoslovenské testovanie elektronickou formou. Jednou z výhod elektronickej formy testovania je okamžitá spätná väzba žiakovi o jeho predbežných výsledkoch. **V stredu 5. apríla 2017** sa testovania začalo ráno o 8.00 hodine. Žiaci museli byť v škole najmenej 15 minút pred začiatkom testovania. Testovaní boli z predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra a slovenský jazyk a slovenská literatúra. Test z matematiky obsahuje 20 úloh, test zo slovenského jazyka a literatúry a z maďarského jazyka a literatúry obsahoval 25 úloh, z toho 20 úloh viažucich sa na východiskový text. Testy zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry a ukrajinského jazyka a literatúry obsahujú 20 úloh, z toho 15 úloh viažucich sa na východiskový text.

Zdroj: minedu.sk

Sprievodná dokumentácia: 102/2017

Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania

Odborná a široká verejnosť sa mohla vyjadriť k autorskému návrhu dokumentu Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania „Učiace sa Slovensko“ aj prostredníctvom verejného fóra. Ministerstvo ponúklo odborníkom z oblasti školstva, ale aj širokej verejnosti jednu z ďalších možností, ako ovplyvniť finálnu podobu tohto zásadného dokumentu. Stretnutia sa konali v dňoch **8. a 22. apríla 2017** v priestoroch Divadla Aréna v Bratislave. Na podujatie pozvali aj bývalých ministrov školstva, predstaviteľov profesijných a záujmových združení, zástupcov miestnej štátnej správy a samosprávy, či riaditelia priamo riadených organizácií rezortu školstva. Svoje pripomienky a návrhy mohli prezentovať taktiež rektori a dekaní vysokých škôl, členovia Akreditačnej komisie, predstavitelia reprezentácie vysokých škôl, ako aj zástupcovia vedeckých ústavov. Do diskusie sa mohla zapojiť aj občianska verejnosť, ktorá mohla predostrieť podnetné návrhy.

Zdroj: minedu.sk

EDULAB predstavil učiteľom nové možnosti zážitkovej výučby

Nezisková organizácia EDULAB, v snahe podať učiteľom na 1. stupni základných škôl pomocnú ruku pri výučbe tém presahujúcich jednotlivé školské predmety,

zorganizovala v utorok **6. júna 2017** v Nitre stretnutie s učiteľmi z regiónu. V bežnom živote sa riešia denne problémy, ktoré svojím charakterom vyžadujú poznatky z rôznych oblastí. V tomto prípade išlo o presný opak výučby v škole, problémy boli rozčlenené a určené v rámci jednotlivých školských predmetov. Tým vzniká pre učiteľov problém, ako vyučovať témy, ktoré sa do vyučovacích predmetov nezmestia. Zodpovednosť zostáva na učiteľovi, ktorému chceli svojimi skúsenosťami a poznatkami pomôcť tento rébus vyriešiť. Stretnutie s učiteľmi sa uskutočnilo v rámci cyklu EDULAB – LIVE. Špecialisti z EDULAB-u sa s učiteľmi podelili o skúsenosti zo svojho pilotného projektu výučby vybraných prierezových tém. Súčasne EDULAB predstavil projekty nového zážitkového a bádateľského vyučovania a možnosti pre učiteľov, ako sa do nich zapojiť. Išlo projekt zameraný na environmentálnu výchovu, ktorý obsahoval metodickú podporu pre pedagóga, vzdelávaciu hru pre deti a interaktívne materiály zo vzdelávacieho portálu Kozmix.sk.

Zdroj: Edulab

Základné školy v Nitre v školskom roku 2017/2018

Počet žiakov v jednotlivých ZŠ v Nitre v školskom roku 2017/2018

Základná škola	Spolu	1.- 4. roč.	5.-9. roč.	Nultý ročník	Nadaní žiaci
ZŠ A. Šulgana	509	258	251	0	0
ZŠ Beethovenova	420	204	216	0	0
ZŠ Benkova	897	371	328	0	z toho 198 s VIN
ZŠ Cabajská	275	127	148	0	0
ZŠ Dražovská	324	200	124	0	0
ZŠ Fatranská	684	349	335	0	0
ZŠ Krčméryho	149	70	65	14	0
ZŠ Na Hôrke	455	202	253	0	1
ZŠ Nábr. mládeže	763	330	433	0	0
ZŠ Novozámocká	145	68	69	8	0
ZŠ Sčasného	99	41	58	0	0
ZŠ Škultétyho	435	261	174	0	0
ZŠ Topol'ová	493	256	237	0	z toho 7 s VIN
ZŠ Tulipánová	398	167	230	0	z toho 98

					s ŠN
Spolu	6046	2904	2921	22	304

Poznámka:

ZŠ Topoľová – 7 žiakov (nadaní VIN) začlenení žiaci so všeobecne intelektovým nadaním – VIN

ZŠ Tulipánová – 98 žiakov (nadaní so ŠN) športovým nadaním na futbal – začlenení do športovej triedy

ZŠ Benkova – 198 žiakov (nadaní VIN) špeciálne triedy – VIN

ZŠ Na Hôrke – 1 žiak (nadaný VIN) začlenení žiaci so všeobecne intelektovým nadaním

Porovnanie počtov žiakov v jednotlivých školských rokoch

Školský rok 2013/2014: 5766 žiakov

Školský rok 2014/2015: 5767 žiakov (rozdiel + 1 žiak)

Školský rok 2015/2016: 5809 žiakov (rozdiel + 42 žiakov)

Školský rok 2016/2017: 5921 žiakov (rozdiel + 112 žiakov)

Školský rok 2017/2018: 6046 žiakov (rozdiel + 125 žiakov)

Zdroj: odbor školstva, mládeže a športu MsÚ v Nitre, stav k 15. septembru 2016

Počet žiakov v školskom roku 2017/2018 podľa jednotlivých ročníkov

Stav k 15. septembru 2017

Základná škola	1 roč.	2 roč.	3 roč.	4 roč.	5 roč.	6 roč.	7 roč.	8 roč.	9 roč.
Kniežaťa Pribinu	66	63	66	63	63	47	54	52	35
Beethovenova	61	57	55	39	53	51	40	48	45
Benkova	119	127	103	107	92	95	72	81	74
Cabajská	33	38	33	27	34	30	20	43	40
Kr.Svätopluka	53	58	28	32	36	26	19	19	21
Fatranská	104	76	94	78	76	58	74	72	65
Krčméryho	14	15	21	17	15	16	9	12	9
Na Hôrke	55	47	57	51	52	60	40	59	57
Nábr.mládeže	87	68	78	76	82	73	102	75	74
Novozámocká	13	18	26	14	13	13	12	13	15
Ščasného	11	10	11	12	12	10	14	11	9

Škultétyho	67	55	68	46	49	31	37	39	33
Topoľová	64	62	70	58	54	53	42	44	43
Tulipánová	42	47	34	45	45	51	56	38	40
Spolu	748	788	729	741	676	577	627	578	560

Zdroj: odbor školstva na mestskom úrade

Sprievodná dokumentácia: 103/2017

Školský klub detí v školskom roku 2017/2018

Základná škola	Počet oddelení ŠKD	Počet žiakov v ŠKD
Kn. Pribinu na Ul. A. Šulgana	9	248
ZŠ Beethovenova	8	172
ZŠ Benkova	14/8 VIN	326/101 VIN
ZŠ Cabajská	4	106
ZŠ Dražovská	7	188
ZŠ Fatranská	13	309
ZŠ Krčméryho	0	0
ZŠ Na Hôrke	7	160
ZŠ Nábřežie mládeže	13	322
ZŠ Novozámocká	1	25
ZŠ Ščasného	1	17
ZŠ Škultétyho	9	228
ZŠ Topoľová	9	224
ZŠ Tulipánová	6	143
Spolu:	109	2569

Zdroj: odbor školstva, mládeže a šport, Mestský úrad v Nitre

Vyhrali medzinárodnú súťaž Mladí hrdinovia

Súťaž Young Heroes - Mladí hrdinovia vyzvala tímy škôl a komunitných centier v celej Európe, aby sa zapojili do zveľaďovania a čistenia svojho životného prostredia a podpory svojej komunity. Koncom **júna 2017** boli vyhlásené výsledky a dva slovenské projekty, jazykové centrá v Ivanke pri Dunaji a v Nitre, obsadili prvé dve priečky. Tretie miesto získali žiaci z Bosny a Hercegoviny. Do súťaže sa zapojilo viac ako 700 tímov z 35 krajín celého sveta. Druhé miesto v tejto súťaži patrilo žiakom z Nitry, ktorí ho získali za projekt Small Hands Can Clean the World – Malé ruky dokážu očistiť svet. Ich cieľom bolo naučiť deti a ich rodičov, aby si po sebe zbierali odpadky a triedili ich. V prvej fáze o projekte informovali rodičov a rozdali im modré, žlté a čierne igelitové vrecká. Napokon si vytvorili vlastné malé tímy a zbierali odpadky vo svojom okolí, fotografovali a posielali obrázky do súťaže. Druhým krokom bolo veľké upratovanie mesta Nitry. Súťaž vyhlásila edukačná skupina jazykových škôl Helen Doron, ktorá týmto chcela pomôcť zlepšiť životné prostredie v krajinách sveta a zapojiť do týchto aktivít deti a mládež.

Zdroj: Helen Doron

Koncoročné ocenenie žiakov ZŠ

V Obradnej sieni mesta Nitry sa v stredu **28. júna 2017** uskutočnilo slávnostné oceňovanie najúspešnejších žiakov základných škôl, centra voľného času (CVČ) a základnej umeleckej školy (ZUŠ) v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry. Žiakov ocenil primátor Nitry **Jozef Dvonč** za úspešnú reprezentáciu Nitry v celoslovenských a medzinárodných súťažiach v školskom roku 2016/2017. Na úvod slávnosti sa primátor **Jozef Dvonč** poďakoval žiakom za reprezentáciu Nitry, učiteľom za precíznu prípravu a spolu s prednostom mestského úradu **Igorom Kršiakom** odovzdali žiakom diplomy a knižné darčeky. Ocenení žiaci (jednotlivci a družstvá) reprezentovali školu a mesto v celoslovenských a medzinárodných súťažiach, určených pre žiakov základných škôl. Z jednotlivcov boli ocenení zo **ZŠ Benkova: Sebastián Slovák** za reprezentáciu v medzinárodnej výtvarnej súťaži Radosť Európy, **Karin Palatková** za 1. miesto v celoslovenskej výtvarnej súťaži Komenský a my, **Timotej Michalík** za 2. miesto v celoslovenskej súťaži v programovaní Baltík 2017, **Zoja Čitáryová** za 1. miesto v celoslovenskej výtvarnej súťaži Komenský a my, zo **ZŠ kráľa Svätopluka na Dražovskej ulici** v Nitre ocenenie prevzali **Margaréta Hvozdíková** za reprezentáciu v celoslovenskej recitačnej súťaži v celoslovenskej súťaži v hre na dychových nástrojoch a celoslovenskej súťaži v sólovej hre na klavíri, **Hana Hvozdíková** za reprezentáciu v celoslovenskej recitačnej súťaži, v celoslovenskej súťaži v sólovej hre na klavíri a v tanečnej súťaži, **Hannah Gilan** za reprezentáciu v celoslovenskej súťaži v nemeckom jazyku, **Veronika Chlebcová** za 3. miesto v celoslovenskej recitačnej súťaži v ruskom jazyku, **Tamara Jakabová** za 1. miesto v celoslovenskej literárnej súťaži Svätoplukovo kráľovstvo ožíva, zo **ZŠ Fatranská: Jana Milová** za reprezentáciu v celoslovenskej recitačnej súťaži Hviezdoslavov Kubín, **Filip Máni** za reprezentáciu v celoslovenskej recitačnej súťaži Hviezdoslavov Kubín, **Marek Kováč** za reprezentáciu v celoslovenskom kole v orientačnom behu, zo **ZŠ kniežaťa Pribinu** na Ulici Andreja

Šulgana bol ocenený **Adam Madarás** za 3. miesto v medzinárodnej súťaži Veľká cena Prahy v stolnom tenise, zo **ZŠ Nábřežie mládeže: Barbora Broďániová** za reprezentáciu v celoslov. súťažiach v atletike, **Denisa Šubová** za reprezentáciu v celoslov. súťažiach v atletike, zo **ZŠ Topoľová** boli ocenení **Adam Chobot** za 3. miesto v celoslovenskej súťaži vo fyzike PIKOFYZ, **Lukáš Taliga** za reprezentáciu v medz. súťaži o histórii čs. légii, **Nicolas Bene**, za 1. miesto vo výtvar. súťaži Tajomstvá hmyzu, **Ema Upohlavová** za 3. miesto vo výt. súťaži Komenský a my, **Nina Šumichrastová** za 3. miesto vo výt. súťaži Komenský a my, **Laura Vinter** za 3. miesto vo finále výtvarnej súťaži Komenský a my, **Barbora Seková** za 3. miesto vo výt. súťaži Komenský a my, **Ivan Pavlovič** za reprezentáciu na MS v atletike, zo **ZŠ Cabajská Peter Zubrický** za 3. miesto vo finále biologickej olympiády, zo **ZŠ Tulipánová: Michal Hlušek** za reprezentáciu v jazykovej, speváckej, recitačnej, prírodovednej a športovej súťaži, zo **ZŠ Škultétyho Ema Palková** za 1. miesto vo finále súťaže Všetkovedko a titul „najlepšej čitateľky“ v súťaži Čítajte s nami, zo **ZUŠ J. Rosinského: Martin Kajan** za 1. miesta v celoslov. gitarových súťažiach, zo **ZŠ Beethovenova: Alex Ševčík** za reprezentáciu v dejepisnej a geografickej olympiáde, z **CVČ Domino: Zita Bakayová** za 1. miesto v celoslovenskej súťaži a 3. miesto v medzinárodnej súťaži kumite, **Natália Vargová** za 1. miesto v celoslovenskej súťaži v kumite, **Patrícia Hóková** za 1. miesto v celoslovenskej súťaži v kumite a kata a 1. miesto v medzinárodnej súťaži v kumite, **Nina Jeseničová** za 3. miesto v celoslovenskej súťaži v kumite, **Jakub Rakovský** za 4. miesto v celoslov. súťaži v šachu, **Kamil Belica** za 1. miesto v celoslov. súťaži v šachu, **Patrik Kuna** za 1. miesto v celoslov. v šachu, **Oliver Michalička** za 1. miesto v celoslov. súťaži v šachu, **Juraj Zemánek** za 2. miesto na MS v plastovom modelárstve, **Dominika Vnuková** za reprezentáciu v medz. súťaži v plastovom modelárstve. Z kolektívov bolo ocenené **CVC Domino v Nitre tanečná skupina EIJA DANCE CREW** za reprezentáciu v celoslovenských a medzinárodných súťažiach, **mažoretky I.NIMA** za reprezentáciu v celosl. súťaži mažoretiek.

Zo ZŠ Na Hôrke ocenili kolektív žiakov **7. ročníka** za 2. miesto v česko-slovenskej súťaži Matematický expres, masmediálny krúžok za 1. miesto v celoslovenskej súťaži amatérskej filmovej tvorby CINEAMA, zo ZŠ Benkova **kolektív žiakov** za 2. miesto v celoslovenskej dramatickej súťaži Jazykový kvet, zo **ZŠ Topoľová** ocenenie prevzali **Nina Palatická** za 1. miesto v celoslovenskej súťaži o olympizme, **Viktória Kubeková a Adam Chobot**, zo **ZŠ Cabajská** družstvo žiačok za 3. miesto na celoslovenskej súťaži v Školskom pohári v malom futbale žiačok, zo **ZŠ kniežaťa Pribinu** družstvo žiakov za 8. miesto na majstrovstvách Slovenska vo florbale žiakov.

Na kolektívnej fotografii sú všetci ocenení žiaci a zástupcovia ocenených kolektívov.

Foto: Ludmila Synaková

Zdroj: vlastný text kronikárky aj fotografie

Sprievodná dokumentácia: 104/2017

Nový školský rok v ZŠ a MŠ v Nitre

Mesto Nitra ako zriaďovateľ, realizovalo počas letných prázdnin viaceré rekonštrukcie školských budov. Cieľom bolo vytvoriť priestor na to, aby pedagógovia a žiaci našli vhodnú klímu na absorbovanie všetkých pozitív nového školského roka. V novom školskom roku 2017/2018 sa v Nitre otvorili brány všetkých 14 základných škôl, ktoré navštevovalo viac ako 6-tisíc školákov. Prvýkrát zasadlo do školských lavíc aj 790 prvákov. K existujúcim 27 materským školám pribudli v školskom roku 2017/2018 2 triedy v MŠ Okružná, 2 triedy v novozriadenej MŠ Na Hôrke, 1 trieda v MŠ Párovská a 1 trieda na MŠ Alexyho so 125 deťmi. Celkovo tak 122 tried nitrianskych materských škôl navštevovalo 2738 detí.

Zdroj: vlastný text z informácií odboru školstva Mestského úradu v Nitre

Sprievodná dokumentácia: 105/2017

Začal sa nový školský rok, do škôl nastúpilo viac ako 6-tisíc žiakov

V pondelok **4. septembra 2017** sa na štrnástich základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry začal nový školský rok 2017/2018. Počet žiakov v mestských základných školách je 6155, prvý ročník absolvuje 741 prvákov, otvorené budú aj nulté ročníky na ZŠ Krčméryho a ZŠ a MŠ Novozámocká. V ZŠ Tulipánová postavili novú telocvičňu, nová kuchyňa je v ZŠ Krčméryho, ktorá bude variť pre celiatikov. Nové bodové osvetlenie je na ZŠ Cabajská, atletická dráha aj s ihriskom má ZŠ Nábrežie mládeže. Na ZŠ na Hôrke sú vybudované nové priestory pre škôlkarov. Drobné investičné práce sa realizovali na viacerých základných školách.

Školákov a učiteľov prišli pozdraviť aj zástupcovia vedenia mesta a poslanci mestského zastupiteľstva. Primátor Nitry **Jozef Dvonč** bol na otvorení školského roku na ZŠ Tulipánová, kde spoločne s podpredsedom vlády SR pre investície a informatizáciu **Petrom Pellegrinim** otvorili novú telocvičňu, prezrel si tiež nové priestory pre škôlkarov na ZŠ Na Hôrke a vynovenú atletickú dráhu s ihriskom na ZŠ Nábřežie mládeže. Zástupca primátora **Ján Vančo** bol na otvorení školského roku na ZŠ Cabajská, prednosta mestského úradu **Igor Kršiak** na ZŠ Nábřežie mládeže. V novom školskom roku mesto pripravilo na základných školách novinky. Vo vyučovacom procese, pre žiakov ôsmych ročníkov, bude zvýšený počet hodín dejepisu, pokračovať bude aj výučba cudzích jazykov už na prvom stupni ZŠ, ale aj prehĺbovanie vedomostí v rámci informatiky a ďalších dôležitých predmetov, ktoré budú žiaci potrebovať na gymnáziách, stredných školách a učilištiach. Na ZŠ Šcasného bude v prevádzke komunitné centrum, pokračovať bude tiež národný projekt terénnej sociálnej práce na Orechovom dvore. V rámci voľnočasových aktivít bude od 1. januára 2018 bude v platnosti aktualizovaná novela financovania školských klubov. Mesto ponúkne deťom opäť množstvo aktivít a krúžkov v rôznych oblastiach. Zvýšený tiež bude počet plaveckých kurzov a ďalších športových aktivít pre deti v rámci kandidatúry Nitry na Európske mesto športu 2018. Začiatok školského roka bol aj v materských školách. V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry je 26 materských škôl a jedna základná škola s MŠ (Novozámocká). Do mestských materských škôl nastúpilo 2673 detí. Nové triedy budú na MŠ Alexyho a MŠ Okružná, z dotácie je v pláne vybudovanie tried na Dobšinského ulici.

*Zdroj: vlastný text a Andrej Jančovič - Nitrianske Echo – Mesto Nitra informuje
Sprievodná dokumentácia: 106/2017*

50. výročie ZŠ na Nábřeží mládeže v Nitre

V Aule UKF v Nitre sa **26. októbra 2017** pri príležitosti 50. výročia od založenia ZŠ Nábřežie mládeže uskutočnil galavečer. Na podujatí sa zúčastnil i primátor Nitry **Jozef Dvonč**, ktorý odovzdal riaditeľke tejto školy **Kataríne Vargovej** ďakovný list. Táto škola má v prívlastku športová. Špecializuje sa na výchovu hokejistov a atlétov, jedným z najznámejších je olympijský víťaz Matej Tóth. ZŠ na Nábřeží mládeže dostala od mesta Nitry k 50. výročiu od založenia pekný darček – od septembra je na atletickom ovále a ihrisku tartanový povrch. Škola bola postavená v roku 1967, keď sa lúky v okolí niekdajšej obce Tormoš menili na dnešné sídlisko Chrenová. Podľa riaditeľky školy **Kataríny Vargovej** prichádzalo v druhej polovici 60. rokov na nové sídlisko množstvo mladých rodín a táto situácia si vyžiadala zriadenie novej školy. Okrem roku 1967 bol ďalším významným medzníkom rok 1972, keď škola získala štatút športovej triedy na atletiku. To je dôležitý okamih. Ďalším bol rok 1983, kedy získali štatút športovej triedy pre ľadový hokej. V r. 2006 prešla ZŠ komplexnou obnovou. Aj vďaka tomu súčasné vedenie ZŠ nemusí riešiť problémy so zatekajúcou strechou či s vysokými účtami za energie. Majú novú strechu, plastové okná a zateplenú budovu. V čase nárastu populačnej krivky v 70. rokoch navštevovalo školu približne 1000 detí. Najviac žiakov mala ZŠ v roku 1974, keď tam chodilo 1430 detí. Dnes sa pôvodný počet 24 tried zvýšil na 29. V súčasnosti ZŠ navštevuje 763 žiakov a do počtu žiakov je treťou najväčšou školou v Nitre. V priebehu desiatok rokov sa vo vedení školy vystriedalo sedem

riaditeľov. Asi tretinu pedagogického zboru tvoria skúsení kantori vo veku nad 50 rokov. Celkovo je ich 64. Zvyšok sú mladí učitelia, ktorým sa na škole páči. Spolu s nepedagogickými zamestnancami má škola 84 zamestnancov. Prostredie dotvára aj areál školy, ktorý sa tam v priebehu desiatok rokov podarilo vybudovať. Jeho súčasťami sú hokejbalové i multifunkčné ihrisko, bežecká dráha či atletické športoviská.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 107/2017

80. výročie ZŠ kniežaťa Pribinu

Pri príležitosti 80. výročia otvorenia najstaršej ZŠ v Nitre, ktorou je ZŠ kniežaťa Pribinu, sa v aule UKF uskutočnila **29. novembra 2017** slávnostná akadémia. Na úvod vystúpila riaditeľka Iveta Miková. Po premietnutí spomienkového videofilmu zablahoželel primátor Jozef Dvonč škole k jubileu a riaditeľke Ivete Mikovej odovzdal

spomienkový dar a kvety. Na akadémii sa zúčastnili i mestskí **poslanci Miloslav Hatala, Ivan Gavalovič** a vedúca odboru školstva, mládeže a športu Mestského úradu v Nitre **Mária Orságová**. Funkcionalistická budova najstaršej základnej školy v Nitre je dielom architekta Oskara Singera. V rámci rozsiahlej rekonštrukcie v r. 2016, ktorá trvala 5 mesiacov, bola zrekonštruovaná strecha, zateplené

obvodové múry, obnovená omietka. Počas opravy bolo čiastočne zrekonštruované druhé poschodie školy, telocvična a školská kuchyňa. Začiatkom tohto roka nakúpila škola z vlastných prostriedkov nové lavice, stoličky a interaktívne tabule, ktorými je vybavená každá trieda. Celkové náklady dosiahli 20 000 eur. História Základnej školy kniežaťa Pribinu v Nitre siaha do roku 1882, kedy vznikla súkromná meštianska škola. Tá bola v roku 1919 poštátnená, sídlila v dnes už neexistujúcej budove na Piaristickej ulici. Umiestnenie školy v starých budovách s malými priestormi bolo nevyhovujúce, vtedajší riaditeľ sa domáhal postavenia novej školy. Na protest proti zlým podmienkam žiaci a učitelia 2. mája 1933 nenastúpili na vyučovanie. Základný kameň školskej budovy s názvom Pribinova jubilejná štátna meštianska škola v Nitre, 833 – 1933, bol položený 14. augusta 1933. Mesto Nitra s podporou vlády postavilo školu za tri milióny korún. Slávnostné otvorenie Štátnej meštianskej školy sa uskutočnilo 31. októbra 1937. Štátna meštianska škola a vila riaditeľa sú významné architektonické budovy v Nitre. Funkcionalistická stavba medzivojnového obdobia patrila k najmodernejším na Slovensku. Mala triedy pre chlapcov a dievčatá s oddelenou výchovou, kresliareň, rysovňu, dielne, kuchyňu, telocvičňu a prírodovedeckú pracovňu. V rokoch druhej svetovej vojny, hlavne v čase bombardovania mesta a pri oslobodzovaní Nitry, bola bombou zasiahnutá telocvična a na druhom poschodí vypukol požiar. Úplná rekonštrukcia a oprava budovy bola zrealizovaná až v roku 1946. Škola viackrát zmenila svoj názov, s čím súvisela aj zmena učebných plánov a učebných osnov. Z meštianskej školy, cez jedenástročnú strednú školu, základnú deväťročnú školu až po súčasnú základnú školu. Od roku 1973 dostala názov Základná deväťročná škola Rudolfa Jašíka,

v súčasnosti má škola čestný názov Základná škola kniežaťa Pribinu. Od roku 1960 bola базovou cvičnou školou Pedagogickej fakulty v Nitre. Učitelia pomáhali pri výchove budúcich pedagógov viac ako tridsať rokov. V súčasnosti má škola 12 tried prvého a 11 tried druhého stupňa a spolu ju navštevuje približne 510 žiakov. Na 1. stupni má 12 tried, na 2. stupni sa žiaci vyučujú v odborných učebniach. Vo všetkých sú interaktívne tabule s počítačmi pripojenými na internet. Pred 5 rokmi pribudlo v areáli školy multifunkčné aj detské ihrisko. Škola sa zameriava na výučbu cudzích jazykov – anglický, nemecký, francúzsky a španielsky jazyk. Angličtinu sa deti učia od 1. ročníka, ostatné jazyky od 5. ročníka. „Vyučovanie cudzích jazykov podporujeme napr. metódou CLIL, spoluprácou so zahraničnými lektormi v Educate Slovakia, realizáciou medzinárodných programov Comenius, Erasmus+, eTwinning, Englishweek, atď. V škole pôsobia špeciálna pedagogička, asistenti učiteľov, sociálny pedagóg a školská psychologička. Škola sa zameriava na podporu žiakov s individuálnymi potrebami žiakov. Súčasťou je aj športová príprava žiakov so zameraním na volejbal, stolný tenis a šach.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 108/2017

8.3 Základné umelecké školy

Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre

V Základnej umeleckej škole na Vajanského ulici v Nitre bol najväčší záujem o štúdium na hudobnom odbore – vyučovalo tu 47 pedagógov, v literárno-dramatickom odbore (vyučovalo tu 7 pedagógov, tanečný odbor – vyučovali 4 pedagógovia, výtvarný odbor – vyučovali 3 pedagógovia. Celkovo na škole v r. 2017 pôsobilo 61 pedagógov, najviac na hudobnom odbore. Riaditeľkou ZUŠ je **Mgr. Anna Fintová**, jej zástupkyne sú **Mgr. Michaela Juhášová** a **Izabela Lörinczová**. Školu navštevuje viac ako tisíc žiakov. V školskom roku 2016/2017 školu navštevovalo približne tisíc žiakov. V priebehu školského roka sa počet žiakov menil, niektorí školu prestali navštevovať, následne boli dopĺňaní a prijímaní noví žiaci. Touto skutočnosťou sa štatistika počtu žiakov menila.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Nitrianska lutna 2017

Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre **19. mája 2017** už po 17-krát privítala mladých interpretov na XVII. ročníku celoslovenskej hudobno-interpretačnej súťaže Nitrianska lutna 2017 v hre na gitare a v hre na sláčikových nástrojoch v priestoroch školy. Súťaž je jednokolová a súťažiaci povinne interpretujú skladbu slovanského autora a skladbu podľa vlastného výberu charakterovo alebo štýlovo odlišné. Súťažné výkony hodnotila odborná porota zostavená z popredných osobností hudobného umenia. Cenu primátora a titul Laureát súťaže odovzdal osobne viceprimátor mesta Nitry **Ján Vančo Timotejovi Stred'anskému** v hre na gitare zo ZUŠ L. Mokrého z Topoľčian a kontrabasistovi **Lukášovi Lenčovi** zo ZUŠ J. Kresánka z Bratislavy v hre na sláčikových nástrojoch. Takmer päťdesiat súťažiacich svojimi umeleckými výkonmi zabodovali o popredné miesta. Nesklamali ani žiaci zo ZUŠ J. Rosinského v Nitre. Až tri prvé miesta zo štyroch kategórií získali v hre na gitare **Martin Kajan** v I. kategórii, **Tomáš Fúška** v III. kategórii a **Ema Herzová** v IV. kategórii. Gitarista **Martin Haspra** obsadil v II. kategórii 2. miesto a **Natália Górošová** v IV. kategórii 3. miesto. Z huslistov sa presadil osemročný **Matúš Daniška**, ktorý získal 3. miesto v II. kategórii. Diplom za úspešnú pedagogickú prípravu si odniesli i pedagógovia zo ZUŠ J. Rosinského za úspešnú prípravu žiakov na súťaž **Eli Mimakiová** a **Tibor Andreas**.

Zdroj: Anna Fintová, riaditeľka ZUŠ J. Rosinského v Nitre

Sprievodná dokumentácia: 109/2017

V ZUŠ si pripomenuli si 120. výročie narodenia Jozefa Rosinského

Dňa **5. decembra 2017** si Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre uctila 120. výročie narodenia slovenského hudobníka, ktorého meno nesie vo svojom názve od roku 2000. **Jozef Rosinský** bol významný skladateľ, zbormajster, organista, hudobný pedagóg a člen kuratória Mestskej hudobnej školy v Nitre, ktorý 47 rokov výrazne ovplyvňoval hudobný život v meste Nitra.

Osobnosť Jozefa Rosinského škola dostáva stále viac do povedomia nitrianskej verejnosti. Svoj úmysel napĺňa od r. 2000, kedy jej bol udelený čestný názov s menom tohto umelca. Hoci Jozef Rosinský nebol rodákom z Nitry, väčšinu svojho osobného i profesijného života prežil v tomto meste, kde je i pochovaný. Tu študovali aj jeho dvaja synovia Eduard a Teofil a tu boli uvedené v premiére aj niektoré z jeho inštrumentálnych skladieb. V Nitre bol majster neúnavným organizátorom hudobného života. Viedol orchester zložený zo žiakov stredných škôl, zhromažďoval nadšených spevákov v spevokolochoch, ktoré sám dirigoval. Vykonával funkciu regenschoriho v katedrálnom chráme, s katedrálnym zborom naštudoval mnoho významných sakrálnych skladieb, premiérovo uvádzal svoju sakrálnu tvorbu a v rámci chrámových koncertov oboznamoval nitriansku verejnosť s hudobnou tvorbou svetových aj slovenských skladateľov. Zvyšoval všeobecný záujem širokej verejnosti o hudbu a podporoval miestnych hudobníkov v ich aktivitách. V Nitre sa tešil veľkej úcte obyvateľov a stal sa výraznou osobnosťou. Bol plodným hudobným skladateľom. Jeho dielo obsahuje 811 skladieb s opusovým číslom, z ktorých je 269 svetských a 542 duchovných. Je autorom 11 opier a 1 detskej spevohry. Obdobie umeleckého vzdelávania, ktoré absolvoval v Taliansku u významných talianskych hudobných osobností, sa prejavilo v jeho tvorivej skladateľskej invencii. Najmä jeho zborové skladby nesú výrazné prvky talianskej melodiky.

Na slávnostnom koncerte zaznelo 10 inštrumentálnych i vokálnych skladieb z rozsiahlej tvorby Jozefa Rosinského. Predstavili sa sláčikový orchester pod vedením **Jany Csámpaiovej**. Nádherný zvuk obnoveného katedrálneho barokového organu rozozvučali ukážkami z jeho organovej tvorby **Patrik Kukučka, Christián Kvasňovský a Alžbeta Miklášová. Martina Zaťková** s klavírnou spoluprácou **Eduarda Lennera** a. h. zaspievala pôsobivé piesne z cyklu Slovenské lyrické piesne na text básní Jána Izáka.

Zdroj: Mária Hroncová

Sprievodná dokumentácia: 110/2017

8.4 Gymnázia a stredné školy

Ocenili študentov gymnázií a stredných škôl

Predseda NSK **Milan Belica** ocenil **15. júna 2017** celkom 50 najúspešnejších žiakov stredných škôl. Študenti si prevzali ceny za mimoriadne výsledky dosiahnuté v celoslovenských a medzinárodných súťažiach v kategóriách olympiády, stredoškolská odborná činnosť, odborné, umelecké a športové súťaže. Kraj takýmto spôsobom vyjadril uznanie najlepším študentom už po deviaty raz. Milan Belica zdôraznil, že viacerí žiaci stredných škôl vynikli vo veľmi žiadaných a vyhľadávaných progresívnych odbornostiach, ktoré sú žiadané vo výrobní praxi. To im dáva výbornú východiskovú pozíciu pre budúcu profesionálnu kariéru a uplatnenie na trhu práce. Veľkou výzvou i príležitosťou pre celý kraj je automobilka Jaguar Land Rover, ktorá tu už v procese výstavby ovplyvňuje podnikateľské prostredie. Nitriansky kraj na tieto nastupujúce trendy reaguje optimalizáciou študijných i učebných odborov a budovaním centier odborného vzdelávania a prípravy, do ktorých sústreďuje najlepších pedagogických a odborných pracovníkov a najmodernejšie technológie. V Nitrianskom kraji v súčasnosti pôsobilo 10 centier odborného vzdelávania a prípravy, v štádiu príprav sú ďalšie štyri.

Zdroj: tlačová správa NSK

Stredná odborná škola stavebná v Nitre

História Strednej odbornej školy stavebnej (SOŠS) na Nábřeží mládeže v Nitre sa začala písať v roku 1949, kedy podnik Pozemné stavby Nitra začali so skupinovú výučbou učňov v profesiách murár a tesár. V priebehu 50. rokov minulého storočia sa príprava učňov sústredila v podnikovom odbornom učilišti. Od školského roku 1965/66 sa začalo vyučovať v novom areáli na Nábřeží mládeže, kde neskôr pribudla aj večerná forma vzdelávania. V roku 1978 bolo zriadené Stredné odborné učilište stavebné. „Dnes škola pripravuje žiakov v profesiách v študijných a učebných odboroch murár, tesár, maliar, inštalatér, klampiar, kachliar, stolár, operátor stavebnej výroby, mechanik stavebno-inštalacyjnych zariadení a stavebná výroba. Okrem toho ako jediná škola na Slovensku pripravuje študentov aj na povolanie v odbore kominár. Sú to všetko profesie, ktoré sú na trhu práce mimoriadne žiadané,“ povedala riaditeľka školy **Lubica Hlaváčová**. SOŠ stavebná pri vzdelávaní svojich žiakov úzko spolupracuje aj so zamestnávateľmi, stavebnými firmami, ale aj odbornými organizáciami a profesijnými komorami. V spolupráci s nimi pripravuje otvorenie nových odborov, o ktoré je v stavebnom priemysle čoraz väčší záujem. Firmy momentálne čoraz viac hľadajú izolatérov, podlahárov i odborníkov na armovanie. Okrem nových študijných odborov škole pribudne nové vybavenie. Škola chce zrekonštruovať a novými strojmi zariadiť odborné dielne. Plánujú vybudovanie športového ihrisk so zázemím a šatňami a postupne oopavia celú budovu školy.

Zdroj: vlastný text kronikárky

V Nitre boli v školskom roku 2016/2017 tieto stredné školy:

Gymnázium, Golianova ulica 68

Gymnázium, Párovská ulica 1

Piaristické gymnázium sv. Jozefa Kalazanského, Piaristická ulica

Gymnázium Sv. Cyrila a Metoda, Farská ulica 19

Hotelová akadémia, Slančíkovej ulica 2

Obchodná akadémia, Bolečkova ulica 2

Stredná odborná škola, Nábrežie Mládeže 1

Stredná odborná škola, Levická ulica 40

Stredná odborná škola polytechnická, Dvorčianska ulica 629 (Krškany)

Stredná odborná škola potravinárska, Cabajská 6

Stredná odborná škola veterinárna, Dražovská 14

Stredná poľnohospodárska škola, Dražovská cesta 14

Stredná priemyselná škola, Ulica Fraňa Kráľa 20

Stredná priemyselná škola potravinárska, Slančíkovej ulica 2

Stredná priemyselná škola stavebná, Cabajská ulica 4

Stredná zdravotnícka škola, Farská ulica 23

Súkromné konzervatórium Krčméryho ulica 2

Súkromná stredná odborná škola ANIMUS, Levická cesta 40

Súkromná stredná umelecká škola, Škultétyho ulica 1

Športové gymnázium, Slančíkovej ulica 2

Stredná odborná škola, Cintorínska ulica 4

- V školskom roku 2015/2016 školu navštevovalo 730 žiakov. Spádovou oblasťou je najmä mesto Nitra, obce v okrese Nitra a niektoré obce z okresu Topoľčany, Nové Zámky. Na tejto škole boli vytvorené podmienky na vzdelávanie aj žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, t. j. s mentálnym, telesným, zrakovým, sluchovým postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom, vývinovými poruchami učenia, poruchami správania, detí a žiakov chorých a zdravotne oslabených. Študijný odbor kozmetička a vizážistka študovalo 90 žiakov. Absolventka študijného odboru kozmetička a vizážistka je kvalifikovaná pracovníčka, schopná uplatniť sa v kozmetických a vizážistických salónoch, má možnosť založiť si a úspešne prevádzkovať kozmetický salón, možnosť vykonávať poradenskú službu v oblasti kozmetiky a celkového vzhľadu.

Zdroj: www.nsk.sk

Sprievodná dokumentácia: 112/2017

NSK odkúpil od Mesta Nitry budovu Gymnázia na Golianovej ulici

Nitriansky samosprávny kraj odkúpil od mesta Nitry budovy Gymnázia na Golianovej ulici. Krajskí poslanci na zasadnutí **6. februára 2017** rozhodli, že NSK ako vyšší územný celok za sedem pavilónov zaplatí celkovo 3 525 690,64 eura. Podľa schváleného uznesenia bude prvá splátka v hodnote tri milióny eur uhradená z rozpočtu NSK do 60 dní od podpisu kúpnej zmluvy. Zostávajúcu čiastku postupne splatia splátkami rovnomerne rozdelených na tri roky počnúc rokom 2018. Odkúpenie budov gymnázia je súčasťou majetkového usporiadania medzi nitrianskou mestom Nitra a NSK. Niektoré

nehnuteľnosti, ktoré využíva kraj, pripadli pri delimitácii štátneho majetku mestu a naopak. Takisto to bolo aj v prípade Gymnázia na Golianovej ulici v Nitre. Budovy získalo mesto, ale sídli v nich krajská inštitúcia, v tomto prípade škola. Kraj kupuje od Mesta Nitra iba školské budovy. Pozemky pod nimi si na obdobie 20 rokov prenajíma za jedno symbolické euro ročne. A to z toho dôvodu, aby mohli investovať prostriedky z Európskej únie napríklad do opláštenia, zateplenia a ďalších úprav, ktoré si vyžadujú tieto stavby, pretože už nie sú najmladšie.

Zdroj: školský servis.sk

Záujem o štúdium na stavebnej priemyslovke

Stavební odborníci, manažéri, ale aj vedci, pedagógovia a športovci vzišli z lavíc Strednej priemyselnej školy stavebnej (SPŠS) v Nitre. Priemyslovka si dokázala počas svojej viac ako 60-ročnej histórie vychovať aj vlastných kvalitných pedagógov, ktorí tu dnes učia ďalšie generácie budúcich stavbárskych odborníkov. V súčasnom učiteľskom zbore bolo 17 pedagógov, ktorí sú absolventmi SPŠS. Absolventi SPŠS sa dokázali uplatniť aj v iných odboroch. Mnohí z nich si vybudovali úspešnú akademickú kariéru. Na tejto škole maturoval bývalý rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity **Mikuláš Látečka** alebo súčasný prodekan Technickej fakulty SPU **Štefan Pogran**. Na stavebnej priemyslovke študoval aj niekdajší riaditeľ výstaviska Agrokomplex akademický architekt **Ladislav Švihel**. Medzi známymi absolventmi je aj mnoho športovcov ako napr. hokejista **Jozef Stümpel**, futbalista **Lubomír Moravčík**, súčasný futbalový reprezentant **Marek Bakoš**. Bývalým žiakom bol aj politik **František Mikloško**. Zmodernizovanie budovy a udržanie všetkých študijných odborov na súčasnej úrovni patrí k najdôležitejším plánom vedenia tejto priemyselnej školy.

Zdroj: Marián Slovák, riaditeľ školy

Deň stavebných remesiel v ZŠ na Nábřeží mládeže

Aj týmto príslovím sa dali charakterizovať ciele akcie pod názvom Deň stavebných remesiel, ktorú už po druhý krát dňa **6. marca 2017** zorganizovala pre žiakov 8. a 9. ročníkov základných škôl Stredná odborná škola stavebná vo svojich priestoroch na Nábřeží mládeže 1 v Nitre. Okrem praktických ukážok jednotlivých remesiel ako sú murár, stolár, tesár, klampiar, inštalatér či kominár si mohli žiaci základných škôl pozrieť aj prezentácie stavovských organizácií – cechov, ktoré tieto remeslá zastrešujú, zamestnávateľov poskytujúcich praktické vyučovanie pre študentov, ako aj ukážky zásahu a techniky Hasičského a záchranného zboru Nitra. Toto podujatie sa tešilo veľkému záujmu zo strany zúčastnených, ktorých na úvod privítala riaditeľka školy **Lubica Hlaváčová** a primátor Nitry **Jozef Dvonč**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 113/2017

Maturitné písomky

Na stredných školách sa v utorok **14. marca 2017** sa začali písomné maturity. Študenti doobeda vyplňajú testy zo slovenčiny, potom ich čakal sloh. Zo slovenského jazyka a literatúry písali dopoludnia testy a popoludní slohové práce na niektorú z týchto tém: 1. Zmeny v spoločnosti sú rýchlejšie než naša schopnosť adaptovať sa na ne (diskusný príspevok), 2. „Načo je knižka,“ pomyslela si Alica, „keď nemá ani obrázky...?“ Lewis Carroll, Alica v krajine zázrakov (úvaha), 3. Začiatok či koniec? (slávnostný príhovor pri príležitosti ukončenia stredoškolského štúdia), 4. Vtedy som si uvedomil - uvedomila, že na to mám (rozprávanie).

Písomné maturity zo slovenského jazyka a literatúry podľa ministerstva školstva absolvovalo 37 612 stredoškolákov a zo slovenčiny a slovenskej literatúry zas 1743 žiakov zo škôl a tried s vyučovacím jazykom maďarským. Otázky zo slovenčiny začali žiaci vyplňať približne o 9.45 h. Test obsahoval 40 úloh s výberom odpovede a 24 úloh, pri ktorých bolo potrebné uviesť krátku odpoveď. Na vyplnenie tohto testu mali žiaci 100 minút. Časť maturantov vyplňalo maturitné zadania zo slovenčiny aj elektronickou formou. Testy pre papierovú aj elektronickú formu boli rovnaké. Popoludní čakal na maturantov sloh. Na jeho napísanie mali čas 150 minút. Vybrať si mohli zo štyroch žánrov. Témy slohovej práce vyžrebovali a vyhlásili prostredníctvom živého vysielania v RTVS – v Rádiu Slovensko o 12.20 h. Zverejnené boli aj na internetových stránkach ministerstva školstva, Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania, CVTI SR - školských výpočtových stredísk.

Maturity pokračovali v stredu **15. marca 2017** testom a slohovou prácou z vybraného povinného cudzieho jazyka na úrovni B1 a B2. Novinkou tento rok bolo, že celkovo 1300 žiakov z bilingválnych stredných škôl po prvý raz maturovalo z druhého vyučovacieho jazyka na úrovni C1. Vo štvrtok **16. marca 2017** absolvovali maturanti, ktorí sa prihlásili na maturitu z matematiky, externý test. Maturitný týždeň uzavrel v piatok 17. marca test a slohová práca z vyučovacieho jazyka maďarského a ukrajinského pre žiakov škôl týchto národnostných menšín. Výsledky písomných maturít si školy preberali 3. mája elektronickou formou. Výsledky žiakov v papierovej forme boli školám doručené 4. – 5. mája 2017.

Zdroj: teraz.sk

Ocenili pedagogických zamestnancov v Nitrianskom kraji

Predseda NSK **Milan Belica** udelil v stredu **29. marca 2017** učiteľom čestné uznanie a pamätnú plaketu J. A. Komenského. Pri príležitosti Dňa učiteľov získalo ocenenie 23 pedagogických zamestnancov zo 67 stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK. Ako vo svojom príhovore zdôraznil **Milan Belica**, za jeden zo základných problémov súčasného Slovenska sa považuje najmä nedostatočná pripravenosť absolventov škôl na požiadavky trhu práce. Aj z tohto dôvodu NSK začal aktívne rozvíjať duálne vzdelávanie. Ku koncu minulého roka v Nitrianskom kraji uzatvorilo zmluvy o duálnom vzdelávaní 41 zamestnávateľov s desiatimi strednými odbornými školami (SOŠ), na ktorých sú etablované centrá odborného vzdelávania a prípravy. Ďalšie štyri centrá sú v štádiu príprav. V systéme duálneho vzdelávania sa v školskom roku 2016/17 vzdeláva 270 žiakov. Záujem o prípravu 391 žiakov prejavilo 53

zamestnávateľov. V súčasnosti firmám chýbajú najmä ľudia na kvalifikovanejšie výrobné pozície, ako sú operátor výroby, obrábač kovov, elektrikár, zvarač, opravár strojov a zariadení, programátor alebo nastavovač CNC stroja či lakovač. Ako povedal, po absolvovaní štúdia v týchto odboroch majú mladí ľudia veľkú šancu nájsť si dobrú prácu. Tieto faktory by žiaci aj ich rodičia mali zohľadňovať pri výbere strednej školy. Žiakom sa otvárajú možnosti, aké tu už roky neboli. Firmy sú ochotné zaplatiť im stravu, ubytovanie, dopravu i odmenu za prax. Súčasťou ich mzdového ohodnotenia je aj stipendium. Po ukončení štúdia majú garantované pracovné miesta. Prím v tejto oblasti udávajú najväčšie automobilky. Práve výstavba automobilky Jaguar Land Rover, ktorá má v Nitre spustiť výrobu už v roku 2018, je vynikajúcou príležitosťou pre súčasných žiakov SOŠ. Čestným uznaním za vynikajúce výsledky dosiahnuté pri zabezpečovaní výchovno-vzdelávacieho procesu a pamätnou plaketou Jana Amosa Komenského boli ocenení 23 učitelia stredných škôl a gymnázií.

Zdroj: www.unsk.sk

25. výročie Piaristickej spojenej školy sv. Jozefa Kalazanského v Nitre

Študenti a pedagógovia Piaristickej spojenej školy sv. Jozefa Kalazanského v Nitre v utorok **28. marca 2017** oslávili 400. výročie založenia piaristickej rehole sv. Jozefom Kalazanským, 250. výročie kanonizácie sv. Jozefa Kalazanského a 25. výročie znovuoobnovenia činnosti Piaristického gymnázia sv. Jozefa Kalazanského v Nitre. Slávnostný deň sa začal dopoludnia svätou omšou v Piaristickom kostole, ktorú celebroval nitriansky biskup **Mons. Viliam Judák** s pátrom generálom **Petrom Aguadom**. Po omši sa žiaci, učitelia, rodičia a hostia zúčastnili na benefičnom podujatí – muzikáli o sv. Jozefovi Kalazanskom vo Veľkej sále Divadla Andreja Bagara v Nitre, ktorý pripravili študenti školy. Medzi hosťami bol i predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja **Milan Belica**, zástupca primátora Nitry **Ján Vančo**, ktorí zablahoželali k vzácnym jubileám. Škole k jubileu zablahoželal i **P. Juraj Ďurnek** SchP, provinciál Rehole piaristov na Slovensku.

Riaditeľka Piaristickej spojenej školy **Iveta Zverková** v slávnostnom príhovore pripomenula, že gymnázium bolo prvým klasickým gymnáziom v Nitre a od svojho založenia v roku 1701 bola Nitra chápaná piaristami ako „okno do celého Uhorska“. Škola od svojho založenia poskytovala výchovu a vzdelanie deťom, pre ktoré bola dovtedy výučba nedosiahnuteľná. Piaristické školy boli prvými bezplatnými školami v Európe. V roku 1919, po 218 rokoch účinkovania v Nitre, bolo gymnázium poštátnené, ale 13. mája 1992 bolo znovu obnovené a tento rok sa súčasne oslávilo 25. výročie obnovenia prvého klasického piaristického gymnázia v Nitre. Do Spojenej školy patrí i Piaristická základná škola sv. Jozefa Kalazanského, ktorá bola zriadená 1. septembra 2013 Rehoľou piaristov na Slovensku. I v tejto vzdelávacej ustanovizni sa kladie dôraz na kvalitné vzdelávanie a náboženskú výchovu, ale i na záujmovú mimoškolskú činnosť. Žiaci sa zapájajú do rôznych projektov. Súčasťou školy je školský klub detí, ktorého úlohou a poslaním je spoločné trávenie voľného času mimo vyučovania. V tomto školskom roku 2016/2017 sú na škole 4 triedy základnej školy, 7 tried 8-ročného gymnázia a 11 tried 4-ročného gymnaziálneho štúdia. Vo funkcii riaditeľov pôsobili **RNDr. Valentín Beresecký** (1992 – 2007), **Mgr. Katarína Čurillová** (2007 – 2015), **PhDr. Iveta Zverková** (od 1. 7. 2015 – doteraz). Provinciálmi rehole boli **ThDr. Ernest**

Švec, PhD. (1992 – 2003), **páter Ján Kováč SchP** (2013 – 2015) a **PaedDr. Juraj Ďurnek SchP** (2015 – doteraz).

Zdroj: podľa publikácie Srdce pre mladých – Piaristická spojená školy sv. J Kalazanského v Nitre

Súkromné konzervatórium uviedlo hru Dom Bernardy Alby

Súkromné konzervatórium uviedlo na festivale krajín V4, ktorý sa uskutočnil v **júni 2017** v priestoroch Starého divadla K. Spišáka v Nitre, hru Dom Bernardy Alby. Tragédia piatich absenciou lásky frustrovaných žien zo španielskeho vidieka. Problémy plynúce zo zásadných generačných rozdielov, nepochopenia a odmietania individualizmu, či z neschopnosti regulovať emócie ako sú závisť, nenávisť, túžba po moci, zakázaná láska a mnohé ďalšie sú všeludské. Spolužitie troch generácii žien sa v tejto hre ukazuje byť nevyčerpatelným zdrojom konfliktov. Aktuálnosť Lorcovej drámy v dnešných časoch vyplýva okrem iného aj z množstva čerstvých prípadov zo sveta, keď psychicky narušený človek väzní (nielen) svojich príbuzných. Podobný, až sadistický despotizmus, ale aj skrývaná túžba, boj o slobodné rozhodnutia, snaha o revoltu, neustále sledovanie a sledovanie tvoria najzásadnejšie témy pripravovanej inscenácie. Inscenácia v štúdiu 4D chce nadviazať na tradíciu absolventských predstavení študentov 5. a 6. ročníka, ktorá umožňuje študentom zažiť podmienky a spôsob práce v profesionálnom divadle pri tvorbe riadneho celovečerného predstavenia a zažiť jeho vývoj v ďalších reprízach.

Zdroj: program festivalu V4 v Starom divadle Karola Spišáka

Stredná odborná veterinárna škola v Nitre

Po niekoľkoročnom útlme záujem o štúdium na Strednej odbornej škole veterinárnej v Nitre v posledných rokoch narastá. V tomto roku na škole študovalo 464 žiakov. Prihlášky na štúdium v novom školskom roku si podalo 276 žiakov, škola však môže prijať 124 detí. Škola má platné dva školské vzdelávacie programy pre študijný odbor agropodnikanie a študijný odbor veterinárne zdravotníctvo a hygiena. V rámci agropodnikania môžu žiaci študovať farmárstvo a kynológiu, v rámci veterinárneho zdravotníctva a hygieny chov hospodárskych zvierat a chov cudzokrajných zvierat. Na agropodnikanie sa hlási približne tretina záujemcov, dve tretiny majú záujem o veterinárne zdravotníctvo a hygienu. Až 80 % absolventov veterinárneho zdravotníctva a hygieny pokračuje v štúdiu na vysokých školách. Za posledné dva roky škola eviduje len 0,6-% nezamestnanosť svojich absolventov odboru veterinárne zdravotníctvo. O absolventov školy majú záujem najmä súkromní veterinárni lekári. Táto škola je jednou z dvoch štátnych veterinárnych škôl na Slovensku a hlásia sa na ňu žiaci z celého Slovenska. Škola disponuje školským internátom s kapacitou 235 lôžok a je na 100 % využitá. Vo vlastnej školskej voliére chovajú hydinu, králiky, ovce, kozy, ošípané, somárika i poníka. V školskom viváriu a teráriu sú umiestnené hady, korytnačky. Za posledné tri roky pribudla včelnica so šiestimi úlmi, kde získavajú žiaci základy včelárstva. Na rozvoj praktických zručností má škola vybudovanú kynologickú učebňu, biologické laboratórium, učebňu rastlinnej výroby, učebňu informatiky, chemické laboratórium, veterinárne laboratórium, učebňu chirurgie či pitevnú. Súčasťou

vzdelávania na Strednej odbornej škole veterinárnej je celoročná prax študentov. Okrem poľnohospodárskych podnikov a fariem ju žiaci vykonávajú aj v zoologickej záhrade v Bojniciach, vo viváriu i botanickej záhrade Slovenskej poľnohospodárskej univerzity (SPU) v Nitre, v Školskom podniku SPU i v Národnom poľnohospodárskom a potravinárskom centre v Nitre. Pred dvoma rokmi škola vytvorila podmienky na oboznamovanie žiakov s novými trendmi v pestovaní rastlín. Od apríla 2015 sa škola stala Centrom odborného vzdelávania a prípravy pre veterinárne vedy.

Zdroj: teraz.sk

Vzdelávanie budúcich pracovníkov automobilky Jaguar Land Rover

Budúcich zamestnancov automobilky Jaguar Land Rover začala od **septembra 2017** vzdelávať akciová spoločnosť Deutsch – Slowakische Akademien (DSA), ktorá patrila do portfólia nemeckej firmy Europäische Bildungswerk für Beruf und Gesellschaft (EBG). V Spolkovej republike Nemecko prevádzkuje 36 škôl a vzdelávacích centier. Vzdelávalo sa na Strednej odbornej škole (SOŠ) polytechnickej v Nitre-Krškanoch (pri niekdajšom ELITEXE), ktorej zriaďovateľom je v súčasnosti Nitriansky samosprávny kraj (NSK). Krajskí poslanci na zasadnutí **10. júla 2017** súhlasili, že novým zriaďovateľom tejto strednej školy sa stane práve spoločnosť DSA. Tá na základe rozhodnutia krajského zastupiteľstva získala školu do 15-ročného prenájmu. Zámerom DSA bolo, aby čo najviac rozšírili systém duálneho vzdelávania. Know-how a skúsenosti priniesli z Nemecka. V najbližších rokoch plánovali investovať do školy štyri milióny eur. Vybudujú tu stredisko odborného výcviku a zvýšiť podiel praktickej výučby. S výstavbou modernej tréningovej haly, vybavenej špičkovými prístrojmi a zariadeniami, začnú už od jesene 2017. Systém vzdelávania bude podobný ako v duálnej akadémii, ktorú má Volkswagen v Bratislave a s ktorou spolupracujú. Škola chce spolupracovať so všetkými kľúčovými zamestnávateľmi, ktorí sú v strategickom parku v Nitre. Zámerom DSA je zachovanie kontinuity na SOŠ polytechnickej v Nitre. Štúdium bude aj naďalej bezplatné a zachované budú pracovno-právne aj dodávateľsko-odberateľské vzťahy. Predseda NSK Milan Belica privítal rozhodnutie poslancov prenajať SOŠ súkromnému zriaďovateľovi. Jaguar Land Rover si chcel pôvodne zriadiť vlastnú školu priamo v strategickom parku, ale neskôr zistili, že máme dobré školy, učiteľov aj žiakov a SOŠ polytechnická v Nitre kvalitná škola určite je. Jednou z výhod tohto zámeru bolo aj to, že kraj ušetril prostriedky, keďže bol pripravený investovať na tejto škole 1,7 milióna eur.

Zdroj: teraz.sk

Modernizovali budovy stredných škôl

Študenti viacerých stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja začali nový školský rok vo vynovených priestoroch. Celkovo investoval kraj do modernizácie a rekonštrukcie svojich stredných škôl viac ako 12,3 milióna eur. Pre takmer 22 000 študentov vo všetkých 65 stredných a jednej jazykovej škole v kraji sa začal školský rok načas. Investície, ktoré sa v školských budovách realizovali, smerovali predovšetkým do ich zateplenia, výmeny okien, a tiež do nákupu novej didaktickej techniky. NSK modernizoval svoje školstvo z vlastných zdrojov, ale aj z rôznych grantov a štrukturálnych fondov. Viaceré stredné školy i učilištia prešli

inováciami aj vďaka centráм odborného vzdelávania a prípravy. Tie boli prepojené so stavovskými komorami i súkromnými firmami. Kraj sa v nich okrem toho snažil sústrediť kvalitné vybavenie a odborníkov priamo z praxe. V súčasnosti fungovalo na stredných školách v NSK desať takýchto centier. V septembri 2017 predseda NSK Milan Belica otvoril Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre rozvoj kreatívneho talentu pri Strednej umeleckej škole Ladislava Bielika v Leviciach. V štádiu príprav boli ďalšie tri centrá. Ich vznik bol podmienený súhlasným stanoviskom príslušnej komory. Nitriansky samosprávny kraj pokračoval v rozvíjaní duálneho vzdelávania. V školskom roku 2016/2017 absolvovalo duálne vzdelávanie 270 žiakov v 10 stredných odborných školách zriaďovateľskej pôsobnosti NSK. K 1. septembru 2017 uzatvorilo zmluvy o duálnom vzdelávaní 47 zamestnávateľov so 14 strednými odbornými školami.

Zdroj: Oľga Prekopová, hovorkyňa predsedu NSK

8.5 Špeciálne školy

70. výročie Spojenej školy na Mudroňovej ulici v Nitre

V piatok **27. októbra 2017** oslávila 70. výročie vzniku Spojená škola na Mudroňovej ulici v Nitre. Škola vznikla 12. apríla 1947, keď pri Ľudovej škole chlapčenskej v Nitre na Vršku zriadili jednu pomocnú triedu. V roku 1949 boli pomocné triedy premenované na Osobitnú školu v Nitre. V ďalších rokoch sa počet žiakov zvyšoval a škola sa rozšírila o ďalšie triedy. V roku 1952 škola získala nové upravené priestory bývalého učňovského domova na Štúrovej ulici. Po 18 rokoch sa škola presťahovala do novej vlastnej budovy na Mudroňovej ulici, kde má svoje sídlo až doteraz. Od 1. septembra 2007 nesie škola názov Spojená a navštevujú ju žiaci s ľahším mentálnym postihnutím, deti s kombinovaným mentálnym a telesným postihnutím a deti s autizmom.

Primátor Nitry Jozef Dvonč zablagožel k jubileu riaditeľke Spojenej školy Mudroňova Daniele Ballovej.

Foto: Ľudmila Synaková

Riaditeľkou školy je **Daniela Ballová**, ktorej primátor Nitry **Jozef Dvonč** na malej slávnosti zablagožel a odovzdal pozdravný list. V škole pracujú učitelia s vysokoškolským vzdelaním, odbor špeciálna pedagogika. Na základné vzdelanie, ktoré poskytuje špeciálna škola, nadväzujú odborné učilištia a v nich majú žiaci možnosť vyučovania sa v rôznych odboroch, napr.: obuvník, kníhviazač, záhradník, kuchár, šička, murár, maliar a iné. Predpríprava na rôzne profesie sa uskutočňuje na ŠZŠ, kde žiaci v špeciálnych učebniach (dielne, kuchynka, telocvičňa i okolie školy) dostávajú základy všeobecných zručností, návykov a vedomostí. V škole je zriadená aj výborne vybavená počítačová miestnosť, kde si žiaci môžu overiť svoje technické vedomosti. O túto činnosť je u žiakov veľký záujem. Navštevujú ju pravidelne podľa rozvrhu hodín.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 114/2017

8.6 Univerzity

Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja

Deň otvorených dverí sa dňa **12. januára 2017** uskutočnil na Fakulte európskych štúdií a regionálneho rozvoja UKF v Nitre. Študenti získali informácie o podmienkach prijatia, ponuke študijných programov (ŠP), možnostiach ďalšieho jazykového vzdelávania, uplatnenia absolventov v praxi, ale aj o možnostiach ubytovania, o športových a rekreačných aktivitách. Učители a študenti doktorandského štúdia sa podelili so stredoškólakmi o svoje skúsenosti získané počas štúdia na fakulte a zo študijných pobytov absolvovaných na zahraničných univerzitách. Uchádzačov o štúdium zaujímala najmä ponuka zahraničných mobilit v rámci programov ERASMUS + a sietí CEEPUS, ako aj uplatnenie absolventov v praxi. Kvôli veľkému záujmu o DOD ho fakulta zopakuje 10. marca 2017. Na bakalárskom stupni štúdia FEŠRR ponúka tri ŠP: regionálny rozvoj a politiky EÚ, rozvoj vidieka a vidieckeho turizmu a environmentálne manažérstvo. Termín podania prihlášky na 1. stupeň štúdia na FEŠRR bol do 31. marca 2017, prijímacie konanie sa konalo 14. – 15. júna 2017.

Zdroj: www.fesrr.uniag.sk

Fakulta ekonomiky a manažmentu

Záujemcovia o štúdium na FEM mali možnosť nahliadnuť za jej brány **13. januára a 3. februára 2017**. Ako sa dozvedeli, fakulta poskytuje kvalitné štúdium, o čom svedčia aj výsledky komplexnej akreditácie vysokých škôl Slovenska, keď FEM v roku 2015 získala hodnotenie A, a už niekoľko rokov je jednou z najlepších fakúlt s ekonomickým zameraním na Slovensku (podľa ARRA). Na bakalárskom stupni FEM ponúka osem ŠP: ekonomika podniku, manažment podniku, medzinárodné podnikanie s agrárnymi komoditami, International Business with Agrarian Commodities, obchodné podnikanie, účtovníctvo, kvantitatívne metódy v ekonómii, environmentálna ekonomika a manažment.

Zdroj: spu.sk

Technická fakulta SPU sa predstavila v ZOC Mlyny

Po predchádzajúcich troch úspešných ročníkoch Dňa otvorených dverí Technickej fakulty SPU v Nitre v obchodnom centre Galéria Mlyny vedenie TF pod taktovkou dekana **prof. Ing. Zdenka Tkáča, PhD., 26. januára 2017** opäť prezentovalo svoju fakultu širokej verejnosti. Príležitosť oboznámiť sa s aktivitami, ktoré fakulta a jej katedry realizujú, využili desiatky stredoškólakov, ich rodičia, učители a ďalší návštevníci OC. Uchádzači o štúdium sa zaujímali o študijné programy a možnosti uplatnenia v praxi. Cieľom podujatia bolo propagovať našu fakultu a predstaviť celý rad zaujímavých študijných programov, najmodernejšie prístrojové zariadenia a priblížiť aplikáciu vedy a výskumu vo vybraných pracoviskách a katedrách s prepojením na priemyselnú prax. V

spolupráci s praxou ponúkli študentom možnosť zapojiť sa do odborných, vedeckovýskumných činností, podieľať sa na tvorbe nových študijných programoch, ktoré pripravujú pre budúcich záujemcov. Dekanom fakulty je **prof. Zdenko Tkáč**, ktorý povedal, že študenti tejto fakulty majú veľmi dobré uplatnenie a už počas štúdia je o nich záujem. Počas svojho voľného času a prázdnin, študenti môžu brigádovať vo firmách a následne tam riešiť svoje záverečné práce. Fakulta sa zapája do spolupráce s automobilovým priemyslom na Slovensku, táto kooperácia je veľmi dobrá. Od nového akademického roka ponúkame aj nový študijný program výrobné technológie pre automobilový priemysel. Absolventi budú ovládať problematiku technickej dokumentácie a prípravy výroby, výrobných technológií, dokážu zabezpečovať chod výrobo-technologických systémov, zlepšovať ich prevádzkové parametre a riešiť nepredvídané situácie.“

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 114/2017

SPU ponúkla od akademického roka dva nové študijné odbory

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre ponúkla od nového akademického roka 2017/2018 dva nové študijné programy a jeden rozšírený. Na Fakulte biotechnológie a potravinárstva SPU budú môcť záujemcovia študovať akreditovaný nový bakalársky študijný program Potraviný a technológie v gastronómii. Prihlášky na štúdium mohli podávať do konca apríla tohto roka. Na Technickej fakulte SPU je akreditovaný nový program Výrobné technológie pre automobilový priemysel, ako aj rozšírený program Obchodovanie a podnikanie s technikou, ktorý bude zabezpečovaný v spolupráci s Technickou fakultou Českej zemědělskej univerzity v Prahe. Záujemcovia sa na ne môžu prihlásiť do konca marca. Podľa dekanov oboch fakúlt nové programy reflektujú požiadavky praxe a obsahujú výskumný potenciál, ktorý je čoraz viditeľnejší vo svete. Absolventi študijného programu Potraviný a technológie v gastronómii sa uplatnia ako manažéri cateringových spoločností, stravovacích zariadení, výroby a predaja lahôdkarských a cukrárskych výrobkov či technológovia výroby pokrmov a nápojov. Absolventi programu Výrobné technológie pre automobilový priemysel si nájdu uplatnenie ako výrobní technológovia, programátori obrábacích strojov, konštruktéri či pracovníci odbornej technickej kontroly. Program Obchodovanie a podnikanie s technikou pripravila SPU v spolupráci s Českou poľnohospodárskou univerzitou (ČZU) v Prahe. Absolventi budú pripravovaní pre oblasť podnikania, obchodovania s technikou a riadenia prevádzky strojov a technických systémov vo výrobných a obchodných firmách a výrobných podnikoch, najmä agropotravinárskeho komplexu. V rámci organizácie štúdia sa prvá polovica štúdia bude realizovať na Technickej fakulte ČZU v Prahe, druhá na Technickej fakulte SPU v Nitre. Po úspešnom ukončení štúdia obe univerzity vydajú absolventovi spoločný doklad.

Zdroj: informácie získané na stránke ukf.sk

Sprievodná dokumentácia: 115/2017

Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva

FZKI privítala záujemcov o štúdium **27. januára 2017** a predstavila im rôzne ukážky a aktivity, ako aj tri ŠP na bakalárskom stupni štúdia - krajinná a záhradná architektúra, krajinné inžinierstvo a záhradníctvo. Deň otvorených dverí bol (DOD) navrhnutý tak, aby návštevníci mohli nielen uvidieť, ale aj vyskúšať si, čo ich počas štúdia čakalo, mohli kresliť, aranžovať kytice, navrhnuť vlastnú záhradu, vytvoriť si ideálnu krajinu, učiť sa správne orezávať stromy či vyprodukovať kvalitné víno. O záujme študovať na FZKI svedčila dvojnásobná účasť na podujatí v porovnaní s minulým rokom.

Zdroj: spu.sk

Digitalizovali slovenské ľudové piesne

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre a jej katedra etnológie a folkloristiky Filozofickej fakulty sa od **januára 2017** podieľala na digitalizácii slovenských ľudových piesní z konca 19. storočia. Cieľom bolo zigitalizovať najväčšiu zbierku slovenských ľudových piesní, ktorá vyšla v 7-zväzkovej doplnenej reedícii **Ladislava Galka** zo 70. rokov 20. storočia s názvom Slovenské spevy. Autorom myšlienky a portálu, na ktorom sú piesne v modernej forme zverejnené, je aforista a publicista **Tomáš Ulej**. V prvej fáze projektu zverejnili všetky ľudové piesne Slovenska. Ku každej piesni sú k dispozícii noty, text, nahrávka a množstvo údajov. Pri realizácii pomohlo 117 dobrovoľníkov a v súčasnosti je zdigitalizovaných 1200 piesní. Prvou zo zbierok ľudovej hudby, ktoré sa projekt rozhodol digitalizovať, je zbierka Slovenské spevy, ktorá vznikla koncom 19. storočia, v čase intenzívnej maďarizácie a ako spoločné dielo desiatok dobrovoľníkov z celého Slovenska, ktorí navštevovali obce a zapisovali piesne do nôt.

Zdroj: ukf.sk

SPU zaviedla do výučby nový voliteľný predmet Jedlé a liečivé huby

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre začala od **februára 2017** začala vychovávať odborníkov na jedlé a liečivé huby. Nový voliteľný predmet Jedlé a liečivé huby mohli od februára tohto roka študovať študenti 1. ročníka inžinierskeho stupňa štúdia všetkých fakúlt na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity. Absolventi predmetu získali poznatky o aktuálnej situácii v problematike pestovania jedlých a liečivých húb vo svete a na Slovensku, o význame jedlých a liečivých húb vo výžive človeka, ako aj o agrotechnike pestovania najvýznamnejších druhov jedlých húb a príprave substrátov pre ich pestovanie. Študenti nadobudli poznatky z pozberovej technológie a spracovania jedlých húb, budú spoznávať menej známe druhy jedlých a liečivých húb, oboznámia sa s technológiou výroby a spôsobmi množenia jedlých a liečivých húb, ako aj prípravou ich substrátov.

Zdroj: informácie poskytla Renáta Chosraviová, tlačová hovorkyňa SPU

Deň otvorených dverí na Fakulte biotechnológie a potravinárstva

Deň otvorených dverí sa konal **3. februára 2017** aj na Fakulte biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre. Budúci maturanti a potenciálni uchádzači o štúdium na fakulte získali informácie o zameraní jednotlivých študijných programov, uplatnení absolventov na trhu práce, ako aj o spôsobe prijímacieho konania na I. stupeň VŠ, sociálnych podmienkach, športovom a kultúrnom živote študentov. Stredoškooláci sa zaujímali o možnosti ubytovania v študentských domovoch a podmienky absolvovania časti štúdia v zahraničí. Následne si v sprievode svojich kolegov z FBP so záujmom prezreli priestory a technické vybavenie niektorých katedier fakulty. Na bakalárskom stupni FBP ponúka šesť študijných programov a to agrobiotechnológie, agro-potravinárstvo, aplikovaná biológia, bezpečnosť a kontrola potravín, vinárstvo a nový ŠP – potraviny a technológie v gastronómii.

Zdroj: www.spu.sk

Zlatá medaila SPU pre dekana Petra Ondrišíka

Rector SPU **Peter Bielik**, udelil **2. marca 2017** pri príležitosti životného jubilea – 60 rokov, **Petrovi Ondrišíkovi**, dekanovi Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU, Zlatú medailu SPU v Nitre. Zlatú medailu SPU za aktívnu pedagogickú a riadiacu činnosť a zásluhy o rozvoj vzdelanosti a vedy v prospech Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre **Petrovi Ondrišíkovi** odovzdala v zastúpení rektora prorektorka pre vzdelávaciu činnosť a ECTS **Zdenka Gálová**. K životnému jubileu dekanovi FAPZ zablahoželel aj zástupca Nitrianskeho samosprávneho kraja a odovzdal mu Ďakovný list predsedu NSK, rektor Českej zemědělské univerzity v Praze mu odovzdal Striebornú

medailu ČZU, dekan FAPPZ ČZU v Praze Pozdravný list a dekan Zemědělské fakulty Juhočeské univerzity v Českých Budějovicích jubilujúcemu **doc. Petrovi Ondrišíkovi** odovzdal Pamätný list. Doc. Peter Ondrišík ukončil v roku 1981 štúdium na Agronomickej fakulte VŠP v Nitre odbor fytotechnický. Za výborné študijné výsledky mu bola udelená Cena ministra školstva SR. Po skončení štúdia a absolvovaní základnej vojenskej služby nastúpil na študijný

pobyt na Katedru životného prostredia a mikrobiológie, kde neskôr absolvoval doktorandské štúdium. Za docenta sa habilitoval v odbore všeobecná rastlinná výroba. V r. 2002 – 2006 bol predsedom Akademického senátu FAPZ a vedúcim Katedry environmentalistiky a zoológie. V r. 2007 – 2015 bol prodekanom FAPZ pre ľudské zdroje, rozvoj fakulty a vzťahy s verejnosťou a od februára 2015 pôsobí vo funkcii dekana fakulty.

Zdroj: spu.sk

Na UKF udelili čestné doktoráty

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre udelila **2. marca 2017** na slávnostnej inaugurácii v Aule univerzity čestné tituly dvom zahraničným osobnostiam. Titul doctor honoris causa profesor na Bohosloveckej fakulte a Torontskej teologickej škole Torontskej univerzity **Abrahim H. Khan** a in memoriam **Zdeněk Helus**, ktorý pôsobil na Univerzite Karlovej v Prahe. Khan navštívil Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre prvýkrát v roku 2007 na pozvanie **Romana Králika** z UKF. Ich prvé kontakty viedli k

intenzívnejšiemu výskumu **S. Kierkegaarda** v strednej Európe a k založeniu Stredoeurópskeho výskumného ústavu S. Kierkegaarda na pôde Katedry všeobecnej a aplikovanej etiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre. Univerzita sa mu rozhodla udeliť čestný titul doctor honoris causa za vedecké, akademické a pedagogické kvality, ako aj za osobný prínos pre rozvoj výskumu S. Kierkegaarda, jeho šírenie a prehlbovanie v našom akademickom a kultúrnom priestore.

Ďalším oceneným bol **Zdeněk Helus**, významná osobnosť Univerzity Karlovej v širšom medzinárodnom kontexte, ktorý až do svojej smrti 26. októbra 2016 ovplyvňoval prípravu učiteľov a ďalších pedagogických pracovníkov a s Pedagogickou fakultou UKF v Nitre bol v dlhodobom kontakte.

Zdroj: Jana Krajčovičová, UKF

Veľvyslankyňa Slovinskej republiky na UKF v Nitre

Dňa **8. marca 2017** na pôde Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre prijali Jej Excelenciu **Bernardu Gradišnik**, mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Slovinskej republiky v Slovenskej republike. Prijatie sa konalo na rektoráte za účasti rektora **Ľubomíra Zelenického**, **Gabriely Miššíkovej**, prorektorky pre medzinárodné vzťahy, **Bernarda Garaja**, dekana Filozofickej fakulty a **Ľuboša Töröka**, prodekana pre medzinárodné vzťahy a rozvoj. V úvode veľmi príjemného stretnutia spomínali prítomní na začiatky spolupráce v roku 2013, ktorá vznikala medzi Slovinským veľvyslanectvom v Bratislave a Filozofickou fakultou UKF v Nitre. Spolupráca s univerzitami v Slovinsku má však na UKF tradíciu a mnohé pracoviská, nielen na Filozofickej fakulte, rozvíjajú kvalitné a prínosné pracovné vzťahy s kolegami zo Slovinska.

Zdroj: ukf.sk

Prezident diskutoval v Nitre so študentmi

Prezident SR **Andrej Kiska** diskutoval v utorok **14. marca 2017** v Nitre so študentmi Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Rezonovala najmä téma školstva. Podľa prezidenta ľudia stratili úctu k vzdelaniu a školstvu treba vrátiť jeho vážnosť. Učitelia nastupujú do zamestnania s násobne menším platom, ako študenti iných odborov, preto

sa podľa prezidenta netreba čudovať, že ide o neatraktívne zamestnanie a mladí ľudia nechcú študovať pedagogické odbory. Medzi študentmi UKF boli budúci pedagógovia, sociálni pracovníci, či pracovníci v oblasti zdravotníctva. Témami diskusie bola aj rómska problematika a zdravotníctvo. **Andreja Kisku** prekvapilo, ako veľmi citlivo vnímajú študenti Mečiarove amnestie.

Zdroj: prezident.sk

Obom univerzitám – UKF aj SPU klesol počet študentov

Skokový pokles počtu študentov zaznamenali obe nitrianske univerzity v tomto akademickom roku 2016/2017. Univerzita Konštantína Filozofa aj Slovenská poľnohospodárska univerzita evidovali asi o 10 percent menej poslucháčov oproti predošlému školskému roku. UKF mala o celú tisícku menej študentov, z desaťtisíc spadla na deväťtisíc. Asi 10 % stratu študentov evidovala aj Slovenská poľnohospodárska univerzita. UKF zaznamenala značný pokles záujmu hlavne o humanitné odbory. V prípade prírodovedných a technických odborov počty študentov poklesli už v predošlých rokoch. Podľa vedenia UKF a SPU boli za badateľným odchodom študentov z našich univerzít české vysoké školy. Slovenskí študenti si spomedzi českých univerzít volia školy hlavne v Prahe a Brne. Hovorilo sa o nekvalite našich univerzít, ale podľa univerzity na toto tvrdenie nie je opodstatnenie. Keď je uchádzač o štúdium stále masírovaný takýmito správami a české univerzity poskytujú informácie, aké výhody majú v ubytovaní a stravovaní, tak ten uchádzač si začne hovoriť, že keď je tu taká situácia, odíde do Čiech. Najväčší odliv študentov evidovali na externej forme štúdia, kde nám klesol počet študentov o 23 %. Klesali aj počty denných študentov, medziročný pokles bol v priemere o 5 %. SPU najväčšie prepady v počte študentov zaznamenala na externej forme, a to hlavne kvôli spoplatneniu tejto formy štúdia. Najvýraznejší pokles počtu študentov bol zaznamenaný najmä v externej forme štúdia, keď v porovnaní s akad. rokom 2010/2011 počet študentov klesol o 60 %.

Zdroj: nasanitra.sme.sk

Študenti SPU a ekologická cyklistická doprava

Študenti SPU v Nitre v polovici **marca 2017** zverejnili svoju iniciatívu, že dajú väčší priestor ekologickej forme dopravy v meste. Na akademickej pôde Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre vzniká iniciatíva dostať do mesta viac bicyklov. Študenti, autori projektu Na bajku univerzitou, chcú podporiť spolužiakov a zamestnancov univerzity v efektívnejšom a ekologickom spôsobe dopravy. Ich cieľom je znížiť počet áut počas dňa v centre mesta Nitra. V rámci projektu študenti plánujú zakúpiť a inštalovať stojany na bicykle v areáli SPU, organizovať informačnú akciu zameranú na propagáciu ekologickejších možností cestovania a Cyklodeň, výzvu pre zamestnancov a študentov univerzity. Cieľom projektu Na bajku univerzitou je nákup a montáž stojanov na bicykle v areáli Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a tým zároveň znížiť počet áut v Nitre počas dňa. Študenti chceli projektom podporiť cyklistickú komunitu v Nitre, znížiť environmentálnu záťaž v centre mesta, zlepšiť umiestnenie bicyklov v areáli univerzity a ich bezpečnosť, zvýšiť povedomie o výhodách cyklistickej dopravy a propagovať zdravší životný štýl.

Zdroj: sme.sk

Študenti FZKI boli úspešní v súťaži Pre vodu

Až dva študentské tímy Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre sa dostali dňa 15. marca 2017 do finále 2. ročníka súťaže PRE VODU, ktorú vyhlásila nadácia Ekopolis. V rámci súťaže sa hľadali najlepšie riešenia pre rôzne oblasti na Slovensku, ktoré majú problém s vodou. Študentiek FZKI - **Niny Ondrušovej, Michaely Hollej a Lívie Kruliacovej** so svojim návrhom záchrany mokrade neďaleko Spišskej

Novej Vsi obsadili v celoslovenskom finále druhé miesto. Tento tím bol zmiešaný krajinársko - architektonický, keďže dievčatá sú študentkami programu krajinné inžinierstvo a krajinná a záhradná architektúra. Aj to svedčilo o výbornej súhre a vzájomnom dopĺňaní sa fakultných študijných programov. Druhým finálovým kolektívom bol tím v zložení **Jakub Pagáč, Janka Striešková a Veronika Krušinová**,

ktorí vypracovali projekt protieróznej a protipovodňovej ochrany obce Sebedín - Bečov. Cieľom súťaže, ktorá štartovala minulý rok, bolo prispieť k zodpovednému a efektívnemu nakladaniu s vodou prostredníctvom opatrení šetrných k prírode. Súťaž mala ambíciu prepojiť nadaných mladých ľudí s tými, ktorí hľadajú inšpirácie a riešenia a ktorí chcú riešiť konkrétne problémy s vodou v svojich mestách a obciach.

Zdroj: spu.sk

Oceňovanie pedagógov SPU pri príležitosti SPU

Pri príležitosti Dňa učiteľov **28. marca 2017** rektor SPU **prof. Ing. Peter Bielik, PhD.**, ocenil osobnosti, ktoré sa zaslúžili o rozvoj a dobré meno univerzity, dosiahli mimoriadne výsledky vo výchovno-vzdelávacom procese a vedeckovýskumnej činnosti. Na návrh dekanov jednotlivých fakúlt odovzdal d'akovný list šiestim pedagógom, za celouniverzitné pracoviská bola ocenená **prof. JUDr. Anna Bandlerová, PhD.**, koordinátorka programu Erasmus+. Ceremoniál viedla **prof. RNDr. Zdenka Gálová, CSc.**, prorektorka pre vzdelávaciu činnosť a ECTS. V úvode privítala **doc. Ing. Romana Hrma, PhD.**, prorektora pre kvalitu a rozvoj Vysokej školy Dubnického technologického inštitútu v Dubnici nad Váhom a prezidenta národného monitorovacieho výboru pre inžiniersku pedagogiku, ktorý SPU v Nitre odovzdal Certifikát o akreditácii kurzov inžinierskej pedagogiky.

Zdroj: spu.sk

Interview Day na UKF v Nitre

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre sprostredkovala študentom možnosť absolvovať pracovné pohovory so zamestnávateľmi, ktorí hľadali študentov či absolventov zdatných v cudzích jazykoch alebo v informatike. Podujatie s názvom Interview Day sa na UKF uskutočnilo **22. marca 2017**. Viacero slovenských, ale aj

zahraničných firiem si prišlo na univerzitu vyberať nových zamestnancov. V rámci Table Talk mohli študenti so zástupcami firiem diskutovať pri okrúhlych stoloch, záujemcovia absolvovali aj päťminútové pohovory s viacerými zamestnávateľmi. Súčasťou podujatia bola aj ukážka Assessment centra, diagnostickej metódy, ktorá zamestnávateľovi umožňuje komplexné zmapovanie schopností uchádzačov o pozíciu. Študenti sa stretli so zástupcami spoločností, ako sú Amazon, ING Business Shared Services, Lenovo, Lugera, Trenkwalder či Pantheon Technologies.

Zdroj: ukf.sk

Oceňovanie pedagógov UKF pri príležitosti Dňa učiteľov

Slávnostným ocenením pätnástich vysokoškolských učiteľov, spojeným s divadelným predstavením „Dobro“, sa vedenie Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre rozhodlo v piatok **31. marca 2017** symbolicky si pripomenúť Deň učiteľov. Rektor prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc., povedal, že práca učiteľa je práca náročná. Nie je však obyčajnou prácou, skôr by mala byť životným poslaním, behom na dlhú trať. Nezaobíde sa bez lásky k povolaniu, trpezlivosti, individuálneho prístupu k študentom, neustáleho vzdelávania sa či pasovania sa s problémami každodenného školského života.“ Rektor univerzity oceneným vyjadril úctu a poďakovanie za ich náročnú a zodpovednú prácu, ktorou dennodenne prispievajú k všestrannosti rozvoja univerzity a ku kreujúcemu sa profilu študentov Alma mater. Ďakovné listy a ocenenia boli odovzdané aj ďalším vysokoškolským učiteľom, ktorých nominovali dekanke a dekan UKF v Nitre.

Zdroj: ukf.sk

Spolupráca UKF s čínskou univerzitou

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre je prvou univerzitou na Slovensku, ktorá uzavrela bilaterálnu dohodu o spolupráci s prestížnou Pekinskou univerzitou zahraničných štúdií (BFSU). Táto univerzita je známa aj ako „kolíska diplomatov“. Uzavretie dohody podpísanej **v apríli 2017** je vyústením viacerých rokovaní o konkrétnych formách spolupráce, ktoré inicioval rektor UKF v Nitre prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc., v spolupráci s referátom pre mobility a medzinárodné vzťahy. Na základe tejto dohody bola možná široká spolupráca v podobe výmeny študentov a pedagógov medzi oboma univerzitami, organizovania rôznych podujatí, konferencií či publikovania vedeckých článkov v časopisoch. Takisto sa dohodli na spolupráci v rámci projektu Erasmus+ KA107. Tento projekt zamerali na mobilitu študentov a zamestnancov vysokých škôl s krajinami mimo EÚ a EHP. BFSU vyjadrila aj o takúto formu spolupráce veľký záujem. V súčasnosti je BFSU jednou z najstarších čínskych univerzít zameraných na cudzie jazyky, vyučuje sa na nej najväčší počet cudzích jazykov v celej Číne (v súčasnosti celkovo 67 jazykov vrátane všetkých oficiálnych jazykov Európskej únie). Patrí medzi ne aj slovenčina, ktorú už štyri roky vyučuje pracovník Katedry slovenského jazyka FF UKF v Nitre **PhDr. Marián Macho, PhD.**

Zdroj: Jana Krajčovičová, UKF Nitra

Univerzita Konštantína Filozofa zrušila bakalárske skúšky

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre zaviedla zmenu v bakalárskych skúškach. Študenti sa od mája 2017 vyhli skúšaniam pri bakalárskych skúškach, základom pre získanie titulu Bc. sa stala bakalárska práca a jej obhajoba. Zmena vstúpila pri májových bakalárskych skúškach. Podľa rektora UKF Ľubomíra Zelenického, v bakalárskom štúdiu s výnimkou regulovaných povolaní zmenili štruktúru štátnej skúšky. Doteraz sa stávalo, že sa študent musel pripravovať na skúšky a napísať so bakalársku prácu, a časť semestra sa musel venovať len tomuto. Väčšina štátnej skúšky je len zosumarizovanie toho, čo už mal predtým a z čoho bol skúšaný. Niekedy sa stával aj taký paradox, že študent bol už na skúške a o týždeň na to ho skúšal z toho istého na štátnych skúškach. Študenti sa ale podľa jeho slov museli pripraviť na to, že pri obhajobe bakalárskej práce budú školitelia aj oponenti prísnejší. Práca mala byť komplikovanejšia a náročnejšia, mala by ísť viac do hĺbky. Obhajoba bude náročnejšia a študent by mal ukázať, že je v tej téme doma. Počet strán bakalárskej práce sa nezmenili.

Zdroj: ukf.sk

Na UKF sa diskutovalo o problematike sociálnych štipendií

V pondelok **22. mája 2017** sa na pôde UKF v Nitre uskutočnilo pracovné stretnutie zamestnancov 19 vysokých škôl a univerzít z územia celej SR k problematike priznávania sociálnych štipendií študentom VŠ, s cieľom diskutovať o inovovanej a aktualizovanej metodike, predostrieť príklady a riešenia problémových situácií, nové podnety a návrhy. Pracovné stretnutie iniciovala prorektorka pre vzťahy s verejnosťou a sociálne veci **PhDr. Miroslava Líšková, PhD.** a Oddelenie štipendií UKF v zastúpení **Ing. Danou Buchovou**, vedúcou oddelenia. Na uvedené pracovné stretnutie boli pozvaní aj zástupcovia MŠVVaŠ SR **Ing. Andrej Piovarči, PhD.**, riaditeľ odboru vysokoškolského vzdelávania a **Mgr. Miriam Dufeková**. O stretnutí prejavili záujem a boli jeho súčasťou, zástupcovia Študentskej rady vysokých škôl **RNDr. Eva Viglašová** a **Bc. Natália Mulinová** a predsedníčka Študentského parlamentu UKF **Viktória Kyselová**.

Zdroj: PhDr. Miroslava Líšková, PhD., prorektorka pre vzťahy s verejnosťou a sociálne veci

Vedecký deň detí na UKF

Pri príležitosti Medzinárodného dňa detí zorganizovali **2. júna 2017** vysokoškolskí pedagógovia Vedecký deň detí – VEDET. Je určený pre deti z materských škôl a žiakov prvých ročníkov základných škôl z Nitry. Išlo o podujatie, vďaka ktorému urobili malí škôlkari a školáci svoj prvý skok do vedy. Deti sa na pár hodín stali vedcami v oblasti fyziky, matematiky, biológie, geografie, ale aj ekológie, a tento rok si aj vyskúšali aké je to byť záchranármi. VEDET sa konalo v priestoroch Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. V snahe podporiť objavovanie a bádanie u týchto detí a priblížiť im prírodné vedy cez experimenty sme sa rozhodli na Fakulte prírodných vied UKF v Nitre v spolupráci s občianskym združením VIAC AKO UČENIE pripraviť pre deti z materských škôl vedecký deň detí VEDET s názvom Skok do vedy, ktorým chceli deťom

priblížiť prírodné vedy. Odborníci z rôznych katedier Fakulty prírodných vied UKF pre deti pripravili zaujímavé ukážky z jednotlivých oblastí.

Zdroj: UKF

Letná jazyková škola

Získaniu schopnosti komunikovať v slovenskom jazyku na požadovanej úrovni pomohla letná jazyková škola, ktorá sa konala v dňoch **12. – 17. júna 2017** pre čínske študentky slovenského jazyka. Uskutočnila sa na pôde UKF v Nitre a bola pre ne výbornou príležitosťou na rozvíjanie jazykových kompetencií. V spolupráci s Jazykovým centrom na Filozofickej fakulte UKF v Nitre pripravili bohatý program. Dopoludnia absolvovali výučbu a konverzáciu v slovenskom jazyku a popoludní kultúrne aktivity. Keďže obe univerzity majú záujem o úzku spoluprácu, pripravujú sa viaceré formy kooperácie. Jednou z nich je ponuka uceleného magisterského štúdia slovenského jazyka pre čínskych študentov. Táto skutočnosť je o to významnejšia, že BFSU dnes slúži ako dôležitá vzdelávacia základňa pre kvalifikovaných odborníkov s jazykovou kompetenciou, ktorí po ukončení štúdia pôsobia ako diplomati, prekladatelia a tlmočníci, podnikatelia, novinári, právnici či bankári.

Zdroj: Mgr. Jana Krajčovičová, referát rozvoja, informatizácie a marketingovej komunikácie UKF v Nitre

Udelili čestné doktoráty

Na SPU v Nitre sa **15. júna 2017** uskutočnilo slávnostné zasadnutie Vedeckej rady SPU v Nitre, ktoré sa konalo pri príležitosti udelenia titulu Doctor honoris causa dvom medzinárodne uznávaným osobnostiam pedagogického a vedeckého života. Na návrh Vedeckej rady SPU bol udelený čestný titul **Włodzimierzowi Sadymu**, rektorovi Poľnohospodárskej univerzity v Krakove, Poľsko. Fakulta biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre si čestným doktorátom uctila akademika Ivana Krefta z Ústavu výživy v Lubľane, Slovinsko. Slávnostná inaugurácia sa uskutočnila v aule SPU a zúčastnili sa na nej významné osobnosti akademického, spoločenského a kultúrneho života, medzi nimi **Olga Nachtmannová**, štátna tajomníčka MŠVVaŠ a **Bernarda Gradišnik**, veľvyslankyňa Slovinskej republiky v SR. **Włodzimierzowi Sadymu** bol titul udelený za aktívnu spoluprácu pri rozvoji univerzity vo vedeckovýskumnej a vzdelávacej činnosti. Jeho hlavné vedecké záujmy zahŕňajú problematiku pestovania plodín, hnojenia a minerálnej výživy rastlín vrátane obohatenia obsahu stopových prvkov a zníženia kontaminácie úrody dusičnanmi a ťažkými kovmi, ako aj produkcie zeleniny s vysokou nutričnou a biologickou hodnotou. Okrem toho bol manažérom hlavného výskumu 32 výskumných projektov. Jeho vedecké výstupy zahŕňajú viac ako 380 publikácií. Prof. W. Sady je nositeľom početných akademických, rezortných a štátnych vyznamenaní. Významný je jeho prínos pre rozvoj akademickej a vedeckovýskumnej spolupráce medzi SPU v Nitre a PU v Krakove. Ivana Krefta navrhl na ocenenie FBP za aktívnu spoluprácu pri rozvoji univerzity a osobný prínos k realizácii vedeckej spolupráce. Je uznávaným odborníkom v oblasti genetiky a fyziológie rastlín, výskumu tkanivových kultúr. Je autorom prvej slovinskej vysokoškolskej učebnice genetiky, priekopníkom elektroforetických analýz pre výskum genetického polymorfizmu. So SPU spolupracuje už dlhodobo, ako zahraničný expert sa

spolupodielal aj na budovaní Výskumného centra AgroBioTech. SPU v Nitre udelila spolu už 39 čestných titulov doctor honoris causa, prvým oceneným bol v roku 1995 generálny riaditeľ Svetovej organizácie pre poľnohospodárstvo a výživu Dr. **Jacques Diouf**.

Zdroj: Renáta Chosraviová, hovorkyňa SPU

Sprievodná dokumentácia: 118/2017

SPU začala spoluprácu s dvomi významnými firmami

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre uzatvorila **29. júna 2017** zmluvu o spolupráci s firmou Muehlbauer Technologies, s.r.o., Nitra a Schier Technik Slovakia, s.r.o., Trenčín. Memorandum podpísali rektor univerzity Peter Bielik, konateľ spoločnosti Muehlbauer Technologies **Ladislav Paškrta** a konateľ spoločnosti Schier Technik Slovakia **Radoslav Zavřel**. Muehlbauer Technologies začal podporovať výučbu 3D CAD systému SolidWorks v rámci vybraných predmetov Technickej fakulty (TF) SPU, poskytne podporu pracovníkom TF pri výučbe a práci s uvedeným systémom a bude spolupracovať so študentmi fakulty pri riešení záverečných prác, ktorých realizácia si vyžaduje prácu v 3D CAD systéme SolidWorks. Schier Technik Slovakia ako autorizovaný zástupca a predajca Dassault Systemes na území Slovenskej republiky poskytne softvérové licencie 3D CAD systému SolidWorks a učebné materiály, pedagogickým pracovníkom školenie pre používanie a prácu s uvedeným systémom, ako aj konzultácie k prípadným softvérovým problémom. Technická fakulta sa okrem iného zaviazala zabezpečiť výučbu uvedeného systému v rámci vybraných predmetov, efektívne využívať všetky poskytnuté softvérové prostriedky na študijné účely v súlade s licenčnými podmienkami. Podľa dekana TF **Zdenka Tkáča** sa v rámci ďalšej spolupráce pod vedením spoločnosti Muehlbauer Technologies bude realizovať výmenný študijný pobyt pre študentov záverečného ročníka bakalárskeho a inžinierskeho stupňa štúdia TF. Reálnym výsledkom spolupráce s firmou je aj vytvorenie automatického raziaceho stroja na tvárnenie plastov. Autorom exponátu je študent 2. ročníka inžinierskeho štúdia TF **Patrik Kósa**, ktorý za exponát získal aj ocenenie na tohtoročnom Medzinárodnom strojárskom veľtrhu v Nitre.

Zdroj: teraz.sk

Hodnotenie Univerzity Konštantína Filozofa

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre sa v najnovšom rebríčku Scimago Institutions Ranking (SIR) umiestnila medzi 12 hodnotenými slovenskými univerzitami na piatom mieste. UKF dosiahla univerzita v tohtoročnom hodnotení najlepší výsledok od svojho zaradenia do rebríčka SIR v roku 2013. Do tohto rebríčka sa dostávajú univerzity, ktoré publikovali aspoň 100 vedeckých dokumentov v celosvetovej databáze Scopus od Elsevier. UKF obsadila v celkovom hodnotení 630. miesto. To je v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi zlepšenie o 32 miest a od minulého roka o 19 miest v rebríčku. Cieľom hodnotenia SIR bolo poukázať na vedecké, ekonomické a sociálne charakteristiky výskumných inštitúcií v približne 130 krajinách po celom svete. Hodnotenie vytvára rebríček podľa indikátora, ktorý kombinuje tri hlavné oblasti. Sú nimi výskum, inovácie a spoločenský vplyv. UKF v Nitre zaznamenala zlepšenie v oblasti

vedy a výskumu, čo prinieslo zlepšenie aj v celkovom umiestnení. Kým v roku 2016 získala UKF v celkom hodnotení podľa kompozitného indikátora 80. miesto a vo vede a výskume 73. miesto, podľa hodnotenia SIR 2017 je UKF celkovo na 71. a vo vede a výskume na 64. mieste. Hodnoty v oblasti inovácií a spoločenského vplyvu sú síce nižšie, ale vzhľadom na váhu výskumu sa aj napriek tomu umiestnenie našej univerzity výrazne zlepšilo.

Zdroj: UKF

Rad maďarského rytierskeho kríža za zásluhy

Dňa **22. augusta 2017** sa na bratislavskom veľvyslanectve udeľovali maďarské štátne vyznamenania, o ktorých rozhoduje priamo prezident Maďarska **János Áder**. Ocenenia odovzdal veľvyslanec Maďarska v Bratislave **Tibor Pető**. Rad maďarského rytierskeho kríža za zásluhy získali okrem iných aj **Tibor Žilka** – vysokoškolský profesor a literárny vedec, ktorý pôsobí ako profesor na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, konkrétne na Fakulte stredoeurópskych štúdií v Ústave stredoeurópskych jazykov a kultúr. Poetický slovník, ktorý vyšiel i v maďarskom jazyku, slúži dlhoročne mnohým pedagógom a vedeckým pracovníkom ako základ literárnej teórie. Uznaná bola i jeho bohatá literárna a vedecká činnosť i práca v maďarskom vysokoškolskom vzdelávaní na Slovensku.

Zdroj: ukf.sk

Dve ocenenia pre Katedru geografie a regionálneho rozvoja

Na medzinárodnej konferencii SGEM 2017 - International Multidisciplinary Scientific GeoConference v dňoch **23. a 24. augusta 2017** v Bulharskej Albene z takmer 400 prednášajúcich putovali počas záverečného slávnostného ceremoniálu až dve krištáľové plakety a certifikáty "Best speaker" od vedeckého výboru za prezentáciu originálnych výsledkov výskumu do rúk pracovníkov našej univerzity. Ocenenia získali **prof. PhDr. RNDr. Martin Boltížiar, PhD.**, za prezentáciu výsledkov výskumu zmien kultúrnej krajiny Slovenska a **Mgr. Matej Vojtek, PhD.**, za prezentáciu výsledkov výskumu zmien stability krajiny na príklade povodia vodného roku Radiša, ktoré predniesli v rámci sekcie Land-use and development. Príspevky vznikli v rámci riešenia projektu VEGA 1/0934/17 Transformácia využívania kultúrnej krajiny Slovenska za ostatných 250 rokov a predikcia jej ďalšieho vývoja.

Zdroj: ukf.sk

UKF v Nitre 5 najlepšia v SCIMAGO Rankings 2017, SPU na 10. mieste

UKF v Nitre sa v aktuálnom rebríčku SCIMAGO Institutions Rankings 2017 umiestnila na piatom mieste spomedzi hodnotených 12 slovenských univerzít (zohľadňovali sa len tie, ktoré publikovali aspoň 100 vedeckých dokumentov v celosvetovej databáze Scopus od Elsevier). UKF dosiahla v hodnotení SIR 2017 najlepší výsledok od svojho zaradenia do rebríčka SIR v roku 2013. V celkovom hodnotení obsadila UKF v Nitre 630. miesto, čo bolo v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi zlepšenie o 32 miest a od minulého roka o 19 miest v rebríčku (649. priečka v roku 2016, 644. v roku 2015, 645. v roku 2014 a 662. priečka v roku 2013). UKF v Nitre zaznamenala zlepšenie v oblasti vedy a výskumu, čo

prinieslo zlepšenie aj v celkovom umiestnení. Slovenskej poľnohospodárskej univerzite (SPU) v Nitre patrilo 10. miesto spomedzi slovenských univerzít a 681. priečka vo svete.

Zdroj: ukf.sk

Otvorenie nového akademického roka na Univerzite Konštantína Filozofa

V pondelok **18. septembra 2017** sa na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre oficiálne začal akademický rok 2017/2018. Slávnostné otvorenie sa konalo v Aule UKF v Nitre a bolo spojené s odovzdaním Cien rektora za vedeckú a umeleckú činnosť za rok 2016. Dôležitosť a vážnosť tejto chvíle umocnila aj prítomnosť najvyšších akademických predstaviteľov a významných osobností nášho politického, verejného, vedeckého a kultúrneho života. Ceny rektora UKF v Nitre za vedeckú a umeleckú činnosť za rok 2016 boli udelené **Márii Porubskej, Michalovi Munkovi, Martinovi Drlíkovi, Jánovi Zozulákovi a Martinovi Pukancovi**. Cenu rektora za umeleckú tvorbu získal Daniel Szalai za výtvarné dielo *A bárka/The Ark*, vystavené na medzinárodnej výstave *Képek és pixelek*, ktorá sa konala v dňoch 23. apríla – 26. júna 2016 v Budapešti v Maďarsku. Cena rektora za riešenie projektov poputovala: v kategórii národné výskumné projekty **Tiborovi Szabóovi, Noémi Beljak Pažinovej** a kolektívu riešiteľov: **Alena Dubcová, Hilda Kramáreková, Gabriela Repaská, Katarína Viliňová**. Rektor udelil Cenu rektora za celoživotné dielo **Anne Sándorovej, Petrovi Seidlerovi a Pavlovi Koprdovi**. Mimoriadnu cenu rektora získal **Marek Štrbák** a to za aktívnu reprezentáciu UKF v podobe dvoch orchestrálnych koncertov v Slovenskej filharmónii, a adventného koncertného turné Akademického speváckeho zboru PF UKF. Prvýkrát bola udelená Cena rektora za „Špičkové vedecké tímy vysokých škôl na Slovensku“ vedeckým tímom za významné presadenie sa na medzinárodnej vedeckej scéne s vysoko nadpriemernými výsledkami, ktoré boli schválené Akreditačnou komisiou: špičkovému vedeckému tímu Fakulty prírodných vied pod názvom *Regulačné mechanizmy v agrobiológii živočíchov a biomedicíne* v zložení **Jozef Laurinčík, Alexander Sirotkin, Monika Martiniaková, Radoslav Omelka** a špičkovému vedeckému tímu Fakulty stredoeurópskych štúdií pod názvom *Stredoeurópske medziliterárne vzťahy* v zložení: **Tibor Žilka, Žofia Bárcziová, Krisztián Benyovszky, Zoltán Németh, Gabriela Petresová a Miloš Zelenka**. Súčasťou slávnosti bolo aj predstavenie nových docentov a profesorov. V slávnostnom príhovore rektor UKF v Nitre prof. Zelenický privítal študentov, ktorí prvýkrát prekročili prah Univerzity Konštantína Filozofa: „Celkový počet zapísaných študentov na našu univerzitu vo všetkých formách a stupňoch štúdia k dnešnému dňu je 7989, z toho 6299 v dennej forme a 1690 v externej forme. Do 1. ročníka v bakalárskom stupni je k dnešnému dňu zapísaných spolu 2047 študentov, z toho 1509 v dennej forme a 538 v externej. Oproti minulému akademickému roku sa zvýšil počet prihlásených na niektoré študijné programy napr. Predškolská a elementárna pedagogika a Regionálny cestovný ruch. S týmto počtom študentov si univerzita udržiava šieste miesto v celoslovenskom meradle. Je hlavne potešiteľné, že sa nám podarilo zastaviť negatívny trend v počte zapísaných študentov. Prítomným sa prihovorili aj predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja **Milan Belica** a primátor mesta Nitry **Jozef Dvonč**. Na záver podujatia jeho výnimočnosť umocnili tóny hudby. Zazneli skladba ária Henry Purcella – „*Faires Isle*“ a skladba „*Leonardo da Vinci - Si bella mercede*“ v podaní **Dominiky Machutovej** za klavírneho sprievodu **Mareka Štrbáka**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 119/2017

Slovenská poľnohospodárska univerzita oslávila 65. výročie založenia

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre si v utorok **10. októbra 2017** na slávnostnom zasadnutí Akademickej obce SPU v aule univerzity pripomenula 65. výročie svojho založenia. Slávnosť svojou účasťou poctili predseda vlády SR **Robert Fico**, bývalý prezident SR **Ivan Gašparovič**, ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR **Gabriela Matečná**, predseda Správnej rady SPU a primátor Nitry **Jozef Dvonč**, predseda NSK **Milan Belica** a rektori domácich a zahraničných univerzít, ako aj ďalší hostia. K slávnostnému auditóriu sa prihovoril rektor SPU **Peter Bielik**. SPU v Nitre vznikla v roku 1952 a počas svojej 65-ročnej histórie vychovala 80 000 absolventov. Na začiatku ju tvorili agronomická a zoologická fakulta, na ktorých študovalo v prvom akademickom roku okolo 600 študentov. Výstavba dnešného areálu školy, ktorý bol v roku 2014 vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku, sa začala v roku 1960. V súčasnosti má SPU šesť fakúlt, na ktorých študuje 7000 študentov. Podľa rektora SPU **Petra Bielika**, absolventi univerzity výraznou mierou ovplyvnili formovanie poľnohospodárstva v bývalom Československu a neskôr i v samostatnej Slovenskej republike. O význame školy pre slovenský vidiek a výrobu potravín hovoril predseda vlády SR **Robert Fico** a ministerka **Gabriela Matečná**. Nitriansky primátor **Jozef Dvonč** zablahoželel škole k jubileu, zdôraznil prínos osobností a odborníkov univerzity pre rozvoj poľnohospodárstva v Nitre i na celom Slovensku. Pamätná medaila SPU v Nitre bola udelená bývalému prezidentovi **Ivanovi Gašparovičovi**, ministerke pôdohospodárstva a RV **Gabriele Matečnej**, predsedovi NSK **Milanovi Belicovi**, primátorovi Nitry **Jozefovi Dvončovi**, prvým absolventom Vysokej školy poľnohospodárskej, ktorí boli promovani v roku 1952 v Nitre – doc. **Pavlovi Bajčimu**, dlhoročnému pedagógovi a zakladateľovi potravinárskeho odboru na VŠP, **Ing. Dorote Pospíšilovej**, svetovo uznávanej šľachtiteľke viniča hroznorodého na Slovensku, autorke najznámejších slovenských odrôd Dunaj a Devín, ktorá vyšľachtila 24 uznaných nových odrôd viniča, akademikovi **Jánovi Plesníkovi**, zakladateľovi a dlhoročnému riaditeľovi Výskumného ústavu živočíšnej výroby v Lužiankach, akademikovi **Jurajovi Hraškovi**, zakladateľovi a dlhoročnému riaditeľovi Výskumného ústavu pôdoznalectva a výživy rastlín (dnes Výskumné centrum pôdnej úrodnosti). Pamätná medaila SPU v Nitre bola udelená aj inštitúciám – SAV, NPPC, Agrokomplexu, Agroinštitútu, ako aj viacerým partnerským domácim a zahraničným univerzitám.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 120/2017

Titul študentská osobnosť roka

V poradí 13. ročník odovzdávania cien Študentskej osobnosti Slovenska sa konal **13. decembra 2017** v Pálffyho paláci v Bratislave. Titul Študentská osobnosť Slovenska za rok 2016/2017 v kategórii Poľnohospodárstvo, lesníctvo a drevárstvo si na tomto podujatí prevzal absolvent Fakulty biotechnológie a potravinárstva Slovenskej

poľnohospodárskej univerzity v Nitre **Ing. Tomáš Jambor, PhD.**, v súčasnosti mladý vedeckovýskumný pracovník na Katedre fyziológie živočíchov. Jeho výskumná činnosť je orientovaná najmä na sledovanie vplyvu endokrinných disruptorov na reprodukčné zdravie samcov. Podstatná časť experimentálnej aktivity je zameraná na vývin nových a modernizáciu súčasných metodických postupov, ktoré dokážu determinovať potenciálne riziká spojené s pôsobením týchto látok.

Zdroj: časopis Poľnohospodár

Sprievodná dokumentácia: 121/2017

Nové registratúrne stredisko UKF

Dňa **20. decembra 2017** sa uskutočnilo slávnostné otvorenie Registratúrneho strediska Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre v priestoroch internátu na Slančíkovej ulici. Ide o moderné pracovisko špecializované na archivovanie dokumentov univerzity. Celkovo tak škola získala takmer dva kilometre políc na ukladanie spisov a 17-tisíc archívnych boxov. Univerzita už archív má – na Dražovskej ulici pod Zoborom. Jeho kapacita však už nepostačovala. Vedenie školy sa preto rozhodlo prerobiť bývalé skladové priestory v internáte pri Chrenovskom moste. Vzniklo tu nové registratúrne stredisko za 175-tisíc eur. V ňom sú regály na ukladanie spisov s celkovou dĺžkou 1 699 metrov. Univerzita odštartovala prípravu výstavby nového registratúrneho strediska v roku 2016. Na základe vypracovanej projektovej dokumentácie škola vlani na jar vypísala súťaž na zhotoviteľa diela. Samotné stavebné práce sa začali vlani v júli a archív otvorili pár dní pred Vianocami. Prvé spisy sa doň dostávajú od začiatku januára. Celý priestor registratúrneho strediska pozostáva z dvoch veľkých skladových priestorov a z bádateľne, v ktorej si záujemcovia budú môcť spisy z archívov študovať.

Zdroj: vlastný text kronikárky

9. ZDRAVOTNÍCTVO

9.1 Zdravotnícke zariadenia v Nitre

Zmeny vo vedení Fakultnej nemocnice v Nitre

Od **15. mája 2017** sa zmenil spôsob riadenia Fakultnej nemocnice Nitra. Tak ako aj v ostatných zdravotníckych zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti MZ SR vznikla aj vo FN Nitra kolektívny štatutárny orgán – Rada riaditeľov. Ide o ďalší mechanizmus vedúci k štandardizácii procesov v oblasti riadenia a kontroly zdravotníckych

zariadení. Okrem Rady riaditeľov bol zriadený aj dozorný orgán, ktorý dohliada na činnosť nemocnice a stanovuje úlohy pre vedenie nemocnice na ďalšie obdobie. Miesto generálneho riaditeľa zastával **Kamil Koleják**, ekonomickým riaditeľom sa stal **Ladislav Berecz** a na miesto medicínskeho riaditeľa bol zvolený **Marián Bakoš**. Vedenie nemocnice verilo, že tento krok posilní zodpovednosť a prinesie vyššiu mieru kontroly, s cieľom maximálnej transparentnosti procesov v nemocnici.

Zdroj: hovorkyňa FN Nitra, Tatiana Timková

Konferencia pri príležitosti 10. výročia hospicu

V sobotu **23. septembra 2017** sa konala v Kňazskom seminári na Samovej ulici v Nitre uskutočnila konferencia pri príležitosti 10. výročia otvorenia nitrianskeho Hospicu - Domu pokoja a zmieru u Bernadetky, ktorý bol postavený v Brezovom háji v Nitre. Na programe konferencie boli odborné prednášky lekárov, sestier, dobrovoľníkov a sociálnych pracovníkov zo Slovenska i z Čiech. Na úvod konferencie vystúpil aj zástupca primátora Nitry **Ján Vančo**, ktorý ocenil postoj mesta, ktoré prispieva na činnosť hospicu pre klientov s trvalým pobytom v Nitre. V hospici každoročne, už takmer 20 rokov, brigádujú aj mladí dobrovoľníci z partnerského mesta Nitry v Holandsku Zoetermeer. Kapacita hospicu je 15 lôžok, k dispozícii je sedem 1-lôžkových, dve 3-lôžkové a jedna 2-lôžková izba. Každá izba má vlastné sociálne príslušenstvo a priamy vstup na vonkajšiu terasu. Ubytovanie je možné poskytnúť aj príbuzným a blízkym pacienta, buď na prístelku alebo v samostatnej izbe. Pacienti a ich blízky majú možnosť využívať priestory spoločenskej miestnosti s knižnicou a krbom, priestory zimnej záhrady a kaplnky, taktiež môžu ísť na prechádzky do blízkeho brezového hájika. Paliatívnu starostlivosť v hospici zabezpečuje tím lekárov, sestier, sanitárov, ale aj sociálny pracovník, duchovný a dobrovoľníci. Denný režim je iný ako v bežných zdravotníckych zariadeniach, plne sa prispôsobuje individuálnym potrebám a stavu pacientov. Starostlivosť o nevyliciteľne chorého a zomierajúceho pacienta sa zameriava najmä na zmierňovanie príznakov choroby a bolesti, poskytovanie psychickej pohody a napokon na zabezpečenie psychickej, sociálnej, emocionálnej a

duchovnej podpory pacientovi a jeho blízkym vo finálnom štádiu ochorenia, pri úmrtí a v období smútku.

Zdroj: Andrej Jančovič, doplnený textom kronikárky

Fakultná nemocnica je druhá najlepšia nemocnica na Slovensku

Fakultná nemocnica v Nitre bola v roku 2016 podľa hodnotenia inštitútu INEKO najlepšou nemocnicou. V roku 2017 si pohoršila a spomedzi štátnych univerzitných a fakultných nemocníc na Slovensku skončila na druhom mieste. Ocenenie nemocnica roka 2017 si odniesla Ústredná vojenská nemocnica (ÚVN) SNP Ružomberok – FN. Ružomerská nemocnica zvíťazila v kategórii štátnych univerzitných a fakultných nemocníc a ľubovnianska v kategórii všeobecných nemocníc. Druhé miesto si odniesla aj za suverénne najlepšie hospodárske čísla spomedzi všetkých štátnych univerzitných a fakultných nemocníc. Podľa rebríčka uhrádza nitrianska nemocnica v tejto skupine zariadení ako jediná svoje faktúry načas. Pochváliť sa môže nízkou reoperovanosťou a rehospitalizovanosťou pacientov. Spomedzi štátnych nemocníc má FN Nitra najnižšiu mieru úmrtnosti na JIS-ke. Podľa inštitútu INEKO v protiklade s relatívne často medializovanými problémami a kauzami nemocnice je fakt, že od Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ÚDZS) dostáva pokuty za zle poskytnutú zdravotnú starostlivosť len sporadicky. Slabou stránkou nitrianskej nemocnice je však úmrtnosť na akútnu mozgovú-cievnu príhodu a aj nízka transparentnosť a otvorenosť voči verejnosti.

Zdroj: TASR

Novým riaditeľom FN sa stal MUDr. Marián Bakoš

Novým riaditeľom Fakultnej nemocnice v Nitre sa od **1. novembra 2017** stal **MUDr. Marián Bakoš**. Doteraz v jej rade riaditeľov pôsobil ako medicínsky riaditeľ. Marián Bakoš úspešne absolvoval výberové konanie. O tento post sa uchádzal ako jediný. Okrem toho vyhral aj výberové konanie na medicínskeho riaditeľa. Vo funkcii nahradil MUDr. Kamila Kolejáka, ktorý sa do výberového konania neprihlásil. Toho vedenie nemocnice poverilo od novembra 2016, kedy odišiel dlhoročný šéf nemocnice.

Zdroj: Ministerstvo zdravotníctva SR

9.2 Poskytovanie zdravotníckej starostlivosti

Chríпка zatvorila niekoľko ZŠ a MŠ

V treťom januárovom týždni evidovali v Nitrianskom kraji prudký nárast chrípky. Podľa údajov z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) v Nitre bolo v týždni od **16. do 22. januára 2017** zaznamenaných 13 564 akútnych respiračných ochorení. Z tohto počtu šlo o chrípku v 2558 prípadoch. Predstavovalo to nárast chrípky o 32,8 percenta oproti minulému kalendárnemu týždňu. Vysoký nárast chorobnosti spôsobil zatvorenie 23 školských zariadení. Prerušená prevádzka bola v siedmich materských školách a 16 základných školách v okresoch Nitra, Topoľčany, Levice, Nové Zámky, Komárno a Šaľa. Epidemiológovia zaznamenali v Komárňanskom a Zlatomoravskom okrese po jednom prípade závažného akútneho respiračného ochorenia (SARI). Najviac chorých bolo v skupine detí do päť rokov. Priebeh ochorenia bol komplikovaný u 302 osôb. Z celkového počtu hlásených ochorení bolo 37,1 percenta zápalov prínosových dutín, 27,1 percenta zápalov pľúc a 35,8 percenta zápalov stredného ucha. Ochorenia hlásilo 69 percent praktických lekárov pre deti a dorast a 69 percent lekárov pre dospelých.

Zdroj: Regionálny úrad verejného zdravotníctva

Komplikovaný priebeh chrípkových ochorení

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nitre informoval, že v okrese Zlaté Moravce diagnostikovali SARI u 83-ročnej ženy, v okrese Komárno u 73-ročného a u 59-ročného muža. SARI je akútny respiračný syndróm. Prejavuje sa ako chrípka, no u niektorých pacientov môže mať ťažký priebeh s komplikáciami, čo sa môže končiť niekedy až smrťou. Ochorenie je infekčné, prenáša sa vzduchom. Od začiatku roka sa v Nitrianskom kraji vyskytlo šesť prípadov SARI. V prvom kalendárnom týždni hospitalizovali 60-ročného muža v topoľčianskej nemocnici, v druhom týždni hlásil okres Zlaté Moravce SARI u 72-ročného hospitalizovaného muža a v okrese Topoľčany hospitalizovali 36-ročnú ženu. Chríпка zatvorila v Nitrianskom kraji koncom januára 16 základných a 7 materských škôl. Šesť z toho bolo v okrese Levice, päť v okrese Komárno a po tri v okresoch Nitra, Šaľa, Nové Zámky a Topoľčany. Spolu lekári hlásili 13 564 akútnych respiračných ochorení, čo je nárast chorobnosti o 15,8 percenta oproti druhému kalendárnemu týždňu. Priebeh ochorenia bol komplikovaný u 302 osôb, čo predstavuje 2,2 percenta z celkového počtu hlásených ochorení.

Zdroj: Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nitre

V Nitre namerali zvýšené koncentrácie smogu

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, upozornil v pondelok **23. januára 2017** obyvateľov Nitry a blízkeho okolia na zvýšené koncentrácie tuhých znečisťujúcich látok v ovzduší. Tie boli v predchádzajúcich dňoch namerané v centre mesta na Štúrovej ulici a v mestskej časti Janíkovce. Zvýšené koncentrácie prachových

častíc mali nepriaznivé účinky na ľudské zdravie. Prejavovali sa podráždením horných dýchacích ciest s kašľom a kýchaním a podráždením očných spojiviek. Upozorňoval vedúci odboru Rudolf Hlavačka. Ľudia si kladli otázky, čo spôsobilo tento stav? Odborníci informovali, že okrem nepriaznivých poveternostných podmienok prispela k znečisteniu ovzdušia doprava, no hlavne lokálne vykurovanie budov, vrátane rodinných domov tuhými palivami. Odbor starostlivosti o životné prostredie vydal výzvu tohto znenia: „Žiadame fyzické a právnické osoby, aby pri prevádzkovaní spaľovacích zariadení na spaľovanie pevného paliva, ako sú pece, kotly, krby, používali iba na to určené palivo. Spaľovanie odpadu v domácom prostredí bolo zakázané.“ Ak občania mali lokálne kúreniská a lokálne kotolne možnosť vykurovania zemným plynom, bolo im odporučené, aby tento spôsob kúrenia aspoň dočasne uprednostnili. Žiaduce bolo aj zvážiť cestovanie individuálnou automobilovou dopravou. Okresný úrad v Nitre zároveň odporúčal obyvateľom obmedziť vetranie v čase inverzie, hlavne v podvečerných hodinách, ako aj pohyb vo vonkajšom prostredí. Podľa Slovenského hydrometeorologického ústavu bol predpoklad, že nepriaznivý stav bude trvať niekoľko dní.

Zdroj: Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie

Úspešná operácia – krčný stavec nahradili umelým

Dvadsaťročný **Miroslav Macák** po dopravnej nehode čiastočne ochrnul. Hrozilo, že už nikdy nebude chodiť. Dva týždne od zrážky urobil prvé kroky. Vďaka za to úspešnej a unikátnej operácii chirurgov z Fakultnej nemocnice v Nitre, ktorá o tomto úspechu informovala **20. augusta 2017**. Krčný stavec v blízkosti miechy mu nahradili umelým. Mladík mal vážnu dopravnú nehodu, pri ktorej sedel v aute ako spolujazdec. Vrtuľníkom ho priviezli do nitrianskej nemocnice, okrem iného aj so zlomeným krčným stavcom, ktorý tlačil na miechu. „Nehýbal som nohami ničím, takže som už bol v tom, že nebudem už chodiť,“ spomínal na chvíle po nehode 20-ročný Miroslav Macák. Lekári neváhali a pustili sa do zložitej operácie. Vybrali telo stavca s prilahlými platničkami a nahradili umelým stavcom a stabilizovali ho dlahou. **MUDr. Šimon Kónya**, prednosta Kliniky úrazovej chirurgie povedal, že celý zákrok komplikovala váha mladíka. Lekári si zvyčajne si pomáhajú röntgenom, ale Miroslava, ktorý vážil asi 120 kíl, nedokázali presvietiť. Operovali teda len na základe skúseností a anatomických pomerov. Išlo o náročnú operáciu, ktorú ročne vykonávajú iba 10 až 15-krát. Podľa štatistík aj tak po nej zostanú traja ľudia ročne ochrnutí. Našťastie, operácia Miroslava dopadla na výbornú.

Zdroj: televízia JOJ – správy

Klauni s červenými nosmi obveseľovali malých pacientov

V stredu **8. novembra 2017** vo Fakultnej nemocnici v Nitre zdravotní klauni z občianskeho združenia (OZ) Červený nos Clowndoctor rozdávali koše plné humoru. Na oddelenie rádioterapie a klinickej onkológie prišli s programom Kôš plný humoru. Snažili sa rozveseliť dlhodobo hospitalizovaných dospelých pacientov. OZ Červený nos Clowndoctor ho realizuje od roku 2011 a od roku 2013 sa pravidelne koná aj v nitrianskej nemocnici. Humor je dôležitý aj na oddeleniach pre dospelých pacientov.

Našou snahou je zlepšiť a aspoň trochu spríjemniť pobyt v nemocnici presmerovaním myšlienok pacienta na čítanie príjemnej knihy, lúštenie krížoviek, objavenie lieku Humorinu a podobne. Na nemocničné oddelenia chodia vo dvojici so zásielkou symbolických košov plných humoru. V týchto darčkových taškách s potlačou prúteného košíka boli knihy, krížovky, časopisy, liek Humorin, masážne loptičky, perá a pod. Zdravotní klauni navštívili niekoľko izieb, kde osobne odovzdali pacientom koše a zvyšok nechali na oddelení, aby ich personál postupne rozdeľoval. Tento program sa stretol s veľmi pozitívnym ohlasom u pacientov aj sestričiek oddelení.

Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice v Nitre

9.3 Zdravotný stav obyvateľstva

V Nitrianskom kraji je najväčší výskyt ochorení hrubého čreva

Slovensko je krajinou s najvyšším výskytom rakoviny hrubého čreva a konečníka na svete a druhou v počte karcinómu pankreasu. Štatistiky ukazujú, že v rámci Slovenska je na tom najhoršie Nitriansky kraj, ktorý vykazuje najvyšší počet onkologických ochorení na počet obyvateľov. Primár oddelenia klinickej onkológie a rádioterapie Fakultnej nemocnice Nitra **Juraj Detvay** informoval, že nitrianska Fakultná nemocnica zareagovala na nárast onkologických ochorení v regióne rozširovaním kapacity a rekonštrukciou oddelenia radiačnej a klinickej onkológie. Jeho priestory zdobia aj výtvarné diela od umelcov z Mojmiroviec. S myšlienkou výstavy prišla pacientka onkológie **Anna Müllerová**. Nové pracovisko ambulantnej chemoterapie disponuje tromi miestami pre výkon punkcií a dvomi miestami pre vykonávanie odberov. Okrem toho je tu zriadených 25 aplikačných miest, čo predstavuje 39-percentný nárast kapacity oddelenia v porovnaní s predchádzajúcim stavom. V zrekonštruovaných priestoroch okrem toho vznikla aj nová riediareň cytostatík. Cieľom rekonštrukcie bolo predovšetkým skvalitnenie starostlivosti o onkologických pacientov. Výstava obrazov mala prispieť k zútulneniu a skrášleniu priestorov pre pacientov bojujúcich so zákernou chorobou.

Zdroj: MUDr. Juraj Detvay, primár oddelenia klinickej onkológie a rádioterapie

Slováci žijú nezdravo – najmä muži

Až 80 % úrazov na Slovensku sa stáva mužom. Hoci sú ohrození chorobami a úrazmi častejšie ako ženy, sú menej opatrní a menej dbajú na prevenciu. Pri chorobách zasa platí, že mužov trápia v porovnaní so ženami viac tie diagnózy, ktorým možno predísť správnou životosprávou. Ide napríklad o choroby obehovej sústavy. Podľa údajov Sociálnej poisťovne najčastejšie príčiny invalidity priznanej minulý rok, išlo z veľkej časti o civilizačné choroby, pod ktoré sa podpisuje najmä nezdravý životný štýl, a to nezdravá strava a nedostatok pohybu či stres. Prejavuje sa to obzvlášť u mužov, u ktorých až 15 % prípadov invalidity je spôsobených chorobami obehovej sústavy. Týmto chorobám je pritom možné predísť zdravším životným štýlom. Jedným z najväčších strašiakov je ateroskleróza, čiže kôrnatenie ciev, čo spôsobuje mŕtvicu a infarkt myokardu. Platí, že muži sa menej starajú o svoje zdravie, menej chodia na preventívne prehliadky a podceňujú zdravú stravu. Dôkazom je i to, že sa dožívajú nižšieho priemerného veku. Až štvrtinu prípadov invalidity vlani predstavovali choroby pohybovej sústavy (26 %). Nasledovali nádorové ochorenia (16 %) a treťou najčastejšou príčinou boli duševné choroby a poruchy správania (15 %). Kým u mužov boli vysoko zastúpené spomenuté ochorenia obehovej sústavy, u žien bolo viac nádorových chorôb a psychických problémov.

Zdroj: Sociálna poisťovňa

9.4 Bezpríspevkové darcovstvo krvi

Územný spolok SČK v Nitre

Pod územným spolkom SČK Nitra pracuje 43 miestnych spolkov SČK a to v okresoch Nitra a Zlaté Moravce. Počet členov, ktorí pracujú v MS SČK je 3965. Členovia sa počas celého roka venujú rôznym aktivitám ako sú darcovstvo krvi, susedská výpomoc a na kultúrno-spoločenských podujatiach zabezpečujú zdravotný dozor. Zoznam obcí a miest, kde fungujú MS SČK: Alekšince, Báb, Cabaj, Čab, Čechynce, Golianovo, Ivlnka pri Nitre, Lužianky, Malý Lapáš, Mojmírovce, Nitra - MŠ Štiavnická, Nitra - Dražovce, Nitra-Mlynárce, Nitra - Fakultná nemocnica, Nitra - Slovenská poľnohospodárska univerzita, Nitra - Stredná zdravotnícka škola, Nitra - mesto, Nitra- UKF, Nitra – Špecializovaná nemocnica sv. Svorada, Nitra- RÚVZ, Nitrianske Hrnčiarovce, Nové Sady, Rišňovce, Rumanová, Šurianky, Veľké Zálužie, Veľký Cetín, Veľký Lapáš, Vráble, Výčapy - Opatovce, Zbehy, Žirany, Beladice, Hostie, Choča, Slažany, Tekovské Nemce, Tesárske Mlyňany, Topolčianky, Zlaté Moravce 1., Zlaté Moravce 2., Žikava a Žitavany.

Zdroj: webová stránka ČSČK

Spríevodná dokumentácia: 122/2017

Darcovia krvi cestujú MAD lacnejšie od 1. januára 2017

Na poslednom zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre sa rozhodovalo o úprave tarify mestskej hromadnej dopravy. Predmetom výslednej úpravy bola zníženie cien cestovného pre ocenených darcov krvi – držiteľov Jánskeho plakety alebo Kňazovického medaily. Bola to čiastočná kompenzácia po výraznejšom obmedzení zliav pre tieto kategórie cestujúcich pri ostatnej zmene tarify od 1. júla 2016, kedy títo cestujúci stratili nárok na polročný evidenčný cestovný lístok za 1 €. Počas diskusie k návrhu poslanci opatrenie dôvodili najmä snahou motivovať ľudí k dobrovoľnému darcovstvu krvi.

Porovnanie starých a nových cien podáva tabuľka:

Kategória	ceny do 31.12.2016			ceny od 1.1.2017
	mesačný	Štvrťročný	polročný	polročný
držiteľ Bronzovej alebo Striebornej Jánskeho plakety	12,-	30,-	54,-	12,-
držiteľ Zlatej alebo Diamantovej Jánskeho plakety alebo Kňazovického medaily	4,-	10,-	18,-	6,-

Vzhľadom na výrazné zníženie doterajších cien už u týchto cestujúcich nebol v ponuke mesačný a štvrťročný lístok. Nové ceny platili pre cestovné lístky **zakúpené od 1. januára 2017**. Naďalej platilo, že nárok na zvýhodnené predplatné cestovné lístky mali len tí darcovia krvi, ktorí majú trvalý pobyt v Nitre, Branči, Ivanke pri Nitre, Lužiankach, Nitrianskych Hrnčiarovciach alebo Štitároch (tzn. v meste a obciach, ktoré zo svojich rozpočtov financujú zľavy v MHD).

Zdroj: imhd.sk

Divadelná kvapka krvi

V Divadle Andreja Bagara v Nitre sa v stredu **25. januára 2017** konala zimná Divadelná kvapka krvi. Zúčastnilo sa na nej 51 darcov, z ktorých muselo byť z rôznych dôvodov 10 vyradených. Celkovo tak na odber prišlo 41 ľudí, medzi ktorými boli zamestnanci DAB, pedagógovia, žiaci a rodičia študentov z Piaristickej spojenej školy sv. Jozefa Kalazanského v Nitre a ďalší dobrovoľníci. Medzi tými, ktorí prišli darovať najcennejšiu tekutinu, bol aj herec DAB **Ivan Vojtek**, ktorý je dobrovoľným darcom už niekoľko desaťročí a je držiteľom bronzovej i striebornej Jánskeho plakety. S výsledkom Divadelnej kvapky krvi bol spokojný aj riaditeľ DAB v Nitre **Jaroslav Dóczy**. SČK i DAB pripravili pre dobrovoľných darcov aj ceny, ktoré získali 6 vyžrebovaní výhercovia. Traja z nich dostali od SČK osemhodinový kurz prvej pomoci a ďalší traja vstupenky na predstavenia v DAB.

Zdroj: tlačová správa DAB

Sprievodná dokumentácia: 123/2017

Vo Fakultnej nemocnici bol nedostatok krvi

Vo Fakultnej nemocnici v Nitre chýbala začiatkom roka 2016 krv. Pôvodne si mysleli, že pokles darcov v januári a februári spôsobila vysoká chorobnosť verejnosti, ale tá bola už v marci na ústupe. Nemocnica preto apelovala najmä na mladých darcov a prvodarcov, ktorých vyzývala k darcovstvu krvi. Hovorkyňa nemocnice Tatiana Timková informovala, že aj napriek tomu, že pracovníci Národnej transfúznej služby (NTS) sú denne v kontakte s darcami, ktorým telefonujú a esemeskujú, nevedia ich dostať na odber krvi. Ľudia v produktívnom veku mali najväčší problém s tým, že ich zamestnávateľ nechce uvoľniť zo zamestnania. Akútny nedostatok riešili výjazdovou odberovou jednotkou v utorok 7. marca 2017. Darcov hľadali na Pedagogickej fakulte UKF na Dražovskej ceste. V priebehu marca sa v Nitre uskutočnili aj ďalšie výjazdy, neverejný bol len jeden – do vojenského útvaru 4405. Darcovia z radov verejnosti prichádzali darovať krv do Materskej školy na Párovskú ulicu (20. marca), na Mestský úrad (29. marca.) a na Strednú priemyselnú školu stavebnú na Cabajskej ceste (30. marca). Záujemcovia mohli darovať krv každý pracovný deň aj priamo na pracovisku NTS v areáli nitrianskej nemocnice. Odbery sa robili od 7. hodiny ráno do 14. hodiny, v utorok až do 17. hodiny.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Zástupcovia HK Nitra zareagovali na nedostatok krvi

Prezident klubu HK Nitra Miroslav Kováčik, spolumajiteľ klubu **Marek Ďurovkin**, bývalý hráč HK Nitra **Peter Poljaček** a podpredseda Fanklubu **Juraj Miklovič** a člen fanklubu **Peter Krivansky**, zareagovali **7. marca 2017** na výzvu Fakultnej nemocnice v Nitre, ktorá avizovala akútny nedostatok zásob krvi. Iniciátorom dobrej myšlienky bol bývalý hráč HK Nitra **Peter Poljaček**. Ten oslovil prezidenta klubu **Miroslava Kováčika** a vybrali sa na odber krvi. Zároveň vyzvali prostredníctvom webu HK Nitra aj ostatných ľudí, aby si našli čas a na odbernom mieste v areáli Nitrianskej nemocnice darovali krv.

Zdroj: webový portál HK Nitra

Deň otvorených dverí v Národnej transfúzne stanici v Nitre

V stredu **14. júna 2017** sa uskutočnil Deň otvorených dverí v Národnej transfúznej stanici v Nitre v rámci Svetového dňa darcov krvi. Návštevníci si mohli prezrieť aj priestory, do ktorých sa bežne nedostanú, uvideli aj pracoviská na ktorých vyšetrujú darcov, kde sa odoberá krv, prípadne sa s ňou ďalej manipuluje. Podľa vedúcej lekárky NTS v Nitre **Márie Broďániovej** mimoriadny záujem bol o návštevu pracovísk NTS už od ranných hodín. Okrem prehliadky pracovísk pre nich v spolupráci so Slovenským červeným krížom pripravili aj ukážky prvej pomoci, vyšetrenia krvnej skupiny a ďalšie zaujímavé sprievodné podujatia. Počas dňa otvorených dverí v NTS mohli záujemcovia aj darovať krv, ktorej býva práve v letných mesiacoch nedostatok.

Zdroj: vlastný text

Darkyňa Yveta Adamčíková darovala krv 100-krát

Viete, čo znamenalo v minulosti pustiť si žilou? Narezaním žily a vypustením zlej krvi sa vykonával ozdravný proces, ktorý mal naštartovať regeneráciu organizmu pri jeho ochorení. Tí, čo prežili, mali šťastie. Dnes sme už v liečebných metódach niekde inde, no púšťanie žilou absolvujú celkom pravidelne darcovia krvi - pričom toto slovné spojenie v súvislosti s odberom krvi medzi sebou mnohí bežne používajú. Stokrát si „dala pustiť žilou“ Yveta Adamčíková z odboru ekonomiky Mestského úradu v Nitre. Yveta je dlhoročnou darkyňou a k darcovstvu krvi sa snaží motivovať aj svoje okolie. „Každému človeku prináša život rôzne radosti a radosť nám môžu spôsobovať rôzne veci. Mojou radosťou je, že mi osud nadelil možnosť darovať krv,“ priznáva s úsmevom. Darkyňou krvi chcela byť odjakživa. Ako hovorí, prišlo to samé od seba. Prvýkrát sa pre darcovstvo rozhodla 8. apríla 1983. „Jednoducho som prišla na transfúznú stanicu s tým, že chcem darovať krv,“ spomína si. Po troch rokoch – 14. novembra 1986 preberala bronzovú Janského plaketu za 10-násobné darcovstvo. V malej škatuľke s plaketou je pod nápisom uvedené „*Za darovanie krvi, za záchranu života!*“ Po ďalších troch rokoch získala 13. októbra 1989 striebornú Janského plaketu za vyše 20 odberov a 5. decembra 1997 preberala za 30 odberov zlatú Janského plaketu. Nasledovala diamantová plaketa za 60 odberov a 12. júna 2015 prevzala za 80 odberov krvi na slávnostnom aktíve darcov krvi najvyššie ocenenie Kňazovického plaketu – vtedy už mala na svojom konte

85 odberov. Prišiel september 2017 a do preukazu darcu krvi jej na transfúznej stanici zapísali jubilejný stý odber. Yveta sa týmto zaradila medzi slovenských rekordérov. Počas jedného odberu jej odoberú krv v rozmedzí od 360, 400, 430 až do 450 ml. Niekoľkokrát jej boli odobraté krvné doštičky. V takom prípade sa jeden odber počíta za dva. Odber trvá približne 10 minút. „Jeho absolvovaním dokážeme tak veľa. Nič nás to nestojí, len trochu času, no pre toho, kto túto vzácnu tekutinu

potrebuje, to znamená záchranu života,“ hovorí. Krv je jediná tekutina, ktorá sa nedá ničím nahradiť ani vyrobiť. Yveta si tento vzácny a jedinečný pocit „byť osožná“ do istej miery užíva. Je šťastná a hrdá zároveň. „Darovať krv podľa môjho názoru určite patrí k tým najkrajším pocitom, aké človek môže v živote zažiť,“ priznáva. Yveta Adamčíková, skromné žieňa pomerne nízkeho veku, mi na záver povedala: „Je pravda, že nepoznám ľudí, ktorým moja krv pomohla. Napriek tomu som šťastná, že nežijem zbytočne, že sa môžem podeliť o to najcennejšie, čo mám!“ povedala mi Yveta Adamčíková s úsmevom sebe vlastným. Ak sme aj vás týmto príbehom motivovali darovať kúsok zdravia v kvapkách vašej krvi, dajte nám o tom vedieť.

Zdroj: vlastný text kronikárky

9.5 Podujatia na podporu a prevenciu zdravia

Kampaň pre zdravý životný štýl a pohyb

Pod názvom „Vyzvi srdce k pohybu!“ sa nielen v Nitre, ale na celom Slovensku organizovala od **20. marca do 11. júna 2017** celonárodná kampaň zameraná na zvýšenie pohybovej aktivity dospeléj populácie Slovenska. Cieľom kampane bolo vyzvať dospelých ľudí v našej krajine, aby prestali viesť sedavý spôsob života a začali sa hýbať, pretože nedostatok pohybovej aktivity sa podieľa významnou mierou na zvyšovaní chorobnosti a úmrtnosti na chronické ochorenia, ako sú ateroskleróza so všetkými jej dôsledkami, vysoký krvný tlak, nadváha a obezita, cukrovka 2. typu, niektoré druhy rakoviny a funkčné poruchy pohybového ústrojenstva. Cieľom kampane bolo povzbudiť čo najviac ľudí, aby začali žiť zdravšie a zaradili do svojho voľného času pohybovú aktivitu aspoň akéhokoľvek druhu ako je chôdza či turistika, beh, bicyklovanie, plávanie, športové hry, tanec, aerobik a iné. Zapojení účastníci získali zlepšenie výkonnosti, zlepšenie zdravia i nálady, zdravší životný štýl a zároveň boli zapojení do celoslovenského žrebovania o hodnotné ceny od sponzorov.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Týždeň mozgu

V týždni od **13. do 19. marca 2017** sa uskutočnila medzinárodná akcia „Týždeň mozgu“, ktorej cieľom bolo upriamiť pozornosť verejnosti na ľudský mozog a jeho činnosť, hovoriť o mozgových ochoreniach a spôsoboch ich prevencie. Týždeň mozgu bol súčasťou Brain Awareness Week (BAW) – celosvetovej kampane na zvýšenie povedomia verejnosti o úspechoch a prínosoch výskumu mozgu. Slovensko sa tento rok zapojilo do kampane po desiatykrát. Ľudia si mohli vypočuť prednášky o mozgu, zapojiť sa do zaujímavých diskusií a workshopov alebo rôznym spôsobom potrápiť svoje mozgové „závity“. V Nitre a nitrianskom regióne sa svojimi aktivitami do tejto kampane zapojil aj Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre – oddelenie výchovy k zdraviu v spolupráci so Slovenskou alzheimerovou spoločnosťou.

Zdroj: tlačová správa Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Nitre

Svetový týždeň glaukómu

Slovenská glaukómová spoločnosť pripravila **14. marca 2017** popoludní v Galérii ZOC Mlyny pri príležitosti Svetového týždňa glaukómu bezplatné merania vnútroočného tlaku. Ľudia sa tak nemuseli objednávať k špecialistovi a nepotrebovali ani výmenný lístok od svojho praktického lekára. Stačilo, ak si našli popri nákupoch chvíľu času a zastavili sa pri stánku na krátke vyšetrenie a odbornú konzultáciu. Zelený zákal je druhou najčastejšou príčinou straty zraku. Až polovica ľudí s touto diagnózou však o svojom ochorení nevie. Svetový týždeň glaukómu, ktorý tento rok pripadol na 12. až 18. marec, sa snažil ľuďom pripomenúť, aké dôležité je hovoriť o prevencii.

Zdroj: MUDr. Erika Vodrážková

Chrenovský most svietil pre autistov na modro

Pri príležitosti Svetového dňa povedomia o autizme bol Chrenovský most vysvietený v noci zo soboty **1. apríla** na nedeľu **2. apríla** namodro. Modro svietil aj v noci z nedele **2. apríla** na pondelok **3. apríla 2017**. Modré svetlo ako symbol pomáha zacieliť pozornosť verejnosti na autizmus – vývinovú poruchu, ktorá ovplyvňuje v súčasnosti viac ako 70 miliónov ľudí na celom svete. Cieľom tejto akcie bolo zvýšiť celospoločenské povedomie o autizme a prostredníctvom „modrého svetla“ zdieľať solidaritu s tými, ktorí trpia týmto expandujúcim vývinových ochorením. V Nitre toto podujatie zastrešil Klub autistických detí pod vedením **Ivana Bertu**.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Deň narcisov v Nitre

Nielen Nitra, ale všetky slovenské mestá a obce sa v piatok **7. apríla 2017** aj tohto roku zaplnili dobrovoľníkmi Ligy proti rakovine, ktorí zbierali finančné prostriedky na pomoc pacientom s rakovinou. Deň narcisov je finančnou podporou boja proti rakovine a upozorňuje na jej výskyt. Pripnutím žltého narcisu ako symbolu nádeje na odev ľudia vyjadrovali svoju solidaritu so všetkými, ktorí s týmto ochorením zápasia. V uliciach Nitry bolo možné stretnúť niekoľko stoviek dobrovoľníkov, väčšinou študentov gymnázií a Strednej zdravotníckej školy v Nitre, ktorí za dobrovoľný finančný príspevok rozdávali umelé narcisy. Medzi najčastejšie onkologické diagnózy poisteniek patria zhubné nádory prsníka, krčka maternice a hrubého čreva. V prípade mužov šlo najmä o liečbu karcinómu hrubého čreva a konečníka, rakoviny pľúc a prostaty. Deň narcisov začal písať svoju históriu pred 20 rokmi. Výťažok zo zbierky slúži napríklad na podporu výskumu na prevenciu, poradenstvo a psychosociálnu starostlivosť. Prostriedky tak smerujú do nemocníc či hospicov pre onkologických pacientov. Deň narcisov sa prvý raz konal 21. marca 1997 v šiestich slovenských mestách.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Pacienti chorí na sklerózu multiplex chodili na školenia

V kultúrnej hale Fakultnej nemocnice v Nitre sa uskutočnila dňa **27. apríla 2017** prednáška pre pacientov so sklerózou multiplex. Nemocným prednášala lekárka **MUDr. Zuzana Dean**, z Neurologickej kliniky Fakultnej nemocnice v Nitre, ktorá je odborníčka na výživu a životný štýl s diagnózou skleróza multiplex. Povedala, že zdravý životný štýl je pre ľudí trpiacich na sklerózu multiplex mimoriadne dôležitý. Napriek tomu, že život s týmto ochorením so sebou nesie množstvo prekážok, jeho kvalita sa dá popri dodržiavaní liečby ovplyvniť aj jedálnym lístkom. Ryby by sa mali v jedálničku objaviť aspoň trikrát do týždňa. Vitamín D, ktorý obsahuje tuniak, losos, makrela, slede či sardinky pomáha zmierniť príznaky ochorenia. Okrem omega-3 a 6 nenasýtených mastných kyselín sú dôležité aj vitamíny skupiny B, D a zinok. Obmedzené by mali byť slané a masné jedlá, kofeínové nápoje, sladkosti a sladené nápoje.

Zdroj: www.smkompas.sk

9.6 Modernizácia zdravotníctva

Vo Fakultnej nemocnici chýbal začiatkom roka stomatochirurg

Od **1. februára 2017** ukončila Fakultná nemocnica v Nitre svoju činnosť na stomatochirurgickom oddelení. Stalo sa tak z dôvodu odchodu dlhoročného stomatochirurga - primára **MUDr. Jána Švidraňa** do dôchodku. Fakultná nemocnica informovala, že toto oddelenie chce zachovať a intenzívne hľadá náhradu. Okrem stomatochirurga chýbali začiatkom roka nemocnici aj iní lekári a to na Klinike anesteziológie a intenzívnej medicíny, na Klinike ORL a Neurochirurgickej a Kardiologickej klinike. Oddelenie stomatochirurgie v Nitre navštevovalo množstvo pacientov nielen z Nitry, ale i širokého okolia. Pacienti museli za vyšetrením či zákrokom vycestovať do iných nemocníc.

Zdroj: vlastný text z informácií Tatiany Timkovej, hovorkyne FN Nitra

Fakultná nemocnica začala využívať elektronické časenky

Vo Fakultnej nemocnici v Nitre inštalovali v priebehu **januára 2017** automaty, ktoré vydávali časenky. Prvý takýto automat bol skúšobne inštalovaný ešte v auguste v roku 2016 na ortopedickej ambulancii. Od januára 2017 začali tento systém využívať aj dve ambulancie urológie, ambulancia ORL a anesteziologická predoperačná ambulancia. Išlo o veľmi jednoduchý systém vydávania poradových čísel. Pacient mohol využívať aj technické možnosti objednávky cez esemesku, pričom mohol dostávať informácie v určitom časovom predstihu o svojom poradí. Automat, ktorý vydával poradový lístok, bol umiestnený na stene pri ambulancii. Nad vstupnými dverami sa nachádzal externý monitor. Na ňom pacienti videli, pacientom s akým poradovým číslom sa nachádza práve vo vnútri v ambulancii a koľko ľudí bude v ten deň vyšetrených. Zavedenie jedného systému e-časenky, vrátane dodávky a inštalácie, stálo nemocnicu 1 581 eur bez DPH. Nemocnica disponovala začiatkom februára 2017 piatimi takýmito automatmi.

Zdroj: Nitrianske noviny, 6. februára 2017

Fakultná nemocnica Nitra skvalitňuje činnosť

Zabezpečenie dostatočného počtu anesteziológov bola jednou z kľúčových úloh, ktoré riešil riaditeľ Fakultnej nemocnice v Nitre **Kamil Kolečák**, ktorý vo funkcii vystriedal koncom roka 2016 **Jozefa Valockého**. Bolo to v období, v ktorom sa v Nitre pre akútny nedostatok atestovaných anesteziológov museli odkladať operácie. Ku koncu januára 2017 ordinovalo v nemocnici 22 lekárov, z toho 12 atestovaných. V priebehu dvoch mesiacov pribudlo ďalších 6 anesteziológov. Ani tento počet však negarantoval, že vo FN mohli vykonávať všetky činnosti. Ambíciou nemocnice však neboli iba jednoduché operácie, pretože jej prirodzenou povinnosťou je realizovať aj náročné operačné výkony. Podmienkou však bola špecializácia lekárov anesteziológov.

Zdroj: agentúrne spravodajstvo

Zmodernizovali Detské oddelenie Fakultnej nemocnice v Nitre

Detské oddelenie na Klinike detí a dorastu vo Fakultnej nemocnici v Nitre sa začiatkom roka 2017 dočkalo renovácie priestorov. Steny získali nový náter, klasické farby nahradili farebné detské motívy, ktoré detským pacientom pomôžu ľahšie zvládať stresové situácie spojené s liečbou. Zrenovované priestory detského oddelenia boli slávnostne odovzdané do užívania 1. marca 2017. Projekt vznikol v spolupráci so Združením Osmijanko a poisťovňou Dôvera. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil riaditeľ Fakultnej nemocnice **Karol Koleják** a generálny riaditeľ zdravotnej poisťovne **Martin Kultán**.

Zdroj: teraz.sk

Sprievodná dokumentácia: fotografie Jána Csillaga

Zbúrali vrátnicu do Fakultnej nemocnice zo Špitálskej ulice

Počas prvých májových dní bola zbúraná budova bývalej vrátnice – pohotovosti vo Fakultnej nemocnici na Špitálskej ulici v Nitre. Budova patrila do vlastníctva spoločnosti MED-ARD, s.r.o. so sídlom na Cabajskej ceste – veľkodistribútora liekov s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorá svoje služby zabezpečuje zo 4 distribučných centier - Bratislava,

Nitra, Banská Bystrica, Prešov. Na uvoľnenom priestore plánuje postaviť novú modernú budovu.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 124/2017

Fakultná nemocnica v Nitre kúpila endoskopickú vežu

Fakultná nemocnica v Nitre kúpila endoskopickú vežu, dodávateľ a vybrala vo verejnej súťaži. Nový prístroj bol v prevádzke od prvého decembrového týždňa. Skrátili sa čakacie doby pre pacientov a nemocnica môže postupne rozširovať diapazón vyšetrení. V nemocnici v súčasnosti mali tri endoskopické veže. Najnovší prístroj umožnil vykonať aj vyšetrenie ERCP (endoskopická retrográdna cholangiopankreatografia). Ide o kombinovanú endoskopickú a rádiodiagnostickú metódu na zobrazenie žlčového vývodu a vývodu podžalúdkovej žľazy. Napriek relatívnej invazivite a razantnému nástupu zobrazovacích metód má ERCP stále významné miesto v diagnostike, ale najmä v terapii biliárnych a pankreatických ochorení. Tento prístroj spustia v januári. Novým prístrojom sa dala urobiť napríklad aj extrakcia kameňov zo žlčových ciest. Odpadli riziká chirurgickej operácie a celkovej anestézy a bolo nízke percento komplikácií. Pacientov, ktorí potrebovali ERCP, v súčasnosti posielali do iných nemocníc v Bratislave, Banskej Bystrici a Ružomberka.

Zdroj: mynitra.sme.sk

Sprievodná dokumentácia: 125/2017

9.7 Oceňovanie lekárov a zdravotníkov

NSK ocenil zdravotníkov

Nitriansky samosprávny kraj v stredu **17. mája 2017** ocenil najlepších zdravotníkov, ktorí na svojich pracoviskách pomáhajú zmierňovať utrpenia chorých, prípadne sa priamo zaslúžili o záchranu života pri nehodách, či ťažkých ochoreniach. Odborné komisie vyberali tých najlepších pracovníkov z desiatok nominácií. Z rúk predsedu NSK **Milana Belicu** si ocenenia prevzalo 12 najlepších zdravotníkov. V kategórii Lekár získal titul Zdravotník roka 2016 prednosta Kardiologickej kliniky Fakultnej nemocnice Nitra **Pavol Poliačik**, primár chirurgického oddelenia vo Všeobecnej nemocnici v Komárne **Gustáv Škodáček** a primárka oftalmológie v Centre jednotňovej zdravotnej starostlivosti

Nové Zámky **Alena Ženčárová**. V kategórii Sestra sa Zdravotníkom roka 2016 stala vedúca sestra gynekologicko-pôrodnického oddelenia Nemocnice v Leviciach **Eva Moravská**, konateľka Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti ADOS **Libuša Repiská** a vedúca sestra oddelenia pneumónie a ftizeológie Špecializovanej nemocnice sv. Svorada Zobor **Renáta Sabová**. Cenu v kategórii Iný zdravotnícky pracovník získal hlavný laborant Centra hemostázy a trombózy **Peter Kováč**,

primárka OKB v Nemocnici s poliklinikami v Leviciach **Vlasta Macková** a sanitárka oddelenia zdravotníckych pomôcok v lekární Fakultnej nemocnice Nitra **Margita Szórádová**. Za celoživotný prínos v zdravotníctve bol dnes ocenený lekár so špecializáciou v urológii v Centre zdravia Vráble **Juraj Barta** (na fotke H. Mišoviča) lekár so špecializáciou v chirurgii v topolčianskej nemocnici **Tibor Pavlík** a vedúca sestra Kliniky anestéziológie a intenzívnej medicíny Fakultnej nemocnice v Nitre na dôchodku **Slavomíra Zentková**

Zdroj: teraz.sk

Sprievodná dokumentácia: 126/2017

10. SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

10.1 Poskytovanie sociálnych služieb občanom

Bezdomovci hľadali v zime pomoc v útulku

Mesto Nitra je zriaďovateľom a poskytovateľom sociálnej služby krízovej intervencie – nocľaháreň v počte lôžok 18, samostatne pre ženy v počte 8 lôžok a samostatne pre mužov má k dispozícii 10 lôžok. Nocľaháreň je zriadená v Útulku pre jednotlivcov (azylovom dome) na Štúrovej ulici č. 55 v Nitre. Sociálna služba sa poskytuje pobytovou celoročnou formou. Do nocľahárne sa vchádza samostatným vchodom. Nocľaháreň disponuje hygienickým zariadením deleným podľa pohlavia (WC, sprchové boxy a umývadlá) a čajovou kuchynkou. Okrem toho mesto poskytovalo aj sociálnu službu krízovej intervencie – ubytovanie v novozriadenej budove Útulku pre jednotlivcov na Štúrovej ulici v Nitre. Celková kapacita útulku je 50 lôžok. Pôvodný azylový dom mal kapacitu 83 lôžok.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Bezdomovcov zachraňovala pred zimou nízkoprahová nocľaháreň

Diecézna charita v Nitre rozšírila v januári 2017 kapacitu svojej nocľahárne. Vyžiadala si to zvýšený záujem ľudí bez domova o nocľah v tomto zariadení. Keďže je nocľaháreň nízkoprahová, mali do nej prístup aj ľudia pod vplyvom alkoholu či iných omamných látok. Jedinou podmienkou je, aby neboli násilní. Kapacita zariadenia je 24 lôžok, počas mrazivých nocí chodí do nocľahárne prespať približne 30 ľudí. Tohtoročná zima bola špecifická v tom, že v okolitých mestách sa zhoršila starostlivosť o ľudí bez domova. Podľa riaditeľa Diecéznej charity **Juraja Baráta**, čo v minulosti širšie okolie zachytávalo, sa tento rok sťahovalo do Nitry. Tento nárast pocítili aj v tomto zariadení, kde bol väčší záujem o miesta v nocľahárni. Usilovali sa pomôcť všetkým, ktorí to potrebovali. Prevádzkový čas nocľahárne bol od 19.00 do 7.00 hodiny. Poplatok za nocľah bol 50 centov, zariadenie však mohlo prijať aj ľudí, ktorí nemali peniaze na zaplatenie nocľahu. Počas dňa mohli bezdomovci zostať v susednom dennom centre, ktoré poskytovalo stravu, sociálne poradenstvo, prípadne výdaj šatstva či potrebné oštenie.

Zdroj: Juraj Horváth, riaditeľ Diecéznej charity

Spolupráca mesta Nitry s Centrom BUDÚCNOSŤ

Mestské zastupiteľstvo schválilo na svojom rokovaní **8. apríla 2017** zámer - Podpora rozvoja inovatívnych služieb riešenia závislostí v Centre poradensko-intervenčných služieb – BUDÚCNOSŤ, n. o. V rámci aktuálneho II. Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Nitry na roky 2016-2020 a na základe dlhoročnej spolupráce s neziskovou organizáciou BUDÚCNOSŤ zaradilo ako jedno z opatrení v cieľovej skupine „Osoby ohrozené sociálnou exklúziou“ zriadenie denného krízového strediska pre klientov ohrozených závislosťou a závislých klientov a ich rodiny, ktoré je zamerané

na komplexný intervenčný prístup práce so závislým klientom a jeho rodinou. II. Zriadenie denného krízového strediska pre závislých klientov a ich rodiny podporuje vznik nových, inovatívnych spôsobov práce pre klientov ohrozených závislosťou a závislých klientov a ich rodiny, ktoré sú charakterizované motivačným predliečebným a poliečebným špecializovaným sociálnym poradenstvom a pôsobia podporne v celom procese začlenenia závislého klienta do života. Organizácia BUDÚCNOSŤ, n. o. je nasmerovaná smerom k starostlivosti o závislých od všetkých typov návykových látok i nelátkových závislostí a ich rodinných príslušníkov a v súčasnosti sa jeho pracovníci školia a už aj poskytujú poradenstvo v oblasti násilia, ktoré je späté so závislosťou.

Zdroj: mesto Nitra

Stratégia riešenia problematiky ľudí bez domova na roky 2016 – 2019“

Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo **6. apríla 2017** informatívnu správu o stratégii riešenia problematiky ľudí bez domova v meste Nitra na roky 2016 – 2019. V správe sa hovorí o tom, že cieľom komplexnej stratégie riešenia problematiky ľudí bez domova nie je len budovanie zariadení a služieb pre ľudí bez domova. Komplexná stratégia by mala vytvoriť funkčný systém, ktorý umožní ľuďom bez domova získať dôstojné bývanie – domov a zníženie ich počtu. Napriek tomu, že žiadny právny predpis Slovenskej republiky nedefinuje pojem bezdomovec, alebo osobu bez domova a absentuje i Národná stratégia prevencie a riešenia bezdomovectva, za bezdomovcov sa považujú osoby s niekoľkonásobným sociálnym vylúčením. Mesto Nitra poskytuje pre ľudí bez domova sociálne služby krízovej intervencie v dvoch subjektoch: Útulku pre jednotlivcov s nocľahárňou a v Útulku pre jednotlivca s dieťaťom. V tomto dokumente mesto Nitra navrhuje komplexný prístup tzv. schodíkový model - „krokový model“ riešenia bezdomovectva, ktorý vychádza z postupného zlepšovania podmienok života ľudí bez domova.

Útulok pre jednotlivcov sa plne venuje svojim aktivitám od septembra 2016. Ubytovaní klienti sa postupne oboznamujú s inovatívnymi formami práce a rôznymi cieľmi ergoterapie. Hlavným prvkom aktivít s ubytovanými v zariadení je ergoterapia, ktorá prostredníctvom zmysluplného zamestnania sa, sa usiluje o zachovanie a využívanie schopností klienta potrebných pre zvládnutie bežných denných, pracovných, záujmových a rekreačných činností. Ubytovaní majú zaužívané pravidelné ergoterapeutické činnosti v zariadení, ktoré musia vykonávať, ako napr. upratovanie spoločných priestorov zariadenia podľa stanoveného harmonogramu, vykonávanie aktivačných činností, pomocné práce v areáli zariadenia (zametanie chodníkov, zbieranie papierov, odhadzovanie snehu v zimných mesiacoch). Súčasťou nových cieľov ergoterapie v útulku je vyrábať rôzne ozdobné či úžitkové predmety (vianočné vence, omaľovánky a pod.). Jednotlivé činnosti sú prispôbené individuálnym schopnostiam a zručnostiam klientov s ohľadom na ich aktuálny zdravotný stav a potreby. Cieľom nových ergoterapeutických činností je aktivizácia ubytovaných, ale aj vhodné vyplnenie voľného času, počas ktorého sa môžu porozprávať, upevňovať si vzťahy v kolektíve alebo sa len tak odreagovať pri jednoduchých pracovných aktivitách.

Zdroj: Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre

Modernizácia zariadení sociálnych služieb NSK

Nitriansky samosprávny kraj v roku 2017 investoval do modernizácie viacerých zariadení sociálnych služieb a školských objektov. Projekty zamerané na zateplenie a znižovanie energetickej náročnosti budov v hodnote viac ako jeden milión eur boli financované z dotácií Environmentálneho fondu. Vďaka dobrému hospodáreniu v roku 2016 kraj otvorili priestor na využitie vlastných peniaze, za ktoré urobili ešte ďalšie opravy. Investície smerovali na 5 projektov v 4 zariadeniach sociálnych služieb. Energetická náročnosť sa znížila v pavilónoch D a E v ZSS Svetlo Olichov. K výmene strechy a zatepleniu došlo v Zariadení sociálnej starostlivosti (ZSS) Jeseň života v Leviciach, v ZSS Nitrava v Nitre sa vymenili okná a balkónové dvere a zmodernizovaná bola budova v zariadení Vek nádeje v Nových Zámkoch.

Zdroj: TASR

NHS Homo Nitriensis darovala rehabilitačný prístroj

Nitrianska humanitná spoločnosť Homo Nitriensis darovala v utorok **14. februára 2017** Správe zariadení sociálnych služieb v Nitre rehabilitačný prístroj. Na slávnostnom odovzdávaní sa zúčastnil primátor mesta Nitry **Jozef Dvonč**, prezidentka Nitrianskej

humanitnej spoločnosti Homo Nitriensis **Margita Štefániková** a ďalší hostia. Tento aktívno-pasívny prístroj značky Thera Tigo posluží klientom denného stacionáru na precvičovanie horných a dolných končatín. Používať ho môžu najmä zdravotne ťažko postihnuté osoby, pripútané na invalidný vozík, no posluží na rehabilitáciu aj pacientom na doliečovanie po úrazoch a zlomeninách. Rehabilitačný prístroj bol zakúpený z výťažku z charitatívnej módnej prehliadky

pod názvom Srdce a krása, ktorú organizovala Nitrianska humanitná spoločnosť Homo Nitriensis v sobotu 12. novembra 2016.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 128/2017

Pomoc ľuďom bez domova v Nitre

Na území Nitry žije približne dvesto ľudí bez domova. Vyplynulo to zo sčítania, ktoré pred časom vykonala Mestská polícia Nitra. I keď starostlivosť o ľudí bez domova nepatrí priamo do kompetencie mesta Nitry, mesto nie je k problémom týchto občanov ľahostajné. A to nielen v období zimných mrazov, kedy býva problematika ľudí bez domova najvypuklejšia, ale celoročne. V septembri 2016 bola do užívania odovzdaná novopostavená budova útulku pre bezdomovcov. Mesto do výstavby investovalo 727 500 eur. „Väčšina z bezdomovcov je v produktívnom veku, no sú dlhodobo nezamestnaní, aj ich záujem o prácu je na bode mrazu. Viacerí sú finančne negramotní, zaťažení dlhmi v zdravotných poisťovniach a sociálnej poisťovni, majú nesplatené pôžičky od nebankových subjektov, súdom nariadený výkon exekúcie, alebo sú

nemajetní. Exekúcie sú následne u väčšiny ľudí bez domova demotiváciou k zamestnaniu sa. Mestské zastupiteľstvo prijalo vlani Stratégiu riešenia problematiky ľudí bez domova v meste Nitra na roky 2016 – 2019 s cieľom pomôcť týmto ľuďom. Prvým krokom ako sa vymaniť zo zložitých sociálnych podmienok je nájsť si prácu. V spolupráci so štátnymi orgánmi a ďalšími inštitúciami sa bude usilovať pomôcť ľuďom bez domova naštartovať nový život. Problémom zostáva, že niektorým „bezdomovecký“ spôsob života vyhovuje a nie sú ochotní svoj život na ulici riešiť. Dost' je takých, čo odmietajú akceptovať prísne podmienky, ktoré platia pre ubytovaných v útulku pre bezdomovcov. Budova útulku je rozdelená na dve časti. Hlavná časť budovy je určená na celodenný pobyt, druhá časť budovy je nocľaháreň. Poskytnutie sociálnej služby v útulku zodpovedá kapacite 50 klientov na celodenné ubytovanie časť útulok a 18 klientov v časti nocľaháreň. V pôvodnom útulku bola jedna veľká miestnosť zariadená poschodovými posteľami. Dalo sa tu prespať. Teraz je na prespatie určená veľká miestnosť s dostatkom existenčného priestoru s posteľami a nočnými stolíkmi. Vstup do nocľahárne majú klienti vo vymedzenom čase od 18.00 hod. do 6.00 hod. Klientov vpúšťajú do tejto izby strážnici. Zavedený je tu istý systém fungovania, ktorý spočíva v postupe, že každý nocľahník najskôr zaplatí za nocľah – v prípade poberateľov dávky v hmotnej núdzi je to 45 centov. Strážnik záujemcu zaeviduje do knihy evidencie. Klient sa musí najskôr osprchovať. V prípade potreby mu bezplatne vieme poskytnúť čisté ošatenie. Budova útulku je jednoposchodová budova, v ktorej je 17 izieb, určených na celodenné ubytovanie. Izby sú rozdelené na ženské a mužské. V hlavnej budove sa nachádza spoločenská miestnosť s knižnicou a televízorom. V knižnici si klienti môžu vybrať rôzne knihy, ktoré darovali do útulku obyvatelia Nitry. V súčasnosti sa v spoločenskej miestnosti realizuje v pravidelných intervaloch ergoterapia a organizujú sa komunitné stretnutia. V útulku vládne rodinná atmosféra a to bez rozdielu, v akých podmienkach predtým ubytovaní žili. Pracovníci útulku sa riadia mottom: „Jednou rukou hlad' a druhou posúvaj dopredu!“ Znamená to, že aj keď jedna ruka pracovníkov pomáha, tak ich pomoc musí mať hranice a druhou rukou, keď je treba posunúť dopredu každého klienta, u ktorého je to aj keď len trošku možné. Je dôležité dávať ľuďom druhé aj tretie šance na dôstojný život, tak ako sa to osvedčilo pracovníkom s dlhoročnými skúsenosťami. Individuálny prístup ku klientovi a empatia sú každodennými pracovnými nástrojmi pracovníkov útulku.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Veľký záujem seniorov o stravovanie v mestských jedálňach

Mesto Nitra zápasilo v priebehu apríla a mája 2017 s problémom, ktorý sa týkal veľkého záujmu seniorov o stravovanie v mestských jedálňach. Nárast stravníkov bol taký enormný, že mesto už začalo mať problémy uspokojiť všetkých záujemcov a nemalo dostatok kapacít na to, aby mohlo zabezpečiť stravovanie a rozvoz jedál všetkým. Príspevok na stravovanie sa vybavuje na sociálnom odbore na mestskom úrade. V súčasnosti bol príspevok na stravovanie priznaný 1286 obyvateľom. Z tohto počtu využívalo donášku jedla do domu 603 klientov a 683 ľudí sa stravovalo v jedálni. Stravu varili na Baničovej ulici a odtiaľ sa rozvážala. Varilo sa aj v reštaurácii Olympia. Samostatné stravovanie malo mesto zriadené v Zariadení pre seniorov ZOBOR na Jánskeho ulici. Mesto Nitra na každé jedlo prispievalo. *Zdroj: teraz.sk*

Bezpečný ženský dom pomohol zachrániť 34 žien

V pondelok **24. apríla 2017** hodnotili pomoc týraným ženám, ktoré sa pred manželmi a druhmi ukrývali, resp. ukrývajú v tzv. bezpečnom dome. Takýmto dom má od 25. augusta 2015 zriadený aj nezisková organizácia Centrum Slniečko v Nitre. Doteraz v tomto zariadení pomohli 34 ženám a 42 deťom. Ženy – matky sú nájdou bezpečný priestor, kde im odborníci poskytnú krízovú a sociálnu intervenciu, psychologickú pomoc a právne poradenstvo. Súčasťou aktivít je aj výchovná starostlivosť o deti klientok a rôzne terapie ako muzikoterapia, arteterapia, pohybová terapia či rodinné poradenstvo. Kapacita zariadenia je 17 lôžok. Najviac klientok zariadenia bolo doteraz vo vekovej kategórii 36 až 45 rokov, pričom najmladšia mala 19 a najstaršia 53 rokov. Priemerne tu strávili tri - štyri mesiace. Sedem žien zažilo výhradne psychické násilie, väčšina však aj ďalšie druhy násilia, zväčša fyzické. Deväť percent klientok sa stalo obeťou sexuálneho násilia. Projekt Bezpečný ženský dom je financovaný prevažne z Nórskeho fondu a zapojili sa doň aj dve krízové centrá v Nórsku a na slovenskej strane Asociácia krízových centier. Problémom je, že na Slovensku chýba zákon o domácom násilí.

Zdroj: n. o. Slniečko Nitra

Homo Nitriensis venovalo útulku detské ihrisko

Jednou z najkrajších ľudských cností je pomáhať druhým. Táto vlastnosť je príznačná pre členky Nitrianskej humanitnej spoločnosti Homo Nitriensis pod vedením prezidentky **Margity Štefánikovej**. Členkám tohto združenia sa podarilo zozbierať finančné prostriedky a z nich vybudovať detské ihrisko pre deti, žijúce v Útulku pre jednotlivcov s deťmi na Krčméryho ulici v Nitre. Slávnostné prestrihnutie pásky sa uskutočnilo v utorok **2. mája 2017**. Financie získali z viacerých zdrojov – z predaja vianočného punču a pečiva vo vianočnom mestečku, mestského plesu a majálesu Nitra v kroji.

Pásku prestrihli Jozef Dvonč a podpredsedníčka Homo Nitriensis Viera Zaujecová.

Na slávnostnom odovzdaní ihriska do užívania sa zúčastnil primátor Nitry **Jozef Dvonč**. V tomto období tu žilo 35 klientov (9 žien a 26 deť). Ihrisko, ktoré bolo zrealizované za pomoci **Ing. Štefana Zaujeca**, konateľa spoločnosti Cesty Nitra a **Vojtecha Šajdáka** z Funny Sport Slovensko Nitre, bolo pre deti jednou z možností ako využiť voľný čas.

Zdroj: vlastný text a fotografie kronikárky

Podujatie „ŽIME SPOLU!“ búralo predsudky o hendikepovaných ľuďoch

Súčasťou Nitrianskeho kultúrneho leta sa v sobotu **29. júla 2017** stalo v mestskom parku netradičné integračno-spoločenské podujatie „Žime spolu!“, pripravené občianskym združením SocialData a mestom Nitra. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil

štátny tajomník ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny **Branislav Ondruš**, primátor Nitry **Jozef Dvonč**, zástupcovia primátora **Martin Nemky** a **Ján Vančo**. Nitra robí všetko preto, aby boli odstraňované bariéry, nielen na chodníkoch, uliciach, v úradoch, ale aj v hlavách. Svedčí o tom aj zapájanie sa mesta do súťaže Oskar bez bariér, ktorú sme i vyhrali a niekoľkokrát sme boli medzi finalistami. Podpredseda občianskeho združenia **Tomáš Števo** uviedol, že týmto podujatím sa pokúsili spojiť záujmy a vedomosti ľudí s hendikepom i bez hendikepu, aby týmto spôsobom pomohli búrať v „zdравej spoločnosti“ predsudky ktoré o hendikepovaných ľuďoch má. Počas podujatia mali návštevníci možnosť vidieť zdravých i hendikepovaných umelcov - venujúcich sa s rovnakým zápalom remeselníckej či umeleckej činnosti. V hlavnom programe sa predstavili hendikepovaní členovia Tanečného klubu Danube Bratislava. Popoludnie v parku vyvrcholilo koncertom mladej slovenskej rockovej skupiny DORA. Sprievodný program pozostával z canisterapie, paličkovania, tvorivých dielní, základov hipoterapie, ukážkami špeciálnych vozidiel Opel Handycars a zdvíhacích zariadení firmy Spig pre potreby zdravotne znevýhodnených občanov. Konala sa aj charitatívna zbierka nepotrebného šatstva pre OZ Dobroprajnosť, ktoré už viac ako 15 rokov bezplatne zabezpečuje šatstvo pre všetkých, ktorí to potrebujú. Počas podujatia mohli návštevníci vidieť zdravých i hendikepovaných umelcov - venujúcich sa s rovnakým zápalom remeslu, maľovaniu či tancu.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 129/2017

Multisenzorická miestnosť pomáha rozvíjať zmysly

V Správe zariadení sociálnych služieb – v Dennom stacionáre pre osoby so zdravotným postihnutím na Baničovej ulici v Nitre otvorili **31. júla 2017** multisenzorickú miestnosť, ktorá bude slúžiť na zlepšovanie zdravotného stavu ľuďom so zdravotným znevýhodnením. Tento projekt bol podporený v otvorenom grantovom programe zo zdrojov mesta Nitry. Hendikepovaní si pobytom v tomto zariadení rozvíjajú svoje zmysly.

Zdroj: vlastný text kronikárky

15 rokov činnosti Hospicu sv. Bernadetty

Pri príležitosti 10. výročia otvorenia Hospicu Dom pokoja a zmieru u Bernadetty v Nitre sa v sobotu **23. septembra 2017** uskutočnila 2017 v Kňazskom seminár sv. Gorazda na Samovej ulici v Nitre konferencia. Súčasťou konferencie bola sekcia lekárov a sekcia sestier, dobrovoľníkov, sociálnych pracovníkov a duchovnej služby. Témy konferencie sa týkali lekárskej sekcie - paliatívna medicína – kazuistiky, vária, sesterská sekcia sa zaoberala ošetrovateľstvom v paliatívnej medicíne-kazuistiky, vária, atď.

Zdroj: Nitrianske Echo – Mesto Nitra informuje: Andrej Jančovič

Seminár na tému Slovensko bez bariér

V kongresovej sále Mestského úradu v Nitre sa **27. septembra 2017** uskutočnil seminár Slovensko bez bariér, ktorý viedla **Mária Orgonášová**, prezidentka Asociácie zdravotne postihnutých občanov SR. V diskusii na seminári vystúpila mestská poslankyňa **Anna Šmehilová** a za odbor sociálnych služieb mestského úradu **Kristína Hozáková**. Pre zástupcov organizácií zdravotne postihnutých občanov, seniorov, ďalších znevýhodnených skupín občanov, ako aj organizácií a inštitúcií, usilujúcich sa o odstraňovanie a prekonávanie všetkých bariér a obmedzení, ktoré bránia plnohodnotnému životu a plnému zapájaniu sa do spoločnosti to bolo dopoludnie plné podnetných informácií.

Zdroj: vlastný text kronikárky

10.2 Ocenenia za služby v sociálnej oblasti

Ocenenili dobrovoľníkov roka

V nitrianskej Synagóge vo štvrtok **26. januára 2017** už po šiestykrát odovzdali najaktívnejším dobrovoľníkom v 7 kategóriách ocenenie Srdce na dlani. Na slávnosti sa zúčastnil primátor Nitry **Jozef Dvonč** a poslanci mestského zastupiteľstva. V kategórii dobrovoľník vo veku do 18 rokov ocenenie Srdce na dlani získala **Anna Fölkelová**, nominovaná Poradenstvom KlauDIA, dobrovoľníčka, pracujúca s deťmi a mládežou **Katarína Koprdová**, nominovaná Materským centrom Klokanček, v kategórii dobrovoľníci pre životné prostredie ocenenie získal kolektív v zložení **Igor a Peter Gažovci, Filip a Michal Stranovskí, Pavol Ščasný**, nominovaní združeniami STORM a Triptych. V kategórii dobrovoľník v oblasti vzdelávania boli ocenení **Tibor Andreas, Eli Mimaki, Štefan Pinter** – nominovaní skupinou študentov, združeniami Občania v akcii, Materské centrum Klokanček a Komunitné centrum. V kategórii dobrovoľníčka roka v sociálnych a zdravotníckych službách bola in memoriam ocenená **Olga Saubererová**, nominovali ju organizácie Y-klub, Územný spolok SČK a Nitrianska humanitná spoločnosť HOMO NITRIENSIS. V kategórii dobrovoľník pracujúci v oblasti kultúry ocenili kolektív v zložení **Olga Bohuslavská, Szabi Meszáros, Martina Zelinková**, ktorí boli nominovaní Asociáciou Divadelná Nitra. V novej kategórii NAJ koordinátorka roka získala ocenenie Srdce na dlani **Mariana Krížalkovičová**, nominovaná Hospicom – Domom pokoja a zmieru u Bernadetky.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 130/2017

Rezortné ocenenia za prácu v sociálnej oblasti

V sále Mestského divadla P. O. Hviezdoslava v Bratislave vo štvrtok **23. februára 2017** minister práce, sociálnych vecí a rodiny **Ján Richter** udeľoval rezortné vyznamenania - zlaté, strieborné a bronzové medaily, ako aj d'akovné listy za celoživotnú činnosť, ktorou pozdvihli nielen úroveň, ale aj samotné vnímanie sociálnej práce. Rezort práce ocenil striebornou medailou aj **Zuzanu Drgoňovú** z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, bronzovú medailu udelili **Marošovi Ikrényimu** z Inšpektorátu práce Nitra a **Ivete Duchoňovej** z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra. Podujatie sa uskutočnilo v rámci pripomienky Svetového dňa sociálnej spravodlivosti, za ktorý ONS pred 10 rokmi vyhlásila 20. február. Minister Richter sa poďakoval oceneným za vynikajúce pracovné výsledky, že svojou pomocou jednotlivcom, rodinám aj komunitám, neraz pri veľmi zložitých životných situáciách prispievajú nielen k zlepšeniu ich života, ale aj k zvyšovaniu spoločenského statusu zamestnancov celého rezortu.

Zdroj: Pravda, 24. februára 2017

Ocenenia Starostlivý anjel

V sále Župného domu sa **26. apríla 2017** uskutočnilo slávnostné odovzdávanie ocenení zamestnancom, pracujúcim v zariadeniach sociálnych služieb Nitrianskeho

samosprávneho kraja za rok 2016. Pri príležitosti Svetového dňa sociálnej práce a sociálnych pracovníkov udelil predseda NSK **Milan Belica** cenu Starostlivý anjel dvanástim zamestnancom ZSS. Cenu Starostlivý anjel za rok 2016 v kategórii Manažment získala **Mária Kóšová**, riaditeľka ZSS Kreatív v Klasove, **Lýdia Forrová**, vedúca oddelenia služieb v ZSS Borinka v Nitre a **Helena Fillová**, vedúca technicko-hospodárskej podpory v ZSS Penzión v Topoľčanoch. V kategórii Zdravotnícky úsek bola ocenená **Anna Mikulová**, vedúca opatrovateľsko-ošetrovateľského úseku v ZSS Svetlo v Olichove, **Marta Galatová**, vedúca zdravotníckeho úseku v ZSS Harmónia v Horných Štitároch a **Zuzana Matušková** zo ZSS Fénix v Leviciach. Cenu v kategórii Sociálny úsek si z rúk predsedu NSK prevzala **Zuzana Bartová**, vedúca oddelenia sociálnej rehabilitácie a terapií v ZSS Penzión v Topoľčanoch, **Jarmila Krošláková**, vedúca úseku autizmu v ZSS Harlekýn v Topoľčanoch a **Janka Molnárová**, sociálna pracovníčka v ZSS Nitrava v Nitre. Ocenenie v kategórii Ostatní pracovníci získali **Ľudmila Baková**, personalistka v ZSS Kreatív v Klasove, **Jozef Kúkela**, kurič a údržbár v ZSS Lipka v Lipovej a **Zuzana Cziriová**, pomocná kuchárka v ZSS Baracha v Bardoňove.

Zdroj: Oľga Prekopová, hovorkyňa predsedu NSK

Sprievodná dokumentácia: 131/2017

Mesto Nitra medzi finalistami súťaže Oskar bez bariér

Výsledky prestížnej súťaže Oskar bez bariér vyhlásili v stredu **17. mája 2017** na galaprograme pri príležitosti konania 28. snemu ZMOS v Bratislave. Mesto Nitra sa i tento rok dostalo medzi troch finalistov, avšak sošku nezískalo. Do súťaže sa prihlásilo s novovybudovaným Útulkom pre bezdomovcov, ktorý mesto vybudovalo i prevádzkuje z vlastných prostriedkov, a to aj napriek tomu, že tento druh sociálnej služby nepatrí do kompetencie samosprávy. Okrem toho prevádzkuje ďalších 22 rôznych zariadení sociálnych služieb, v ktorých sa sociálne pracovníčky snažia ľuďom pomáhať, usmerniť ich a vrátiť do plnohodnotného života. Víťazov určila odborná komisia zložená zo zástupcov ZMOS a prizvaných zástupcov príslušných rezortov a mimovládnych organizácií. Vyhlásenia finalistov a víťazov sa už uskutočnilo v 2 kategóriách, zvlášť pre obce i mestá. Oskar bez bariér za rok 2016 bol zameraný na projekty zvýšenia podpory opatrovateľskej služby, inovatívne formy a projekty komunitnej práce v mestách a obciach v rámci marginalizovaných komunít.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 132/2017

11. CESTOVNÝ RUCH

11.1 Výstavy a veľtrhy cestovného ruchu

Mesto Nitra na výstavách cestovného ruchu

Napriek mimoriadne pozitívnym výsledkom z roka 2016, keď mesto Nitra zaznamenalo nárast prenocovaní o 40 %, v roku 2017 pokračovalo v propagácii a zviditeľňovaní turistických lákadiel na veľtrhoch cestovného ruchu. Mesto Nitra sa zúčastnilo na troch veľtrhoch cestovného ruchu. Ako na prvom sa Nitra prezentovala v dňoch **12. až 15. januára 2017** na veľtrhu cestovného ruchu FERIE N MESS vo Viedni. Ide o najväčší veľtrh v Rakúsku určený pre širokú verejnosť. Prioritne sem prichádzajú občania spolkových krajín Dolné Rakúsko a Burgenland. Tohto roku tu viac ako 700 vystavovateľov zo 70 krajín predstavilo posledné trendy v aktívnom trávení dovolenky. Počas štyroch dní veľtrh navštívilo viac ako 150-tisíc návštevníkov, čo predstavuje jedinečnú možnosť prezentovať mesto Nitra a ponúkané produkty cestovného ruchu. Návštevníci veľtrhu si z expozície mesta Nitry odniesli nové propagačné materiály, informujúce o histórii mesta, architektonických pamiatkach, hoteloch a penziónoch a turistických atrakciách nášho mesta a tiež o medzinárodných výstavách na výstavisku AX.

V dňoch **26. až 29. januára 2017** sa Nitra predstavila na medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu ITF SLOVAKIATOUR 2017 v Bratislave. Mesto Nitra si nenechalo ujsť ani najväčší veľtrh cestovného ruchu UTÁZÁS v Budapešti, ktorý sa konal v dňoch **2. až 5. marca 2017**. Cieľom bolo motivovať zahraničných susedov, aby sa vydali spoznať krásy Nitry a nitrianskeho regiónu. Vďaka svojim možnostiam je región Nitra stále vyhľadávanejším turistickým cieľom aj maďarských návštevníkov. Milovníci bohatej kultúry, jedinečnej gastronómie a vinárstva, prírody či relaxu, každý si tu prídje na svoje. Treba sa prísť na vlastnej koži presvedčiť o bohatej ponuke s kvalitnými službami. Slovensko je v Maďarsku vnímané ako krajina, ktorá poskytuje úchvatné prírodné scenérie a nedotknutú prírodu spolu s kultúrnymi a historickými zaujímavosťami. Významným dôvodom na návštevu Nitry je aj spojitosť s minulosťou a maďarskou históriou. Maďari majú u nás viacero rodinných a príbuzenských vzťahov, kvôli ktorým k nám cestujú.

Z nitrianskych výstav bolo Mesto Nitra súčasťou expozície Regióny Slovenska počas výstavy Agrokomplex. V rámci spolupráce so zastúpením Slovenska v Českej republike bolo mesto Nitra prostredníctvom Nitrianskej organizácie cestovného ruchu súčasťou prezentácie Czech Travel Marketu 2017 v Prahe, kde sa konala prezentácia slovenských miest a atrakcií cestovného ruchu pre české cestovné kancelárie.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 133/2017

11.2 Mestský cestovný ruch a turizmus

Svetový deň sprievodcov cestovného ruchu v Nitre

Na potulky po uličkách Dolného mesta sa vybrali v sobotu **25. februára 2017** pri príležitosti osláv Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu dve skupiny záujemcov o spoznanie dávnej histórie Nitry. Sprevádzania sa ujali profesionálne sprievodkyne **Monika Lisyová a Martina Ballová**, obe boli oblečené v historických kostýmoch. Pridala sa k nim aj služobne najstaršia sprievodkyňa **Mária Danková**. Prehliadka sa začala stretnutím pred mestskou informačnou kanceláriou – NISYS. Skupiny navštívili Kostolík sv. Michala na Vršku i kláštorňú kostol na Farskej ulici, zostúpili do priestoru krýpt a pozreli si Synagógu. V Nitre návštevníkov sprevádza približne 15 profesionálne vyškolených sprievodcov.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Počas letnej sezóny boli otvorené štyri pivnice pod Nitrianskym hradom

Letná turistická sezóna priniesla niekoľko novinek. Najväčším lákadlom pre návštevníkov bola dominanta Nitry Nitriansky hrad, kde bol od februára 2014 otvorený „objekt služieb turistom“. Pod týmto úradným názvom sa „ukrývala“ reštaurácia s nádherným výhľadom na východnú časť Nitry – sídlisko Chrenová s výstaviskom AX. Počas hlavnej turistickej sezóny si návštevníci Nitrianskeho hradu mohli každý deň (okrem pondelka) vychutnať výhľad z katedrálnej veže, ktorá je najvyššie položeným miestom v Nitre. Od hradného nádvorja treba na ňu vystúpiť po 155 schodoch. Svoje brány otvorili počas tejto letnej turistickej sezóny aj štyri pivnice pod Nitrianskym hradom. Konali sa tu degustácie regionálnych vín z vinohradníckych oblastí nitrianskeho regiónu, uskutočnil sa tu aj 5. ročník podujatia Leto na Nitrianskom hrade. Na programe bolo premietanie filmov v Gotickej priekope a koncerty, okrem toho sa tu počas piatich víkendov predstavila skupina historického šermu na témy: Stredoveký deň, Renesančný deň, Barokový deň, Turci idú a Návšteva Márie Terézie. Rôznorodosť chutí a zážitkov v oblasti gastronómie ponúkol Festival chutí Nitrianskeho kraja, ktorý aj tento rok pritiahol do centra Nitry tisíce ľudí. O festivale nájdete podrobnejšiu zmienku v kapitole SPOLOČENSKÝ ŽIVOT.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 134/2017

Desať najnavštevovanejších miest v Nitre

Mestský informačný systém NISYS zostavil začiatkom roku 2017 rebríček TOP 10 Nitry. NISYS mal zároveň aj vynovený web. Jeho súčasťou bolo aj hlasovanie a spätná väzba zo strany návštevníkov. Do desiatky najviac navštevovaných miest v Nitre sa dostalo desať lokalít – objektov. Prvé miesto patrilo hradnému areálu ako najvýraznejšej dominante Nitry, druhé miesto malo Horné mesto s romantickými uličkami a zákutiami. Tretie miesto patrilo pešej zóne s umeleckými dielami, ďalšie miesta obsadila synagóga, (ktorá patrí medzi najstaršie na Slovensku), a mestský park

ako zelená oáza uprostred mesta. Šieste miesto mala v TOP 10 Kalvária s úžasným výhľadom na mesto, za ňou je Zobor ako dominantný vrch nad Nitrou a dražovský kostolík ako najfotogenickejšie miesto. Desiate miesto patrilo Slovenskému poľnohospodárskemu múzeu a turistickému vláčiku na kolesách, ktorý robí vyhlídkové jazdy po Nitre. Každé mesto sa snaží prilákať svojich návštevníkov prostredníctvom toho najlepšieho, čo ponúka. Top 10 vznikla na základe spätnej väzby návštevníkov Nitry, na základe štatistiky návštevnosti jednotlivých lokalít, realizovaných prehliadkových trás turistami a aj názorov samotných obyvateľov mesta a profesionálnych sprievodcov.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 135/2017

Záujem o profesiu sprievodcu

Mestský informačný systém NISYS rozšíril v roku 2017 počet sprievodcov, aktuálne využíva služby sedemnástich vo viacerých jazykových mutáciách. Zamerať sa chce aj na deti – pre materské a základné školy pripravuje regionálne vzdelávanie. Ďalšou novinkou tohto roka boli zážitkové prehliadky, napríklad do areálu bývalého zoborského kláštora, do areálu Slovenského poľnohospodárskeho múzea aj na Martinský vrch v bývalých kasárňach pod Zoborom. Cieľom zážitkovej prehliadky bolo odkryť tajomstvá Nitry pomocou ukážok – napríklad vypaľovania keramiky, pečenia v peci, ochutnávok, tvorivých dielní a hier pre deti. Bezplatnú prehliadku s výkladom sprievodcu pripravilo mesto aj pri príležitosti fašiangov, ktoré boli spojené s oslavami Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu. Prehliadka bola určená nielen domácim, ale aj zahraničným návštevníkom.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 136/2017

Novinky v cestovnom ruchu v Nitre

Mesto Nitra, útvar propagácie a cestovného ruchu pripravil v spolupráci s Nitrianskou organizáciou cestovného ruchu zriadenie infobodov na miestach, ktoré sú najviac navštevované turistami, ako je napríklad Nitriansky hrad či výstavisko Agrokomplex. Infobody ponúkali informácie o konkrétnom mieste, o meste a službách. Ich vizuál nebol presne definovaný. Návštevníci Nitrianskeho kraja aj jeho obyvatelia mohli od roku 2015 využívať Nitriansku turistickú kartu (stojí 6 eur), aby získali zľavy v ubytovacích zariadeniach, reštauráciách, múzeách aj ďalších zariadeniach cestovného ruchu. Spolupracujúcich subjektov bolo vyše 75. Začiatkom februára 2017 bolo v obehu 3892 turistických kariet.

Zdroj: Nitrianske noviny, 20. februára 2017

Sprievodná dokumentácia: 137/2017

Turistický vláčik

Tohto roku premával turistický vláčik po Nitre podľa nových podmienok. Mesto a Peter Lenčeš, ktorý Nitriansky expres prevádzkuje, podpísali **4. mája 2017** dodatok k zmluve. Vláčik premával po meste od mája do konca septembra, ale v zmenenom čase. V máji, júni a septembri jazdil až od 13. hodiny. Posledná jazda sa začala o sedemnástej. V prípade záujmu verejnosti a pri mimoriadnych objednávkach boli možné jazdy aj dopoludnia. V júli a auguste vláčik chodil od 10. do 18. hodiny s tým, že posledná jazda štartovala o osemnástej. Od dvanástej do trinástej bola obedná prestávka. Dospelý zaplatil za lístok dve eurá (v minulosti bolo 1 euro). Dieťa do šesť rokov v sprievode dospeléj osoby cestovalo zadarmo. Staršie deti, dôchodcovia a držiteľia preukazu ZŤP dostali lístok za euro. Vláčik mal nástupnú zastávku na Svätoplukovom námestí. Odtiaľ jazda smerovala po trase: pešia zóna, Palárikova, Fraňa Mojtu, Wilsonovo nábrežie, Parkové nábrežie, mestský park, Jesenského, Župné námestie, Pribinovo námestie, Župné námestie, Farská, Kupecká, Svätoplukovo námestie. V prípade nepriaznivého počasia vláčik nejazdí. Minimálny počet osôb na jazdu bolo päť. Turistický vláčik premával každú 1/2 hodinu zo Svätoplukovho námestia bez prestávky. Zastávka v mestskom parku a na Pribinovom námestí mohla byť len na nástup a výstup. Mesto Nitra podpísalo zmluvu s podnikateľom z dôvodu, že prevádzku vláčika finančne podporuje. Mesto každý mesiac prispievalo na prevádzku vláčika 1 500 eurami.

Zdroj: útvar propagácie a cestovného ruchu Mestského úradu v Nitre

Sprievodná dokumentácia: 138/2017

Letná sezóna na Nitrianskom hrade

Veľvyslankyňa Nórskeho kráľovstva v SR **Inga Magistat**, zástupca primátora Ján Vančo a mestskí poslanci **Jozef Trandžík**, **Miroslav Tvrdoň**, **Lívia Šumichrastová**, **Dominika Tekeliová**, **Pavel Varga** a **Janka Buršáková**, ako aj ďalší účastníci sa v piatok **21. apríla 2017** v Aule Kňazského seminára sv. Gorazda v Nitre zúčastnili na vyhodnotení projektu „Zlepšenie turistickej infraštruktúry sprístupnenia národnej kultúrnej pamiatky – Nitriansky hrad – vrátane jeho častí“. Projekt zameraný na zlepšenie turistickej infraštruktúry Nitrianskeho hradu bol z väčšej

časti financovaný z grantu Finančného mechanizmu EHP, tzv. nórskeho fondov a realizovalo ho Nitrianske biskupstvo. Celkové náklady predstavovali 820 000 eur, z toho 85 percent tvorili financie poskytnuté z nórskeho fondov a štátneho rozpočtu. Spolufinancovanie Biskupstva Nitra dosiahlo 123 000 eur, biskupstvo hradilo aj neoprávnené náklady vo výške 138 000 eur. Vďaka projektu sa podarilo skvalitniť a doplniť chýbajúcu turistickú

infraštruktúru Nitrianskeho hradu vybudovaním informačno-oddychového centra služieb pre turistov s vyhliadkovou terasou, nového náučného chodníka s mobiliárom a informačnými tabuľami o histórii hradu a podhradia, faune a flóre a

jeho okolia. Vďaka realizácii projektu bola obnovená a sprístupnená pivnica pod biskupským palácom, veža katedrály sv. Emeráma s terasou a kamennou balustrádou, opravený bol tiež historický hradný múr, obnovilo sa parkovisko. Súčasťou projektu je výstava liturgických rúch, ktorá je inštalovaná vo veži katedrály.

Zdroj: vlastný text a fotka kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 139/2017

Služby mestskej informačnej kancelárie – NISYS-u

V roku 2017 zaznamenala Nitra historicky najvyšší nárast počtu turistov. Informácie o počte hostí poskytli hotely a penzióny nahlásením počtu prenocovaní a zaplatením dane z nocľahu. Najviac návštevníkov do Nitry pricestovalo z Českej republiky, Ukrajiny, Maďarska, Veľkej Británie, Ruska, Francúzska, Číny, Talianska, Španielska a Japonska. Návštevníci prejavili záujem o mesto ako také, zaujímalo ich čo sa v Nitre deje, čím mesto žije, čo je možné v Nitre vidieť. Zaujímala ich najmä história, kultúra, podujatia a festivaly, ktoré môžu navštíviť, rôzne voľno-časové aktivity, turistika v okolí Nitry. V tomto roku 2017 NISYS ponúkal aj sprievodcovské služby. V priebehu roka videlo Nitru s odborným výkladom sprievodcu 2400 návštevníkov, z nich 1904 si výklad vypočulo v slovenskom jazyku, zvyšok v anglickom, nemeckom alebo maďarskom jazyku. Najväčší záujem o sprevádzanie bol v máji až septembri a o prehliadku Horného mesta, ktorá zahŕňa františkánsky Kostol sv. Petra a Pavla s kláštorom, Pribinovo námestie, Námestie sv. Jána Pavla II., Katedrálu sv. Emeráma, Vazulovu vežu, kazematy a Diecézne múzeum. Samotná prehliadka býva vždy prispôbena času, ktorý návštevníci na prehliadku mesta majú. V roku 2017 disponovala mestská informačná kancelária 17 sprievodcami. Aj v roku 2017 bol realizovaný projekt regionálneho vzdelávania. Mesto Nitra prostredníctvom NISYS-u poskytovalo základným školám možnosť prezrieť si mesto so sprievodcom a zlepšilo spolupatričnosť domácich obyvateľov mesta a rastúcej mladej generácie so svojím mestom. Viaceré školy z Nitry a okolia prejavili záujem o ponúkané prehliadkové trasy, ktoré boli pre nich aj doplnením hodín dejepisu. V letnej sezóne 2017 pokračovali v osádzaní označníkov na vybrané lokality s koncentráciou zaujímavých objektov, rozšírili sprievodcovskú činnosť o nové okruhy a doplnili ponuku suvenírov a darčkových predmetov. V spolupráci s Nitrianskym hradom prispeli k vytvoreniu zrekonštruovaného infobodu priamo na hrade. Rozšírená bola ponuka služieb v areáli zoborského kláštora a znovuoživený bol areál Martinského vrchu zážitkovými prehliadkami, ktoré približovali unikátne exponáty objavené archeológmi.

Zdroj: Nitriansky informačný systém

Sprievodná dokumentácia: 140/2017

Nitrianska organizácia cestovného ruchu

Nitrianska organizácia cestovného ruchu (NOCR) fungovala v roku 2017 už siedmy rok, dátum jej vzniku je marec 2012. Organizácia vznikla v zmysle národnej stratégie rozvoja turizmu a predstavuje moderný systém strategického riadenia turistickej destinácie. Nitrianska organizácia cestovného ruchu bola založená v marci 2012. Jedná sa o samostatný právny subjekt pôsobiaci podľa zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore

cestovného ruchu registrovaný Ministerstvom dopravy a výstavby SR. Zakladajúcimi členmi NOCR sú Mesto Nitra, Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra, ARRIVA NITRA, a. s., agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, š. p. a LL real invest, s. r. o. Organizácia vznikla v zmysle národnej stratégie rozvoja turizmu a predstavuje moderný systém strategického riadenia turistickej destinácie. Funguje na princípoch verejno-súkromného partnerstva, nakoľko združuje samosprávne, podnikateľské a iné subjekty pôsobiace v destinácii. Úlohou organizácie je zastrešenie riadenej spolupráce medzi čo najväčším počtom subjektov, ktoré tvoria a ovplyvňujú zážitok návštevníka a tiež ochrana záujmov našich členov.

Členmi NOCR sú: Valné zhromaždenie tvorí Mesto Nitra v zastúpení primátora mesta **Jozefa Dvonča**, ARRIVA NITRA, a. s., v zastúpení **Juraja Kuseho**, generálneho riaditeľa, Agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik v zastúpení Jozefa Muziku, Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra, v zastúpení **Viliama Judáka**, diecézneho biskupa, LL Real Invest, s. r. o. (Hotel MIKADO), v zastúpení **Ľuboša Laboša**, konateľa, Obec Topoľčianky, v zastúpení **Juraja Meska**, starostu obce, Vinárske závody Topoľčianky, s. ro., v zastúpení **Milana Waldnera**, konateľa, Obec Mojmírovce v zastúpení **Martina Palku**, starostu obce, Hotel Kaštieľ Mojmírovce, s. r. o., v zastúpení **Štefana Bugára**, riaditeľa, Agroinštitút Nitra, štátny podnik v zastúpení Márie Debrecéniovej, riaditeľky. Predstavenstvo NOCR tvorí: predseda **Ján Vančo** (viceprimátor mesta Nitry - Mesto Nitra), podpredsedníčka **Zuzana Vilčeková** (ARRIVA NITRA, a. s.), členovia: **Martin Štofko** (RKC Biskupstvo Nitra), **Andrea Bakošová** (Obec Mojmírovce). Dozorná rada pozostáva z predsedu **Jozefa Trandžika** (poslanec MsZ v Nitre), podpredsedníčky **Anny Labošovej** (LL Real Invest, s. r. o.), **Martina Lužbeťáka** (Agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO) a **Lívie Šumichrastovej** (poslankyňa MsZ - Mesto Nitra). Výkonnou riaditeľkou je **Marta Hároniková**. V priebehu roka 2017 nepristúpili do Nitrianskej organizácie cestovného ruchu žiadne nové subjekty. Oficiálne však bola spomedzi členov vylúčená Organizácia cestovného ruchu okresu Nitra (OCRON). Úlohou NOCR je zastrešenie riadenej spolupráce medzi čo najväčším počtom subjektov, ktoré tvoria a ovplyvňujú zážitok návštevníka a tiež ochrana záujmov členov združenia. Jej členmi sú od roku 2016 aj Topoľčianky a Mojmírovce.

Zdroj: www.visitnitra.sk

Spríevodná dokumentácia: 142/2017

Zážitková jazda konským povozom na Zobor

Niekoľko rokov nefungujúcu lanovku na Pyramídu nahradil tento rok konský povoz, ktorý vyviezol ľudí na Pyramídu od začiatku **júna do konca augusta 2017**. Na túto jazdu však bolo potrebné sa dopredu objednať. Koníky Pejo a Monty s furmanom **Pavlom Kitašom** z Golianova vyšli každú nedeľu štyrikrát na vrch Zobora. Rebrinák na gumených kolesách – vyrobili tak, aby bezpečne vyviezol šiestich dospelých a max. tri deti. Koníky utiahli náklad 3200 kilogramov. V ponuke tejto zážitkovej jazdy boli dve trasy. Kratšia – hodinová, sa začínala v nadmorskej výške 270 metrov na parkovisku pri Detvianskom

kríži na Kláštorskej ulici a viedla po okružnej ceste po Zobore Druhá, dvojhodinová trasa, sa začínala na rovnakom mieste, ale kone vyšli na Pyramídu a späť.

Zdroj: vlastný text kronikárky, fotografia: Gabriel Točka

Turistické putovanie po stopách sv. Cyrila a Metoda

V utorok **4. júla 2017** sa po prvýkrát uskutočnilo putovanie po stopách Cyrila a Metoda. Účastníci zbierali pečiatky s cieľom získať certifikát pútnika, ktorý im bol odovzdaný na Svätoplukovom námestí v Nitre. Po skončení putovania mohli účastníci mohli navštíviť Nitriansky jarmok, alebo Pivný festival v rámci programu Cyrilo-metodských slávností Nitra, milá Nitra.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Svetový deň cestovného ruchu

Počas soboty a nedele **23. a 24. septembra 2017** sa v Nitre konali oslavy Svetového dňa cestovného ruchu. Napriek nepriaznivému počasiu si milovníci histórie nenechali ujsť prehliadku Zoborského kláštora ani Martinského vrchu. Primátor Nitry **Jozef Dvonč** sa v sprievode predsedu Nitrianskeho skrášľovacieho spolku **Jána Kratochvíla** a vedúcej útvaru propagácie a cestovného ruchu Mestského úradu v Nitre **Mariany Záturovej** prešiel po celom areáli a zaujímal sa o postup rekonštrukčných prác na tejto vzácnej historickej pamiatke z 9. storočia. Okrem nich sem v tento deň zavítali až bežní návštevníci. Pozreli si ruiny areálu Zoborského kláštora so sprievodcom pátrom Filipom a po zotmení absolvovali nočnú prehliadku. Pre menších návštevníkov boli pripravené tvorivé dielne. Súčasťou programu bolo sprístupnenie prvej etapy zážitkovej expozície, ale aj bezplatná jazda konským povozom.

Ďalšie lákadlo bolo pripravené na Martinskom vrchu, kde si mohli návštevníci pozrieť historickú výstroj, výzbroj a vojenskú techniku, ktoré tu vystavovali členovia Klubov vojenskej histórie z Nitry a Kolíňan. Kto tu napriek dažďu vydržal dlhšie, videl atraktívne ukážky historických bojov počas II. svetovej vojny a dynamické ukážky z výcviku československej armády.

V Archeoparku predvádzali objekty slovanských obydľí, pripravili ukážku pečenia chleba v dobovej peci, či vypaľovania keramiky. Mohli tiež vojsť do depozitára Archeologického ústavu SAV. Na Martinský vrch, ako aj k Zoborskému kláštoru sa v týchto dňoch mohli bezplatne odvieť retrobusom z autobusovej zástavky na Palárikovej ulici.

Zdroj: vlastný text kronikárky aj fotografie

Sprievodná dokumentácia: 144/2017

Na Kalváriu namontovali nový ďalekohľad

Na jednom zo siedmich nitrianskych kopcov - na Kalvári namontovali začiatkom októbra 2017 nový binokulárny vyhliadkový ďalekohľad, ktorý je odolnejší voči poveternostným vplyvom než doterajší monokulár. Je tomu tak preto, že obsahuje dusíkovú výplň proti zahmlievaniu optiky zvnútra ďalekohľadu, je tiež odolnejší voči

poškodzovaniu. Ďalekohľad so 100 mm objektívom poskytuje 25-násobné zväčšenie. Dodala ho firma Evrian za 3450 eur. Jeho súčasťou je panoramatická fotografia s vyznačenými nitrianskymi pamiatkami. So zatraktívnením Kalvárie, osadením mobiliáru, vrátane ďalekohľadu sa začalo v lete roku 2013. Odvtedy ďalekohľad niekoľkokrát poškodili vandali. Rovnaký odolnejší typ ďalekohľadu zabezpečila Nitrianska organizácia cestovného ruchu aj na Nitriansky hrad a na Pyramídu..

Zdroj: vlastný text kronikárky

Rozhľadňa s ďalekohľadom sa nachádza na mieste, kde sa v minulosti vstupovalo do guľometného hniezda.

Návštevnosť Nitrianskeho hradu

Návštevnosť Nitrianskeho hradu výrazne stúpla. V minulosti hrad navštevovalo 30-tisíc až 40-tisíc turistov ročne, v súčasnosti sa návštevnosť pohybuje okolo 60-tisíc návštevníkov. Na hrade každý rok sprístupňujú nové miesta, organizujú rôzne podujatia. Najvyšší počet návštevníkov zaznamenali v máji, júni, júli, auguste a v septembri. Od mája chodia školské skupiny, v júli a v auguste sú to najmä rodiny s deťmi. Približne štvrtina je zo zahraničia. Najviac turistov chodí zo susedných krajín – z Česka, Rakúska, tento rok zaznamenali veľký nárast turistov z Maďarska, z Ameriky, Kanady, Číny, či Taiwanu. Z Rakúska prichádzajú najmä dôchodcovské zájazdy, organizované skupiny chodia aj z Poľska. Poliakov láka na Nitriansky hrad aj to, že ho navštívil pápež Ján Pavol II., jeho návštevu pripomína socha na hradnom nádvorí. Zahraničných návštevníkov prekvapuje výška vstupného, je to pre nich len symbolická cena. Veľmi vzácne je pre nich aj to, že hrad je stále obývaný a spája sa tu história so súčasnosťou. Vstupné zostalo tento rok rovnaké ako vlani – za vstup do hradného areálu sa platí 50 centov, ďalšie príplatky sú v závislosti od toho, čo všetko chcú turisti na hrade vidieť. V minulosti boli v ponuke aj celoročné permanentky pre domácich, tie však zrušili. Od permanentiek upustili preto, že vstup do hradu kontrolujú turnikety. V súčasnosti sa môžu Nitrania aj turisti prísť zadarmo poprechádzať po hradnom areáli vždy v nedeľu od 9. do 12. hodiny.

Zdroj: Jana Štefanková, nezisková organizácia Castellum

11.3 Hotelierske a reštauračné služby

Hotel Tatra zmenil majiteľa aj názov na Grand Hotel Sole

Bývalý hotel Tatra s reštauráciou zmenil od **1. marca 2017** majiteľa a dostal nový názov - **Grand Hotel Sole**. Prvé mesiace roka bol ešte pod názvom Golden Hoffer mimo prevádzky. Majiteľ spoločnosti HOFFER GROUP, s.r.o. – mal hotel počas dvoch rokov v prenájme, avšak 2. januára 2017 oznámil, že končí. Nový majiteľ priestorov sa pustil do prerábky. V hoteli sa niekoľko týždňov intenzívne pracovalo. Interiér zmenili do

talianskeho štýlu. Terasa reštaurácie bola v prevádzke aj počas zimných mesiacov. Hotel má štyri hviezdičky. Reštaurácia Grand Hotela Sole ponúkala hosťom medzinárodné jedlá inšpirované talianskou a slovenskou kuchyňou a podávala aj tzv. denné menu. Jedálny lístok tvoril šéfkuchár **Tomáš Rapko**, ktorý predtým pôsobil v reštaurácii Quo Vadis. Hotel patrí k významným historickým pamiatkam Nitry. Tento rok oslávil 130 rokov. Budovu dal v r. 1887 postaviť

podnikateľ **František Lakner**, po ktorom dostal hotel svoj prvý názov. Ten prešiel v priebehu času viacerými zmenami. Málokto si ešte pamätá Hotel Slávia, no neskorší názov Tatra sa medzi Nitranmi uchytil natoľko, že ho používajú doteraz. Na prelome tisícročí prešla budova rozsiahlou rekonštrukciou a po takmer 10 rokoch bola znovu otvorená v r. 2011 ako Best Western Hotel Dituria. Predposledným prevádzkovateľom bola reštauračná sieť HOFFER GROUP, ktorú nahradila sieť hotelov Grand Hotel Sole.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 145/2017

Hotel Viliam Fraňo v Nitre-Krškanoch

V Nitre-Krškanoch otvorili začiatkom **marca 2017** nový hotel s názvom Hotel Viliam Fraňo. Hotel je zariadený v poľovníckom štýle a jeho majiteľom je podnikateľ Viliam Fraňo, ktorý má na Farskej ulici v Nitre predajňu so zbraňami a strelivom. Nachádza sa v tichej lokalite na Sikárskej ulici v mestskej časti Dolné Krškany. Poskytuje ideálne podmienky na oddych. K dispozícii je 21 izieb v kategóriách CLASSIC,

PREMIUM, DE LUXE a luxusný svadobný apartmán. Hneď vedľa hotela sa nachádza krytá strelnica, kde si hostia môžu vyskúšať strelbu z krátkych a dlhých zbraní pod vedením skúseného inštruktora. Z hotela možno pozorovať jelene, muflóny a daniele, voľne žijúce v

príľahlej obore, čo umocňovalo pocit príjemnej atmosféry. Prvá svadba tu bola 11. júna 2017. Vďaka dobrej skúsenosti sa stal nielen obľúbeným miestom na prenocovanie, či na organizovanie malých rodinných slávností, ale aj na organizovanie svadiieb s možnosťou sobáša na mieste.

Zdroj: vlastný text kronikárky

12. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

12.1 Ochrana prírody a krajiny

Chránená krajinná oblasť Ponitrie

Dňa **31. marca 2017** sa vykonali pracovní Mestského úradu v Nitre, odboru komunálnych činností a životného prostredia odber vzoriek pitnej vody z prameňov na území mesta Nitry s cieľom preveriť kvalitu pitnej vody v sledovaných ukazovateľoch v prameňoch na území mesta Nitra v zmysle NV SR číslo 354/2006 Z. z. Výsledky skúšok vzoriek pitnej vody: Svoradov prameň - dátum odberu vzorky 31. marca 2017 - vzorka pitnej vody vyhovovala v stanovených ukazovateľoch požiadavkám NV SR číslo 354/2006 Z. z., ktorým sa stanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu. 2. Prameň na Kláštorskej ulici - dátum odberu vzorky 31. marca 2017 - vzorka pitnej vody nevyhovovala v stanovených ukazovateľoch požiadavkám NV SR číslo 354/2006 Z. z., ktorým sa stanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu. 3. Prameň na Pivonkovej ulici - dátum odberu vzorky 31. marca 2017 - vzorka pitnej vody nevyhovovala v stanovených ukazovateľoch požiadavkám NV SR číslo 354/2006 Z. z., ktorým sa stanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu. 4. Prameň na Martinskej ulici - dátum odberu vzorky 31. marca 2017 - vzorka pitnej vody nevyhovovala v stanovených ukazovateľoch požiadavkám NV SR číslo 354/2006 Z. z., ktorým sa stanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu. 5. Prameň Šindolka - dátum odberu vzorky 31. marca 2017 - vzorka pitnej vody vyhovovala v stanovených ukazovateľoch požiadavkám NV SR číslo 354/2006 Z. z., ktorým sa stanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu. 6. Prameň Buganka - dátum odberu vzorky 31. marca 2017 - vzorka pitnej vody nevyhovovala v stanovených ukazovateľoch požiadavkám NV SR číslo 354/2006 Z. z., ktorým sa stanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu.

Zdroj: Bohumil Vincúr - odbor komunálnych činností a životného prostredia

Strážcovia prírody

Návštevníci Zoborských vrchov sa na svojich potulkách lesom môžu stretnúť s ľuďmi označenými ako Stráž prírody. Sú to zo zákona verejní činitelia, zastupujúci zákon o ochrane krajiny a prírody. Ich práva a povinnosti sú definované v paragrafe 75 a 77 tohto zákona. Práca Stráže prírody a Lesnej stráže je však značne odlišná a preto si to nemožno zamieňať. Ich prvoradou úlohou je ochrana chránených území všetkými zákonnými, ľudskými a technickými prostriedkami. Celá činnosť je koordinovaná Správou CHKO Ponitrie a odborom životného prostredia Okresného úradu v Nitre. V priebehu roka sa im v spolupráci s mestom Nitra a jeho predstaviteľmi podarilo získať pre ich činnosť terénnu stanicu v budove bývalej lanovky na vrch Zobor - Pyramíde. Keďže nechceli mesto zaťažovať ďalšími výdavkami, ponúkli na oplátku za veľmi ústretové jednanie a veľkorysú ponuku, že všetky prostriedky na opravy a budovanie poskytnú z vlastných zdrojov. Terénna stanica v podstate už niekoľko mesiacov fungovala vďaka sponzorským darom miestnych nadšencov a spoločností. Vybudovali aj turistickú útulňu a pripravujú otvorenie Galérie prírody. V spolupráci s mestom Nitra

rozšírili oddychové miesta o nové lavičky, altánok a legálne ohnisko. Na lesnom pozemku a v Chránenej krajinskej oblasti je možné zakladať oheň iba na miestach k tomu určených, inak dochádza k porušeniu zákonov.

*Zdroj: Anton Kušš, predseda OZ Stráž prírody Ponitrie
Sprievodná dokumentácia: 146/2017*

Čierne skládky v Nitre: Polícia problémové lokality vybavila fotopascami

V priebehu roku 2017 vzniklo na území Nitry niekoľko desiatok čiernych skládok. Mestská polícia (MsP) ich od januára do konca decembra 2016 odhalila 55. Najviac ich bolo na sídliskách Klokočina, Diely a Chrenová. Ľudia najčastejšie vyvážali na nelegálne skládky nábytok, zvyšky bytových jadier, stavebný odpad, kartóny, koberce, haluziny a rastlinný odpad. Aj keď sa úplne nepodarilo zabrániť vytváraniu nelegálnych skládok, možno konštatovať, že vďaka kontrolnej činnosti ubudol odpadu ponechaný voľne na rôznych verejných miestach. Vďaka priebežným kontrolám sa podarilo zabrániť opätovnému vzniku smetísk. Mestským policajtom sa osvedčilo aj využívanie fotopascí, ktoré sú umiestňované v problémových lokalitách. V súvislosti s nelegálnym ukladaním odpadu riešila MsP v Nitre celkovo 1166 priestupkov. Bloková pokuta v celkovej výške 7235 eur bola uložená v 406 prípadoch.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Jarné čistenie Zobora 2017

V sobotu **22. apríla 2017** sa v Nitre uskutočnilo **Jarné čistenie Zobora**, ktoré organizovali Nitriansky horský spolok (NHS) v spolupráci so Správou CHKO Ponitrie a mestom Nitra. Dva kontajnery zaplnila odpadom vyzbieraným v Zoborských vrchoch zhruba stovka dobrovoľníkov. Podujatie sa uskutočnilo symbolicky na Deň Zeme. Dobrovoľníci vyčistili turistické chodníky a ich okolie medzi Dražovcami, Pyramídou, Zoborom a Žibricou od rôzneho odpadu, ktorý počas svojich výletov nechávajú na týchto miestach nezodpovední návštevníci. Množstvo odpadu vyzbierali dobrovoľníci priamo pod Pyramídou, na ktorej je umiestnených niekoľko odpadkových košov. Akcia sa začala ráno pred Špecializovanou nemocnicou sv. Svorada na Zobore. Likvidáciu nazbieraného odpadu zabezpečilo mesto Nitra prostredníctvom spoločnosti Nitrianske komunálne služby. Organizátori z NHS si cenili účasť ľudí, ktorých každoročne osloví myšlienka podujatia a zapájajú sa do nej v rámci svojho voľného času. Vzácná je aj skutočnosť, že sa na čistení prírody zúčastňujú všetky generácie - dospelí, seniori, rodiny s deťmi, tínedžeri a učitelia so svojimi žiakmi.

*Zdroj: vlastný text kronikárky
Sprievodná dokumentácia: 147/2017*

Rieku Nitru koncom roka 2017 znečistila firma Fortischem Nováky

Rieka Nitra bola koncom roka 2017 stále znečistená viacerými nebezpečnými látkami, najväčší problém predstavujú zvýšené hodnoty ortuti a nebezpečných

prchavých organických látok. Potvrdili to vzorky, ktoré odobrali pracovníci organizácie Greenpeace Slovensko a analyzovali ich nezávislé akreditované laboratóriá v Čechách. Vzorky odobrali nad a pod výpustom chemickej firmy Fortischem v Novákoch. V mieste nad výpustom nezistili žiadne prekročenie limitov ortuti a ďalších sledovaných látok. Na všetkých troch odberných miestach pod závodom zaznamenali nadlimitné koncentrácie ortuti, a to kontinuálne počas všetkých troch odberových dní. Vzorky z rieky Nitra odobrali počas troch dní na prelome novembra a decembra 2017, a to 27. a 29. novembra ako aj 1. decembra. Zmapovali pritom 18 kilometrov toku rieky nad i pod výpustom firmy Fortischem Nováky. Podľa legislatívy je najvyššia prípustná koncentrácia ortuti v povrchových vodách 0,07 µg/l. Na troch miestach pod výpustom, konkrétne v Novákoch, Zemianskych Kostol'anoch a v Partizánskom, však koncentrácie ortuti dosahovali hodnoty od 6,07 µg/l do 1,01 µg/l. Vzorky obsahovali podľa Kohutkovej aj vysoké množstvá halogénových organických látok, napríklad karcinogénny vinylchlorid či chloroform.

Zdroj: webnoviny.sk

Sprievodná dokumentácia: 148/2017

12.2 Odpadové hospodárstvo

Odpadové hospodárstvo v Nitre

Mesto Nitra zabezpečuje zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov, ktoré vznikli na území mesta z činnosti fyzických a právnických osôb: pravidelným zberom komunálneho odpadu pomocou zberných nádob, triedeným zberom - pomocou zberných nádob, zriadením zberných dvorov a vyhlásenými aktivitami autorizovanými organizáciami.

Biologicky rozložiteľný odpad odoberie od občana s trvalým pobytom v meste Nitra prevádzkovateľ kompostárne bezplatne. Podmienky prevzatia odpadu sú nasledovné: Prepravu biologicky rozložiteľného odpadu si zabezpečuje pôvodca odpadu na vlastné náklady. Biologicky rozložiteľný odpad nesmie obsahovať iný druh odpadu. Biologicky rozložiteľný odpad si z dopravného prostriedku vyloží pôvodca odpadu na miesto určené zodpovedným pracovníkom kompostárne. Dovezené haluze nesmú byť dlhšie ako 2 m, ak sú dlhšie, treba ich vopred skrátiť. Do kompostárne môžu občania odovzdať: haluzovinu, piliny, kríky, lístie, trávnu, seno, odpad zo záhrad (uschnuté kvety, trávnu, konáre a pod.) Kompostáreň sa nachádza v lokalite Medzi vodami 13/C v Nitre – mestskej časti Krškany. Otvorená je v mesiacoch november až marec počas pracovných dní od 7.00 do 15.00 h, v sobotu od 7.00 do 12.00 h. Počas apríla až októbra sú otváracie hodiny počas pracovných dní od 7.00 do 16.00 h, v sobotu od 7.00 do 12.00 h, v nedeľu býva zatvorená. Správcom dane Mesto Nitra stanovuje sadzbu poplatku:

a)	0,0685 € za osobu a kalendárny deň	sadzba poplatku za komunálne odpady u subjektov, pre ktorých nie je zavedený množstvový zber komunálnych odpadov
b)	0,012 € za 1 liter komunálnych odpadov	sadzba poplatku za komunálne odpady u subjektov pre ktorých je zavedený množstvový zber komunálnych odpadov
	0,05 € za 1 kilogram drobných stavebných odpadov	

Zdroj: NKS

Medzinárodný projekt Bioregio

Posilnenie európskej cirkulárnej ekonomiky v oblasti biologických materiálov bolo cieľom medzinárodného projektu Bioregio, do ktorého sa zapojila Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre a Nitriansky samosprávny kraj. Projekt sa začal **v januári 2017** a bude trvať päť rokov do roku 2021. Realizovali ho v rámci programu Interreg Europe, ktorý je financovaný zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Na realizáciu projektu Bioregio je vyčlenených 1,5 milióna eur. Výsledkom by mala byť lepšia pripravenosť partnerských regiónov na rozvoj príslušných regionálnych politík na podporu cyklickej ekonomiky so zameraním na uzavretie kolobehu

biologických materiálov. Okrem toho výsledky projektu prispejú k nevyhnutnému prechodu k rozsiahlejšiemu a udržateľnému využívaniu biologických zdrojov v celej Európskej únii. Konzorcium projektu Bioregio, ktoré pozostáva z ôsmich partnerov zo šiestich krajín, plánuje ovplyvňovať politiky zdrojovo efektívneho hospodárstva a posilňovať regionálnu bioekonomiku. V rámci projektu si partneri vymenili poznatky o najlepších dostupných technológiách a modeloch spolupráce. Prvé medzinárodné stretnutie partnerov sa uskutočnilo vo Fínsku v meste Lahti v apríli 2017. Kolektívne poznatky partnerov projektu zvýšia mieru recyklácie biologických materiálov, akými sú odpady z potravín, komunálne a priemyselné kaly a poľnohospodárske zvyšky, ktoré môžu byť spracovávané s využitím podobných technológií.

Zdroj: školský servis.sk

V Nitre sa konal festival Envirofilm – Ekotopfilm

Mesto Nitra sa v dňoch **20. a 21. júna 2017** stalo partnerom regionálnej časti festivalu Ekotopfilm – Envirofilm – medzinárodného filmového festivalu tematicky zameraného na témy, súvisiace s ekológiou, ochranou životného prostredia a trvalo udržateľný rozvoj. Podujatie v sálach Mlyny Cinemas v utorok 20. júna dopoludnia slávnostne otvoril prednosta MsÚ **Igor Kršiak**. Program sa začal Junior festivalom, určeným pre žiakov a študentov ZŠ a SŠ. Večerný program bol určený širokej verejnosti, obyvatelia mali možnosť pozrieť si vybrané víťazné filmy. Popri premietaní týchto filmov bol pripravený sprievodný program, v rámci ktorého sa uskutočnili dve diskusie - Aj Nitra chce byť Smart City a Moderné a rozumné riešenie odpadov. Okrem bohatej ponuky filmov festival priniesol aj dve zaujímavé diskusie. V utorok **20. júna 2017** večer porozprávala v jednej zo sál Mlyny Cinemas manažérka SMART CITY **Katarína Koncošová** o súčasnej prioritě mesta vypracovať koncept SMART CITY. „Ide o

energeticky efektívne mesto, šetriace zdroje, produkujúce minimum emisií, ktoré sa snaží vytvoriť pre svojich obyvateľov najvyššiu kvalitu života,“ vysvetlila Katarína Koncošová. Účastníci tejto diskusie sa mohli dozvedieť, ktoré projekty plánuje mesto Nitra realizovať v rámci konceptu „Inteligentné a moderné mesto“. V utorok 20. júna 2017 sa od manažérky SMART CITY Kataríny Koncošovej dozvedeli záujemcovia o projekte SMART CITY. Po predstavení projektu nasledovala diskusia. V stredu 21. júna večer diskutovali v kinosále účastníci besedy s **Ladislavom Peniaškom**, riaditeľom Nitrianskych komunálnych služieb, **Pavlom Jakubčinom**, vedúcim odboru komunálnych činností a životného prostredia MsÚ v Nitre a **Jánom Lištinským** zo spoločnosti Sensoneo j.s.a. o rozumnom zhodnocovaní odpadov a ďalších „smart“ riešeniach mesta na tému moderné a rozumné riešenie odpadov. Mesto Nitra je prvým mestom na Slovensku, ktoré zaviedlo polopodzemné kontajnery. V súčasnosti ich má 140 a občania, ktorí ich v prvej fáze odmietali a neskôr ich začali žiadať. V diskusii rezonovalo, že nakladanie s odpadmi zrkadlí úroveň našej kultúry. Efektivitu ovplyvňuje okrem dobre fungujúceho systému aj uvedomelosť a kultúrna vyspelosť občanov. Pri recyklácii odpadov je vhodné zapojiť najmladšiu generáciu. Účastníci diskusie sa dozvedeli, že úlohou „smart cities“ je

odstrániť všetky prekážky, ktoré bránia čo najvyššej možnej miere recyklácie a zhodnocovania odpadov. Zoznam odpadov, ktoré môžu občania odovzdať na zberových dvoroch: zmiešané odpady zo stavieb demolácií, zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky, papier a lepenka, sklo, žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť (N), vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhl'ovodíky (N), jedlé oleje a tuky, batérie a akumulátory, vyradené elektrické a elektronické zariadenia, vyradené elektrické a elektronické zariadenia, drevo, plasty, kovy, biologicky rozložiteľný odpad, zmesový komunálny odpad a objemný odpad.

Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 150/2017

Riešenie zberu biologického a komunálneho odpadu v Nitre

V Nitre bol pri rodinných domoch od septembra 2015 zavedený zber biologického odpadu, ktorý sa ďalej spracúva v kompostárni. Nádoby sú občanom dodávané na požiadanie, no nie všetci občania mali záujem o tieto nádoby, pretože majú aj vlastné - domáce kompostárne. Mesto získalo dotáciu z Recyklačného fondu na nákup 8500 kusov 120-litrových nádob na zber biologicky rozložiteľných odpadov. Z nich bolo 8000 rozdelených občanom. Od 1. januára 2017 je stanovený poplatok za odvoz a spracovanie komunálneho odpadu vo výške 25 eur. Poplatok je viazaný na trvalý pobyt v meste a zahŕňa aj zber biologického odpadu. V meste je k dispozícii 5 zberových dvorov a kompostární. Občania Nitry môžu v rámci základného poplatku odovzdať všetok odpad. Separovaný zber a zber bioodpadu je pre mesto prioritou aj z hľadiska ochrany životného prostredia. Bioodpad z kuchyne pri bytových domoch riešený je, pri panelákoch zatiaľ nie je riešený. Kosenie trávnikov a orezávku stromov zabezpečujú špecializované firmy, ktoré bioodpad dávajú do kompostárne. K bytovkám boli vo viacerých lokalitách umiestnené polopodzemné kontajnery – k 19. aprílu 2017 je rozmiestnených 140 ks. Okrem iných pozitív – tieto kontajnery eliminujú zápach z komunálneho odpadu a sú harmonické s prostredím.

Zdroj: vlastný text kronikárky

Nitra slovenským priekopníkom v modernizácii pri nakladaní s odpadom

Prvým mestom, v ktorom sa k tejto systémovej zmene v nakladaní s odpadom už rozhodli, je Nitra. Minulý rok tam mestská zberová spoločnosť Nitrianske komunálne služby osadila prvých desať stojísk, na ktorých je umiestnených spolu 52 kontajnerov na separované zložky odpadu i komunálny odpad. Riaditeľ spoločnosti **Ladislav Peniaško**

hodnotil prvé mesiace od uloženia nových kontajnerov veľmi pozitívne. Návratnosť investície vychádzala podľa prepočtov veľmi priaznivo. Nebol to však jediný aspekt rozhodnutia pre polopodzemné veľkoobjemové kontajnery. K nesporným výhodám podzemných a polopodzemných kontajnerov patrí ich hygienickosť. Väčšina odpadu je skladovaná v podmienkach, kde sa udržiava nižšia teplota, takže odpad sa rozkladá pomalšie. Vhadzovací otvor je pritom

menší ako u najrozšírejších 1 100 l smetiakov, hoci má niekoľkonásobne väčší objem, čo opäť prospieva k zníženiu zápachu. Tretí benefit je najmä v slovenských podmienkach obzvlášť hodný pozornosti – obsah kontajnerov je veľmi ťažké vykradnúť. „Tento problém pozná zrejme každé mesto či obec. Aj v Nitre prakticky denne riešime problémy so zvalenými kontajnermi a rozsypaným smetím. Tieto starosti pri polopodzemných kontajneroch odpadajú. Nehovoriac o tom, že takto neprichádzame o najhodnotnejšie zložky separovaného zberu, ktoré ekonomicky pomáhajú aj samotným obyvateľom,“ približuje riaditeľ nitrianskych služieb, pričom dopĺňa, že pri polopodzemných kontajneroch automaticky odpadajú náklady na zamrežovanie či uzamykanie stojísk. Dôležitú výhodu nimi ponúkaných polopodzemných kontajnerov oproti známejším podzemným, ktorá spočíva v tom, že odpad nie je skladovaný v klasickom pevnom boxe, ale vo vreci: „Samotný vak je veľmi odolný a pritom ľahký a mobilný, čo veľmi zjednodušuje obsluhu aj technickú náročnosť vyklápania.“ Kto videl niektorú z mnohých praktických ukážok systému od dodávateľa (napríklad na minuloročnom sneme Združenia organizácií verejných prác – pozn. red.), tento poznatok asi potvrdí. „Obrovská výhoda sa ukazuje práve teraz v zime, keď sú konvenčné 1 100-litrové nádoby zasypané snehom a nie je ich možné presúvať.“

Zdroj: vlastný text kronikárky

Sprievodná dokumentácia: 151/2017

Dotácia na odstránenie čiernej skládky Medzi vodami

Minister životného prostredia rozhodol koncom júla 2017 o poskytnutí podpory formou dotácie z Environmentálneho fondu na projekt „Sanácia nezákonne umiestneného odpadu v meste Nitra“ vo výške 38 000 eur. Žiadosť o poskytnutie podpory formou dotácie z Environmentálneho fondu pre rok 2017 na činnosť C4: Sanácia miest s nezákonne umiestneným odpadom bola podaná dňa 8. marca 2017. Projekt „Sanácia nezákonne umiestneného odpadu v meste Nitra“ pozostáva z vytypovania miesta s nezákonne umiestneným odpadom a jeho následnej sanácie, ktorá umožní využívanie miesta k pôvodnému účelu. V rámci projektu sa bude sanovať skládka odpadu v lokalite Medzi vodami v katastrálnom území Dolné Krškany. Sanáciou miesta s nezákonne umiestneným odpadom sa vytvorí priestor umožňujúci rôznorodé využitie územia, čo bude prospešné pre obyvateľov mesta.

Zdroj: Alexandra Končalová, projektová manažérka, Mestský úrad v Nitre

Nitra úspešná v súťaži Enviromesto 2017

Mesto Nitra reagovalo na výzvu Ministerstva životného prostredia a Slovenskej agentúry životného prostredia a zapojilo sa do súťaže o titul Enviromesto roku 2017. Predkladanie projektov prebehlo v novembri 2017, súťažilo 14 slovenských miest. Mesto Nitra bolo vyhodnotené ako víťaz v kategórii ochrana prírody a krajiny, zelená infraštruktúra mesta. Na snímke primátor Nitry Jozef Dvonč a vedúci odboru komunálnych činností a životného prostredia Pavol Jakubčin.

Zdroj: www.nitra.sk

Sprievodná dokumentácia: 153/2017

13. ŠPORT A TELESNÁ KULTÚRA

13.1 Atletika

Halové majstrovstvá západoslovenskej oblasti v atletike

V Bratislave na Eláne sa **11. februára 2017** konali halové majstrovstvá západoslovenskej oblasti v atletike. O najhodnotnejší výkon sa postaral šprintér **Jakub Matúš**, ktorý na 60 m dosiahol najskôr v rozbehu čas 6,81 sekundy a potom vo finále 6,82. Na 200 m si výborne počínala ešte len 16-ročná dorastenka **Emma Zapletalová** z ŠK ŠOG Nitra.

Zdroj: www.atletikasvk.sk

Atléti TJ Stavbár úspešní na ME v Belehrade

Na halových majstrovstvách Európy v Belehrade sa **4. až 5. marca 2017** predstavili aj atléti AC Stavbár Nitra. **Matúš Bubeník** skočil v kvalifikácii 228 cm a postúpil do finále, kde s výkonom 227 cm obsadil 5. miesto a dosiahol tak druhé najlepšie umiestnenie slovenského atléta v Belehrade. Vrcholom pre slovenskú atletiku bolo nečakané striebro šprintéra **Jána Volka**, ktorý zabehol národný rekord 6,58 s. Bratislavčan **Volko** v minulej sezóne hájil farby AC Stavbár Nitra, momentálne reprezentoval klub BK Bratislava.

Zdroj: MY - Nitrianske noviny, 6. 3. 2017

Spríevodná dokumentácia: 154/2017

Xénia Kilianová obhájila titul majsterky Slovenska

Xénia Kilianová zo ŠOG Nitra obhájila **1. apríla 2017** na spoločných majstrovstvách Slovenska a Českej republiky v modernej gymnastike v bratislavskej Športovej hale Mladosť titul majsterky Slovenska vo viacboji. Jej oddielová kolegyňa **Karolína Rašková** (ŠOG Nitra) skončila na 10. mieste

Zdroj: teraz.sk

Atletické majstrovstvá základných škôl okresu Nitra

Na Atletickom štadióne v Nitre sa v stredu **24. mája 2017** uskutočnili Atletické majstrovstvá základných škôl okresu Nitra. Súťažili deti z 28 škôl. V súťaži družstiev vyhrali dievčatá zo Športového gymnázia a chlapci zo ZŠ Fatranská v Nitre. Poradie v súťaži družstiev – 1. miesto: ZŠ Fatranská Nitra, 2. miesto: Športové gymnázium Nitra, 3. miesto patrilo ZŠ Nábřežie mládeže v Nitre.

Zdroj: MY, 29.5.2017

Muži Stavbára Nitra obhájili titul

Atletická liga dospelých vyvrcholila v sobotu **9. septembra 2017** v Dubnici nad Váhom. Obhajcovia titulov majstrov Slovenska v atletike družstiev uspeli vo finálovom kole, keď muži AC Stavbár Nitra zavŕšili zlatý hetrik, po rokoch 2015 a 2016 triumfovali tretí raz za sebou a celkovo štvrtýkrát, keď predtým zvíťazili ešte v roku 2001. V súťaži žien tím ŠK ŠOG Nitra neudržal prvé miesto, zostala im bronzová pozícia. V kladivárskom sektore vyhrali svoje disciplíny súrodenci Lomnickí, ktorí sú odchovancami Nitry, ale momentálne reprezentujú Duklu Banská Bystrica.

Zdroj: MY - Nitrianske noviny, 11. 9. 2017

13.2 Basketbal

Basketbalový klub MBK SPU Nitra zanikol po 65 rokoch

Vedenie basketbalového klubu mužov MBK SPU Nitra **29. júna 2017** informovalo, že neposlalo prihlášku do Eurovia Slovenská basketbalová liga v sezóne 2017/2018 a končí. Klub mal väčšie problémy už od roku 2014, posledné tri sezóny odohral s mladým kádrom zloženým zo slovenských hráčov. V uplynulej sezóne skončili na poslednom 11. mieste, keďže vyhrali iba tri zápasy. Vedenie klubu sa jednoznačne rozhodlo nepokračovať v podmienkach, ktoré malo družstvo v posledných troch rokoch od sezóny 2014/15. V Nitre tak zanikol mužský basketbal, ktorý tu bol nepretržite 65 rokov v rôznych typoch súťaží. Najväčšie úspechy nitrianskeho basketbalu: 2003 bronz, 2005 zlato, 2009 zlato, 2010 striebro, 2011 striebro, 2012 bronz. Na jeseň 2011 hrala Nitra v EuroChallenge Cupe, súpermi boli nemecký Oldenburg, španielska Fuenlabrada a švédsky Norrköping.

Zdroj: sportky.sk

Sprievodná dokumentácia: 155/2017

13.3 Beh a maratónsky beh

Beh zoborskou lesostepou

Pri kostolíku v Nitre-Dražovciach sa v nedeľu **15. októbra 2017** uskutočnilo bežecké podujatie Beh zoborskou lesostepou. Bežci mali na výber dve trate – na 14 km a 9,5 km. Kým obe trate ich zaviedli hore na lesostep, 14 km trať ich previedla malebnými cestičkami k vrcholu Zobora. Na trať sa postavil rekordný počet účastníkov - 251. Na 9,5 km trati zvíťazil **Tomáš Podpera** v novom traťovom rekorde 39:52. Víťazkou medzi ženami bola **Katarína Bátovská** s časom 49:14. Na dlhšej 14 km trati sa medzi mužmi stretla silná konkurencia, keď traťový rekord prekonalí hneď prví štyria bežci, ale z víťazstva sa mohol tešiť iba jeden, a to Matúš Kompas. Zo žien dobehla do cieľa prvá **Dagmar Vargová**. Matúš Kompas zo Šale sa stal aj celkovým víťazom.

Zdroj: MY – Nitrianske noviny, 16.10.2017
Sprievodná dokumentácia: 156/2017

Jubilejný 30. ročník Zoborského silvestrovského behu

Na 30. ročníku Zoborského silvestrovského behu sa zúčastnilo 241 pretekárov, z tohto počtu bolo 44 žien. Najstarším účastníkom pretekov bol Alojz Podolák vo veku 81 rokov. Najrýchlejším bežcom tohto ročníka sa stal junior Peter Ursíny, ktorý na vrch Zobora vybehol s časom 19:39 minút. Najúspešnejšou bežkyňou bola **Mária Rodáková** v kategórii žien nad 50 rokov s časom 28:37. Na pretekoch sa zúčastnili aj bežci zo zahraničia: Nór Andrew Burr (muži nad 50) a Nemci: Ulrich Hänel (muži nad 40) a Stephan Hardt (muži nad 325). Pretekárov v ťažkých podmienkach podporovali turisti, ktorí sa nezlákli nepriazne počasia a na Pyramíde si mohli dať označiť svoje kartičky turistu pečiatkou 137 priaznivci turistiky a Zoborského silvestrovského behu. **Vítazi jednotlivých kategórii 30. ročníka ZSB:** ženy (dorastenky) Michaela Ferusová, ženy (juniorky) Tatiana Bendáková, (ženy do 35 rokov) Petra Krošláková, (ženy nad 35 rokov) Katarína Kopecká, (ženy nad 40 rokov) Dana Sýkorová, (ženy nad 45 rokov) Ivona Kollárová, (ženy nad 50 rokov) Mária Rodáková. Víťazkou behu žien bola Iveta Bilická, ktorá pretekala v kategórii žien nad 55 rokov. V kategórii ženy nad 60 rokov zvíťazila Margita Rusnáková, v kategórii muži – dorastenci vyhral Roman Šajter, v kategórii muži – juniory patrilo víťazstvo Petrovi Ursínymu, ktorý sa stal celkovým víťazom Zoborského silvestrovského behu. V kategórii muži do 35 rokov vyhral Šimon Ťáčík, muži nad 35 rokov Ivan Urcikán, v kategórii muži nad 40 rokov Peter Gajdoš, muži nad 45 rokov Anton Ťáčík, ten bol víťazom behu B. V kategórii mužov nad 50 rokov vyhral Roman Petrikovič, muži nad 55 rokov dobehol ako prvý Štefan Gibala, v mužoch nad 60 rokov Ján Pobuda, muži nad 65 rokov Rudolf Petrikovič, muži nad 70 rokov Pavol Matuška a v kategórii muži nad 80 rokov Alojz Podolák. Novinkou jubilejného ročníka sa stalo odovzdávanie medailí – plakiet v cieľi na Pyramíde.

Zdroj: PhDr. Janka Svítková, Ing. Dana Stančevová
Sprievodná dokumentácia: 157/2017

13. 4 Box, kickbox, karate a iné bojové umenia

Štefan Mészáros vyhral knokautom v prvom kole

Kickboxer Štefan Mészáros zo Scorpio fight gymu Nitra v sobotu **6. mája 2017** bojoval na jednom z najlepších galavečerov na Slovensku - Enfusion Live Žilina. Jeho súperom v profi ringu vo váhovej kategórii do 72,5 kg bol Rakúšan s albánskym pôvodom Adil Osmani, majster Európy federácie WKU. Nitran Štefan Mészáros sa tešil z víťazstva v prvom kole k. o. Kickboxer je zverencom trénera Patrika Matejku z nitrianskeho klubu, do ktorého patrí aj ďalší úspešný borec Cyril Pažitný.

Zdroj: MY - Nitrianske noviny, 9. mája 2017

Sedem zlatých medailí z majstrovstiev Slovenska

V Trnave sa v sobotu **9. decembra 2017** uskutočnili majstrovstvá Slovenska jednotlivcov a družstiev juniorov a kadetov v karate. Na šampionáte sa zúčastnilo 389 pretekárov zo 63 oddielov. Na stupne víťazov sa dostali aj zástupcovia troch nitrianskych klubov. Získali sedem zlatých medailí, najviac patrilo klubu KK Farmex. Výsledky KK Farmex Nitra - kata - st. juniori: 2. Enriko Duška. Kumite - ml. kadetky -50 kg: 2. Veronika Helferová, +50 kg: 1. Ella Hóková, 3. Romana Árvová, kadetky +54 kg: 2. Eva Kozárová, juniorky -59 kg: 2. Laura Pálinkášová, ml. kadeti -40 kg: 1. Michal Zaťko, -45 kg: 1. Šimon Vavro, kadeti -63 kg: 3. Martin Pápay, -70 kg: 3. Daniel Bagita, +70 kg: 1. Marek Pavlák, juniori -76 kg: 2. Patrik Šebök, st. juniori -60 kg: 2. Enriko Duška. Družstvá kumite - ml. kadetky: 3. miesto (Hóková, Helferová, Árvová), ml. kadeti: 2. miesto (Lichner, Vavro, Zaťko), kadeti: 3. miesto (Pápay, Bagita, Pavlák). Darilo sa aj druhému klubu – ŠK Kachi Nitra - kata - ml. kadetky: tretia bola Barbora Hlavačková, medzi kadetkami bola prvá Nina Hlavačková. V súťaži kumite - ml. kadetky -40 kg patrilo 2. miesto Nine Kvasnicovej, -50 kg: 3. Nina Mesárošová, st. juniorky -61 kg: 1. Hana Kuklová, kadeti +70 kg: 3. Kristián Szabó. Družstvá kata - ml. kadeti: 3. miesto (Müller, Dávid, Bielik). Družstvá kumite - ml. kadetky: 3. miesto (Kvasnicová, Mesárošová, Nová, Bolečková). Výsledky KK Torashiro Nitra - kumite ml. kadeti -55 kg: 2. Peter Vereš.

Zdroj: Martin Kilian, My - Nitrianske noviny, 11. 12. 2017

Memoriál Rudolfa Farmadína

V sobotu **9. decembra 2017** sa v Mestskej hale na Klokočine v Nitre uskutočnil 7. ročník Memoriálu Rudolfa Farmadína. Súťažilo 441 pretekárov vo všetkých, aj olympijských kategóriách – a to nielen zo Slovenska a okolitých štátov. Zvíťazil Danilo Bohuslavský z Ruska. Z našich sa najviac darilo Lukášovi Bohunickému z KK Farmex.

Zdroj: Klaudio Farmadin, karate.sk

13. 5 Cyklistika

Víťazstvo Nitrana Jakuba Vlčáka na Detskej Tour Petra Sagana

V nedeľu **7. mája 2017** sa v Mestskom parku na Sihoti uskutočnili tretie preteky v rámci Detskej Tour Petra Sagana. Celkovo bolo dvanásť súťažných kategórií. V elitnej kategórii starších žiakov sa presadil Nitran Jakub Vlčák zo ZŠ Beethovenova, ktorý nedal šancu priebežnému lídrovi Tour Michalovi Šiminskému z Rimavskej Soboty a vyhral s náskokom pätnástich sekúnd. Podujatie spoločne s ďalšími partnermi pomohlo zorganizovať aj Mesto Nitra.

Zdroj: Mesto Nitra informuje, Andrej Jančovič, Nitrianske Echo, 11. 5. 2017

Nitra bola centrom etapových pretekov Okolo Slovenska

Nitra sa **9. a 10. júna 2017** stala centrom etapových pretekov Okolo Slovenska 2017. Cyklisti sem prišli z Banskej Bystrice. Víťazom 2. etapy na 60.+1. ročníku cyklistických pretekov Okolo Slovenska z Banskej Bystrice do Nitry (172 km) sa v piatok 9. júna stal Talian Matteo Malucelli z tímu Androni-Sidermec, ktorý dosiahol čas 4:11:50 h. Druhý skončil v šprinte veľkej skupiny jazdcov líder celkovej priebežnej klasifikácie Slovinec Jan Tratnik (CCC Sprandi Polkowice) a po tretie miesto si došpurtoval jeho krajan Matej Mugerli (Amplatz-BMC).

Primátor mesta Nitra Jozef Dvonč (vpravo) a víťaz etapy Matteo Malucelli.

Foto: Martin Havran

Do druhej etapy pretekov Okolo Slovenska nastúpilo 142 cyklistov z 25 tímov a 28 krajín. V sobotu bola na rade tretia etapa z Nitry do Trnavy v dĺžke 222,1 km, má zvlnený charakter a jej súčasťou sú 3 rýchlostné a 4 horské premie. Druhú etapu - Banská Bystrica – Nitra, 172 km vyhrál Talian Matteo Malucelli.

Zdroj: okoloslovenska.com

Martina Hronečková – majsterka Európy v horskej cyklistike

Počas víkendu **11. až 13. augusta 2017** sa vo Svite konali majstrovstvá Európy v horskej cyklistike. V kategórii Masters súťažila aj Martina Hronečková, ktorej sa podarilo vybojovať bronz na 78 km trati. Na ME vo Svite štartovalo 188 pretekárov z 23 krajín.

Zdroj: teraz.sk

Spríevodná dokumentácia: 158/2017

13.6 Fitness

Na majstrovstvách sveta detí traja zlatí medailisti

Na majstrovstvách sveta v Novom Sade v Srbsku sa dňoch **17. - 18. júna 2017** predstavilo 150 pretekárov z 11 krajín. Na zisku Pohára národov sa reprezentanti GymGol klubu Nitra podieľali vo veľkej miere. Na najvyšší stupienok sa postavili až traja Nitrania. Z titulu majstra sveta sa tešili **Michal Müllner, Nella Adámeková a Paulína Bajerlová**. Za ich víťazstvom sú tréneri Norika Červeňová, Miloš Krško, Natália Georgievová a Livia Maťušová.

Zdroj: nasanitra.sme.sk

Sprievodná dokumentácia: 159/2017

13.7 Futbal

Ivan Galád – novým trénerom FC Nitra

Tím FC Nitra po nie veľmi vydatenej jeseni už vo februári 2017 naplno zarezával v príprave na druholigovú jar pod vedením nového trénera **Ivana Galáda**, ktorý si so sebou priviedol aj asistenta Jána Bíreša. Zmeny sa udiali aj v šatni. Z tímu odišli **Juraj Križko**, **Marcel Oravec** a **Jan Shejbal**. Káder FC Nitra na začiatku zimnej prípravy tvorili: brankári: Dušan Kolmokov, Richard Stránský, Dávid Šípoš, obrancovia: Jaroslav Machovec, Ján Chovanec, Matúš Kuník, Richard Križan, Ondřej Vencel, Samuel Ďurek, Adam Dunda, Patrik Šurnovský, stredopolári: Andrej Fábry, Miloš Šimončíč, Andrej Ivančík, Márius Charizopoulos, René Kotrík, Aurélien Ngeyitala Lola, Martin Macho, Róbert Valenta, útočníci: Matúš Mikuš, Filip Balaj, Filip Žák, Marek Fábry.

Zdroj: nasanitra.sk

Sprievodná dokumentácia: 160/2017

19. ročník halového futbalového turnaja dorastu PP Invest Cup

V nedeľu **8. januára 2017** odštartoval 19. ročník halového futbalového turnaja dorastu PP Invest Cup. Vyvrcholil v sobotu **14. januára 2017** v Mestskej hale na Klokočine. Na turnaji sa zúčastnilo 27 dorasteneckých mužstiev od tretej ligy po šiestu, turnaj bol rozdelený na kvalifikáciu a hlavný hrací deň. Z kvalifikácie postúpili len víťazi štyroch skupín, tím Vittek Football Camp Academy však svoju avizovanú účasť (pre chorobu hráčov) zrušil, čím posunul do hlavného turnaja aj Lužianky. Finále vyhralo družstvo obce Nevidzany. Hlavný sponzor PP Invest im daroval novú súpravu dresov.

Zdroj: Nitrianske noviny, 16. 1. 2017

Sprievodná dokumentácia: 161/2017

Vyhlásili Jedenástku roka 2016

V sobotu **14. januára 2017** vyhlásili v Nitre Jedenástku roka 2016 v rámci Západoslovenského futbalového zväzu. Hlasovalo 15 trénerov. Najviac hlasov (10) získal útočník Komárna **Roman Haša**. Do výberu sa dostal ako pravý stredový hráč Galant'an **Martin Kočiš**. Cenu pre najlepšieho trénera si odniesol **Jaroslav Vágner** z Púchova. Po ročnej prestávke boli opäť vyhodnotení aj najlepší arbitri v súťažiach ZsFZ. Medzi hlavnými rozhodcami zvíťazil **Marián Otieпка** z Trenčína, najlepším asistentom rozhodcu sa stal **Martin Jančok** z Nitry.

Zdroj: Nitrianske noviny, 16. 1. 2017

Sprievodná dokumentácia: 162/2017

Začala sa druhá futbalová liga

V sobotu **4. marca 2017** štartovala druhá futbalová liga. Pozrime sa bližšie do kuchýň troch účastníkov - FC Nitra, ŠKF Sereď a ŠTK Šamorín. Všetky tri kluby zatiaľ figurujú v prvej polovici tabuľky, kde chcú zostať, aby si vybojovali účasť v

celoslovenskej nadstavbe o postup do I. ligy. Mužstvá zo západu, ktoré postúpia do skupiny o postup, si prenesú získané body, avšak bez zápasov s poslednými dvoma tímami západnej skupiny. Zloženie FC Nitra – brankári: 31 Lukáš Hroščo, 32 Dušan Kolmokov, 1 Dávid Šípoš, obrancovia: 2 Marián Kolmokov, 3 Macdonald Niba, 4 Samuel Ďurek, 5 Richard Križan, 11 Ján Chovanec, 23 Ondřej Vencel, 26 Patrik Šurnovský, stredopolári 6 Márius Charizopulos, 7 Aurelien Ngeyitala Lola, 10 Andrej Fábry, 13 René Kotrík, 14 Miloš Šimončík, 15 Andrej Ivančík, 20 Martin Macho, 21

Christián Steinhübel, 22 Matúš Kuník, útočníci: 8 Filip Balaj, 9 Róbert Valenta, 19 Marek Fábry, 25 Patrik Abrahám. Tréner: Ivan Galád, asistent trénera Ján Bíreš, tréner brankárov Miroslav König, fyzioterapeut Štefan Balla, masér Róbert Gyepes.

Zdroj: My – Nitrianske noviny, 6. 3. 2017

Sprievodná dokumentácia: 163/2017

Katarína Košlabová medzi najlepšími futbalistkami SR

Na pôde Slovenského futbalového zväzu vyhlásili **18. marca 2017** najlepšiu ligovú jedenástku žien za rok 2016. Do elity sa dostala aj **Katarína Košlabová**, rodáčka zo Šurianok, študentka Gymnázia sv. Cyrila a Metoda v Nitre. Členka mládežníckych reprezentácií SR strelila v tejto sezóne v 9 ligových zápasoch za ženy FC Nitry 7 gólov. O zložení premiérovej jedenástky rozhodli hlasy trénerov ženských reprezentačných tímov, trénerov klubov prvej ligy žien, členov komisií ženského futbalu a zástupcov SFZ.

Zdroj: zenskyfutbal.sk

Hráči FC Nitra bojovali o postup do I. ligy

Futbalisti FC Nitra zvládli jarnú nadstavbovú časť druhej najvyššej súťaže na jednotku. V dvanástich kolách si na svoje konto pripísali tri remízy a deväť víťazstiev. To im po konci súťaže napokon zabezpečilo konečné druhé miesto, keď na prvé VSS Košice stratili len dva body. Hra o postup však bola otvorená. VSS Košice museli vyriešiť vlastné finančné záväzky a až tak môžu uvažovať o návrate medzi elitu. Pokiaľ svoje záväzky nevyriešia, radovať sa z postupu môže práve FC Nitra. Na posledný nadstavbový zápas Nitra cestovala na trávnik Partizána Bardejov. Nitrianskym futbalistom sa darilo a domácich nepúšťali takmer k ničomu. Aj napriek jasnej prevahe Nitry to na trávniku Bardejova dlho vyzeralo na remízu a deľbu bodov, avšak takýto scenár nepripustil v 63. minúte Fábry a dal gól. Nitra tak ukončila sezónu ďalším víťazstvom. Partizán Bardejov – FC Nitra 0:1 (0:0). Gól: 63. Fábry Zápas sledovalo: 412 divákov.

Zdroj: nasanitra.sme.sk

Sprievodná dokumentácia: 164/2017

Starší dorastenci FC Nitra získali Česko-slovenský pohár

Starší dorastenci FC Nitra získali Česko-slovenský pohár na turnaji, ktorý sa konal vo Frýdku-Místku v utorok **20. júna 2017**. V zápase starších dorastencov sa druhýkrát stretli hráči FC Nitra a Sparty Praha. Hralo sa v obrovskom teple, podmienky boli náročné pre obidve mužstvá. Nakoniec po výsledku 0:0 rozhodol penaltový rozstrel. Nitrania v ňom boli neomylní. Súper kopol prvú strelu vedľa a tretiu do brvna. Hráči FC Nitra sú posledné dva roky najlepším dorasteneckým tímom na území Čiech a Slovenska. Víťazstvo patrilo dorastencom r. 1998 a bola to pre nich úspešná rozlúčka s dorasteneckým vekom. U19: Sparta Praha - FC Nitra 0:0, na pok. kopy 1:4. FC: Šípoš - Fabiš, Gužík, Kóša, Homola - Guláš (Tkáč), Macho, Záhon, Peseky (Szabó) - Zelenka (Chmura), M. Fábry. Penalty premenili: Macho, Fabiš, Tkáč a Fábry.

Základná zostava FC: hore zľava Šípoš, Kóša, Gužík, Zelenka, Fabiš, Fábry, dolu Macho, Guláš, Peseky, Záhon, Homola.

Foto: Jan Traubner

Zdroj: Jan Tauber, fotbal.cz a nasanitra.sme.sk

FC Nitra začala hrať Fortuna ligu

Prezídium Únie ligových klubov (ÚLK) na rokovaní v stredu **21. júna 2017** odsúhlasilo zaradenie FC Nitra do najvyššej slovenskej futbalovej súťaže Fortuna ligy v

nastávajúcej sezóny 2017/2018. Tím FC Nitry tak postúpil z II. ligy do Fortuna ligy. Prezídium Únie ligových klubov na rokovaní v zmysle súťažného poriadku jednomyseľným hlasovaním odsúhlasilo zaradenie FC Nitra do Fortuna ligy 2017/2018.

Vychádzali zo správy Licenčnej komisie Slovenského futbalového zväzu, ktorá odporučila zaradiť do Fortuna ligy FC Nitra ako druhé mužstvo konečnej tabuľky II. ligy, keďže víťaz tejto súťaže FC VSS Košice nesplnil podmienky skráteného licenčného konania,“ skonštatoval prezident ÚLK Ivan Kozák v tlačovej správe. Nitriansky klub sa medzi slovenskú futbalovú elitu vrátil po troch rokoch, naposledy v najvyššej slovenskej súťaži účinkoval v sezóne

2013/2014, po ktorej pri rovnosti bodov s Dunajskou Stredou zostúpil do II. ligy. Dovtedy však ešte museli zrealizovať úpravy, aby mohli hrať domáce zápasy Fortuna ligy na svojom štadióne. Štadión v Nitre skontrolovala Komisia pre štadióny a ihriská SFZ. FC Nitra dostala termín na odstránenie nedostatkov do 13. júla 2017. Predseda predstavenstva FC Marián Valenta informoval, že Nitra požiada o výnimku z licenčnej smernice na vyhríevaný trávnik s tým, že jeho rekonštrukcia by sa mohla začať už v priebehu jesennej časti sezóny. V takom prípade by Nitra odohrala niekoľko domácich stretnutí v náhradnom dejisku v Zlatých Moravciach, ale na jar by už mala k dispozícii štadión spĺňajúci všetky základné kritériá pre Fortuna ligu. Mužstvo, ktoré vedie skúsený tréner Ivan Galád, povedal, že družstvo bude potrebné posilniť.

Zdroj: aktuality.sport.sk

V sobotu 22. júla 2017 odštartovala jesenná časť novej sezóny 2017/2018.

Zápas	Dátum	Duel
1. zápas	22. 7. 2017 o 18:30	FC Nitra – MŠK Žilina
2. zápas	29.7. 2017 o 19.00	MFK Zemplín Michalovce – FC Nitra
3. zápas	5. 8. 2017 o 19.00	1. FC Tatran Prešov – FC Nitra
4. zápas	11. 8. 2017 o 18.30	FC Nitra – FC ViOn Zlaté Moravce – Vráble
5. zápas	19. 8. 2017 o 19.00	FK Senica – FC Nitra
6. zápas	26. 8. 2017 o 19.00	FC Nitra – FK DAC 1904 Dunajská Streda
7. zápas	9. 9. 2017 o 19.00	FC Spartak Trnava – FC Nitra
8. zápas	16. 9. 2017 o 19.00	FC Nitra – FK Železiarne Podbrezová
9. zápas	19. 9. 2017 o 19.00	AS Trenčín – FC Nitra
10. zápas	23. 9. 2017 o 19.00	FC Nitra – MFK Ružomberok
11. zápas	30. 9. 2017 o 19.00	ŠK Slovan Bratislava – FC Nitra
12. zápas	14. 10. 2017 o 17.00	MŠK Žilina – FC Nitra

Zápas	Dátum	Duel
13. zápas	21. 10. 2017 o 17.00	FC Nitra – MFK Zemplín Michalovce
14. zápas	28. 10. 2017 o 17.00	FC Nitra – 1. FC Tatran Prešov
15. zápas	4. 11. 2017 o 17.00	FC ViOn Zlaté Moravce – Vráble – FC Nitra
16. zápas	18. 11. 2017 o 17.00	FC Nitra – FK Senica
17. zápas	25. 11. 2017 o 14.00	FK DAC 1904 Dunajská Streda – FC Nitra
18. zápas	2. 12. 2017 o 14.00	FC Nitra – FC Spartak Trnava
19. zápas	9. 12. 2017 o 14.00	FK Železiarne Podbrezová – FC Nitra
20. zápas	17. 2. 2018 o 14.00	FC Nitra – AS Trenčín
21. zápas	24. 2. 2018 o 14.00	MFK Ružomberok – FC Nitra
22. zápas	3. 3. 2018 o 14.00	FC Nitra – FK Slovan Bratislava

Prvý zápas FC Nitra vyhrala 1:0

V sobotu **22. júla 2017** pred zaplneným hľadiskom privítal nováčik ligy FC Nitra úradujúceho majstra zo Žiliny. Ako prví sa dostali do nebezpečnej situácie favorizovaní hostia. Po priamom kope Švarku bol v permanencii Hroščo. Futbalisti Žiliny mali aj územnú prevahu, ale paradoxne ako prví skórovali domáci. Po prihrávke Kóňu sa zvnútra šestnástky oprel do lopty Balaj a bolo 1:0. Žilina mohla odpovedať v 26. minúte, no po chybe domáceho brankára Jankauskas a ani Diaz loptu za brankovú čiaru nedotlačili. O desať minút neskôr pohrozila opäť Nitra. Po centri Kóňu nebezpečne hlavičkoval Šimončíč. V ďalšom priebehu prvého polčasu majster zatlačil súpera na jeho polovicu, ale do prestávky sa aj napriek snahe už vyrovnania nedočkal. Druhé dejstvo otvorila nepresná strela Olaitana. Nitra následne odpovedala peknou krídelnou akciou. Center Valentu z pravej strany zakončil Ivančík z dobrej pozície nedôraznou hlavičkou do stredu brány, kde stál pripravený Mandous. V 53. minúte Káčer pekne nabil striedajúcemu Šejdajevovi, ktorý následnou strelou bez prípravy zvnútra šestnástky vyprášil Hroščovi rukavice. Po hodine hry sa krásnou strelou spoza šestnástky prezentoval Škvarka. Jeho pokus len tesne minul ľavú žrd' domácej brány. Žilina mala síce v druhom polčase viac z hry, ale proti dobre organizovanej obrane súpera sa jej presadiť nedarilo. Vykúpenie nepriniesla ani 86. minúta a priamy kop Švarku z 18-tich metrov, ktorý Hroščo zo šibenice bravúrne vytlačil na rohový kop. V nervóznom závere si už obetavo hrajúca Nitra svoj tesný náskok udržala a po trojročnej pauze medzi elitou si pripísala hneď v prvom kole Fortuna ligy cenný skalp majstra.

Zdroj: teraz.sk

Juniori FC Nitra zvíťazili na turnaji Mitropa Cup v Maďarsku

Vítěz štvrté ligy Juhozápad – juniori FC Nitra sa v dňoch **22. – 23. júla 2017** v maďarskom meste Szombathely zúčastnili na 27. ročníku medzinárodného futbalového turnaja Mitropa Cup. Reprezentovali Západoslovenský futbalový zväz. FC Nitra doplatilo v semifinále na zlú mušku v penaltovom rozstrele a v súboji o tretie miesto vyhrali. Prvé miesto patrilo rezerve rakúskeho prvoligového klubu SV Mattersburg. Zápas o tretie miesto bol už jasne v rézii Nitranov, maďarský súper nemal patričnú kvalitu a len sa bránil. Nitrania turnaj brali ako prípravu na tretiu ligu.

Zdroj: aktualita.sk

Zomrel bývalý prvoligový futbalista Ján Harbulák

Vo veku 54 rokov zomrel v piatok **8. septembra 2017** bývalý prvoligový futbalista **Ján Harbulák**, ktorý väčšinu hráčskej kariéry odohral v Nitre. Bol súčasťou mužstva okolo slávneho nitrianskeho futbalisti Ľubomíra Moravčíka, ktoré v roku 1989 obsadilo 3. miesto vo federálnej lige a vybojovalo si účasť v Pohári UEFA. Rodák z Michaloviec sa do Nitry dostal po vojenskej službe v Tábore v roku 1986. V prvej lige tento krajný obranca či záložník odohral za Plastiku Nitra 46 zápasov a strelil dva góly.

Zdroj: MY - Nitrianske noviny, 11. 9. 2017

Mladí futbalisti FC Nitra vyhrali nad Shkëndija Tetovo

V prvom zápase 1. kola UEFA Youth League, ktoré sa konalo **23. septembra 2017**, mladí futbalisti FC Nitra porazili macedónskeho súpera. Podľa priebehu zápasu však mohli vyhrať aj výraznejšie. Výsledok: FC Nitra – Shkëndija Tetovo (Mac.) 1:0 (0:0) Góly: 49. Kóša. R. Matiunin (Rus.), ŽK: Fabiš, Chobot, Vrábel – Imeri, ČK: 90+2. Vrábel (N), 2550 divákov. Zloženie FC Nitra: Baláži – Fabiš, Kóša (84. Straňák), Richtárik, Paľo – Macho, Pajer – Chobot, D. Guláš (88. Németh), Kubica (73. Vrábel) – M. Fábry.

Zdroj: nasanitra.sme.sk

Miniliga Miroslava Stocha

Koncom novembra 2017 odštartoval na základných školách 5. ročník Miniligy Miroslava Stocha. Prihlásilo sa naň 13 družstiev. Podujatie organizoval Oblastný futbalový zväz v Nitre. Prvý výkop bol v pondelok 27. novembra 2017. V základnej časti sa počas jednotlivých turnajov postupne stretli tímy každý s každým. Hrali žiaci 1. až 4. ročníkov ZŠ, narodení po 1. septembri 2007. ZŠ boli rozdelené do 4 skupín. Do 1. skupiny patrili: ZŠ Škultétyho, ZŠ sv. Marka, ZŠ Cabajská, do 2. skupiny - ZŠ Topoľová, ZŠ Fatranská, ZŠ sv. Gorazda, v 3. skupine boli ZŠ Tulipánová, ZŠ Nábřežie mládeže, ZŠ Beethovenova, v 4. skupine boli: ZŠ kn. Pribinu, ZŠ kráľa Svätopluka, ZŠ Ščasného, ZŠ Horné Lefantovce. V trojčlennej skupine hral každý s každým dvakrát, v štvorčlennej skupine každý s každým raz. Súťaž sa skončila v polovici r. 2018.

Zdroj: nasanitra.sme.sk

13.8 Hádzaná

V hádzanárskom družstve UDHK Nitra hrajú aj trojičky Marinové

Nitrianska mládežnícka hádzaná sa môže pochváliť raritou. Medzi opory tímu starších dorasteniek patria trojičky Marinové, ktoré sa narodili 29. marca 1999. Hádzanej sa venovala aj ich mama **Mariola, za slobodna Škodrová**. S družstvom UDHK Nitra už dosiahli pekné úspechy. V roku 2014 získali zlato na majstrovstvách Slovenska starších žiačok, o rok neskôr cenný bronz na najväčšom svetovom turnaji v Prahe už ako mladšie dorastenky. Staršie dorastenky UDHK Nitra, ktoré v tejto sezóne vedie mladý tréner Milan Adi, patria medzi aspirantov na ligový titul. Mariola hrá na ľavom krídle, Simona na pravom krídle a Sofia je stredná spojka. Simona študuje na Športovom gymnáziu, Sofia sa učí za kozmetičku a z Mariolky bude kuchárka – cukrárka.

Zdroj: nasanitra.sme.sk

Bývalé slovenské reprezentantky v hádzanej získali strieborné medaily

Bývalé hádzanárky, reprezentantky SR si júni 2017 zahrali na majstrovstvách Európy veteránok nad 43 rokov v portugalskom Porte a získali strieborné medaily. Väčšinu tímu tvorili hráčky z Nitry. Na turnaj ich pripravovali trénerka **Zlatica Medová**.

Hádzanárky si do Portugalska prišli otestovať svoje sily a schopnosti. V úvodnom dueli sa stretli s maďarským celkom Angyalok. Nitrianky duel prehrali 11:17. Zmerali si sily aj s českým tímom HBH Morava. Po tesnej výhre 12:10 si to vo finále rozdelili so spomínaným družstvom Angyalok. NITRA: K. Dlugošová - K. Hanakovičová, S. Kolářová, K. Papaneková, J. Vykoukalová, J. Jašíková, J. Šrámeková, Z. Lukačiková, M. Kundrátová, T. Krížková, M. Sláviková, D. Zajasenská, Z. Kollárová, A. Smilková, M. Zahradníková. Trénerka Z. Medová. Najlepšia brankárka turnaja bola Katarína Dlugošová (Nitra).

Zdroj: nasanitra.sk

13.9 Hokej

Hokejový turnaj Slovakia Cup

Slovenská hokejová reprezentácia sa predstavila v Nitre v dňoch **10. – 11. februára 2017** na turnaji Slovakia Cup 2017. V dresoch slovenského výberu boli viacerí bývalí a súčasní hráči Nitry (**Konrád, Švárný, Hrnka, Slovák, Macík**). V boji o finále síce Slováci

zdotali výber Ruska do 23 rokov presvedčivo 6:2, vo finále však nestačili na Švajčiarov a prehrali o gól 3:4. Úspešná nebola ani záverečná power-play a nitrianska partia okolo centra Slováka napokon nevyrovnala. Jedným z najväčších pozitív 15. ročníka hokejového Slovakia Cupu bola atmosféra. Publikum v Nitra aréne potvrdilo, prečo patrí k najlepším v Tipsport Lige a Slovákov vyprovokovalo búrlivým potleskom aj napriek finálovej prehre. Prvý zápas Slovenska na turnaji videlo 2284 divákov, na finále proti Švajčiarom prišlo 3505 ľudí. Ani v jednom prípade síce nebolo vypredané, no na atmosfére to neubrálo.

Zdroj: hockeynitra.com

Nitrianski hokejisti neobhájili titul majstra TipSport Ligy

Hokejistom HK Nitra sa v tomto ročníku TIPSPORT LIGY nepodarilo obhájiť titul z roka 2016. Majstrovský titul získali hráči Banskej Bystrice, keď v piatom finálovom zápase na domácom ľade zdolali v sobotu **22. apríla 2017** Nitru 6:2, celú sériu vyhrali 4:1 na zápasy a mohli tak pred vlastnými priaznivcami zdvihnúť najcennejšiu trofej na Slovensku nad hlavu. Prvá tretina bola bohatá na šance a striedali sa na oboch stranách. **HC'05 iClinic B. Bystrica – HK Nitra 6:2** (2:1, 4:1, 0:0) – konečný stav série 4:1. **Góly:** 6. Belluš (Handzuš, Wishart), 20. Higgs (Surový, Buc), 21. Surový (Hickmott), 25. Surový (Buc, Hickmott), 37. Belluš (Handzuš), 59. Zigo (Lamper) – 14. Rais (Mezei, Ručkay), 38. Blackwater (Milam, Slováč). **Rozhodovali:** Babic (Maďarsko), Hribík – Barviř, Blumel (všetci ČR). **HK Nitra:** Hartzell (25. Valent) – Milam, Ordzovenský, Rais, Mezei, Meland, Versteeg, Kuzma, Korím – H. Ručkay, M. Slováč, Blackwater – Bajtek, Krištof, Kutálek – Macík, Šille, Tvrdoň – Pupák, L. Paukovček, Piačka

Zdroj: hokejportal.sk

Nová hokejová sezóna sa začala pochodom fanúšikov

V nedeľu **10. septembra 2017** sa v Nitre začala nová hokejová sezóna pochodom fanúšikov, otvorením novej fanúšikovskej zóny a prvým zápasom so Zvolenom. Priaznivci HK Nitra bez ohľadu na vek sa stretli na začiatku pešej zóny. Sprievod prešiel centrom mesta, pričom atmosféru umocnili bubeníci zo skupiny Campana Batucada. Fanúšikovia sa v rámci pochodu najskôr zastavili pri fontáne na Svätoplukovom námestí a potom pokračovali smerom k Župnému domu až na novú fanzónu, vytvorenú pred hokejovým štadiónom. Na čele sprievodu kráčal Corgi, maskot HK Nitra. Fanúšikovia preukázali hráčom skvelú podporu a na oplátku dostali od hokejistov HK Nitra zápas s víťazným koncom. „Gól“ si Nitrania doma zakričali v priebehu 60 minút šesťkrát!

Zdroj: *hockeynitra.com*

Vrátil sa tréner Antonín Stavjaňa

Do HK Nitra sa od **22. októbra 2017** vrátil skúsený český tréner Antonín Stavjaňa, ktorý v apríli 2016 viedol majstrovský tím Nitry. Pri tíme zostali aj tréneri Andrej Kmeč, Dušan Milo a Stanislav Petřík. Nešlo teda o zmenu trénerov, ale o doplnenie trénerskej štábu Stavjaňa spolu s Andrejom Kmečom dosiahli pre klub zatiaľ najväčší úspech v histórii. .

Zdroj: *hockeynitra.com*

13.10 Hokejbal

Nitra Team strieborný

V Bratislave sa **26. - 27. augusta 2017** uskutočnil turnaj v hokejbale vo formáte 3+1 po názvom Svetový pohár. Na turnaji sa zúčastnilo 12 tímov, s výnimkou jedného boli všetky zo Slovenska. Mesto Nitra reprezentoval Nitra Team, ktorý obsadil konečné druhé miesto. Tesne mu tak ušla hlavná výhra pre víťaza - finančná odmena 3000 eur.

Za Nitru si zahral aj Filip Titka, majster sveta v klasickom hokejbale (5+1). Výsledky Nitra Teamu: v skupine **LG Bratislava 4:5**, Belovič 2, Bajtala, Daniška, **TCNP Bratislava 16:1**, Belovič 4, Daniška 3, Karlík 3, Čičo 2, Bajtala, Titka, Halmo, Gubo, **Karlova Ves Knights 10:6**, Belovič 3, Bajtala 2, Daniška 2, Gubo 2, Čičo, štvrťfinále: **Jokerit Petržalka 7:3**, Tábi 2, Belovič 2, Ma. Gajdoš 2, Čičo, semifinále: **LG Ba 7:6**, Čičo 2,

Bajtala, Titka, Ma. Gajdoš, Pelikán, finále: **Farma Petržalka 3:10**, Bajtala, Belovič, Daniška. Konečné poradie: 1. HbC Farma Petržalka, 2. Nitra Team, 3. ŠKB Martin, 4. LG Bratislava, 5. Jokerit Petržalka, 6. Team Europa, 7. Gajary Flames, 8. DNV Flyers, atď. NITRA: M. Kišš - M. Ivančík, D. Bajtala, L. Belovič, T. Čičo, T. Daniška, F. Titka, J. Pelikán, P. Gubo, Ma. Gajdoš, I. Gajdoš, P. Karlík, L. Tábi. Tréneri J. Halmo, M. Štefanka.

Zdroj: MY - Nitrianske noviny, 28.8.2017

13.11 Chôdza

Matej Tóth víťazne na Záhoráckej dvadsiatke

Víťazom 48. ročníka medzinárodných chodeckých pretekov Záhorácka dvadsiatka v Borskom Mikuláši sa stal olympijský šampión **Matej Tóth** časom 1:24:38 h. Pre 34-ročného chodca to VŠC Dukla Banská Bystrica to bol rekordný deviaty triumf na

tomto podujatí (2005 – 2009, 2011, 2012, 2015, 2017). Záhorácka dvadsiatka bola pre Mateja Tótha výnimočná aj tým, že to preňho boli prvé preteky od olympijského triumfu 19. augusta 2016 v Riu de Janeiro. Na súťaži sa objavil po presne 246 dňoch. Pre Mateja Tótha to bol už deviaty domáci titul na 20 km v kariére, prvý po dvojročnej pauze. Celkovo má v zbierke zo seniorských M-SR už 13 zlatých, okrem tých z pretekov na 20 km aj tri tituly na 50 km a jeden halový na 5000 m. V súťaži žien na 20 km dominovala jasne olympionička, rodáčka z Nitry, **Mária Czaková** z VŠC Dukla Banská Bystrica výkonom 1:40:38 h a vybojovala si zároveň i štvrtý titul majsterky Slovenska (2011, 2012, 2016, 2017). Na 48. ročníku Záhoráckej dvadsiatky v Borskom Mikuláši štartovali v 19 rôznych vekových kategóriách pretekári z 12 krajín.

Foto: SITA

Zdroj: sport.sme.sk

Olympionik Tóth sa obhajuje - vysvetľuje nezrovnalosti v biologickom pase

Olympijský šampión v chôdzi na 50 km **Matej Tóth** absolvoval vypočutie Disciplinárnej komisie Slovenského atletického zväzu. Predložil im svoju obhajobu. Mateja Tótha, olympijského šampióna z Ria de Janeiro 2016 na päťdesiatke dočasne suspendovali začiatkom júla 2017, prípad na medzinárodnej úrovni vyšetrovala novozriadená Jednotka pre integritu atletiky. Hrozil mu dištanc na štyri roky, do uzavretia prípadu nesmel súťažiť. Na majstrovstvách sveta v Londýne nemohol obhajovať zlato na päťdesiatke z Pekingu 2015. Podozrievali ho z užívania zakázaných látok alebo metód. Tóth sa obhajoval spisom s argumentmi, ktorý obsahoval 25 príloh, 250 strán, sedem expertných stanovísk odborníkov z oblasti hematológie a metaboliky zo šiestich krajín sveta. Aby dokázal svoju nevinu, bol pripravený podrobiť sa ďalším lekárskeym testom a analýzám, ak by to vyžadovala Medzinárodná asociácia atletických federácií alebo Svetová antidopingová agentúra. Všetky obvinenia vznikli na základe štatistických odchýlok, ktoré neprihliadali na jeho individuálnu variabilitu a okolnosti, aké predchádzali odberom. Rozhodnutie DK SAZ išlo na Jednotku pre integritu atletiky, ktorá sa s ním napokon stotožnila a Športový arbitrážny súd (CAS) vo švajčiarskom Lausanne jeho meno očistil.

Zdroj: teraz.sk

13.12 Krasokorčuľovanie

Slovenský pohár – Nitrava Cup

Cez víkend **11. až 12. marca 2017** hostila Nitra v 16. kole pretekov Slovenského pohára 115 krasokorčuliarov z 24 klubov Slovenska a 2 zahraničných (Lotyšsko a Chorvátsko). Súťažilo 98 dievčat v 9 vekových kategóriách a 17 chlapcov v 4 kategóriách. Okrem pretekov Slovenského pohára sa zúčastnilo aj 13 hviezdíček, 13

začiatovníkov a v 8 kategóriách aj 43 rekreačných korčuliarov. Na 1. ročníku NITRAVA CUPU 2017, ktorého usporiadateľom bol Krasoklub mesta Nitry štartovalo aj 9 krasokorčuliarok ŠKK Zvolen, ktoré súťažili v 4 vekových kategóriách a opäť predviedli veľmi pekné voľné jazdy. V kategórii 7-ročných nádejí sa **Martina Vavrincová** umiestnila na 9. mieste a **Soňa Nemcová** na 12. mieste. V kategórii 10-ročných nádejí patrilo **Andrey Gaálovej** 9. miesto a **Dominike Nociarovej** 8. miesto.

Zdroj: kraso.sk

Simon Fukas jazdi vo dvojici

Krasokorčuliar **Simon Fukas** (člen HK Nitra Kraso) ukončil svoju sólovú kariéru účasťou na juniorskej olympiáde v roku 2017v Erzume v Turecku a presedlal na športové dvojice. Jeho partnerkou sa stala Češka **Tereza Zendulková**. Spoločne reprezentujú Slovensko a trénujú v Brne pod vedením trénerov **J. Berständiga**, **R. Novotného** a **M. Hájkovej**.

Zdroj: kraso.sk

13.13 Kulturistika

Naturálny kulturista Martin Maňovský získal na ME tri medaily

V utorok **31. októbra 2017** sa v meste Ljubuški v Bosne a Hercegovine uskutočnili ME naturálnych kulturistov. Na šampionáte získal až tri medaily 21-ročný Nitran **Martin Maňovský**. Majstrovstvá Európy federácie INBA v naturálnej kulturistike sa mali pôvodne konať v Mostare, ale keď už boli účastníci ubytovaní v hoteloch, dostali informáciu, že sa majú presunúť do mesta Ljubuški, vzdialeného hodinu cesty autom. **Martin Maňovský** pri svojej premiére na veľkom podujatí zvíťazil v dvoch kategóriách – medzi juniormi a medzi mužmi nad 180 cm. Tento študent SPU si odniesol aj cenu pre absolútneho víťaza medzi mužmi. Celkovo sa na šampionáte predstavilo okolo 70 mužov a žien z desiatich európskych krajín. Tvrdá príprava sa Nitranovi vyplatila. **Martin Mañas** cvičí v Red Royal Gym pod vedením trénera **Martina Fölkela**, jeho sparingpartnerom je **Viktor Kollár**.

Zdroj: mynitra.sme.sk

13.14 Letecký šport, bezmotorové lietanie, parašutizmus, paraglajding

Medzinárodná súťaž v bezmotorovom letaní Pribina cup

V sobotu **13. apríla 2017** odštartovalo na letisku v Nitre – Janíkovciach najväčšie medzinárodné športové podujatie v bezmotorovom letaní Pribina cup. V sobotu

22. apríla 2017 bolo slávnostne ocenení víťazi medzinárodnej súťaže v bezmotorovom lietaní, ktorá sa už po 17-krát konala v Nitre. O nepríjemnosti sa tento rok postaralo počasie, pretože pršalo a fúkal silný nárazový vietor. Jeden súťažný deň musel byť dokonca zrušený úplne. To však súťažiacich neodradilo a v lietaní pokračovali. Na Pribina Cupe sa stretlo tento rok 136 pilotov z 19 krajín sveta. Z tohto počtu súťažilo aj 13 zástupkýň nežného pohlavia. Celkovo sa letelo päť súťažných úloh v štyroch triedach. Podujatie organizoval Aeroklubu Nitra. Prvé miesto v Klubovej triede obsadil Nemec **Gerrit Feige**, prvú priečku v 15 metrovej triede obsadil rovnako Nemec **Simon Schröder**, víťazom 20 metrovej kategórie sa stali **Janowitsch & Koch** z Rakúska a voľnú kategóriu vyhral Čech **Roman Mracek**.

Zdroj: pribinacup.sk

Stretnutie leteckých veteránov Oldtimer Pribina Star

Piloti bezmotorových historických lietadiel z piatich krajín sa zišli v dňoch **15. – 19. augusta 2017** na treťom ročníku podujatia Oldtimer Pribina Star, ktorý sa konala na letisku v Nitre-Janíkovciach. Tento rok sa na priateľských zápoleniach zúčastnilo 14 veteránov. Najstarší vetroň bol slovenský Zlín 23 Honza vyrobený v roku 1946. Iba o niečo mladší bol historický vetroň Zlín 24 Krajánek z Českej republiky. Štartovalo však aj celokovové známe Blaníky L-13 a vetroň Foka z Poľska. Nitrianske stretnutie historických drevených lietadiel v rámci Slovenska stále raritou, hoci vo svete sú podobné podujatia už bežné. Do Nitry tento rok prišli okrem Slovákov piloti z ďalších štyroch krajín. Zo zahraničných účastníkov mala najsilnejšie zastúpenie Česká republika. Prileteli aj piloti z Nemecka a Poľska a je tu aj pán Nándor, 85-ročný reprezentant z Maďarska, ktorý si prišiel v tomto vysokom veku zalietat'. Veteráni si zmerali svoje sily v leteckých športových disciplínach - vyhral ten, kto sa udržal najdlhšie vo vzduchu, vyhral.

Zdroj: nasanitra.sme.sk

Nitran Vladimír Foltín – majster Slovenska v bezmotorovom lietaní

Rodák z Nitry **Vladimír Foltín** sa stal majstrom Slovenska v bezmotorovom lietaní. Titul si „vylietal“ v kombinovanej triede na majstrovstvách Slovenska, ktoré sa konali od **2. do 16. júla 2017** v Partizánskom. Vladimír Foltín reprezentoval SR aj napriek tomu, že žije v Bruseli. O majstrovský titul sa uchádzalo viac ako 59 pilotov. Piloti absolvovali 10 letových disciplín.

Zdroj: sport.sk

13.15 Moderná gymnastika

Majstrovstvá Slovenska v športovom aerobiku

V dňoch **8. - 9. apríla 2017** sa v Mestskej hale v Nitre konali otvorené majstrovstvá Slovenska v športovom aerobiku „Slovak Aerobic Open“. V kategórii senioriek zvíťazila

Anita Lamošová. Podujatie zorganizovala Slovenská gymnastická federácia v spolupráci s klubom Fitness - aerobik Fanatik Bánov.

Zdroj: My, 11.4.2017

Medzinárodná súťaž v modernej gymnastike Vianočná Nitra 2017

Na medzinárodnej súťaži v modernej gymnastike – Vianočná Nitra 2017, ktorá sa uskutočnila v Mestskej hale v Nitre **16. decembra 2017**, excelovali nitrianske pretekárky. Novinkou súťaže boli spoločné zostavy, ktoré patria v rámci gymnastiky medzi najnáročnejšie. Medzi gymnastkami z Ruska, Nemecka, Bieloruska, Chorvátska, Poľska, Česka, Portugalska, Maďarska ale aj iných slovenských klubov obstáli

športovkyne ŠK ŠOG Nitra na výbornú. **Xenia Kilianová** skončila medzi seniorkami na druhom mieste, jej kolegyňa **Alexandra Čechová** bola tretia. V kategórii 2005-2006 zvíťazila **Tereza Šillerová**, v kategórii 2007-2008 obsadila **Barbora Bokorová** druhé miesto. V kategórii 2009-2010 skončila druhá **Nad'a Mokráňová**, bronzový stupienok patrila **Izabele Bartíkovej**. Kategóriu ročník narodenia 2011 a mladšie pretekárky absolútne ovládli nitrianske gymnastky, prvá bola **Laura Štefaňáková**, na druhom mieste sa umiestnila **Nela Poljačeková**, tretia skončila **Ráchel Redlová**. Podujatie podporilo i mesto Nitra, pretekárky i usporiadateľov prišiel pozdraviť i primátor Nity **Jozef Dvonč**, riaditeľ športového gymnázia **Jaroslav Maček** a prezident Slovenského zväzu modernej gymnastiky **Ján Novák**.

Zdroj a foto: gymnastikanitra.webnode.sk, Andrej Jančovič, N. Echo

13.16 Motoristický šport

Samuel Sládečka sa radoval z prvého miesta v RYS

Počas víkendu **16.-17. septembra 2017** finišovala na Nurburgringu európska séria GT4, kde Nitra **Samuel Sládečka** vyjazdil jeden z najlepších výsledkov práve skončenej sezóny. Pre posádky mladej súťaže Reiter Young Stars (RYS), ktorá je súčasťou medzinárodnej série GT4, preto vôbec nebolo ľahké presadiť sa so svojimi KTM X-Bow GT4 proti vozidlám Porsche, McLaren, Maserati, či Aston Martin. Obaja piloti v kvalifikácii skončili svojimi časmi na chvoste tretej desiatky a tím pochopil, že naozaj treba konať. Do druhých pretekov, ktoré sa jazdili v nedeľu na obed, štartoval prvý Samuel.

Zdroj vlastný text

13.17 Rebríčky - športové ankety

Vyhlasenie ankety Najlepši športovci roka 2016

Utorok **28. marca 2017** patril 27. ročníku vyhlásenia najúspešnejších športovcov mesta Nitra. Slávnostné ocenenie sa ušlo celému spektru športovcov, vedenie mesta privítalo a poďakovalo sa za reprezentáciu mesta tomu najlepšiemu, čo ponúka nitriansky šport. Na pódiu sa postupne vystriedali seniori, juniori, tréneri, ocenené boli aj kolektívy. Prím hrali tradiční zástupcovia ako boxeri BC Stavbár, atléti z ŠK ŠOG a AC Stavbár, ale aj tenisti, karatisti, florbalisti či kickboxeri. Nechýbali členovia najúspešnejších a najmasovejších športov ako hokej, futbal či volejbal. „Máme čo oceňovať, zrejme aj komisia, ktorá určovala víťazov, sa dosť narobila,“ boli prvé slová slávnostného príhovoru primátora Nitra **Jozefa Dvonča**, ktorý odovzdával ocenenia spolu s viceprimátorom **Jánom Vančom**. „Naša úloha v tomto procese spočíva v snahe podpory športu a športovania v meste v maximálnej možnej miere. Či už budovaním infraštruktúry, športovísk, ale aj finančnými prostriedkami. Myslím, že sa nám to darí, aj keď peňazí nikdy nie je toľko, aby došlo na každého. Mimoriadne nás teší, že o niektoré športy je obrovský záujem zo strany verejnosti,“ povedal Jozef Dvonč. Medzi juniormi dostala pomyselnú korunku víťazka Australian Open vo štvorhre z roku 2016, finalistka dvojhry na tom istom Grand slame **Tereza Mihalíková**. Tenisové povinnosti ju však na slávnosť nepustili. Okrem nej sa dočkali uznania viaceré talenty. Širokej verejnosti je pravdepodobne najznámejšie meno **Filip Balaj**, aktuálne hráč druholigového FC Nitra. Dorastenci Nitričky mali fantastickú sezónu: získali titul majstrov Slovenska, porazili pražskú Spartu v boji o Česko-slovenský pohár a zahrali si prestížnu Ligu majstrov. Priaznivci bielo-modrých si na podobné úspechy z minulosti ani nepamätajú. Prekvapením roku 2016 boli nitrianski volejbalisti. Ocenený bol nielen klub, ale aj blokár **Marek Ludha** a medzi trénermi si ocenenie prevzal kouč VKP.

Zdroj: Andrej Jančovič a MY - Nitrianske noviny

Sprievodná dokumentácia: 166/2017

Ocenili najlepších športovcov Nitrianskeho kraja

V piatok **21. apríla 2017** ocenili v koncertnej sále Župného domu v Nitre najlepších športovcov kraja. Cena predsedu NSK za titul „Najúspešnejší športovec Nitrianskeho kraja za rok 2016“ prevzal **Ľudovít Kocsic** z TJ Slovan Duslo Šaľa – karate. Cena predsedu NSK za výnimočné úspechy najúspešnejším olympionikom a za reprezentáciu na Olympijských hrách v Riu de Janeiro v roku 2016 získal **Matej Tóth**, olympijský víťaz v chôdzi na 50 km získal pre Slovensko prvú zlatú olympijskú atletickú medailu v ére samostatnosti. Toto isté ocenenie prevzali **Erik Vlček** a **Juraj Tarr** - strieborní olympionici v kategórii mužská K4.

Jednotlivci juniori

Filip BURANSKÝ Tanečno športový klub JUNILEV Levice

Jana DOBIÁŠOVÁ Klub pozemného hokeja HOKO Zlaté Moravce

Karol DRÁFI Atletický club Nové Zámky

Katarína LANGOVÁ Karate klub Kumade Topolčany

Nikola MAZÚCHOVÁ Kolkársky klub TJ Slovan Duslo Šaľa

Tereza MIHALÍKOVÁ TK Slávia SPU Nitra

Mariana PETRUŠOVÁ Kajak & kanoe klub Komárno

Kolektív juniori

FC Nitra - U19 starší dorastenci

HK AGRO Topolčany mladší dorast

HK Slovan Duslo ŠAĽA hádzaná - staršie žiačky

Jazdecký klub pri NŽ Topolčianky

Športový klub nepočujúcich Nové Zámky

Jednotlivci seniori

Andrea PODMANÍKOVÁ Pirana Sport Club Topolčany – plávanie

Jaroslav POLÁCH Športový biliardový klub Komárno

Marek PÍŠ Športový klub nepočujúcich Nové Zámky – futsal

Marek SLOVÁK HK NITRA – hokej

Matúš VERBOVSKÝ ŠK ATOM Levice - triatlon

Barbora VEREŠOVÁ TJ Sokol Zlaté Moravce, naturálna kulturistika a fitnes

Kolektív seniori

HK Nitra hokej muži

HC Nové Zámky hokej muži

HK Slovan Duslo Šaľa hádzaná ženy

Pirana Sport Club Topolčany vodné pólo ženy

Tanečná škola UNLIMITED Levice

VK Spartak UJS Komárno volejbal muži

Zdravotne oslabení športovci

Peter FRAJKA ANEPS Zlaté Moravce – šach

Štefan IVANČÍK ŠK NSS SCORPIONI NITRA – kolky

Maroš KUDLÍK Black Cross Gym Komárno

Adrián MATUŠÍK Atletický klub Nové Zámky

Združenie technických športov

Peter HŘIB Modelársky klub ZOBOR NITRA

Karol HUDEČEK Klub biatlonu Levice

Ján JURÍK Kynologický klub Zlaté Moravce

Miroslav LIPOVSKÝ Športovo strelecký klub Šaľa

Ladislav MOKRAN LM-Racing Team Topolčany

Tréneri

Ján BOTCHER Atletický club Nové Zámky

Alexander HLOBIK Power Body Topolčany

Marek KARDOŠ VKP Bystrina SPU Nitra

Boris KODAK Jazdecký klub pri NŽ Topolčianky

Ján KOLESÁR HKM ŠAĽA

Ladislav POLHAMMER Kajak & kanoe klub Komárno

*Zdroj: vlastný text z podkladov Nitrianskeho samosprávneho kraja
Sprievodná dokumentácia: 167/2017*

13.18 Tenis, stolný tenis, plážový tenis

Tenistky TK Slávia SPU Nitra bronzové

Družstvo TK Slávia SPU Nitra po nadviazaní spolupráce s TC Empire Trnava nastúpilo do súťaže posilnené o štyri trnavské juniorky pod vedením dvojice nehrajúcich kapitánov **Petra Pochabová a Ján Studenič**. Žreb na úvodné kolo prisúdil Nitre nepríjemné mladé družstvo Slávia STU Bratislava. O osude zápasu rozhodla dvojhra nasadených jednotiek, domácej Palcátovej a Nitrianky Maluniakovej. Náročný zápas napokon vyhrala druhá menovaná veľmi tesne v tajbrejku. Do rozhodujúcich

štvorhier hráčky Nitry nastúpili sebavedomejšie povzbudené vedením po dvojhrách 3:2 a obidva súboje vyhrali. Semifinálové stretnutie proti favoritovi na celkové prvenstvo, družstvu TC EMPIRE Trnava, sa po dohode odohralo v Trnave. Zápas mal jednoznačný priebeh, favorit nepripustil žiadne pochybnosti a postavení najúspešnejšieho družstva posledných rokov a zvíťazil jednoznačne 6:0 (druhá štvorhra sa z dôvodu zdravotných problémov hráčok družstiev nehrala). Semifinálové stretnutie proti favoritovi na celkové prvenstvo, družstvu TC EMPIRE Trnava, sa po dohode odohralo v Trnave. Zápas mal jednoznačný priebeh, favorit nepripustil žiadne pochybnosti a postavení najúspešnejšieho družstva posledných rokov a zvíťazil jednoznačne 6:0 (druhá štvorhra sa z dôvodu zdravotných problémov hráčok družstiev nehrala). V súboji o tretie mesto Nitra cestovala na piešťanské kurty s cieľom zvíťaziť a odčiniť smolu spred roka zo súboja s Hlohovcom. Aj keď výsledok vyznieva jednoznačne v prospech Nitry, jednotlivé súboje boli náročné, mali vo väčšine vyrovnaný priebeh a až na smolný zápas Andrey Hradeckej sa skončili s úspešným koncom pre Nitru. Výsledky - 1. kolo: **Slávia STU Bratislava - TK Slávia SPU Nitra 2:5**. Tabak - Behúlová 6:1, 6:4, Česneková - Hradecká 6:3, 5:7, 7:5, Krausková - Stankovská 3:6, 2:6, Cibáková - Petrovická 3:6, 0:6, Palcátová - Maluniaková 6:4, 2:6, 6:7, Tabak, Krausková - Petrovická, Pavličková 3:6, 3:6, Česneková, Palcátová - Stankovská, Maluniaková 5:7, 6:1, 8:10. Semifinále: **Slávia SPU Nitra - TC Empire Trnava 0:6** (hralo sa v Trnave). Krylova - Matúšová 0:6, 0:6, Pochabová - Jamrichová 0:6, 3:6, Stankovská - Juríková 2:6, 4:6, Petrovická - Juhászová 4:6, 5:7, Maluniaková - Šramková 4:6, 0:6, Petrovická, Stankovská - Stará, Jamrichová 3:6, 3:6. Druhá štvorhra sa nehrala.

O 3. miesto: **Kúpele Piešťany - Slávia SPU Nitra 1:4**. Grácová - Pochabová 4:6, 4:6, Šimová - Hradecká 7:5, 7:5, Baraniaková - Stankovská 2:6, 0:6, Kadlecková - Petrovická 4:6, 6:0, 3:6, Luknárová - Maluniaková 6:2, 3:6, 1:6. Štvorhry sa nehrali.

Zdroj: MY – Nitrianske noviny, 9. mája 2017

Amatérski tenisti o Pohár primátora mesta

V sobotu **29. júla 2017** sa na kurtoch pri rieke Nitre uskutočnil turnaj sezóny v Nitrianskej amatérskej tenisovej lige Nitra OPEN – o Pohár primátora mesta Nitry. Turnaj ovládol víťaz predchádzajúcich dvoch podujatí **Zdeněk Šeda**, ktorý sa zároveň vrátil aj do čela pyramídy súťaže jednotlivcov NATL.

Už pár dní pred týmto turnajom bolo všetkým jasné, že podujatie otrasie pyramídou súťaže. Do prvej desiatky sa dostali aj takí hráči, ktorí predtým figurovali v stredných poschodiach samotného rebríčka. Prekvapením turnaja bol ligový nováčik **Ján Valok**, ktorý bol nominovaný formou divokej karty. Zaujal výsledkami, obsadil konečné piate miesto a získal i Cenu primátora za prekvapenie turnaja. Výsledkami a hrou bavili i ďalší hráči – už tradične **Šeda s Perďochom, Pršan**, ktorý sa konečne prebojoval semifinále a aj hokejisti Novák s Domianom, ktorých turnajový návrat na tenisové kurty poriadne rezonoval. Ďalší turnaj NATL bude predbežne na prelome mesiacov august/september 2017.

Zdroj: Jakub Takáč, www.natl.sk

Rebríček Nitrianskej amatérskej ligy

Rebríček súťaže jednotlivcov Nitrianskej amatérskej tenisovej ligy (NATL) sa po treťom turnaji sezóny Nitra OPEN zmenil. Ligová pyramída sa nezmenila už dlho tak výrazne ako v týchto dňoch. Do TOP desiatky sa dostali hokejisti **Novák s Domianom**, ktorí predtým figurovali v strede pelotónu, ba dokonca nováčik **Ján Valok**. Ten na turnaji Nitra OPEN štartoval vďaka divokej karte, svoje kvality medzi elitou potvrdil do bodky. „Aj vďaka súťaživosti v samotnej NATL je dobré, že posledný turnaj prispel k zemetraseniu v pyramíde. Stojaté vody v rebríčku sa konečne pohli, liga dostala v letných mesiacoch akúsi sviežosť. Skúsení hráči, ktorí na Nitra OPEN nemohli štartovať majú pred sebou novú výzvu – potvrdiť svoju kvalitu a kvalifikovať sa na ďalšie podujatie roka. Je na nich, či to dokážu. Liga bude v nasledujúcich týždňoch akiste zaujímavejšia omnoho viac ako predtým,“ pousmial sa Jakub Takáč z vedenia NATL.

Nové poradie v pyramíde NATL schválené vedením súťaže: 1. Šeda, 2. Novák, 3. Perďoch, 4. Pršan, 5. Valok, 6. Domian, 7. Urbaník, 8. Michalíček, 9. Kusy, 10. Hahn, 11. Daniš, 12. Kostovič, 13. Gróf, 14. Ferenczy, 15. Štecho, 16. Behúl, 17. Horniak, atď.

Zdroj: Jakub Takáč, www.natl.sk

13.19 Silový trojboj

Zlato a bronz pre Ironbull

Na výstavisku Expo Praha sa konala profesionálna súťaž v tlaku na lavičke pod názvom EVLS Benchpress. Na špičkovej európskej súťaži boli vypísané celkové finančné prémie pre najlepších v hodnote 12-tisíc eur, zúčastnili sa pretekári z celej Európy. Nesúťažne sa predstavili esá ako napr. **László Mészáros** z Maďarska, ktorý v kategórii nad 140 kg (RAW) dosiahol výkon 295 kg. Ironbull Nitra reprezentoval **Jozef Kopálek** v kategórii do 110 kg (equiped) a výkonom 220 kg získal tretie miesto. Kopálek bol zároveň pozvaný do Prahy aj ako rozhodca. Dorastenec **Ondrej Runák** v kategórii do 110 kg (RAW) získal prvé miesto výkonom 155 kg.

Zdroj: aktuality.sport.sk

Peter Lincmaier majster sveta v silovom trojboji

V Prahe sa **23. októbra 2017** uskutočnili majstrovstvá sveta v silovom trojboji, v tlaku na lavičke a v mŕtvom ťahu vo federácii WUAP. Pretekov sa celkovo zúčastnilo 555 pretekárov. V kategórii do 100 kg zvíťazil **Peter Lincmaier** z Ivanky pri Nitre, ktorý dosiahol obdivuhodné výkony - drep 355 kg, tlak na lavičke 220 kg a mŕtvy ťah 300 kg. Za ním na medailových priečkach skončili pretekári z Česka a Nemecka. Tento 34-ročný pretekár skončil v absolútnom poradí bez rozdielu hmotnosti na druhom mieste. Pre Lincmaiera je to druhý titul majstra sveta vo federácii WUAP. Predtým triumfoval v roku 2013 v Nemecku v kategórii do 90 kg.

Zdroj: MY - Nitrianske noviny, 30. októbra 2017

13.20 Volejbal

Volejbalisti VK Bystrina na 2. mieste v Slovenskom pohári

Hráči úradujúceho extraligového šampióna VKP Bystrina SPU Nitra podľahli v zápase proti volejbalistom VK Mirad PU Prešov. Prešovčania obhájili svoje vlaňajšie prvenstvo a triumfovali v Slovenskom pohári 2016/2017, keď vo finálovom stretnutí v nedeľu 12. februára 2017 na turnaji Final Four v Starej Ľubovni zvíťazili 3:1 (-21, 19, 21, 22). Prešov v rozhodujúcom súboji o trofej nadviazal na svoje domáce ligové víťazstvo 3:1 nad tohto sezónnym suverénom – Nitra v najvyššej dlhodobej súťaži prehrala len raz, dvadsaťkrát triumfovala. Nedeľňajší pohárový neúspech bol teda pre ňu druhým nezdarom na národnej scéne v aktuálnom ročníku. „Opäť sme s Prešovom prehrali po vlastných chybách. Prehra nás mrzí, pretože po prvom sete sme to mali vo vlastných rukách, ale namiesto toho, aby sme ich zatlačili, tak sme čakali na súperove chyby, čo si proti Prešovu nemôžeme dovoliť,“ vyjadril sa tréner Nitry **Marek Kardoš**.

Zdroj: MY - Nitrianske noviny, 13. 2. 2017

Vyhlásili anketu o volejbalistu a trénera roka 2016

Dňa **27. februára 2017** vyhlásili anketu o volejbalistov roka 2017. Viaceré ocenenia si vyslúžili aj členovia nitrianskeho tímu. Víťazmi 23. ročníka tradičnej ankety Slovenskej volejbalovej federácie (SVF) Volejbalista roka 2016 sa stali rovnako ako pred tromi rokmi blokári **Emanuel Kohút a Jaroslava Pencová**.

Pri hlasovaní volejbalových trénerov, funkcionárov a novinárov sa Emanuel Kohút umiestnil najvyššie druhýkrát, Jaroslava Pencová v uplynulých rokoch v ankete dominuje a vyhrala ju štvrtýkrát za sebou. V kolektívoch sa premiérove udeľovali ceny zvlášť v mužskej a ženskej kategórii.

Medzi mužmi získali prvenstvo volejbalisti VK Bystrina SPU Nitra, ktorí sa v máji tešili z prvého majstrovského titulu v klubovej histórii. V ženskej kategórii ovládli anketu hráčky VK Slávia Ekonomická univerzita Bratislava. Tím z haly Mladosť v roku 2016 neprehral na slovenskej scéne ani jeden zápas, 12-krát vyhral Slovenský pohár a 16.-krát získal majstrovský titul.

Trénerom roka v mužskej zložke sa stal premiérove kouč Nitranov **Marek Kardoš**, v ženskej zložke dostal piatykrát najviac hlasov tréner reprezentácie **Marek Rojko**. V ankete o najlepšieho rozhodcu roka vyhral aj v jej piatom ročníku Juraj Mokrá. Najlepším párom v plážovom volejbale sa na základe dosiahnutých bodov v roku 2016 stali opäť **Natália Dubovcová s Dominikou Nestarcovou**.

Cenu pre najlepšieho trénera v mužskej zložke získal prvýkrát Marek Kardoš, ktorý stojí za úspechmi Nitry. Štyridsaťdvaročný bývalý reprezentačný nahrávač prebral tím spod Zobora pred začiatkom sezóny 2015/2016, poskladal kvalitné družstvo a hneď v prvej sezóne po „obrode“ klubu získal titul.

K favoritom na ligový triumf patrí družstvo pod vedením bývalého asistenta slovenskej reprezentácie aj v sezóne 2016/2017, v ktorej sa od začiatku drží na čele tabuľky.

Oficiálne výsledky ankety SVF Volejbalista roka 2016

Volejbalista roka (top 10):

1. Emanuel Kohút (Cerrad Czarni Radom, Pol.) 139 bodov, 2. Branislav Skladaný (Noliko Maaseik, Bel.) 129, 3. Matej Paták (Chaumont VB 52, Fr.) 91, **4. Matej Kubš (VKP Bystrina SPU Nitra)** 49, 5. Tomáš Kriško (Dukla Liberec, ČR) 42, 6. Michal Masný (LOTOS Trefl Gdansk, Pol.) 36, 7. Peer Mlynarčík (SK Posojilnica Aich/Dob, Rak.) 35, 8. Martin Sopko st. (VK MIRAD PU Prešov) 27, **9. Marek Ludha (VKP Bystrina SPU Nitra)** 24, 10. Milan Bencz (Narbonne Volley, Fr.) 23

Volejbalistka roka (top 10):

1. Jaroslava Pencová (BKS PROFI CREDIT Bielsko-Biala, Pol.) 141 bodov, 2. Michaela Abrhánová (St. Raphael Volley-Ball, Fr.) 129, 3. Dominika Valachová (Vandoeuvre Nancy, Fr.) 107, 4. Barbora Koseková (VK KP Brno, ČR) 102, 5. Nikola Radosová (CSM Bukurešť, Rum.) 74, 6. Veronika Hrončeková (Vfb Suhl Lotto Thüringen, Nem.) 45, **7. Monika Stankovianska (Volley project UKF Nitra)** 28, 8. Miroslava Kuciaková (Stella Calais, Fr.) 22, 9. Sandra Szabóová (VK Slávia EU Bratislava) 16, 10. Monika Smák (KV MŠK Oktan Kežmarok) 15

Volejbalový kolektív roka – muži: 1. **VK Bystrina SPU Nitra 108**, 2. Reprezentácia mužov 94, 3. VK MIRAD PU Prešov 45, 4. VK KDS Šport Košice 2, 5. TJ Spartak Myjava 1

Volejbalový kolektív roka – ženy: 1. VK Slávia EU Bratislava 98, 2. Reprezentácia žien 81, 3. Reprezentácia do 19 rokov 51, 4. KV MŠK Oktan Kežmarok 17, **5. Volley project UKF Nitra 3**, 6. 1. Bratislavský volejbalový klub 2

Tréner roka – mužská zložka: 1. **Marek Kardoš (VK Bystrina SPU Nitra)** 74, 2. Miroslav Palgut (reprezentácia SR/Spartak UJS Komárno) 43, 3. Ľuboslav Šalata (MIRAD Prešov/Spartak Myjava) 37, 4. Richard Vlkolinský (VK KDS Šport Košice) 4, 5. Peter Tholt (Slávia Svidník) 3, 6. Peter Kalný (reprezentácia do 19 rokov/COP Trenčín) 1

Tréner roka – ženská zložka: 1. Marek Rojko (reprezentácia žien/KP Brno) 64, 2. Martin Hančík (VK Slávia EU Bratislava) 54, 3. Eva Koseková (reprezentácia do 19 rokov) 24, 4. Michal Matušov (VK Slávia EU Bratislava) 12, 5. Blanka Špaková (KV MŠK Oktan Kežmarok) 6, 6. Tomáš Varga (1. Bratislavský volejbalový klub) 3, **7. Martin Rašner (Volley project UKF Nitra) 2**, 8. **Ľuboš Červeň (Volley project UKF Nitra) 1**

Zdroj: aktuality.sport.sk

Volejbalisti Nitry získali bronzové medaily na MEVZA Cupe

Hráči úradujúceho slovenského šampióna VKP Bystrina SPU Nitra vybojovali v nedeľu **12. marca 2017** bronz v rámci volejbalového MEVZA Cupu 2016/2017. Nitrania, ktorí v sobotňajšom semifinále na turnaji Final Four v chorvátskom Záhrebe prehrali 0:3 s tímom rakúskeho Hypo Tirol Innsbruck, v nedeľňajšom zápase o 3. miesto zvíťazili 3:0 (20, 23, 25) nad mužstvom domáceho klubu HAOK Mladost'. Zverenci trénera Mareka Kardoša v dramatickom závere tretieho setu zužitkovali druhý mečbal, predtým odvrátili jeden setbal domácich. Innsbruck, v kádri aj so slovenským reprezentačným smečiarom Štefanom Chrtianskym mladším, si v nedeľu od 17.30 h v repríze vlaňajšieho finále zmeria sily s obhajcom trofeje a favoritom na celkové prvenstvo, slovenským ACH Volley Ľubl'ana. V Záhrebe sa súbežne koná aj Final Four ženskej edície MEVZA Cupu s

účasťou kvarteta Calcit Ľubl'ana (Slovin.), HAOK Mladost Záhreb (Chorvátsko), Nova KBM Branik Maribor (Slovin.), Linamar-Békéscsabi RSE (Maď.), aj tento turnaj vyvrcholí v nedeľu zápasmi o konečné umiestnenie. MEVZA Cup je súťaž pre kluby z krajín Stredoeurópskej volejbalovej oblastnej asociácie (MEVZA) a je nástupcom niekdajšej tradičnej Stredoeurópskej ligy. Participujú tímy z Rakúska, Chorvátska, Česka, Maďarska, Slovenska a Slovinska. Bronz nitrianskych volejbalistov je pre Slovensko druhým medailovým úspechom, v sezóne 2013/2014 skončili na treťom mieste hráči ŠK Chemes Humenné. Zostava a body Nitry: Zaťko 3, Kubš 10, Ludha 9, I. Rehák 14, Grut 8, Kašper 8, libero Turis (Horník 5, T. Hollý, Malina).

Zdroj: SITA

Volejbalisti VKP Bystrina Nitra obhájili majstrovský titul

Volejbalisti VKP Bystrina SPU Nitra obhájili **30. apríla 2017** majstrovský titul v mužskej extralige. V nedeľňajšom šiestom súboji finále play off triumfovali na palubovke VK Prievidza 3:2 a celú sériu vyhrali 4:2 na zápasy. Nitrania sa stali prvým klubom od roku 2003 s obhajobou titulu, naposledy to dokázal ŠK Matador Púchov. Prievidza v premiérovom finále neuspela, k extraligovému bronzu pred dvoch rokov (2014/2015) pridala striebro. Nitra zvládla úvodné dva zápasy v ŠH na Klokočine bez straty setu, ale stopercentní boli doma aj zverenci **Richarda Nemca** po víťazstvách 3:2 a 3:0. Aj v nedeľu mali Prievidžania bližšie k výhre, ale nezvládli koncovku kľúčového štvrtého setu. Viedli 2:1 na sety, po dvoch esách Sequeiru a úspešnom útoku **Patúca** sa im podarilo vyrovnať na 24:24. Nitra však kontrovala úspešným útokom Horníka, potom chyboval domáci **Sorokinš** a hostia získali štvrté dejstvo po výsledku 26:24. Rozhodujúce momenty tajbrejku sa odohrali od stavu 5:5. Nitra zaznamenala sériu štyroch bodov za sebou a náskok si už nenechala vziať. Domáci ešte zabojovali, podarilo sa im znížiť na 10:12 i 11:13, ale majster vzápätí bodoval zásluhou Kubša a potom premenil hneď prvý mečbal. Nitrania sa stali prvým klubom od roku 2003 s obhajobou titulu, naposledy to dokázal ŠK Matador Púchov.

Zdroj: MY – Nitriansky noviny

MEVZA CUP

Volejbalisti dvojnásobného majstra Slovenska VKP Bystrina SPU Nitra vstúpili cez víkend **30. septembra a 1. októbra 2017** do MEVZA Cupu dvomi prehrami a jedným tajbrejkovým víťazstvom. V piatok 29. septembra 2017 podľahli rakúskemu celku Aich Dob hladko 3:0, hoci po tesných setoch. V sobotu 30. septembra 2017 porazili v Slovinsku domáci Kranj po otočke z 2:1 a v poslednom dueli nestačili v ďalšom tajbrejku na chorvátsky celok HAOK Mladost' Záhreb. Podľa trénera VKP **Mareka Kardoša** nebol jeho mančaft v kompletnom zložení. Výsledky: Aich Dob - VKP Bystrina SPU Nitra 3:0 (24, 23, 22). Triglav Kranj - Nitra 2:3 (23, -18, 25, 19, -11). Nitra - HAOK Mladost' Záhreb 2:3 (-25, 23, -25, 20, -12). VKP: Malina, Zaťko, Porubský, Horník, Kašper, Menner, Wawrzyńczyk, Mačuha, Gera, Rehák, Jakubík.

Zdroj: MY - Nitrianske noviny, 2.10.2017

Volejbalisti Nitry o Pohár Challenge Cup

Nitra, ako Európske mesto športu 2018, sa zviditeľnilo na európskej mape sveta, tentokrát vďaka volejbalu. Po prvýkrát sa zapojilo do medzinárodných súbojov o prestížny pohár Challenge Cup. K stredoeurópskej i národnej ligovej súťaži sa pridával aj veľmi populárny Challenge Cup. Hralo sa rovno vyradovacím systémom, Nitra si odkrútila svoju dvojzápasovú premiéru proti južnému susedovi. Challenge Cup je jednou z pohárových súťaží, ktoré zastrešuje CEV (Európska volejbalová konfederácia). Prvý európsky pohár sa uskutočnil v rokoch 1980/81, kedy sa nazýval ešte CEV Cup. Súčasnú podobu názvu nabral až od roku 2012. Nitriansky tím pod taktovou trénera **Mariána Kardoša** sa stretol v 1. kole (32-finále) proti maďarskému Fino Kaposvár. S nimi sa stretol dvakrát, prvý zápas v Maďarsku sa konal 22. novembra 2017, druhý na domácej palubovke Nitry 29. novembra 2017.

Zdroj: aktuality.sport.sk

13.21 Zápasenie

Peter Lincmaier získal dve zlaté medaily

V Příbrame sa **8. apríla 2017** konali medzinárodné majstrovstvá Česka a Slovenska v silovom trojboji a v drepe federácií GPC a WUAP. Na spoločnom šampionáte dvoch krajín sa zúčastnilo 265 pretekárov a medzi nimi aj **Peter Lincmaier** (reprezentuje klub ST Trogári Nitra). Vo svojej kategórii do 100 kg získal dve zlaté medaily - jednu v drepe výkonom 330 kg a druhú za absolútny primát v trojboji. Doňho sa mu rátali výkony: 205 kg v tlaku na lavičke a 310 kg v mŕtvom ťahu. Okrem toho pridal aj dve prvenstvá za absolútne víťazstvo po prepočítaní podľa Reshelových bodov, tiež v drepe a trojboji. „Teším sa, že som sa stal majstrom Česka a Slovenska už v tretej federácii,“ povedal po úspešných pretekoch Peter Lincmaier, rodák zo Žirian, ktorý žije v Ivanke pri Nitre.

Zdroj: MY - Nitrianske noviny, 10. apríla 2017

Fight of Gladiators

V sobotu **22. apríla 2017** v Mestskej hale v Nitre uskutočnil 6. ročník úspešnej akcie s názvom FIGHT OF GLADIATORS. Hlavným organizátorom podujatia bol klub Brazilskeho Jiu Jitsu a MMA, Gracie Barra Pitbull Nitra. Na programe boli zápasy podľa pravidiel MMA, ktoré sa budú konať v kletke. V zápasoch sa predstavila slovenská i zahraničná špička v MMA. Zaujímavá bola najmä konfrontácia domácich nitrianskych borcov so súpermi zo zahraničia.

Zdroj: MY-Nitrianske noviny, 24. apríla 2017

14. VEDA A ARCHEOLÓGIA

Nitrianski archeológovia skúmali mayjské pyramídy

Dňa **11. januára 2017** vedci z Archeologického ústavu v Nitre zverejnili informáciu, že skúmali Pyramídy dávnych Mayov v stredoamerickej Guatemale. V Uaxactúne, ktoré bolo jedným z najvýznamnejších mayských miest, odkrývali tajuplnú históriu pyramíd. Uaxactún sa nachádza priamo v pralese ďaleko od civilizácie, čo archeológom z Nitry značne sťažovalo prácu. Potenciálne nebezpečenstvo predstavovali jedovaté hady či nie práve najvyššia bezpečnosť, keďže v tejto oblasti obyvatelia bežne nosia pri sebe zbrane. Mayské pyramídy mali v minulosti kultový a náboženský účel, využívali sa aj ako observatóriá a niektoré boli zrejme obytnými palácami mayských elít. Svoju pozornosť výskumníci zamerali v roku 2016 na najväčšiu stavbu s pôdorysom 120 x 120 metrov. Odkryli 12 metrov úplne rovnej fasády, čo je pre mayské stavby pomerne netradičné. Medzi nálezmi dominovala keramika a veľké množstvo nástrojov z pazúrika a z obsidiánu. Pochádzajú z obdobia tretieho až druhého storočia pred naším letopočtom. Archeológovia spolupracovali s francúzskou konzervátorkou. Slovenskí výskumníci už v Guatemale našli mnohé významné nálezy. Veľký ohlas medzi mayológmi po celom svete zaznamenal najmä predmet z jadeitu v tvare žezla pokrytý mayskými hieroglyfmi, ktorý našli v roku 2015. V najbližšom období by mali nitrianski archeológovia robiť výskum aj v severnom Sudáne, v Číne, v Kuvajte a v Kazachstane. Zahraniční partneri ich oslovujú vďaka výbornému menu slovenskej archeológie vo svete.

Zdroj: SITA

SPU v Nitre je partnerom v medzinárodnom projekte BIOREGIO

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre sa zapojila do významného medzinárodného projektu s názvom BIOREGIO: Modely regionálnej cirkulárnej ekonomiky a najlepšie dostupné technológie pre biologické materiály. Projekt sa realizoval v rámci programu Interreg Europe a financovali ho z Európskeho fondu

regionálneho rozvoja. Koordinátorom projektu bola Universita v Lachti (Fínsko). Projekt sa začal realizovať v januári 2017 a mal trvať päť rokov (do 31. decembra 2021). Na jeho implementácii sa podieľali Fakulta ekonomiky a manažmentu, Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja, Technická fakulta SPU v Nitre. Program Interreg Europe poskytol na projekt BIOREGIO asi 1,5 milióna eur. Cieľom projektu bolo posilniť európsku cirkulárnu ekonomiku v oblasti biologických materiálov. Konzorcium projektu

BIOREGIO pozostávajúce z ôsmich partnerov zo šiestich rôznych krajín (Fínsko, Španielsko, Slovensko, Grécko, Rumunsko a Francúzsko) plánuje ovplyvňovať politiky

zdrojovo efektívneho hospodárstva a posilňovať regionálnu bioekonomiku. V rámci projektu si budú partneri vymieňať poznatky o najlepších dostupných technológiách a modeloch spolupráce. Súčasťou projektu v každej partnerskej krajine je aj tzv. skupina stakeholderov pozostávajúca z predstaviteľov samospráv, ako aj rôznych spoločností, ktoré určitým spôsobom implementujú princípy cirkulárnej ekonomiky. Skupinu slovenských stakeholderov tvoril Nitriansky samo-správny kraj, Mesto Nitra, Národná recyklačná agentúra, Vysokoškolský poľnohospodársky podnik v Kolíňanoch, Kuruc Company, s.r.o., Západoslovenská vodárenská spoločnosť a spoločnosť Simply Clean, s.r.o. Na prvom stretnutí stakeholderov, ktoré sa uskutočnilo **23. marca 2017** SPU v Nitre, už bolo prezentovaných niekoľko projektov.

Zdroj: tlacove spravysme.sk

Archeologický výskum na Tabáni

Na Tabáni prebiehal od **6. marca 2017** archeologický výskum. Vykonávala ho spoločnosť PamArch, s. r. o. Pozemok bol od 17. decembra 2016 oplotený. Od 27. decembra sa na tomto mieste začala čistiť z pozemku náletová zeleň. Tabáň sa ako samotný kopec v minulosti postupne zvažoval smerom k budove súdu a zasahoval až na miesto dnešnej cesty na Štúrovej ulici. V minulosti bola na kopci hustá zástavba nižších budov, ktoré boli v sedemdesiatych rokoch 20. storočia odstránené. Na kopec bol navezený materiál, ktorý vznikol pri výstavbe OD Tesco. Na Tabáni bola Hornotabánska ulica, ktorej pozostatky archeológovia odkryli. Z Piaristickej ulice viedla Dolnotabánska ulica na miesto parkoviska dnešného OD Tesco až k bývalej reštaurácii Králik. Medzi budovami bolo vydláždené nádvorie. Budovy mali barokové základy z 18. storočia, väčšina doterajších nálezov pochádzala z 19. a 20. storočia.

Zdroj: teraz.sk

Archeologické výskumy pod cestou do Jagura Land Roveru

Pod povrchom budúcej cestnej infraštruktúry, ktorá bude slúžiť rastúcemu závodu automobilky Jaguar Land Rover v Nitre, našli ukrytú časť nitrianskej histórie. V priemyselnom parku boli odhalené štyri náleziská osady z doby kamennej. Archeologický ústav SAV v Nitre preskúmal na rozsiahlej stavbe cestnej infraštruktúry pre Jaguar Land Rover časti štyroch archeologických nálezísk. Najvýraznejšie boli osady z mladšej a neskorej doby kamennej, doby bronzovej a včasného stredoveku. Osobitný význam mal odkryv objektov zo staršej doby bronzovej a najmä včasnოსlovenského osídlenia. Prítomnosť veľkomoravských objektov bola ďalším dôkazom extrémne hustého osídlenia Nitry v 9. až 10. storočí.

Zdroj: Matej Ruttkay, riaditeľ AÚ SAV v Nitre

Archeologický výskum pod stavbou automobilového závodu

Na základe rozsiahleho archeologického výskumu, ktorý realizovali pracovníci AÚ SAV v Nitre pod automobilkou jaguar Land Rover, sa zistilo, že centrálna nitrianska aglomerácia bola vo včasnom stredoveku obrovského rozsahu. Podľa výskumov archeológov patrí Nitra k najvýznamnejším stredoeurópskym centram tej doby. Archeológom sa počas tohtoročnej výskumnej sezóny podarilo objaviť viaceré

významné nálezy z obdobia včasného stredoveku i z čias Veľkej Moravy. K dôležitým patrili súbor výskumov na stavbe infraštruktúry závodu Jaguar Land Rover v Nitre a v blízkosti susediacich obcí Lužianky a Čakajovce. Vedci sa zamerali predovšetkým na výskum lokalít, ktoré sa čoskoro ocitnú pod budúcimi cestami a parkoviskami. Prioritou bol výskum štyroch polykultúrnych nálezísk, kde sa nachádzajú archeologické objekty vo viacerých vrstvách nad sebou a kde hrúbka kultúrnych vrstiev dosahuje miestami až dva metre. Mimoriadne dôležité bolo zistenie, že na každej zo skúmaných plôch sa zistili sídliská z včasného stredoveku datované v rozmedzí 7. až 10. storočia. Typickým objektom sú zemnice s kamennou pecou v rohu. Je to ďalší z dokladov obrovského rozsahu centrálnej nitrianskej aglomerácie vo včasnom stredoveku, kde sa hustá sieť osád koncentrovala na ploche väčšej ako dnešné mesto. To zaraďuje Nitru k najvýznamnejším stredoeurópskym centráм tej doby.

K významným včasnostredovekým a veľkomoravským lokalitám patrí aj súbor veľkomoravských hradísk v Bojne, neďaleko Topolčian, kde aj tento rok pokračoval systematický výskum. Z tohtoročných objavov si zasluhuje osobitnú pozornosť nález pokladu ukrytého vo vnútri typickej slovanskej kamennej piecky. Išlo o súbor železných predmetov, ktoré mali v 9. až 10. storočí nesmiernu hodnotu. Pozostával z dvoch zväzkov vtedajšieho platidla, takzvaných sekerovitých hrivien. Okrem toho sa tu našla sekera, dláto, nôž, kľúče a ďalšie predmety. To, že vtedajší obyvateľ sa už pre predmety nevrátil, naznačuje násilný zánik objektu a asi aj celej lokality. Dôležitý nález sa archeológom podaril aj pri výskume pod barokovým kostolom sv. Jozefa na Zobore, kde sa zachytili staršie fázy architektúr. Nesmierny význam malo objavenie sídliskových vrstiev a objektov z 9. až 11. storočia, ktoré jednoznačne dokladajú osídlenie tejto polohy už vo včasnom stredoveku. Okrem týchto nálezov máme za sebou aj ďalšiu sezónu výskumu veľkomoravského a pravekého hradiska Divinka, ktorá priniesla okrem nálezov najmä spresnenie datovania jednotlivých opevnení.

Zdroj: teraz.sk

Deň otvorených dverí v Archeologickom ústave SAV v Nitre

V stredu **8. novembra 2017** sa v Archeologickom ústave SAV v Nitre uskutočnil Deň otvorených dverí. Tento rok archeológovia predstavili verejnosti štyri poklady, ktoré našli pri terénnych výskumoch na Slovensku - tri poklady mincí z lokalít Hybe, Vinné a Lučivná a železný poklad z Bojne. Priblížili tiež prírodovedecké metódy, ktoré pri svojej práci využívajú. Hromadný nález železných predmetov z 9. storočia objavili archeológovia len nedávno v Bojne, ukrytý bol v slovanskej peci. Nálezy ešte neprešli konzerváciou. Súčasťou železného pokladu z Bojne bolo 36 hrivien - slovanských železných platidiel, zubadlo z konského postroja aj dva kľúče. Tento rok sa archeológom podarilo nájsť aj ďalší pozoruhodný nález. Nad Lučivnianskou jaskyňou našli malý rozbitý džbánik, v ktorom bolo 870 strieborných a strieborno-medených mincí. Okrem nich bol v džbáne aj banský znak Španej Doliny vyrazený v čase vlády Leopolda I., konkrétne v roku 1699. Banský znak sa dával baníkom ako platidlo namiesto skutočných peňazí. V poklade boli zastúpené uhorské, rakúske, tirolské, štajerské, české, sliezske platidlá a tiež mince salzburských a vratislavských biskupov. Najstaršie mince sú z roku 1665, najmladšie pochádzajú z čias vlády Karola VI. z roku 1733. Poklad mal hodnotu asi 1 200 grajciarov, teda okolo 12 – 15 zlatých, čo bol asi trojmesačný plat bežného človeka v tých časoch. Archeológovia ukázali verejnosti aj

d'alšie dva staršie poklady, ktoré ešte neboli prezentované. V roku 2012 objavili na hrade Vinné pri Michalovciach hlinenú glazovanú nádobu, v ktorej bolo uložených takmer 2 200 medených mincí. Mali hodnotu grajciarov, jedna aj štvorgrajciara. Vyrazené boli v rokoch 1858 – 1860. Ich trhová hodnota bola v tom čase 22 zlatých, čo bol približne štvormesačný príjem chudobnejších obyvateľov vtedajšej monarchie. Je to jediný poklad takýchto mincí na Slovensku, doteraz nachádzali len samostatné exempláre. Poklad mincí z Hybe sa našiel v roku 2006. Išlo o 203 mincí stredných a menších hodnôt cisára Leopolda I. a jeho súčasníkov.

Zdroj: teraz.sk

Slovenské centrum popularizácie vedy

V Nitre onedlho vznikne Slovenské centrum popularizácie vedy. S projektom prišiel Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied v Nitre, ktorý ho chce vybudovať v priestoroch bývalých kasární pod Zoborom. Výstavba centra má byť financovaná zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Centrum zamerané na popularizáciu vedy chce AÚ zriadiť v dvoch najväčších budovách, ktoré v areáli kasární pred časom získal od štátu. Oba objekty by podľa projektu boli prepojené podzemným priestorom. Pracoviská, ktoré tu majú byť zriadené, by okrem samotnej archeológie popularizovali a približovali verejnosti aj ďalšie vedné odbory. AÚ SAV v Nitre chce pri svojom projekte využiť aj skutočnosť, že v Nitre sídlia dve veľké univerzity. Hlavným cieľom centra je priblížiť vedu čo najviac verejnosti a hlavne mladým ľuďom. V prípade, že bude projekt AÚ úspešný, budú si môcť vyskúšať digitalizáciu, 3D rekonštruovanie nálezov a pamiatok, ale aj virtuálnu realitu či 3D tlač.

Zdroj: teraz.sk

Vedci objavili šamana

V novembri 2017 sa na stavenisku automobilky Jaguar Land Rover podarilo nájsť zaujímavý nález. Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied v Nitre na štyroch momentálne skúmaných lokalitách našli doklady osídlenia zo všetkých období praveku, včasnej doby dejinnej a stredoveku. Najzaujímavejšie sú z neskorej doby kamennej, z obdobia lengyelskej kultúry, kde sú doložené bohaté osídlenie i základy domov. Mimoriadne zaujímavým nálezom bola kostra človeka, ktorý zjavne nebol bežným jedincom. Vedci sa na základe nálezových okolností domnievajú, že mohlo ísť o šamana. Išlo o celkom neštandardný pohreb, nie v hrobe, ale v zásobnej jame, ktorá pôvodne slúžila na ukladanie potravín a neskôr bola čiastočne zasypaná. Potom tam bol vhodený, respektíve uložený človek. Mŕtvy jedinec bol položený na brucho a na hlave, pri ľavom a pravom uchu mal bronzové ozdoby, ktoré boli spájané drobnými dutými kostičkami. Mohlo ísť o kosti hydiny, mohlo ísť o zvláštny typ náhrdelníka, ktorý mal nezvyčajné ozdoby, ku ktorým zatiaľ nemáme analógiu. Mŕtvy ho mal na tvári, ťažko povedať, či sa mu tam náhrdelník zošuchol, alebo šlo skôr o masku. Zvláštny nález mŕtveho človeka pochádza zo staršej doby bronzovej. Vedci teraz budú skúmať, prečo nebol pochovaný v riadnom hrobe, ale jeho telo uložili do nepoužívanej zásobnicovej jamy a navyše na brucho, dolu tvárou, ktorú zdobil zvláštny náhrdelník alebo maska. Rádiokarbónová analýza určí presný vek kostí a antropologický výskum zasa určí pohlavie, vek i prípadné choroby či telesné anomálie pochovaného jedinca. Zdalo sa, že

objavili akýsi kultový objekt, v ktorom boli uložené pozostatky možno šamana z doby bronzovej. Je to zriedkavý jav, keď je nebožtík uložený na bruchu, na okraji jamy a má náhrdelník z kostí, ktorý bol možno šamanskou maskou, aspoň tak si to zatiaľ vysvetľujeme. Je to úplne čerstvý nález, takže keď sa zakonzervuje a zrekonštruuje.

Zdroj: Matej Ruttkay, riaditeľ AÚ SAV

15. MIMORIADNE UDALOSTI, KRIMINALITA A POČASIE

15.1 Mimoriadne udalosti a zaujímavosti

Pre vtáčiu chrípku zrušili Burzu exotov a Farmárske trhy

Nitrianske výstavisko Agrokomplex bolo prinútené v januári 2017 zrušiť z dôvodu vtácej chrípky Burzu exotov a Farmárske trhy, ktoré sa mali uskutočniť v nedeľu 22. januára. Štátny podnik Agrokomplex tak musel urobiť na základe nariadenia Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy v Nitre. „Regionálna veterinárna a potravinová správa v Nitre nariaďuje zákaz konania výstav, zvodov a burzu vtáctva, vodnej a hrabavej hydiny na základe nepriaznivej nákazovej situácie na vtáčiu chrípku na Slovensku a v Európe,“ písalo sa na webe výstaviska. Podľa informácií uvedených na webe Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR bol 4. januára 2017 vo večerných hodinách laboratórne potvrdený výskyt aviárnej influenzy subtypu H5 u voľne žijúcich vtákov v Slovenskej republike.

Zdroj: Agrokomplex.sk

Zo zrazu otužilcov zápis do Knihy slovenských rekordov

Do Mestského parku na Sihoti v Nitre prišlo v nedeľu **15. januára 2017** celkom 267 otužilcov. Priam ideálne podmienky priali nedeľnému 7. celoslovenskému zrazu otužilcov pod Zoborom – voda Veľkej Hangócky v parku mala 1,5 °C, vzduch 1°C. Zimných plavcov povzbudzovala hudba country kapely Do lesa a z lesa von a tradične veľké množstvo divákov stojacich na brehu, no tohto roku aj na zľadovatenom jazere. Hoci zraz neprekonal rekord 284 plavcov z roku 2016 a ani plánovaných tristo otužilcov, 267 účastníkov zrazu však stačilo tento rok na to, aby akcia získala zápis do Knihy slovenských rekordov. Medailu a certifikát slovenského rekordu za najväčšie hromadné kúpanie otužilcov zástupcom OZ Ľadové medvede spod Zobora udelil **Igor Svítok**. Podľa organizátora **Mareka Pozdecha** z nitrianskeho OZ si prišli do Nitry zaplávať otužilci z 30 klubov a miest Slovenska, nechýbali nováčikovia, napríklad Mamuty Sabinov či Šíravské bobry Michalovce. Z východu Slovenska prišlo až šesť klubov. Na príprave ľadového bazéna, ktorý sa od vstupu ťahal až k opačnej strane jazera, pracovali celú sobotu a nedeľu dopoludnia. Ľad hrubý 25 cm vysekávali motorovými pílmami a sekerami, v nedeľu ešte odstraňovali 1 cm vrstvu, ktorá sa stačila vytvoriť počas noci. V nedeľu muselo prísť ľadové kry ťahať z vody ťažké terénne auto.

Vytiahlo sa asi 100 ton ľadu. Najmladšími účastníkmi zrazu boli 6-ročné dvojčičky Dominik a Dominika z Bratislavy. Zraz otužilcov aj tento rok opäť pomáhal chorej 3,5-ročnej Sabínke Fajnorovej zo Starej Turej, trpiacej na hypotóniu.

Zdroj: vlastný text a fotografie

Sprievodná dokumentácia: 168/2017

Na Triede A. Hlinku prasklo vodovodné potrubie

Na Triede Andreja Hlinku v Nitre prasklo vo štvrtok **19. januára 2017** okolo pol deviatej večer vodovodné potrubie. Stalo sa tak zrejme v dôsledku silných mrazov. Horúca voda, ktorá miestami podľa očitých svedkov dosahovala výšku až tridsať centimetrov, zaplavila celú ulicu. Pod vodou ostalo aj blízke nákupné centrum N-CENTRO. Obyvatelia sídliska Chrenová nemali v piatok **20. januára 2017** vodu.

Tryskajúca voda zničila časť chodníka a následne zaplavila veľkú časť jednej z hlavných nitrianskych dopravných tepien spolu s prilahlými ulicami a parkoviskami. Na mieste zasahovalo osem hasičov s dvoma vozidlami. „Boli sme povolaní na technický zásah. Došlo k zaplaveniu cesty a vedľajších komunikácií vo veľkom rozsahu. Voda

dosahuje miestami hĺbku 30 až 40 centimetrov. Porucha nastala na hlavnej vetve vodovodu, ktorá zásobuje celé sídlisko Chrenová. Ten príval bol taký veľký a rýchly, že niektorí vodiči nestihli z miesta odísť. Preto sme museli odtiahnuť dve autá, ktorým zhasol motor,“ uviedol veliteľ hasičov **Ľuboš Krišák**. Pracovníci Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti sa snažili situáciu riešiť a prasknuté vodovodné potrubie uzavrieť. Veľká časť sídliska Chrenová však kvôli poruche zostala bez vody. Situáciu skomplikoval silný mráz. V čase havárie klesla teplota v Nitre na mínus 15 stupňov Celzia.

Zdroj: noviny.sk

Rehabilitačná stanica vtákov

V mimoriadne studených januárových dňoch zachraňovali v rehabilitačnej stanici vtákov v Nitre sokola lastovičiara, ktorého ľudia našli zraneného na ulici a priniesli do stanice. Doba liečenia si vyžiadala 6 týždňov. Druhým zraneným vtákom bola sova myšiarka, ktorá vbehla pod motorové vozidlo a mala udreté krídlo. S tuhými arktickými mrazmi mali problém skôr spevavce. Dravé vtáky sú na zimu zvyknuté. Stanislav Kováč z občianskeho združenia Ochrana dravcov na Slovensku informoval, že v priebehu minulého roka v stanici zachraňovali 141 vtákov. Z nich 26 zahynulo, ostatné sa po vyliečení vrátili do prírody. Rehabilitačné stanice pre vtáky sú v každom krajskom meste a tiež vo všetkých slovenských ZOO. Rehabilitačná stanica pre vtáky funguje v Nitre od roku 2015 – len 1,5 roka.

Zdroj: Slovenský rozhlas, rádio Regina, dňa 11. januára 2017

Smog ohrozoval Nítru

Slovensko malo v januári problémy so smogom. Zvýšené koncentrácie prachových častíc v ovzduší namerali aj obe monitorovacie stanice v Nitre. Nachádzajú sa na Štúrovej ulici a v Janíkovciach. Prachové častice majú nepriaznivé účinky na zdravie. Môžu spôsobovať kašeľ, kýchanie, podráždenie očných spojiviek, nárast respiračných ochorení. Okresný úrad preto koncom januára odporučil obmedziť vetranie v čase inverzie aj pohyb vo vonkajšom prostredí. Ohrozené boli najmä deti a starší, chorí ľudia. Na stav ovzdušia mali vplyv zlé rozptylové podmienky, ktoré súviseli s chladným a prevažne bezveterným počasím. Táto situácia mala za následok hromadenie znečisťujúcich látok, obzvlášť pevných častíc PM10 a PM2.5 v nízkej prízemnej vrstve atmosféry. K znečisteniu ovzdušia prispieva aj doprava a hlavne vykurovanie rodinných domov tuhými palivami. Okresný úrad v Nitre preto požiadal fyzické a právnické osoby, aby pri prevádzkovaní spaľovacích zariadení, ako sú pece, kotly a krby, používali iba na to určené palivo. V upozornení sa písalo: „Je žiaduce zvážiť aj cestovanie individuálnou automobilovou dopravou. Túto situáciu počas zimných mesiacov zhoršovalo aj posýpanie komunikácií kamennou drvinou. Mesto Nitra ju mieša so soľou. „Doteraz použili do 400 ton tejto zmesi. V Nitre nie je žiadny veľký a ani stredný zdroj znečisťovania ovzdušia, v Nitre sa nepoužíva na vykurovanie tuhé palivo“.

V okrese Nitra sa nachádzali dve monitorovacie stanice, ktoré sledovali stav ovzdušia. Stanica na Štúrovej ulici namerala za celý minulý rok 2016 dvanásť prekročení limitnej hodnoty pre PM10. Len za prvých 25 januárových dní bolo týchto prekročení desať! V Janíkovciach bola situácia ešte horšia. Kým v r. 2016 bolo zistených deväť prekročení limitnej hodnoty, do 25. januára 2017 ich bolo až trinásť. Limitná hodnota pre PM10 bola 50 mikrogramov na meter kubický. Takú napríklad namerala stanica na Štúrovej ulici 18. januára. Už 21. januára bola hodnota 131, v Nitre-Janíkovciach až 149, to znamená, že limit tam bol prekročený trojnásobne. Z hľadiska rozptylových podmienok boli na tom v obciach a mestách najhoršie lokality v blízkosti frekventovaných ciest, v údoliach, hustej zástavbe a v zástavbe s vykurovaním na tuhé palivo. Jemné častice PM10 boli pri vdychovaní nebezpečné pre ľudí, prenikali až do dolných dýchacích ciest a čiastočne mohli prenikať cez pľúcne skliepky až do krvi. Akútne účinky sa prejavili vo forme dráždenia očí, slizníc nosa a hrdla a vyvolávali kašeľ a pocit tlaku na hrudi. Pri alergikoch mohli spôsobiť astmatický záchvat. Zvýšenému riziku boli vystavení ľudia pracujúci vo vonkajšom prostredí, napríklad policajti, pracujúci pri údržbe komunikácií, prípadne športovci trénujúci vonku.

Zdroj: Katarína Tináková z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Nitre

Majster sveta v tvorbe módných účesov

Sean Kasumovič, 29-ročný kaderník žijúci v Nitre, ktorý je niekoľkonásobným držiteľom titulu majstra sveta a Európy vo svojom remesle. Jeho meno neznie cudzokrajne náhodou. Rodným mestom mladého Seana je Detva, no jeho otec pochádza z Bosny a Hercegoviny. Matka je Slovenka. So svojím nesporným talentom sa mu darí preraziť aj vo svete. Dôkazom je množstvo cien a víťazstiev zo svetových súťaží. Kaderníkom sa stal tak, že v tomto povolaní vyrastal – aj jeho matka je kaderníčka, takže

odmalička trávil veľa času v jej salóne. Študoval vo Zvolene a po skončení štúdia chodil na súkromné tréningy do Nemecka. Jeho prvá súťaž nebola moc aj úspechom. Skončil štvrtý a bolo to v roku 2006 v Trenčíne. Prvý úspech zožal hneď na druhej súťaži v Bardejove, kde v ten istý rok získal prvé miesto. Získal viacero titulov majstra Slovenska a následne aj európske a svetové tituly.

Zdroj: vlastný text

Čiastočné zatmenie mesiaca

V noci z piatka **10. februára** na sobotu **11. februára 2017** sme mohli pozorovať vzácny prírodný úkaz - polotieňové zatmenie Mesiaca, ktoré sa takmer dotklo tieňa Zeme. Uvideli sme ho v celom priebehu, v maximálnej fáze o 1.44 bol Mesiac nad juhozápadným obzorom. Začiatok polotieňového zatmenia nastal podľa astronómov o 23.32 h, no táto fáza pozorovateľná ešte nebola. Museli sme počkať, pokiaľ Mesiac nevstúpil do polotieňa aspoň polovicou svojho priemeru. Šedé stmavnutie mesačného disku bolo viditeľné asi polhodinu pred a po maxime zatmenia. Maximálna fáza zatmenia nastala o 01.44 h a koniec polotieňového zatmenia bol o 03.55 h. V maxime zatmenia sa Mesiac takmer celý ponoril do zemského polotieňa a jeho severný (horný) okraj bol tesne pri plnom tieni Zeme. Uvideli sme ho tak, ako akoby bol zhora tmavší, začadený. Ďalšie čiastočné zatmenie Mesiaca bolo 7. augusta 2017 a úplné 27. júla 2018.

Zdroj: Nitrianska hvezdáreň

Ohnisko vtácej chrípky sa potvrdilo aj v Nitre

Ohnisko vtácej chrípky sa potvrdil aj v Nitre. Test potvrdil vírus pri dvoch uhynutých labutí, ktoré vytiahli **6. februára 2017** z rieky Nitry neďaleko Chrenovského mosta. Potvrdil to riaditeľ Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Nitra **Ján Chladný**. Veterinári vydali opatrenia, ktorých cieľom bolo zabrániť šíreniu vírusu. Labute ležali medzi ľadovými kryhami na rieke, hasiči museli použiť nafukovacie matrace, aby sa k nim dostali. Ohniská vtácej chrípky boli už v Nitrianskom kraji potvrdené aj v okresoch Komárno, Nové Zámky a Levice.

Zdroj: Regionálna veterinárna a potravinová správa Nitra

Zsl. vodárenská spoločnosť zaplatila odškodné za smrť dievčatka

V stredu **15. marca 2017** rozhodol Okresný súd v Nitre o tom, že Západoslovenská vodárenská spoločnosť má zaplatiť 60-tisíc eur rodičom trojročnej Vanesky, ktorá sa utopila po tom, čo spadla na provizórne prikrytú kanalizačnú šachtu v Nitre. Žalovaný je povinný zaplatiť každému z rodičov 30 000 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Vodárne tiež musia zaplatiť súdny poplatok zo žaloby vo výške 1833 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rodičia dievčatka žiadali odškodné 120-tisíc eur. Krajský súd v Nitre pred časom oslobodil dvoch pracovníkov Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, ktorí boli obžalovaní z prečinu usmrtenia v spolupáchateľstve, keďže

nebolo dokázané, že skutok spáchali obžalovaní. Trojročná Vaneska zomrela 10. mája 2012 vo večerných hodinách v mestskej časti Nitry Krškany. Počas prechádzky so svojim strýkom skočila na provizórne prikrytú kanalizačnú šachtu. Doska sa pod ňou zlomila, spadla do šachty a uniesla ju voda v kanalizácii. Telíčko vyplavilo v čistiarni odpadových vôd.

Zdroj: webnoviny.sk

Ponad zem preletel asteroid

Na nočnej oblohe sme mohli **19. apríla 2017** okolo **2:24 hod.** pomocou bežného ďalekohľadu pozorovať asteroid. Najbližšie k Zemi bol ráno 19. apríla o 8.30 hod., avšak kvôli tomu, že mal za sebou Slnko, sme ho nevideli. Vedci z NASA ho objavili len v roku 2014 a nazvali ho zvláštne 2014 JO25. Šírka asteroidu, ktorý preletel vo vzdialenosti približne 1,8 milióna kilometrov od Zeme, mala byť približne 650 metrov. Vzhľadom na jeho veľkosť a blízky prelet, ho vedci klasifikovali ako potenciálne nebezpečný. Vedci zistili, že na rozdiel od väčšiny nebeských telies, je tento asteroid veľmi jasný.

Zdroj: imeteo.sk

Konštruktér aeromobilu Štefan Klein vystúpil z projektu

Vo štvrtok **20. apríla 2017** sa verejnosti predstavila finálna a sériová podoba prvého lietajúceho automobilu so slovenskými koreňmi. Stalo sa tak na svetovej výstave superáut v Monaku. Majiteľom ponúkli bezkonkurenčnú možnosť dopravy či už na ceste alebo vo vzduchu. Ešte pred premiérou sa však rozhodol z projektu vystúpiť zakladateľ a dizajnér Aeromobilu Štefan Klein. Uviedol, že v pláne má založiť si vlastnú firmu, k čomu mu dopomôžu prostriedky z predaja väčšiny akcií v AeroMobile novému investorovi Patrickovi Hesselovi zo spoločnosti c2i. „Bude to dizajnérsko-konštrukčný priestor, ktorý bude vytvárať prototypy najmä v oblasti nových typov dopravy, možno aj lietajúce autá," hovorí o svojich plánoch Klein.

Juraj Vaculík (vľavo) s otcom Aeromobilu Štefanom Kleinom.

Podľa neho nemalo zmysel súťažiť s AeroMobilom a nemieni vyvíjať to, čo už raz vytvoril. V AeroMobile má „uložených“ niekoľko svojich pôvodných patentov, no problematike spojenia lietadla a auta sa chce venovať aj vo svojej budúcnosti.

Zdroj: portál etrend.sk

Hackerský útok na Fakultnú nemocnicu v Nitre

V piatok **12. mája 2017** zasiahol milióny počítačov – poväčšine zdravotníckych zariadení (nemocníc) po celom svete masívny útok hackerov. Medzi nimi bola obeťou aj Fakultná nemocnica v Nitre. Ešte aj v pondelok 15. mája 2017 pokračovali v odstraňovaní vzniknutých problémov. Na oddeleniach a ambulanciách bola v prevádzke približne polovica počítačov, ďalšie sa priebežne kontrolovali a spúšťali do prevádzky. Zdravotná starostlivosť však nijako obmedzená nebola. Pacienti sa však pre komplikácie s počítačmi museli pripraviť na trošku dlhšie čakanie v ambulanciách. Pri hackerskom útoku nedošlo k úniku osobných informácií. Problémy s počítačmi v nitrianskej nemocnici sa začali v piatok 12. mája krátko popoludní. Útok sa prejavil sčervenáním pracovnej plochy na monitoroch. Okamžite prišiel pokyn vypnúť všetky počítače a situácia sa začala hneď riešiť.

Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice Nitra

Počas rekonštrukcie autobusovej stanice našli muníciu

V pondelok **22. mája 2017** musel na Autobusovú stanicu v Nitre prísť pyrotechnik. Dôvodom bola nevybuchnutá munícia z II. svetovej vojny, ktorú tam našli pri výkopových prácach. Našla sa na miestach, kde sa denne pohybujú tisíce ľudí. Autobusová stanica sa už niekoľko mesiacov rekonštruje, no až teraz na nej robotníci zažili naozaj „bombový“ deň. Pri výkopových prácach narazili na muníciu, ktorá pochádzala z II. svetovej vojny. Na miesto okamžite vyrazili policajné hliadky a pyrotechnik, ktorý vykopanú muníciu zabezpečil a odviezol. Cestujúci boli síce v inkriminovanom mieste obmedzení na pohybe, autobusy však premávali v normálnej prevádzke. Nájdenná munícia bola delostrelecká strela kalibru 100 milimetrov, bez zapalovača, ktorá bola zneškodnená riadeným odstrelom.

Zdroj: vlastný text napísaný podľa informácie v STV

15.2 Kriminálne činy

V záhrade rodinného domu našli rádioaktívny materiál

Rádioaktívny materiál vykopali v utorok večer **10. januára 2017** v záhrade rodinného domu na Roľníckej ulici v mestskej časti Nitry Krškany. Na mieste zasahovali policajti, hasiči aj pracovníci Kontrolného laboratória, ktorí zisťovali či bol niekto zasiahnutý rádioaktivitou. Nádobu s rádioaktívnym materiálom bola zakopaná približne 15 cm pod zemou v záhrade asi 30 m za domom. Polícia prijala oznámenie a na mieste sa začali vykonávať previerky. Rádioaktívnou boli zasiahnutí dvaja domáci – muž a žena, ktorí nádobu sami zakopali v rámci trestnej činnosti. Rádioaktívny materiál údajne ukradli z nemocnice. Polícia dostala tip, kde má byť zakopaný. Prípád vyšetrovalo Prezídium Policajného zboru SR.

Zdroj: SITA

Na Krajskom súde v Nitre hľadali bombu

Na Krajských súdoch na celom Slovensku, a teda aj na našom Krajskom súde a Okresnom súde v Nitre, ktoré sú v jednej budove, zavládol v stredu **11. januára 2017** rozruch. Postaral sa oň anonymný telefonát, v ktorom neznámy muž oznámil, že na krajskom súde uložil bombu. Na operačné stredisko Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach ráno krátko pred ôsmou o 07.53 h, volal z mobilného telefónneho čísla na linku 158 neznámy muž, ktorý oznámil: „Na krajskom súde som uložil bombu“. Nakoľko neuviedol konkrétny súd, polícia okamžite prijala potrebné opatrenia na všetkých krajských súdoch.

Zdroj: Michal Slivka hovorca Prezídia Policajného zboru SR

Zo zlatníctva v Nitre ukradli šperky pomocou netradičnej pomôcky

Vynaliezavosť zlodejov nemá hranice. Zo zlatníctva v Nitre ukradli **18. januára 2017** šperky za viac ako 3 500 eur a použili pri tom nevšednú pomôcku. Pánske náhrdelníky vytiahli zo zasklenej vitríny pomocou drôtika. Muži prišli do zlatníctva tesne pred záverečnou. Na záberoch priemyselnej kamery bolo vidieť, ako sa jeden zaujíma o náramkové hodinky a zabáva predavačku a medzitým ďalší šikovne vybral zo zaskleného výkladu masívne retiazky. Predavačka si vtedy nič nevšimla, ale krátko nato zatvorila obchod a skontrolovala aj výkladnú skriňu. Až vtedy zistila, že zloději si odniesli zo zlatníctva šperky za vyše 3 500 eur.

Zdroj: PZ SR

Zloději vyhrali pokladničky na Nitrianskom hrade

Hradnú katedrálu a františkánsky kostol pod hradom navštívili zloději. Ukradli peniaze z pokladničiek a poškodili aj historické dvere. Obe krádeže sa podľa polície stali

v nedeľu **22. januára 2017** popoludní, respektíve podvečer. Z kovovej pokladničky, ktorá bola v neuzamknutej predsieni Katedrály svätého Emeráma, bolo odcudzených približne 50 eur. Škodu na vylomenej pokladničke vyčíslili na 30 eur. Ľudia do nej vkladali peniaze za sviečky, respektíve kahance, ktoré na príľahlom svietniku zapalovali. Zlodej sa do ďalších priestorov chrámu nedostal, pretože dvere boli zamknuté. V katedrále sa nachádzal kamerový systém, záznamy odniesla polícia. V Kostole sv. Petra a Pavla na Samovej ulici vykradli šesť pokladničiek, ktoré pohádzali na zem. Spolu v nich bolo 150 eur. Poškodený bol aj betlehem. Najväčšia škoda však vznikla na historických dverách, ktoré vedú zo vstupnej predsieni do hlavnej lode kostola. Páchatel ich vylomil a rozbil. Farnosť zatiaľ nevyčíslila, koľko bude stáť oprava.

Zdroj: PZ SR, hovorkyňa Renáta Čuháková

Trojnásobný vrah napadol príslušníka justičnej stráže

V priestoroch Okresného súdu v Nitre v piatok **27. januára 2017** odsúdený napadol príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže (ZVJS). V priestoroch rokovacej miestnosti Okresného súdu Nitra k fyzickému napadnutiu príslušníka zboru odsúdeným. Vďaka rýchlemu zásahu a použitiu donucovacích prostriedkov sa podarilo zabrániť prípadnému ďalšiemu protiprávnemu konaniu. Okolnosti tejto udalosti vyšetrovali príslušníci Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nitre. Táto udalosť bola podľa riaditeľ kancelárie generálneho riaditeľa Adriána Baláža dôkazom fyzicky a psychicky náročnej práce príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže.

Zdroj: Adrián Baláž, riaditeľ kancelárie gen. Riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže

Okresný súd riešil bitku pred barom Mariatchi

V utorok **21. marca 2017** zasadal Okresný súd v Nitre a riešil bitku pred barom Mariatchi v Nitre. Obvineného **Jána Ď.** poslal Okresný súd väzenia na šesť a pol roka. Trest si odpyká vo väznici s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd ho uznal vinným zo zločinu ublíženia na zdraví v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva spolupáchateľstvom. Rozsudok nebol právoplatný, obžalovaný podal odvolanie. Súd nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť, no zistil priťažujúcu okolnosť, keďže útočník mal pestrú minulosť. Zároveň súd obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodeným spôsobenú škodu. Majiteľ podniku Mariatchi v Nitre **Radovan Richtárik**, ktorého Ján Ďurov počas silvestrovskej noci na prelome rokov 2013 a 2014 napadol, má dostať takmer štyritisíc eur. Richtárik sa musel liečiť z komplikovanej zlomeniny dolnej končatiny. Zatiaľ boli za bitky pred barom Mariatchi potrestaní dvaja útočníci - profesionálny vojak **Tomáš S.** vinu priznal a dohodol sa s prokuratúrou, za kopance do hlavy dostal pokutu 400 eur. **František B.** dostal za silvestrovskú bitku polročnú podmienku s ročným odkladom. Na verdikt súdu stále čakajú piati obžalovaní z inej bitky pred barom Mariatchi v noci z 5. na 6. októbra 2013 - **Dušan V., Peter Š., Boris H., Martin B. a Michal P.** Čelia obvineniam z trestných činov výtržníctva a ublíženia na zdraví. V tomto prípade sa čaká na posudok znalca z odboru oftalmológia. Brutálnu bitku zachytili bezpečnostné kamery. Skupina mužov z kartárskeho klubu, ktorý sídlil v tom čase oproti študentskému baru Mariatchi, na videu surovo bije ľudí z baru. Päťicu

mužov zadržali a obvinili až **28. januára 2014**, keď video zverejnili médiá. Dva dni po tom ich nechala prokurátorka prepustiť, hoci polícia pripravila návrh na ich väzbu. Postup prokuratúry stál neskôr miesto okresného prokurátora v Nitre, ktorého odvolal generálny prokurátor **Jaromír Čížnár**.

Zdroj: teraz.sk

Smrteľný pracovný úraz na stavbe automobilky Jaguar Land Rover

Výstavbu automobilky Jaguar Land Rover v Nitre poznačila obrovská tragédia, pri ktorej vyhasol jeden mladý ľudský život. K nešťastnej udalosti došlo v pondelok **20. marca 2017**. Záchranári boli na miesto privolaní krátko po 17.00 hodine. 22-ročný muž utrpel mnohopočetné zranenia tela, tzv. polytraumu. Privolané záchranné zložky ešte na mieste pacienta oživil. Záchranári ho po resuscitácii transportovali vo vážnom stave do Fakultnej nemocnice v Nitre. Že došlo k tomu najhoršiemu potvrdila hovorkyňa nitrianskej nemocnice **Tatiana Timková**. Čo sa vlastne stalo, nikto nepovedal ani pracovníkom na stavenisku.

Zdroj: vysielanie spravodajstva na TV Markíza

Korupcia na SPU: Svedok popísal skúšanie

Výsluchom svedka, čítaním listinných dôkazov a prehraním telefonických odposluchov a obrazovo-zvukových záznamov pokračovalo **11. mája 2017** na Špecializovanom trestnom súde (ŠTS) v Pezinku hlavné pojednávanie s obžalovanými Michalom K. a profesorom Slovenskej poľnohospodárskej univerzity (SPU) v Nitre Vladimírom K. Podľa prokuratúry mali za sumu 700 eur pre študenta vybaviť úspešné absolvovanie skúšky z predmetu poľovníctvo na SPU v Nitre. Skutok sa mal stať v máji 2016. Svedok, ktorý je zamestnancom univerzity, vo svojej výpovedi popísal priebeh skúšania na univerzite. „Je tam písomná časť 20 minút, potom je ústna odpoveď, kde musia byť minimálne dvaja študenti. Jeden odpovedá a druhý je svedok, aby boli veci spravodlivé,“ vypovedal svedok. On sám však pôsobí na inej fakulte univerzity. Konkrétne ku skutku sa vyjadriť nevedel. Súd prehral aj zvukové a obrazovo-zvukové záznamy zabezpečené orgánmi činnými v trestnom konaní. „Ako ste mohli vidieť, na žiadnom zázname sa moja osoba nevyskytla, preto ešte raz hovorím súdu, som nevinný,“ zareagoval obžalovaný Vladimír K. Špecializovaný trestný súd v Pezinku v septembri minulého roka už uložil peňažný trest vo výške 300 eur študentovi univerzity, ktorý sa dopustil nepriamej korupcie tým, že ako študent prostredníctvom sprostredkovateľa poskytol úplatok 500 eur, aby si zabezpečil úspešné absolvovanie skúšky z predmetu poľovníctvo. Po zapísaní skúšky do výkazu ešte pedagógovi doplatil ďalších 200 eur. ŠTS mu uložil peňažný trest vo výške 300 eur.

Zdroj: teraz.sk a www.minv.sk/aktuality-nitra

Senát zrušil rozsudok proti Ľubošovi Ferusovi

Senát Najvyššieho súdu SR na verejnom zasadnutí v **31. mája 2017** v trestnej veci obžalovaného Ľuboša Ferusa a Milana K. zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, zo začiatku decembra 2015. Ľuboš F. bol

považovaný médiami za bosa nitrianskeho podsvetia. Najvyšší súd SR odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry S voči oslobodzujúcemu výroku rozsudku vo vzťahu k Mgr. Milanovi K. sa zamietol. Trestná vec obžalovaných **Ľuboša F. a Mgr. Milana K.** sa vrátila Špecializovanému trestnému súdu, NA pracovisko V Banskej Bystrici, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. V kauze rozhodol v decembri 2015 Špecializovaný trestný súd v Pezinku. Podstatne zmiernil návrh prokuratúry. Z celkom 16 obžalovaných troch oslobodil, medzi nimi i hlavného obžalovaného Miroslava A. Zo zločinu zosnovania, založenia a podporovania zločineckej skupiny uznal za vinného iba Ľuboša F., Matúša Š. a Pavla V. Ostatní boli v tejto časti oslobodení. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry trval na tom, že v tomto prípade išlo o zločineckú skupinu, ktorá sa zaoberala predovšetkým nezákonným vymáhaním dlhov. V odvolaní napísal, že ŠTS nesprávne vyhodnotil dôkaznú situáciu. Je presvedčený, že obžalovaní mali vedomosť o tom, že konajú v prostredí zločineckej skupiny. Prokurátor okrem iného argumentoval aj tým, že nosili oblečenie prislúchajúce členom skupiny piťovcov. S Ľubošom F. a ďalšími troma obžalovanými pokračoval na Okresnom súde Bratislava I iný proces v kauze vraždy zakladateľa bratislavskej skupiny sýkorovcov – **Miroslava Sýkoru**.

Zdroj: hovorca NS SR Boris Urbančík

Nahlásili bombu na pošte a na súde

Na nitrianskom okresnom a krajskom súde sa vo štvrtok **13. júna 2017** nepojednávalo. Dôvodom bola nahlásená bomba. Na miesto okamžite prišli policajti aj hasiči. Oznámenie prišlo do emailovej schránky pracovníčky podateľne. V maile sa údajne písalo, že bomba by mala vybuchnúť o desiatej hodine. Budovu evakovali, vrátiť sa máme o 10.30 hodine.. Bomby v Nitre hľadali aj v utorok. Aj vtedy prišli oznamy e-mailom - na zákaznícky servis Slovenskej pošty. „Pekný večer, na pošte je veľká bomba“, „V banke je bomba“ - písalo sa v oznamoch. Keďže pisateľ neinformoval, o ktorú konkrétnu poštu a banku malo ísť, prehládávali všetky na Slovensku, aj vrátane tých, ktoré sídlia v obchodných centrách.

Zdroj: nasanitra.sme.sk

Dráma na Klokočine

V utorok **18. júla 2017** večer na Bellovej ulici na sídlisku Klokočina muž vymáhal pod hrozbou násilia od 51-ročnej ženy telefónne číslo na jej známeho. S nožom na krku mu žena v obave o svoj život telefónne číslo vydala. Po incidente jej páchatel' zobral mobilný telefón. Dráma pokračovala v blízkosti benzínového čerpadla na Novomeského ulici, kde si podozrivý muž a jeho obeť po telefonáte dohodli stretnutie. Muž po hádke porezal poškodeného na tvári a bodol ho do chrbta. Prikázal mu vyzliecť sa donaha a z miesta odišiel so šatami aj topánkami poškodeného. Privolaná policajná hliadka podozrivého muža zadržala a umiestnila do policajnej cely, aby tam vytriezvel. Pri zadržaní nameral prístroj v jeho dychu 1,75 promile. V zmysle trestného zákona hrozil mužovi trest odňatia slobody na sedem až 12 rokov.

Zdroj: hovorkyňa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre Renáta Čuháková

Rozsudok za napadnutie majiteľa baru Mariatchi

Vo štvrtok **3. augusta 2017** odsúdil Krajský súd v Nitre **Jána Ď.** na šesť rokov a šesť mesiacov za to, že 1. januára 2014 dokopal majiteľa baru Mariatchi v Nitre na Mostnej ulici. Potvrdil tým rozhodnutie prvostupňového súdu. Odsúdeného zaradili do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Ku skutku, za ktorý bol Ján Ď. odsúdený, došlo počas silvestrovskej noci v roku 2014. Ráno 1. januára niekto rozbil na bare Mariatchi okno. Potom, ako majiteľ podniku **Radovan Richtárik** vybehol von, stal sa obeťou viacerých útočníkov. Trestné stíhanie dvoch mužov bolo zastavené, ďalší z nich, **František B.** už bol odsúdený na ročný podmienený trest. Ján Ď. bol odsúdený za to, že poškodeného pri útoku kopal do hlavy a do nohy. Pred súd sa ešte stále nedostal starší prípad, keď na bar Mariatchi a jeho hostí v októbri 2013 zaútočila skupina mužov s vyholenými hlavami. V tomto prípade bolo obžalovaných päť osôb. Jeden z nich, bývalý profesionálny vojak Tomáš S., sa k činu priznal a uzavrel s prokuratúrou dohodu o vine a treste. Za útok dostal pokutu 400 eur. Hlavné pojednávanie v tomto prípade sa malo začať v júni tohto roku, jeden z obžalovaných sa však na súd nedostavil, ospravedlňoval sa tým, že sa mu pokazilo auto.

Zdroj: TASR

Zrážka dvoch automobilov

V utorok **19. septembra 2017** sa v Nitre na Bratislavskej ulici stala dopravná nehoda s tragickými následkami. 70-ročný vodič Citroenu Berlingo z doposiaľ nezistených príčin prešiel do protismeru, kde sa zrazil s oprotiidúcim vozidlom Hyundai Santana. Jedného z vodičov sa lekárom zachrániť nepodarilo. Aj napriek poskytnutej lekárskej pomoci vodič z Českej republiky na mieste nehody zomrel v sanitke. Presná príčina smrti nebohého vodiča bude známa až po pitve.

Zdroj: Renáta Čuháková, hovorkyňa Krajského riaditeľstva Policajného zboru SR

Cúvajúce nákladné auto zrazilo chlapčeka

Obrovské nešťastie sa stalo v sobotu **7. októbra 2017** v lokalite Orechov dvor v Nitre. Na nespevnenej ceste zrazilo cúvajúce nákladné auto 6-ročného chlapčeka. Vodič, 41-ročný Ladislav si s najväčšou pravdepodobnosťou nevšimol za sebou malého chlapca, ktorému spôsobil zranenia nezlučiteľné so životom. Napriek okamžitému prevozu do nemocnice, chlapček na následky zranení zomrel. Tragédia sa stala v sobotu krátko po 18. hodine na spevnenej asfaltovej ploche pri bytovkách. Oblasť je miestnym známa tým, že tam bývajú neprispôsobiví občania. Aj napriek snahe lekárov Juan Luis David Rafael, v nemocnici pár desiatok minút po prijatí vydýchol naposledy.

Zdroj: sme.sk

Muž svojou krvou postriekal kľučky na dverách a steny vo vchode

Viacerých Nitranov čakal po príchode domov otrasný pohľad. Nitrianska polícia prijala vo štvrtok **12. októbra 2017** odpoľudnia oznámenie obyvateľov Zvolenskej ulice v Nitre, že na ich bytových domoch sú ľudskou krvou zašpinené kľučky na vchodových dverách. Po príchode a mieste policajná hliadka zistila, že 30-ročný muž si injekčnou striekačkou pichal do vlastného tela a krvou zašpinil kľučky na dverách a steny na štyroch vchodoch / 4×krát dvere na prednom vchode a 3×krát na zadnom vchode. Vykrikoval pritom, že má AIDS a všetkých nakazí. O dezinfekciu znečistených plôch boli požiadaní hasiči HaZZ v Nitre. Policajti muža zadržali a bol mu odobratý biologický materiál na zistenie prípadnej infekčnej choroby. Vo veci bolo vyšetrovateľom začaté trestné stíhanie pre trestný čin ohrozovania vírusom ľudskej imunodeficiencie. Za tento zločin mužovi hrozilo v zmysle zákona trest odňatia slobody na tri až desať rokov.

Zdroj: Renáta Čuháková, hovorkyňa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre

15.3 Počasie

Poriadnej snehovej nádielky sa po dlhých rokoch bez snehu dočkala v roku 2017 aj Nitra. V stredu 4. januára 2017 Nitru pokryla asi sedemcentimetrová snehu. Radosť zo snehu mali najmä deti. Cestári mali hlavu v smútku, pretože s nízkym počtom techniky nestačili čistiť cesty ani chodníky. Vo štvrtok 5. januára 2017 fúkal v Nitre a Nitrianskom okrese silný vietor. Meteorológovia vydali výstrahu prvého stupňa. Fúkajúci vietor dosiahol krátkodobo (v nárazoch) rýchlosť 18 až 20 m/sek. (60 – 75 km/h). Výstraha platila do piatka 6. januára 2017 do 16.00. Pre okres Nitra platila aj druhá výstraha, a to pred tvorbou snehových jazykov a závejov. Výstraha prvého stupňa bola v platnosti od stredy 4. januára a trvala do soboty 7. januára do 12.00 hodiny. Nitra bola v januári ťažko skúšaná studeným počasím. Úradoval najmä silný mráz. Druhá vlna ochladenia prišla 9., 10. a 11. januára 2017, kedy teplomer ukazoval ráno o 6.00 hod. -10 stupňov. Zamrzla hladina rieky Nitry, na čo si ani starší ľudia nepamätali. Na mesto i na celý okres bolo vydaných niekoľko výstrah. Slovenský hydrometeorologický ústav vydal varovanie pred nízkymi teplotami aj pred silným mrazom. Na komunikáciách sa tvorili snehové jazyky a záveje. Výstraha prvého stupňa platila do stredy 18. januára 2017. Teplota -17 °C bola v stredu od 19.00 do 23.00 h na kosť stuhla celá rieka. Zvieratá žijúce na blízkych poliach, lúkach a remízkach trpeli nedostatkom potravy a vody. Ani vtáky žijúci v meste sa nemali kde napiť vody. Aj vo štvrtok 19. januára 2017 o 6.00 h bolo -14 stupňov Celzia. Tento ráz počasia pretrvával do prostred februára. Rieka rozmrzla v priebehu nedele do pondelka rána 6. februára 2017. Na území nášho mesta a priľahlého okolia bola v piatok 20. januára mimoriadna zima – teplomer ukazoval mráz - 17°C. Vietor nefúkal, a preto sa nad ránom v nížinách Slovenska tvorila hmľa. Denná teplota sa od štvrtka 19. januára až do nedele 22. januára pohybovala v intervale od -4 do 1°C. Január 2017 priniesol na Slovensko silné mrazy, pričom na niektorých miestach klesla teplota vzduchu aj pod -30 °C. Po 30 rokoch to bol na väčšine územia najchladnejší január. Prvý mesiac v roku 2017 bol z hľadiska priestorovej priemernej mesačnej teploty vzduchu na Slovensku v prvej desiatke najchladnejších januárov od roku 1931. Na teplotnom ráze tohoročného januára sa v podstatnej miere podpísal vpád studeného arktického vzduchu na Troch kráľov.

Silné mrazy z januára sa zmiernili začiatkom februára. Už v piatok 3. februára 2017 prevládalo príjemné slnečné počasie. Na druhý deň, v sobotu 4. februára bola hmľa a pomerne chladné počasie okolo nuly. Hmľa zachádzala za nechty. Priemerné denné teploty sa hýbali okolo -8 stupňov, avšak pocitová teplota bola oveľa vyššia. V posledných februárových dňoch fúkal nepríjemný nárazový vietor. V Nitre síce nespôsobil žiadne škody, ale vo Vysokých Tatrách polámal asi dvetisíc stromov. V druhej polovici februára vládlo pomerne príjemné počasie. Sneh bol roztopený i ľad na rieke sa roztopil. Prevládali denné teploty okolo 10 až 12 stupňov.

Prvého marca bolo ráno 5 stupňov a cez deň v priemere 12 až 17 stupňov. Príjemné letné počasie bolo v sobotu 4. marca 2017. Priebeh marca sa nijako nevymykal z bežného priebehu marcového počasia. V piatok 17. marca bolo príjemne, pofukoval trochu chladný vietor. Zato v sobotu 18. marca a nedeľu 19. marca pršalo a fúkal pomerne chladný vietor, teplota dosahovala okolo 7 stupňov. V pondelok 20. marca 2017 bolo oblačno, ojedinele slabé zrážky. Nočná teplota 8 až 3, na juhozápade 10°C. Denná teplota 14 až 19, na severe 12°C. Juhozápadný vietor do 25 km/h. V utorok 21. marca 2017 bolo oblačno a zamračené, na mnohých miestach pršalo. Nočná teplota sa

pohybovala od 10 do 4°C. Denná teplota bola 12 až 17, na severe 10°C. Fúkal južný vietor rýchlosťou do 25 km/h.

Prvý aprílový víkend prevládalo krásne slnečné, priam letné počasie. V sobotu 1. apríla 2017 vystúpila teplota na 18 stupňov, v nedeľu už na 24 stupňov. Ľudia si povyzliekali kabáty a nahodili letné oblečenie. Víkend sa niesol už v krásnom takmer letnom počasí. Celkom príjemne bolo ešte aj v pondelok 3. apríla, no už v utorok 4. apríla podvečer sa nebo nad našimi hlavami zatiahlo a do Nitry prišla okolo 17.30 hod. poriadna búrka s ľadovcom. Pršalo aj v stredu 5. apríla a vo štvrtok 6. apríla. Vo štvrtok fúkal nepríjemný severný vietor, pre Nitru vydal Slovenský hydrometeorologický (SHMÚ) ústav výstrahy pred silným vetrom. Koncom týždňa panovalo pomerne príjemné jarné počasie s dennými teplotami okolo 18 stupňov. Utorok 11. apríla priniesol studený front zamračené počasie s ranným dažďom. Denná teplota vystúpila len na 12 stupňov. Rozfúkal sa chladný vietor, s nárazmi okolo 55 km/hod. Streda 12. apríla 2017 bola s príjemnou dennou teplotou okolo 12 až 17 stupňov. Veľkonočné sviatky boli v dňoch 14. – 17. apríla 2017 s tým, že počas Bielej soboty bolo pomerne chladné počasie s teplotami okolo 7 stupňov a mierne popríchalo. Na Veľkonočnú nedeľu 16. apríla svietili „zubaté slnko“, ale bolo chladno. Na Veľkonočný pondelok sa denná teplota pohybovala okolo 12 stupňov.

Tohtoročný apríl bol mimoriadne vlhký, v niektorých oblastiach severozápadného a severného Slovenska dokonca historicky najvlhší mesiac od začiatku meteorologických meraní a pozorovaní. Priemerný územný úhrn zrážok na Slovensku dosiahol v apríli 87 milimetrov, čo bolo 158 % dlhodobého priemeru rokov 1901 až 2000. Vo vysokohorských polohách Vysokých a Nízkyh Tatier a tiež najmä na Orave boli aj lokality, kde spadlo viac ako trojnásobné množstvo obvyklého aprílového úhrnu zrážok. Rekordne vysoké mesačné úhrny SHMÚ nameral v najvyšších polohách Tatier. Na Lomnickom štíte bol nameraný úhrn 325 milimetrov, čím bol prekonaný rekord z roku 1994. Aprílové zrážkové rekordy boli zaznamenané napríklad aj v Lokci (187 mm), Námestove (142 mm), Bobrove (140 mm), Tvrdošíne (157 mm), Dolnom Kubíne (158 mm), Vrútkach (147 mm) alebo v Makove (183 mm). Najviac napršalo v závere mesiaca, v dňoch 27. a 28. apríla. Za tieto dva dni spadlo v najviac exponovaných oblastiach viac ako 100 mm zrážok. V najvyšších horských polohách výdatne snežilo. Po teplom marci a aj teplej prvej pentáde apríla sa od pondelka 17. apríla (Veľkonočný pondelok) nastalo na túto ročnú dobu výrazné ochladenie a počasie malo prechodne skôr zimný charakter. Studený front priniesol od severozápadu chladný vzduch aj nad naše územie. Nad ráno 18. apríla ukazoval ráno o 6.00 h 2 stupne Celzia, o 10.00 h noci boli 4 stupne. Slovensko zažívalo vrtochy aprílového počasia. Počasie v stredu 19. apríla na viacerých miestach Slovenska pripomínalo skôr zimu ako jar. Príroda pripravila prekvapenie v podobe snehových zrážok aj Nitre. Po výstupe na nitriansku Pyramídu mohli mať turisti pocit, že sa vrátili v čase minimálne o pár mesiacov naspäť. Vo výške 556 m. n. m pri vysielacom Zbor panovala 19. apríla poriadna zima. Pyramída bola zafúkaná snehom. Pár minút pred 11. hodinou bola nad Nitrou teplota okolo 1,5 °C. Po piatich hodinách ukázal teplomer už len 0,4 °C. Počasie prekazilo aj súťažný deň Medzinárodných pretekov v bezmotorovom lietaní, ktoré sa konajú na letisku v Nitre - Janíkovciach. V piatok ráno 21. apríla sme zaznamenali mráz -1,5°C. najstudenšia noc bola v Litovskej Teplicke a to -12 st. C. Denná teplota vystúpila na 10 °C.. Večer okolo 18.00 hod. pršal silný dážď. V sobotu 22. apríla bolo chladno, cez deň bolo zamračené a popríchávalo. Posledný aprílový týždeň bol pomerne daždivý, čo

privítali najmä poľnohospodári a záhradkári. Denné teploty však kolísali, bolo okolo 12 až 16 °C. Noci boli chladné. Pršalo od 18.00 h aj vo štvrtok 27. apríla a dažďom sa začalo ráno v piatok 28. apríla. Ešte o 6.00 h bolo 8 °C. V priebehu dopoludnia teplota vzduchu poklesla na 4 st. Pršalo aj v sobotu 29. apríla. V nedeľu sa vyčiaslo a vládlo príjemné počasie s teplotami okolo 18 °C. Záver apríla bol veľmi teplý.

Prvý májový deň bolo príjemne teplo s teplotou okolo 19 °C. Počas ďalších dní prevládalo polooblačné počasie s občasným dažďom, či prehánkami. Zamračené bolo počas celej stredy 3. mája. Vo štvrtok 4. mája ráno nás prekvapila ranná hmla, ktorá sa držala skoro do 8. hodiny. Zato okolo obeda vystúpila ortuť teplomera na 19 °C. V týždni od 15. do 19. mája sa počasie mimoriadne vydarilo. Bolo príjemne teplo s teplotami do 25 °C. Ľudia, najmä tí mladší povytáhovali zo svojich šatníkov krátke nohavice a tričká. Zato v sobotu 20. mája už fúkal počas celého dňa nepríjemný severný vietor, ktorý zvyšoval pocit chladu a nepohody. Večer priniesol búrku a ešte väčší chlad. Inak prevládalo suché počasie bez akejkoľvek vlhky. Suché boli záhrady i polia. Záhradkárom neposchádzal petržlen, taký náročný na vlahu. V stredu ráno 24. mája trochu spŕchlo. Vo štvrtok 25. mája (na Urbana) sme sa zobudili do mimoriadne oblačného rána. Teplomer ukazoval o 6. hod. 11 stupňov. Cez deň vyšiel teplomer len na 19 °C. Sobota 27. a nedeľa 28. mája priniesli slnečné počasie s teplotami 26 až 28 °C.

Jarné práce na Slovensku počas 20. týždňa poznačil nedostatok vlhky. Na ostatnom území Slovenska sa množstvo pôdnej vlhky najviac zvýšilo v Juhoslovenskej kotline, a tiež na východe, najmä v oblasti Šariša a Spiša. Tam spadlo až 45 až 50 milimetrov zrážok. Naopak, na krajnom juhozápade ojedinele nepršalo skoro vôbec a boli len nemerateľné úhrny zrážok. Poľnohospodári s jarnými prácami na poliach postupne končili koncom mája 2017. V nitrianskom regióne pretrvával vlhový deficit.

Letné kúpalisko v Nitre otvorili 17. júna 2017. Horúčavy však prišli oveľa skôr. Horúce letné dni začali od piatka 26. mája 2017. Prvý júnový deň sa teplota vyšplhala až na 31 °C. Vo štvrtok 2. júna sa tvorila oblačnosť, ale horúco zostalo - bolo 30 °C. Pri prechádzke centrom mesta sa ľudia ovlažovali pri fontáne a tzv. pitníkoch. Letnú sezónu už otvorili v Podhájskej, v termálnom kúpalisku v Polnom Kesove. Horúco bolo aj v sobotu 3. júna. Teploty sa vyšplhali na 30 °C. Dlhotrvajúce sucho prerušila krátka búrka v nedeľu 4. júna. Krátky málo intenzívny dážď zmyl prach v nedeľu o 16. hod. Druhý dážď prišiel v utorok popoludní 6. júna. Pršalo popoludní aj večer. Streda 7. júna bolo o niečo chladnejšia ako predchádzajúce dni. Počas prvej júnovej dekády prevládalo slnečné počasie. Celé dni boli bez zrážok s teplotami ráno o 7.00 h okolo 12 až 15 °C, cez deň sa teplomer vyšplhal na maximálne 27 °C. Teplé počasie sa zmenilo v piatok 14. júna, kedy prišli daždivé dni s vetrom a teplotami okolo 30 °C. Táto zmena potešila najmä družstevníkov a záhradkárov, pretože bolo dlhodobo suché počasie.

Západné Slovensko zasiahla v stredu 19. júla 2017 ďalšia vlna horúčav s teplotou 33 °C. Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) vydal výstrahu. V pondelok 24. júla 2017 po 16.00 hodine zaskočila Nitranov silná búrka, ktorá v meste narobila problémy. Množstvo vody nedokázalo odtekať kanalizáciou. Na niektorých miestach obrovský tlak nevydržali kanalizačné poklopy a povolili. Voda sa tak valila ulicami. Vodiči na niektorých úsekoch museli zaradiť najnižší prevodový stupeň, v obrovských kalužiach sa nedal rozoznať obrubník od cesty. Zaplavené cesty a chodníky potrápili obyvateľov na sídliskách Chrenová, Klokočina i v mestekej časti Nitra v Mlynárčiach. Celé Slovensko a teda aj Nitru zasiahla na prelome júla a augusta vlna horúčav. Mimoriadne teplo bolo od nedele 30. júla až do 4. júla 2017. Horúčavy potrápili nielen Nitru a okolie, ale celý juh

Slovenska. Teplota vzduchu dosiahla 35 stupňov Celzia. V piatok (4. augusta) padali na Slovensku teplotné rekordy. Najteplejšie bolo na stanici v Hurbanove, kde sa podarilo prekonať rekord spred 112 rokov. Novú hodnotu rekordu 38,6 stupňa namerala automatická stanica v Hurbanove o 16.30 h SELČ. Teplota vzduchu vystúpila nad 38 stupňov ešte na staniciach v Rimavskej Sobote a v Mužli a to 38,4 stupňa. Noc zo stredy 9. augusta na štvrtok 10. augusta 2017 bola na našom území mimoriadne teplá. Najteplejšie bolo v Kamanovej v závetrí Tribeča, kde bolo 26,3 stupňa Celzia. To bol len o jeden stupeň menej ako absolútny slovenský rekord z 29. júla 2013 z Piešťan. Vplyvom pretrvávajúceho juhovýchodného vetra bola takmer všade na území Trenčianskeho, Trnavského, Nitrianskeho a Bratislavského kraja zaznamenaná tropická noc. Teploty boli 20 a viac stupňov.

Leto 2017 bolo na Slovensku teplotne mimoriadne nadnormálne, s priemernou územnou odchýlkou +2,6 °C v porovnaní s normálom 1961-1990. Uplynulé leto bolo relatívne najteplejšie na západnom Slovensku, kde odchýlka teploty vzduchu od normálu 1961-1990 na veľkom území výrazne presahovala hodnotu +3,0 °C. Tohtoročné leto skončilo na väčšine analyzovaných meteorologických staníc ako druhé až štvrté najteplejšie aspoň od roku 1951, v Hurbanove ako tretie najteplejšie aspoň od roku 1900 (priemer za leto: 22,6 °C; odchýlka od normálu 1961-1990: +3,1 °C. Priemerná letná teplota vzduchu bola v Hurbanove vyššia len v rokoch 2003 (23,1 °C) a 2015 (22,9 °C). Relatívne najteplejším mesiacom leta bol august 2017 s priemernou priestorovou odchýlkou dT +3,3 °C (v porovnaní s normálom 1981-2010 bol však teplejší jún 2017, ktorý bol druhým najteplejším júnom v histórii meteorologických pozorovaní na Slovensku). V lete sme zaznamenali až 62 tropických dní (výskyt aspoň na jednej meteorologickej stanici) a 29 tropických nocí. V lete 2017 sme na území Slovenska pozorovali päť vln horúčav, pričom dve z nich trvali minimálne sedem dní (19. - 28. júna 2017 a 30. 7.- 5. augusta 2017). V priebehu štvrtej vlny horúčav na prelome júla a augusta 2017 sme na Slovensku zaznamenali aj absolútne teplotné maximum tohto leta: 38,8 °C (Senica; 3. augusta 2017). Absolútne teplotné minimum, ak nepočítame vysoké horské polohy [na Lomnickom štíte -5,4 °C, 23. augusta 2017], bolo zaznamenané vo Vernári, dňa 14. júla 2017 (0,5 °C). V lete 2017 sme na území Slovenska pozorovali 52 dní s búrkou (aspoň jedna pozorovaná búrka na jednej meteorologickej stanici), najviac v júli (22) a najmenej v júni (12). Letné horúčavy vyvrcholili 3. a 4. augusta 2017 krátko pred príchodom zvlneného studeného frontu spojeného s tlakovou nížou, ktorá mala svoj stred v oblasti Severného mora.

Chladné počasie prišlo s nástupom septembra. Ešte víkend bol relatívne teplý, ale v pondelok 4. septembra, keď deti išli do školy, pršalo. Slovensko sa zobudilo do chladného rána aj 6. septembra 2017. V Nitre dokonca padol rekord najnižšej teploty pre 5. september. Na nitrianskom letisku meteorológovia namerali 6,3 stupňa Celzia, rovnaké minimum tu bolo aj 5. septembra 1995. Na tejto stanici sa neprerušene meria od roku 1982. V noci na 6. septembra klesla teplota vzduchu vo výške dvoch metrov nad povrchom v polohách do 1000 metrov nad morom zväčša na deväť až tri stupne Celzia. Vo štvrtok 14. septembra sa cez Nitru prehnal silný vietor, ktorý lámal stromy a odnášal rôzne predmety. Na Klokočine napríklad lietala po ulici strieška z balkóna. Na Cobarího ulici medzi výškovým panelákom a budovou Polygonu zlomilo strom, ten zablokoval výjazd z parkoviska. Zlomený strom odstraňovali hasiči aj na Dlhej ulici v Janíkovciach. Vo Veľkých Janíkovciach zaznamenali meteorológovia náraz vetra až 120 km/h (33,2 m/s). Priemerná rýchlosť tu dosiahla silu víchrice - až 77 km/h. Neprerývaný dážď

prekvapil ľudí v nedeľu 17. septembra 2017. Pršalo aj počas pondelka, utorok a stredy 20. septembra 2017. Teplota vzduchu cez deň klesla na 10 stupňov. Posledný septembrový týždeň sa počasie zlepšilo. Cez deň vystúpila teplota na príjemných 18 až 20 st. v noci klesla na 5 až 7 °C.

Desiaty mesiac roka sa začal slnečnou nedeľou s príjemným slnečným počasím a popoludňajšou teplotou okolo 20 stupňov. V utorok 10. októbra doobeda pršalo. Vo štvrtok 12. septembra bolo ráno 5 stupňov Celzia a pomerne hustá hmla s dohľadnosťou na 100 metrov. V priebehu dňa bolo jasno až polooblačno. Babie leto prišlo počas víkendu 14.-15. októbra 2017. teploty vystúpili na 20 stupňov Celzia. Október 2017 bol na väčšine územia Slovenska teplotne normálny (na krajnom juhozápade až nadnormálny), s priemernou územnou odchýlkou +0,6 °C v porovnaní s normálom 1961-1990 (dT v intervale od -0,7 °C na Lomnickom štíte do +2,1 °C v Bratislave na letisku), resp. +0,5 °C v porovnaní s teplejším normálom 1981-2010 (dT v intervale od -0,7 °C na Lomnickom štíte do +1,6 °C v Žihárci. Priemerná mesačná teplota vzduchu v októbri 11,1 °C (+0,9 °C v porovnaní s normálom 1961-1990).

November 2017 bol na väčšine územia Slovenska teplotne normálny, s priemernou územnou odchýlkou +0,8 °C v porovnaní s normálom 1961-1990 (dT v intervale od +0,1 °C na Chopku do +1,7 °C v Bratislave na letisku; Obr. 1), resp. +0,6 °C v porovnaní s teplejším normálom 1981-2010 (dT v intervale od 0,0 °C na Chopku do +1,2 °C v Bratislave na letisku). Uplynulý mesiac bol relatívne najteplejší na juhozápade Slovenska, v Košickej kotline a na juhu Východoslovenskej nížiny, kde november skončil ako teplotne nadnormálny. November bol naopak relatívne najchladnejší vo vysokých horských polohách Tatier a Nízkych Tatier a v kotlinách stredného a východného Slovenska (Obr. 2). Absolútne najnižšia priemerná mesačná teplota vzduchu, okrem vysokých horských polôh, bola zaznamenaná v Telgárte (0,6 °C) a najvyššia v Bratislave na letisku (6,1 °C) alebo v Hurbanove (5,9 °C). Vo vysokých horských polohách bola priemerná mesačná teplota vzduchu v novembri -6,2 °C na Lomnickom štíte, resp. -4,2 °C na Chopku. Pre prvý mesiac tohtoročnej zimy – december - bolo charakteristické dynamicky sa meniace počasie. Nad územím Slovenska sa často striedali teplejšie a chladnejšie vzduchové hmoty, čo sa odrazilo aj na počte dní so snehovou prikrývkou. S meteorologickým a klimatickým hodnotením prišiel Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ). Prvé výrazné sneženie prišlo už na konci novembra. Vo štvrtok 30. novembra v ranných hodinách už bola na väčšine územia Slovenska, s výnimkou časti východu, súvislá snehová pokrývka. Výrazné oteplenie sprevádzané aj silným vetrom, ktoré nasledovalo po chladnejších dňoch na začiatku decembra, spôsobilo rýchle roztopenie snehovej pokrývky na viacerých miestach ab teda aj v Nitre. V závere druhej a na začiatku tretej decembrovej dekády prišlo druhé výrazné ochladenie, za ktorým nasledoval tradičný vianočný odmäk. Nízky počet dní so snehovou pokrývkou bol na juhozápade, ale tiež i na juhovýchode územia. Počas prvých piatich decembrových dní bola na území Slovenska priemerná denná teplota vzduchu väčšinou pod dlhodobým priemerom rokov 1981 – 2010. Obdobia od 5. do 15. decembra a od 21. decembra do konca roka 2017 zase na niektorých miestach Slovenska vyznačovali priemernou dennou teplotou vzduchu nad dlhodobým priemerom.

Zdroj: webová stránka SHMÚ

INDEX

JANUÁR 2017

- Na uvítaní Nového roka na Svätoplukovom námestí sa o polnoci **1. januára 2017** zúčastnil primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, ktorý v sprievode ohňostroja zaželel Nitranom šťastný nový rok 2017.
- Vo štvrtok **5. januára 2017** zasiahla Nitru arktická zima. V nočných hodinách mrzlo až do výšky -17 stupňov Celzia. Podobné nízke teploty boli počas celého víkendu 7. – 8. januára 2017.
- V piatok **6. januára 2017** na slávnosť Troch kráľov sa v piaristickom Kostole sv. Ladislava konal novoročný koncert.
- V stredu **11. januára 2017** vypratali budovu Krajského a Okresného súdu v Nitre kvôli nahlásenej bombe.
- V stredu v noci **11. januára 2017** klesla ortuť teplomera opäť na 18 stupňov. Celzia.
- V piatok **13. januára** a v sobotu **14. januára 2017** sa v Štúdiu Divadla Andreja Bagara uskutočnila premiéra inscenácie Laca Keratu *Dobro*.
- V nedeľu **15. januára 2017** sa na Veľkej Hangócke v Mestskom parku na Sihoti uskutočnil zraz ľadových medved'ov – otužilcov.
- V utorok **17. januára 2017** uviedli v Aule SPU do života novú poštovú známku z emisie z emisie Kultúrne dedičstvo Slovenska: SPU v Nitre. Podujatie pripravila Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Slovenská pošta, a.s. a Zväz slovenských filatelistov.
- V stredu **18. januára 2017** otvorila Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre novú pobočku v priestoroch Kultúrneho centra na Zobore.
- V piatok **20. januára 2017** sa vo Veľkej sále Divadla Andreja Bagara v Nitre uskutočnila premiéra inscenácie Kým kohút nezaspieva.
- V utorok **19. januára 2017** dopoludnia sa v priestoroch Divadla Andreja Bagara v Nitre konala Zimná divadelná kvapka krvi – 2. ročník. Podujatie pripravil Kaufland v spolupráci s SČK.
- **Od piatku 20. do nedele 23. januára 2017** sa na výstavisku AX v Nitre uskutočnil 8. ročník výstavy Svadobné dni a Beauté. Návštevníci si pozreli svadobnú módu a cukrárske umenie.
- V sobotu **21. januára 2017** sa v PKO konal 10. Akademický ples nitrianskych univerzít.
- V stredu **25. januára 2017** sa vo foyer Divadla Andreja Bagara v Nitre konala Divadelná kvapka krvi.
- Vo štvrtok **26. januára 2017** bolo vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre verejné prerokovanie zámeru výstavby LIVING PARK.
- Vo štvrtok **26. januára 2017** sa v Synagóge uskutočnilo slávnostné odovzdávanie cien dobrovoľníkom roka s názvom Srdce na dlani. Organizátorom bolo Dobrovoľnícke centrum.
- V piatok **27. januára 2017** uviedlo Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre premiéru hry Klammová vojna.

- V piatok **27. januára 2017** sa v Estrádnej hale Parku kultúry a oddychu v Nitre uskutočnil Mestský reprezentačný ples, ktorý organizovalo Mesto Nitra v spolupráci s LIONS CLUBOM.
- V utorok **31. januára 2017** sa uskutočnilo 25. zasadnutie (mimoriadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre.

FEBRUÁR 2017

- V piatok **3. februára 2017** sa na Fakulte agrobiotechnológií a potravinových zdrojov SPU konal Deň otvorených dverí určený pre záujemcov o štúdium v novom akademickom roku.
- V piatok **3. februára 2017** sa v priestoroch Divadla Andreja Bagara konal Župný a divadelný ples.
- V dňoch **6. až 12. februára 2017** bola vo výstavných priestoroch Ponitrianskeho múzea vystavená výstava Zvláštni ľudia - katastrofy ľudského tela. Výstava voskových napodobení ľudí s anomáliami na ľudskom tele, ktorí skutočne žili a preslávili sa svojim zdeformovaným zovňajškom.
- V utorok **7. februára 2017** otvorili na výstavisku Agrokomplex výstavu AQUATHERM.
- Vo štvrtok **9. februára 2017** v Reprezentačných sálach Nitrianskej galérie otvorili výstavu diela Jankovič & spol. Autori: Štefan Papčo, Martin Piaček, Eva Masaryková, Miro Trubač, Michal Moravčík a iní. Výstava trvala do 2. apríla.
- Vo štvrtok **9. februára 2017** uviedla Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska spolu s Výcvikovou školou pre vodiacich a asistenčných psov dve pokladnice s laminátovým psíkom a jeho šteniatkami určenými na zbierku financií na podporu činnosti. Nad pokladnicami prevzali patronát žiaci súkromnej ZŠ UNES a ZŠ kniežaťa Pribinu.
- V piatok **10. februára 2017** sa v priestoroch Divadla Andreja Bagara konal Ples spoločnosti Víno Nitra.
- V piatok **10. februára** a nedeľu **12. februára 2017** uviedlo Staré divadlo Karola Spišáka premiéry rozprávkovej hry Janko Hraško
- V piatok **10. februára 2017** sa v Študentskom domove Nitra (bývalý Interhotel Nitra) konalo slávnostné zhromaždenie pri príležitosti 25. výročia Ústavu na výkon odňatia trestu slobody v Nitre – Chrenovej (ľudovo nazvanej ženská väznica).
- V sobotu **11. februára 2017** sa na dvore pri Kultúrno-spoločenskom centre v Nitre – Janíkovciach konala Janíkovská zabíjačka. Večer bola zábava, na ktorej hrala Ľudová hudba Zobor.
- V sobotu **11. februára 2017** sa vo Veľkej sále Domu Matice slovenskej na Čermáni v Nitre uskutočnil Matičný reprezentačný ples.
- V utorok **14. februára 2017** odovzdali v Správe zariadení sociálnych služieb v Nitre do užívania nový prístroj, ktorý slúži na cvičenie dolných končatín pre ľudí pripútaných na vozíčku.
- V utorok **14. februára 2017** otvorili na Nitrianskom hrade nový objekt služieb pre turistov a návštevníkov hradu nazvali ho Castellum Cafe. Budovu začali

stavat' v roku 2015. Kaviareň je pre verejnosť otvorená denne od 10 do 22.00 hod.

- V stredu **15. februára 2017** boli slávnostne otvorené ďalšie nové priestory už v existujúcom priestore Krajskej knižnice Karola Kmeťka na Ulici Fraňa Mojtu č. 18 v Nitre. Knižnica patrí pod riadenie Nitrianskeho samosprávneho kraja.
- Vo štvrtok **16. februára 2017** sa v zasadačke na Mestskom úrade v Nitre uskutočnilo 26. zasadnutie mestského zastupiteľstva.
- Vo štvrtok **16. februára 2017** sa v Univerzite Konštantína Filozofa uskutočnil Deň otvorených dverí.
- V piatok **16. februára 2017** v Salóne NG otvorili výstavu Paradoxical Happiness. Autor: Milan Mazúr. Site – specific video inštalácia tiahnuca sa celým priestorom galérie, v ktorej autor reflektuje vizualitu súčasnej konzumnej spoločnosti, využívajúc náráciu bez príbehu zloženú z obrazov a predmetov.
- V sobotu **18. februára 2017** sa na Klokočine konala Klokočinská zabíjačka.
- V nedeľu **19. februára 2017** oslávili programom členovia Detského folklórneho súboru Borinka, ktorý pôsobí pri CVČ v Nitre 30. výročie svojej existencie.
- Vo štvrtok **23. februára 2017** bola v priestoroch KOS prezentovaná publikácia Architektúra Nitry 20. storočia.
- V sobotu **25. februára 2017** sa na pešej zóne a na Svätoplukovom námestí v Nitre konalo spoločensko-zábavné podujatie Nitrianske fašiangy. V tento deň sa konalo fašiangové posedenie aj v Kultúrnom dome v Nitre-Mlynárčiach.
- V utorok **28. februára 2017** sa v Literárnom klube Janka Jesenského v Nitre, v divadelnej reštaurácii DAB v Nitre uskutočnila Literárny klub so spisovateľkou Denisou Fulmekovou z Bratislavy.
- V utorok **28. februára 2017** zasadala Mestská rada v Nitre.

MAREC 2017

- Od stredy **1. marca 2017** sa Hotel Golden Hofer (bývalá Tatra) zmenil na Grand Hotel Sole. Zatvorený bol od 1. januára 2017. V priebehu troch mesiacov podstúpil rekonštrukciu.
- V pondelok **6. marca 2017** v priestoroch Študentského domova UKF v Nitre uskutočnilo stretnutie s europoslancami Monikou Beňovou, Annou Záborskou. Témou bolo MDŽ.
- V pondelok **6. marca 2017** sa v priestoroch dielní Strednej odbornej školy na Nábřeží mládeže v Nitre konal Deň remesiel.
- V utorok **7. marca 2017** otvorili na výstavisku Agrokomplex výstavu Nábytok a bývanie 2017.
- Vo štvrtok **9. marca 2017** sa vo Veľkej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnilo zasadnutie mestského zastupiteľstva v Nitre.
- Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre uviedlo **21. marca 2017** v premiére inscenáciu Čarodejník z krajiny OZ.
- Dňa **10. marca 2017** sa v Divadle Andreja Bagara uskutočnila premiéra komédie Syna, či dcéry?
- Slávnostným nástupom v priestoroch Protiletadlovej raketovej brigády v Nitre sa v piatok **10. marca 2017** zástupcovia Ozbrojených síl SR rozlúčili s profe-

sionálnymi vojakmi, ktorí odišli do misie UNFICYP na Cypre a operácie Resolute Support v Afganistane.

- Od utorka **7. marca** do nedele **12. marca 2017** bola na výstavisku AX veľtrh Nábytok a bývanie 2017.
- V sobotu **8. apríla 2017** sa v mestskej hale na Klokočine uskutočnili majstrovstvá Slovenska v tanečnom športe.
- Vo štvrtok **9. marca 2017** sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu konalo riadne mestské zastupiteľstvo v Nitre.
- V piatok **10. marca 2017** sa vo veľkej sále Divadla Andreja Bagara uskutočnila premiéra komédie Syna či dcéru režisérky Adriany Totíkovej.
- V dňoch **13. až 18. marca 2017** sa Krajská knižnica Karola Kmeťka zapojila konal do Týždňa slovenských knižníc.
- V dňoch **13. až 17. marca 2017** sa Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre zapojila do Týždňa slovenských knižníc.
- V utorok **14. marca 2017** zavítal na UKF v Nitre prezident SR Andrej Kiska. V aule univerzity besedoval so študentmi o súčasnej politickej situácii.
- Hráči úradujúceho slovenského šampióna VKP Bystrina SPU Nitra vybojovali v nedeľu **12. marca 2017** bronz v rámci volejbalového MEVZA Cupu 2016/2017.
- V stredu **15. marca 2017** sa uskutočnilo Valné zhromaždenie Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Nitre v priestoroch Agroinštitútu v Nitre.
- Vo štvrtok **16. marca 2017** sa prvým koncertom začal 44. ročník festivalu Nitrianska hudobná jar 2017.
- V sobotu **18. marca 2017** sa v reštaurácii OKO uskutočnila výročná schôdza Nitrianskej kráľovskej vínnej cesty.
- Vo štvrtok **16. marca 2017** sa v priestoroch nitrianskej Synagógy začal 44. ročník Nitrianskej hudobnej jari.
- Vo štvrtok **16. marca 2017** sa úvodnými zápasmi začali boje o hokejového majstra Slovenska. Prvé kolo play off Tipsport Ligy 2016/2017 otvorila dva súboje, víťaz základnej časti Banská Bystrica sa stretne s ôsmym tímom tabuľky Novými Zámkami a obhajca titulu z Nitry privíta pod Zoborom siedmy Poprad.
- V sobotu **18. marca 2017** sa na Svätoplukovom námestí uskutočnilo zhromaždenie pri príležitosti vzniku slovenskej štátnosti v roku 1939.
- V pondelok **20. marca 2017** sa v Ponitrianskom múzeu konala vernisáž Čaro umeleckého drotárstva- výstava súčasnej tvorby umeleckých drotárov zo Slovenska.
- V stredu **22. marca 2017** dopoludnia sa na Svätoplukovom námestí uskutočnil Deň vody.
- Vo štvrtok **23. marca 2017** zorganizoval INPEK Nitra vo svojich priestoroch tlačovú konferenciu na tému rekonštrukcie, resp. výstavby ORBIS-u.
- V piatok **24. marca 2017** bola v Ponitrianskom múzeu otvorená výstava Trofeje poľovnej zveri.
- V piatok **24. marca 2017** sa v Dome Matice slovenskej v Nitre konala akcia Čermánske červené.
- V nedeľu **26. marca 2017** sa vedenie mesta Nitry a občania Nitry poklonili pamiatke obetí bombardovania Nitry z roku 1945.

- V utorok **28. marca 2017** sa v priestoroch nitrianskej Synagógy konali mestské oslavy Dňa učiteľov.
- V utorok **28. marca 2017** sa v Synagóge v Nitre uskutočnilo slávnostné oceňovanie najlepších športovcov mesta Nitry.
- V utorok **28. marca 2017** sa uskutočnila v Piaristickom kostole svätého Ladislava v Nitre slávnosť pri príležitosti 400. výročia založenia Rehole piaristov a piaristických škôl.
- V utorok **28. marca 2017** o 11.00 h v Nitre – Mlynárčiach sa uskutočnilo slávnostné otvorenie novovybudovaného napojenia – privádzača z R1 do priemyselnej zóny Nitra – Mlynárce (na slepom výjazde z kruhového objazdu v smere z Bratislavy do Nitry).
- V stredu **29. marca 2017** sa v sále Spojenej školy v Nitre uskutočnili krajské oslavy dňa učiteľov.
- V stredu **29. marca 2017** sa uskutočnilo spomienkové zhromaždenie občanov mesta Nitry pri príležitosti 72. výročia oslobodenia mesta Nitry.
- V stredu **29. marca 2017** sa na Mestskom úrade v Nitre konala Primátorská kvapka krvi.
- Vo štvrtok **30. marca 2017** prijal viceprimátor mesta Nitry Ján Vančo veľvyslanca Kórejskej republiky.
- Vo štvrtok **30. marca 2017** sa v Nitrianskej galérii začal prvým koncertom cyklus komorných koncertov – Galéria hudby. Išlo o 12. ročník v poradí.
- V piatok **31. marca 2017** navštívil predseda vlády SR Robert Fico Nitru. Predpoludním predniesol študentom Gymnázia na Párovskej ulici č. 1 prednášku na tému Slovensko a Európska únia a následne diskutoval so študentmi.
- V piatok **31. marca 2017** odovzdali oficiálne do prevádzky nový závod na lisovanie a spájanie materiálov z hliníkových zliatin pre automobilový priemysel – do nového závodu v Nitre - Dolných Krškanoch, závodu MATADOR Automotive Vráble zavítal aj premiér Robert Fico.
- V piatok **31. marca 2017** sa v Obradnej sieni mesta Nitry uskutočnilo slávnostné uvítanie malých občanov mesta Nitry, ktorí sa narodili v mesiaci január 2017.

APRÍL 2017

- Spoločnosť ARRIVA sa rozhodla od **1. apríla 2017** pridať nové spojenia pre mimoriadny záujem o túto linku. Doposiaľ jazdil expresný vlak len v piatky, soboty a nedele. A tak od tohto dátumu jazdia vlaky na trase Nitra – Trenčín – Olomouc – Praha jazdiť každý deň.
- Vo štvrtok **6. apríla 2017** sa uskutočnilo zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre
- Vo štvrtok **6. apríla 2017** sa v zasadacej sále Mestského úradu v Nitre konalo 28. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- V piatok **7. apríla 2017** sa zástupcovia mesta Nitry zúčastnili v Kroměříži na Dňoch partnerských miest.
- V nedeľu **9. apríla 2017** – na Kvetnú nedeľu – sa v aule UKF uskutočnilo podujatie pod názvom Sviatky jari. Účinkovali členovia DFS Borinka, DFS

Borinôčka, FS Furmani, FS Ponitran a FS Zobor. Následne spoločne vyniesli a do rieky Nitry vhodili Morenu.

- Na Veľký piatok **14. apríla 2017** ulicami Nitry prešiel sprievod veriacich.
- Na Veľkonočnú nedeľu **16. apríla 2017** a Veľkonočný pondelok **17. apríla 2017** sa konali vo všetkých kostoloch i v katedrále Nitrianskeho hradu veľkonočné omše.
- V piatok **21. apríla 2017** sa na Nitrianskom hrade uskutočnila otváracia slávnosť. Okrem iných atraktivít bola oficiálne otvorená kaviareň Castellum a po prvýkrát zaznel v hradnej katedrále novoinštalovaný organ.
- V sobotu **22. apríla 2017** po prvýkrát zaznel nový zrekonštruovaný organ v katedrále na Nitrianskom hrade a požehnal ho nitriansky biskup Viliam Judák.
- Od štvrtka **20. apríla** do nedele **23. apríla 2017** sa na výstavisku Agrokomplex uskutočnil výstavy GARDENIA (21. ročník medzinárodnej predajnej výstavy kvetov, priateľov bonsajov a životného prostredia, DOMEXPO (12. ročník kompletnej stavebnej výstavy), MLADÝ TVORCA 2017 – 25. ročník celoslovenskej predajno-prezentačnej výstavy stredných odborných škôl a stredísk praktického vyučovania.
- V piatok **21. apríla 2017** sa v Starom divadle Karola Spišáka uskutočnila premiéra inscenácie Čarodejník z krajiny Oz.
- V piatok **21. apríla 2017** ocenili v koncertnej sále Župného domu v Nitre najlepších športovcov kraja.
- V piatok **21. apríla 2017** sa na Nitrianskom hrade uskutočnila Otváracia slávnosť na Nitrianskom hrade. Oficiálne bolo otvorené Castellum cafe (kaviareň), boli možné výstupy na vežu, otvorená bola nová expozícia liturgických predmetov, účinkovala skupina historického šermu Bojník.
- V piatok **21. apríla** a v sobotu **22. apríla 2017** sa v Štúdiu Divadla Andreja Bagara v Nitre konala premiéra inscenácie Žltým včelám žlté slzy - zinscenovaná poézia Miroslava Válka.
- V sobotu **22. apríla 2017** sa uskutočnila brigáda pri príležitosti Dňa Zeme. Išlo o Jarné čistenie Zobora, ktoré sa konalo desiatykrát.
- V dňoch **22. apríla - 5. mája 2017** sa uskutočnili Nitrianske univerzitné dni, ktoré sa konali pravidelne každý rok na pôde SPU, UKF ako aj priamo v uliciach Nitry.
- V pondelok **24. apríla 2017** zavítala do Nitry členovia komisie pre spoluprácu Naperville s Nitrou. Cieľom bola príprava programu 25. výročia podpísania zmluvy o partnerskej spolupráci.
- V stredu **26. apríla 2017** sa začali črtat' prvé kontúry obchvatu Dražoviec v smere od mostu nad riekou Nitrou za Čakajovcami. Po odkrytí ornice začali mechanizmy navážať štrk, piesok atď. na vymeranú cestu.
- Od začiatku roka aj počas **apríla a mája** sa pokračovalo sa aj v prácach – protipovodňových opatreniach na rieke Nitre – v blízkosti Čakajoviec. Súčasne sa na hrádzi začína budovať cyklocesta.
- V stredu **26. apríla 2017** slávnostne otvorená výstava obrazov známeho speváka, zakladateľa hudobnej skupiny Prúdy **Pavla Hammela** a diela výtvarníka v slobodnom povolaní **Braňa Jánoša** z Kremnice.

- V stredu **26. apríla 2017** udelil NSK v Župnom dome ocenenia Starostlivý anjel za sociálnu starostlivosť a opateru.
- V dňoch **27. až 28. apríla 2017** sa na výstavisku Agrokomplex uskutočnil veľtrh pracovných príležitostí Job Expo 2017.
- V piatok **28. apríla 2017** vo Veľkej sále Divadla Andreja Bagara v Nitre uviedli v premiére inscenáciu Jánošík.
- V nedeľu **30. apríla 2017** sa v Parku kultúry a oddychu uskutočnil majáles s názvom Nitra v kroji.
- V nedeľu **30. apríla 2017** sa prvým koncertom v Kostole sv. Ladislava (piaristickom) začal medzinárodný festival organovej hudby ARS ORGANI NITRA 2017.
- V nedeľu **30. apríla 2017** volejbalisti VKP Bystrina SPU Nitra obhájili majstrovský titul v mužskej extralige. V nedeľňajšom šiestom súboji finále play off triumfovali na palubovke VK Prievidza 3:2 a celú sériu vyhrali 4:2 na zápasy.

MÁJ 2017

- V pondelok **1. mája 2017** sa v mestskom parku na Sihoti uskutočnili oslavy Sviatku práce za účasti premiéra Roberta Fica.
- V utorok **2. mája 2017** otvorila Albánske veľvyslanectvo v budove WTC konzulát Albánskej republiky s konzulom Valérom Husarovičom.
- Vo štvrtok **4. mája 2017** si občania a predstavitelia mesta Nitry, zástupcovia kraja a okresu pripomenuli kladením vencov k Pomníku osloboditeľa pripomenuli 72. výročie ukončenia II. svetovej vojny.
- V dňoch **8. až 11. mája 2017** navštívila mesto Volgograd v Ruskej federácii delegácia mesta Nitry vedená primátorom **Jozefom Dvončom**, ktorej členmi boli poslanec mestského zastupiteľstva **Jozef Trandžík** a prednosta mestského úradu **Igor Kršiak**. V rámci sprievodného programu rokovali s primátorom mesta Volgograd, s ktorým bola podpísaná zmluva o partnerskej spolupráci medzi mestami Nitra a Volgograd.
- V piatok **12. mája 2017** sa v priestore na kúpalisku v Nitre uskutočnilo podujatie SUMMER – diskotéková párty.
- V piatok **12. mája 2017** sa konalo prvé oficiálne podujatie – Deň matiek v Kultúrnom dome na Zobore. V programe vystúpili žiaci zo ZS kráľa Svätopluka a speváčka Gizka Oňová.
- V sobotu **13. mája 2017** sa v Mestskom parku na Sihoti uskutočnila Míľa pre mamu.
- V piatok **12. mája 2017** sa v priestoroch spoločenskej sály „Nájomnej jednotka 210! Uskutočnil benefičný koncert Keď hudba a krása pomáhajú, ktorý zorganizovala pri príležitosti Dňa matiek nitrianska speváčka Brigita Tarinová.
- V piatok **12. mája 2017** zasiahol milióny počítačov – poväčšine zdravotníckych zariadení (nemocníc) po celom svete masívny útok hackerov. Medzi nimi bola obeťou aj Fakultná nemocnica v Nitre. Ešte aj v pondelok 15. mája 2017 pokračovali v odstraňovaní vzniknutých problémov.
- V nedeľu **14. mája 2017** získali hráči volejbalového klubu VKP Bystrina SPU Nitra titul majstrov Slovenska, keď vo finále porazili volejbalistov Prievidze.

- V nedeľu **14. mája 2017** sa oslavoval Deň matiek v Dome Matice slovenskej na Klokočine, v Kultúrno-spoločenskom centre v Nitre-Janíkovciach, v Kultúrnom dome v Nitre - Párovských Hájoch a v Kultúrnom dome v Nitre - Dolných Krškanoch.
- Vo štvrtok **18. mája 2017** sa vo veľkej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnilo zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- V piatok **19. mája 2017** zavítala na mestský úrad veľvyslankyňa Albánskej republiky Enkelede Mercuri, ktorú prijal primátor Jozef Dvonč. Okrem iného informovala, že v Nitre otvorili od 2. mája konzulát Albánskej republiky s konzulom Valérom Husarovičom.
- V piatok **19. mája 2017** Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre už po sedemnásty krát privítala mladých interpretov na XVII. ročníku celoslovenskej hudobno – interpretačnej súťaže Nitrianska lutna 2017 v hre na gitare a v hre na sláčikových nástrojoch v priestoroch školy.
- V nedeľu **21. mája 2017** sa uskutočnil slávnostný program v Kultúrnom dome v Nitre-Dražovciach pri príležitosti Deň matiek.
- V pondelok **22. mája 2017** oslavovali Deň matiek mamičky a babičky zo Starého mesta v sále Centra voľného času na Štefánikovej triede v Nitre. V kultúrnom programe účinkoval Dušan Grúň.
- Od piatka **26. mája** do nedele **28. mája 2017** sa pri reštaurácii Artin na Zobore uskutočnili Svätourbanské zoborské slávnosti.
- V sobotu **20. mája 2017** bola Noc múzeí a galérií - do akcie sa zapojila Nitrianska galérie, Ponitrianske múzeum, Synagóga, Diecézne múzeum a Poľnohospodárske múzeum.
- V sobotu **20. mája 2017** sa v záhrade Kultúrneho domu v Nitre-Dražovciach uskutočnilo podujatie Svätourbanský kotlík, ktorý roky predtým býval v lokalite Pod ráňou.
- V nedeľu **21. mája 2017** sa v Nitre – Dražovciach uskutočnili oslavy Dňa matiek.
- V nedeľu **21. mája 2017** sa v mestskom parku konal Deň rodiny.
- V utorok **23. mája 2017** na národnom výstavisku Agrokomplex slávnostne otvorili 24. Medzinárodný strojársky veľtrh 2017. Jeho súčasťou bol 24. ročník medzinárodného veľtrhu strojov, nástrojov, zariadení a technológií, EUROWELDING – 23. ročník medzinárodnej výstavy zvarovania a zvaracej techniky, CAST – EX – 23. ročník medzinárodnej výstavy zlievarenstva a hutníctva, CHEMPLAST – 21. ročník medzinárodnej výstavy plastov a chémie. Veľtrh bol spojený s prvým ročníkom unikátnej výstavy leteckej techniky a modelárstva s názvom AERO – EXPO.
- V stredu **24. mája 2017** sa na Atletickom štadióne v Nitre uskutočnili okresné atletické majstrovstvá ZŠ okresu Nitra.
- V piatok **26. mája 2017** sa v Obradnej sieni mesta Nitry na MsÚ v Nitre uskutočnilo slávnostné privítanie novorodencov (3-mesačných) do života. Slávnosť viedol primátor Nitry Jozef Dvonč.
- V piatok **26. mája 2017** sa v Nitre na Zobore na priestranstve pred penziónom ARTIN uskutočnili Svätourbanské zoborské slávnosti. Bohatý program trval do nedele.

- V sobotu **27. mája 2017** sa na Svätoplukovom námestí uskutočnil prvý ročník podujatia Nitriansky rínek – celoslovenské stretnutie remeselníkov.
- V nedeľu **28. mája 2017** sa v Mestskej hale uskutočnil koncert Jezus Christ Superstar.

JÚN 2017

- V piatok **2. júna 2017** v dopoludňajších hodinách poslalo mesto Nitra všetkým prihláseným 636 občanom bezplatnú SMS správu – pozvánku na Festival chutí Nitrianskeho kraja.
- Od začiatku **júna do konca augusta 2017** mohli Nitrania i návštevníci mesta pod Zoborom absolvovať zážitkovú jazdu konským povozom.
- V sobotu **3. júna 2017** sa uskutočnil Festival chutí Nitrianskeho kraja, ktorého súčasťou bolo otvorenie Letnej turistickej sezóny a festival bubnov a perkusí Drumpoint 2017. Po pešej zóne prešiel večer sprievod bubeníkov a tanečníčok.
- V sobotu **3. júna 2017** sa uskutočnil Deň otvorených dverí v Divadle Andreja Bagara. Jeho súčasťou bola autogramiáda hercov a predstavenie Ferdo Mravec.
- V nedeľu **4. júna 2017** vyšiel po prvýkrát záprah koníkov na vrchol Pyramídy. Išlo o prvú objednávkovú platenú jazdu.
- Počas celého víkendu **3. a 4. júna 2017** sa konali v obchodno-zábavných centrách a v základných školách a materských školách rôzne podujatia pri príležitosti MDD.
- V dňoch **2. až 4. júna 2017** sa v meste Nitra konal festival bubnov a perkusí s názvom ... drumpoint 2017.
- V dňoch **3. až 5. júna 2017** hostila Nitra, no najmä Staré divadlo Karola Spišáka hostilo účastníkov 18. ročníka festivalu Stretnutie, setkání, spotkanie, találkozás.
- V sobotu **3. júna** a v nedeľu **4. júna 2017** sa začal hokejbalový turnaj Nitrawa cup.
- V nedeľu **4. júna 2017** pripravilo Mesto Nitra spolu s Centrom voľného času v Nitre a ďalšími organizátormi v Mestskom parku na Sihoti mestské oslavy Medzinárodného dňa detí.
- V nedeľu **4. júna 2017** sa vo veľkej sále Divadla Andreja Bagara v Nitre uskutočnilo benefičné podujatia, ktoré pripravilo Občianske združenie Arabeska – na pomoc mentálne postihnutých deťom.
- V pondelok **5. júna 2017** sa uskutočnil I. ročník prehliadky víťazných divadelných inscenácií z amatérskych súťaží Divadelný „bodák“.
- V utorok **6. júna 2017** v Starom divadle Karola Spišáka slávnostne otvorili Festival krajín V4 – Stretnutie, Spotkanie, Találkozás.
- V stredu **7. júna 2017** sa v Starom divadle Karola Spišáka v Nitre uskutočnilo podujatie pod názvom Číta celé Slovensko.
- V dňoch **9. – 11. júna 2017** sa v jednej z novootvorených sál multikina Cinemax v zábavno-obchodnom centre Mlyny uskutočnila 25. ročník celoštátnej postupovej súťaže a amatérskej prehliadky amatérskej filmovej tvorby CINEAMA 2017. Podujatie pripravilo Krajské osvetové stredisko v Nitre a Mlyny Cinemas Nitra.
- V piatok **9. júna 2017** sa na školskom ihrisku Gymnázia na Párovciach v Nitre uskutočnila športová olympiáda seniorov.

- V piatok **9. júna 2017** sa na Mestskom úrade v Nitre stretli ambasádori projektu Európske mesto športu – titulu, o ktorý sa mesto Nitra začalo uchádzať na jar tohto roku.
- V piatok **9. júna 2017** sa konalo podujatie Noc kostolov. Pre verejnosť boli od 18. hodiny do polnoci otvorené viaceré nitrianske kaplnky a kostoly.
- V piatok **9. júna 2017** sa Nitra stala etapovým mestom cyklistických pretekov Okolo Slovenska. Cyklisti a organizátori boli v piatok o 20. h slávnostne uvítaní v Obradnej sieni mestského úradu.
- V sobotu **10. júna 2017** uviedli v Divadle Andreja Bagara v Nitre do života novú CD, na ktorom boli nahraté piesne z mimoriadne úspešného muzikálu Povolanie pápež. Slávnostný akt sa konal bezprostredne po večernom predstavení muzikálu.
- Fotogaléria Trafačka v Nitre pripravila v nedeľu **11. júna 2017** deviaty Trafo.trh, ktorý už tradične ponúkol ručné výrobky a domáce produkty.
- V nedeľu **11. júna 2017** slávnostne otvorili 27. ročník Medzinárodného festivalu sakrálnej hudby Musica Sacra 2017. Uskutočnil sa vo Farskom kostole Navštívenia Panny Márie na Farskej ulici, pretože vnútorné priestory piaristického kostola boli rekonštruované. Úvodný koncert ponúkol chrámovú hudbu 17. a 18. storočia v podaní rakúskeho komorného zoskupenia Concilium Musicum Viedeň.
- V pondelok **12. júna 2017** bola slávnostne otvorená výstava výtvarných a ručných prác ľudí s rôznym stupňom postihnutia Dobrý deň, Nitra v priestoroch Ponitrianskeho múzea v Nitre.
- Súčasťou výstavy boli predajné dielničky, v rámci ktorých sa vyrábali, prezentovali a predávali výrobky jednotlivých zariadení vlastnoručne vyrobených autormi.
- Primátor Nitry Jozef Dvonč udelil v pondelok **12. júna 2017** na slávnostnom koncerte v nitrianskej Synagóge Cenu primátora Márii Hroncovej, dlhoročnej úspešnej pedagogičke ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre za významný profesionálny a osobnostný prínos v oblasti hudobnej pedagogiky.
- V utorok **13. júna 2017** sa na Atletickom štadióne TJ Stavbár v Nitre uskutočnila olympiáda detí materských škôl.
- V utorok **13. júna 2017** sa uskutočnila na mestskom úrade tlačová konferencia pri príležitosti konania mestských slávností Nitra, milá Nitra 2017.
- V stredu **14. júna 2017** nahlásili bombu v budove Okresného a Krajského súdu v Nitre.
- V stredu **14. júna 2017** sa uskutočnil Deň otvorených dverí v Národnej transfúzne stanici v Nitre v rámci Svetového dňa darcov krvi.
- Vo štvrtok **15. júna 2017** sa v Aule SPU uskutočnilo slávnostné zasadnutie Vedeckej rady SPU v Nitre, ktoré sa konalo pri príležitosti udelenia titulu Doctor honoris causa dvom medzinárodne uznávaným osobnostiam pedagogického a vedeckého života - Włodzimierzovi Sadymu, rektorovi Poľnohospodárskej univerzity v Krakove (Poľsko) a akademikovi Ivanovi Kreftovi z Ústavu výživy v Lubľane (Slovinsko).
- Vo štvrtok **15. júna 2017** v štúdiu Divadla A. Bagara v Nitre oslávila Nitrianska Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK) 20. výročie existencie.

- V piatok **16. júna 2017** sa v športovom areáli ZŠ Tulipánová na Ulici Janka Kráľa v Nitre uskutočnili športové hry ne TJ Stavbár v Nitre uskutočnila olympiáda detí materských škôl.
- V piatok **16. júna 2017** vo foyer Divadle Andreja Bagara v Nitre otvorili výstavu Scénografia, ktorou si pri príležitosti 80. narodenín pripomenuli tvorbu významného slovenského scénického výtvarníka Františka Pergra.
- V sobotu **17. júna 2017** bolo pre túto letnú sezónu otvorené Mestské kúpalisko v Nitre.
- V pondelok **19. júna 2017** sa na Letisku v Nitre-Janíkovciach uskutočnili majstrovstvá Európy leteckých modelárov v rádiovom riadení.
- V sobotu **18. júna 2017** sa v Nitre uskutočnili mládežnícke cyklistické preteky.
- V pondelok **19. júna 2017** dostalo mesto Nitra do 2-týždňovej výpožičky od firmy NISSAN elektromobil.
- V utorok **20. júna 2017** sa v Nitre v kinosálach ZOC Mlyny začal dvojdnový ENVIROFILM.
- V dňoch **20. až 21. júna 2017** vycestoval primátor Jozef Dvonč do Bruselu na zasadnutie Výboru regiónov.
- V stredu **21. júna 2017** padlo rozhodnutie, že FC Nitra postúpila z II. ligy do Fortuna ligy.
- V sobotu **24. júna 2017** sa vo Veľkej sále Divadla A. Bagara uviedli v premiére inscenáciu Štefánik – slnko v zatmení.
- V nedeľu **25. júna 2017** sa uskutočnil 5. ročník pikniku pri Kostole sv. Michala Archanjela v Nitre - Dražovciach. Pricestovali naň ľudia zo širokého okolia, aj z Bratislavy, Trnavy, Trenčína a ďalších miest.
- V nedeľu **25. júna 2017** sa na Nitrianskom hrade uskutočnilo prvé zo série podujatí podujatie HRADOVANIE na Nitrianskom hrade.
- V nedeľu **25. júna 2017** uviedlo vydavateľstvo Čakanka v sále Ponitrianskeho múzea v Nitre knihu z pera Imricha Točku Spomienky Zoborčanov. V stredu **28. júna 2017** sa v Obradnej sieni mesta Nitry uskutočnilo slávnostné oceňovanie najúspešnejších žiakov základných škôl, centra voľného času (CVC) a základnej umeleckej školy (ZUŠ) v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry.
- V stredu **28. júna 2017** sa v Kongresovej sále uskutočnilo pracovné stretnutie s predstaviteľmi MH Invest a zástupcami automobilky Jaguar Land Rover, ktorá sa stavia v strategickom priemyselnom parku pri Nitre-Dražovciach, Lužiankach a Čakajovciach.
- Vo štvrtok **29. júna 2017** sa vo Veľkej zasadačke mestského úradu v Nitre konalo zasadnutie mestského zastupiteľstva v Nitre.
- Po večernej sv. omši **29. júna 2017** vo Kostole sv. Urbana na Zobore požehnali najstarší zachovaný nitriansky zvon.
- Vedenie basketbalového klubu MBK SPU Nitra **29. júna 2017** informovalo, že končí. Neposlalo prihlášku do Eurovia Slovenská basketbalová liga v sezóne 2017/2018. Profesionálny mužský basketbal sa tak pod Zoborom v nasledujúcom ročníku hrať nebude.
- V piatok **30. júna 2017** sa v Mestskom parku koncertoval súbor amerického vojenského letectva (United States Air Force Band).

JÚL 2017

- V nedeľu **2. júla 2017** vyvrcholil posledným koncertom medzinárodný festival sakrálnej hudby MUSICA SACRA 2017.
- V dňoch **3. až 5. júla 2017** ožila Nitra opäť mestskými slávnosťami „Nitra, milá Nitra 2017“, ktorými oslavuje svoju bohatú históriu a to najmä na odkaz predkov sv. Cyrila a Metoda. Pri tejto príležitosti sa uskutočnila aj Cyrilo-metodská národná púť, ktorú v priamo prenose vysielala Slovenská televízia a spravodajská televízia TA3.
- V stredu **5. júla 2017** sa na Svätoplukovom námestí konala Cyrilo-metodská púť so zasvätením Slovenska Najsvätejšiemu srdcu Ježišovmu a Nepoškvrnenému srdcu Panny Márie.
- V stredu **5. júla 2017** sa v podhradí konal 6. ročník historického festivalu stredovekého života - Pribinova Nitrawa.
- V dňoch **4. a 5. júla 2017** sa na pódiu na Svätoplukovom námestí konal 9. ročník medzinárodný folklórny festival SLAVICA FESTIVAL.
- V stredu **5. júla 2017** bol na Nitrianskom hrade Deň otvorených dverí.
- V dňoch **3. až 15. júla 2017** sa konala Nitrianska letná univerzita 2016. Túto akciu organizuje Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre a Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre v spolupráci s Mestom Nitra, v rámci ktorého sa účastníci hravou a tvorivou formou oboznámili s akademickým prostredím, charakterom štúdia na univerzite a vybranými zaujímavými témami predstavujúcimi súčasť pestrej ponuky študijných programov oboch nitrianskych univerzít.
- V stredu **6. júla 2017** sa v Kongresovej sále MsÚ v Nitre uskutočnila primátorská kvapka krvi.
- V utorok **11. júla 2017** otvorili v priestoroch Biskupského paláca na Nitrianskom hrade pamätnú miestnosť zosnulého kardinála Jána Chryzostoma Korca (1924 – 2015).
- V piatok **14. júla 2017** sa na priestranstve pred Špecializovanou nemocnicou v Nitre na Zobore uskutočnila svätá omša k patrónovi mesta – k svätému Andrejovi Svoradovi.
- V piatok **21. júla 2017** sa v Synagóge v Nitre konal koncert amerických študentov z partnerského mesta Naperville.
- V piatok **21. júla 2017** prijal primátor Nitry Jozef Dvonč veľvyslanca USA Adama Sterlinga. Nitru navštívil pri príležitosti koncertu spevokolu z partnerského mesta USA.
- V piatok **28. júla 2017** bol slávnostne odštartovaný projekt zdieľaných bicyklov – BIKESHARING, na ktorom participovalo Mesto Nitra spolu s dopravnou spoločnosťou ARRIVA, a. s. Nitra. Zdieľané bicykle sú spolu na 7 stojiskách. Pri nich sú solárne lavičky, na ktorých sa dá pripojiť na internet či dobiť si mobilný telefón.
- V sobotu **29. júla 2017** sa v mestskom parku na Sihoti uskutočnilo podujatie ŽIME SPOLU! Podujatie organizovala SocialData v spolupráci s mestom Nitra v rámci Nitrianskeho kultúrneho leta. Išlo o integračnú spoločenskú akciu, kde sa pokúsili spojiť záujmy a vedomosti ľudí s hendikepom i bez hendikepu, aby sme

tak napomohli búraníu predsudkov, ktoré o nás, hendikepovaných, zdravá spoločnosť má.

- V nedeľu **30. júla 2017** sa v Kultúrnom dome v Nitre - Dražovciach uskutočnila slávnosť Sviatok nového chleba, ktorej súčasťou bola svätá omša, prehliadka kostolíka, dražovského domčeka a kultúrny program v kultúrnom dome.
- V týždni od **31. júla 2017** sa začala za mostom v Čakajovciach výstavba kruhovej križovatky pre obchvat Nitry-Dražoviec.

AUGUST 2017

- V dňoch **4. – 6. augusta 2017** sa delegácia mesta Nitry zúčastnila na Slovenských národných slávnostiach v partnerskom meste Báčsky Petrovec.
- V dňoch **3.- 13. augusta 2017** bol na letnej dovolenke primátor Nitry Jozef Dvonč.
- V stredu **5. augusta 2017** vystúpila ortuť teplomera na 37 stupňov Celzia. Noc zo stredy na štvrtok 6. augusta bola označená ako tropická noc. Najhorúcejšie bolo v 20 km od Nitry vzdialených Horných Lefantovciach, kde namerali 25 stupňov Celzia.
- V sobotu **5. augusta 2017** sa na Nitrianskom hrade uskutočnil koncert 3 DIVY, na ktorom spievali Katarína Koščová, Jana Kirchnerová a Katarzia – Katarína Kubošiová, ktorá pochádza z Nitry.
- Na Kalvárii v Nitre bola v dňoch **12. a 13. augusta 2017** púť k Matke Božej. Tento rok bola spojená aj so stretnutím rodín.
- V stredu **16. augusta 2017** o 20.00 hodine bol slávnostným prestrihnutím pásky otvorený obnovený amfiteáter na výstavisku Agrokomplex. Ako prvý tu mal koncert spevák Pavol Hammel.
- V dňoch **16. až 20. augusta 2017** sa v priestoroch opraveného Amfiteátra na výstavisku konal 10. ročník kultúrno-spoločenského podujatia Chrenovské dožinky.
- Primátor Nitry Jozef Dvonč prija v stredu **16. augusta 2017** na mestskom úrade primátora nemeckého mesta Roding Franza Reicholda. Sprevádzali ho generálny riaditeľ spoločnosti Mühlbauer technologies Ladislav Paškrta a zakladateľ spoločnosti Mühlbauer Group Josef Mühlbauer.
- Vo štvrtok **17. augusta 2017** bola slávnostne otvorená medzinárodná poľnohospodárska a potravinárska výstava Agrokomplex 2017. Trvala do nedele 20. augusta.
- Súčasne s konaním medzinárodnej poľnohospodárskej a potravinárskej výstavy Agrokomplex spestril dianie v Nitre v dňoch **17. – 20. augusta 2017** prvý ročník podujatia Chrenovské dožinky. Podujatie nadviazalo na akciu Chrenovské stánky.
- V piatok **18. augusta 2017** si v Synagóge pripomenuli príslušníci pohotovostného oddielu Krajského riaditeľstva Policajného zboru 20. výročie vzniku.
- Vo štvrtok **24. augusta 2017** si obyvatelia Nitry pripomenuli 73. výročie ozbrojeného povstania slovenského ľudu proti fašistickej zlovôli – Slovenské národné povstanie.

- Vo štvrtok **24. augusta 2017** odcestovali mladí futbalisti FC Nitra U13 na medzinárodný turnaj v partnerskom meste Gyeongju. Sprevádzali ich prednosta úradu Igor Kršiak a poslanec mestského zastupiteľstva Ján Greššo ml.
- Vo štvrtok **24. augusta 2017** sa pred Pamätníkom víťazstva uskutočnilo slávnostné kladenie vencov pri príležitosti 73. výročia vypuknutia Slovenského národného povstania.
- V piatok **25. augusta 2017** sa v sídle Protiletadlovej raketovej brigády uskutočnila slávnostná rozlúčka pri príležitosti rotácie personálu vo vojenskej operácii OSN UNFICYP.
- V sobotu **26. augusta 2017** bol za Nitrou - neďaleko Lužianok - sprístupnený RED OAK Golfový klub a to už pre všetkých hráčov golfu.
- V piatok **25. augusta 2017** sa v sídle Protiletadlovej raketovej brigády uskutočnila slávnostná rozlúčka pri príležitosti

SEPTEMBER 2017

- Cez víkend **1. až 3. septembra 2017** sa na priestranstve v blízkosti Mikovíniho ulice na sídlisku Klokočina konal v poradí 16. ročník Klokočinského jarmoku.
- V pondelok **4. septembra 2017** sa na nitrianskych základných školách uskutočnilo slávnostné otvorenie nového školského roka 2017/2018.
- V pondelok **4. septembra 2017** slávnostne odovzdali v ZŠ Tulipánová na Ulici Janka Kráľa v Nitre do užívania novú telocvičňu.
- V pondelok **4. septembra 2017** sa v Estrádnej hale PKO v Nitre uskutočnil benefičný koncert Hoj, vlast' moja na počesť 25. výročia prijatia Ústavy Slovenskej republiky.
- V utorok **5. septembra 2017** prišiel do Základnej školy na Tulipánovej ulici v Nitre žiakom i učiteľom zaželať úspešný školský rok aj podpredseda vlády SR Peter Pellegrini.
- V utorok **5. septembra 2017** navštívil podnik Muehlbauer v Nitre-Dolných Krškanoch podpredseda vlády SR Peter Pellegrini.
- V stredu **6. septembra 2017** sa v priestoroch Krajskej knižnice Karola Kmeťka v Nitre konala vernisáž diela Jozefa Absolona, výtvarníka a učiteľa ZUŠ J. Rosinského v Nitre.
- Vo štvrtok **7. septembra 2017** bola Ponitrianskemu múzeu udelená cena za rok 2016 v kategórii Akcia – podujatie – dlhodobý projekt za cyklus podujatí Požitavské výročné obyčaje organizované v Mestskom múzeu v Zlatých Moravciach.
- Vo štvrtok **7. septembra 2017** sa v Obradnej sále mesta Nitry uskutočnilo slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva, na ktorom primátor mesta Jozef Dvonč odovzdal Ceny mesta Nitry štyrom osobnostiam – MUDr. Jánovi Petruškovi, PhDr. Janke Svítkovej, Milanovi Ševčíkovi a Ing. Stanislavovi Šimkovi.
- Vo štvrtok **7. septembra 2017** nadviazalo mesto Nitra spoluprácu s nemeckým mestom Roding. Poslanci spoluprácu schválili na zasadnutí mestského zastupiteľstva Memorandum o spolupráci.
- V piatok **8. septembra 2017** boli v Gotickej priekope na Nitrianskom hrade slávnostne otvorené Dni európskeho kultúrneho dedičstva 2017.

- V sobotu **9. septembra 2017** sa na Svätoplukovom námestí v Nitre uskutočnil Svetový pohár vo Street Workout.
- V sobotu **10. septembra 2017** sa v priestoroch Slovenského poľnohospodárskeho múzea v Nitre uskutočnil Nedel'ný piknik.
- V nedeľu **10. septembra 2017** sa v Mestskom parku na Sihoti v Nitre uskutočnilo spoločensko-zábavné podujatie Podzoborské vinobranie.
- V nedeľu **10. septembra 2017** sa prvým zápasom Nitry so Zvolenom začala hokejová liga. Otvorili priestor pre FAN KLUB. Nitra nad Zvolenom vyhrala.
- V sobotu **9. septembra 2017** Nitrianska komunitná nadácia vyhodnotila a odovzdala šeky projektu „Aby ľudia ľuďom pomáhali“ v športovo-rekreačnom komplexe na Dieloch.
- V dňoch **14. až 16. septembra 2017** pricestovali do Nitry komisári Európskej asociácie športu (ACES), ktorým bola predstavená kandidatúra Nitry na získanie titulu Európske mesto športu v roku 2018.
- V stredu **15. septembra 2017** v koncertnej sále Župného domu ocenil predseda NSK Milan Belica osobnosti kraja a odovzdal im Ceny NSK.
- V dňoch **14. až 19. septembra 2017** sa v priestoroch Základnej školy Tulipánová v Nitre uskutočnili Nitrianske skautské dni.
- V pondelok **18. septembra 2017** sa v Aule Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre uskutočnilo slávnostné otvorenie nového akademického roka 2016/2017.
- V dňoch **23. – 26. septembra 2017** sa v priestoroch Divadla Andreja Bagara uskutočnil 21. ročník medzinárodného divadelného festivalu Divadelná Nitra 2017.
- Počas soboty a nedele **23. a 24. septembra 2017** sa uskutočnili oslavy Svetového dňa cestovného ruchu - prehliadkami bývalých kasární pod Zoborom na Martinskom vrchu a podujatím v Archeoskanzene AÚ SAV v Nitre, kde vďaka iniciatíve Archeologického ústavu ožili pece na keramiku a chlieb.
- V sobotu **23. septembra 2017** sa v seminári na Pribinovom námestí konala konferencia pri príležitosti 10. výročia otvorenia nitrianskeho Hospicu - Domu pokoja a zmieru u Bernadetky v Brezovom háji v Nitre.
- V sobotu **23. septembra 2017** sa na Nitrianskom hrade konal koncert Moravských madrigalistov, ktorí do Nitry pricestovali z Kroměříža.
- V utorok **26. septembra 2017** sa v Kultúrnom centre na Zobore uskutočnila slávnostná ceremónia odovzdávania Medzinárodnej ceny vojvodu z Edinburghu, kde bolo ocenených 86 mladých ľudí z Trnavského, Nitrianskeho a Banskobystrického kraja.
- V stredu **28. septembra 2017** sa v Amfiteátri na Dolnozoborskej ulici v Nitre uskutočnil Október fest 2016.
- V dňoch **29. a 30. septembra 2017** (piatok a sobota) sa v pivničkách na Pribinovom námestí pod Nitrianskym hradom konal Nitriansky vínný festival.
- V piatok **30. septembra 2017** sa na Svätoplukovom námestí uskutočnilo podujatie Nitriansky rínek.

OKTÓBER 2017

- V pondelok **2. októbra 2017** v jednej z kinosál v ZOC Mlyny slávnostne otvorili filmový festival filmov s poľnohospodárskou a environmentálnou tematikou Agrofilm. Podujatie trvalo do soboty 7. októbra.
- Vo štvrtok **5. októbra 2017** sa v Synagóge v Nitre slávnostne začala Nitrianska hudobná jeseň 2017. Na otváracom koncerte účinkovali Slovenský komorný orchester pod vedením Ewalda Danela.
- Vo štvrtok **5. októbra 2017** sa na výstavisku Agrokomplex začala automobilová výstava Autosalón – Autoshow Nitra, ktorá trvala do nedele 8. októbra 2017.
- V utorok **10. októbra 2017** si Slovenská poľnohospodárska univerzita pripomenula 65. výročia svojho založenia na slávnostnom zasadnutí v aule SPU.
- Vo štvrtok **12. októbra 2017** sa vo veľkej zasadačke mestského úradu uskutočnilo 32. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- Vo štvrtok **12. októbra 2017** sa v Estrádnej hale PKO uskutočnili oslavy 25. výročia založenia týždenníka MY - Nitrianske noviny.
- V nedeľu **15. októbra 2017** sa na Kalvárii uskutočnil 5. ročník Šarkaniády, zábavného púšťania šarkanov na kopci nad Nitrou. Podujatie pripravila Nitrianska organizácia cestovného ruchu v Nitre.
- V stredu **18. októbra 2017** zomrel vo veku 69 rokov akademický maliar, sochár a fotograf Marián Žilík, ktorý žil a tvoril v Nitre. Jeho meno zostane natrvalo zapísané do histórie nášho mesta v podobe mnohých umeleckých artefaktov.
- Vo štvrtok **19. októbra 2017** sa začal medzinárodný festival klasickej gitarovej hudby CITHARA AEDICULAE 2017 i. m. Pavol Sika.
- V piatok **20. októbra 2017** bola na priečelí budovy Mestskej tržnice odhalená pamätná tabuľa Pomocným technickým práporom (PTP).
- V nedeľu **22. októbra 2017** zomrela vo veku 86 rokov významná slovenská spisovateľka Marína Čeretková – Gálová, nositeľka Ceny mesta Nitry.
- V pondelok **23. októbra 2017** sa uskutočnilo mimoriadne mestské zastupiteľstvo.
- V pondelok **23. októbra 2017** boli v Obradnej sieni mesta Nitry prijatí a ocenení zaslúžilí seniori. Vo večerných hodinách sa v Parku kultúry a oddychu konal seniorský ples.
- V Aule UKF v Nitre sa **26. októbra 2017** pri príležitosti 50. výročia založenia ZŠ Nábřežie mládeže v Nitre uskutočnil galavečer.
- Dňa **28. októbra 2017** položili vence k pomníku Ľudovíta Štúra na Štúrovej ulici v Nitre pri príležitosti výročia narodenia Ľudovíta Štúra.

NOVEMBER 2017

- V sobotu **4. novembra 2017** sa v Slovenskej republike konali voľby predsedov a poslancov do samosprávnych krajov na päťročné funkčné obdobie. V Nitrianskom kraji bol za predsedu opäť zvolený Milan Belica.
- V sobotu **4. novembra 2017** sa vo Veľkej zasadačke na Mestskom úrade v Nitre uskutočnil 12. ročník festivalu Vysoké hory Nitra, ktorý každoročne navštevujú stovky milovníkov vysokohorských filmov.

- V pondelok **6. novembra 2017** sa v zasadacej miestnosti na prízemí Centra voľného času Domino konala výstava zručnosti členov Zväzu telesne postihnutých ZO v Nitre pod vedením Márie Stejskalovej.
- Od **8. do 25. novembra 2017** sa konali Študentské dni nitrianskych univerzít – išlo o vzdelávacie, kultúrno-spoločenské a športové podujatia. Program odštartovalo v utorok 8. novembra humanitné podujatie Univerzitná kvapka krvi UKF.
- Vo štvrtok **10. novembra 2017** sa v zasadacej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnilo zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- Vo štvrtok **10. novembra 2017** sa vo foyer Divadla A. Bagara v Nitre bola otvorená výstava o živote prvého slovanského pápeža Jána Pavla II. Výstavu pripravili v spolupráci s Poľským kultúrnym inštitútom pri príležitosti uvedenia premiéry Povolanie pápež.
- Vo štvrtok **10. novembra 2017** sa uskutočnil Večerný beh Nitrou, na ktorom sa zúčastnilo 270 žiakov a študentov základných a stredných škôl, univerzít, ako aj obyvateľov Nitry.
- V sobotu **11. novembra 2017** o 11.11 minúte sa na Vojenskom cintoríne v Nitre-Mlynárčiach uskutočnil slávnostný akt kladenia vencov pri príležitosti 99. výročia ukončenia prvej svetovej vojny.
- V piatok **10. novembra** a v sobotu **11. novembra 2017** sa v Nitre uskutočnili strelecké preteky v Mestskej hale na Klokočine.
- V dňoch **11. až 13. novembra 2017** sa v Galérii Mlyny konal Sladký čokoládový a kávový festival, na ktorom sa prezentovali poprední slovenskí a nitrianski výrobcovia čokolády (LYRA a GUTEVA) a kávy.
- V piatok **11. novembra** a v sobotu **12. novembra 2017** sa v Nitre uskutočnili strelecké preteky v Mestskej hale na Klokočine.
- V sobotu **12. novembra 2017** sa v pavilóne K výstaviska Agrokomplex konala charitatívna módna prehliadka Móda a krása, ktorú zorganizoval Dámsky klub Nitra.
- Vo štvrtok **16. novembra 2017** sa pri pamätníku pred budovou Mestského úradu v Nitre konala spomienková slávnosť pri príležitosti 17. novembra – Dňa boja za slobodu a demokraciu.
- V sobotu **25. novembra** a nedeľu **26. novembra 2017** sa na Výstavisku Agrokomplex uskutočnila Celoštátna výstava zvierat, ktorá bola spojená aj s prvým ročníkom Vyšehradskej výstavy zvierat.
- V sobotu **25. novembra 2017** osadili na priečelie Kultúrneho domu v Nitre - Dražovciach pamätnú tabuľu hudobnému skladateľovi Bélovi Bartókovi, zberateľovi ľudových piesní.
- V nedeľu **26. novembra 2017** sa v Estrádnej hale Parku kultúry a oddychu v Nitre uskutočnil slávnostný večer – Klub darcov, ktorý zorganizovala Nitrianska komunitná nadácia.
- Vo veku nedožitých 86 rokov zomrel **26. novembra 2017** v Nitre jeden z nestorov slovenskej archeológie PhDr. Titus Kolník, DrSc.
- V stredu **29. novembra 2017** sa v aule UKF v Nitre uskutočnila slávnostná akadémia pri príležitosti 80. výročia ZŠ kniežaťa Pribinu.

DECEMBER 2017

- Od **1. decembra 2017** sa riaditeľom Fakultnej nemocnice v Nitre stal doterajší prednosta Neurochirurgickej kliniky Fakultnej nemocnice v Nitre MUDr. Kamil Koleják. Doterajší riaditeľ MUDr. Jozef Valocký sa od tohto dátumu stal riaditeľom Národného onkologického ústavu v Bratislave.
- V piatok **1. decembra 2017** o 10.00 h otvorili Vianočné mestečko na Svätoplukovom námestí v Nitre. Tvorí ho 30 nových stánkov.
- V nedeľu **3. decembra 2017** v priestoroch Divadla Andreja Bagara v Nitre usporiadali 5. ročník Vianočného charitatívneho bazára.
- V nedeľu **3. decembra 2017** sa na Svätoplukovom námestí slávnostne rozsvietil vianočný stromček. Slávnosť bola spojená s príchodom Mikuláša a obrovským pyromuzikálovým ohňostrojom.
- V nedeľu **4. decembra 2017** sa vo veľkej sále Divadla Andreja Bagara uskutočnilo benefičné podujatie s názvom BEZ MODRÍN, výťažok z ktorého putoval pre Centrum Slniečko, ktoré pomáha týraným ženám.
- V stredu **6. decembra 2017** prevzal primátor Jozef Dvonč v Bruseli vlajku a certifikát o získaní titulu Európske mesto športu.
- Vo štvrtok **7. decembra 2017** usporiadal Územný spolok Slovenského červeného kríža v Nitre slávnostné odovzdávanie oceňovanie bezpríspevkových darcov krvi.
- Vo štvrtok **7. decembra 2017** bola v Nitre - Janíkovciach slávnostne odovzdaná do užívania zrekonštruovaná materská škola.
- Vo štvrtok **7. decembra 2017** bola Nitra úspešná v súťaži Enviromesto 2017, ktorú vyhlásilo Ministerstva životného prostredia SR a Slovenská agentúra životného prostredia. Nitra bola vyhodnotená ako víťaz v kategórii ochrana prírody a krajiny, zelená infraštruktúra mesta.
- V piatok **8. decembra 2017** sa v priestoroch Agroinštitútu v Nitre konala výročná členská schôdza Okresnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov v Nitre.
- V sobotu **9. decembra 2017** sa v Mestskej hale na Klokočine konala medzinárodná súťaž - Memoriál Rudolfa Farmadína.
- V nedeľu **10. decembra 2017** sa v Synagóge konal 13. strieborný vianočný večer Evy Pavlíkovej. Spoluúčinkovali Cimblová hudba Zobor, Ján Galovič a Lenka Barilíková.
- V utorok **12. decembra 2017** sa v aule SPU uskutočnil benefičný koncert, ktorý pripravila Slovenská poľnohospodárska univerzita. Účinkoval Pavol Hammel, Eva Pavlíková a ďalší.
- Vo štvrtok **15. decembra 2017** sa uskutočnilo posledné tohtoročné zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre, ktoré prerokovalo a schválilo rozpočet na rok 2017.
- V sobotu **16. decembra 2017** sa v Mestskej hale na Klokočine v Nitre uskutočnila súťaž v modernej gymnastike Vianočná Nitra.
- V sobotu **16. decembra 2017** sa pred obchodom Sandokan na sídlisku Klokočina uskutočnilo kultúrne podujatie Vianoce na Klokočine.

- V pondelok **18. decembra 2017** sa v Parku kultúry a oddychu v Nitre uskutočnil tradičný vianočný koncert Čaro Vianoc v Nitre, na ktorom sa predstavili sólisti opery SND a zavítali naň významní hostia.
- V nedeľu **31. decembra 2017** sa na Zobore uskutočnil Silvestrovský beh.
- V nedeľu **31. decembra 2017** sa na Svätoplukovom námestí uskutočnil silvestrovský program. Občanom Nitry zablahoževal k novému roku primátor Nitry Jozef Dvonč.

INDEX - ŠPORT

JANUÁR 2017

- FC Nitra oznámilo meno nového trénera – Ivana Galáda.
- Kormidlo basketbalistov prevzal MBK SPU prevzal Ľubomír Urban, nahradil Dragana Ristanoviča. V tíme skončil srbský legionár Filip Pejovič.
- Futbalistov posilnil stopér McDonald Niba z Kamerunu. Do družstva sa vrátil gólman Lukáš Hroščo.
- Hokejový zápas hviezd si zahralo aj kvarteto z Nitry – Milam, Slovák, Mezei a Krištof.
- Volejbalistky Volley project UKF vstúpili do nadstavbových bojov z druhého miesta s novou posilou Janou Tužinskou.

FEBRUÁR 2017

- Poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre schválili úver na rekonštrukciu futbalového štadiónu.
- V Nitre sa hral hokejový turnaj Slovakia Cup. V nominácii boli aj Nitrania Konrád, Hrnka, Macík a Slovák.
- Volejbalisti VKP Bystrina SPU Nitra po prvýkrát prehrali v extralige. Séria víťazstiev sa skončila na čísle 20.
- Hokejoví veteráni Nitry dominovali na šampionáte v Liptovskom Mikuláši.
- Družstvo Volley projectu UKF obsadilo v Slovenskom pohári historické druhé miesto.
- Strieborné medaily získali v Slovenskom pohári aj volejbalisti Bystriny. V súťaži MEVZA cup sa prebojovali do Final Four.
- Nitrianski atléti na seniorských atletických majstrovstvách Slovenska získali sedem zlatých medailí.
- Basketbalistka Nitry Nikola Kováčiková získala ocenenie Dievčenský talent roka.
- Futsalisti Nitry skončili po základnej časti na poslednom mieste.

MAREC 2017

- Futbalisti FC Nitra zvládli vstup do jarnej časti, v Bratislave zdolali Slovan B 3:1.
- HK Nitra obsadila po základnej časti Tipsport ligy druhé miesto, vo štvrtfinále ju čakal Poprad.
- Kickboxer Cyril Pažitný si z Nemecka doviezol opasok, vyhral interkontinentálny titul vo federácii WKN.
- Z finálového turnaja stredoeurópskeho MEVZA Cupu si volejbalisti Nitry dovezli bronzovú medailu.
- Hokejbalisti Rytierov skončili v extralige na 11.mieste, do play-off nepostúpili.

APRÍL 2017

- Uskutočnilo sa slávnostné vyhlásenie najlepších športovcov Nitry. Najlepším športovcom sa stal Marek Slovák.

- Basketbalisti Nitry mali za sebou najhoršiu sezónu v histórii, skončili na poslednom mieste, zo 40 zápasov vyhrali iba tri.
- Hokejoví junióri sa stali majstrami Slovenska. Stalo sa tak po 19 rokoch.
- Stolní tenisti ŠK ŠOG Nitra získali bronzové medaily v extralige.
- Hokejisti HK Nitra zdolali 4:0 aj Žilinu a postúpili do finále.
- Do finále sa prebojovali aj volejbalisti Nitry. Ich súperom sa stala Prievidza.
- Volejbalisti Volley projectu UKF si po semifinálovej prehre s 1.BVK zahrali iba o tretie miesto.
- Basketbalistky BKM obsadili ôsme miesto. Vo štvrtfinále nestačili na Piešťany, v sérii o umiestnenie ťahali za kratší koniec proti Banskej Bystrici. V súbojoch o 7. miesto boli lepšie slovanistky.
- Hokejisti Nitry napokon zlato neobhájili, Banská Bystrica bola vo finále nad ich sily a zdolala ich 4:1.

MÁJ 2017

- Volejbalisti VKP Bystrina SPU obhájili majstrovský titul. Vo finále porazili Prievidzu 4:2 na zápasy.
- Hráči Volley projectu UKF Nitra skončili piaty rok za sebou štvrté, v súboji o tretie miesto prehrali s Prešovom 1:3. COP Nitra obsadilo napokon 6. miesto.
- Na majstrovstvách Slovenska vo fitnese a kulturistike priniesli Nitriansky zo Žiaru nad Hronom tri zlaté medaily. Prvé boli Olívia Čambalová, Elena Masaryková a Janka Medupová.
- Futsalisti MFsK skončili v baráži na poslednom mieste a opustili najvyššiu súťaž.
- Marek Slovák skončil v HK Nitra a odišiel do bieloruského Junost' Minsk.
- Futbalisti zdolali vedúce VSS Košice hladko 3:0 a ocitli sa na druhom mieste tabuľky o postup.
- Na nitrianskom kúpalisku odštartovala séria beachvolejbalových turnajov.

JÚN 2017

- Futbaloví dorastenci Nitry obhájili titul v prvej lige.
- FC Nitra vyhral veľmi dôležitý posledný druholigový duel v Bardejove najtesnejšie 1:0 a skončili na 2.mieste.
- Cieľ a štart jednej z etáp cyklistických pretekov Okolo Slovenska bol v Nitre.
- Slovenskí hokejbalisti získali na MS v Pardubiciach tretíkrát za sebou zlaté medaily. V družstve boli aj Nitrania Stanislav Petrík, Filip Titka, Marek Slovák, Milan Beniač a Ivan Káčer. Petrík sa stal najlepším gólmanom a najužitočnejším hráčom turnaja.
- HK Nitra podpísali dvojicu zo zámoria Davida Friedmana a Anthonyho Lucianiho.
- Novým kormidelníkom basketbalistiek Nitry sa stal Pavol Horička, vystriedal Petra Kováčka.
- Po administratívnych prieťahoch bolo rozhodnuté – do prvej ligy nejde VSS Košice, ale pôjde FC Nitra.
- Starší dorastenci FC Nitra obhájili prvenstvo v Česko-slovenskom pohári. Po penaltách v Česko-slovenskom pohári zdolali pražskú Spartu.

JÚL 2017

- HK Nitra oznámil meno novej posily. Do Nitry sa vrátil obranca corgoňov Jozef Kováčik.
- Mužský basketbal v Nitre skončil po 15 rokoch nepretržitej účasti v extralige.
- Volley project UKF predstavil nového trénera - Fína Teemu Sarna.
- Futbalisti predstavili prvú posilu, vrátil sa Tomáš Kóňa.
- Majstroví sveta a olympijskému víťazovi Matejovi Tóthovi nedovolili nastúpiť na MS v Londýne pre odchýlky v biologickom pase. V nasledujúcich mesiacoch sa venoval svojej obhajobe.
- Volejbalistov Bystriny posilnil libero Robert Hupka. Klub dotiahol aj príchod legionára Lukasa Mennera a Stanislaw Wawrynczyka.
- Mladý kladivár Daniel Danáč skončil šiesty na MS v kenskom Nairobi.
- Peter Seman sa stal manažérom basketbalovej reprezentácie SR.
- Futbalisti FC Nitra zdolali v prvoligovom kole po návrate pred 3500 divákmi majstrovskú Žilinu 1:0.

AUGUST 2017

- Miroslav Stoch odišiel hrať do Slavia Praha.
- Hralo sa derby medzi FC Nitra a FV Vion Zlaté Moravce. Zápas si prišlo pozrieť 5000 divákov. Vyhrala FC Nitra gólom Ivančíka.
- Po piatich kolách sa futbalisti FC Nitra ocitli na čele ligovej tabuľky! Stalo sa to po siedmich rokoch.
- Rady HK Nitra posilnili útočníci Tomáš Mikúš a Daniel Rzavský. Krídelník HK Nitra Matej Paulovič debutoval v reprezentácii. Proti Čechom dal víťazný gól.
- Hokejisti Nitry vstúpili do Vyšehradskeho pohára tromi víťazstvami.
- Hokejbalisti zmenili trénera. Milana Beniača nahradilo duo Igor Zima – Stanislav Petřík.

SEPTEMBER 2017

- Dorastenci FC Nitra spoznali po žrebovaní svojho súpera v UEFA Youth League – majstra Macedónska KF Skendija Tetovo.
- Futbalisti Nitry prvýkrát prehrali. V siedmom kole podľahli Spartaku Trnava.
- Hokejisti HK Nitra začali sezónu veľmi dobre, prvé dve kolá vyhrali – zdolali v repríze finále B. Bystricu na jej ľade 3:2 po predĺžení.
- Výber ZsFZ triumfoval na turnaji regionálnych výberov amatérskych futbalistov v Tatranskej Lomnici.
- Mesto Nitra oznámilo kandidatúru na titul Európske mesto športu.
- Všetky tri volejbalové družstvá z Nitry vyhrali v prvom kole. VK Bystrina zdolala Košice 3:0, UKF a COP vyhrali zhodne 3:2 proti Prešovu a Spišskej Novej Vsi.
- Volejbalistky UKF privítali dvojicu brazílskych legionárook – Yslany Kelly a Gracieli do Monte.
- Cestný cyklista Marek Bugár sa stal majstrom SR do vrchu.

OKTÓBER 2017

- Starší dorastenci ČFK Nitra vyhrali v Sereďi kontumačne bez boja. Na ihrisku neboli vyznačené čiary.
- BKM začal sezónu na pôde majstra. Cood Angels zdolal mladé Nitrianky 96:51.
- Víťazkou polmaratónu žien na 94. ročníka Medzinárodného maratónu mieru v Košiciach sa stala Veronika Zrastáková.
- Do tímu hokejistov HK Nitra prišli Nathan Lawson a Marek Laco, Jakub Ručkay, Martin Rýgl a Karol Csányi. Klub opustila dvojica Hartzell a Friedmann.
- Do klubu HK Nitra sa vrátil tréner Antonín Stavjaňa.
- Dorastenci FC Nitra postúpili po výsledkoch 1:0 a proti Tetovu do ďalšieho kola UEFA Youth League.

NOVEMBER 2017

- Nitran Martin Maňovský získal na majstrovstvách Európy v naturálnej kulturistike tri zlaté medaily
- Hokejisti počas natáčania promo videa zastavili na 15 minút premávku na najfrekvencovanejšej križovatke v meste (pred ZOC Mlyny, Tesco, tržnica,...)
- Kladivár Marcel Lomnický sa umiestnil v ankete Atlét roka na druhom mieste za Jánom Volkom.
- Marek Slovák sa vrátil do tímu HK Nitra.
- Futbalisti FC Nitra U19 vyradili Šachtor Soligorsk v mládežníckej lige majstrov.

DECEMBER 2017

- Na halovom turnaji získali zlaté medaily futbaloví juniori FC Nitra.
- Na majstrovstvách Slovenska v boxe jednotlivcov získal BC Stavbár Nitra 12 titulov. Medzi dospelými ich získali Peter Kontár, Michal Takáč, Tomáš Zold, Michael Ballai a Matúš Strnisko. Tím HK Nitra postúpil do finále Vyšehradského pohára.
- Basketbaloví nadšenci prišli s myšlienkou obnovy basketbalu v Nitre.
- Jozef Stümpel sa vrátil na ľad. Nastúpil za druholigový Dynamax Nitra.
- Futbalisti FC Nitra zakončili jesennú časť súťaže prehrou s Podbrezovou 1:0. Nitra zimovala na siedmom mieste.
- Chodec Matej Tóth očistil svoje meno v obvinení z dopingu.
- VK Bystrina si v 16-finále Challenge Cupu proti tureckému gigantovi Ankare. Turkom zobrala set.
- Predsedom Slovenskej volejbalovej federácie sa stal Nitran Martin Kraščenič.
- Zoborský silvestrovský beh mal jubilejný 30. ročník.

Zoznam použitých skratiek:

AX: Agrokomplex - výstavníctvo

DAB: Divadlo Andreja Bagara

KDH: Kresťansko-demokratické hnutie

KÚ: krajský úrad

MŠ: materská škola

MsÚ: mestský úrad

NSK: Nitriansky samosprávny kraj

NR SR: Národná rada Slovenskej republiky

SPU: Slovenská poľnohospodárska univerzita

SDKSvN: Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre

SOŠ: stredná odborná škola

UKF: Univerzita Konštantína Filozofa

ÚNSK: Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja

UKF: Univerzita Konštantína Filozofa

UNaSS: Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

ZŠ: základná škola

ZUŠ J. Rosinského: Základná umelecká škola Jozefa Rosinského

